

Bank Polski

Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. za 2023 rok

sporządzone łącznie ze sprawozdaniem Zarządu
z działalności PKO Banku Polskiego S.A.

Oficjalne Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. za 2023 rok sporządzone łącznie ze sprawozdaniem Zarządu z działalności PKO Banku Polskiego S.A. zostało sporządzone zgodnie z wymogami ESEF. Niniejszy dokument nie stanowi oficjalnej wersji Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. za 2023 rok sporządzonego łącznie ze sprawozdaniem Zarządu z działalności PKO Banku Polskiego S.A., ale został przygotowany na podstawie oryginału sporządzonego w formacie ESEF i stanowi jego odwzorowanie. Dokument ten nie był przedmiotem procedur atestacyjnych wykonywanych przez biegłego rewidenta.

SPIS TREŚCI

1.	Wstęp	4
1.1	Charakterystyka działalności Grupy PKO Banku Polskiego S.A.	4
1.2	Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego S.A. – rys historyczny	5
1.3	Najważniejsze wydarzenia i osiągnięte wyniki finansowe w 2023 roku	7
1.3.1	Hipoteczne kredyty walutowe i zwiększenie kosztu ryzyka prawnego	7
1.3.2	Emisja Euroobligacji w celu pokrycia wymogu minimalnego poziomu funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (MREL)	7
1.3.3	Reforma wskaźników referencyjnych w Polsce, zawarcie pierwszej transakcji opartej o indeks stopy procentowej WIRON	8
1.3.4	Odstąpienie od realizacji procesu inwestycyjnego dotyczącego ewentualnego nabycia przez PKO Bank Polski S.A. pakietu akcji Banku Poczтового S.A.	8
1.3.5	Uczestnictwo PKO Banku Polskiego S.A. w kolejnej edycji europejskich testów warunków skrajnych	8
1.3.6	Rozwój działalności biznesowej	9
1.3.7	Wyniki finansowe	9
1.4	Zmiany w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej PKO Banku Polskiego S.A.	11
1.5	Kierunki rozwoju Grupy PKO Banku Polskiego S.A.	11
1.6	Pozycja rynkowa Grupy PKO Banku Polskiego S.A.	15
2.	Zewnętrzne uwarunkowania działalności	16
2.1	Otoczenie makroekonomiczne	16
2.2	Sytuacja na rynku finansowym	20
2.3	Sytuacja polskiego sektora bankowego	21
2.4	Sytuacja polskiego sektora pozabankowego	23
2.5	Rynek ukraiński	25
2.6	Otoczenie regulacyjno-prawne	27
2.7	Czynniki, które będą miały wpływ na przyszłe wyniki finansowe	30
3.	Organizacja Grupy PKO Banku Polskiego S.A.	32
3.1	Jednostki ujęte w sprawozdaniu finansowym	32
3.2	Najważniejsze zmiany w strukturze Grupy PKO Banku Polskiego S.A. w 2023 roku	33
3.3	Transakcje z jednostkami podporządkowanymi	34
4.	Sytuacja finansowa Grupy PKO Banku Polskiego S.A.	34
4.1	Podstawowe wskaźniki finansowe	34
4.2	Skonsolidowany rachunek zysków i strat	35
4.3	Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	43
5.	Sytuacja finansowa PKO Banku Polskiego S.A.	46
5.1	Podstawowe wskaźniki finansowe	47
5.2	Rachunek zysków i strat	47
5.3	Sprawozdanie z sytuacji finansowej	54
6.	Sprawozdanie o wydatkach reprezentacyjnych, wydatkach na usługi prawne, marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz na usługi doradztwa związanego z zarządzaniem	57
7.	Kapitały własne, miary adekwatności, dywidenda	57
7.1	Kapitały własne	57
7.2	Miary adekwatności kapitałowej	58
7.3	Dywidenda oraz podział zysku	61
8.	Działalność Grupy PKO Banku Polskiego S.A.	64
8.1	Wsparcie kredytobiorców	64
8.2	Wsparcie Ukrainy i sytuacja spółek ukraińskich z Grupy Kapitałowej Banku	67
8.3	Segmenty działalności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A.	68
8.3.1	Segment detaliczny	69
8.3.2	Segment korporacyjny i inwestycyjny	74
8.4	Ubezpieczenia i leasing	77
8.5	Projekty informatyczne i pozostałe usługi	78
8.6	Kanały dostępu PKO Banku Polskiego S.A.	80
8.7	Sieć dystrybucji PKO Banku Polskiego S.A.	86
8.8	Obszar operacji	88
8.9	Współpraca międzynarodowa	88
8.10	Działalność pozostałych spółek zależnych	89
8.11	Nagrody i wyróżnienia przyznane Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A.	93
9.	Zarządzanie ryzykiem	95
9.1	Zasady zarządzania ryzykiem	95
9.2	Charakterystyka polityki kredytowej PKO Banku Polskiego S.A.	99
10.	Świadczenia na rzecz osób nadzorujących i zarządzających	100
10.1	Zasady wynagradzania członków Zarządu PKO Banku Polskiego S.A.	100
10.2	Zmienne składniki wynagrodzeń członków Zarządu Banku i kluczowych menedżerów o istotnym wpływie na profil ryzyka	103

10.3	Informacja o przysługujących poszczególnym członkom Zarządu Banku i kluczowym menedżerom pozafinansowych składnikach wynagrodzenia.....	105
10.4	Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej PKO Banku Polskiego S.A.....	106
10.5	Umowy zawarte między Bankiem a osobami zarządzającymi.....	106
10.6	Zobowiązania wynikające z emerytur dla byłych osób nadzorujących i zarządzających.....	106
11.	Ład korporacyjny.....	107
11.1	Informacje dla inwestorów.....	107
11.1.1	Notowania akcji PKO Banku Polskiego S.A. na GPW w Warszawie.....	107
11.1.2	Ratingi.....	108
11.1.3	Relacje inwestorskie.....	109
11.2	Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego.....	111
11.2.1	Stosowanie zasad ładu korporacyjnego.....	111
11.2.2	Systemy kontroli w procesie sporządzania sprawozdań finansowych.....	117
11.2.3	Kapitał zakładowy, znaczne pakiety akcji i uprawnienia kontrolne.....	119
11.2.4	Ograniczenia dotyczące akcji PKO Banku Polskiego S.A.....	121
11.2.5	Zasady powoływania i odwoływania członków Zarządu PKO Banku Polskiego S.A.....	121
11.2.6	Zasady zmiany statutu PKO Banku Polskiego S.A.....	123
11.2.7	Walne Zgromadzenie PKO Banku Polskiego S.A. i prawa akcjonariuszy.....	123
11.2.8	Rada Nadzorcza PKO Banku Polskiego S.A. - skład, kompetencje i zasady działania.....	126
11.2.9	Zarząd PKO Banku Polskiego S.A. - skład, kompetencje i zasady działania.....	142
11.2.10	Polityka różnorodności w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.....	154
11.3	Akcje PKO Banku Polskiego S.A. i podmiotów powiązanych będące w posiadaniu władz Banku.....	156
12.	Pozostałe informacje.....	157
13.	Oświadczenie na temat informacji niefinansowych.....	161
13.1	Informacje ogólne.....	161
13.2	Badanie istotności.....	163
13.3	Model biznesowy i struktura zarządcza.....	164
13.4	Czynniki niefinansowe w Strategii Banku.....	166
13.5	Kluczowe niefinansowe wskaźniki wyników.....	168
13.6	Polityki.....	168
13.7	Istotne tematy: zarządzanie i ryzyko.....	169
13.7.1	Bezpieczeństwo klientów i ich środków.....	171
13.7.2	Etyka.....	176
13.7.3	Zgodność produktów.....	182
13.7.4	Korupcja.....	183
13.7.5	Komunikacja.....	186
13.7.6	Środowisko.....	190
13.7.7	Klimat.....	199
13.7.8	Zrównoważony rozwój.....	202
13.7.9	Pracownicy.....	222
13.7.10	Otoczenie społeczne.....	234
13.7.11	Prawa człowieka.....	241
13.7.12	Łańcuch dostaw.....	242
13.7.13	Bezpieczeństwo i higiena pracy.....	245
13.8	Indeks treści GRI Standards.....	247
14.	Słownik.....	248

1. WSTĘP

Charakterystyka działalności Grupy PKO Banku Polskiego S.A.
Grupa PKO Banku Polskiego S.A. – rys historyczny
Najważniejsze wydarzenia i osiągnięte wyniki finansowe w 2023 roku
Zmiany w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej PKO Banku Polskiego S.A.
Kierunki rozwoju Grupy PKO Banku Polskiego S.A.
Pozycja rynkowa Grupy PKO Banku Polskiego S.A.

1.1 CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI GRUPY PKO BANKU POLSKIEGO S.A.

Grupa Kapitałowa Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej (**Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego S.A.** lub **Grupa Kapitałowa Banku**) należy do największych grup finansowych w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej.

Podmiotem dominującym w Grupie Kapitałowej Banku jest Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna (**PKO Bank Polski S.A.** lub **Bank**). PKO Bank Polski S.A. jest największym bankiem komercyjnym w Polsce oraz liderem rodzimego rynku pod względem skali działania, kapitałów własnych, kredytów, oszczędności, liczby klientów oraz wielkości sieci dystrybucji. PKO Bank Polski S.A. jest bankiem uniwersalnym, który obsługuje osoby fizyczne, prawne oraz inne podmioty krajowe i zagraniczne.

Poza działalnością ściśle bankową Grupa Kapitałowa Banku świadczy usługi w zakresie leasingu, faktoringu, funduszy inwestycyjnych, funduszy emerytalnych i ubezpieczeń, zarządzania flotą pojazdów, agenta transferowego, dostarczania rozwiązań technologicznych, outsourcingu specjalistów IT i wsparcia w zakresie prowadzenia działalności przez inne podmioty oraz zarządza nieruchomościami. Grupa Kapitałowa Banku prowadzi działalność bankową i świadczy usługi finansowe poza granicami Polski poprzez oddziały w Republice Federalnej Niemiec (Oddział w Niemczech), Republice Czeskiej (Oddział w Czechach) i Republice Słowackiej (Oddział w Słowacji) oraz podmioty zależne w Ukrainie, Szwecji i Irlandii.

Ponad 11,9 mln
klientów Banku

Blisko 7,8 mln
aktywnych aplikacji IKO

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego S.A. rozwija działalność nie tylko w swoim tradycyjnym obszarze działalności – bankowości detalicznej. Jest również liderem w obsłudze klientów korporacyjnych oraz firm i przedsiębiorstw (zwłaszcza w zakresie ich finansowania) oraz na rynku usług finansowych dla gmin, powiatów, województw i sektora budżetowego. Jest też najbardziej liczącym się organizatorem emisji obligacji komunalnych.

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego S.A. ma największy udział w polskim rynku bankowym oszczędności (21,3%), kredytów (18,1%), sprzedaży kredytów hipotecznych (35,9%) oraz rynku funduszy inwestycyjnych osób fizycznych (20,1%). PKO Bank Polski S.A. jest liderem pod względem liczby rachunków bieżących i kart płatniczych.

Rosnąca aktywność klientów w cyfrowym świecie, dynamiczne zmiany wynikające ze zmian makroekonomicznych i trendów technologicznych, sytuacja geopolityczna i pojawiające się potrzeby regulacyjne oraz inne zmienne wpływają na rosnące oczekiwania w obszarze rozwoju IT. Grupa Kapitałowa Banku oferuje zorientowane na potrzeby klienta, nowoczesne, bezpieczne i kompleksowe usługi przy użyciu cyfrowych kanałów dostępu. W ramach iPKO i IKO klienci korzystają z nowoczesnej bankowości, która wykracza poza tradycyjne finanse. PKO Bank Polski S.A. konsekwentnie realizuje swoją „drogę do chmury” we współpracy z Operatorem Chmury Krajowej S.A. i innymi globalnymi dostawcami usług chmurowych. Bank rozwija działalność biznesową i wspiera prace badawczo-wdrożeniowe wykorzystując bezpieczne i nowoczesne rozwiązania, w tym oparte o sztuczną inteligencję i zaawansowaną analitykę danych, robotyzację i automatyzację.

Na koniec 2023 roku sieć oddziałów PKO Banku Polskiego S.A. obejmowała 945 placówek własnych (w tym oddziały, biura i centra) oraz 286 agencji. Do dyspozycji klientów Banku udostępnionych zostało ponad 3 tys. bankomatów. Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego S.A. należy do największych i najlepiej ocenianych pracodawców w Polsce. Na koniec 2023 roku zatrudnienie w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. wynosiło 25,6 tys. etatów.

GRUPA KAPITAŁOWA PKO BANKU POLSKIEGO S.A. W LATACH 2019-2023

	2023	2022	2021	2020	2019
Sprawozdanie z sytuacji finansowej (w mln PLN)					
Suma aktywów	501 516	431 447	418 086	376 966	347 897
Kapitał własny ogółem	45 227	35 707	37 693	39 911	41 578
Fundusze własne	43 807	43 759	42 112	41 516	42 330
Finansowanie udzielone klientom	262 920	247 619	247 572	235 727	244 083
Depozyty klientów	399 193	338 868	322 296	282 356	256 170
Zysk/strata netto	5 502	3 312	4 874	-2 557	4 031
Wskaźniki finansowe					
ROA netto	1,2%	0,8%	1,2%	-0,7%	1,2%
ROE netto	13,3%	9,6%	12,1%	-6,0%	10,0%
C/I ¹⁾	31,6%	45,0%	40,4%	40,9%	41,3%
Marża odsetkowa ²⁾	4,4%	3,8%	2,7%	3,0%	3,4%
Udział ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości	3,44%	3,79%	3,98%	4,43%	4,26%
Koszt ryzyka kredytowego	0,50%	0,52%	0,55%	0,78%	0,46%
Łączny współczynnik kapitałowy	18,65%	19,07%	18,73%	18,18%	19,88%
Dane operacyjne					
Liczba klientów PKO Banku Polskiego S.A. (w tys.), w tym:	11 911	11 666	11 120	11 006	10 933
Ludność (w tys.)	11 290	11 071	10 541	10 463	10 427
Firmy i przedsiębiorstwa (tys.)	603	578	563	526	491
Klienci korporacyjni (w tys.)	18	18	17	16	16
Liczba rachunków bieżących w Banku (w tys. szt.)	9 279	9 049	8 490	8 257	8 012
Liczba oddziałów PKO Banku Polskiego S.A. (w szt.)	945	967	975	1 004	1 115
Liczba zatrudnionych (w etatach)	25 601	25 071	25 657	25 859	27 708
Informacje o akcjach					
Kapitalizacja giełdowa (w mln PLN)	62 900	37 863	56 163	35 900	43 075
Liczba akcji (w mln szt.)	1 250	1 250	1 250	1 250	1 250
Cena akcji (w PLN)	50,32	30,29	44,93	28,72	34,46
Dywidenda na 1 akcję (w PLN) (wypłacona w danym roku z zysku za lata poprzednie)	0,00	1,83	0,00	0,00	1,33

- 1) Dane za lata 2021-2019 nie uwzględniają zmian prezentacyjnych wprowadzonych w 2023, 2022 i 2020 roku, mających wpływ na wysokość wyniku na działalności biznesowej i kosztów działania.
- 2) Marża odsetkowa w 2022 roku została obliczona z wyłączeniem wpływu ujęcia w III kwartale 2022 roku skutków ustawy o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom (tzw. ustawowe wakacje kredytowe) w wysokości 3 111 mln PLN.

1.2 GRUPA KAPITAŁOWA PKO BANKU POLSKIEGO S.A. – RYS HISTORYCZNY

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego S.A. oferuje usługi klientom indywidualnym i instytucjonalnym już od ponad 100 lat. Najważniejsze wydarzenia z historii Banku i Grupy Kapitałowej Banku.

1. **1919-1938** Pocztowa Kasa Oszczędności została powołana dekretem podpisanym 7 lutego 1919 roku przez Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego, premiera Ignacego Paderewskiego oraz założyciela i jednocześnie pierwszego prezesa Huberta Lindego.

	- Pocztowa Kasa Oszczędności zyskała osobowość prawną jako instytucja państwowa, która działa pod kontrolą i z gwarancją państwa. - W Poznaniu powstał pierwszy terenowy oddział Pocztowej Kasy Oszczędności. - Pocztowa Kasa Oszczędności zaczęła uruchamiać Szkolne Kasy Oszczędności. - Z inicjatywy Pocztowej Kasy Oszczędności Ministerstwo Skarbu podjęło decyzję o założeniu Banku Polska Kasa Opieki (dzisiaj Pekao S.A.) w formie spółki akcyjnej, aby ułatwić Polonii przekaz dewiz do kraju. - Pocztowa Kasa Oszczędności mocno przyczyniła się do rozwoju obrotu bezgotówkowego - co drugi większy zakład przemysłowy i każde duże przedsiębiorstwo miało konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędności, a obrót czekowy w Polsce był półtora razy większy niż gotówkowy.
1939-1945	Lata wojny były okresem ogromnych strat i przestoju w działalności Pocztowej Kasy Oszczędności.
1946-1990	- Pocztowa Kasa Oszczędności została przekształcona w Powszechną Kasę Oszczędności. - Ustawa o prawie bankowym wprowadziła uprzywilejowanie wkładów oszczędnościowych przechowywanych w Powszechnej Kasie Oszczędności. Zostały one objęte gwarancją państwa. - Powszechna Kasa Oszczędności wprowadziła nowoczesny produkt: rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy. - W latach 1975-1987 Powszechna Kasa Oszczędności była włączona w struktury Narodowego Banku Polskiego (NBP) z zachowaniem tożsamości Banku.
1991-2001	- Uruchomiono pierwszy informacyjny portal internetowy Banku oraz pierwszy oddział internetowy e-PKO. - Rozpoczęła działalność spółka PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. (PKO TFI S.A.). - Została utworzona spółka PKO BP BANKOWY PTE S.A. - Została utworzona spółka Bankowy Fundusz Leasingowy S.A. (obecnie PKO Leasing S.A.), która świadczy usługi leasingu operacyjnego i finansowego aktywów trwałych i nieruchomości. - PKO Bank Polski S.A., jako jeden z założycieli, utworzył spółkę Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService S.A. (obecnie CEUP eService sp. z o.o.). - W 2000 roku Bank został przekształcony w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa pod nazwą Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna (PKO Bank Polski S.A.).
2002-2009	- Bank przejął Inteligo Financial Services S.A., spółkę, która świadczy usługi utrzymania i rozwoju systemów bankowych, w tym także elektronicznego dostępu do rachunków bankowych (konto Inteligo). - Bank nabył 66,65% akcji KREDOBANK S.A. Spółka jest zarejestrowana i działa w Ukrainie. Aktualnie Bank posiada 100% udziału w kapitale zakładowym spółki. - W 2004 roku PKO Bank Polski S.A. zadebiutował na giełdzie. Na koniec pierwszego dnia notowań akcje osiągnęły cenę 24,50 PLN wobec ceny emisyjnej ustalonej na kwotę 20,50 PLN. - Rozpoczęła działalność spółka PKO BP Faktoring S.A. (obecnie PKO Faktoring S.A.).
2010-2015	- Strategia na lata 2013-2015 „PKO Bank Polski. Codziennie najlepszy” umocniła pozycję Grupy Kapitałowej Banku jako lidera w kluczowych segmentach rynku. - W 2013 roku PKO Bank Polski S.A. wyznaczył nowy standard płatności mobilnych – IKO. Innowacyjne rozwiązanie na rynku płatności mobilnych zostało wykorzystane do stworzenia w 2015 roku systemu płatności BLIK, który stał się standardem na rynku polskim. - Bank podpisał umowę, która dotyczy 20-letniego aliansu strategicznego na rynku płatności elektronicznych z EVO Payments International Acquisition GmbH i jednocześnie sprzedał znaczącą część udziałów w spółce CEUP eService sp. z o.o. - Utworzony został PKO Bank Hipoteczny S.A. Jego działalność obejmuje emisję długoterminowych listów zastawnych oraz udzielanie długoterminowych kredytów hipotecznych dla klientów detalicznych. - PKO Bank Polski S.A. nabył akcje spółek z Grupy Nordea, w tym akcje Nordea Bank Polska S.A., a także portfel wierzytelności klientów korporacyjnych. W październiku 2014 roku nastąpiło połączenie banków. - Została utworzona spółka PKO Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Spółka świadczy usługi ubezpieczeń majątkowych dla klientów indywidualnych PKO Banku Polskiego S.A. - PKO Bank Polski S.A. rozpoczął ekspansję na rynki zagraniczne i utworzył pierwszy oddział za granicą (w Republice Federalnej Niemiec we Frankfurcie nad Menem).
2016-2021	- PKO Bank Polski S.A. realizował strategię na lata 2016-2020 „Wspieramy Rozwój Polski i Polaków” i strategię na lata 2020-2022 „PKO Bank Przyszłości”. - PKO Leasing S.A. - podmiot zależny Banku - nabył Raiffeisen-Leasing Polska S.A. oraz Prime Car Management S.A. (wraz z ich spółkami zależnymi). Dzięki temu PKO Leasing S.A. umocnił swoją pozycję

na polskim rynku leasingowym oraz rozszerzył ofertę usług zarządzania flotą pojazdów i wynajmu samochodów.

3. Grupa Kapitałowa Banku przejęła KBC TFI S.A. i dzięki połączeniu z PKO TFI S.A. dodatkowo przyspieszyła dynamiczny rozwój PKO TFI S.A., które umocniło pozycję lidera w segmencie funduszy detalicznych.
4. Portfel inwestycji kapitałowych Banku powiększył się o spółkę Operator Chmury Krajowej sp. z o.o. (usługi chmury obliczeniowej), do której dołączył drugi udziałowiec – Polski Fundusz Rozwoju S.A.
5. Bank utworzył fundusz inwestycyjny zarządzany przez PKO TFI S.A. pod nazwą PKO VC, który realizuje politykę właściwą dla funduszy venture capital i inwestuje w technologiczne innowacje finansowe.
6. PKO Bank Polski S.A. kontynuował rozwój zagraniczny i utworzył oddział korporacyjny w Pradze (Republika Czeska) oraz w Bratysławie (Republika Słowacka).
7. W 2020 roku PKO Bank Polski S.A. według raportu Inteliace Research był największym bankiem w regionie Europy Środkowej i Wschodniej (CEE) pod względem wartości aktywów.

2022-2023

1. W czerwcu 2022 roku PKO Bank Polski S.A. wspólnie z 7 innymi bankami utworzył system ochrony banków komercyjnych, którego zadaniem jest zapewnienie płynności i wypłacalności jego uczestników, oraz wspieranie przymusowej restrukturyzacji prowadzonej przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG).
2. W I półroczu 2023 roku został otwarty Oddział w Rumunii. Operacyjne uruchomienie oddziału w Bukareszcie planowane jest na 2024 rok.
3. PKO Bank Polski S.A. realizuje strategię na lata 2023-2025 „Przygotowani do wyzwań, nastawieni na przyszłość”. Strategia zakłada wykorzystanie przewag konkurencyjnych Grupy Kapitałowej Banku: skali działania, zaawansowania cyfrowego i technologicznego oraz bezpieczeństwa i stabilności. Bank skoncentruje swoje działania na ludziach – klientach i pracownikach, a także innowacjach i technologii.

1.3 NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA I OSIĄGNIĘTE WYNIKI FINANSOWE W 2023 ROKU

1.3.1 HIPOTECZNE KREDYTY WALUTOWE I ZWIĘKSZENIE KOSZTU RYZYKA PRAWNEGO

PKO Bank Polski S.A. kontynuował oferowanie ugód klientom indywidualnym posiadającym czynne kredyty we frankach szwajcarskich (CHF), które były przeznaczone na zaspokojenie własnych potrzeb mieszkaniowych.

Informacje na temat ugód oraz kosztu ryzyka prawnego zwarte są w rozdziale 8.1 „Wsparcie kredytobiorców”.

1.3.2 EMISJA EUROOBLIGACJI W CELU POKRYCIA WYMogu MINIMALNEGO POZIOMU FUNDUSZY WŁASNYCH I ZOBOWIĄZAŃ KWALIFIKOWALNYCH (MREL)

8 sierpnia 2022 roku Zarząd Banku podjął uchwałę w sprawie ustanowienia programu emisji euroobligacji przez Bank jako emitenta (program Euro Medium Term Notes – „Program EMTN”), o wartości do 4 mld EUR. W ramach Programu EMTN możliwa będzie emisja niezabezpieczonych euroobligacji w dowolnej walucie, w tym takich, z których zobowiązania mogą być zaliczane do zobowiązań kwalifikowalnych lub do funduszy własnych Banku. Emitowane w ramach Programu EMTN obligacje są zarejestrowane w międzynarodowym systemie rejestracji papierów wartościowych (ICSD) prowadzonym przez Euroclear Bank SA/NV lub Clearstream Banking société anonyme.

W dniu 16 grudnia 2022 roku agencja ratingowa Moody's Investors Service przyznała rating (P)Baa3 dla Programu EMTN, w ramach niezabezpieczonych obligacji oznaczonych jako Senior Non Preferred.

20 grudnia 2022 roku został zatwierdzony, przez Commission de Surveillance du Secteur Financier (CSSF) w Luksemburgu Prospekt do programu EMTN. 20 stycznia 2023 CSSF zatwierdziła pierwszy Suplement do prospektu emisyjnego Programu EMTN.

Bank 1 lutego 2023 roku, w ramach inauguracyjnej emisji MREL pozwalającej na pokrycie wymogu w części uprzywilejowanej (będącej różnicą pomiędzy wyrażonymi kwotowo wymogami MREL w ujęciu skonsolidowanym oraz MREL w ujęciu jednostkowym), wyemitował 3-letnie obligacje uprzywilejowane w formie „Senior Preferred Notes” o łącznej wartości 750 mln EUR, z możliwością wykonania wcześniejszego wykupu po dwóch latach od emisji. Kupon emisji jest stały, na poziomie 5,625%, płatny rocznie do daty wcześniejszego wykupu, a po tym czasie zmienny, z płatnościami kwartalnymi. Agencja Moody's Investors Service przyznała emisji rating na poziomie A3. Obligacje dopuszczone zostały do obrotu na rynku regulowanym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Luksemburgu oraz na Giełdzie Papierów Wartościowych (GPW) w Warszawie (w kwietniu 2023 roku).

1.3.3 REFORMA WSKAŹNIKÓW REFERENCYJNYCH W POLSCE, ZAWARCIE PIERWSZEJ TRANSAKCJI OPARTEJ O INDEKS STOPY PROCENTOWEJ WIRON

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego S.A. od III kwartału 2020 roku, poczynając od reformy wskaźników referencyjnych LIBOR, prowadzi międzydyscyplinarny projekt nadzorowany przez członków Zarządu Banku z udziałem spółek zależnych przedstawicieli PKO Banku Hipotecznego, PKO Leasing S.A i PKO Faktoring S.A. związany z dostosowaniem Banku oraz spółek zależnych do zmian wprowadzanych w ramach reformy wskaźników referencyjnych. Prace prowadzone są przez Narodową Grupę Roboczą ds. reformy wskaźników referencyjnych (NGR), powołaną przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF). W 2023 roku Komitet Sterujący NGR (KS NGR) przyjął rekomendacje:

- w zakresie standardowej transakcji OIS opartej na WIRON,
- w zakresie stosowania indeksu WIRON w emisjach zmiennoprocentowych papierów dłużnych,
- w zakresie zasad i sposobów stosowania wskaźnika referencyjnego WIRON (lub wskaźników referencyjnych z Rodziny Indeksów Składanych WIRON) przy zawieraniu nowych umów dla produktów w PLN bazujących na wskaźniku referencyjnym oferowanych przez podmioty rynku finansowego,
- w zakresie zasad i sposobów stosowania wskaźnika stopy procentowej WIRON (lub wskaźników z Rodziny Indeksów Składanych WIRON) przy zawieraniu nowych umów w PLN dla produktów faktoringowych (z wyłączeniem produktów dyskontowych) dla produktów bazujących na wskaźniku referencyjnym oferowanych przez podmioty rynku finansowego,
- w zakresie metod stosowania wskaźnika stopy procentowej WIRON (lub wskaźników z Rodziny Indeksów Składanych WIRON) przy zawieraniu nowych umów w PLN dla produktów leasingowych dla produktów w PLN bazujących na wskaźniku referencyjnym oferowanych przez podmioty rynku finansowego,
- w zakresie zastosowania stawki zastępczej dla wskaźnika referencyjnego WIBOR w instrumentach pochodnych stopy procentowej,
- w zakresie zasad i sposobów konwersji istniejących emisji papierów dłużnych, w których stosowany jest WIBOR.

W styczniu 2023 roku PKO Bank Polski S.A. i ING Bank Śląski S.A. zawarły pierwszą na krajowym rynku finansowym transakcję, w której zastosowano indeks stopy procentowej WIRON. Jej przedmiotem był instrument finansowy będący kontraktem pochodnym dotyczącym stopy procentowej Overnight Index Swap (OIS). Dzięki zawartej transakcji banki sprawdziły zdolności operacyjne i technologiczne do stosowania WIRON w instrumentach finansowych.

13 lutego 2023 roku UKNF ogłosił, że WIRON stał się wskaźnikiem referencyjnym stopy procentowej. Banki mogą stosować wskaźnik referencyjny WIRON do określenia stopy oprocentowania kredytów konsumenckich lub hipotecznych.

25 października 2023 roku KS NGR podjął decyzję o zmianie maksymalnych terminów realizacji Mapy Drogowej procesu zastąpienia wskaźników referencyjnych WIBOR i WIBID i wskazał finalny moment konwersji na koniec 2027 roku. KS NGR poinformował, że ani kierunki reformy wskaźników referencyjnych w Polsce, ani zakresy planowanych dotychczas w Mapie Drogowej działań nie zmieniają się.

1.3.4 ODSTĄPIENIE OD REALIZACJI PROCESU INWESTYCYJNEGO DOTYCZĄCEGO EWENTUALNEGO NABYCIA PRZEZ PKO BANK POLSKI S.A. PAKIETU AKCJI BANKU POCZTOWEGO S.A.

31 października 2023 roku, PKO Bank Polski S.A. podjął decyzję o odstąpieniu od realizacji procesu inwestycyjnego dotyczącego ewentualnego nabycia przez Bank od Poczty Polskiej S.A. pakietu akcji Banku Pocztowego S.A. będących własnością Poczty Polskiej S.A., tj. 75%-10 akcji Banku Pocztowego S.A. („Transakcja”) i postanowił zakończyć wszelkie prace związane z Transakcją ([Raport bieżący nr 22/2023](#)).

1.3.5 UCZESTNICTWO PKO BANKU POLSKIEGO S.A. W KOLEJNEJ EDYCJI EUROPEJSKICH TESTÓW WARUNKÓW SKRAJNYCH

PKO Bank Polski S.A. uczestniczył w kolejnej edycji europejskich testów warunków skrajnych przeprowadzonych w 2023 roku przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego przy udziale Komisji Nadzoru Finansowego oraz Europejskiego

Banku Centralnego i Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego. W teście wzięło udział 70 banków z 16 krajów Unii Europejskiej (UE) i Europejskiego Obszaru Gospodarczego, obejmujących 75% aktywów sektora bankowego UE.

Ogólnoeuropejskie testy warunków skrajnych zrealizowane w 2023 roku nie posiadają progu określającego ich zaliczenie, mogą jednak służyć jako ważne źródło informacji do celów procesu przeglądu i oceny nadzorczej (BION) oraz mogą pomóc właściwym organom w ocenie zdolności Banku do spełnienia wymogów ostrożnościowych w ramach scenariuszy warunków skrajnych.

Zgodnie z wynikami ogólnoeuropejskich testów warunków skrajnych w 2023 roku, skonsolidowany współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1) Banku byłby w 2025 roku na poziomie 22,27% w scenariuszu bazowym oraz 13,26% w scenariuszu skrajnym (skonsolidowany CET 1 na koniec 2022 roku wyniósłby 17,67%). Bez stosowania okresów przejściowych, skonsolidowany współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1) Banku na koniec 2025 roku pozostałby bez zmian (na koniec 2022 roku wyniósłby 16,48%). Wyniki przeprowadzonych testów odzwierciedlają ostrożnościowe podejście Banku do symulacji przeprowadzanych na potrzeby nadzoru europejskiego i krajowego.

Najistotniejszym czynnikiem wpływającym na obniżenie skonsolidowanych współczynników kapitałowych na koniec 2025 roku w scenariuszu skrajnym było ujęcie wpływu kosztów ryzyka prawnego związanego z kredytami hipotecznymi denominowanymi i indeksowanymi do CHF na prognozowane wyniki Banku w latach 2023-2025.

1.3.6 ROZWÓJ DZIAŁALNOŚCI BIZNESOWEJ

W 2023 roku Grupa Kapitałowa Banku rozwijała produkty i usługi, w tym oferowane zdalnie:

- uruchomiła proces obsługi wniosków o kredyt hipoteczny w ramach Rządowego programu Bezpieczny kredyt 2% w PKO Banku Polskim,
- uruchomiła mobilną autoryzację w iPKO biznes dla klientów firmowych i korporacyjnych PKO Banku Polskiego w celu ułatwienia firmom bieżącego zarządzania finansami,
- uruchomiła dla Klientów PKO Banku Polskiego możliwość potwierdzania tożsamości mDowodem (przy użyciu w smartfonie aplikacji mObywatel 2.0) zamiast tradycyjnym dowodem osobistym, w zakresie załatwiania spraw bankowych w oddziałach,
- uruchomiła wieloosobowy dostęp dla firm do serwisu internetowego PKO Banku Polskiego, umożliwiając wspólne zarządzanie finansami firmy kilku uprawnionym osobom, zgodnie z ustalonym przez firmę sposobem reprezentacji,
- rozszerzyła zakres dodatkowych usług, tzw. VAS (ang. value added services) w serwisie internetowym iPKO i w aplikacji mobilnej IKO o kolejne usługi: Telemedycyna czyli konsultacje lekarskie przez internet, „Bezpiecznie w Internecie” (ochrona przed cyberzagrożeniami) i „Bezpieczny Ekran” (ubezpieczenie ekranu smartfona).

Liczba aktywnych aplikacji IKO na koniec 2023 roku osiągnęła blisko 7,8 mln.

1.3.7 WYNIKI FINANSOWE

Na wyniki finansowe Grupy PKO Banku Polskiego S.A. w 2023 roku istotnie wpłynęło otoczenie wysokich rynkowych stóp procentowych oraz czynniki regulacyjno-prawne dotyczące kosztów ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymienialnych.

Tabela 1. Podstawowe dane finansowe Grupy PKO Banku Polskiego S.A. (w mln PLN)

	2023	2022	Zmiana (r/r)
Zysk/strata netto	5 502	3 312	+66,1%
Wynik z tytułu odsetek	18 318	11 424	+60,3%
Wynik z tytułu prowizji i opłat	4 626	4 498	+2,8%
Wynik na działalności biznesowej	24 179	17 254	+40,1%
Koszty działania	-7 635	-7 769	-1,7%
Podatek od niektórych instytucji finansowych	-1 231	-1 266	-2,8%
Wynik z tytułu odpisów i utraty wartości	-6 850	-3 523	+94,4%
Suma aktywów	501 516	431 447	+16,2%
Kapitały własne ogółem	45 227	35 707	+26,7%
ROE netto	13,3%	9,6%	+3,7 p.p.
ROA netto	1,2%	0,8%	+0,4 p.p.
C/I (wskaźnik kosztów do dochodów)	31,6%	45,0%	-13,4 p.p.
Marża odsetkowa ¹⁾	4,37%	3,79%	+0,58 p.p.
Udział ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości	3,44%	3,79%	-0,35 p.p.
Koszt ryzyka kredytowego	0,50%	0,52%	-0,02 p.p.
Łączny współczynnik kapitałowy	18,65%	19,07%	-0,42 p.p.
Współczynnik kapitału Tier 1 (CET 1)	17,77%	17,94%	-0,17 p.p.

1) Marża odsetkowa w 2022 roku została obliczona z wyłączeniem wpływu ujęcia w III kwartale 2022 roku skutków ustawy o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom (tzw. ustawowe wakacje kredytowe) w wysokości 3 111 mln PLN.

Skonsolidowany zysk netto Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. w 2023 roku wyniósł 5 502 mln PLN i był o 2 190 mln PLN wyższy niż uzyskany w 2022 roku. Na wzrost wyniku netto złożyły się:

- 1) poprawa wyniku na działalności biznesowej o 6 925 mln PLN, który osiągnął poziom 24 179 mln PLN, głównie w efekcie:
 - wzrostu wyniku z tytułu odsetek o 6 894 mln PLN, spowodowany wzrostem przychodów odsetkowych związanym głównie z wyższym średnim poziomem rynkowych stóp procentowych oraz ujęciem w III kwartale 2022 roku skutków ustawowych wakacji kredytowych w wysokości 3 111 mln PLN, przy jednoczesnym wzroście kosztów finansowania,
 - wzrostu wyniku z tytułu prowizji i opłat o 128 mln PLN, dzięki wyższym wynikom zrealizowanym na działalności kartowej, kredytowej, leasingu operacyjnego oraz na funduszach inwestycyjnych,
 - spadku wyniku pozostałego o 97 mln PLN, w tym głównie spadku wyniku operacji finansowych (w efekcie pogorszenia wyniku na instrumentach pochodnych) oraz wyniku z ubezpieczeń (w efekcie spadku sprzedaży ubezpieczeń kredytu hipotecznego oraz aktualizacji założeń dotyczących oczekiwanych rezygnacji w ubezpieczeniach do pożyczki gotówkowej).
- 2) pogorszenie wyniku z tytułu odpisów i utraty wartości o 3 327 mln PLN, na skutek:
 - ujęcia w ciężar 2023 roku kosztów ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymienialnych w wysokości 5 430 mln PLN, tj. o 3 516 mln PLN więcej niż w 2022 roku,
 - korzystniejszego wyniku z odpisów i utraty wartości (z wyłączeniem kosztów ryzyka prawnego) o 189 mln PLN głównie dzięki poprawie jakości portfela podmiotów korporacyjnych oraz firm i przedsiębiorstw.
- 3) spadek kosztów działania o 134 mln PLN, w tym spadek kosztów regulacyjnych o 1 265 mln PLN (m.in. w efekcie ujęcia w 2022 roku kosztu dotyczącego wpłaty na fundusz pomocowy Systemu Ochrony Banków Komercyjnych S.A. w wysokości 956 mln PLN oraz kosztu składek na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców w wysokości 314 mln PLN), przy wzroście kosztów świadczeń pracowniczych o 738 mln PLN i wzroście kosztów rzeczowych o 326 mln PLN.

W 2023 roku nastąpił wzrost skali działania Grupy Kapitałowej Banku:

- suma aktywów osiągnęła rekordowy poziom 502 mld PLN (+70 mld PLN r/r),

- depozyty klientów wzrosły do około 399 mld PLN (+60 mld PLN r/r), głównie w efekcie wzrostu depozytów bankowości detalicznej i prywatnej,
- finansowanie udzielone klientom wyniosło około 263 mld PLN (+15 mld PLN r/r), odnotowano wzrost finansowania zarówno w segmencie korporacyjnym jak i w segmencie detalicznym,
- aktywa płynne (tj. należności od banków, kasa, środki w Banku Centralnym i papiery wartościowe z portfela bankowego) wyniosły 213 mld PLN (+60 mld PLN r/r).

1.4 ZMIANY W SKŁADZIE ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ PKO BANKU POLSKIEGO S.A.

ZMIANY PO OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

2 lutego 2024 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku (NWZ):

- odwołało 8 z 10 członków ze składu Rady Nadzorczej PKO Banku Polskiego S.A. panów: Mariusza Andrzejewskiego, Wojciecha Jasińskiego, Dominika Kaczmarek, Rafała Kosa, Tomasza Kuczura, Macieja Łopińskiego, Roberta Pietruszyna i Bogdana Szafranieckiego,
- powołało w skład Rady Nadzorczej PKO Banku Polskiego S.A. panie: Hannę Kuzińską i Katarzynę Zimnicką-Jankowską oraz panów: Macieja Cieślukowskiego, Szymona Miderę, Andrzeja Oślizło, Marka Panfilę, Marka Radzikowskiego i Pawła Waniowskiego.

Skarb Państwa jako Uprawniony Akcjonariusz na podstawie Statutu Banku wyznaczył:

- Panią Katarzynę Zimnicką-Jankowską – na Przewodniczącą Rady Nadzorczej Banku,
- Pana Pawła Waniowskiego – na Wiceprzewodniczącą Rady Nadzorczej Banku.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie potwierdziło odpowiedniość indywidualną nowo powołanych członków Rady Nadzorczej oraz odpowiedniość zbiorową całego organu.

[Notki Biograficzne członków Rady Nadzorczej](#) znajdują się na stronie internetowej Banku.

7 lutego 2024 roku Dariusz Szwed złożył rezygnację z funkcji Prezesa Zarządu Banku, jak również z członkostwa w Zarządzie Banku ze skutkiem na 14 lutego 2024 roku.

14 lutego Rada Nadzorcza Banku:

- odwołała 6 z 8 członków z Zarządu PKO Banku Polskiego S.A. panów: Andrzeja Kopyrskiego, Pawła Gruzę, Macieja Brzozowskiego, Marcina Eckerta, Wojciecha Iwanickiego, Artura Kurcweila,
- delegowała członków Rady Nadzorczej Banku, Panów:
 - Szymona Miderę do czasowego wykonywania czynności Wiceprezesa Zarządu od 15 lutego 2024 roku, z jednoczesnym powierzeniem kierowania pracami Zarządu,
 - Macieja Cieślukowskiego do czasowego wykonywania czynności Wiceprezesa Zarządu od 14 lutego 2024 roku,
 - Marka Radzikowskiego do czasowego wykonywania czynności Wiceprezesa Zarządu od 14 lutego 2024 roku,
- zatwierdziła oceny odpowiedniości indywidualnej ww. delegowanych członków Rady Nadzorczej Banku i zbiorowej całego Zarządu Banku.

1.5 KIERUNKI ROZWOJU GRUPY PKO BANKU POLSKIEGO S.A.

STRATEGIA PKO BANKU POLSKIEGO S.A. NA LATA 2023 – 2025 I REALIZACJA

8 grudnia 2022 roku Zarząd Banku przyjął Strategię rozwoju PKO Banku Polskiego S.A. na lata 2023-2025 „Przygotowani do wyzwań, nastawieni na przyszłość”, która została zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Banku. Strategia zakłada realizację ambitnych celów biznesowych oraz finansowych. Oparta jest o główne przewagi konkurencyjne Banku: skalę działalności, cyfrowość i kompetencje technologiczne oraz bezpieczeństwo i stabilność. Proces realizacji Strategii podzielono na 7 filarów.

Tabela 2. Realizacja Strategii w 2023 roku – wskaźniki wyników

WSKAŹNIK	CEL 2025	REALIZACJA 2023
CELE FINANSOWE		
ROE	>12%	13,3%
C/I	<45%	31,6%
koszt ryzyka	0,7%-0,9%	0,5%
zdolność do wypłaty dywidendy/skupu akcji	TAK	TAK
CELE BIZNESOWE		
poprawa satysfakcji klientów dla każdej grupy klientów wg wskaźnika NPS	TOP 3	klient indywidualny: TOP4 klient korporacyjny: zgodnie z założoną trajektorią
poprawa satysfakcji pracowników mierzona przez wzrost wskaźnika eNPS	+20 pkt	>20 pkt
wskaźnik cyfryzacji procesów dla klienta indywidualnego	~100%	98%
przyrost bazy klientów primary poniżej 35 roku życia	25%	7% zgodnie z założoną trajektorią
wzrost przychodów pozabankowych spółek Grupy Kapitałowej Banku	20%	14% zgodnie z założoną trajektorią
Wzrost udziału kobiet na stanowiskach MRT w Banku	>30%	22,7%
Najwyższy wolumen nowego finansowania projektów zrównoważonych i transformacyjnych		2,2 mld PLN

Realizacja celów finansowych dla Grupy Kapitałowej Banku na koniec 2023 roku była zgodna z założoną trajektorią. Wskaźnik ROE wyniósł 13,3% wobec zakładanego celu powyżej 12%. Wskaźnik C/I wyniósł 31,6% wobec zakładanego poziomu poniżej 45%. Koszt ryzyka wyniósł 0,5% i oscylował wokół zakładanego poziomu 0,7%-0,9%. Bank spełnia wymogi finansowe konieczne do dystrybucji dywidendy.

Stopień realizacji celi biznesowych wraz ze wskazaniem najważniejszych działań został opisany poniżej w podziale na poszczególne filary:

FILAR 1 - KLIENT W CENTRUM – PROSTY, PRZYJAZNY I DOSTĘPNY BANK

Bank zrealizował szereg inicjatyw poprawiających satysfakcję klientów, co pozwoliło na znaczną poprawę wskaźnika NPS klientów indywidualnych, osiągnięcie poziomu TOP4 wśród banków w Polsce – wzrost o 3 pozycje względem 2022 roku. Bank buduje długoterminową relację z klientami pozostając bankiem pierwszego wyboru dla ponad 5 mln klientów tzw. primary, co oznacza wzrost r/r o 6%. Działania ukierunkowane na poprawę doświadczenia klientów indywidualnych dotyczyły m.in.:

- wskazania najważniejszych obszarów do poprawy w ścieżkach obsługi klientów oraz szeregu wdrożeń z których najistotniejsze to wdrożenie LiveChatu obsługowego, spersonalizowanych tabel opłat i prowizji poprawiających transparentność cen,
- wdrożenia procesów digitalizacji obsługi klientów - jako pierwszy bank w Polsce wdrożono rozwiązania umożliwiające obsługę klientów z cyfrowym dowodem (mObywatel),
- przeprowadzenia ponad 20 kampanii aktywizacyjnych, relacyjnych oraz stażowych,
- realizacji projektu mającego na celu uproszczenie języka komunikacji zarówno wewnątrz organizacji jak i z klientami i interesariuszami – 70 ambasaderek i ambasadorków w programie PKO Prosto,
- przeprowadzenia inicjatyw wzmacniających postawę i nastawioną na klienta kulturę w organizacji – Galaktyka CX, CX Day w PKO Rotunda,
- uwzględnienia wskaźników NPS w celach menadżerów oraz prowadzenia inicjatyw rozwoju kompetencji wśród pracowników Banku.

W segmencie klientów instytucjonalnych na koniec 2023 roku wskaźnik NPS poprawił się pozostając na ścieżce do osiągnięcia TOP3 w 2025 roku. W 2023 roku w ramach poprawy doświadczenia klientów korporacyjnych oraz adresowania kluczowych obszarów do poprawy Bank wdrożył szereg nowych rozwiązań, których szczegółowy opis znajduje się w rozdziale [8.6](#).

W 2023 roku PKO BP kontynuował pracę nad dostosowaniem oferty i modelu obsługi do potrzeb klientów w oddziałach oraz w kanałach cyfrowych. Bank rozwijał kanały cyfrowe pod kątem technologicznym i produktowym. Osiągnięcia w tym zakresie przedstawione zostały w rozdziale [8.6](#)

Ponadto w 2023 roku:

- zmodernizowano 47 kolejnych oddziałów do nowych formatów oraz przekształcono 21 oddziałów na oddziały bezgotówkowe, łącznie Bank prowadzi ich 51,
- rozszerzono funkcję Asystenta Klienta na kolejne oddziały (szczegółowe informacje opisano w rozdziale [8.7](#))
- wdrożono kolejne procesy na ekrany klienta w oddziałach, a także identyfikację z wykorzystaniem aplikacji mObywatel. Na koniec roku 29 procesów sprzedażowo-usługowych w oddziałach dostępnych było na ekranach a blisko 91% dyspozycji w ramach tych procesów realizowana jest w formie cyfrowej,
- funkcjonalność aplikacji IKO została rozszerzona o nowe możliwości (szczegółowe informacje w rozdziale [8.6](#)),

Bank prowadził program symplifikacji w ramach którego realizowane było uproszczenie oferty, digitalizacja procesów i automatyzacja obsługi posprzedażowej. Program prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego zakładającego blisko 100% dostępność spraw dla klientów indywidualnych w iPKO lub IKO. Na koniec 2023 roku wskaźnik wyniósł 98%.

W 2023 roku:

- udostępniono klientom m.in. nową wersję kantoru w iPKO, zmianę numeru telefonu, nowy proces składania reklamacji w serwisie iPKO (szczegółowe informacje opisano w rozdziale [8.6](#)),
- wprowadzono funkcję prezentującą koszty inwestowania, informacje dotyczące wpłat i limitów dot. kont emerytalnych: Indywidualne Konto Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE) oraz Indywidualne Konto Emerytalne (IKE),
- w ślad za nowymi wdrożeniami Bank prowadził również działania edukacyjne wobec klientów przedstawiając szerokie możliwości samoobsługi w kanałach zdalnych.

FILAR 2 - BANKOWOŚĆ DOPASOWANA DO STYLU ŻYCIA

W 2023 roku Bank kontynuował rozwój ekosystemu usług pozabankowych w ramach platformy VAS oraz prowadził szereg działań mających na celu uatrakcyjnienie oferty dla młodych. Podjęte inicjatywy przełożyły się na zgodną z założoną trajektorią realizację celu strategicznego Banku dotyczącego wzrostu liczby nowych młodych klientów. Baza klientów tzw. primary poniżej 35 roku życia wzrosła r/r o 7%. Bank w swojej strategii stawia nacisk na innowacje, rozwój cyfrowej oferty i dostarczanie narzędzi ułatwiających młodym codzienne bankowanie, co przekłada się na wzmacnianie relacji z klientami najmłodszymi. W 2023 roku odnotowano prawie dwukrotny wzrost liczby transakcji zbliżeniowych BLIK, oraz 15% wzrost zakładanych kont „na selfie” w porównaniu do 2022 roku.

W 2023 roku:

- wdrożono nowy proces sprzedaży rachunków PKO Konto Pierwsze w iPKO/IKO, konto 500+ Rodzina - Rodzinny Pakiet Oszczędnościowy oraz Pierwsze Konto Oszczędnościowe z oprocentowaniem do 8%,
- udostępniono klientom, jako pierwszy Bank w Polsce, karty płatnicze wykonane z pochodzącego z odzysku materiału Ocean Plastic®,
- uproszczono i uspojniono ofertę kont m.in. połączenie Konta Pierwszego z Kontem dla Młodych - redukcja liczby kont z 19 do 8 sztuk,
- kontynuowano zaangażowanie we wsparcie finansowania pierwszego mieszkania dla młodych rodzin (szczegółowe informacje opisano w rozdziale [8.1](#))
- udostępniono nową aplikację Junior dla klientów, a Bank kontynuuje prace nad nową rolą rodzica w iPKO i IKO. Szczegółowe informacje na temat aplikacji PKO Junior znajdują się w rozdziale [8.6](#),
- przeprowadzono kampanie promujące wizerunek Banku, który „sprawdza się w działaniu”, kampanię promującą usługi zdalne w aplikacji IKO oraz szereg działań akwizycyjnych i promocyjnych w zakresie oferty dla młodych klientów,
- wspierano inicjatywy pozwalające mocniej zaistnieć marce PKO Banku Polskiego w świecie młodych: sponsoring sportowy oraz wykorzystanie świata Metaverse czy platforma VAS. Więcej informacji na ten temat znajduje się w rozdziale [8.5](#) oraz [8.6](#),
- udostępniono limit PKO Płacę później, osiągając na koniec roku niemal 175 tys. aktywnych limitów.

FILAR 3 - NAJLEPSZA OFERTA DLA KLIENTÓW BIZNESOWYCH DZIĘKI SKALI GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU

W ramach działań strategicznych w segmencie klientów korporacyjnych w 2023 roku Bank:

- kontynuował prace nad „multiplatformą produktową”. Wdrożono połączenie „single sign on” z Portalem Klienta PKO Leasing oraz integrację z kolejnymi systemami finansowo-księgowymi klientów. Odsetek klientów korzystających z systemów finansowo-księgowych dostępnych do integracji z Bankiem wyniósł 35% na koniec 2023 roku,
- w celu przyspieszenia procesu kredytowego wdrożono tzw. prostą ścieżkę kredytową, eDecyzję (decyzja podejmowana w systemie kredytowym), proces automonitorowania ryzyka kredytowego realizowany ze wsparciem aplikacji CRM, a także automatyczny generator dla tzw. krótkiej umowy,
- prowadził zaawansowane prace nad uwolnieniem czasu doradców i analityków regionalnych.

Bank rozwijał również swoją ofertę w segmencie firm i przedsiębiorstw. Działania w tym zakresie były realizowane ze szczególnym naciskiem na digitalizację procesów obsługowych oraz optymalizację procesów kredytowych. Główne wdrożenia w 2023 roku dotyczyły:

- udostępnienia wieloosobowego dostępu do serwisu iPKO,
- udostępnienia nowych produktów kredytowych w tym m.in.: limitu kredytowego wielocelowego z gwarancją BGK de minimis oraz kredytu płynnościowego ARiMR,
- rozwoju ekosystemu usług pozabankowych,
- integracji procesów i systemów obsługi z PKO TFI oraz rozpoczęcia budowy systemu pomiaru satysfakcji pracowników i klienta (eNPS/NPS) w spółkach Grupy Kapitałowej Banku.

Realizacja celu strategicznego - 20% wzrost przychodów pozabankowych spółek Grupy Kapitałowej Banku w okresie strategii wyniosła 14% i jest na poziomie zakładanej trajektorii.

FILAR 4 - LIDER TRANSFORMACJI ESG W POLSKIM SEKTORZE BANKOWYM

Działania służące realizacji celów ESG przedstawiono w rozdziale 13.

FILAR 5 - TECHNOLOGIE I OPERACJE GOTOWE NA WYZWANIA PRZYSZŁOŚCI

Kluczowym aspektem rozwoju technologicznego w horyzoncie strategii jest optymalizacja procesu wytwarzania i skrócenie okresu od pomysłu do wdrożenia. Optymalizacja dotyczy zarówno zwiększenia skali wykorzystywania metod pracy DevSecOps, czy Agile - jak też redukcji długu technologicznego oraz symplifikacji architektury aplikacji Banku. W 2023 roku zespół Banku wdrożył istotne zmiany w kluczowym dla Banku modelu wydawniczym aplikacji IKO, w tym:

- implementację funkcji cyberbezpieczeństwa na etapie wytwarzania oprogramowania,
- wprowadzenie szeregu jakościowych metryk DevSecOps,
- przygotowanie synergicznej „mapy drogowej” dla rozwoju IKO,
- rozwój infrastruktury IKO w oparciu o mikroserwis. Na koniec 2023 roku w nowoczesnej architekturze działało 35 mikroserwisów vs 24 na koniec 2022 roku,

Dzięki wdrożeniu ww. rozwiązań Bank skrócił czas wdrażania zmian na środowisko produkcyjne IKO w ostatnim roku o 28%.

W odpowiedzi na rosnącą liczbę zadań prowadzono szereg inicjatyw w obszarze operacji. W 2023 roku dzięki zastosowaniu powtarzalnych czynności Robotic Process Automation (RPA) przy obsłudze tzw. rządowych wakacji kredytowych oraz do wsparcia obsługi wniosków o tzw. Bezpieczny Kredyt 2%, roboty wykonały pracę będącą ekwiwalentem ponad 600 FTE. Łącznie w 2023 roku zrobotyzowano 65 procesów, a zmodyfikowano 82. Roboty wykonały 77,3 mln operacji w ramach ponad 100 procesów z obszaru operacji, ponad 170 procesów z innych obszarów, m.in. audytu, podatków czy restrukturyzacji i 19 procesów spółek z Grupy Kapitałowej Banku.

W 2023 roku rozwiązania zespołu Platformy Robotyzacji Procesów doceniono w konkursach:

- Best in RPA - III miejsce w konkursie organizowanym przez „Computerworld”,
- nagroda specjalna Moczarze Hiperautomatyzacji dla PKO Banku Polskiego.

Bank optymalizuje procesy również dzięki eliminacji, standaryzacji, optymalizacji metodami lean six sigma oraz automatyzacji. Pomimo postępującej centralizacji funkcji operacyjnych spółek grupy i coraz większa liczba zadań Bank utrzymuje dyscyplinę kosztową. Obecny poziom automatyzacji STP (ang. straight through processing) procesów obszaru operacji jest bliski 60%.

FILAR 6 – KULTURA INNOWACJI I ZWINNOŚCI

Realizacja celów strategicznych zależy przede wszystkim od zaangażowania pracowników, utrzymania i pozyskiwania talentów oraz stworzenia przyjaznego środowiska do rozwoju. Dlatego też Bank dąży do zwiększenia satysfakcji pracowników. Na koniec 2023 roku cel ten został osiągnięty - eNPS pracowników wzrósł o ponad 20 punktów i wyniósł 45 pkt. za IV kwartał 2023 roku. Działania w tym zakresie Bank realizował poprzez:

- wdrożenie kwartalnego procesu badania doświadczeń (eNPS) i pracy z wynikami tych badań na poziomie zespołów i ogólnobankowym,
- rozszerzenie oferty benefitowej o oczekiwane przez pracowników elementy (m.in. wybór dowolnego pakietu medycznego, podniesienie sumy punktów na platformie MyBenefit, dodatkowy dzień wolny, większa kwota refundacji za okulary, pilotaż programu szkoleniowo-rozwojowego MultiLife; pakiet dla emerytów) oraz kontynuację digitalizacji procesów pracowniczych,
- opracowanie strategii well-being i realizowanie licznych inicjatyw wspierających dobrostan pracowników w zakresie zdrowia fizycznego i mentalnego,
- doskonalenie kultury organizacyjnej - wypracowany został profil kulturowy i rozpoczęto wdrożenie nowych wartości organizacyjnych poprzez kampanię #naWARTOŚCIowani, opracowany został model lidera i pracownika zgodny z wartościami,
- zwiększanie zaangażowania liderów poprzez określony nowy profil oczekiwań oparty o nowe wartości i priorytety zmiany kulturowej oraz zwiększanie wpływu w procesach HR m.in. włączenie ich w kreowanie rozwiązań w zakresie polityki personalnej,
- określenie listy kompetencji kluczowych wraz z określeniem strategii rozwoju każdej z nich oraz uruchomienie ogólnobankowych programów rozwoju tych kompetencji dla pracowników i stażystów,
- uruchomienie inicjatywy edukacyjnej wspierającej budowanie banku równych szans oraz inkluzywne przywództwo,
- zorganizowanie pierwszych na rynku wirtualnych targów pracy w przestrzeni Metaverse oraz wdrożenie kompleksowego programu mobilności wewnętrznej w ramach Grupy Kapitałowej,
- rozszerzenie oferty działań edukacyjnych o cyfrowe formy i większą dostępność treści szkoleniowych.

Drugim z celów strategicznych uwzględnionych w Filarze 6 jest udział kobiet na stanowiskach MRT. Poprzez zmiany w systemie motywacyjnym, budowanie programów sukcesyjnych oraz zmiany w kulturze oparte na nowych wartościach organizacyjnych Bank chce osiągnąć założony 30% udział kobiet na stanowiskach MRT na koniec 2025 roku. Na koniec 2023 roku wskaźnik ten wyniósł 22,7%.

FILAR 7 – WYKORZYSTANIE SILNEJ POZYCJI BANKU DO WZROSTU NIEORGANICZNEGO

Bank monitoruje i identyfikuje potencjalne cele przejęć instytucji w kraju i w regionie. Analizy są prowadzone pod kątem uzyskania korzyści z transakcji określonych w strategii (w tym: pozyskanie wiedzy i talentów, synergie technologiczne, akwizycja bazy klientów, synergie biznesowe, dywersyfikacja biznesowa i geograficzna).

1.6 POZYCJA RYNKOWA GRUPY PKO BANKU POLSKIEGO S.A.

W 2023 roku Grupa Kapitałowa Banku:

- zwiększyła udziały w rynku kredytowym pod względem wolumenu zarówno dla osób fizycznych jak i podmiotów instytucjonalnych,
- osiągnęła rekordowy poziom sprzedaży kredytów hipotecznych (blisko 22 mld PLN) dzięki czemu udział rynkowy wyniósł blisko 36%,
- zwiększyła swój udział w rynku oszczędności zarówno osób prywatnych jak i podmiotów instytucjonalnych,
- utrzymała udziały w rynku funduszy inwestycyjnych dla osób fizycznych na poziomie powyżej 20%,

Tabela 3. Udziały rynkowe

	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	Zmiana 2023/2022
Kredyty:	18,1%	17,0%	17,4%	17,6%	17,9%	1,1 p.p.
1. osób prywatnych, w tym:	22,6%	21,4%	21,9%	22,4%	22,8%	1,2 p.p.
- mieszkaniowe	24,2%	22,8%	23,7%	24,9%	25,8%	1,4 p.p.
złotowe	25,0%	23,8%	24,7%	26,3%	27,6%	1,2 p.p.
walutowe	19,8%	18,9%	20,1%	20,8%	21,0%	0,9 p.p.
- konsumpcyjne i pozostałe, w tym:	18,7%	17,8%	17,1%	16,5%	16,3%	0,9 p.p.
w rachunku bieżącym	35,7%	35,5%	34,1%	32,7%	32,4%	0,2 p.p.
2. podmiotów instytucjonalnych	14,0%	13,0%	12,8%	12,6%	13,1%	1 p.p.
Nieskarbowe papiery dłużne (wartość zadłużenia)	33,2%	30,8%	29,3%	30,2%	30,7%	2,4 p.p.
Kredyty hipoteczne (sprzedaż)	35,9%	20,4%	19,8%	19,7%	25,7%	15,5 p.p.
Oszczędności ogółem¹⁾, w tym:	21,3%	20,0%	19,2%	18,3%	18,3%	1,3 p.p.
- oszczędności osób fizycznych ²⁾	29,2%	28,1%	25,6%	24,3%	22,6%	1,1 p.p.
Depozyty:	18,9%	17,6%	17,8%	17,3%	17,9%	1,3 p.p.
osób prywatnych	24,6%	23,3%	22,5%	21,9%	20,8%	1,3 p.p.
podmiotów instytucjonalnych	12,3%	11,2%	12,3%	11,5%	13,8%	1,1 p.p.
Aktywa TFI - fundusze osób fizycznych³⁾	20,1%	20,6%	19,9%	18,9%	19,5%	-0,5 p.p.
Działalność maklerska - obroty na rynku wtórnym	9,7%	9,2%	12,3%	11,2%	7,5%	0,5 p.p.

Źródło: NBP, GPW, ZBP, Analizy Online

1) Oszczędności ogółem obejmują depozyty ogółem, aktywa TFI oraz obligacje detaliczne oszczędnościowe.

2) Oszczędności osób fizycznych obejmują depozyty osób fizycznych, fundusze osób fizycznych oraz skarbowe obligacje oszczędnościowe.

3) W 2021 roku nastąpiła zmiana danych rynkowych w związku ze zmianą statutu dwóch funduszy na fundusze osób fizycznych. Dane za poprzednie okresy zostały przeliczone.

2. ZEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA DZIAŁALNOŚCI

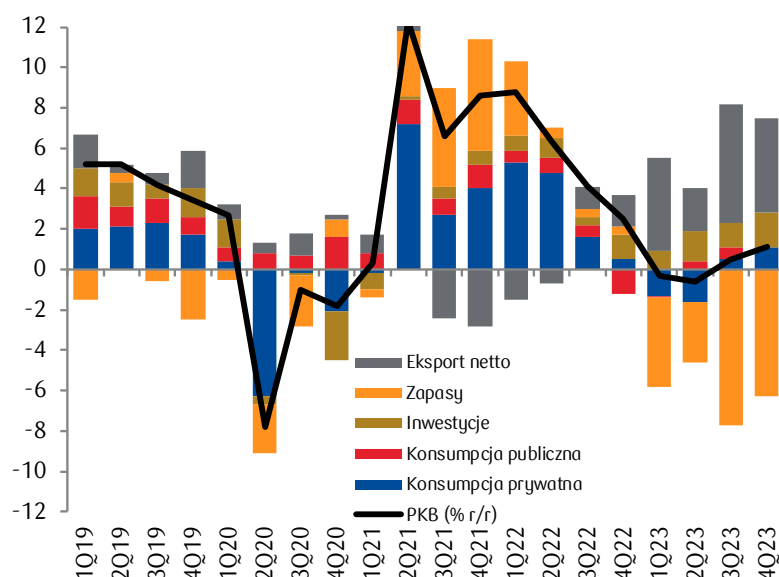
Otoczenie makroekonomiczne
Sytuacja na rynku finansowym
Sytuacja polskiego sektora bankowego
Sytuacja polskiego sektora pozabankowego
Rynek ukraiński
Otoczenie regulacyjno-prawne
Czynniki, które będą miały wpływ na przyszłe wyniki finansowe

2.1 OTOCZENIE MAKROEKONOMICZNE

Poniżej prezentujemy czynniki makroekonomiczne, które kształtowały gospodarkę krajową w 2023 roku.

PKB NA GRANICY RECESJI I OŻYWIENIE W DRUGIEJ POŁOWIE ROKU

Tempo i dekompozycja wzrostu PKB (% r/r) i jego składowych (p.p.)

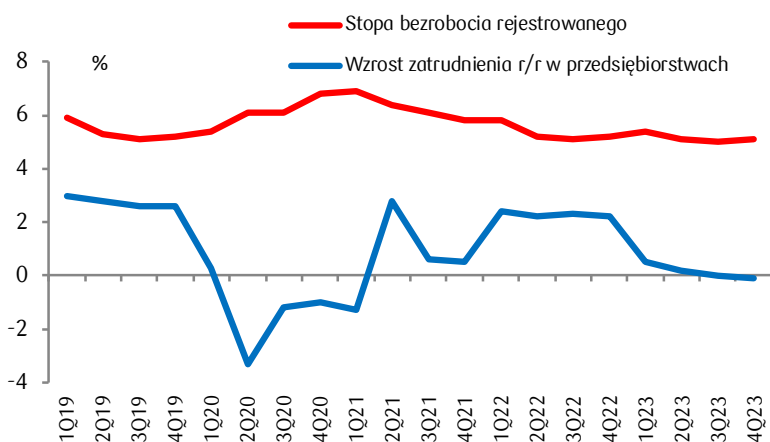
Krajowa gospodarka w pierwszej połowie roku znalazła się na granicy recesji, a PKB spadał w ujęciu r/r. Druga połowa roku przyniosła poprawę - dynamika PKB przyspieszyła z -0,6% r/r w II kwartale do ok. 1% r/r w IV kwartale 2023 roku. Na początku roku konsumpcja spadała, co było skutkiem obniżenia się realnej siły nabywczej dochodów spowodowanego kilkunastoprocentową inflacją. W III kwartale spadek inflacji, w połączeniu ze stabilnym wzrostem nominalnych dochodów w otoczeniu rekordowo niskiego bezrobocia, przyczynił się do ożywienia popytu konsumpcyjnego, chociaż jego siła pod koniec IV kwartału nieco osłabła. Przez cały rok utrzymał się solidny wzrost inwestycji o 8%. Inwestycje wspierała transformacja energetyczna, która została wymuszona wysokimi kosztami energii. Pozytywnie na aktywność inwestycyjną oddziaływała też finalizacja projektów finansowanych w ramach kończącej się perspektywy finansowej UE. Negatywny wpływ na aktywność gospodarczą w 2023 roku miało odwracanie się cyklu zapasów, po ich nienaturalnie silnym wzroście w 2022 roku. Pozytywny wkład do wzrostu PKB miał natomiast eksport netto – import znajdował się pod negatywną presją ze strony słabej konsumpcji i niższych zakupów ze strony przedsiębiorstw, a jego dynamika była niższa niż dynamika eksportu. W trakcie 2023 roku nastąpiła szybka poprawa równowagi zewnętrznej polskiej gospodarki – deficyt na rachunku obrotów bieżących, wynoszący w 2022 roku 2,4% PKB, zamienił się w 2023 roku w ponad 1% PKB nadwyżki, do czego przyczynił się gwałtowny spadek cen importowanych towarów.

RYNEK PRACY ODPORNY NA SPOWOLNIENIE

W 2023 roku sytuacja na rynku pracy była stabilna, pomimo trwającego spowolnienia wzrostu gospodarczego. Stopa bezrobocia rejestrowanego w grudniu 2023 roku wyniosła 5,1% i była o 0,1 p.p. niższa niż na koniec 2022 roku. Systematycznie poprawiały się wskaźniki aktywności zawodowej – według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w III kwartale rekordowe 56,8% populacji w wieku 15-85 lat pracowało, a stopa aktywności zawodowej wynosiła 58,4%. Liczba obcokrajowców na krajowym rynku pracy systematycznie rosła, przy czym dane ZUS wskazują na stabilizację liczby ubezpieczonych Ukraińców oraz wzrost liczby pracowników z innych państw.

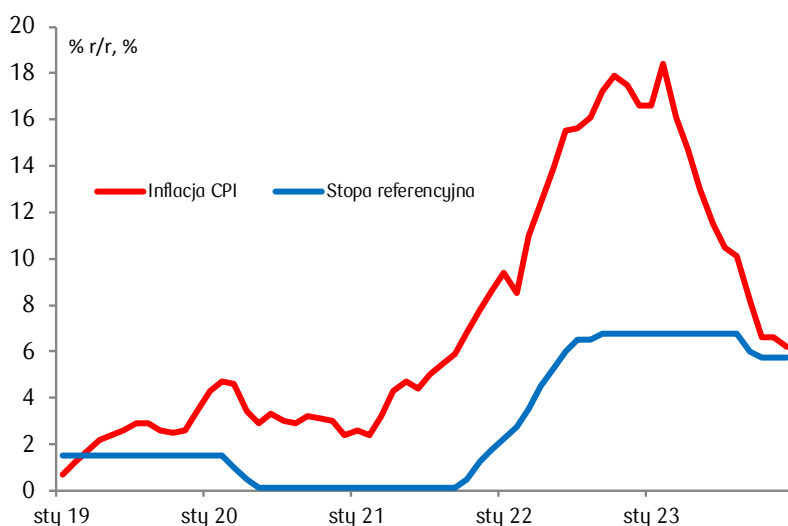
Spadek popytu na pracę był widoczny w mniejszej liczbie wolnych miejsc pracy w gospodarce (111 tys. w III kwartale) oraz spadającym zatrudnieniu w sektorze przedsiębiorstw. Nominalne płace rosły w 2023 roku w tempie dwucyfrowym, przy czym najsilniejszy wzrost odnotowano na początku roku. Wzrost płacy minimalnej o (średnio) 17,8% w 2023 roku zapewnił zauważalny impuls, który znalazł odzwierciedlenie w ponadprzeciętnym wzroście płac nominalnych obserwowanym w sektorach o relatywnie większym pokryciu płacą minimalną (np. zakwaterowanie i gastronomia, administracja). W pierwszej połowie roku płace w sektorze przedsiębiorstw rosły wolniej niż inflacja. Wzrost płac realnych powrócił jednak jesienią, a jego przyspieszenie jest motorem nadchodzącego ożywienia konsumpcji.

Bezrobocie i zatrudnienie (koniec okresu, %)

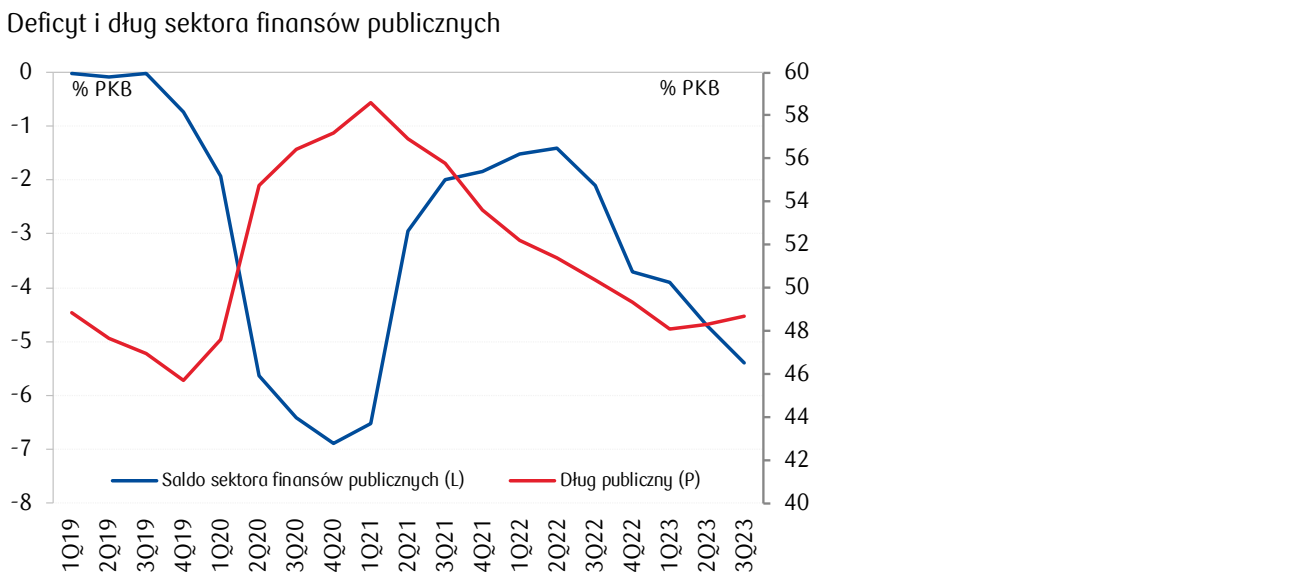
SZYBKĄ DEZINFLACJĄ

Inflacja (% r/r) i stopa referencyjna (% r/r, dane miesięczne)

W 2023 roku nastąpiła wyraźna dezinflacja – inflacja CPI obniżyła się z 18,4% r/r w lutym do 6,2% r/r w grudniu. Spadek inflacji był możliwy dzięki wygasaniu negatywnego szoku kosztowego, który po ataku Rosji na Ukrainę gwałtownie podbił ceny energii oraz żywności. Jednocześnie w mocy pozostawały rozwiązania regulacyjne, które w przeszłości ograniczyły wzrost cen żywności i energii. Od lutego do końca roku tempo wzrostu cen żywności wyhamowało z 24,0% r/r do 6,0% r/r, tempo wzrostu cen nośników energii z 31,1% r/r do 9,8% r/r, a ceny paliw, które w lutym 2023 roku rosły o 30,8% r/r, w grudniu spadały o 6,0% r/r. Jednocześnie inflacja bazowa, CPI po wyłączeniu żywności i energii, spowolniła do 6,9% r/r w grudniu z 12,0% r/r w lutym 2023 roku. Na koniec 2023 roku impet inflacji bazowej był o połowę niższy niż na początku roku, ale jednocześnie przestał się obniżać, sygnalizując, że inflacja bazowa może się zakotwiczyć na zbyt wysokim poziomie.

FINANSE PUBLICZNE POD PRESJĄ, ALE POD KONTROLĄ

Sytuacja krajowych finansów publicznych od połowy 2022 roku systematycznie pogarsza się na tle innych państw UE. Z grona prymusów fiskalnych w 2021 roku, w trakcie kolejnych dwóch lat Polska przesunęła się w kierunku dolnej części unijnego rankingu pod względem salda fiskalnego, do czego przyczyniły się m.in. programy „mrożenia” cen nośników energii, reforma PIT i konieczność skokowego zwiększenia wydatków zbrojeniowych (z ok. 2% PKB przed 2022 rokiem do ok. 4% PKB w 2023 roku). Deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych po III kwartale 2023 roku wyniósł 5,4% PKB. Ministerstwo Finansów oczekuje, że w całym 2023 roku wyniesie on 5,6% PKB. Dług publiczny w III kwartale wzrósł do 48,7% PKB i pozostaje niski na tle UE.

KOREKTA POZIOMU STÓP PROCENTOWYCH

Tabela 4. Stopy procentowe NBP (na koniec okresu)

	IV kwartał 2022 (%)	IV kwartał 2023 (%)
Stopa referencyjna	6,75	5,75
Stopa redyskontowa weksli	6,80	5,80
Stopa dyskontowa weksli	6,85	5,85
Stopa lombardowa	7,25	6,25
Stopa depozytowa	6,25	5,25

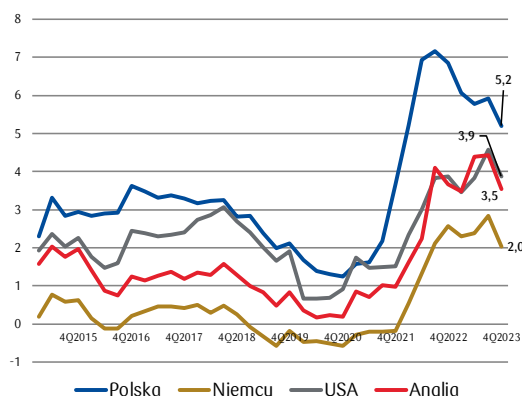
W pierwszej połowie roku Rada Polityki Pieniężnej (RPP) utrzymywała stopy procentowe na niezmienionym poziomie. Dopiero na posiedzeniu we wrześniu nastąpiła nieoczekiwanie głęboka obniżka stóp procentowych NBP o 75 pkt. bazowych, po której nastąpił bardziej zachowawczy ruch o 25 pkt. bazowych w październiku. Następnie RPP przeszła w tryb wyczekiwania i nie zapowiada zmian parametrów polityki pieniężnej. Rada podkreśla wysoką niepewność związaną z polityką fiskalną oraz regulacyjną, a także w zakresie tempa ożywienia gospodarczego w Polsce. W tych warunkach Rada uznała, że bieżący poziom stóp procentowych sprzyja realizacji celu inflacyjnego w średnim okresie.

2.2 SYTUACJA NA RYNKU FINANSOWYM

RYNEK STOPY PROCENTOWEJ

Rok 2023 charakteryzował się wysoką zmiennością, ale ostatecznie przyniósł wyraźny spadek rentowności polskich obligacji skarbowych. Na koniec 2023 roku dochodowość papierów dwu-, pięcio- i dziesięcioletnich wyniosła odpowiednio 5,05%, 5,03%, 5,2%. Było to możliwe przede wszystkim dzięki spadkowi inflacji o ponad 10 punktów procentowych z 16,6% w grudniu 2022 roku do 6,2% na koniec 2023 roku. Malejąca presja inflacyjna w połączeniu ze stagnacją gospodarczą spowodowaną słabą konsumpcją, pozwoliła RPP na obniżki stóp procentowych o łącznie jeden punkt procentowy. Również na rynkach bazowych mieliśmy do czynienia ze spadkami dochodowości obligacji, choć główne banki centralne – EBC i Fed – nie dokonały jeszcze obniżek stóp procentowych, a dopiero sugerują rozpoczęcie cyklu łagodzenia polityki pieniężnej.

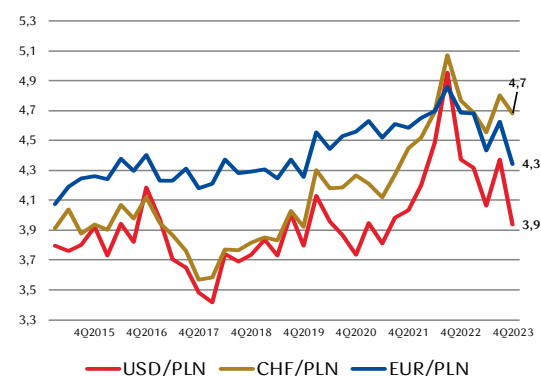
Rentowność obligacji 10-letnich (%)

RYNEK WALUTOWY

Złoty umocnił się w 2023 roku w stosunku do euro o 34 gr (7%) do 4,34 PLN/EUR, a w relacji do amerykańskiego dolara o 44 gr (10%) do 3,97 PLN/USD. Wydarzyło się to pomimo słabej koniunktury gospodarczej oraz obniżek stóp procentowych dokonanych przez RPP. Należy zwrócić uwagę, że struktura PKB – recesja konsumencka w połączeniu z dobrymi wynikami w handlu zagranicznym i solidnymi inwestycjami – wspierała złotego. Pod koniec roku, po wyborach parlamentarnych, wzrosły szanse na odblokowanie środków europejskich związanych z Krajowym Planem Odbudowy, co dało złotemu pozytywny impuls. Waluty krajów rozwijających się wsparło również osłabienie amerykańskiego dolara na rynkach międzynarodowych, które sprzyjało przepływowi finansowemu na rynki wschodzące.

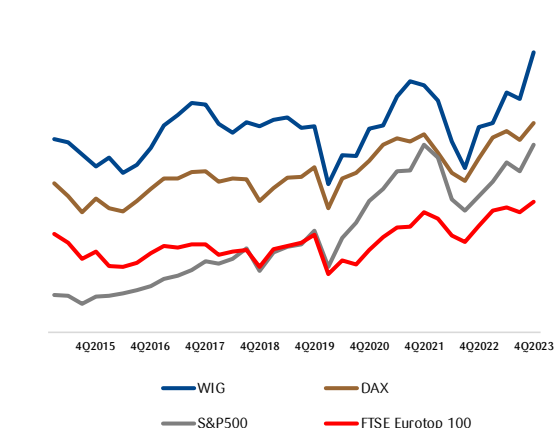
Kursy walut

RYNEK AKCJI

Rok 2023 przyniósł wysokie zyski inwestującym w akcje, w tym notowane na warszawskiej giełdzie. Indeks WIG wzrósł o ponad 36% sięgając najwyższego poziomu w swojej historii. Taka sytuacja była po części wynikiem nadmiernie pesymistycznego nastawienia inwestorów obawiających się o skutki ekonomiczne wojny w Ukrainie i podwyżek stóp procentowych, które wywołały zbyt głęboką przecenę akcji w roku poprzednim. Gospodarka przez większość roku znajdowała się w stagnacji, jednak koniunktura okazała się lepsza od spodziewanej, podobnie jak zyski spółek. Na hossę miały także wpływ dwukrotne obniżenie stóp procentowych przez RPP (wrzesień, październik) oraz wzrost szans na odblokowanie środków europejskich z Krajowego Planu Odbudowy.

Rynek akcji na świecie

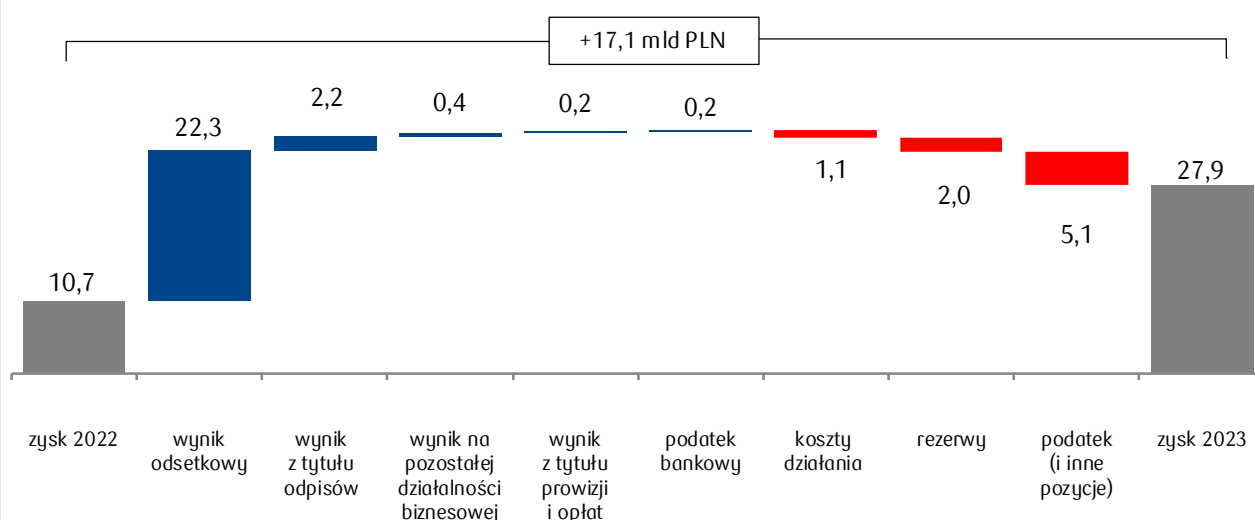
2.3 SYTUACJA POLSKIEGO SEKTORA BANKOWEGO

ZYSK NETTO I RENTOWNOŚĆ

(Na podstawie ostatnich dostępnych danych KNF, obliczenia PKO Banku Polskiego S.A.)

W 2023 roku sektor bankowy odnotował zysk netto w wysokości 27,9 mld PLN wobec zysku 10,7 mld PLN rok wcześniej. Wskaźnik kroczącej rentowności kapitału własnego (ROE za 12 miesięcy) wyniósł 11,9%.

Zmiana zysku netto sektora bankowego (mld PLN)

Pozycja „rezerwy” zawiera m.in. część rezerw związanych z ryzykiem prawnym walutowych kredytów hipotecznych.

Głównym źródłem poprawy zysku netto był wzrost wyniku odsetkowego (+29,3% r/r), który był związany z osiągnięciem (we wrześniu 2022 roku) szczytu cyklu stóp NBP. Dynamikę wspierał także brak wakacji kredytowych, które miały miejsce przed rokiem. Poprawa nastrojów konsumentów w drugiej połowie 2023 roku wpłynęła na wzrost transakcyjności, natomiast uruchomienie programu rządowego „Bezpieczny Kredyt 2%” doprowadziło do ożywienia na rynku kredytów mieszkaniowych i w rezultacie nieznacznie wzrósł wynik prowizyjny.

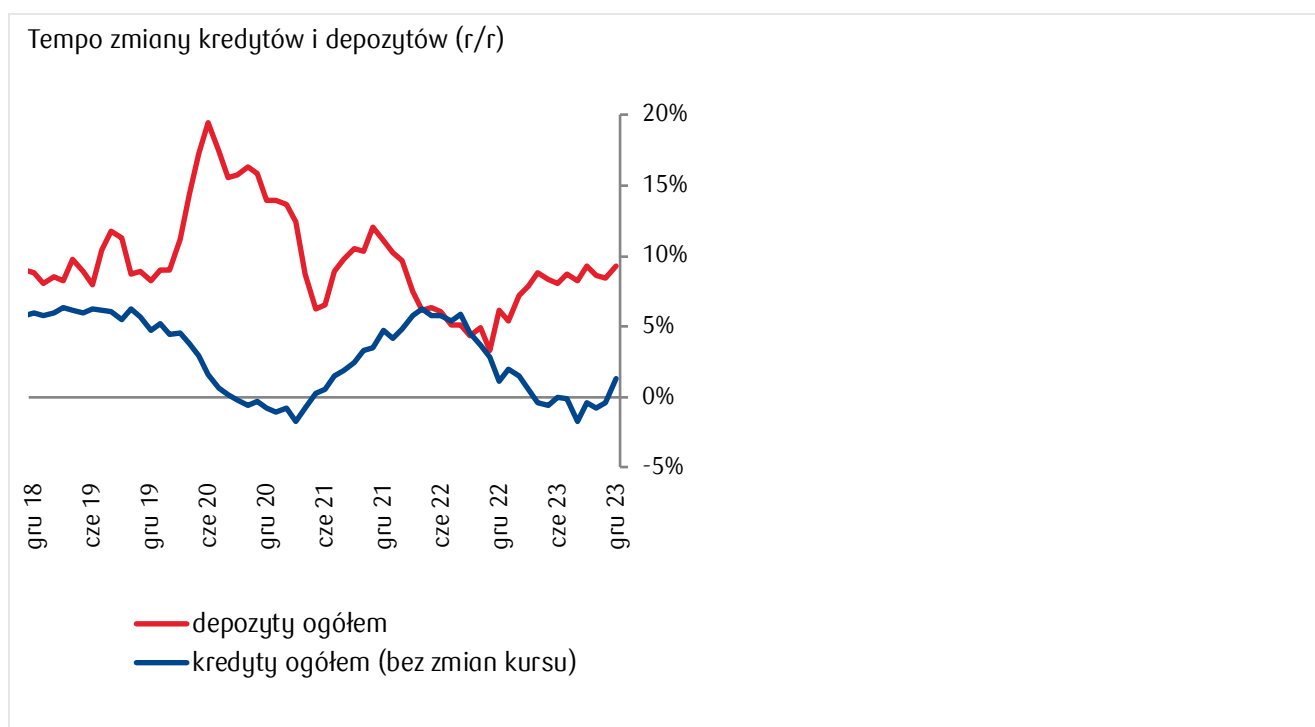
Wzrost cen, w szczególności energii, a także wzrost wynagrodzeń przekładały się na rosnące koszty działania. Jednocześnie w porównaniu z ubiegłym rokiem znacząco spadły obciążenia regulacyjne, co było związane z wstrzymaniem pobierania składki na fundusz gwarancji depozytów (w związku z ubiegłorocznym utworzeniem Systemu Ochrony Banków Komercyjnych S.A.) oraz brakiem dodatkowych wpłat na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców.

Sytuacja kapitałowa banków poprawiała się w ślad za rosnącą rentownością, a z końcem roku nastąpiła jej dalsza poprawa w ślad za rosnącą rentownością, wyższą wyceną instrumentów dłużnych w bilansie oraz emisją obligacji w celu spełnienia wymogu MREL. Łączny współczynnik kapitałowy na koniec września 2023 roku wyniósł 22,0%.

RYNEK KREDYTÓW I DEPOZYTÓW

(Na podstawie danych NBP oraz serwisu Analizy Online)

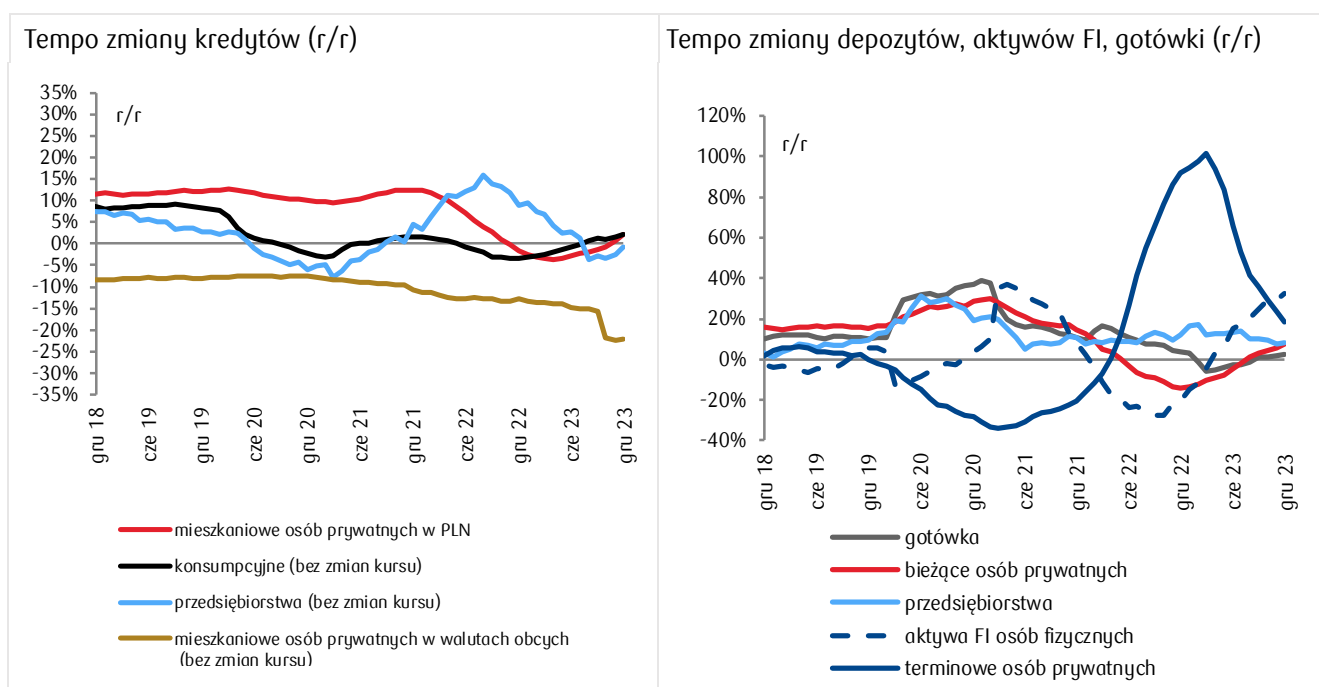
Na koniec grudnia 2023 roku wolumen kredytów ogółem (bez zmian kursu) po kilku miesiącach odnotowywania ujemnej rocznej dynamiki wzrósł o 1,3% w ujęciu r/r (wobec +1,1% r/r na koniec 2022 roku). W przypadku depozytów, roczne tempo wzrostu przyspieszyło do 9,3%, wobec 6,2% na koniec 2022 roku, odnotowując wzrost dynamiki we wszystkich grupach klientów (gospodarstwa domowe, przedsiębiorstwa oraz instytucje rządowe i samorządowe).

Grudzień był drugim z rzędu miesiącem, w którym po 13 miesiącach ujemnej rocznej dynamiki kredyty mieszkaniowe w PLN odnotowały roczny wzrost wynoszący 2,2% r/r (wobec spadku o 1,6% r/r na koniec 2022 roku). Ożywienie na rynku kredytów mieszkaniowych m.in. za sprawą wprowadzenia rządowego programu „Bezpieczny Kredyt 2%” doprowadziło także do serii wzrostów wolumenu m/m począwszy od czerwca 2023 roku. Poprawa nastrojów konsumentów w drugiej połowie 2023 roku przełożyła się również na ożywienie na rynku kredytów konsumpcyjnych. Ich tempo wzrostu (bez zmian kursu) na koniec roku 2023 wyniosło 2,1% r/r (wobec -3,3% r/r na koniec 2022 roku). Kredyty dla przedsiębiorstw natomiast odnotowały spadek (-0,7% r/r w grudniu 2023 wobec +9,0% r/r w grudniu 2022 roku), głównie ze względu na ograniczenie popytu na finansowanie bieżące związane z odwróceniem cyklu zapasów.

Tempo wzrostu depozytów osób prywatnych przyspieszyło do 12,3% r/r w grudniu (wobec 4,1% na koniec 2022 roku), przy wyraźnej zmianie ich struktury (depozyty bieżące wzrosły na koniec roku 2023 o 7,3% r/r, a dynamika wzrostu depozytów terminowych spadła do 18,7% r/r). Na koniec 2023 roku aktywa funduszy inwestycyjnych (FI) osób fizycznych były o 32,7% r/r wyższe niż na koniec 2022 roku, na co wpłynęła poprawa koniunktury na giełdzie oraz spadek rentowności obligacji i związany z tym wzrost ich wycen. Fundusze inwestycyjne odnotowywały także dodatnie saldo wpłat. Stan gotówki w obiegu zwiększył się w grudniu o 2,5% r/r (+3,9% r/r na koniec 2022 roku).

Płynność sektora bankowego pozostała bardzo dobra – relacja kredyty/depozyty spadła poniżej 70% do poziomu 69,2% na koniec roku 2023 vs 75,6% na koniec 2022 roku.

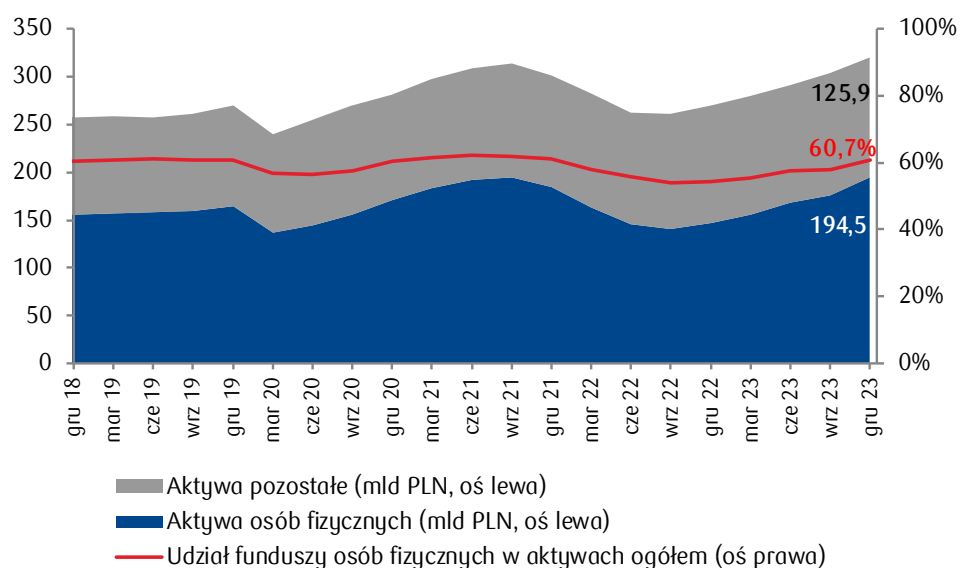
2.4 SYTUACJA POLSKIEGO SEKTORA POZABANKOWEGO

RYNEK FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH

(Na podstawie danych Analiz Online)

Na koniec grudnia 2023 roku aktywa zarządzane przez krajowe Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych (TFI) wyniosły 320,4 mld PLN (wzrost o 50,9 mld PLN r/r), osiągając tym samym najwyższy poziom w historii. Aktywa osób fizycznych na koniec 2023 wzrosły do poziomu 195 mld PLN, odpowiadając za blisko 61% wszystkich zgromadzonych środków w TFI. Na koniec analizowanego okresu wartość środków zgromadzonych w funduszach zdefiniowanej daty Pracowniczych Planach Kapitałowych (PPK) wzrosła do 21,8 mld PLN (+82% r/r).

Aktywa w zarządzaniu Towarzystw Funduszy Inwestycyjnych (mld PLN)

W 2023 roku saldo wpłat i umorzeń wyniosło 22,1 mld PLN (w porównaniu do -23,7 mld PLN w 2022 roku). Do wysokiego poziomu napływu netto środków na rynek w największym stopniu przyczyniły się osoby fizyczne, dla których łączne saldo wpłat i umorzeń w 2023 roku wyniosło 23,7 mld PLN (-24,5 mld PLN w 2022 roku). Szczególnie dużym zainteresowaniem ze strony gospodarstw domowych cieszyły się fundusze dłużne (których wyceny wspierał w 2023 roku spadek rentowności obligacji), do których napłynęło 19,4 mld PLN. Zdecydowanie mniejszą popularnością wśród osób fizycznych cieszyły się natomiast fundusze akcyjne, które odnotowały w 2023 odpływ w wysokości blisko 0,5 mld PLN.

RYNEK OTWARTYCH FUNDUSZY EMERYTALNYCH

(Na podstawie danych KNF)

W 2023 roku aktywa Otwartych Funduszy Emerytalnych (OFE) wzrosły o 33% (+51,7 mld PLN) do poziomu 208 mld PLN, do czego w największym stopniu przyczyniła się znacząca poprawa sentymentu na krajowym rynku akcji w IV kwartale, ale też utrzymująca się dobra koniunktura na globalnych rynkach finansowych. W strukturze aktywów OFE dominowały akcje spółek notowanych na krajowym rynku regulowanym (około 82,1% aktywów netto na koniec 2023 roku).

Liczba członków OFE na koniec 2023 roku wyniosła 14,6 mln osób, co oznacza spadek względem roku poprzedniego o 2,3% (-338 tys. osób).

RYNEK UBEZPIECZEŃ

(Na podstawie danych KNF, obliczenia Banku)

W okresie trzech kwartałów 2023 roku zakłady ubezpieczeń wypracowały zysk netto w wysokości 8 mld PLN (+109,7% r/r), przy wyniku technicznym z ubezpieczeń wynoszącym 5,3 mld (+30,4% r/r). Na wynik finansowy zakładów ubezpieczeń pozytywnie wpłynął wzrost wyniku z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu, a także spadek kwoty wypłaconych odszkodowań i świadczeń (-8,3% r/r).

W segmencie ubezpieczeń na życie składka przypisana brutto wzrosła o 7,25% r/r (do 17 mld PLN), przy spadku wypłaconych odszkodowań o 16,1% r/r (12,1 mld PLN). Koszty działalności ubezpieczeniowej w segmencie ubezpieczeń na życie wzrosły o 5,6% r/r (4,5 mld PLN).

Segment pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych odnotował wzrost r/r składki przypisanej brutto o 10,4% (do 40,7 mld PLN), przy znacznym wzroście kosztów wypłaconych odszkodowań do 19,7 mld PLN. Koszty działalności ubezpieczeniowej w segmencie pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych wzrosły o 12,7% (do 9,8 mld PLN).

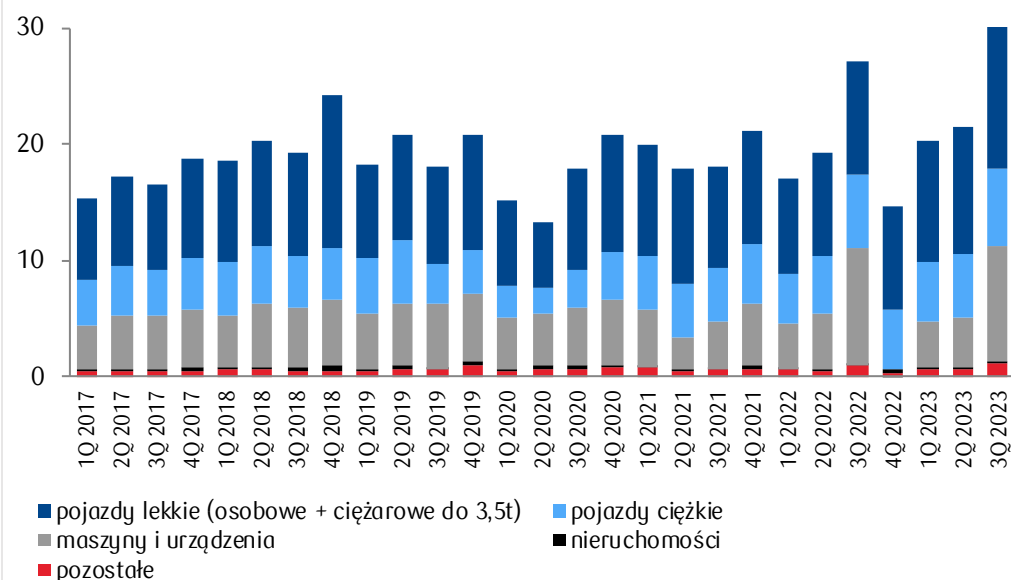
RYNEK LEASINGU

(Na podstawie danych Związku Polskiego Leasingu)

W 2023 roku rynek leasingu sfinansował aktywa o łącznej wartości 102,5 mld PLN, co oznacza wzrost o 16,3% w stosunku do roku 2022. Największy udział wśród sfinansowanych aktywów miały pojazdy (głównie pojazdy osobowe) 70,9% oraz maszyny i urządzenia (24,4%).

Udział zielonych aktywów w leasingowanych pojazdach wzrósł na koniec trzeciego kwartału do 6,0% (wobec 4,1% przed rokiem).

Struktura przedmiotowa rynku leasingu (nowa sprzedaż) w mld PLN

RYNEK FAKTORINGU

(Na podstawie danych Polskiego Związku Faktorów)

W 2023 roku obroty firm zrzeszonych w Polskim Związku Faktorów spadły o około 2,3% r/r, osiągając poziom 450 mld PLN, natomiast liczba podmiotów gospodarczych korzystających z usług firm faktoringowych wynosiła około 26,4 tys. (+6,1% r/r).

Największym popytem ze strony przedsiębiorców nadal cieszył się faktoring pełny, którego udział w obrotach firm faktoringowych wyniósł około 38%. Z usług faktoringowych nadal najczęściej korzystali przedsiębiorstwa produkcyjne i dystrybucyjne, głównie z branży spożywczej, metalowej i chemicznej.

2.5 RYNEK UKRAIŃSKI

SYTUACJA GOSPODARCZA

W III kwartale 2023 roku wzrost gospodarczy spowolnił do 9,3% r/r z 19,5% r/r w II kwartale 2023 roku. Wysoka dynamika to zasługa niskiej bazy odniesienia, która przed rokiem była obciążona wpływem wojny. Gospodarka stopniowo odrabia straty. W III kwartale 2023 roku poziom PKB po uwzględnieniu czynników sezonowych wzrósł o 0,7% q/q, po wzroście o 0,8% q/q w II kwartale 2023 roku. Narodowy Bank Ukrainy (NBU) oczekuje, że w skali całego 2023 roku wzrost PKB był silniejszy od oczekiwań i wyniósł 5,7%. Z kolei dynamika PKB w 2024 roku ma spowolnić do 3,6% ze względu na słabsze wyniki produkcji w rolnictwie oraz zwiększenie nierównowagi na rynku pracy, które będzie konsekwencją trwającej wojny. W strukturze PKB wzrosło znaczenie sektora publicznego, w tym wydatków na cele zbrojeniowe, społeczne i odbudowę infrastruktury. Zwiększył się też udział inwestycji w PKB, a zmalał konsumpcji prywatnej, co jest typowe dla gospodarek operujących w trybie wojennym. W 2023 roku wyższa niż przed rokiem była produkcja w sektorze rolniczym. Sytuacja na rynku pracy stopniowo się poprawia, a dochody realne od II kwartału 2023 roku wróciły do wzrostów, również za sprawą wzrostów środków wypłacanych przez państwo (wynagrodzenia w sektorze wojskowym, emerytury, transfery społeczne). Według UNHCR liczba ukraińskich

uchodźców poza Ukrainą w grudniu 2023 roku wyniosła 6,3 mln osób, a migrantów wewnętrznych 3,7 mln osób. Inflacja szybko spada, w grudniu 2023 roku obniżyła się do 5,1% r/r z 26,6% r/r w grudniu 2022 roku. Procesy inflacyjne istotnie wyhamowały m.in. ze względu na złagodzenie presji kosztowych (w tym po stronie towarów rolnych za sprawą wysokich zbiorów), deflacyjnego wpływu umocnienia hrywny (UAH) i normalizacji oczekiwań inflacyjnych. Narastające obawy przed wzrostem inflacji w 2024 roku w związku z kontynuacją ożywienia gospodarczego mogą spowolnić skalę trwającego cyklu obniżek stóp procentowych NBU (15% wg stanu na koniec stycznia 2024 roku wobec 25% w czerwcu 2023 roku). Kurs UAH został uwolniony, ale NBU zastrzega sobie możliwość interwencji. Systematycznie łagodzone są restrykcje walutowe (m.in. od grudnia 2023 roku zniesiono limity wypłat walutowych dla gospodarstw domowych). Rezerwy walutowe w grudniu 2023 roku wzrosły o 42% r/r do 40,5 mld dolarów amerykańskich (USD). Krytycznym ryzykiem dla stabilności makroekonomicznej Ukrainy pozostaje sfera fiskalna. Deficyt fiskalny w 2023 roku przekroczył 1,3 bln UAH (ok. 20% PKB), a wykluczając zagraniczne granty 1,7 bln UAH (ok. 26% PKB). Według ustawy budżetowej deficyt w 2024 roku ma wynieść ok. 1,6 bln UAH (ponad 20% PKB), a jego sfinansowanie zależy od dalszego napływu finansowania zewnętrznego (dotychczas głównie z UE, USA i w ramach pożyczek z MFW).

UKRAIŃSKI SEKTOR BANKOWY

Według danych NBU, liczba banków, które prowadziły działalność operacyjną w Ukrainie na koniec listopada 2023 roku, spadła do 63 z 67 na koniec listopada 2022 roku, w związku z upadłością 4 banków. Wartość aktywów sektora bankowego na koniec listopada 2023 roku wzrosła o 22,5% r/r do 2,75 bln hrywien ukraińskich (UAH), a kapitałów własnych o 54,1% r/r do 337,4 mld UAH. Relacja kapitałów własnych do aktywów od czterech kwartałów nieprzerwanie rosła, a na koniec listopada 2023 roku wyniosła 12,3% i zbliżyła się do 12,8%, poziomu z końca stycznia 2022 roku (sprzed rosyjskiej inwazji na Ukrainę). Główną przyczyną rosnących kapitałów były wysokie zyski odnotowane w II połowie 2023 roku. Sektor bankowy będzie musiał uiścić podatek od „nadmiarowych zysków” w 2023 roku w wysokości 50%, a stawka podatku od 2024 roku wynosić będzie 25% (wcześniej 18%). NBU szacuje, że jednorazowa danina nie wpłynie istotnie na stabilność sektora bankowego.

Kapitalizacja ukraińskiego sektora bankowego systematycznie się poprawia. Współczynnik adekwatności kapitałowej R2 na początku stycznia obniżył się do 21,1% wobec 25,4% na początku grudnia, co wynikało m.in. z zaostrzenia metodyki wymogów kapitałowych. Pomijając te efekty, współczynnik istotnie poprawił się względem 19,7% na początku 2023 roku i 18% na początku 2022 roku (wymóg 10%). Relacja kredytów do depozytów wśród rezydentów w listopadzie 2023 roku wyniosła 44,8% i spadła do najniższego poziomu od rosyjskiej agresji (72,2% w styczniu 2022 roku). Sektor bankowy utrzymuje wysoką płynność, współczynnik LCR kilkakrotnie przekracza wymogi.

Depozyty ogółem wzrosły w listopadzie 2023 roku o 24,2% r/r do 2,26 bln UAH, a depozyty rezydentów stanowiły 98,6% ogółu. Depozyty walutowe rezydentów w 2 połowie 2023 roku rosły wolniej od depozytów rezydentów ogółem (w listopadzie 2023 roku odpowiednio 8,9% r/r i 24,7% r/r), odwrotnie niż miało to miejsce w pierwszej połowie roku. Dynamika kredytów ogółem w listopadzie była ujemna (spadek o 3,9% r/r do 1,03 bln UAH), ale od sierpnia tempo spadku systematycznie obniżało się wobec minimum w lipcu 2023 roku na poziomie -11,2% r/r. Wolumen kredytów ogółem od lipca 2023 roku nieprzerwanie rośnie w ujęciu miesięcznym, po wcześniejszym okresie silnych spadków. W listopadzie 2023 roku dynamika kredytów dla gospodarstw domowych po raz pierwszy od września 2022 roku była dodatnia i wyniosła 1,3% r/r, przy dalszym istotnym spadku kredytów dla przedsiębiorstw (-6,5% r/r). Ożywienie kredytów dla gospodarstw domowych ma źródło w segmencie konsumpcyjnym, co jest pochodną odbicia konsumpcji i rosnących realnych dochodów ludności. Systematycznie rośnie wolumen udzielanych kredytów hipotecznych, przy czym udzielane są praktycznie tylko kredyty w ramach subsydiowanego przez państwo programu eOselia. Głównym motorem akcji kredytowej dla przedsiębiorstw pozostaje państwowy program „Dostępny kredyt 5-7-9%”, przy czym porozumienie z MFW zakłada rewizję programu i skupienie wsparcia na sektorze MŚP. Perspektywy dla wzrostu akcji kredytowej poprawiają się, głównie za sprawą coraz lepszej koniunktury.

Na koniec listopada 2023 roku zwrot z aktywów (ROA) w ukraińskim sektorze bankowym wyniósł 5,57%, a zwrot z kapitału (ROE) sięgał 52,77%.

2.6 OTOCZENIE REGULACYJNO-PRAWNE

Na sytuację finansową i działalność Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. wpływ miały także rozwiązania prawne i regulacyjne oraz zalecenia nadzorcze, które weszły w życie w 2023 roku, w tym w szczególności:

DOTYCZĄCE KREDYTÓW

Ustawa z dnia 14 kwietnia 2023 roku o konsumenckiej pożyczce lombardowej znówelizowała m.in. Kodeks cywilny oraz ustawę o kredycie konsumenckim w kwestii dotyczącej osób fizycznych prowadzących gospodarstwo rolne. W związku z wprowadzonymi zmianami, ochroną zostały objęte wszystkie osoby prowadzące gospodarstwo rolne służące prowadzeniu działalności w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej. Ustawa weszła w życie 7 stycznia 2024 roku. Zmiany spowodowały objęcie osób prowadzących gospodarstwo rolne ochroną przewidzianą w ustawie o kredycie konsumenckim. Bank zobowiązany jest oferować rolnikom produkty kredytowe zgodnie z wymogami wynikającymi z ustawy o kredycie konsumenckim i objęcie rolników ochroną konsumencką w przypadkach udzielenia finansowania do kwoty 255 550 PLN.

W grudniu 2023 roku Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wydał 3 orzeczenia:

1. w wyroku z dnia 7 grudnia 2023 roku w sprawie C-140/22 TSUE stwierdził, że: wykonywanie przez konsumenta praw wywodzonych z dyrektywy nie może być uzależnione od złożenia przez tego konsumenta przed sądem oświadczenia, w którym twierdzi on, po pierwsze, że nie wyraża zgody na utrzymanie w mocy tego warunku, po drugie, że jest świadomy z jednej strony faktu, że nieważność wspomnianego warunku pociąga za sobą nieważność wspomnianej umowy, a z drugiej – konsekwencji tego uznania nieważności, i po trzecie, że wyraża zgodę na uznanie tej umowy za nieważną. Co więcej, stwierdził, że rekompensata żądana przez konsumenta z tytułu zwrotu kwot, które zapłacił on w wykonaniu rozpatrywanej umowy, nie może zostać pomniejszona o równowartość odsetek, które ta instytucja bankowa otrzymałaby, gdyby umowa ta pozostała w mocy,
2. w postanowieniu z dnia 11 grudnia 2023 roku w sprawie C-756/22 TSUE odwołał się do wyroku w sprawie C-520/21 z dnia 15 czerwca 2023 roku i wskazał, że bank nie ma prawa żądać od konsumenta zwrotu kwot innych niż kapitał wpłacony na poczet wykonania tej umowy oraz ustawowe odsetki za opóźnienie od chwili wezwania do zapłaty. W kolejnym postanowieniu wydanym 12 stycznia 2024 roku w sprawie C-488/23 TSUE definitywnie przesądził, iż banki nie mają możliwości dochodzenia od klientów waloryzacji, jeśli nieważność umowy jest konsekwencją usunięcia z niej klauzul abuzywnych. TSUE tym samym orzekł, że banki nie mogą żądać od konsumentów rekompensaty polegającej na sądowej waloryzacji świadczenia wypłaconego kapitału w przypadku istotnej zmiany siły nabywczej danego pieniądza po wypłaceniu tego kapitału konsumentowi,
3. w wyroku z dnia 14 grudnia 2023 roku w sprawie C-28/22, TSUE odniósł się do kwestii terminu przedawnienia roszczeń stron wynikających z umowy uznanej za nieważną i sprzeciwił się temu, by termin ten dla konsumentów zaczynał bieg wcześniej niż dla przedsiębiorcy. Jednocześnie TSUE zakwestionował możliwość stosowania zarzutu zatrzymania w zakresie, w jakim powoduje on dla konsumenta ograniczenie prawa do odsetek ustawowych za opóźnienie w zapłacie.

Ustawa z 26 maja 2023 roku o pomocy państwa w oszczędzaniu na cele mieszkaniowe zmieniająca ustawę z 1 października 2021 roku o rodzinnym kredycie mieszkaniowym (obecna nazwa ustawy: rodzinny kredyt mieszkaniowy i bezpieczny kredyt 2%), w ramach której w dniu 3 lipca 2023 roku Bank wprowadził do oferty produkt Bezpieczny kredyt 2%. Bezpieczny kredyt 2% jest realizowany w ramach rządowego Programu Pierwsze Mieszkanie. Jego celem jest pomoc w nabyciu pierwszego mieszkania dla osób do 45 roku życia. Główne założenie to dopłaty z rządowego Funduszu Mieszkaniowego do rat kredytu przez okres pierwszych 10 lat spłaty kredytu. Program przełożył się na wyraźny wzrost sprzedaży kredytów hipotecznych na rynku i w Banku oraz do rekordowych (nominalnie) poziomów ponad 9 mld PLN miesięcznej sprzedaży w ujęciu całego rynku przy wzroście udziału Banku z uwagi na dominującą pozycję w tych kredytach.

Nowelizacja Rekomendacji S KNF w zakresie wyliczania zdolności kredytowej z 19 czerwca 2023 roku wprowadzająca antycykliczny system wyliczania bufora stopy procentowej. Doprowadziła ona do obniżenia tego bufora dla kredytów ze zmienną stopą procentową przy bieżących uwarunkowaniach makroekonomicznych, a także obniżenia bufora dla kredytów z okresowo stałą stopą i okresem ustalenia tej stopy dłuższym niż 5 lat. Wyższa zdolność kredytowa klientów wspiera sprzedaż kredytów hipotecznych. Wprowadzono także nowe podejście do ustalania tego bufora oddziałujące pozytywnie na zdolność w okresie spadku stóp.

Ustawa z 6 października 2022 roku o zmianie ustaw w celu przeciwdziałania lichwie, zobowiązująca między innymi instytucje pożyczkowe do badania zdolności kredytowej i uzależnienia udzielenia finansowania od pozytywnej oceny w tym zakresie. W związku z tym firmy te zostały od 18 maja 2023 roku zobowiązane do przekazywania i aktualizowania informacji o udzielonej pożyczce do Biura Informacji Kredytowej. Nowe przepisy przyczyniają się do mniejszego zróżnicowania działalności banku i podmiotów niebankowych na rynku produktów dłużnych dla klienta detalicznego.

DOTYCZĄCE RYNKU FINANSOWEGO

29 września 2023 roku weszła w życie większość przepisów ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem rozwoju rynku finansowego oraz ochrony inwestorów na tym rynku. Na jej podstawie zmianie ulega kilkadziesiąt aktów prawnych regulujących m.in. funkcjonowanie rynku finansowego oraz sektora bankowego. Dodatkowo, ustawa wprowadza nowe regulacje dotyczące outsourcingu i podoutourcingu w sektorze bankowym, które mają na celu usprawnienie istniejących procedur oraz dostosowanie ich do Wytocznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego. Ustawa ma na celu uporządkowanie i usprawnienie funkcjonowania instytucji rynku finansowego, w szczególności w zakresie eliminacji barier dostępu do rynku finansowego, usprawnienia nadzoru nad tym rynkiem, ochrony klientów instytucji finansowych, ochrony akcjonariuszy mniejszościowych w spółkach publicznych oraz zwiększenia poziomu cyfryzacji w realizacji przez KNF i UKNF obowiązków nadzorczych.

Jedną z kluczowych zmian jest ograniczenie sprzedaży obligacji korporacyjnych klientom detalicznym poza rynkiem regulowanym lub alternatywnym systemem obrotu oraz platformami finansowania społecznościowego. Ustawa modyfikuje i rozszerza dotychczasowe zasady dotyczące blokowania rachunków w sytuacji, gdy na podstawie dostępnych informacji istnieje podejrzenie, że dokonana lub planowana transakcja może być związana z popełnieniem określonego przestępstwa. Dodatkowo, ustawa umożliwia wymianę informacji objętych tajemnicą (np. bankową), jeśli jest to konieczne do podejmowania działań mających na celu przeciwdziałanie zagrożeniom związanym z bezpieczeństwem systemów teleinformatycznych. Nowym rozwiązaniem jest także wprowadzenie możliwości wykorzystania doręczeń elektronicznych podczas czynności prowadzonych przez KNF, co stanowi wyraźne przejście na komunikację elektroniczną pomiędzy KNF, a podmiotami nadzorowanymi.

DOTYCZĄCE UBEZPIECZEŃ

Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 17 Umowy ubezpieczeniowe (MSSF 17) opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w maju 2017 roku i zmieniony w czerwcu 2020 roku oraz 9 grudnia 2021 roku.

MSSF 17 został zatwierdzony do stosowania w krajach Unii Europejskiej 19 listopada 2021 roku Rozporządzeniem Unii Europejskiej 2021/2036. Celem nowego standardu jest wprowadzenie nowych, jednolitych zasad wyceny umów ubezpieczenia oraz reasekuracji, zapewniających większą porównywalność sprawozdań pomiędzy podmiotami oferującymi produkty ubezpieczeniowe, a także dostarczenie szeregu nowych ujawnień na użytek odbiorców sprawozdań finansowych.

Standard ten ma obligatoryjne zastosowanie od 1 stycznia 2023 roku. MSSF 17 zmienił sposób ujmowania, wyceny, prezentacji i ujawniania umów ubezpieczenia dystrybuowanych przez spółki Grupy Kapitałowej, zarówno jako produkty powiązane między innymi z udzielanymi kredytami hipotecznymi, gotówkowymi oraz produktami leasingowymi, jak również jako produkty samodzielne. Wdrożenie MSSF 17 na datę 1 stycznia 2022 roku spowodowało zwiększenie aktywów Grupy Kapitałowej o 581 mln PLN, zobowiązań o 295 mln PLN oraz kapitałów własnych o 286 mln PLN. Szczegółowy opis wpływu wdrożenia MSSF 17 został opisany w nocy 14 „MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe” skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku za rok zakończony 31 grudnia 2023 roku.

26 czerwca 2023 roku KNF wydała nową rekomendację U obowiązującą od 1 lipca 2024 roku. Podstawowym celem znowelizowanej Rekomendacji U jest zapewnienie klientom odpowiedniej wartości produktów ubezpieczeniowych, oferowanych w ramach bancassurance, ze szczególnym uwzględnieniem ubezpieczenia spłaty kredytów lub pożyczek (tzw. produkty CPI), sposobu oferowania produktów ubezpieczeniowych przy uwzględnieniu interesów klienta oraz wysokości kosztów ochrony ubezpieczeniowej. Nowa Rekomendacja U podkreśliła rolę komitetu audytu w zakresie systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem.

DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM ESG

Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2023/2485 z 27 czerwca 2023 roku zmieniające rozporządzenie delegowane (UE) 2021/2139 ustanawiające dodatkowe techniczne kryteria kwalifikacji służące określeniu warunków, na jakich niektóre rodzaje działalności gospodarczej kwalifikują się jako wnoszące istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, a także określeniu, czy działalność ta nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych.

Akt delegowany dodaje lub wprowadza techniczne kryteria kwalifikacji dla nowych działalności gospodarczych przyczyniających się do realizacji I i II celu środowiskowego oraz wprowadza zmiany dotychczasowych technicznych kryteriów kwalifikacji dla I i II celu środowiskowego.

Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2023/2486 z 27 czerwca 2023 roku uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich, przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrolę, ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem któregośkolwiek z innych celów środowiskowych, i zmieniające rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2178 w odniesieniu do publicznego ujawniania szczególnych informacji w odniesieniu do tych rodzajów działalności gospodarczej.

Celem aktu delegowanego jest przedstawienie technicznych kryteriów kwalifikacji dla pozostałych celów środowiskowych niezwiązanych z klimatem (III-VI) oraz wprowadzenie zmian w sposobie ujawniania obowiązkowych informacji w zakresie Taksonomii.

DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Wyroki Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawach C-520/21 z dnia 15 czerwca 2023 roku i C-287/22 z dnia 15 czerwca 2023 roku zwiększające koszty związane z prowadzonymi i ewentualnymi przegranymi procesami w sprawach walutowych kredytów hipotecznych, co wiąże się z koniecznością zwiększenia rezerw na ryzyko prawne.

Rozporządzenie Ministra Finansów z 22 września 2023 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie wyższej wagi ryzyka dla ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach, przedłużające do 30 września 2025 roku stosowanie preferencyjnych wag ryzyka, skutkujące utrzymaniem niższych wymogów kapitałowych.

DOTYCZĄCE WERYFIKACJI TOŻSAMOŚCI

Ustawa z 7 lipca 2023 roku o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczania niektórych skutków kradzieży tożsamości. Ustawa ma na celu zwiększenie ochrony przed nadużyciami wynikającymi z kradzieży danych i ograniczenie skali zjawiska wyłudzenia środków finansowych poprzez zaciąganie zobowiązań finansowych na inną osobę (m.in. umowy kredytu, umowy pożyczki, umowy sprzedaży nieruchomości) bez wiedzy i zgody właściciela, a także zjawiska tzw. SIM swappingu, czyli wyrobienia duplikatu karty SIM, która może być potem użyta do nielegalnego autoryzowania transakcji. W związku z nałożeniem na Bank nowego obowiązku weryfikacji - zastrzeżenie numeru PESEL w bazie zastrzeżeń i nałożenia sankcji za niedopełnienie obowiązku, Bank musi wdrożyć zmiany (m.in. systemowe) w procesach sprzedaży rachunków, kredytów, pożyczek itd. oraz dokonywania wypłat z rachunków w oddziałach Banku do 1 czerwca 2024 roku.

Ustawa z dnia 26 maja 2023 roku o aplikacji mObywatel wprowadziła m.in. nowy rodzaj dokumentu stwierdzającego tożsamość w relacjach fizycznej obecności stron – dokument mObywatel. Jest to dokument mobilny stwierdzający tożsamość i obywatelstwo polskie użytkownika aplikacji mObywatel na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ustawa w powyższym zakresie weszła w życie 14 lipca 2023 roku. Wejście w życie ww. ustawy wiązało się z koniecznością wprowadzenia do katalogu honorowanych dokumentów tożsamości przez Bank, dokumentu mObywatel, oraz dostosowaniem systemów i procesów w Banku.

DOTYCZĄCE DORĘCZEŃ ELEKTRONICZNYCH

Ustawa z dnia 12 grudnia 2023 roku znowelizowała przepisy ustawy z 18 listopada 2020 roku o doręczeniach elektronicznych. Przesunięto termin wejścia w życie obowiązku posiadania adresu do doręczeń elektronicznych wskazując, że nie może być wcześniejszy niż 30 marca 2024 roku i późniejszy niż 1 stycznia 2025 roku. Minister właściwy do spraw informatyzacji, uprawniony do określania terminu wdrożenia rozwiązań technicznych

umożliwiających korzystanie z adresu do doręczeń elektronicznych, komunikatem z 21 grudnia 2023 roku zmienił ustalony wcześniej termin z 30 grudnia 2023 roku na 1 października 2024 roku. Dlatego też, uwzględniając art. 155 ust. 1 ww. ustawy, banki mają obowiązek posiadać od 1 stycznia 2025 roku adres do doręczeń elektronicznych wpisany do bazy adresów elektronicznych.

DOTYCZĄCE MIESZKANIOWYCH RACHUNKÓW POWIERNICZYCH

Zmiany ustawy z dnia 20 maja 2021 roku o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym („ustawa deweloperska”) wprowadzone dwiema ustawami z dnia 7 lipca 2023 roku:

1. o ogólnoeuropejskim indywidualnym produkcie emerytalnym,
2. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw.

Ustawy mają bezpośredni wpływ m.in. na zmianę treści prospektu inwestycyjnego sporządzanego przez deweloperów, a przez to na warunki świadczenia przez banki usług w zakresie prowadzenia zamkniętych i otwartych mieszkaniowych rachunków powierniczych.

DOTYCZĄCE PODATKÓW

Ustawa z 16 listopada 2022 roku o zmianie ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych oraz niektórych innych ustaw, która wprowadza dla wybranych podatników podatek od niektórych instytucji finansowych, w tym banków krajowych, uprawnienie do obniżenia od 1 stycznia 2023 roku podstawy opodatkowania o wartość aktywów w postaci papierów wartościowych ustawowo objętych gwarancją Skarbu Państwa oraz o wartość aktywów wynikających z określonych w przepisach transakcji repo/revers repo. Bank korzysta z przedmiotowej regulacji, obniżając wartość podstawy opodatkowania podatkiem od niektórych instytucji finansowych m.in. o wartość aktywów (i) w postaci papierów wartościowych ustawowo objętych gwarancją Skarbu Państwa oraz (ii) wynikających z transakcji reverse repo.

Rozporządzenia Ministra Finansów z 28 grudnia 2022 roku w sprawie wyłączenia obowiązku poboru zryczałtowanego podatku CIT oraz PIT, które w 2023 roku wyłączają stosowanie obowiązkowego poboru zryczałtowanego podatku dochodowego przez podmioty prowadzące rachunki papierów wartościowych albo rachunki zbiorcze (tzw. płatnicy techniczni) w przypadku dokonywania przez nich wypłat należności przekraczających kwotę 2 mln PLN na rzecz nierezzydentów od należności z papierów wartościowych zapisanych na tych rachunkach. Rezultatem obowiązywania rozporządzenia jest możliwość stosowania przez Bank jako podmiot prowadzący rachunki papierów wartościowych, preferencyjnych, tj. wynikających z umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, zasad opodatkowania wypłacanych nierezysdntom należności, niezależnie od ich wysokości.

DOTYCZĄCE TRANSAKCI NA RYNKU INSTRUMENTÓW POCHODNYCH – REKOMENDACJA A

19 października 2022 roku KNF przyjęła Rekomendację A (zastępującą poprzednią z 2010 roku) dotyczącą zarządzania przez banki ryzykiem towarzyszącym zawieraniu przez banki transakcji na rynku instrumentów pochodnych. Rekomendacja stanowi zbiór dobrych praktyk dotyczących obowiązków i odpowiedzialności zarządu oraz rady nadzorczej, identyfikacji i oceny ryzyka, monitorowania, systemu kontroli wewnętrznej oraz kontrolowania i raportowania w zakresie ryzyka w omawianym przez Rekomendację obszarze. KNF przyjęła w Rekomendacji podejście oparte o zasadę proporcjonalności, rozumianą jako dostosowanie rozwiązań do indywidualnej specyfiki i profilu działalności banku oraz skali ponoszonego przez bank ryzyka. Oznacza to, że bank, prowadząc działalność na instrumentach pochodnych, powinien stosować się do regulacji, a zakres polityki i procedur powinien być adekwatny do skali i stopnia skomplikowania tej działalności.

2.7 CZYNNIKI, KTÓRE BĘDĄ MIAŁY WPŁYW NA PRZYSZŁE WYNIKI FINANSOWE

PKO Bank Polski S.A. widzi rosnące ryzyko wynikające ze zmian makroekonomicznych oraz regulacyjnych. Poniżej przedstawiono uwarunkowania zewnętrzne, które mogą mieć wpływ na działalność i przyszłe wyniki Grupy Kapitałowej Banku.

W gospodarce światowej:

- wojna w Ukrainie i jej konsekwencje gospodarcze, w tym ograniczenie dostępności surowców energetycznych, podwyższona niepewność wśród firm i konsumentów, przepływy migracyjne,

- podwyższone ryzyko geopolityczne, z ryzykiem eskalacji konfliktów w Ukrainie, wokół Tajwanu i na Bliskim Wschodzie oraz podwyższona niepewność polityczna przez wybory prezydenckie w USA,
- ryzyko ponownego wystąpienia zaburzeń w łańcuchach dostaw w związku z zaburzeniami transportowymi na Morzu Czerwonym,
- dalsze zmiany w globalnych łańcuchach dostaw, związane z reshoringiem, tj. przenoszeniem produkcji bliżej rynków zbytu (nearshoring) i przenoszeniem produkcji do państw w ramach szeroko rozumianych bloków sojuszników (friendshoring),
- utrzymywanie się relatywnie niskiego tempa wzrostu gospodarczego na świecie, w tym spowolnienie amerykańskiej gospodarki i recesja w Niemczech,
- prawdopodobny zwrot w polityce głównych światowych banków centralnych w stronę łagodzenia polityki pieniężnej,
- możliwość dostępu do inwestorów z rynku europejskiego w związku z emisją długu w kontekście wymogów regulacyjnych dotyczących minimalnego wymogu funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (jeżeli zajdzie potrzeba takich emisji), a także zwiększoną podaż obligacji skarbowych w USA,
- ryzyko potencjalnego dodatkowego obciążenia związanego z wdrożeniem globalnego podatku minimalnego (Pillar II) w związku z Dyrektywą Rady (UE) 2022/2523, który w Polsce nie został jeszcze zaimplementowany, ale od 1 stycznia 2024 roku obowiązuje w wybranych jurysdykcjach podatkowych, w których Bank posiada oddziały zagraniczne oraz spółki zależne,
- zmiany w polityce klimatycznej, w tym przyspieszająca transformacja energetyczna oraz wzrost restrykcyjności i znaczenia wymogów środowiskowych,

W gospodarce polskiej:

- oczekiwane ożywienie gospodarcze, którego głównym źródłem będzie odbudowa konsumpcji prywatnej,
- ścieżka dalszych zmian stóp procentowych NBP oraz poziomu rezerwy obowiązkowej,
- natężenie i trwałość czynników proinflacyjnych oraz działania regulacyjne nakierowane na ograniczanie skali wzrostu cen,
- sytuacja na rynkach finansowych, która może odzwierciedlać m.in. wzrost ryzyka geopolitycznego w związku z ewentualną eskalacją konfliktu zbrojnego w Ukrainie,
- skala i tempo napływu środków z UE, w tym głównie w ramach KPO, i możliwość ich szybkiego wykorzystania przy ryzyku ograniczeń podażyowych,
- utrzymanie silnej presji kosztowej z rynku pracy, w obliczu istotnego wzrostu płacy minimalnej i odbudowy popytu na pracowników wynikającej z ożywienia gospodarczego w warunkach ograniczonej podaży na rynku pracy,
- oczekiwane ożywienie popytu na kredyt, w tym zwłaszcza po stronie gospodarstw domowych, w obliczu perspektywy obniżek stóp procentowych, programów obniżających koszty kredytu hipotecznego (Mieszkanie na start) i poprawy nastrojów konsumenckich,
- przepływy migracyjne, w tym ich wpływ na podaż pracowników i zagregowany popyt w gospodarce,
- ryzyko związane z narastającą polaryzacją sceny politycznej, co może ograniczać efektywność funkcjonowania rządu oraz wpływać na działanie części instytucji publicznych, w tym NBP,
- kształt nowych programów fiskalnych, w tym rozwiązań wspierających kredytobiorców w trudnej sytuacji, zwiększających dostęp do rynku mieszkaniowego (Mieszkanie na start), czy zmniejszających obciążenia składkowe przedsiębiorców,
- możliwe dalsze rozstrzygnięcia sądowe w kwestii walutowych kredytów mieszkaniowych i kredytów złotych opartych na stawkach WIBOR,
- obowiązujące i planowane regulacje powodujące konieczność pozyskiwania dodatkowego kapitału własnego lub finansowania długoterminowego przez banki w tym:
 - ✓ wymóg MREL,
 - ✓ wskaźnik finansowania długoterminowego,
 - ✓ zmiany regulacyjne CRR III/ CRD VI.

- kształt wakacji kredytowych 2.0 i przyjęte kryteria dochodowe,
- ryzyko wszczęcia przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) postępowania wobec Banku w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów w zakresie rozpatrywania reklamacji dotyczących tzw. „nieautoryzowanych transakcji”, jak również ryzyko nałożenia kary przez Prezesa UOKiK w toczącym się postępowaniu dotyczącym stosowanych przez Bank klauzul modyfikacyjnych we wzorcach umownych,
- ryzyko kwestionowania przez sądy krajowe możliwości pobierania odsetek od tzw. kredytowanych kosztów kredytu konsumenckiego, a w konsekwencji umożliwienie skutecznego korzystania przez kredytobiorców z sankcji kredytu darmowego,
- ryzyko obowiązku poniesienia minimalnego podatku dochodowego od osób prawnych, który obowiązuje od 1 stycznia 2024 roku, w przypadku, gdy podatnik poniesie stratę lub osiągnie niskie dochody,
- wdrożenie wymogów w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych, związanych z obowiązkiem przysyłania właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego ksiąg rachunkowych po zakończeniu roku podatkowego (JPK-KR) od 1 stycznia 2025 roku,
- zmiany dotyczące realizacji obowiązków płatnika (w tym płatnika technicznego) w podatku dochodowym od osób prawnych oraz fizycznych, a także obowiązków informacyjnych, w zakresie m. in. wybranych przychodów z obligacji, dochodów z inwestycji w fundusze kapitałowe, w tym przedłużenie okresu stosowania wyłączenia tzw. mechanizmu pay & refund (zmiany obowiązują od 1 stycznia 2024 roku).

3. ORGANIZACJA GRUPY PKO BANKU POLSKIEGO S.A.

Jednostki ujęte w sprawozdaniu finansowym Najważniejsze zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej Banku w 2023 roku Transakcje z jednostkami podporządkowanymi
--

3.1 JEDNOSTKI UJĘTE W SPRAWOZDANIU FINANSOWYM

[GRI 2-2] W skład Grupy Kapitałowej Banku na 31 grudnia 2023 roku, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), wchodził PKO Bank Polski S.A. jako jednostka dominująca oraz 36 jednostek (podmiotów) zależnych bezpośrednio lub pośrednio (wszystkich szczebli). Wszystkie jednostki zależne zostały ujęte w skonsolidowanych danych finansowych zgodnie z MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”.

Wykaz jednostek zależnych bezpośrednio.

GRUPA PKO BANKU POLSKIEGO S.A. (jednostki bezpośrednio zależne)		
PKO Bank Hipoteczny S.A. Warszawa działalność bankowa	100%	100%
PKO Leasing S.A. Warszawa działalność leasingowa	100%	100%
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Warszawa ubezpieczenia na życie	100%	100%
KREDOBANK S.A. Lwów, Ukraina działalność bankowa	100%	100%
PKO BP Finał sp. z o.o. Warszawa działalność usługowa, w tym usługi agenta transferowego oraz outsourcing specjalistów IT	100%	100%
NEPTUN - fizan¹ Warszawa lokowanie środków zebranych od uczestników funduszy	100%	100%
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. Warszawa zarządzanie funduszami inwestycyjnymi		
PKO BP BANKOWY PTE S.A. Warszawa zarządzanie funduszami emerytalnymi		
PKO Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Warszawa pozostałe ubezpieczenia osobowe i ubezpieczenia majątkowe		
PKO Finance AB Sollentuna, Szwecja usługi finansowe		
Merkury - fiz an¹ Warszawa lokowanie środków zebranych od uczestników funduszy		
PKO VC - fizan¹ Warszawa lokowanie środków zebranych od uczestników funduszy		

1 - PKO Bank Polski S.A. posiada certyfikaty inwestycyjne funduszu.

W wykazie prezentowany jest udział PKO Banku Polskiego S.A. w kapitale zakładowym spółki, a w przypadku funduszy – udział posiadanych certyfikatów inwestycyjnych funduszu. Wszystkie wykazane jednostki zależne w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2023 roku (dalej: sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku za 2023 rok) ujmowane są metodą pełną.

Pełny wykaz jednostek zależnych Banku oraz jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć prezentowany jest w sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku za 2023 rok w nocie 1 „Działalność Grupy Kapitałowej”.

3.2 NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY W STRUKTURZE GRUPY PKO BANKU POLSKIEGO S.A. W 2023 ROKU

W styczniu 2023 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym zarejestrowano postawienie w stan likwidacji spółek Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 2 S.K.A. w likwidacji i Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 4 S.K.A. w likwidacji (podmiotów z portfela Merkury fiz an).

We wrześniu 2023 roku Zarząd Banku wyraził zgodę na połączenie funduszy inwestycyjnych NEPTUN - fizan (fundusz przejmujący) i Merkury - fiz an (fundusz przejmowany) przez przeniesienie majątku funduszu przejmowanego do istniejącego funduszu przejmującego oraz przydzielenie uczestnikowi funduszu przejmowanego certyfikatów

inwestycyjnych funduszu przejmującego w zamian za certyfikaty inwestycyjne funduszu przejmowanego. W związku z kontynuowaniem działalności funduszu Merkury – fiz an przez NEPTUN – fizan ta transakcja nie miała wpływu na Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2023 roku. Przedmiotowe połączenie nastąpiło w dniu 30 stycznia 2024 roku.

„KREDOLEASING” sp. z o.o. podmiot zależny KREDOBANK S.A. rozpoczął działalność leasingową. Spółka podjęła czynności operacyjne w ograniczonym zakresie ze względu na wojnę w Ukrainie, gdzie posiada swoją siedzibę.

3.3 TRANSAKcje Z JEDNOSTKAMI PODPORZĄDKOWANYMI

W 2023 roku PKO Bank Polski S.A. świadczył na rzecz jednostek powiązanych (podporządkowanych) usługi w zakresie prowadzenia rachunków bankowych, przyjmowania lokat, udzielania kredytów i pożyczek, emisji dłużnych papierów wartościowych, udzielania gwarancji i bieżących operacji wymiany oraz oferowania jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych funduszy, produktów leasingowych, produktów faktoringowych i produktów ubezpieczeniowych spółek z Grupy Kapitałowej Banku, a także usługi oferowane przez Biuro Maklerskie Banku.

Bank świadczył na rzecz PKO Banku Hipotecznego S.A. usługi w zakresie pośrednictwa w sprzedaży kredytów mieszkaniowych dla osób fizycznych, realizacji czynności obsługi posprzedażowej tych kredytów oraz czynności wspomagających w ramach umowy outsourcingowej. Wybrany spółkom Grupy Kapitałowej Banku, Bank udostępniał infrastrukturę i oferował usługi teleinformatyczne oraz wynajmował powierzchnię biurową. Bank wspólnie ze spółką Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o. świadczył usługi rozliczania transakcji płatniczych.

Zestawienie należności, zobowiązań, przychodów i kosztów z tytułu transakcji PKO Banku Polskiego S.A. z jednostkami podporządkowanymi, w tym zadłużenie kredytowe tych jednostek wobec Banku na 31 grudnia 2023 roku zostało przedstawione w sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku za 2023 rok w nocie 72 „Transakcje ze Skarbem Państwa i jednostkami powiązanymi”.

INFORMACJE O ZAWARCIU PRZEZ EMITENTA LUB JEDNOSTKĘ OD NIEGO ZALĘŻNĄ JEDNEJ LUB WIELU TRANSAKcji Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI, JEŻELI SĄ ISTOTNE I ZOSTAŁY ZAWARTE NA INNYCH WARUNKACH NIŻ RYNKOWE

Usługi świadczone przez Bank na rzecz jednostek powiązanych (podporządkowanych) były świadczone na warunkach, które nie odbiegają istotnie od warunków rynkowych.

W 2023 roku jednostki podporządkowane PKO Banku Polskiego S.A. nie zawarły istotnych transakcji z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe.

4. SYTUACJA FINANSOWA GRUPY PKO BANKU POLSKIEGO S.A.

Podstawowe wskaźniki finansowe Skonsolidowany rachunek zysków i strat Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Dane finansowe są prezentowane są w ujęciu zarządczym.

Dane za 2022 rok zostały przekształcone w związku z wdrożeniem MSSF 17.

Definicje głównych pozycji finansowych (w odniesieniu do pozycji z rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z sytuacji finansowej) oraz wskaźników finansowych znajdują się w rozdziale 14 (słownik).

Ewentualne różnice występujące w sumach, udziałach i dynamikach wynikają z zaokrągleń kwot do milionów PLN oraz zaokrągleń udziałów procentowych w prezentowanych strukturach do jednego lub dwóch miejsc „po przecinku”.

4.1 PODSTAWOWE WSKAŹNIKI FINANSOWE

W efekcie wyników osiągniętych przez Grupę Kapitałową PKO Banku Polskiego S.A. w 2023 roku główne wskaźniki efektywności finansowej ukształtowały się na następujących poziomach:

Tabela 5. Wskaźniki finansowe Grupy PKO Banku Polskiego S.A.

	31.12.2023	31.12.2022	Zmiana
ROE netto (wynik finansowy netto/średni stan kapitałów własnych)	13,3%	9,6%	+3,7 p.p.
ROA netto (wynik finansowy netto/średni stan aktywów)	1,2%	0,8%	+0,4 p.p.
C/I (wskaźnik kosztów do dochodów)	31,6%	45,0%	-13,4 p.p.
Marża odsetkowa¹⁾ (wynik z tyt. odsetek/średni stan aktywów oprocentowanych)	4,37%	3,79%	+0,58 p.p.
Udział ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości	3,44%	3,79%	-0,35 p.p.
Koszt ryzyka kredytowego	0,50%	0,52%	-0,02 p.p.
Łączny współczynnik kapitałowy (fundusze własne/łączny wymóg kapitałowy*12,5)	18,65%	19,07%	-0,42 p.p.
Współczynnik kapitału Tier 1 (CET 1)²⁾	17,77%	17,94%	-0,17 p.p.
Wskaźnik dźwigni	7,81%	9,06%	-1,25 p.p.

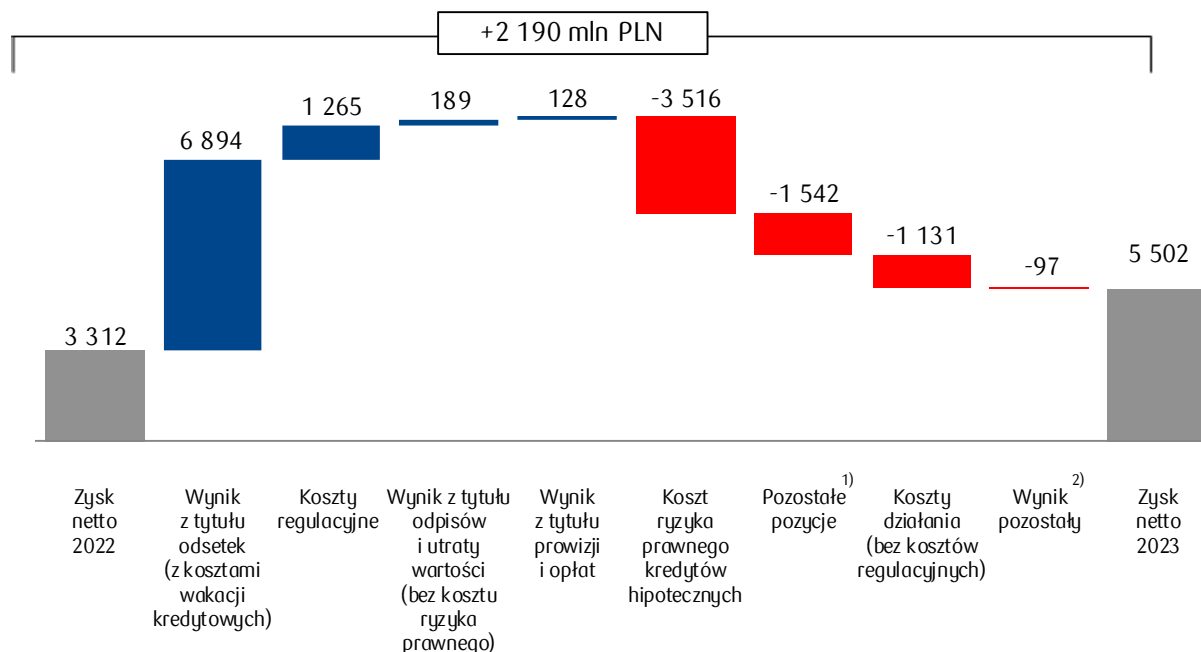
1) Marża odsetkowa w 2022 roku została obliczona z wyłączeniem wpływu ujęcia w III kwartale 2022 roku skutków ustawy o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom (tzw. ustawowe wakacje kredytowe) w wysokości 3 111 mln PLN.
2) Dane za 2022 rok są przekształcone i ujmują wsteczne zaliczenie do funduszy wyniku za 2022 rok po podziale zysku przez ZWZ.

4.2 SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Wynik z tytułu odsetek
Wynik z prowizji i opłat
Wynik pozostały
Koszty działania
Wynik z tytułu odpisów i utraty wartości

Skonsolidowany zysk netto Grupy PKO Banku Polskiego S.A. uzyskany w 2023 roku wyniósł 5 502 mln PLN i był o 2 190 mln PLN wyższy niż w 2022 roku, co determinowane było poprawą wyniku z tytułu odsetek związaną głównie z wyższym średnim poziomem stóp procentowych oraz ujęciem w 2022 roku skutków ustawy o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom (tzw. ustawowych wakacji kredytowych), przy jednoczesnym pogorszeniu wyniku z tytułu ujęcia dodatkowych kosztów ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymienialnych.

Zmiana wyniku netto Grupy PKO Banku Polskiego S.A. (mln PLN)

1) Pozycja pozostałe obejmuje podatek od niektórych instytucji finansowych, podatek dochodowy, udział w zyskach i stratach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach oraz zyski i straty udziałowców niesprawujących kontroli.

2) Pozycja wynik pozostały uwzględnia wynik z ubezpieczeń, przychody z tytułu dywidend, wynik z operacji finansowych, wynik z pozycji wymiany oraz pozostałe przychody i koszty operacyjne netto.

Wynik na działalności biznesowej Grupy PKO Banku Polskiego S.A. za 2023 rok wyniósł 24 179 mln PLN i był o 6 925 mln PLN, tj. o 40,1% wyższy r/r, głównie w efekcie wzrostu wyniku z tytułu odsetek oraz wyniku z tytułu prowizji i opłat, przy spadku wyniku pozostałego.

Tabela 6. Rachunek zysków i strat Grupy PKO Banku Polskiego S.A. (w mln PLN)

	2023	2022	Zmiana (w mln PLN)	Zmiana (w %)
Wynik z tytułu odsetek	18 318	11 424	6 894	60,3%
Wynik z tytułu prowizji i opłat	4 626	4 498	128	2,8%
Wynik pozostały	1 235	1 332	-97	-7,3%
Wynik z ubezpieczeń	711	779	-68	-8,8%
Przychody z tytułu dywidend	14	51	-37	-72,2%
Wynik z operacji finansowych	271	377	-106	-28,0%
Wynik z pozycji wymiany	99	-73	172	2,4x
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	140	198	-58	-29,5%
Wynik na działalności biznesowej	24 179	17 254	6 925	40,1%
Koszty działania	-7 635	-7 769	134	-1,7%
Podatek od niektórych instytucji finansowych	-1 231	-1 266	35	-2,8%
Wynik operacyjny netto	15 313	8 219	7 094	86,3%
Wynik z tytułu odpisów i utraty wartości	-6 850	-3 523	-3 327	94,4%
Udział w zyskach i stratach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach	99	71	28	39,7%
Zysk/strata brutto	8 562	4 767	3 795	79,6%
Podatek dochodowy	-3 057	-1 455	-1 602	1,1x
Zysk/strata netto (z uwzględnieniem udziałowców niesprawujących kontroli)	5 505	3 312	2 193	66,2%
Zyski i straty udziałowców niesprawujących kontroli	3	0	3	-
Zysk/strata netto	5 502	3 312	2 190	66,1%

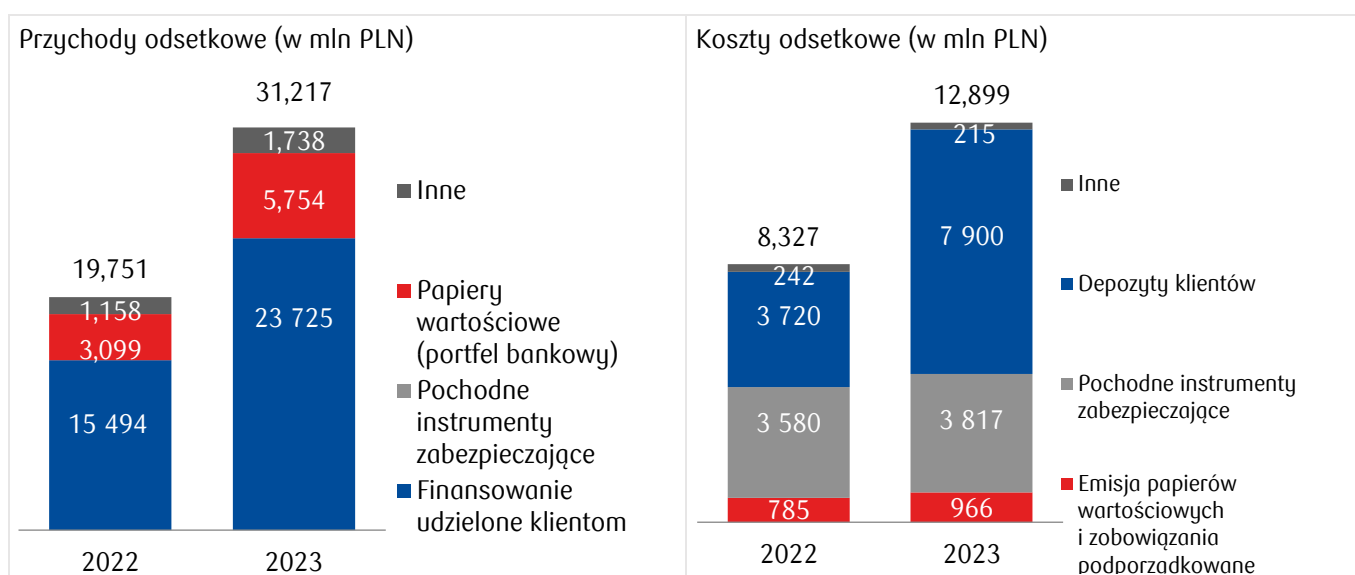
WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK

Wynik z tytułu odsetek za 2023 rok wyniósł 18 318 mln PLN, tj. o 6 894 mln PLN więcej niż w poprzednim roku.

Wzrost wyniku r/r wynikał głównie ze wzrostu przychodów z tytułu finansowania udzielonego klientom spowodowanego przede wszystkim wyższym średnim poziomem stóp procentowych. Dodatkowo na wzrost wyniku w ujęciu rocznym wpłynęło ujęcie w III kwartale 2022 roku jednorazowej straty w wysokości 3 111 mln PLN związanej z ustawowymi wakacjami kredytowymi, pomniejszającej przychody od kredytów mieszkaniowych. W IV kwartale 2023 roku Grupa Kapitałowa dokonała oszacowania faktycznego poziomu straty z tytułu wakacji kredytowych (biorąc pod uwagę m.in. dane empiryczne dotyczące współczynnika partycypacji korzystania klientów z wakacji kredytowych oraz przedpłat dokonywanych przez klientów w okresie trwania programu ustawowych wakacji kredytowych). Na podstawie wyników powyższej analizy zaktualizowano poziom straty z tytułu wakacji kredytowych oraz proporcjonalnie zmniejszono dotychczasową amortyzację tej straty. Łączny dodatni efekt ujęty w księgach Grupy Kapitałowej wyniósł 105 mln PLN.

Na poziom wyniku odsetkowego pozytywnie wpłynął także wzrost przychodów od papierów wartościowych, w efekcie wzrostu średniego oprocentowania i wzrostu średniego wolumenu portfela oraz wzrost przychodów odsetkowych od lokat międzybankowych i rezerwy obowiązkowej związany ze wzrostem stóp procentowych oraz poziomu rezerwy wynikającego ze wzrostu wolumenu depozytów.

Wyższy poziom stóp rynkowych oraz wprowadzone przez Bank podwyżki oprocentowania produktów depozytowych wpłynęły na wzrost kosztów odsetkowych, dodatkowo wzmocniony migracją środków klientów z rachunków bieżących na lokaty terminowe. W 2023 roku nastąpił także wzrost kosztów odsetkowych z tytułu rachunkowości zabezpieczeń.

Przychody odsetkowe wyniosły 31 217 mln PLN i w porównaniu z 2022 rokiem były wyższe o 58,1%. Był to głównie efekt:

- wzrostu przychodów z tytułu finansowania udzielonego klientom o 8 231 mln PLN r/r – głównie na skutek wzrostu średniego oprocentowania finansowania udzielonego klientom o 1,8 p.p. (z wyłączeniem wpływu ustawowych wakacji kredytowych), wynikającego z wyższych rynkowych stóp procentowych, przy zmianie struktury finansowania (wzrost udziału kredytów gospodarczych i konsumpcyjnych kosztem udziału kredytów mieszkaniowych walutowych i złotych),
- wyższych przychodów od papierów wartościowych (+2 655 mln PLN r/r), głównie w efekcie wzrostu średniego oprocentowania wynikającego ze wzrostu rynkowych stóp procentowych oraz ze wzrostu średniego wolumenu portfela papierów o blisko 24 mld PLN.

Koszty odsetkowe wyniosły 12 899 mln PLN i w porównaniu z 2022 rokiem były wyższe o 4 572 mln PLN, ze względu na:

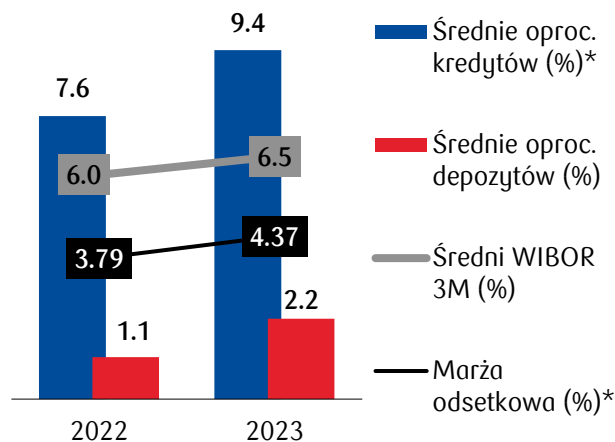
- wzrost kosztów odsetkowych od depozytów o 4 180 mln PLN r/r, który wynikał w szczególności z wyższych średniorocznych stóp procentowych w PLN po decyzjach RPP i będącego ich efektem podwyższenia oprocentowania depozytów oraz ze zmian w strukturze terminowej polegających na wzroście udziału wyżej oprocentowanych depozytów terminowych,
- wzrost kosztu z tytułu rachunkowości zabezpieczeń do 3 817 mln PLN (237 mln PLN r/r), głównie w efekcie podwyżek stóp dla PLN, które wpłynęły na zawężenie marży między płaconą zmienną stopą a otrzymywaną stałą stopą na transakcjach IRS,
- Wzrost kosztów emisji obligacji o 181 mln PLN, związany głównie z emisją na potrzeby MREL.

Marża odsetkowa w 2023 roku, z wyłączeniem wpływu ujęcia w III kwartale 2022 roku skutków ustawowych wakacji kredytowych, wzrosła o 0,58 p.p. r/r i wyniosła 4,37%.

Wzrost marży wynikał z wyższej rentowności aktywów związanej z wyższym średnim poziomem stóp rynkowych, które przełożyły się w większym stopniu na wzrost oprocentowania aktywów niż pasywów.

W 2023 roku średnie oprocentowanie kredytów Grupy PKO Banku Polskiego S.A. wyniosło 9,4%, a średnie oprocentowanie depozytów ogółem ukształtowało się na poziomie 2,2%. W 2022 roku było to odpowiednio 7,6% i 1,1%.

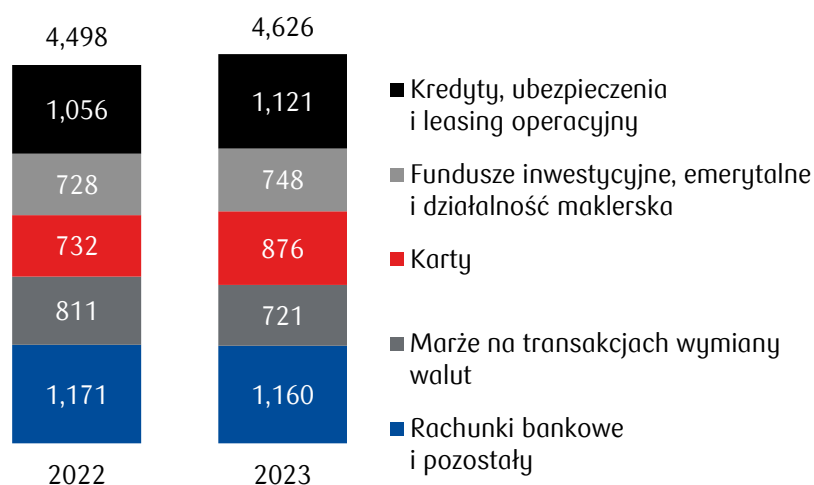
Średnie oprocentowanie i marża odsetkowa (w %)

*Wskaźniki w 2022 roku zostały obliczone z wyłączeniem wpływu ujęcia w III kwartale 2022 roku skutków ustawy o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom (tzw. ustawowe wakacje kredytowe) w wysokości 3 111 mln PLN.

WYNIK Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT

Wynik z tytułu prowizji i opłat (w mln PLN)

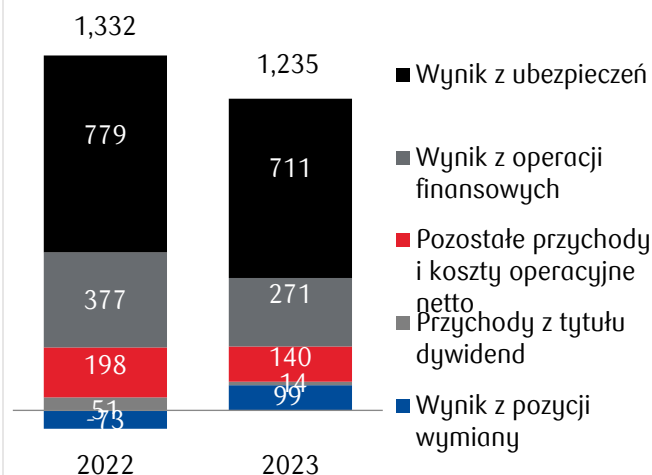
Wynik z tytułu prowizji i opłat uzyskany w 2023 roku wyniósł 4 626 mln PLN i był o 128 mln PLN wyższy niż w poprzednim roku. Na wzrost wyniku prowizyjnego wpływały m.in.:

- wyższy wynik z tytułu kart (+144 mln PLN r/r), w efekcie zmiany sposobu rozliczania niektórych prowizji z organizacjami kartowymi (rozliczenia transakcji w walutach obcych), większej liczby kart oraz wyższej transakcyjności,
- wyższy wynik z tytułu kredytów, ubezpieczeń leasingu operacyjnego (+65 mln PLN r/r), głównie w efekcie wzrostu prowizji od leasingu operacyjnego i kredytów gospodarczych przy spadku prowizji z ubezpieczeń,
- wyższy wynik z tytułu funduszy inwestycyjnych, emerytalnych i działalności maklerskiej (+20 mln PLN r/r), głównie w efekcie wyższych prowizji PKO TFI S.A. za zarządzanie przy spadku prowizji za sprzedaż obligacji Skarbu Państwa,

- niższy wynik z tytułu obsługi rachunków bankowych i pozostały (11 mln PLN r/r), głównie w efekcie ponoszonych kosztów prowizyjnych od gwarancji oraz niższych prowizji za prowadzenie rachunków przy wzroście prowizji za operacje zagraniczne, operacje kasowe i przelewy,
- niższy wynik z tytułu marż na transakcjach wymiany walut (-90 mln PLN r/r), głównie niższych prowizji z wymiany walut w KREDOBANK S.A. oraz od wymiany walut po kursie tabelowym (w tym rozliczenia z organizacjami kartowymi) przy wzroście prowizji od wymiany walut po kursie negocjowanym.

WYNIK POZOSTAŁY

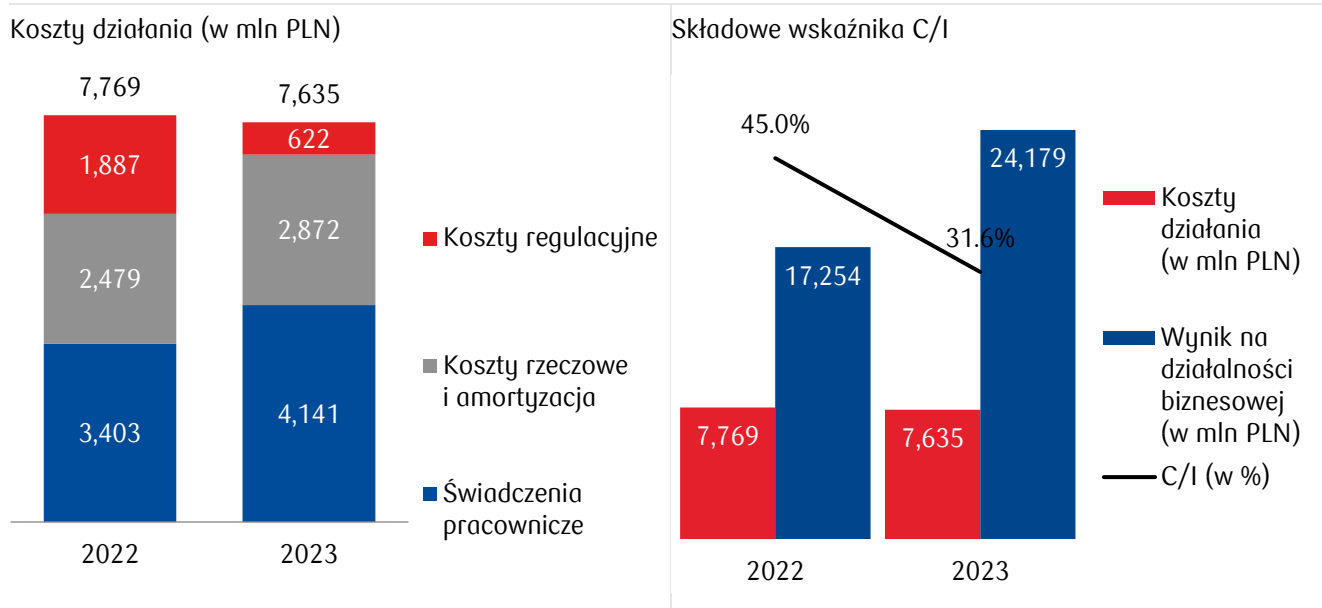
Wynik pozostały (w mln PLN)

Wynik pozostały uzyskany w 2023 roku wyniósł 1 235 mln PLN i był o 97 mln PLN niższy niż w roku 2022, m.in. w efekcie:

- niższego wyniku z operacji finansowych (-106 mln PLN r/r), m.in. na skutek spadku wyniku na instrumentach pochodnych (w tym zrealizowanego na instrumentach wbudowanych w depozyty strukturyzowane), przy wzroście wyniku z wyceny zarówno instrumentów dłużnych, jak też akcji i udziałów oraz poprawie wyniku z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów,
- niższego wyniku z tytułu ubezpieczeń (-68 mln PLN r/r), głównie w efekcie spadku sprzedaży ubezpieczeń do kredytu hipotecznego i zmiany założeń aktuarialnych dotyczących oczekiwanych rezygnacji w ubezpieczeniach do pożyczki gotówkowej, przy jednoczesnym wzroście portfela ubezpieczeń PKO DOM oraz poprawie szkodowości i wzroście portfela w ubezpieczeniach od utraty wartości pojazdu (GAP),
- niższych pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych netto (-58 mln PLN r/r), m.in. w efekcie:
 - wyższych o 28 mln PLN r/r kosztów procesowych zwracanych kredytobiorcom z tytułu ugód dotyczących kredytów CHF,
 - ujęcia w 2023 roku straty z tytułu sprzedaży uprawnień do emisji CO₂ w wysokości 26 mln PLN, która została w pełni skompensowana dodatnią wyceną klientowskich instrumentów pochodnych związanych z uprawnieniami do emisji CO₂,
 - niższej o 24 mln PLN r/r darowizny na rzecz Fundacji PKO BP, głównie w efekcie przyznania w 2022 roku dodatkowych środków na wsparcie Ukrainy w związku wybuchem wojny oraz działaniami pomocowymi podjętymi przez Fundację na rzecz uchodźców z Ukrainy;
 - spadku przychodów z pozostałej działalności leasingowej o 23 mln PLN (m.in. niższa sprzedaż samochodów poleasingowych i niższe przychody z wcześniejszego zakończenia umów),
- niższych przychodów z tytułu dywidend (-37 mln PLN r/r), głównie na skutek wypłacania w 2022 roku dywidend przez spółki znajdujące się w portfelu PKO VC (+38,8 mln PLN),
- poprawy wyniku z pozycji wymiany (+172 mln PLN r/r), głównie wyniku na walutowych instrumentach pochodnych.

KOSZTY DZIAŁANIA

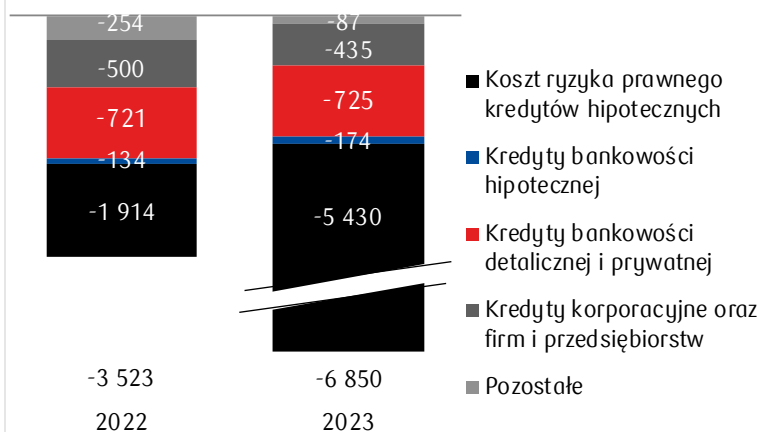
W 2023 roku koszty działania wyniosły 7 635 mln PLN i były niższe o 1,7% r/r. Ich poziom był determinowany w głównej mierze przez:

- spadek o 1 265 mln PLN, tj. 67,0% kosztów regulacyjnych, głównie w wyniku ujęcia w 2022 roku kosztu dotyczącego wpłaty początkowej na fundusz pomocowy w spółce System Ochrony Banków Komercyjnych S.A. w wysokości 956 mln PLN oraz wpłaty na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców w wysokości 314 mln PLN, przy jednocześnie niższych o 128 mln PLN składkach na Bankowy Fundusz Gwarancyjny. Składki na Bankowy Fundusz Gwarancyjny wyniosły w 2023 roku 280 mln PLN i w całości dotyczyły składki na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków (w roku poprzednim koszty BFG ukształtowały się na poziomie 409 mln PLN, z czego 291 mln PLN wyniosła składka na fundusz przymusowej restrukturyzacji),
- wzrost o 738 mln PLN, tj. o 21,7% kosztów świadczeń pracowniczych, głównie w efekcie przeprowadzonych regulacji płacowych,
- wzrost o 326 mln PLN, tj. o 22,3% kosztów rzeczowych, głównie w efekcie:
 - wyższych kosztów utrzymania i wynajmu nieruchomości o 133 mln PLN tj. o 46,5%, związany m.in. z brakiem tarczy antyinflacyjnej w 2023 roku, co przełożyło się na wzrost kosztów energii elektrycznej i ciepłej,
 - wyższych kosztów promocji i reklamy o 71 mln PLN, tj. o 46,4%,
 - wyższych kosztów informatyki o 60 mln PLN, tj. o 15,6%;
 - wyższych kosztów doradztwa prawnego o 38 mln PLN, tj. o 44,0%, głównie w związku z obsługą spraw kredytobiorców frankowych,
 - wyższych kosztów zarządzania gotówką o 27 mln PLN, tj. o 32,2%, które wynikają głównie ze wzrostu stawki za transporty oraz większej liczby transportów.
- wzrost o 67 mln PLN, tj. o 6,6% kosztów amortyzacji, w wyniku wzrostu amortyzacji informatycznych wartości niematerialnych.

Efektywność działania Grupy PKO Banku Polskiego S.A. mierzona wskaźnikiem C/I w ujęciu rocznym ukształtowała się na poziomie 31,6% i poprawiła się o 13,4 p.p. r/r, głównie za sprawą wzrostu wyniku na działalności biznesowej (40,1% r/r), przy nieznacznym spadku kosztów działania (-1,7% r/r).

WYNIK Z TYTUŁU ODPISÓW I UTRATY WARTOŚCI

Wynik z tytułu odpisów i utraty wartości (w mln PLN)

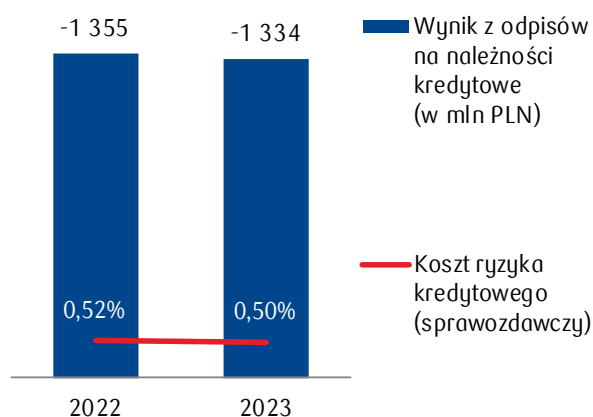

W 2023 roku wynik z tytułu odpisów i utraty wartości (łącznie z kosztem ryzyka prawnego) wyniósł -6 850 mln PLN i pogorszył się o 3 327 mln PLN w stosunku do uzyskanego w roku poprzednim, na co główny wpływ miał wzrost kosztu ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymienialnych o -3 516 mln PLN w efekcie aktualizacji parametrów modelu oceny ryzyka prawnego dla tych kredytów, uwzględniającej koszty programu ugód, liczbę zawieranych ugód oraz szacunki dotyczące napływu nowych spraw sądowych i oczekiwanych ich rozstrzygnięć. Rewizja przyjętych parametrów uwzględnia także oczekiwany wpływ orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej: wyroku z 15 czerwca 2023 roku w sprawie C-520/21, wyroku z dnia 14 grudnia 2023 roku w sprawie C-28/22 oraz postanowienia z dnia 12 stycznia 2024 roku w sprawie C-488/23 na przyszłe orzecznictwo sądów polskich oraz na możliwą zmianę zachowania klientów.

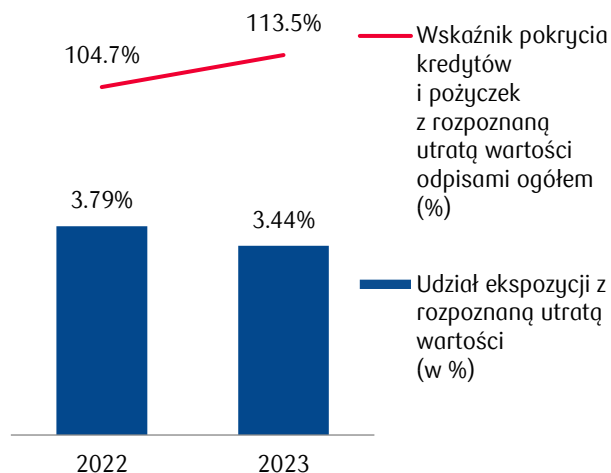
Wynik z odpisów na ryzyko kredytowe wyniósł -1 311 mln PLN i poprawił się o 234 mln PLN głównie dzięki poprawie jakości portfela podmiotów korporacyjnych oraz firm i przedsiębiorstw.

Wynik z odpisów na aktywa niefinansowe wyniósł -109 mln PLN i pogorszył się o 46 mln PLN w stosunku do roku poprzedniego, głównie na skutek aktualizacji wartości nieruchomości oraz wzrostu odpisu na akcje Banku Pocztowego.

Koszt ryzyka kredytowego Grupy Kapitałowej Banku

Wskaźnik jakości portfela kredytowego Grupy Kapitałowej Banku

Wskaźnik udziału ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości na koniec 2023 roku wyniósł 3,44% co oznacza spadek o 0,35 p.p. w stosunku do 2022 roku m.in. dzięki poprawie jakości portfela klientów korporacyjnych oraz przeprowadzonym przez Bank pakietowym sprzedażom wierzytelności.

Koszt ryzyka na koniec 2023 roku wyniósł -0,50% i był niższy o 0,02 p.p. od uzyskanego w roku poprzednim.

4.3 SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

Główne pozycje Sprawozdania z sytuacji finansowej

Finansowanie udzielone klientom

Źródła finansowania działalności

Depozyty klientów

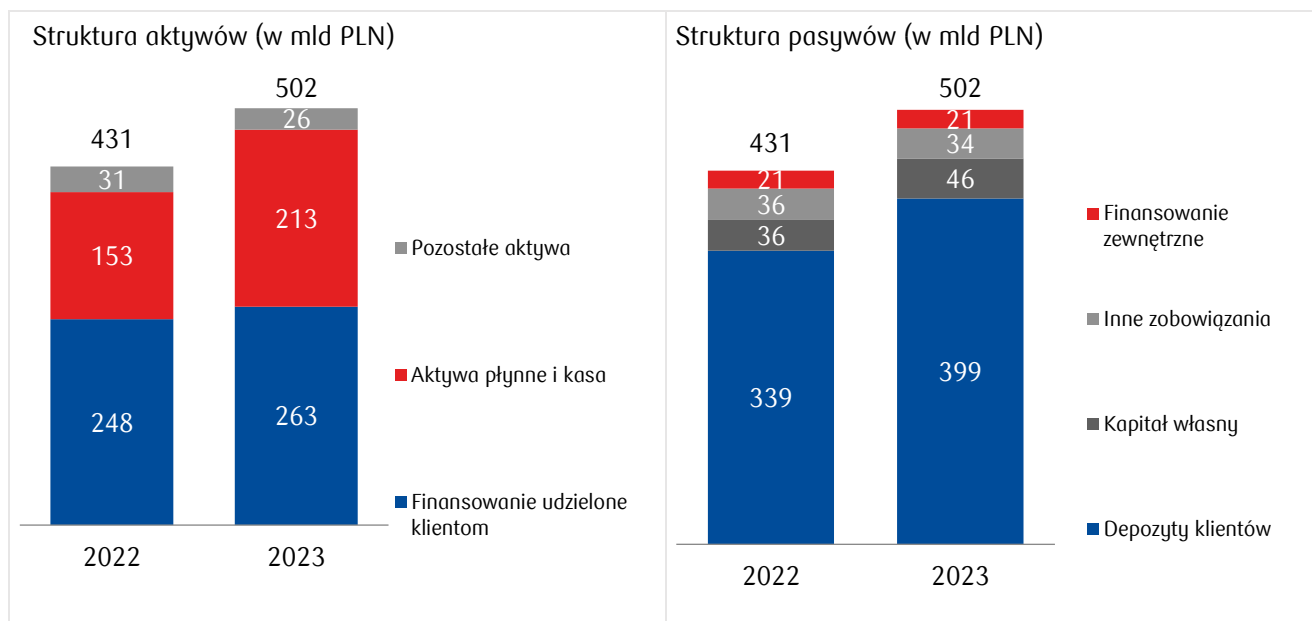
Finansowanie zewnętrzne

GŁÓWNE POZYCJE SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

Suma bilansowa Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. na koniec 2023 roku wyniosła 501,5 mld PLN i wzrosła od początku roku o 70,1 mld PLN. Tym samym Grupa Kapitałowa Banku umocniła pozycję lidera w polskim sektorze bankowym.

W zakresie źródeł finansowania nastąpiło zwiększenie depozytów klientów, kapitału własnego oraz finansowania zewnętrznego. Spadek wyceny instrumentów pochodnych wpłynął na pomniejszenie pozostałych aktywów oraz innych zobowiązań.

Po stronie aktywów wzrosły głównie aktywa płynne (o 60,0 mld PLN r/r) i finansowanie udzielone klientom (o 15,3 mld PLN r/r).

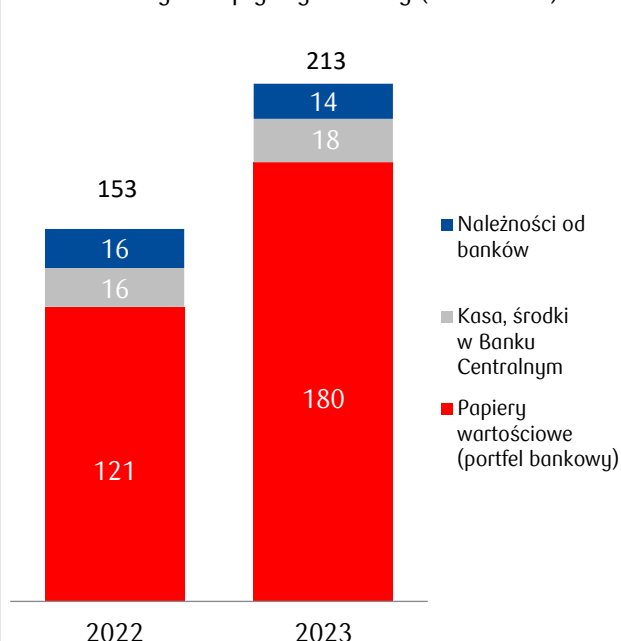
AKTYWA PŁYNNE I KASA

Na koniec 2023 roku wartość aktywów płynnych i kasy w Grupie Kapitałowej Banku wyniosła około 213,0 mld PLN, co oznacza wzrost o 60,0 mld PLN od początku roku.

Wzrost o 59,4 mld PLN odnotowano na papierach wartościowych (portfel bankowy), w szczególności bonów pieniężnych Narodowego Banku Polskiego oraz obligacji skarbowych złotych.

Należności od banków spadły o 1,7 mld PLN, przy wzroście kasy i środków w Banku Centralnym o 1,9 mld PLN oraz wzroście transakcji z przyrzeczeniem sprzedaży o 0,4 mld PLN od początku roku.

Struktura aktywów płynnych i kasy (w mld PLN)

FINANSOWANIE UDZIELONE KLIENTOM

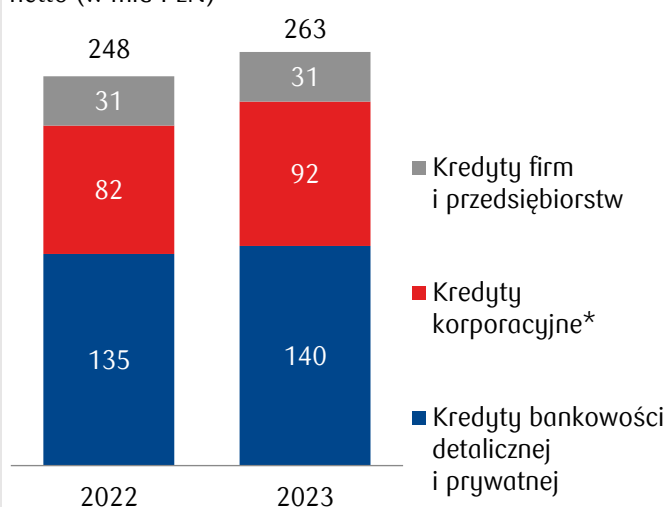
Na koniec 2023 roku wartość finansowania udzielonego klientom przez Grupę Kapitałową Banku wyniosła 262,9 mld PLN, co oznacza wzrost o 15,3 mld PLN r/r.

Wolumen kredytów korporacyjnych wzrósł o 10,1 mld PLN, natomiast kredytów bankowości detalicznej i prywatnej o 5,1 mld PLN, w tym kredytów na nieruchomości o 3,7 mld PLN oraz kredytów konsumpcyjnych o 1,4 mld PLN. Przyrost kredytów na nieruchomości nastąpił na skutek przyrostu kredytów hipotecznych złotych (+8,8 mld PLN) głównie w efekcie programu Bezpieczny Kredyt 2%, przy spadku kredytów hipotecznych w walutach obcych (-5,1 mld PLN) w efekcie spłacalności, zawartych uгод i zwiększenia rezerwy na ryzyko prawne (wpływ -2,9 mld PLN).

Z wyłączeniem wpływu powyższej korekty wartości bilansowej brutto finansowanie udzielone klientom na koniec 2023 roku wyniosłoby ponad 265 mld PLN wobec ponad 249 mld PLN na koniec 2022 roku.

W strukturze rodzajowej finansowania udzielonego klientom netto główną pozycję stanowiły kredyty bankowości detalicznej i prywatnej z udziałem 53,1% na koniec 2023 roku.

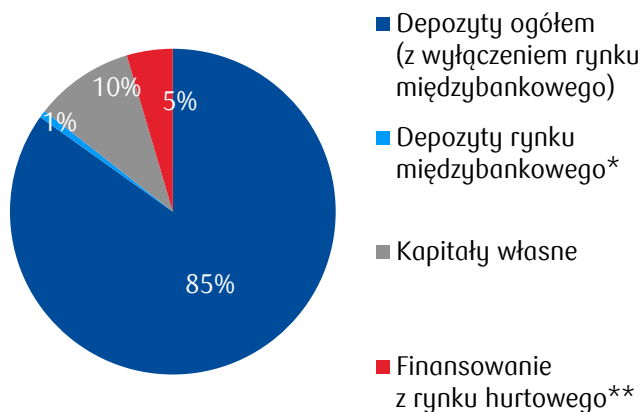
Struktura rodzajowa finansowania udzielonego klientom netto (w mld PLN)

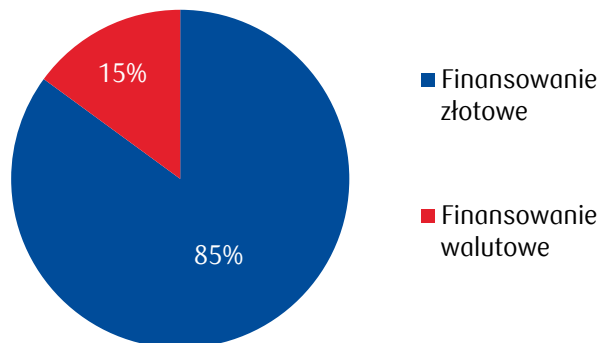
* łącznie z należnościami leasingowymi oraz obligacjami nieskarbowymi (z wyłączeniem przeznaczonych do obrotu)

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁALNOŚCI

Struktura źródeł finansowania działalności Grupy Kapitałowej Banku

Struktura walutowa finansowania działalności Grupy Kapitałowej Banku

* łącznie z transakcjami przyrzeczenia odkupu

** zawiera zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych, zobowiązania podporządkowane, otrzymane kredyty/pożyczki

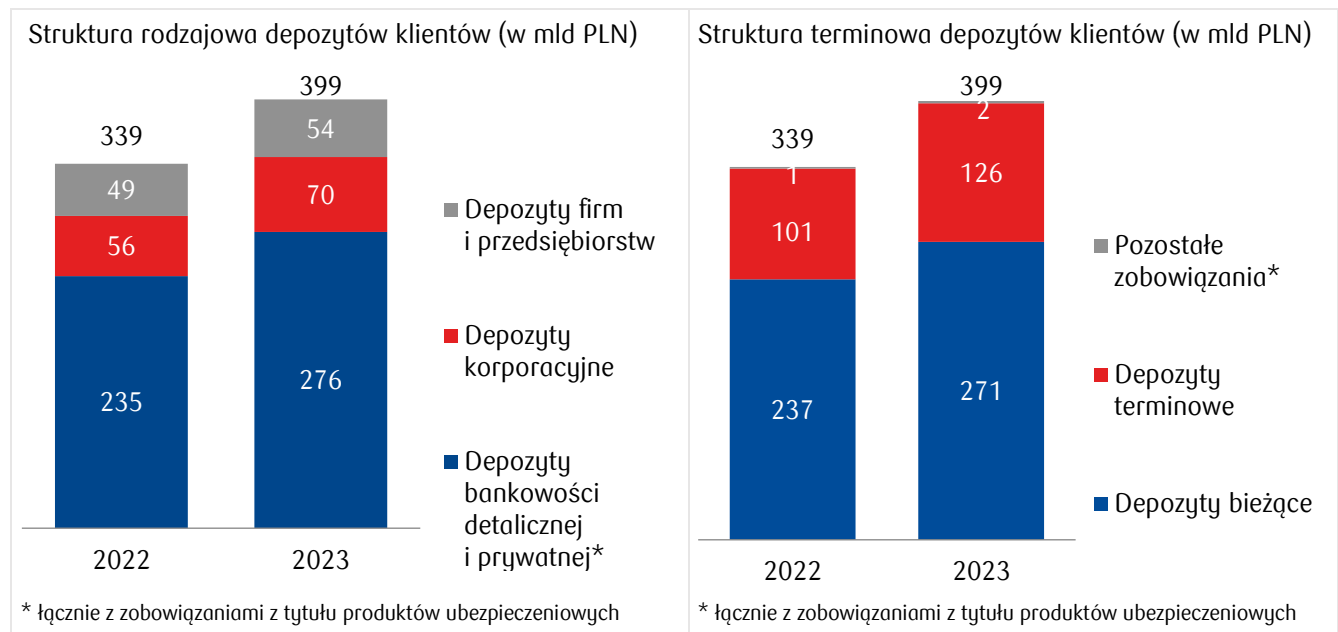
Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego S.A. finansuje swoją działalność ze źródeł krajowych i zagranicznych, które pochodzą z depozytów (również z rynku międzybankowego), kapitałów własnych i finansowania z rynku hurtowego. Finansowanie z rynku hurtowego obejmuje zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych, zobowiązania podporządkowane oraz otrzymane kredyty i pożyczki od instytucji monetarnych i niemonetarnych. Głównym źródłem finansowania Grupy Kapitałowej Banku pozostają depozyty klientów, które stanowią 85% źródeł finansowania.

Dzięki utrzymywaniu optymalnej struktury finansowania, Grupa Kapitałowa Banku posiada pełną zdolność do dalszego rozwoju i realizacji zamierzeń inwestycyjnych.

DEPOZyty KLIENTÓW

Depozyty klientów są podstawowym źródłem finansowania aktywów Grupy Kapitałowej Banku. Ich poziom na koniec 2023 roku wyniósł 399,2 mld PLN, co oznacza wzrost o 60,3 mld PLN w skali roku. Do wzrostu bazy depozytowej przyczynił się wzrost depozytów bankowości detalicznej i prywatnej (+41,1 mld PLN), depozytów korporacyjnych (+13,7 mld PLN) oraz depozytów firm i przedsiębiorstw (+5,1 mld PLN).

W strukturze terminowej depozytów klientów główną pozycję stanowią depozyty bieżące, których udział wyniósł 67,9%, co oznacza spadek o 2,0 p.p. w stosunku do końca 2022 na rzecz depozytów terminowych.

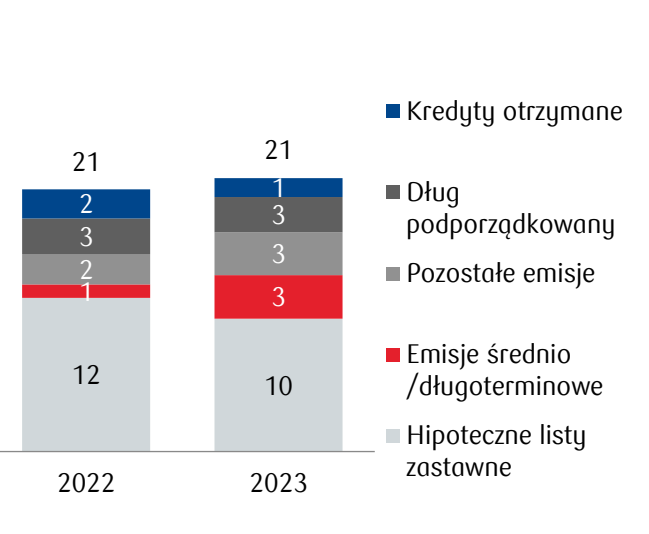

FINANSOWANIE ZEWNĘTRZNE

Poziom długoterminowych źródeł finansowania na koniec 2023 roku wyniósł niemal 21,5 mld PLN i był wyższy o 0,9 mld PLN w stosunku do końca 2022 roku. Zmiana wynikała z:

- emisji 3-letnich obligacji uprzywilejowanych w formie „Senior Preferred Notes” o wartości 750 mln EUR,
- wzrostu obligacji wyemitowanych przez PKO Bank Hipoteczny S.A. o 0,5 mld PLN,
- zapadnięcia części kredytów EBI i CEB,
- spadku obligacji wyemitowanych przez Grupę Kapitałową PKO Leasing S.A. o 0,6 mld PLN na skutek przedterminowego wykupu obligacji sekurytyzacyjnych związanego z zamknięciem programu, niższego poziomu listów zastawnych PKO Banku Hipotecznego S.A. o 1,6 mld PLN.

Finansowanie zewnętrzne (w mld PLN)

5. SYTUACJA FINANSOWA PKO BANKU POLSKIEGO S.A.

Podstawowe wskaźniki finansowe
Rachunek zysków i strat
Sprawozdanie z sytuacji finansowej

Dane finansowe są prezentowane w ujęciu zarządczym.
Definicje głównych pozycji finansowych (w odniesieniu do pozycji z rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z sytuacji finansowej) oraz wskaźników finansowych znajdują się w rozdziale 14 (Słownik).
Ewentualne różnice występujące w sumach, udziałach i dynamikach wynikają z zaokrągleń kwot do milionów PLN oraz zaokrągleń udziałów procentowych w prezentowanych strukturach do jednego lub dwóch miejsc „po przecinku”.

5.1 PODSTAWOWE WSKAŹNIKI FINANSOWE

Wyniki osiągnięte przez PKO Bank Polski S.A. w 2023 roku przełożyły się na wskaźniki finansowe w następujący sposób:

Tabela 7. Wskaźniki finansowe PKO Banku Polskiego S.A.

	31.12.2023	31.12.2022	Zmiana
ROE netto (wynik finansowy netto/średni stan kapitałów własnych)	12,4%	9,9%	+2,5 p.p.
ROA netto (wynik finansowy netto/średni stan aktywów)	1,1%	0,8%	+0,3 p.p.
C/I (wskaźnik kosztów do dochodów)	30,3%	43,7%	-13,4 p.p.
Marża odsetkowa ¹⁾ (wynik z tyt. odsetek/średni stan aktywów oprocentowanych)	4,37%	3,82%	+0,55 p.p.
Udział ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości	3,18%	3,60%	-0,420 p.p.
Koszt ryzyka kredytowego	0,52%	0,42%	+0,1 p.p.
Łączny współczynnik kapitałowy (fundusze własne/łączny wymóg kapitałowy*12,5)	20,84%	20,49%	+0,34 p.p.
Współczynnik kapitału Tier 1 (CET 1) ²⁾	19,80%	19,19%	+0,61 p.p.
Wskaźnik dźwigni	8,20%	9,26%	-1,06 p.p.

1) Marża odsetkowa w 2022 roku została obliczona z wyłączeniem wpływu ujęcia w III kwartale 2022 roku skutków ustawy o finansowaniu społecznosciowym dla przedsiębiorstw gospodarczych i pomocy kredytobiorcom (tzw. ustawowe wakacje kredytowe) w wysokości 2 443 mln PLN.

2) Dane za 2022 rok są przekształcone i ujmują wsteczne zaliczenie do funduszy wyniku za 2022 rok po podziale zysku przez ZWZ.

5.2 RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Wynik z tytułu odsetek
Wynik z prowizji i opłat
Wynik pozostały
Koszty działania
Wynik z tytułu odpisów i utraty wartości

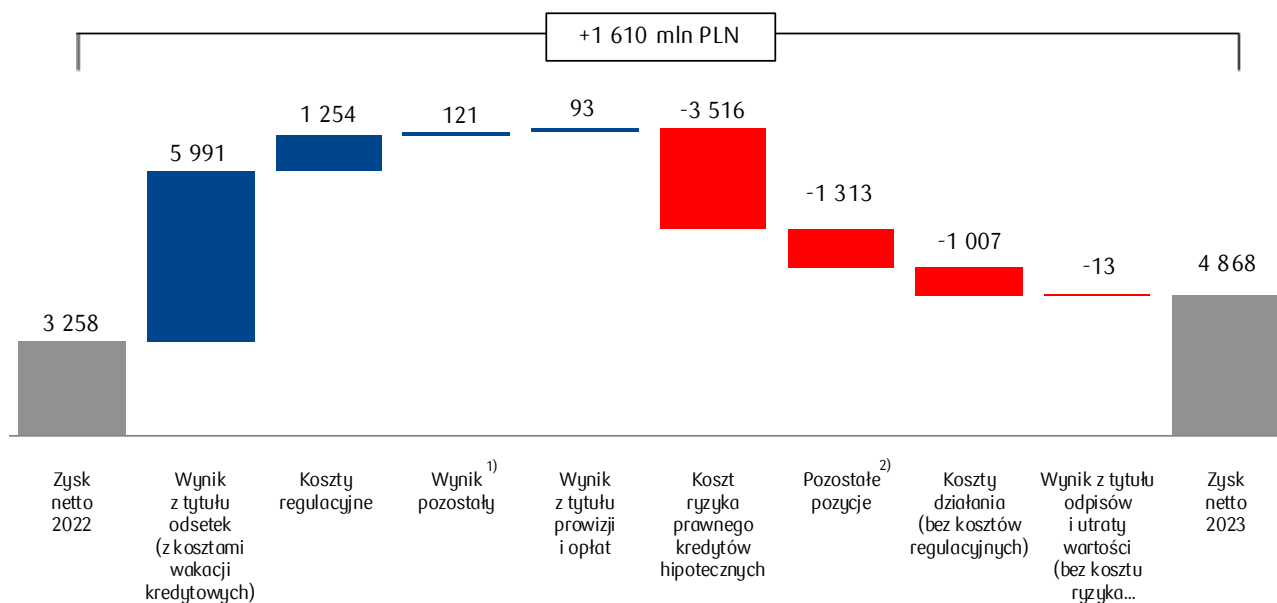
Zysk netto PKO Banku Polskiego S.A. uzyskany w 2023 roku wyniósł 4 868 mln PLN i był o 1 610 mln PLN wyższy niż w 2022 roku, co determinowane było wyższym średnim poziomem stóp procentowych oraz ujęciem w 2022 roku skutków ustawy o finansowaniu społecznosciowym dla przedsiębiorstw gospodarczych i pomocy kredytobiorcom (tzw. ustawowych wakacji kredytowych) oraz wysokich kosztów regulacyjnych (m.in. kosztu dotyczącego wpłaty początkowej na fundusz pomocowy Systemu Ochrony Banków Komercyjnych S.A. w wysokości 956 mln PLN i wpłaty na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców w wysokości 307 mln PLN), przy jednoczesnym wzroście kosztów ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymienialnych o 3 516 mld PLN.

Wynik na działalności biznesowej w 2023 roku wyniósł 22 050 mln PLN i był o 6 205 mln PLN, tj. 39,2% wyższy od uzyskanego w 2022 roku. Był to głównie efekt wzrostu wyniku z tytułu odsetek o 5 991 mln PLN r/r a także wyniku z tytułu prowizji i opłat o 93 mln PLN r/r oraz wyniku pozostałego o 121 mln PLN r/r.

Tabela 8. Rachunek zysków i strat PKO Banku Polskiego S.A. (w mln PLN)

	2023	2022	Zmiana (w mln PLN)	Zmiana (w %)
Wynik z tytułu odsetek	17 215	11 224	5 991	53,4%
Wynik z tytułu prowizji i opłat	3 911	3 818	93	2,4%
Wynik pozostały	924	803	121	15,1%
Przychody z tytułu dywidend	683	488	195	39,9%
Wynik z operacji finansowych	211	390	-179	-45,9%
Wynik z pozycji wymiany	81	-108	189	1,7x
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	-51	33	-84	-2,5x
Wynik na działalności biznesowej	22 050	15 845	6 205	39,2%
Koszty działania	-6 678	-6 925	247	-3,6%
Podatek od niektórych instytucji finansowych	-1 166	-1 190	24	-2,0%
Wynik operacyjny netto	14 206	7 730	6 476	83,8%
Wynik z tytułu odpisów i utraty wartości	-6 697	-3 168	-3 529	1,1x
Zysk/strata brutto	7 509	4 562	2 947	64,6%
Podatek dochodowy	-2 641	-1 304	-1 337	1,0x
Zysk/strata netto	4 868	3 258	1 610	49,4%

Zmiana wyniku netto PKO Banku Polskiego S.A. (mln PLN)

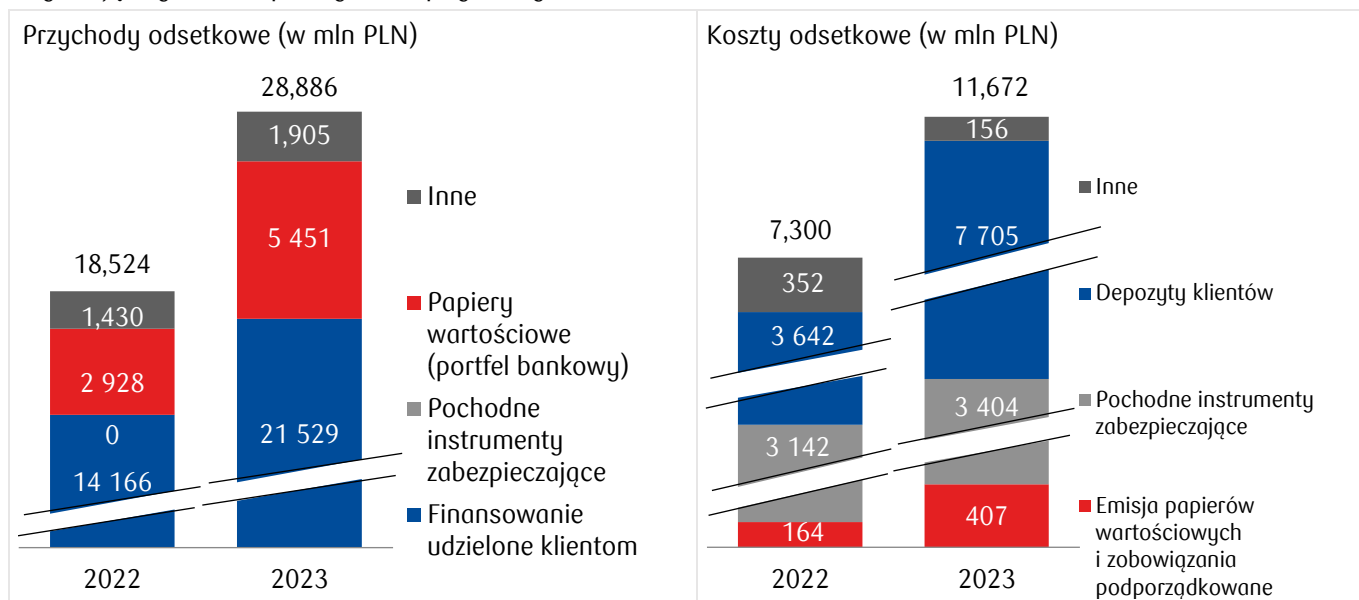
1) Pozycja wynik pozostały uwzględnia przychody z tytułu dywidend, wynik z operacji finansowych, wynik z pozycji wymiany oraz pozostałe przychody i koszty operacyjne netto.

2) Pozycja obejmuje podatek od niektórych instytucji finansowych oraz podatek dochodowy.

WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK

Wynik z tytułu odsetek za 2023 rok wyniósł 17 215 mln PLN, tj. o 5 991 mln PLN więcej niż w poprzednim roku. Wyższy wynik r/r był determinowany głównie wzrostem przychodów z tytułu finansowania udzielonego klientom spowodowanym podwyżkami stóp procentowych. Efekt ten jest większy ze względu na ujęcie w III kwartale 2022 roku jednorazowej straty w wysokości 2 443 mln PLN związanej z ustawowymi wakacjami kredytowymi, pomniejszającej przychody od kredytów mieszkaniowych (pomniejszonej o wyniki rozliczenia wpływu wakacji kredytowych

przeprowadzonego w IV kwartale 2023 roku, którego efektem było rozwiązanie straty początkowej z tytułu wakacji kredytowych w wysokości 83 mln PLN). Negatywnie na poziom wyniku odsetkowego w 2023 roku wpłynęły wzrost kosztów odsetkowych z tytułu rachunkowości zabezpieczeń oraz wzrost kosztów odsetkowych od depozytów klientów, wynikające głównie z podwyżek stóp rynkowych dla PLN.

Przychody odsetkowe w 2023 roku wyniosły 28 886 mln PLN i w porównaniu z 2022 rokiem były wyższe o 55,9%, w głównej mierze w efekcie:

- wzrostu przychodów z tytułu finansowania udzielonego klientom o 7 363 mln PLN r/r – związanego głównie ze wzrostem średniego oprocentowania finansowania udzielonego klientom o 1,8 p.p. (z wyłączeniem wpływu ustawowych wakacji kredytowych), przy zmianie struktury średniego wolumenu należności kredytowych (wzrost udziału kredytów gospodarczych oraz konsumpcyjnych kosztem udziału kredytów mieszkaniowych walutowych i złotych),
- wyższych przychodów od papierów wartościowych (+2 523 mln PLN r/r), głównie w efekcie wzrostu średniego oprocentowania wynikającego ze wzrostu rynkowych stóp procentowych, ale również ze względu na wzrost średniego wolumenu portfela papierów o 24,8 mld PLN.

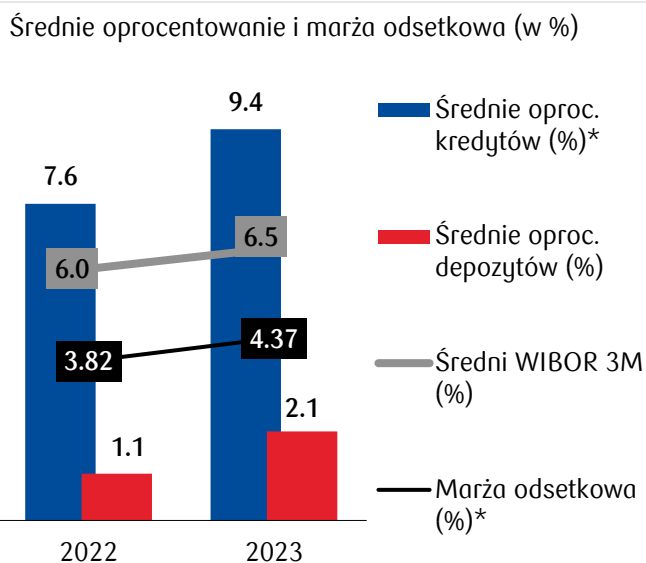
Koszty odsetkowe wyniosły 11 672 mln PLN i w porównaniu z 2022 rokiem były wyższe o 4 372 mln PLN, głównie ze względu na:

- wzrost kosztów odsetkowych od depozytów o 4 063 mln PLN, związany głównie ze wzrostem średniego oprocentowania depozytów związanego z podwyżkami stóp procentowych w PLN po decyzjach RPP oraz ze zmian w strukturze terminowej polegających na wzroście udziału wyżej oprocentowanych depozytów terminowych,
- wzrost kosztu z tytułu rachunkowości zabezpieczeń do 3 404 mln PLN (+262 mln PLN r/r), głównie w efekcie podwyżek stóp dla PLN, które wpłynęły na zawężenie marży między płaconą zmienną stopą a otrzymywaną stałą stopą na transakcjach IRS,
- wzrost kosztów emisji obligacji o 243 mln PLN r/r, związany głównie z emisją na potrzeby MREL.

Marża odsetkowa w 2023 roku, z wyłączeniem wpływu ujęcia w III kwartale 2022 roku skutków ustawowych wakacji kredytowych, wzrosła o 0,55 p.p. r/r i wyniosła 4,37%.

Wzrost marży wynikał z wyższej rentowności aktywów, która była efektem wyższych stóp rynkowych w Polsce, które przełożyły się w większym stopniu na wzrost oprocentowania aktywów niż pasywów. Negatywnie na rentowność aktywów wpłynęły zmiany w strukturze aktywów oprocentowanych (wzrost udziału papierów wartościowych kosztem głównie udziału najwyżej oprocentowanych należności od klientów oraz kosztem udziału należności od banków).

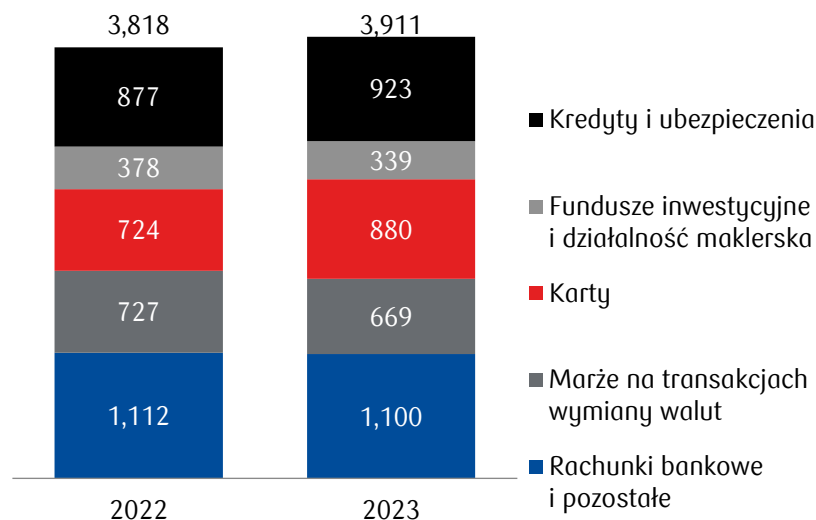
W 2023 roku średnie oprocentowanie kredytów Banku wyniosło 9,4%, a średnie oprocentowanie depozytów ogółem ukształtowało się na poziomie 2,1%. W 2021 roku było to odpowiednio 7,6% i 1,1%.

*Wskaźniki w 2022 roku zostały obliczone z wyłączeniem wpływu ujęcia w III kwartale 2022 roku skutków ustawy o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom (tzw. ustawowe wakacje kredytowe) w wysokości 2 443 mln PLN.

WYNIK Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT

Wynik z tytułu prowizji i opłat (w mln PLN)

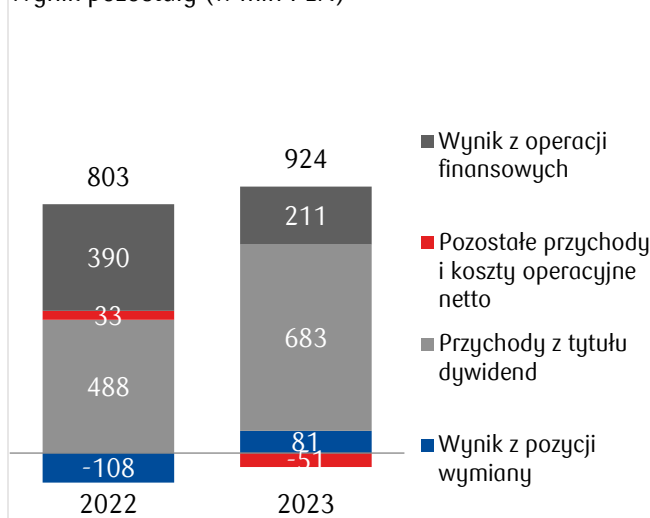
Wynik z tytułu prowizji i opłat w 2023 roku wyniósł 3 911 mln PLN i był wyższy w porównaniu do poprzedniego roku o 93 mln PLN. Wzrost wyniku był determinowany m.in. przez:

- wyższy wynik z tytułu kart (+156 mln PLN r/r), w efekcie zmiany sposobu rozliczania niektórych prowizji z organizacjami kartowymi, większej liczby kart oraz wyższej transakcyjności,
- wyższy wynik z tytułu kredytów i ubezpieczeń (+46 mln PLN r/r), głównie w efekcie wzrostu przychodów prowizyjnych od kredytów gospodarczych oraz prowizji z ubezpieczeń przy wzroście kosztów prowizyjnych od kredytów,

- niższy wynik z tytułu obsługi rachunków bankowych i pozostały (-12 mln PLN r/r), głównie w efekcie ponoszonych kosztów prowizyjnych od gwarancji, oraz niższych prowizji za prowadzenie rachunków przy wzroście prowizji za operacje zagraniczne, operacje kasowe i przelewy,
- niższy wynik z tytułu funduszy inwestycyjnych i działalności maklerskiej (-39 mln PLN r/r), głównie w efekcie niższych prowizji za sprzedaż obligacji Skarbu Państwa,
- niższy wynik z tytułu marż na transakcjach wymiany walut (-58 mln PLN r/r), głównie w efekcie niższych prowizji od wymiany walut po kursie tabelowym (w tym efekt zmiany sposobu rozliczeń z niektórymi organizacjami kartowymi), przy wzroście prowizji od wymiany walut po kursie negocjowanym.

WYNIK POZOSTAŁY

Wynik pozostały (w mln PLN)

Uzyskany w 2023 roku wynik pozostały wyniósł 924 mln PLN i był wyższy od uzyskanego w 2022 roku o 121 mln PLN, m.in. w efekcie:

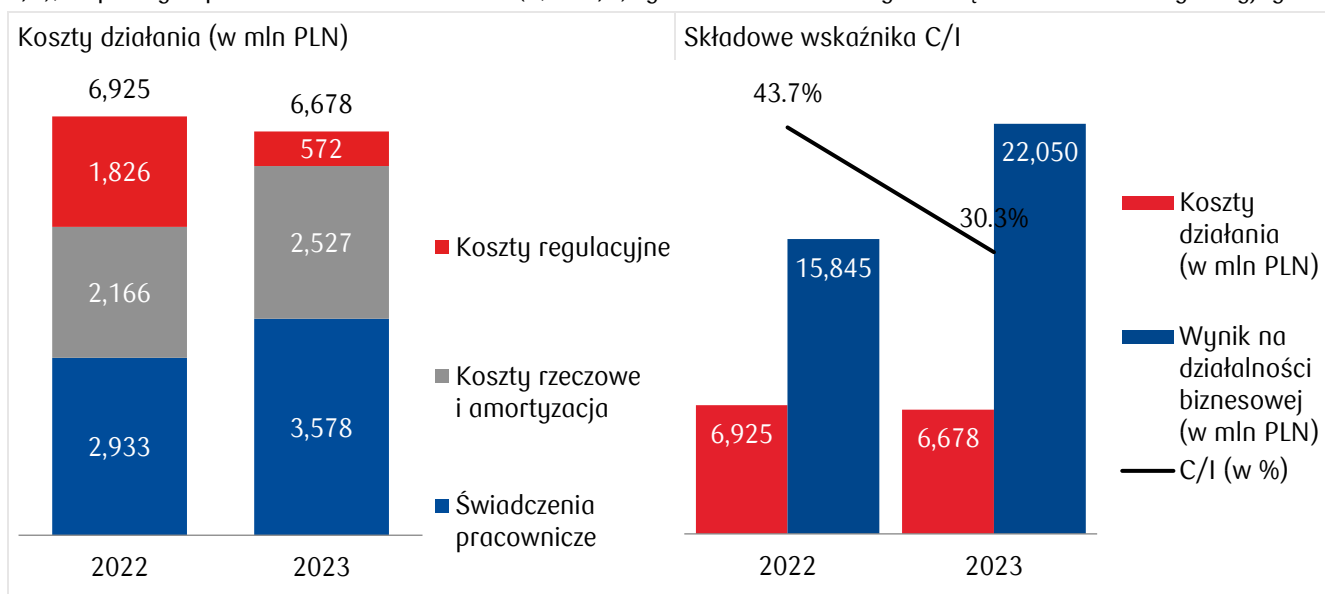
- wyższych przychodów z tytułu dywidend o 195 mln PLN (wyższy poziom wypłaconych dywidend przez PKO Leasing, PKO TFI oraz PKO BP Finat),
- wzrostu wyniku z pozycji wymiany o 189 mln PLN, głównie w efekcie poprawy wyniku na walutowych instrumentach pochodnych,
- niższych pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych netto (-83 mln PLN r/r), m.in. w efekcie:
 - wyższych o 28 mln PLN kosztów procesowych zwracanych kredytobiorcom z tytułu ugód dotyczących kredytów CHF;
 - ujęcia w 2023 roku straty z tytułu sprzedaży uprawnień do emisji CO₂ w wysokości 26 mln PLN, która została w pełni skompensowana dodatnią wyceną klientowskich instrumentów pochodnych związanych z uprawnieniami do emisji CO₂ ujętą w wyniku z operacji finansowych;
 - ujęcia w 2022 roku przychodów w wysokości 23 mln PLN z tytułu zmniejszenia zobowiązania dotyczącego dokapitalizowania spółki zależnej, wobec 1 mln PLN przychodu z powyższego tytułu, który został ujęty w 2023 roku.
- niższego wyniku z operacji finansowych (-179 mln PLN r/r) m.in. w efekcie spadku wyniku na instrumentach pochodnych (w tym zrealizowanego na instrumentach wbudowanych w depozyty strukturyzowane), przy wyższym wyniku zarówno z wyceny instrumentów dłużnych, jak też akcji i udziałów oraz poprawie wyniku z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów.

KOSZTY DZIAŁANIA

W 2023 roku koszty działania wyniosły 6 678 mln PLN i były niższe o 3,6% r/r. Ich poziom był determinowany w głównej mierze przez:

- spadek o 1 254 mln PLN, tj. 68,7% kosztów regulacyjnych, głównie w wyniku ujęcia w 2022 roku kosztu dotyczącego wpłaty początkowej na fundusz pomocowy w spółce System Ochrony Banków Komercyjnych S.A. w wysokości 956 mln PLN oraz wpłaty na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców w wysokości 307 mln PLN, przy jednocześnie niższych o 119 mln PLN składek na Bankowy Fundusz Gwarancyjny – koszty te wyniosły 262 mln PLN i w całości stanowiły składkę na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków (w roku poprzednim koszty BFG ukształtowały się na poziomie 381 mln PLN, z czego 264 mln PLN wyniosła składka na fundusz przymusowej restrukturyzacji),
- wzrost o 645 mln PLN, tj. o 22,0% kosztów świadczeń pracowniczych, głównie w efekcie przeprowadzonych regulacji płacowych oraz wzrostu zatrudnienia,
- wzrost o 291 mln PLN, tj. o 23,1% kosztów rzeczowych, głównie w związku z:
 - wyższymi kosztami utrzymania i wynajmu nieruchomości o 127 mln PLN tj. o 48,1%,
 - wyższymi kosztami promocji i reklamy o 59 mln PLN, tj. o 42,8%,
 - wyższymi kosztami informatyki o 40 mln PLN, tj. o 12,7%;
 - wyższymi kosztami doradztwa prawnego o 38 mln PLN, tj. o 45,4% - głównie w związku z obsługą spraw kredytobiorców frankowych,
 - wyższymi kosztami zarządzania gotówką o 27 mln PLN, tj. o 32,1%,
- wzrost o 71 mln PLN, tj. o 7,8% kosztów amortyzacji, głównie w efekcie wzrostu kosztów amortyzacji wartości niematerialnych informatycznych.

Efektywność działania PKO Banku Polskiego S.A. mierzona wskaźnikiem C/I w ujęciu rocznym ukształtowała się na poziomie 30,3% i poprawiła się o 13,4 p.p. r/r, za sprawą wzrostu wyniku na działalności biznesowej (39,2% r/r), wspartego spadkiem kosztów działania (3,6% r/r) tytułem braku istotnego obciążenia kosztami regulacyjnymi.

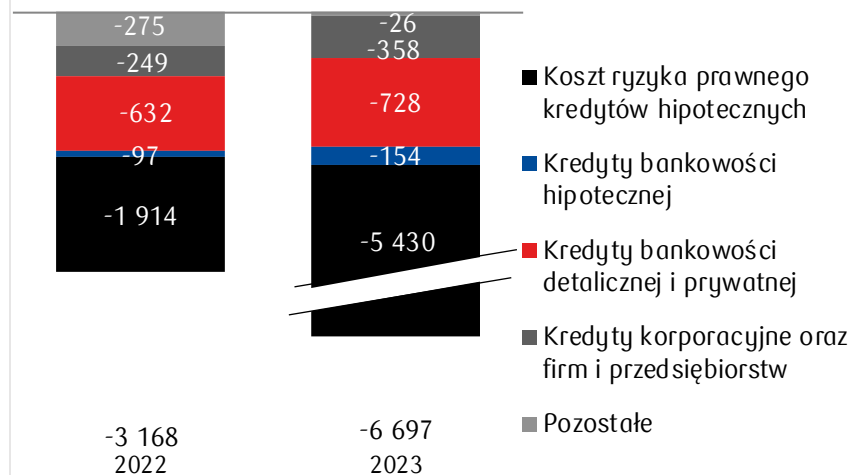
WYNIK Z TYTUŁU ODPISÓW I UTRATY WARTOŚCI

W 2023 roku wynik z tytułu odpisów i utraty wartości (łącznie z kosztem ryzyka prawnego) wyniósł -6 697 mln PLN i pogorszył się w stosunku do roku poprzedniego o 3 529 mln PLN. Poziom wyniku determinował w głównej mierze wzrost kosztu ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymienialnych o 3 516 mln PLN w efekcie aktualizacji parametrów modelu oceny ryzyka prawnego dla tych kredytów, uwzględniającej koszty programu ugód, liczbę zawieranych ugód oraz szacunki dotyczące napływu nowych spraw sądowych i oczekiwanych ich rozstrzygnięć. Rewizja przyjętych parametrów uwzględnia także oczekiwany wpływ orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej: wyroku z 15 czerwca 2023 roku w sprawie C-520/21, wyroku z dnia 14 grudnia 2023 roku w sprawie C-28/22 oraz postanowienia z dnia 12 stycznia 2024 roku w sprawie C-488/23 na przyszłe orzecznictwo sądów polskich oraz na możliwą zmianę zachowania klientów.

Wynik z odpisów na ryzyko kredytowe wyniósł -1 166 mln PLN i ukształtował się na poziomie porównywalnym do roku poprzedniego, przy czym wzrost odpisów na kredytach mieszkaniowych został skompensowany poprawą wyniku na portfelu klientów korporacyjnych.

Wynik z odpisów na aktywa niefinansowe wyniósł -100 mln PLN i pogorszył się o 11 mln PLN w stosunku do roku poprzedniego, głównie na skutek dotworzenia odpisów na koszty obciążające klienta przy jednoczesnej poprawie odpisu na deprecjacje majątku.

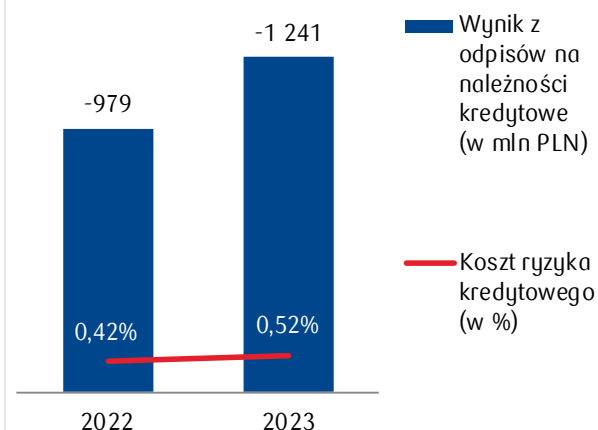
Wynik z tytułu odpisów i utraty wartości (w mln PLN)

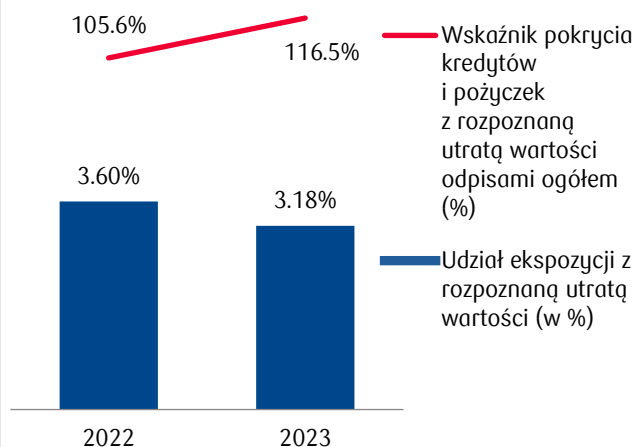
Wskaźnik udziału ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości na koniec 2023 roku wyniósł 3,18% i był niższy o 0,42 p.p. w stosunku do 2022 roku, na co wpływ miał wzrost portfela należności ogółem oraz przeprowadzone przez Bank pakietowe sprzedaże wierzytelności.

Koszt ryzyka na koniec 2023 roku wyniósł -0,52% i był wyższy o 0,10 p.p. od uzyskanego w roku poprzednim.

Wskaźniki jakości portfela kredytowego Banku

Koszt ryzyka kredytowego Banku

5.3 SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

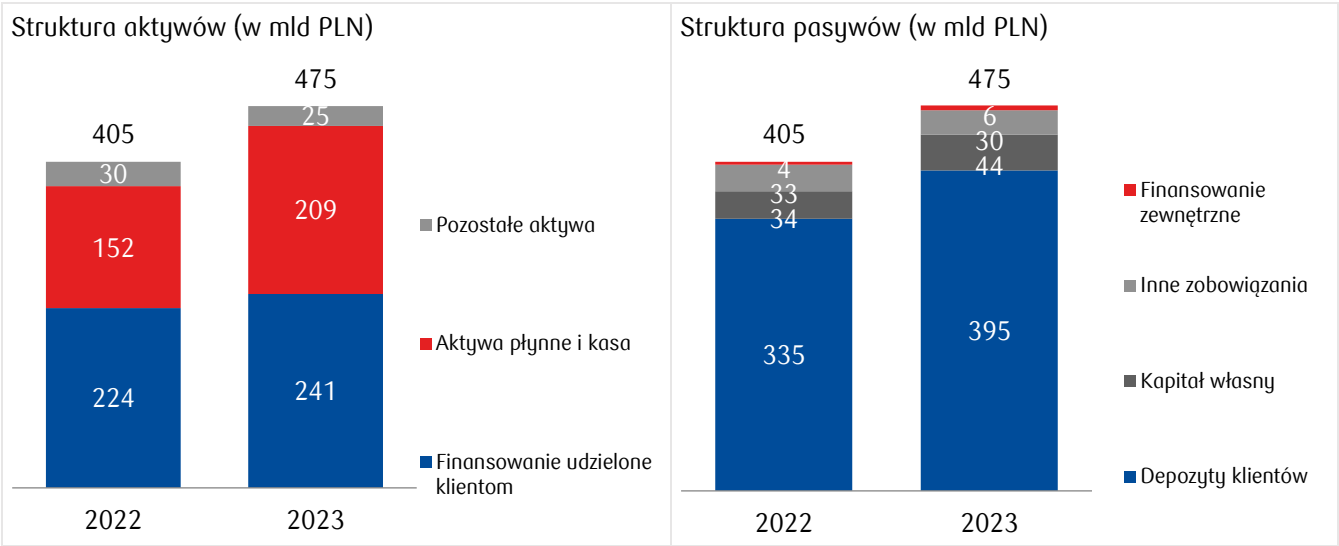
Główne pozycje Sprawozdania z sytuacji finansowej
Finansowanie udzielone klientom
Depozyty klientów
Finansowanie zewnętrzne

GŁÓWNE POZYCJE SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

Suma bilansowa PKO Banku Polskiego S.A. na koniec 2023 roku wyniosła 474,7 mld PLN i wzrosła od początku roku o 69,5 mld PLN. Tym samym PKO Bank Polski S.A. umocnił pozycję największej instytucji w polskim sektorze bankowym.

W zakresie źródeł finansowania nastąpiło zwiększenie depozytów klientów, kapitału własnego oraz finansowania zewnętrznego. Spadek wyceny instrumentów pochodnych wpłynął na pomniejszenie pozostałych aktywów oraz innych zobowiązań.

Po stronie aktywów miał miejsce głównie wzrost aktywów płynnych (o 57,7 mld PLN r/r) i finansowania udzielonego klientom (o 17,2 mld PLN r/r).

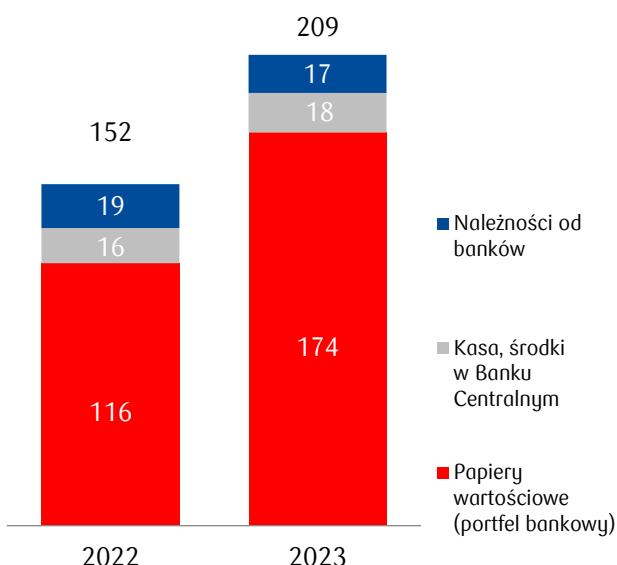

AKTYWA PŁYNNE I KASA

Na koniec 2023 roku wartość aktywów płynnych i kasy w Banku wyniosła ponad 209,3 mld PLN, co oznacza wzrost o 57,7 mld PLN od początku roku.

Największy wpływ na przyrost aktywów płynnych miał wzrost papierów wartościowych (portfel bankowy) o 58,0 mld PLN w szczególności na bonach pieniężnych Narodowego Banku Polskiego, obligacjach skarbowych złotych. Nastąpił również spadek należności od banków o 2,5 mld PLN przy wzroście kasy i środków w Banku centralnym o 2,0 mld PLN oraz transakcji z przyrzeczeniem sprzedaży o 0,4 mld PLN.

Struktura aktywów płynnych i kasy (w mld PLN)

FINANSOWANIE UDZIELONE KLIENTOM

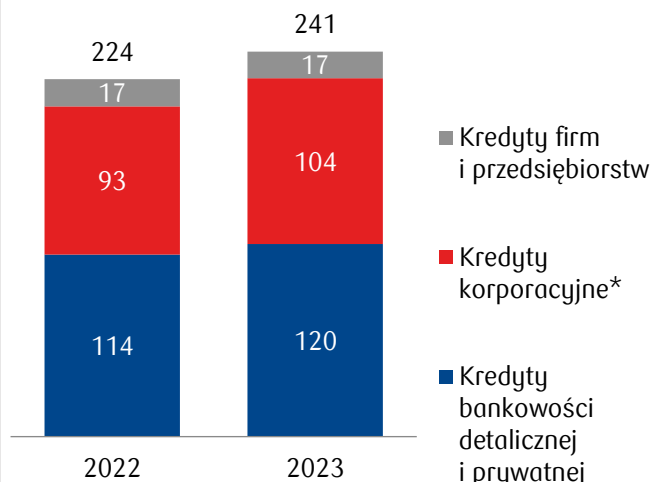
Na koniec 2023 roku finansowanie udzielone klientom Banku wyniosło 240,8 mld PLN, co oznacza wzrost o 17,2 mld PLN r/r.

Wolumen kredytów korporacyjnych wzrósł o 11,0 mld PLN, wolumen kredytów bankowości detalicznej i prywatnej natomiast wzrósł o 6,6 mld PLN. Przyrost kredytów bankowości detalicznej i prywatnej dotyczył głównie kredytów na nieruchomości, na które istotny pozytywny wpływ miał efekt programu Bezpieczny Kredyt 2% przy dotworzeniu kosztów z tytułu ryzyka prawnego kredytów walutowych w wysokości 2,9 mld PLN.

Z wyłączeniem wpływu powyższych korekt wartości bilansowej brutto finansowanie udzielone klientom na koniec 2023 roku wyniosłoby ponad 243 mld PLN wobec 225 mld PLN na koniec 2022 roku.

W strukturze rodzajowej finansowania udzielonego klientom netto główną pozycję stanowiły kredyty bankowości detalicznej i prywatnej oraz kredyty korporacyjne z udziałem na koniec 2023 roku odpowiednio 50,0% oraz 43,0%.

Struktura rodzajowa finansowania udzielonego klientom netto (w mld PLN)

* łącznie z obligacjami nie skarbowymi (z wyłączeniem przeznaczonych do obrotu)

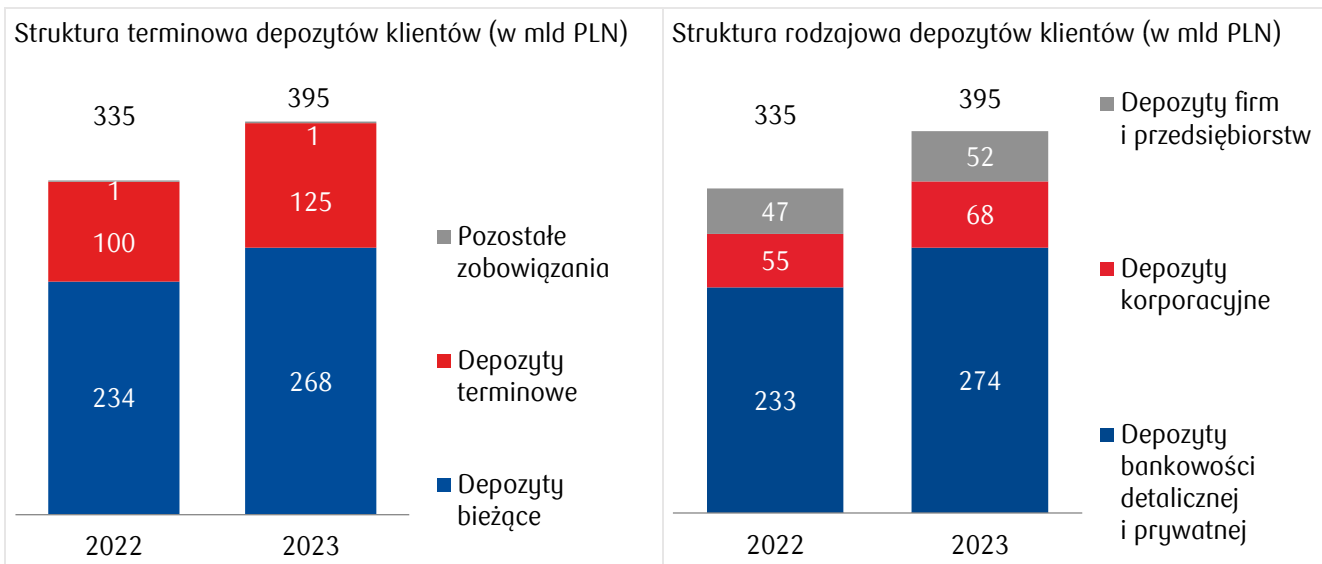
DEPOZyty KLIENTÓW

Depozyty klientów są podstawowym źródłem finansowania aktywów Banku. Ich poziom na koniec 2023 roku wyniósł 394,6 mld PLN, co oznacza wzrost o 59,7 mld PLN od początku roku. Do wzrostu bazy depozytowej przyczynił się

wzrost depozytów bankowości detalicznej i prywatnej (+41,0 mld PLN) depozytów korporacyjnych (+13,4 mld PLN) oraz depozytów firm i przedsiębiorstw (+4,9 mld PLN).

W strukturze rodzajowej depozytów klientów główną pozycję stanowią depozyty bankowości detalicznej i prywatnej (69,4% na koniec 2023 roku).

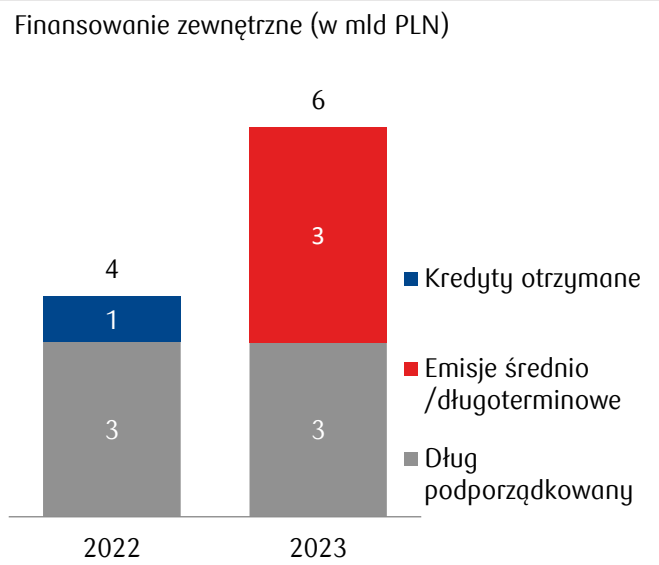
W strukturze terminowej depozytów klientów główną pozycję stanowią depozyty bieżące, których udział wyniósł 67,8%, co oznacza spadek o 2,0 p.p. w stosunku do końca 2022 na rzecz depozytów terminowych.

FINANSOWANIE ZEWNĘTRZNE

PKO Bank Polski S.A. od lat jest uczestnikiem rynku emisji dłużnych papierów wartościowych, co pozwala mu na dywersyfikację źródeł finansowania działalności oraz dostosowanie ich do wymogów regulacyjnych w zakresie długoterminowej stabilności finansowej.

Poziom długoterminowych źródeł finansowania na koniec 2023 roku wyniósł około 6,2 mld PLN i był wyższy o 2,7 mld PLN w stosunku do końca 2022 roku, głównie na skutek emisji 3-letnich obligacji uprzywilejowanych w formacie „Senior Preferred Notes” przy zapadnięciu części kredytów EBI i CEB.

6. SPRAWOZDANIE O WYDATKACH REPREZENTACYJNYCH, WYDATKACH NA USŁUGI PRAWNE, MARKETINGOWE, USŁUGI W ZAKRESIE STOSUNKÓW MIĘDZYLUDZKICH (PUBLIC RELATIONS) I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ ORAZ NA USŁUGI DORADZTWA ZWIĄZANEGO Z ZARZĄDZANIEM

Sprawozdanie zostało sporządzone w oparciu o postanowienia § 15 ust. 1 pkt. 10a Statutu PKO Banku Polskiego S.A. oraz zgodnie z art. 17 ust. 6 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym.

W 2023 roku Bank poniósł koszty w zakresie wydatków reprezentacyjnych, wydatków na usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem w łącznej kwocie 346,0 mln PLN, co stanowiło 1,57% wyniku na działalności biznesowej Banku (WNDB). Analogiczne koszty poniesione przez Bank w 2022 roku wynosiły łącznie 257,6 mln PLN, co stanowiło 1,63% WNDB Banku.

Tabela 9. Wydatki reprezentacyjne PKO Banku Polskiego S.A., wydatki na usługi prawne, marketingowe, w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz na usługi doradztwa związanego z zarządzaniem.

Rodzaj wydatku w ramach kosztów administracyjnych Banku	2023 rok	
	wartość (w mln PLN)	udział w WNDB (%)
Usługi marketingowe - kampanie reklamowe wspierające sprzedaż oferowanych przez Bank produktów, kampanie/działania wizerunkowe, wspierające kreowanie pozytywnego wizerunku Banku (głównie kampania na temat cyberbezpieczeństwa, kampania dotycząca możliwości finansowania potrzeb klientów oraz kampania wizerunkowa Bank of the Year) oraz działania sponsorskie	181,5	0,82%
Usługi prawne - świadczenie stałej obsługi prawnej, prowadzonej na rzecz Banku na podstawie zawartych z kancelariami prawnymi umów cywilno-prawnych, wydatki przeznaczone na doraźną pomoc prawną oraz wydatki związane ze sprawami kredytów mieszkaniowych CHF	122,4	0,56%
Koszty doradztwa związanego z zarządzaniem - usługi doradcze związane z doradztwem biznesowym i finansowym	21,4	0,10%
Usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej - działania z zakresu komunikacji wewnętrznej oraz zewnętrznej dotyczące głównie publikacji w mediach oraz wsparcia projektów pracowniczych	14,4	0,07%
Koszty reprezentacyjne - wydatki mające na celu utrzymywanie pozytywnych relacji z klientami, partnerami oraz kontrahentami	6,3	0,03%
Razem	346,0	1,57%

7. KAPITAŁY WŁASNE, MIARY ADEKWATNOŚCI, DYWIDENDA

Kapitały własne
Miary adekwatności kapitałowej
Dywidenda oraz podział zysku

7.1 KAPITAŁY WŁASNE

Kapitały własne Grupy PKO Banku Polskiego S.A. wzrosły o 9,5 mld PLN tj. 26,7% w ujęciu rocznym. Wzrost wynika głównie z wyższego wyniku okresu bieżącego, przyrostu niepodzielonego wyniku finansowego oraz wzrostu skumulowanych innych dochodów całkowitych, odzwierciedlających zmiany w wartości godziwej portfela papierów wartościowych oraz instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń.

Poziom kapitałów na koniec 2023 roku uwzględnia wypłatę zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy za rok obrotowy 2023 w wysokości 1,6 mld PLN. Decyzją Zarządu Banku podjętą 19 grudnia 2023 roku (za zgodą Rady Nadzorczej oraz Komisji Nadzoru Finansowego „KNF”) na dywidendę przeznaczono środki z kapitału rezerwowego, które zgodnie z uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku PKO Banku Polskiego S.A. (ZWZ) z 21 czerwca 2023 roku w sprawie podziału zysku PKO Banku Polskiego S.A. osiągniętego w 2022 roku zostały przeznaczone na ten cel.

Tabela 10. Kapitały własne ogółem i łączny współczynnik kapitałowy Grupy PKO Banku Polskiego S.A. (w mln PLN)

	31.12.2023	31.12.2022	Zmiana (w mln PLN)	Zmiana (w %)
Kapitały własne ogółem, w tym:	45 227	35 707	9 520	26,7%
Kapitał zakładowy	1 250	1 250	0	0,0%
Kapitał zapasowy	22 860	23 085	-225	-1,0%
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	1 070	1 070	0	0,0%
Pozostałe kapitały rezerwowe	7 138	7 091	47	0,7%
Skumulowane inne dochody całkowite	-3 392	-9 007	5 615	-62,3%
Niepodzielony wynik finansowy	10 810	8 920	1 890	21,2%
Wynik okresu bieżącego	5 502	3 312	2 190	66,1%
Udziały niekontrolujące	-11	-14	3	-21,4%
Fundusze własne	43 807	43 759	48	0,1%
Łączny współczynnik kapitałowy ¹⁾	18,65%	19,07%		-0,42 p.p.

1) Dane za 2022 rok są przekształcone i ujmują wsteczne zaliczenie do funduszy wyniku za 2022 rok po podziale zysku przez ZWZ.

7.2 MIARY ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ

MIARY ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ NA KONIEC 2023 ROKU

Adekwatność kapitałowa dla Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A.

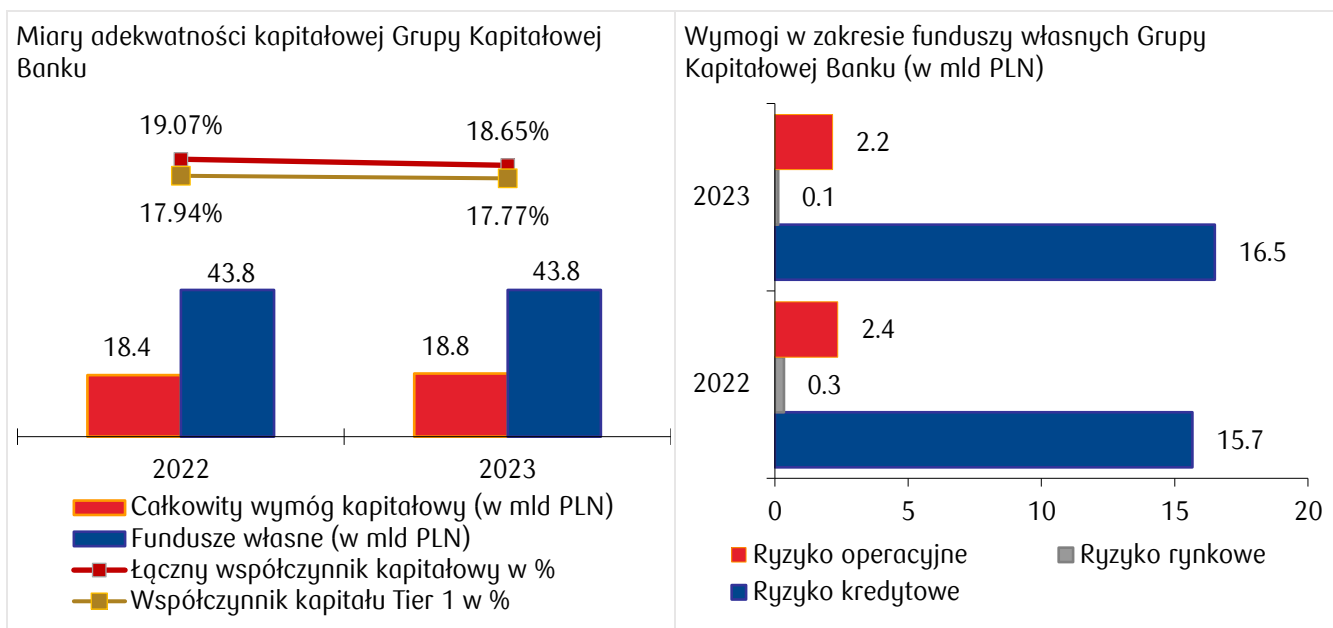
Poziom adekwatności kapitałowej Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. w 2023 roku utrzymywał się istotnie powyżej limitów nadzorczych.

Na koniec 2023 roku łączny współczynnik kapitałowy Grupy PKO Banku Polskiego S.A. ukształtował się na poziomie 18,65% i w porównaniu do końca 2022 roku obniżył się o 0,42 p.p., a współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 na poziomie 17,77% spadł o 0,17 p.p.

Spadek współczynników kapitałowych determinowany był wzrostem wymogów kapitałowych o 0,4 mld PLN (wynikający głównie z wyższych o 0,8 mld PLN wymogów na ryzyko kredytowe przy niższych o 0,2 mld PLN wymogach na ryzyko operacyjne oraz o 0,2 mld PLN wymogach na ryzyko rynkowe, przy stabilnym poziomie funduszy własnych).

Największy wpływ na poziom funduszy własnych miały zaliczkowa wypłata dywidendy z kapitału rezerwowego, która wpłynęła na obniżenie kapitałów o 1,6 mld PLN, wzrost wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite o 1,1 mld PLN (przy braku możliwości zastosowania przepisów łagodzących wpływ pandemii COVID-19 (art. 468 CRR) w 2023 roku), zaliczenie do kapitału podstawowego Tier 1, za zgodą KNF, części zysku netto osiągniętego za okres od 1 stycznia 2023 roku do 30 czerwca 2023 roku w kwocie 1,7 mld PLN oraz amortyzacja T2, która obniżyła fundusze własne o 0,5 mld PLN.

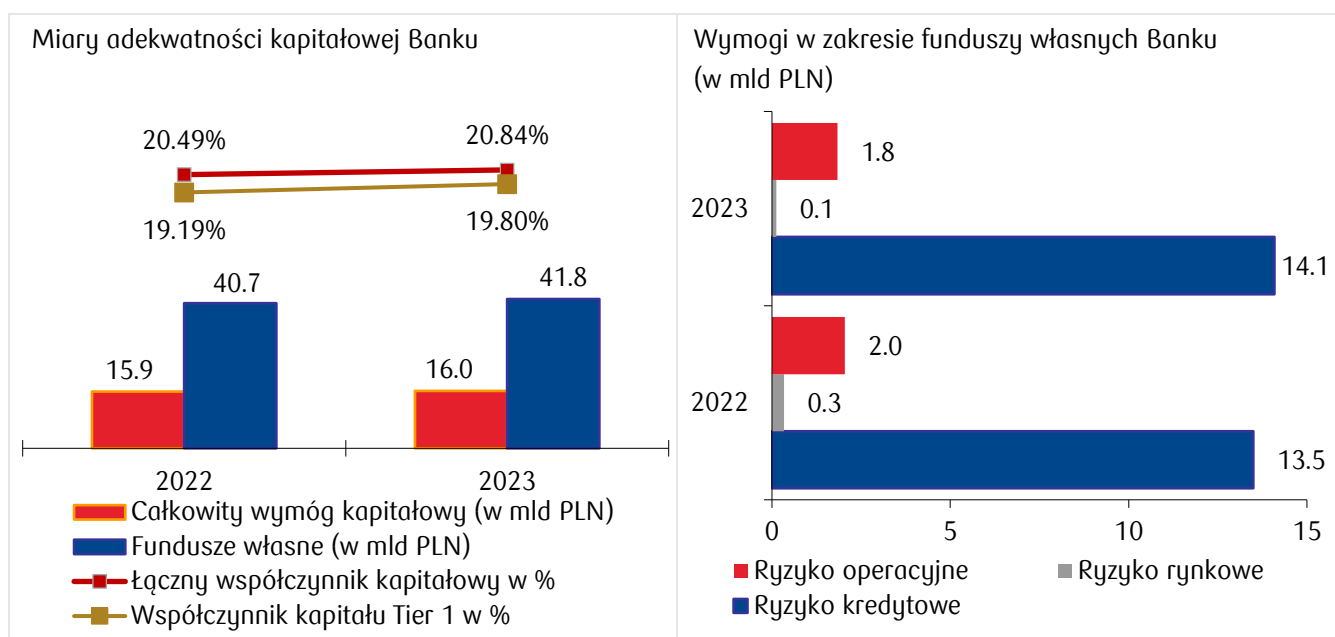
Wzrost wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego o 0,8 mld PLN determinowany był przyrostem portfela kredytowego przy jednoczesnym zastosowaniu preferencyjnej wagi ryzyka dla portfela kredytów korporacyjnych objętych gwarancją ochrony kredytowej (za zgodą KNF), co obniżyło wymogi na koniec 2023 roku o około 0,5 mld PLN. Spadek wymogów z tytułu ryzyka operacyjnego o 0,2 mld PLN, głównie dzięki wdrożeniu indywidualnego skalowania kosztów ryzyka prawnego kredytów hipotecznych CHF w podejściu AMA zgodnie z uzyskaną decyzją KNF z dnia 22 lutego 2023 roku oraz niższym wymogom na ryzyko rynkowe o 0,2 mld PLN głównie wskutek braku przekroczenia progu pozycji walutowej na koniec 2023 roku w porównaniu do końca 2022 roku.

Adekwatność kapitałowa dla PKO Banku Polskiego S.A.

W 2023 roku łączny współczynnik kapitałowy PKO Banku Polskiego S.A. wzrósł o 0,35 p.p. do poziomu 20,84%, a współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 o 0,61 p.p. do poziomu 19,80%. Wzrost współczynników kapitałowych wynika głównie z wyższych o 1,1 mld PLN funduszy własnych oraz wyższych wymogów kapitałowych o 0,1 mld PLN. Fundusze własne PKO Banku Polskiego S.A. były wyższe głównie w wyniku wzrostu wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite o 0,9 mld PLN przy spadku pomniejszenia z tytułu progowego wyłączenia zaangażowań kapitałowych i podatku odroczonego od pozycji kapitału podstawowego Tier 1 w kwocie 1,1 mld PLN. Dodatkowo na zwiększenie funduszy własnych wpłynęła zgoda Komisji Nadzoru Finansowego na zaliczenie do kapitału podstawowego Tier 1 części zysku netto Banku osiągniętego za okres od 1 stycznia 2023 roku do 30 czerwca 2023 roku w kwocie 1,6 mln PLN.

Wzrost wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego wyniósł 0,6 mld PLN i był głównie determinowany przyrostem portfela kredytowego oraz zastosowaniem preferencyjnej wagi ryzyka dla portfela kredytów korporacyjnych objętych gwarancją ochrony kredytowej (za zgodą KNF), co obniżyło wymogi na koniec 2023 roku o około 0,5 mld PLN. Spadek wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego o 0,2 mld PLN głównie dzięki wdrożeniu indywidualnego skalowania kosztów ryzyka prawnego kredytów hipotecznych CHF w podejściu AMA zgodnie z uzyskaną decyzją KNF z dnia 22 lutego 2023 roku oraz niższymi wymogami na ryzyko rynkowe o 0,2 mld PLN wskutek braku przekroczenia progu pozycji walutowej na koniec 2023 roku w porównaniu do końca 2022 roku.

WYZNACZENIE DOCELOWYCH POZIOMÓW MREL

Bankowy Fundusz Gwarancyjny określił dla PKO Banku Polskiego S.A. wysokość minimalnego poziomu funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (The minimum requirement for own funds and eligible liabilities - MREL).

BFG określił docelowy wymóg MREL TREA dla Banku na bazie skonsolidowanej na poziomie 15,36% TREA (łącznie kwoty ekspozycji na ryzyko), który powinien być spełniony przez fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne, spełniające wymóg podporządkowania na poziomie 13,78% TREA.

Wymóg MREL TEM (miary ekspozycji całkowitej) dla Banku na bazie skonsolidowanej został określony na poziomie 5,91% TEM i powinien być spełniony przez fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne, spełniające wymóg podporządkowania na poziomie 5,60% TEM.

Zgodnie z art. 97 ust. 4 Ustawy o BFG, Bankowy Fundusz Gwarancyjny zwolnił PKO Bank Hipoteczny S.A. z obowiązku utrzymywania minimalnego poziomu funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych. W związku z tą decyzją poziomy TREA oraz TEM są korygowane o wyłączenie z konsolidacji PKO Banku Hipotecznego S.A.

Dodatkowo BFG wskazał, że KREDOBANK S.A. nie stanowi części grupy podlegającej przymusowej restrukturyzacji i również powinien być wyłączony z konsolidacji na potrzeby wyznaczania MREL.

Wymagane poziomy prezentuje poniższa tabela.

Tabela 11. Wymagane poziomy MREL (w %)

	31.12.2023
MREL (TREA)	15,36
MREL (TREA) podporządkowany	13,78
MREL (TEM)	5,91
MREL (TEM) podporządkowany	5,60

Według stanu na 31 grudnia 2023 roku współczynnik MREL w odniesieniu do łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko „TREA” wyniósł 16,38% (zgodnie z ustawą o nadzorze makroostrożnościowym, instrumenty w kapitale podstawowym Tier I utrzymywane przez podmiot na potrzeby wymogu połączonego bufora nie mogą zostać wykorzystane do spełnienia tego wymogu; bez uwzględnienia tego ograniczenia współczynnik wyniósł 21,18%). W odniesieniu do miary ekspozycji całkowitej „TEM” współczynnik MREL wyniósł 9,25%.

7.3 DYWIDENDA ORAZ PODZIAŁ ZYSKU

UCHWAŁY DOTYCZĄCE PODZIAŁU ZYSKU ZA 2022 ROK ORAZ NIEPODZIELONEGO ZYSKU Z LAT POPRZEDNICH

21 czerwca 2023 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku PKO Banku Polskiego S.A. (ZWZ Banku) podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku PKO Banku Polskiego S.A. osiągniętego w 2022 roku, zgodnie z którą:

- kwotę 1 629 138 013,50 PLN przeznaczono na kapitał rezerwowy z przeznaczeniem na wypłatę dywidendy, w tym dywidendy zaliczkowej zgodnie z § 30 Statutu Banku,
- kwotę 1 629 138 013,50 PLN pozostawiono jako niepodzieloną.

Jednocześnie ZWZ Banku podjęło uchwałę dotyczącą pozostawienia niepodzielonego zysku PKO Banku Polskiego S.A. z lat poprzednich, w kwocie 7 808 836 372 PLN, zyskiem niepodzielonym.

Powyższe uchwały są spójne z indywidualnym zaleceniem KNF otrzymanym 17 marca 2023 roku, w którym KNF potwierdziła, że Bank spełnia wymogi do wypłaty dywidendy na poziomie do 50% zysku netto za 2022 rok, ale jednocześnie zaleciła Bankowi ograniczenie ryzyka występującego w jego działalności.

Przyjęty przez ZWZ podział zysku za 2022 rok nie wykluczał możliwości podjęcia decyzji przez Zarząd Banku o wypłacie zysku dla akcjonariuszy w postaci zaliczki na poczet dywidendy i wykorzystaniu w tym celu kapitału rezerwowego.

W 2023 roku Bank dwukrotnie dokonywał konsultacji z KNF odnoszących się do możliwości wypłaty przez Bank części zysku z kapitału rezerwowego w postaci zaliczki na poczet dywidendy. 21 lipca 2023 roku Bank otrzymał negatywną opinię UKNF w tym zakresie, zaś 11 grudnia 2023 roku Bank otrzymał od KNF opinię pozytywną.

W piśmie z 11 grudnia 2023 roku KNF wskazała, że po przeanalizowaniu aktualnej sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku oraz argumentów przedstawionych przez Bank, KNF nie zgłasza zastrzeżeń do możliwości wypłaty przez Bank zaliczki na poczet dywidendy w kwocie 1,6 miliarda PLN lub niższej, przeznaczonej z zysku wypracowanego w okresie od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku na kapitał rezerwowy, zgodnie z Uchwałą nr 7 ZWZ Banku z 21 czerwca 2023 roku w sprawie podziału zysku PKO Banku Polskiego S.A. osiągniętego w 2022 roku. Jednocześnie KNF zwrócił uwagę, że wszelkie decyzje wpływające na pozycję kapitałową Banku, w tym te dotyczące podziału wypracowanego zysku, powinny być podejmowane z uwzględnieniem nie tylko przepisów prawa oraz stanowisk i wytycznych organu nadzoru, lecz także reguł ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, a w szczególności – konieczności zapewnienia wyposażenia Banku w fundusze własne umożliwiające pokrycie wszelkich ryzyk występujących w jego działalności, jak również jego dalszy zrównoważony rozwój.

19 grudnia 2023 roku Zarząd Banku działając w oparciu o upoważnienie Walnego Zgromadzenia (Uchwała nr 7/2023) podjął decyzję o wypłacie zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy za rok obrotowy 2023 i przeznaczeniu na ten cel kwoty 1 600 000 000 PLN. W tym samym dniu Rada Nadzorcza wyraziła zgodę na wypłatę zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy. Zaliczka ta została wypłacona wyłącznie z części kapitału rezerwowego utworzonego z przeznaczeniem na wypłatę dywidendy, w tym zaliczek na poczet dywidendy.

W wypłacie zaliczki na poczet dywidendy uczestniczyło 1 250 000 000 akcji serii: A, B, C, D. Zaliczka na poczet dywidendy na jedną akcję wyniosła 1,28 PLN brutto. Dniem ustalenia uprawnionych do udziału w zaliczce na poczet dywidendy był 25 stycznia 2024 roku. Zaliczka na poczet dywidendy została wypłacona 1 lutego 2024 roku.

POLITYKA DYWIDENDOWA

28 listopada 2022 roku PKO Bank Polski przyjął politykę dywidendową Banku i Grupy Kapitałowej (Polityka dywidendowa). Przyjęta Polityka dywidendowa zakłada intencję stabilnego wypłacania dywidendy w długim terminie z zachowaniem zasady ostrożnego zarządzania Bankiem i Grupą Kapitałową, zgodnie z wymogami przepisów prawa oraz stanowiskiem KNF w sprawie założeń polityki dywidendowej banków komercyjnych. Celem Polityki dywidendowej jest optymalne kształtowanie struktury kapitałowej Banku i Grupy Kapitałowej z uwzględnieniem zwrotu z kapitału i jego kosztu oraz potrzeb kapitałowych związanych z rozwojem, przy jednoczesnej konieczności zapewnienia odpowiedniego poziomu współczynników adekwatności kapitałowej oraz spełnienia wymogu w zakresie minimalnego poziomu funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji (MREL). Dodatkowym narzędziem redystrybucji kapitałów jest skup akcji własnych w celu ich umorzenia. Zgodę na nabycie przez Bank akcji własnych wyraża Walne Zgromadzenie, po uprzedniej akceptacji Rady Nadzorczej, określając warunki nabycia, w tym maksymalną liczbę akcji do nabycia, okres upoważnienia do nabycia akcji, który nie może przekraczać pięciu lat oraz maksymalną i minimalną wysokość zapłaty za nabywane akcje, jeżeli nabycie następuje odpłatnie. Nabycie akcji

własnych w celu umorzenia w każdym przypadku wymaga uzyskania przez Bank uprzedniej zgody Komisji Nadzoru Finansowego.

ZALECENIA KNF W ZAKRESIE WYPŁATY DYWIDENDY W 2024

W grudniu 2023 roku KNF przyjęła stanowisko w sprawie polityki dywidendowej w 2024 roku instytucji nadzorowanych.

Wskazane w stanowiskach KNF kryteria wypłaty dywidendy dla banków komercyjnych są następujące:

1. kwotę do wysokości 50% zysku za 2023 rok mogą wypłacić jedynie banki spełniające jednocześnie poniższe kryteria:
 - nierealizujące programu naprawczego,
 - pozytywnie ocenione w ramach procesu badania i oceny nadzorczej (BION) - ocena końcowa BION nie gorsza niż 2,5,
 - wykazujące poziom dźwigni finansowej (LR) na poziomie wyższym niż 5%,
 - posiadające współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1) nie niższy niż wymagane minimum: $4,5\% + 56,25\% \times \text{wymóg P2R} + \text{wymóg połączonego bufora} + \text{P2G}$,
 - posiadające współczynnik kapitału Tier 1 (T1) nie niższy niż wymagane minimum: $6\% + 75\% \times \text{wymóg P2R} + \text{wymóg połączonego bufora} + \text{P2G}$,
 - posiadające łączny współczynnik kapitałowy (TCR) nie niższy niż wymagane minimum: $8\% + \text{wymóg P2R} + \text{wymóg połączonego bufora} + \text{P2G}$,

gdzie:

- ✓ P2R (Pillar II Requirement) oznacza dodatkowy regulacyjny wymóg kapitałowy – obecnie nadany na pokrycie ryzyka związanego z kredytami walutowymi,
 - ✓ P2G (Pillar II Guidance) czyli dodatkowe zalecenie kapitałowe – wrażliwość Banku na niekorzystny scenariusz makroekonomiczny mierzona jest przy pomocy wyników nadzorczych testów warunków skrajnych.
2. Kwotę do wysokości 75% zysku z 2023 roku mogą wypłacić jedynie banki spełniające jednocześnie kryteria do wypłaty 50%, a jednocześnie których portfel należności od sektora niefinansowego charakteryzuje się dobrą jakością kredytową (wskaźnik portfela kredytów niepracujących udzielonych sektorowi niefinansowemu (NPL), z uwzględnieniem instrumentów dłużnych jest na poziomie nieprzekraczającym 5%).

Kryteria określone w punktach 1 i 2 bank powinien spełniać zarówno na poziomie jednostkowym, jak i skonsolidowanym, według stanu na koniec 2023 roku oraz w dniu podjęcia decyzji przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy o wypłacie dywidendy. Maksymalny możliwy do wypłaty poziom dywidendy z zysku wypracowanego w 2023 roku jest ograniczony do 75% w związku z oczekiwaniem wzmacniania bazy kapitałowej w celu absorpcji ewentualnej materializacji ryzyk zakumulowanych w otoczeniu polskiego sektora bankowego.

Dodatkowo KNF wskazała, że banki posiadające istotny portfel walutowych kredytów mieszkaniowych korygują stopę wypłaty dywidendy w oparciu o dwa dodatkowe kryteria:

- Kryterium 1 – bazujące na udziale walutowych kredytów mieszkaniowych dla gospodarstw domowych udzielonych kredytobiorcom niezabezpieczonym w całym portfelu należności od sektora niefinansowego. Kredytobiorca niezabezpieczony to taki, który uzyskuje większość swoich dochodów w walucie innej niż waluta w której zaciągnął kredyt,
- Kryterium 2 – bazujące na udziale kredytów udzielonych w latach 2007 i 2008 w portfelu walutowych kredytów mieszkaniowych gospodarstw domowych.

KNF zaleciła stosowanie odpowiednich korekt w zależności od wielkości posiadanego przez bank portfela:

- Kryterium 1:
 - banki z udziałem powyżej 5% - korekta stopy dywidendy o 20 p.p.,
 - banki z udziałem powyżej 10% - korekta stopy dywidendy o 40 p.p.,
 - banki z udziałem powyżej 20% - korekta stopy dywidendy o 60 p.p.,
 - banki z udziałem powyżej 30% - korekta stopy dywidendy o 100 p.p.,
- Kryterium 2:
 - banki z udziałem powyżej 20% - korekta stopy dywidendy o 30 p.p.,

- banki z udziałem powyżej 50% - korekta stopy dywidendy o 50 p.p.

przy czym łączna wartość korekty (maksymalnie 75%) jest sumą korekt wynikających z obu kryteriów.

KNF dodatkowo wskazał by banki nie podejmowały innych działań, w szczególności pozostających poza zakresem bieżącej działalności biznesowej i operacyjnej, mogących skutkować obniżeniem funduszy własnych, bez uprzedniej konsultacji z KNF. Dotyczy to także ewentualnych wypłat dywidend z zysku zatrzymanego oraz wykupów akcji własnych. KNF oczekuje, że ewentualna realizacja takich operacji będzie każdorazowo poprzedzona konsultacją z KNF i uzależniona od jej wyniku.

Pismem z 13 grudnia 2023 roku KNF zaleciła Bankowi ograniczenie ryzyka występującego w działalności Banku poprzez utrzymywanie funduszy własnych na pokrycie dodatkowego narzutu kapitałowego w celu zaabsorbowania potencjalnych strat wynikających z wystąpienia warunków skrajnych, w wysokości 0,48 p.p. na poziomie jednostkowym (zalecony przez KNF w 2022 roku poziom wynosił 0,72 p.p.) oraz 0,42 p.p. na poziomie skonsolidowanym (zalecony przez KNF w 2022 roku poziom wynosił 0,66 p.p.) ponad wartość łącznego współczynnika kapitałowego.

Zgodnie z pismem KNF, Bank otrzyma także indywidualne zalecenie dotyczące zarówno możliwości wypłaty dywidendy, jak i innych działań mogących skutkować obniżeniem bazy kapitałowej. Szczegóły zaleceń KNF dla Banku zostały przedstawione w „Zdarzeniach po dacie bilansowej” w rozdziale [12](#).

Na 31 grudnia 2023 roku współczynniki wyniosły:

- na poziomie skonsolidowanym:
 - współczynnik kapitału Tier 1 (T1) oraz kapitału podstawowego Tier 1 (CET1) = 17,77%
 - łączny współczynnik kapitałowy (TCR) = 18,65%
 - Kryterium 1 = 2,74 %,
 - Kryterium 2 = 26,67 %,
- na poziomie jednostkowym:
 - współczynnik kapitału Tier 1 (T1) oraz kapitału podstawowego Tier 1 (CET1) = 19,80%,
 - łączny współczynnik kapitałowy (TCR) = 20,84%
 - Kryterium 1 = 3,30 %,
 - Kryterium 2 = 27,45 %.

Intencją Banku jest wypłata dywidendy w 2024 roku z zysku netto 2023 roku. Rekomendacja Zarządu Banku w sprawie dywidendy zostanie ustalona po otrzymaniu od KNF indywidualnego zalecenia dotyczącego polityki dywidendowej.

Zgodnie z art. 395 § 2 pkt 2 Kodeksu spółek handlowych decyzja dotycząca podziału zysku pozostaje w kompetencjach Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku.

8. DZIAŁALNOŚĆ GRUPY PKO BANKU POLSKIEGO S.A.

Wsparcie kredytobiorców
Wsparcie Ukrainy i sytuacja spółek ukraińskich z Grupy Kapitałowej Banku
Segmenty działalności Grupy PKO Banku Polskiego S.A.
Ubezpieczenia i leasing
Projekty informatyczne i pozostałe usługi
Kanały dostępu PKO Banku Polskiego S.A.
Sieć dystrybucji PKO Banku Polskiego S.A.
Obszar operacji
Współpraca międzynarodowa
Działalność pozostałych spółek zależnych
Nagrody i wyróżnienia przyznane Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A.

8.1 WSPARCIE KREDYTOBIORCÓW

Bank, we współpracy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego (BGK), oferuje rozwiązania w ramach Rządowego Programu Pierwsze Mieszkanie. Oferta obejmuje dwa produkty: Konto Mieszkaniowe oraz Rządowy Program Bezpieczny Kredyt 2%. Od 1 września 2022 roku w ofercie Banku dostępny jest kredyt hipoteczny w ramach Mieszkania Bez Wkładu Własnego. Bank umożliwia również skorzystanie z ustawowych wakacji kredytowych.

KONTO MIESZKANIOWE W RAMACH RZĄDOWEGO PROGRAMU PIERWSZE MIESZKANIE

Konto przeznaczone jest dla osób od 13 do 45 roku życia, które nie posiadają prawa własności do nieruchomości. Jedna osoba może mieć jedno Konto. Maksymalny okres prowadzenia rachunku to 10 lat (konto może być prowadzone nie dłużej niż do 31 marca roku następującego po upływie 10 lat liczonych od 31 grudnia roku, w którym zawarto umowę prowadzenia konta). Prowadzenie Konta jest bezpłatne, wymaga jednak regularnych wpłat w wysokości od 500 do 2000 PLN miesięcznie. Jeden miesiąc w roku klient może wykorzystać na „wakacje od oszczędzania” bez konsekwencji - nadal będą mu przysługiwać premia i zwolnienie od podatku. Do 31 grudnia 2023 roku na Koncie obowiązywało promocyjne oprocentowanie – 5,35% w skali roku. W okresie od pierwszego stycznia 2024 roku do 31 marca 2024 roku obowiązuje promocyjne oprocentowanie – 4,00% w skali roku.

Jeśli Konto będzie prowadzone min. 3 pełne lata kalendarzowe, a klient nie spełni warunku regularnych wpłat lub wypłaci część zgromadzonych środków, albo gdy upłynie maksymalny okres prowadzenia Konta, to przekształci się ono w Lokatę mieszkaniową. Lokata będzie oprocentowana nie niżej niż 75% stopy oprocentowania rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej na 12 miesięcy, a jeśli Bank nie będzie miał takiej oferty, nie niżej niż 50% wskaźnika WIRON. Warunkiem prawa do premii mieszkaniowej i zwolnienia z podatku dochodowego jest prowadzenie Konta przez min. 3 lata oraz przeznaczenie zgromadzonych na nim środków na cel mieszkaniowy. Środki można również przeznaczyć na dowolny cel, ale wiąże się to z utratą korzyści. W okresie od 10 sierpnia do 31 grudnia 2023 roku założono 2 772 Konta, na które klienci Banku wpłacili łącznie ponad 11,5 mln PLN.

RZĄDOWY PROGRAM BEZPIECZNY KREDYT 2%

Od lipca 2023 roku Bank wprowadził do oferty Bezpieczny Kredyt 2%. W ramach Bezpiecznego Kredytu 2% możliwe jest otrzymanie dopłat do rat kredytu oraz finansowanie do 100% wydatków związanych z nabyciem lub budową pierwszej nieruchomości. Kredyt można przeznaczyć m.in. na zakup mieszkania albo domu, budowę i wykończenie domu, a nawet zakup działki wraz z budową na niej domu.

Zgodnie z programem, raty kredytu przez 10 lat będą pomniejszane o dopłaty rządowego Funduszu Mieszkaniowego. Dopłatami zostaną objęte kredyty w wysokości maksymalnie 500 tys. PLN dla singla lub 600 tys. PLN dla małżeństwa oraz pary lub singla z dzieckiem. Maksymalna wysokość wkładu własnego nie może przekraczać 200 tys. PLN, chyba że wkładem własnym jest wyłącznie niezabudowana działka gruntu (wtedy wartość wkładu i wysokość kredytu nie mogą przekroczyć łącznie 1 mln PLN).

W okresie obowiązywania dopłat do rat, kredyt oprocentowany będzie według stałej stopy procentowej, którą Bank ustala raz na 5 lat. W programie nie obowiązuje limit ceny za 1 m². O kredyt mogą starać się osoby, które nie miały dotąd mieszkania lub domu, nie ukończyły 45 lat oraz posiadają zdolność kredytową. Część finansowanej kwoty może być objęta gwarancją BGK. Program potrwa do końca 2027 roku.

Liczba wniosków złożonych w 2023 roku wyniosła 64,3 tys., a liczba zawartych umów wg stanu na 31 grudnia 2023 roku to 29 tys.

KREDYT MIESZKANIOWY W RAMACH PROGRAMU MIESZKANIE BEZ WKŁADU WŁASNEGO

PKO Bank Polski S.A. od września 2022 roku oferuje kredyt mieszkaniowy ze spłatą rodzinną. Jeżeli w trakcie spłaty kredytu rodzina powiększy się o drugie lub kolejne dziecko to BGK wypłaci kwotę 20 tys. PLN (na drugie dziecko) lub 60 tys. PLN (na trzecie i kolejne dziecko) na poczet spłaty kredytu. Kredyt udzielany na warunkach programu Mieszkanie Bez Wkładu Własnego umożliwia finansowanie do 100% wydatków związanych z nabyciem lub budową nieruchomości. O kredyt mogą starać się osoby, które mają zdolność kredytową, ale nie posiadają wystarczających oszczędności na wkład własny. Część finansowanej kwoty jest objęta gwarancją BGK.

Od początku programu z oferty skorzystało 324 klientów Banku, a łączna wartość kredytów mieszkaniowych ze spłatą rodzinną udzielonych osobom fizycznym według stanu na 31 grudnia 2023 roku wyniosła 112 mln PLN, natomiast w samym 2023 roku – 282 kredyty na kwotę 99,4 mln PLN.

WAKACJE KREDYTOWE

Grupa Kapitałowa Banku oferowała ustawowe wakacje kredytowe, umożliwiając zawieszenie spłaty kredytu lub pożyczki hipotecznej wykorzystanej na zaspokojenie własnych potrzeb mieszkaniowych, których umowy były zawarte przed 1 lipca 2022 roku w walucie polskiej, a okres kredytowania kończył się po 31 grudnia 2022 roku - jedna umowa dla danego klienta.

Ustawa o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom z 7 lipca 2022 roku, w 2023 roku umożliwiała zawieszenie kredytu w wymiarze jednego miesiąca na kwartał.

Z możliwości zawieszenia spłaty mogli również korzystać klienci, którzy zawarli ugody dla kredytów w CHF i obecną walutą kredytu jest PLN. Klienci PKO Banku Polskiego S.A. i PKO Banku Hipotecznego S.A. mogli złożyć wniosek w serwisie internetowym iPKO, oddziałach Banku lub korespondencyjnie.

Do końca grudnia 2023 roku 298,5 tys. klientów Grupy Kapitałowej złożyło wniosek o zawieszenie spłaty kredytu lub pożyczki hipotecznej, a łączna liczba zawieszanych rat wyniosła 2 108 tys.

W czwartym kwartale 2023 roku Grupa Kapitałowa Banku dokonała oszacowania faktycznego poziomu straty z tytułu wakacji kredytowych, biorąc pod uwagę m.in. dane empiryczne dotyczące współczynnika partycypacji korzystania klientów z wakacji kredytowych oraz przedpłat dokonywanych przez klientów w okresie trwania programu ustawowych wakacji kredytowych. Na podstawie wyników powyższej analizy Grupa Kapitałowa Banku dokonała częściowego rozwiązania straty z tytułu wakacji kredytowych oraz proporcjonalnego zmniejszenia dotychczasowej amortyzacji tej straty w łącznej kwocie 131 mln PLN. Przełożyło się to na zwiększenie wyniku odsetkowego oraz zmniejszenie korekty wartości bilansowej brutto kredytów. Zrealizowana strata z tytułu ustawowych wakacji kredytowych, bez efektu amortyzacji wyniosła zdaniem Grupy Kapitałowej 2 980 mln PLN wobec 3 111 mln PLN ujętych w lipcu 2022 roku.

Szczegółowe informacje dotyczące poziomu straty z tytułu wakacji kredytowych w 2023 roku zostały przedstawione w sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku za 2023 rok w nocy 35 „Kredyty i pożyczki udzielone klientom”.

HIPOTECZNE KREDYTY WALUTOWE PROGRAM UGÓD

PKO Bank Polski S.A. w 2023 roku oferował ugody dla klientów indywidualnych posiadających czynne kredyty zabezpieczone hipotecznie w CHF. Ugoda polega na konwersji kredytu w CHF na kredyt w PLN, tak jakby od początku udzielony kredyt był kredytem złotowym oprocentowanym według stawki referencyjnej WIBOR powiększonej o stosowaną historycznie dla takich kredytów marżę. Ugody są proponowane w toku postępowań mediacyjnych prowadzonych przez Centrum Mediacji Sądu Polubownego przy KNF. Bank na szeroką skalę proponuje też ugody w odniesieniu do kredytów objętych postępowaniami sądowymi.

Program ugód PKO Banku Polskiego S.A. spełnia swoje założenia, czyli jest realną pomocą dla osób spłacających kredyty hipoteczne w CHF. Formuła mediacji jest darmowa. Klient może się porozumieć z Bankiem lub bez konsekwencji zakończyć postępowanie mediacyjne bez porozumienia. Program całkowicie eliminuje zmaterializowane oraz przyszłe ryzyko walutowe klientów oraz jest wygodną i pewną alternatywą dla długotrwałej i kosztownej drogi sądowej. Zgodnie z założeniami Bank ponosi wszystkie skutki finansowe przywrócenia po stronie konsumenta stanu faktycznego i prawnego, w jakim konsument znalazłby się, gdyby nie zawarł z Bankiem umowy kredytu frankowego. Zdaniem Banku, takie działanie w pełni realizuje wymagania Dyrektywy 93/13 (Dyrektywa Rady 93/13/EWG z 5

kwietnia 1993 roku w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich) oraz zgodne jest z dotychczasowym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE).

Bank chcąc ograniczyć ryzyko stopy procentowej ponoszone przez klienta od początku uruchomienia programu oferuje kredytobiorcom możliwość oprocentowania kredytu w PLN z wykorzystaniem stałej stopy procentowej przez 5 lat. W przypadku, gdy pozostały okres spłaty kredytu po zawarciu umowy będzie krótszy niż 5 lat, stała stopa procentowa będzie obowiązywała do końca obowiązywania umowy. Kredyt ze stałą stopą cieszy się coraz większą popularnością - w procesie ugodowym w II półroczu 2023 roku tę opcję wybrało 81% klientów, którzy po podpisaniu umowy kontynuują spłatę kredytu, a łącznie od początku oferowania umów 78% klientów, zawierających umowę przewidującą kontynuację kredytu.

Do 31 grudnia 2023 roku zarejestrowano 57 tys. wniosków o mediację, 37 195 mediacji zakończyło się pozytywnie, 13 096 mediacji zakończyło się negatywnie. Łączna liczba umów zawartych do 31 grudnia 2023 roku wyniosła 36 822, z czego 35 154 umów zawarto w postępowaniu mediacyjnym oraz 1668 umów w toku postępowań sądowych.

ORZECZNICTWO TSUE

W wyroku z dnia 15 czerwca 2023 roku wydanym w sprawie C-520/21 TSUE orzekł, że w przypadku uznania umowy kredytu zawierającej nieuczciwe warunki za nieważną, dyrektywa 93/13: (i) nie stoi na przeszkodzie wykładni sądowej prawa krajowego, zgodnie z którą konsument ma prawo żądać od instytucji kredytowej rekompensaty wykraczającej poza zwrot miesięcznych rat i kosztów zapłaconych z tytułu wykonania tej umowy oraz poza zapłatę ustawowych odsetek za zwłokę od dnia wezwania do zapłaty, pod warunkiem poszanowania celów dyrektywy 93/13 i zasady proporcjonalności, oraz, że (ii) stoi na przeszkodzie wykładni sądowej prawa krajowego, zgodnie z którą instytucja kredytowa ma prawo żądać od konsumenta rekompensaty wykraczającej poza zwrot kapitału wypłaconego z tytułu wykonania tej umowy oraz poza zapłatę ustawowych odsetek za zwłokę od dnia wezwania do zapłaty.

Zdaniem Banku, na gruncie przepisów krajowych i zasady proporcjonalności, klientom nie przysługują dodatkowe roszczenia wobec Banku, przede wszystkim dlatego, że nie świadczyli oni na rzecz Banku usługi finansowej polegającej na udostępnianiu kapitału. Nie jest też uzasadnione stwierdzenie, że Bank wzbogacił się kosztem klienta, a konsument został zubożony. Dzięki uzyskanym środkom klient zaspokoił swoje potrzeby mieszkaniowe, a Bank przez lata ponosił koszty pozyskania tych środków, ich udostępnienia i obsługi technicznej kredytu. Nawet gdyby uznać, że istnieją podstawy prawne dla roszczeń klientów, to roszczenia te nie muszą zostać uwzględnione, a sądy mogą skorzystać z przysługującej im kompetencji do oddalenia powództwa, gdy stanowi ono nadużycie prawa. Aktualnie brak jest orzecznictwa dotyczącego tego typu roszczeń klientów.

W zakresie możliwości dochodzenia przez banki roszczeń wykraczających ponad kapitał wypłacony w wysokości nominalnej, TSUE wypowiedział się też w dwóch postanowieniach wydanych na przełomie 2023 i 2024 roku. Postanowieniem z dnia 11 grudnia 2023 roku TSUE stwierdził, że instytucja bankowa nie może żądać od konsumenta zwrotu kwot innych niż kapitał wpłacony na poczet wykonania tej umowy oraz ustawowe odsetki za opóźnienie od chwili wezwania do zapłaty. W orzeczeniu tym TSUE, analogicznie jak w wyroku C-520/21, nie wykluczył wprost waloryzacji, pozostawiając otwartą kwestię możliwości dochodzenia przez banki tego roszczenia. Kolejnym postanowieniem, wydanym w sprawie C-488/23 z dnia 12 stycznia 2024 roku, TSUE definitywnie przesądził jednak, iż Banki nie mają możliwości dochodzenia od klientów waloryzacji, jeśli nieważność umowy jest konsekwencją usunięcia z niej klauzul abuzywnych. TSUE tym samym orzekł, że banki nie mogą żądać od konsumentów rekompensaty polegającej na sądowej waloryzacji świadczenia wypłaconego kapitału w przypadku istotnej zmiany siły nabywczej danego pieniądza po wypłaceniu tego kapitału konsumentowi.

ZWIĘKSZENIE KOSZTU RYZYKA PRAWNEGO

W 2023 roku Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego S.A. zwiększyła odpis na koszt ryzyka prawnego związanego z kredytami hipotecznymi denominowanymi i indeksowanymi do CHF o 5 430 mln PLN. Wzrost kosztów ryzyka wynikał z aktualizacji parametrów modelu oceny ryzyka prawnego dla tych kredytów, uwzględniającej między innymi oczekiwany wpływ wyroku TSUE z 15 czerwca 2023 roku w sprawie C-520/21 na przyszłe orzecznictwo sądów polskich, wpływ postanowienia TSUE z 12 stycznia 2024 roku w sprawie C-488/23, dotyczącej pytania o dopuszczalność żądania od konsumenta rekompensaty polegającej na sądowej waloryzacji wypłaconego kapitału w przypadku uznania umowy kredytu za nieważną oraz postanowienia TSUE z grudnia 2023 roku w sprawach: C-140/22 z dnia 7 grudnia 2023 roku, C-756/21 z dnia 11 grudnia 2023 roku, C-28/22 z dnia 14 grudnia 2023 roku, dotyczących kwestii wezwań do zapłaty i liczonych od nich odsetek ustawowych za opóźnienie. Dodatkowo Bank wziął pod uwagę

koszty programu ugód, liczbę zawieranych ugód oraz szacunki dotyczące napływu nowych pozwów sądowych i oczekiwanych ich rozstrzygnięć.

Szczegółowe informacje dotyczące odpisu na koszt ryzyka prawnego w 2023 roku zostały przedstawione w sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku za 2023 rok w nocie 26 „Koszt ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych”.

8.2 WSPARCIE UKRAINY I SYTUACJA SPÓŁEK UKRAIŃSKICH Z GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU

POMOC HUMANITARNA I WSPARCIE PRACOWNIKÓW UKRAIŃSKICH SPÓŁEK Z GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU

Grupa Kapitałowa Banku kontynuowała działania dotyczące wsparcia obywateli Ukrainy, koordynowane przez Fundację PKO Banku Polskiego. Fundacja przekazała łącznie 3,7 mln PLN, w tym:

- na kontynuację zakwaterowania i wyżywienia w Polsce uchodźców z terenów zajętych przez Rosję - około 2,5 mln PLN,
- na wsparcie piętnastu organizacji pozarządowych i jednostek prowadzących działania pomocowe - 1,2 mln PLN.

DZIAŁALNOŚĆ SPÓŁEK UKRAIŃSKICH

W Ukrainie kontynuują działalność spółki z Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A., w tym KREDOBANK S.A. z siedzibą we Lwowie i jego spółka zależna „KREDOLEASING” sp. z o.o. oraz spółki windykacyjne i finansowe z siedzibą w Kijowie i we Lwowie.

KREDOBANK S.A. jest bankiem uniwersalnym, który obsługuje klientów głównie w zachodniej części Ukrainy i w Kijowie. Spółka na koniec 2023 roku posiadała centralę we Lwowie oraz 68 oddziałów, w tym 13 oddziałów zlokalizowanych w rejonach najbardziej dotkniętych działaniami wojennymi. Udziela kredytów klientom głównie w segmencie korporacyjnym i małych i średnich przedsiębiorstwach (SME), również w ramach programów państwowych oraz we współpracy z bankami zagranicznymi.

Priorytetem KREDOBANK S.A. jest zapewnienie bezpieczeństwa pracownikom, utrzymania ciągłości działania i bieżącej obsługi klientów.

Spółka przestrzega ograniczeń nałożonych przez Narodowy Bank Ukrainy (NBU) w stanie wojennym.

KREDOBANK S.A. wpisany jest na listę banków o znaczeniu systemowym, która obejmuje 15 największych banków ukraińskich. Status banku potwierdza ważną rolę banku dla działalności sektora bankowego Ukrainy. Spółka prowadzi stabilną i rentowną działalność. 32 oddziały KREDOBANK S.A. wchodzące w skład POWER BANKING (wspólnej sieci bankowej, utworzonej z inicjatywy Narodowego Banku Ukrainy), nadal świadczą klientom usługi z określonej listy pilnych usług bankowych.

W oparciu o gwarancje otrzymane z Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju oraz środki Komisji Europejskiej zdeponowane w BGK (gwarantujące pokrycie potencjalnych strat) KREDOBANK S.A. rozwijał akcję kredytową. W lutym 2023 roku KREDOBANK S.A. podpisał umowę z BGK w zakresie współpracy, która obejmuje potwierdzanie i dyskontowanie akredytyw wystawionych przez spółkę oraz ich postfinansowanie w ramach ustalonego limitu. Powyższe operacje dostępne są dla importerów - klientów KREDOBANK S.A. i będą akceptowane przez BGK na zasadzie „case by case”.

KREDOBANK S.A. realizował również finansowanie klientów w ramach współpracy z Deutsche Sparkassenstiftung für internationale Kooperation (DSIK) oraz z Funduszem Rozwoju Przedsiębiorczości.

Na koniec 2023 roku KREDOBANK S.A. udzielił 9,14 mld UAH (948 mln PLN) nowych kredytów. W porównaniu z 2022 rokiem akcja kredytowa zwiększyła się o ponad 100% (4,54 mld UAH w roku 2022). Wzrost akcji kredytowej dotyczył głównie sprzedaży w segmentach korporacyjnych oraz małych i średnich przedsiębiorstwach.

Grupa Kapitałowa KREDOBANK S.A. odnotowała wzrost aktywów za 2023 rok z 38 650 mln UAH do 55 819 mln UAH i wykazała znaczący zysk netto w wysokości 1,24 mld UAH w warunkach podwyższonego podatku dochodowego w stosunku do 0,14 mld UAH za 2022 rok.

W 2023 roku KREDOBANK S.A. otrzymał za swoją aktywność liczne nagrody i wyróżnienia w rankingach banków ukraińskich.

Tabela 12. Wybrane dane finansowe Grupy Kapitałowej KREDOBANK S.A.*

Sprawozdanie z sytuacji finansowej	w mln UAH		w mln PLN	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Kredyty brutto	14 125	14 596	1 465	1 836
Depozyty brutto	46 347	32 831	4 806	4 130
Aktywa (suma bilansowa)	55 819	38 650	5 788	4 862
Kapitały własne	5 807	3 946	602	496
Wynik netto	za 2023 rok	za rok 2022	za rok 2023	za rok 2022
Wynik netto	1 241	138	143	18

* dane skonsolidowane według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej obowiązujących w Grupie Kapitałowej Banku

Sytuacja finansowa oraz organizacyjna pozostałych spółek ukraińskich z Grupy Kapitałowej Banku na koniec 2023 roku pozostawała stabilna. Spółki prowadzą działalność operacyjną w warunkach obostrzeń wojennych, nie odnotowały napięć płynnościowych, utrzymują kontakty z dotychczasowymi kontrahentami. Ograniczenia w realizacji usług i organizacja pracy są na bieżąco dostosowywane do bieżącej sytuacji wojennej.

WSPÓŁPRACA KREDOBANK S.A. I EBOR DOTYCZĄCA WSPARCIA ODBUDOWY UKRAIŃSKIEJ GOSPODARKI

KREDOBANK S.A. podpisał umowę z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju (EBOR) umożliwiającą uruchomienie finansowania dla ukraińskich przedsiębiorców na łączną kwotę 125 mln EUR. Współpraca dotyczy trzech obszarów tj. gwarancji kredytowych pozwalających udzielić kredytów do 100 mln EUR, zachęt inwestycyjnych w formie dotacji od EBOR dla małego i średniego biznesu (sublimit 15 mln EUR ze 100 mln EUR) oraz otwarcia przez EBOR limitu w wysokości 25 mln EUR na finansowanie inwestycji wspierających handel zagraniczny. Zgodnie z porozumieniem o podziale ryzyka EBOR zabezpiecza 50% ryzyka kredytowego, w zakresie nowego finansowania do 100 mln EUR udzielonego przez KREDOBANK S.A. dla pierwszych 50 % kredytów (przeterminowanych powyżej 90 dni).

Do dnia 31 grudnia 2023 roku uruchomiono dwie transze kredytowe po 50 mln EUR (łącznie 100 mln EUR). Pierwsza transza kredytowa została wykorzystana w 100% a druga w 4,8% (2,4 mln EUR). Łącznie na 31 grudnia 2023 roku wykorzystano 52,4% przyznanego limitu. Finansowanie otrzymało 143 klientów.

Równolegle całkowicie wyczerpano przyznany sublimit dla pierwszej z dwóch transz na finansowanie inwestycyjne w wysokości 7,5 mln EUR wraz z jednocześnie asygnowaną dotacją w wysokości 1,5 mln EUR (z przeznaczeniem na dowolny cel). Z zachęty w formie sublimitu skorzystało 54 klientów (38%), w tym 70% z nich w formie leasingu. Uruchomiono również drugą transzę na finansowanie inwestycyjne w wysokości 7,5 mln EUR, która jest wykorzystywana w 2024 roku.

WDROŻENIE SANKCJI NAŁOŻONYCH NA ROSJĘ I BIAŁORUŚ

W 2023 roku PKO Bank Polski S.A. wdrażał na bieżąco ograniczenia i zmiany wynikające z sankcji nałożonych na Rosję i Białoruś oraz na bieżąco wprowadzał wytyczne dotyczące finansowania i prowadzenia usług bankowych dla podmiotów zaangażowanych w działalność gospodarczą powiązaną z Rosją i Białorusią, w tym klientów, którzy są lub mogą zostać objęci sankcjami lub restrykcjami.

8.3 SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO S.A.

Segment detaliczny
Segment korporacyjny i inwestycyjny

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego S.A. prowadzi działalność biznesową w ramach segmentów dopasowanych pod względem produktów i usług do poszczególnych grup klientów. Sposób podziału obszarów biznesowych jest spójny z modelem zarządzania sprzedażą i kompleksową ofertą produktową. Obecnie Grupa Kapitałowa Banku prowadzi swoją działalność biznesową w ramach segmentu detalicznego oraz segmentu korporacyjnego i inwestycyjnego.

SEGMENT DETALICZNY

Segment detaliczny oferuje pełen zakres produktów i usług bankowych osobom prywatnym w ramach bankowości detalicznej i prywatnej oraz bankowości hipotecznej. Ponadto obejmuje transakcje z firmami i przedsiębiorstwami, deweloperami, spółdzielniami i zarządcami nieruchomości. Do produktów i usług w tym segmencie należą m.in.: rachunki bieżące i oszczędnościowe, lokaty terminowe, usługi private banking, produkty ubezpieczeniowe i inwestycyjno-ubezpieczeniowe, karty kredytowe i debetowe, usługi bankowości elektronicznej i mobilnej, kredyty konsumpcyjne i mieszkaniowe, kredyty gospodarcze oraz leasing i faktoring.

Liczba klientów: 11 892,6 tys.

Udzielone finansowanie: 180,6 mld PLN

Wolumen oszczędności: 469,3 mld PLN

SEGMENT KORPORACYJNY I INWESTYCYJNY

Segment korporacyjny i inwestycyjny obejmuje transakcje z klientami korporacyjnymi, samorządami i instytucjami finansowymi. Produkty i usługi w tym segmencie to: bankowość transakcyjna (w tym prowadzenie rachunków), produkty depozytowe i inne produkty do zarządzania płynnością, finansowanie handlu, produkty skarbowe, produkty o charakterze kredytowym do finansowania potrzeb bieżących i inwestycyjnych (w tym leasing i faktoring). Segment obejmuje również działalność maklerską oraz działalność własną, tj. zarządzanie płynnością Banku i działalnością inwestycyjną.

Liczba klientów: 18,5 tys.

Udzielone finansowanie: 94,6 mld PLN

Wolumen oszczędności: 72,9 mld PLN

W opisach segmentów działalności zaprezentowano dane zarządcze, które obejmują PKO Bank Polski S.A. oraz znaczące podmioty Grupy Kapitałowej Banku; ewentualne różnice w sumach, udziałach i dynamikach wynikają z zaokrągleń.

8.3.1 SEGMENT DETALICZNY

Oferta Grupy PKO Banku Polskiego S.A. dla osób prywatnych, firm i przedsiębiorstw obejmuje szeroką gamę produktów kredytowych, depozytowych i ubezpieczeniowych oraz usług świadczonych w ramach bankowości elektronicznej.

W 2023 roku w segmencie detalicznym Grupa Kapitałowa Banku budowała silne i długookresowe relacje z klientami m.in. udostępniając maksymalną liczbę procesów zdalnych. Koncentrowała się na rozwoju narzędzi i kanałów dostępu, aby klienci mogli wygodnie zarządzać finansami w każdym miejscu i czasie.

Osoby fizyczne mogą korzystać z kredytów konsumpcyjnych w formie pożyczki gotówkowej, kredytów odnawialnych i kart kredytowych, usługi odroczonej płatności „PKO Płać później” oraz kredytów mieszkaniowych. Dla firm i przedsiębiorstw są dostępne kredyty inwestycyjne i inwestorskie, kredyty obrotowe, leasing i faktoring.

Oferta depozytowa i inwestycyjna obejmuje m.in. produkty regularnego oszczędzania, lokaty terminowe i strukturyzowane, produkty inwestycyjne PKO TFI S.A. i oszczędnościowe obligacje skarbowe.

W 2023 roku do oferty Banku zostały wdrożone produkty wynikające z programów rządowych: Konto Mieszkaniowe oraz Bezpieczny kredyt 2%.

Grupa Kapitałowa Banku w 2023 roku kierowała do wszystkich klientów segmentu detalicznego usługi ubezpieczeniowe zarówno powiązane jak i niepowiązane bezpośrednio z produktami bankowymi. Ubezpieczenia związane z produktami bankowymi oferowane są m.in. do kredytów konsumpcyjnych i hipotecznych, rachunków ROR oraz kart bankowych. Oferta ubezpieczeń niezależnych od produktów bankowych zawiera m.in. ubezpieczenia na życie, nieruchomości, podróże, komunikacyjne, Bezpieczny Plan, polisę onkologiczną OnkoPlan i ubezpieczenia przedmiotów leasingu.

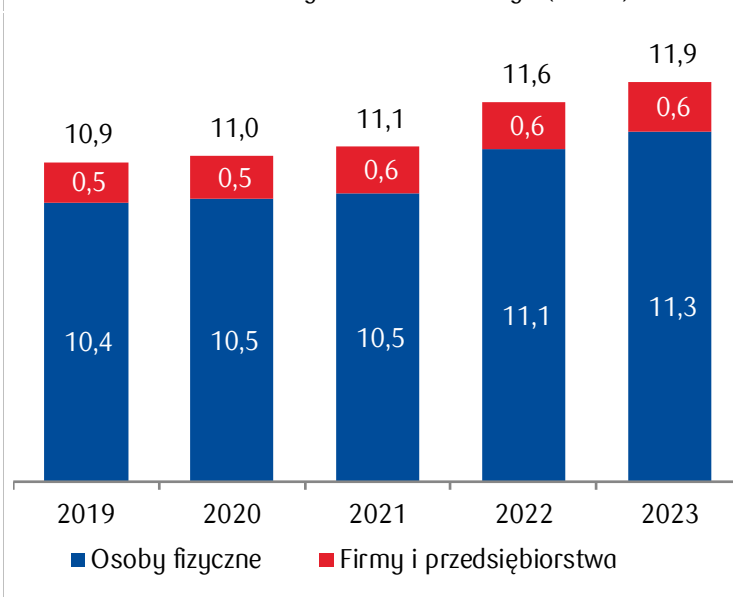
KLIENCI

Segment Detaliczny na koniec 2023 roku obsługiwał blisko 11,9 mln klientów, w tym:

- blisko 11,3 mln osób fizycznych, w tym 18,9 tys. klientów Bankowości Prywatnej,
- ponad 0,6 mln firm i przedsiębiorstw.

W trakcie 2023 roku liczba klientów obsługiwanych w segmencie detalicznym zwiększyła się o ponad 244 tysiące.

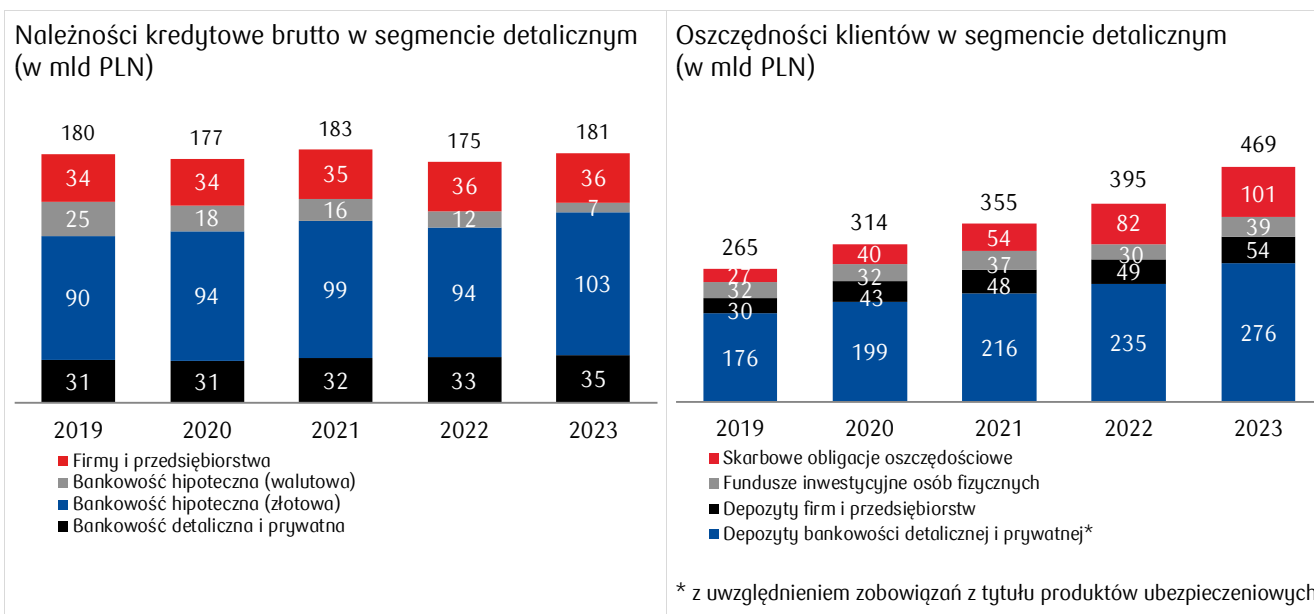
Liczba klientów Banku segmentu detalicznego (w mln)

WOLUMENY BIZNESOWE

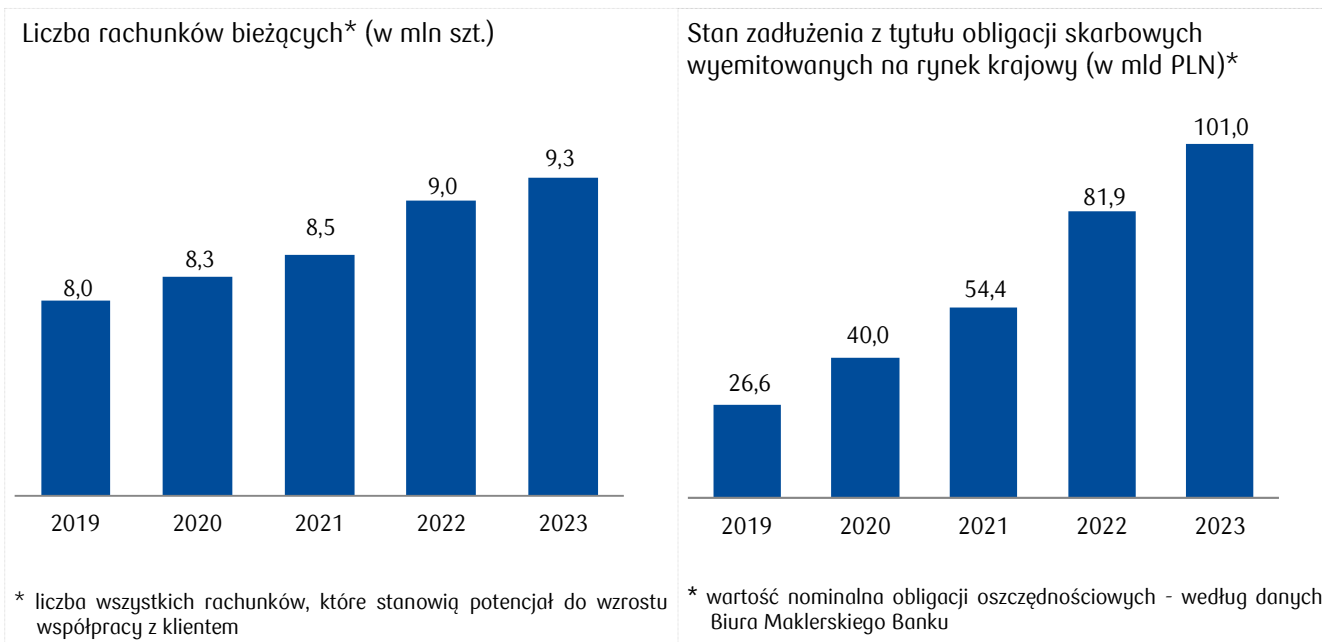
Na koniec 2023 roku:

- łączne finansowanie klientów segmentu detalicznego wynosiło blisko 181 mld PLN i w 2023 roku wzrosło o ponad 5,9 mld PLN (tj. o 3,4%). Przyczynił się do tego głównie wzrost portfela kredytów bankowości hipotecznej (+3,8 mld PLN), na poziom, którego istotny pozytywny wpływ miał program Bezpieczny Kredyt 2%, przy negatywnym efekcie spowodowanym zawartymi umowami i rezerwami związanymi z ryzykiem prawnym kredytów hipotecznych walutowych. W 2023 roku finansowanie firm i przedsiębiorstw utrzymało się na stabilnym poziomie (+0,3 mld PLN);
- oszczędności segmentu detalicznego wynosiły 469 mld PLN i w 2023 roku zwiększyły się o 74,2 mld PLN (tj. o 18,8%). Najistotniej przyczynił się do tego wzrost poziomu depozytów bankowości detalicznej i prywatnej (+41,1 mld PLN) oraz środków ulokowanych w skarbowych obligacjach oszczędnościowych (+19,1 mld PLN).

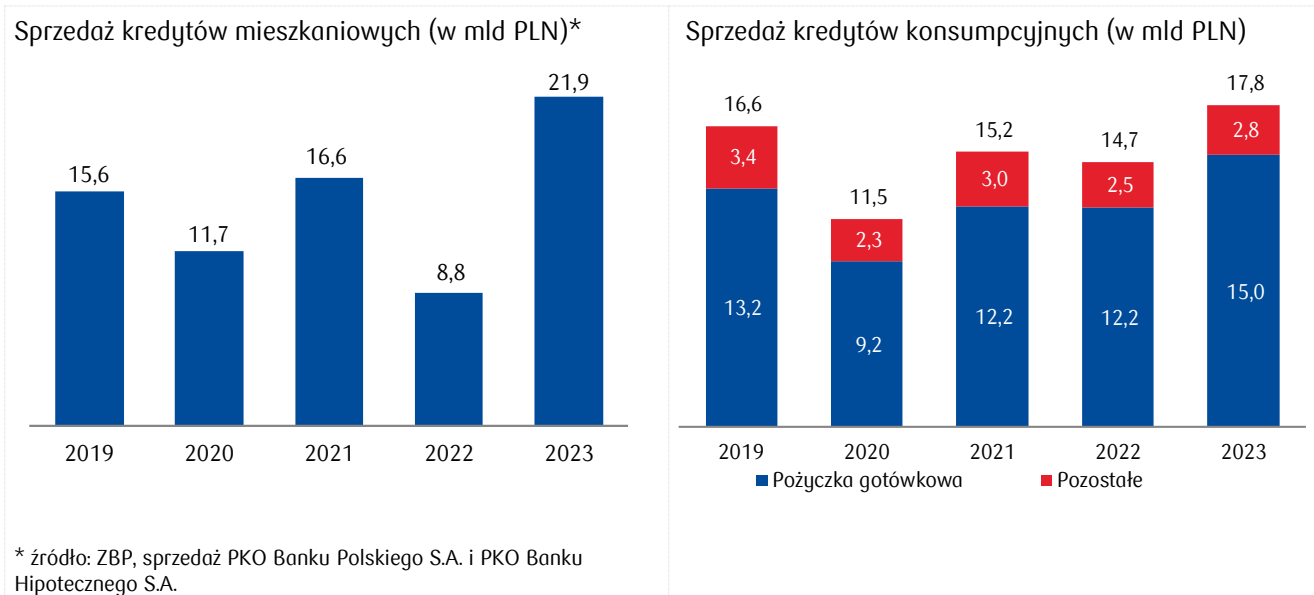
Bank umocnił się na pozycji lidera rynku pod względem liczby prowadzonych rachunków bieżących (ROR). Liczba ta wyniosła blisko 9,3 mln sztuk i wzrosła w skali roku o ponad 229 tys. sztuk. Obejmuje wszystkie czynne rachunki, które stanowią potencjał do wzrostu współpracy z klientem.

W 2023 roku Grupa Kapitałowa Banku sprzedała ponad 397 mln sztuk skarbowych obligacji oszczędnościowych, a wolumen posiadanych przez klientów Banku skarbowych obligacji oszczędnościowych wyemitowanych na rynek krajowy wyniósł (według wartości nominalnej) ponad 101 mld PLN i był o ponad 23% wyższy od stanu na koniec 2022 roku.

W 2023 roku Grupa Kapitałowa Banku udzieliła osobom fizycznym kredyty mieszkaniowe o łącznej wartości ponad 21,9 mld PLN, co pozwoliło umocnić 1. pozycję na rynku z udziałem 35,9% w całym 2023 roku (wzrost udziału o blisko 16 p.p.). Rok 2023 okazał się rekordowy pod względem zarówno nominalnej sprzedaży jak i udziału rynkowego.

Sprzedaż kredytów konsumpcyjnych wyniosła łącznie 17,8 mld PLN (w tym 15 mld PLN pożyczki gotówkowej) i w 2023 roku wzrosła o ponad 3,1 mld PLN tj. o 21,4% (pożyczki gotówkowej wzrosła o blisko 2,9 mld PLN tj. o 23,6%).

W 2023 roku udział kredytów ze stałą stopą w nowej sprzedaży (udzielonych przez PKO Bank Polski S.A. i PKO Bank Hipoteczny S.A.) osiągnął poziom 72,5%, a ich łączny udział w portfolio złotych kredytów hipotecznych na 31 grudnia 2023 roku wzrósł do 27,3% (w porównaniu z 17,9% na koniec 2022 roku).

W 2023 roku w Banku złożonych zostało 64,3 tys. wniosków o udzielenie Bezpiecznego kredytu 2%, a liczba zawartych umów wg stanu na 31 grudnia 2023 roku to 29 tys.

DZIAŁANIA PODJĘTE W 2023 ROKU

Oferta depozytowa

PKO Bank Polski S.A., działając w środowisku utrzymującej się wysokiej inflacji oraz wysokich stóp procentowych, w I półroczu 2023 roku utrzymywał atrakcyjność oferty depozytowej – wprowadził nowe produkty oraz zmienił warunki produktów już istniejących. Uwzględniając obniżenie stóp procentowych przez RPP oraz zmiany w ofercie konkurencji, w II półroczu 2023 roku Bank stopniowo obniżał oprocentowanie depozytów.

Bank w szczególności dla klientów indywidualnych (osób prywatnych):

- wprowadził do oferty nowe produkty:
 - lokatę urodzinową IKO z oprocentowaniem 10% w skali roku, dzięki której klienci mogli ulokować swoje środki do 50 tys. PLN na 6 miesięcy, pod warunkiem aktywności w aplikacji mobilnej (realizacji minimum jednego z trzech warunków w IKO – zakupu funduszy inwestycyjnych, zakupu ubezpieczenia, ustanowienia zlecenia stałego). Lokata była aktywna od 1 czerwca do 30 czerwca 2023 roku,
 - lokatę dla klientów Bankowości Osobistej i klientów Bankowości Prywatnej, która umożliwia lokowanie środków na 3 miesiące,
 - lokatę inwestora PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. (PKO TFI) dla klientów Bankowości Prywatnej, którzy inwestują w fundusze zarządzane przez PKO TFI – lokata jest 3 miesięczna, nieodnawialna, otwierana maksymalnie do wysokości środków zgromadzonych przez klienta w funduszach inwestycyjnych otwartych i na rachunku PPK/PPE,
 - lokaty strukturyzowane 25-miesięczne, nieodnawialne, oparte m.in. o koszyki akcji: spółek amerykańskich, niemieckich czy azjatyckich, oraz o koszyki akcji: spółek telekomunikacyjnych, biotechnologicznych, związanych z handlem elektronicznym, lifestyle'owych; 24-miesięczne, nieodnawialne, oparte o koszyki akcji:

spółek dywidendowych II, finansowych, brytyjskich, motoryzacyjnych, technologicznych, globalnych, związanych z sektorem lotniczym, amerykańskich,

- program regularnego inwestowania „PKO Mój Plan”. W programie tym klient ma do wyboru 2 fundusze dłużne oraz 3 akcyjne. Minimalna pierwsza wpłata to 2000 PLN, a każda kolejna wpłata to min. 200 PLN.
- przywrócił Lokatę mobilną, która umożliwia lokowanie środków na 3 miesiące, a następnie obniżył jej oprocentowanie do 4,75% w skali roku,
- obniżył oprocentowanie:
 - lokaty na nowe środki odpowiednio do 4,75% w skali roku na 3 miesiące i 4,25% w skali roku na 12 miesięcy,
 - lokaty dla klientów Bankowości Osobistej i Bankowości Prywatnej odpowiednio do 3,5% oraz 4% w skali roku,
 - lokaty terminowej do 1%/ 2%/ 2,5% w skali roku na okres odpowiednio 3, 6 i 12 miesięcy,
 - lokaty 60+ do 3% w skali roku,
 - lokaty inwestora PKO TFI do 5,25% w skali roku,
 - Wyspecjalizowanego Programu Inwestycyjnego Autolokacja III do 6% w skali roku,

Bank w 2023 roku uruchomił 11 edycji promocji na Nowe Środki dla Rachunku Oszczędnościowego Plus, gdzie oprocentowanie promocyjne wynosiło:

- 5,5% w styczniu, lutym, marcu, kwietniu, maju i lipcu,
- 6,5% w czerwcu, wrześniu, październiku,
- 5,75% w listopadzie oraz
- 5,25% w grudniu.

Do końca kwietnia 2024 roku obowiązuje również promocja na Pierwszym Koncie Oszczędnościowym (rachunek dla osób do 18 roku życia) z oprocentowaniem do 8% w skali roku przy systematycznym oszczędzaniu do 10 tys. PLN.

Średnie oprocentowanie nowych depozytów terminowych w PLN (dla klientów indywidualnych i przedsiębiorstw) w 2023 roku wyniosło 5,23%. Średnie oprocentowanie wszystkich depozytów terminowych w PLN ulokowanych w PKO Banku Polskim S.A. wyniosło w 2023 roku 5,08%, wobec 3,11% w 2022 roku.

Oferta kredytowa

W 2023 roku Bank:

- w zakresie kredytów mieszkaniowych (oprócz działań opisanych w rozdziale 8.1 Wsparcie kredytobiorców):
 - wydłużył termin oferty „zielone hipoteki” do 30 września 2025 roku podwyższając upust na marży kredytu hipotecznego za dostarczenie przez klienta świadectwa charakterystyki energetycznej,
 - przedłużył do 31 grudnia 2024 roku termin obowiązywania oferty wspierającej kredytobiorców posiadających kredyty hipoteczne w CHF, która ma na celu ograniczenie negatywnych skutków wynikających ze zmiany kursu tej waluty,
 - wprowadził ofertę specjalną dla służb mundurowych obniżając prowizję za udzielenie kredytu,
 - kontynuował ofertę promocyjną z prowizją obniżoną do 0,5% przy skorzystaniu z ubezpieczenia na życie,
- w zakresie kredytów konsumpcyjnych w ramach oferty pożyczki gotówkowej:
 - ujednolicił ofertę. Obecnie niezależnie od segmentu klienta możliwe jest otrzymanie finansowania do 300 tys. PLN bez zabezpieczenia;
 - udostępnił finansowanie ze stałym oprocentowaniem w kanałach online,
- w zakresie wsparcia działalności i finansowania firm i przedsiębiorstw:
 - udostępnił kredyt EKO dla wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych. Klienci realizujący inwestycje ekologiczne korzystają z finansowania bez prowizji za udzielenie kredytu Inwestorskiego Nasz Remont. Inwestycje te obejmują między innymi: ocieplenia budynków, zakup i montaż paneli fotowoltaicznych i pomp ciepła, budowę miejsc parkingowych z dostępem do ładowarki do pojazdów elektrycznych/hybrydowych,

- zaktualizował ofertę finansowania dla rolników indywidualnych prowadzących gospodarstwa rolne - podniesienie limitu na kredyt bez zabezpieczeń do 300 tys. PLN w ramach pożyczki dla rolników i kredytu w rachunku bieżącym oraz w czerwcu 2023 roku udostępnił gwarancje Funduszu Gwarancji Rolnych (FGR). W ramach umowy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego do 80% finansowanej kwoty kredytu obrotowego w rachunku bieżącym, pożyczki MSP i kredytu inwestycyjnego jest objęta gwarancją BGK. Dodatkowo gwarancja pozwala podmiotom na dostęp do dofinansowania w formie dopłat do oprocentowania kredytów obrotowych (tj. kredytu w rachunku bieżącym oraz pożyczki MSP) w wysokości 5% rocznie,
- udostępnił we współpracy z BGK nowy kredyt ekologiczny na modernizację infrastruktury (np. budynków, maszyn i urządzeń). Celem inwestycji ma być obniżenie zużycia energii co najmniej o 30%,
- rozszerzył ofertę kredytu termomodernizacyjnego z premią BGK na wszystkich klientów korporacyjnych. Kredyt przeznaczony jest na cele związane z poprawą efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, zwiększenie izolacyjności cieplnej budynków i oszczędność energii,
- rozszerzył ofertę o kredyty w walucie EUR (kredyt w rachunku pomocniczym, obrotowy nieodnawialny, inwestycyjny) z możliwością ustanowienia zabezpieczenia w formie gwarancji de minimis,
- wprowadził limity mikrofaktoringowe dla nowych klientów,
- wprowadził ofertę specjalną dla kredytu na refinansowanie zobowiązań z prowizją 0% za udzielenie kredytu w rachunku bieżącym i/lub pożyczki z prowizją 0,5% z możliwością zastosowania indywidualnych warunków na marże,
- wprowadził promocję dla klientów Banku nieposiadających kredytu - w ramach promocji obniżono do 0% prowizję za udzielenie kredytu w rachunku bieżącym/pożyczki,
- przedłużył do końca 2023 roku preferencyjne warunki udzielania gwarancji de minimis - zabezpieczenie do 80% wartości kredytu, brak opłaty prowizyjnej.

8.3.2 SEGMENT KORPORACYJNY I INWESTYCYJNY

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego S.A. konsekwentnie pogłębia współpracę z największymi korporacjami, jednostkami rządowymi i samorządowymi i klientami zagranicznymi oraz rozszerza jej zakres w oparciu o gamę oferowanych produktów.

Grupa Kapitałowa Banku uczestniczy w finansowaniu strategicznych przedsięwzięć inwestycyjnych, a także lokalnych inwestycji samorządowych. Finansowanie przybiera formę kredytów konsorcjalnych i bilateralnych lub emisji papierów wartościowych.

Grupa Kapitałowa Banku oferuje swoim klientom szeroki dostęp do funduszy na finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych oraz usługi doradców skoncentrowanych na doborze optymalnej formy finansowania i warunków spłaty.

Bank prowadzi rachunki papierów wartościowych na rzecz klientów i obsługuje transakcje na rynku krajowym i zagranicznym, a także pełni funkcję depozytariusza dla funduszy emerytalnych i inwestycyjnych.

Klienci zainteresowani zdobywaniem międzynarodowych rynków mogą korzystać z szerokiego zakresu produktów i usług takich jak, m.in.: produkty bankowości transakcyjnej, w tym międzynarodowy cash pooling, bankowość elektroniczna, produkty skarbowe, trade finance oraz kredyty korporacyjne, oferowanych przez oddziały zagraniczne Banku.

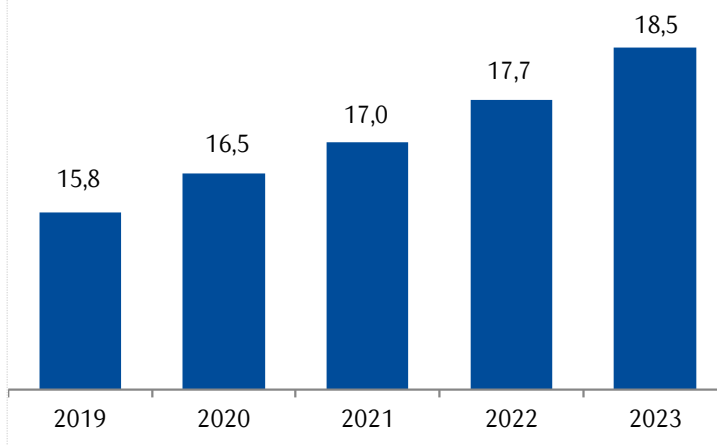
KLIENCI SEGMENTU

Segment Korporacyjny i Inwestycyjny na koniec 2023 roku obsługiwał blisko 18,5 tys. klientów, w tym:

- blisko 9,3 tys. klientów korporacyjnych, ponad 1,4 tys. klientów strategicznych,
- ponad 5,5 tys. jednostek samorządowych i instytucji rządowych szczebla centralnego wraz z jednostkami ośrodkowymi i powiązanymi,
- ponad 1,9 tys. klientów zagranicznych,
- blisko 0,4 tys. klientów finansowych.

Od początku 2023 roku liczba klientów obsługiwanych w tym segmencie zwiększyła się o ponad 0,8 tysiąca.

Liczba klientów Banku segmentu korporacyjnego i inwestycyjnego (w tys.)

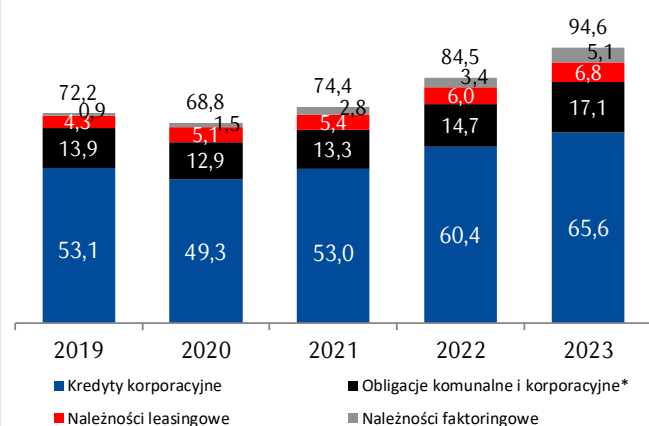

W 2023 roku Grupa Kapitałowa Banku utrzymała pozycję lidera na rynku obsługi największych samorządów z obsługą 7 województw oraz 25 miast na prawach powiatu, w tym 8 miast wojewódzkich. Bank od wielu lat finansuje i prowadzi obsługę bankową także pozostałych podmiotów publicznych, w tym: Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, jednostek organizacyjnych Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, podmiotów szpitalnych, spółek komunalnych, systematycznie umacniając pozycję lidera w finansowaniu polskiej gospodarki zarówno samodzielnie, jak i jako znaczący uczestnik konsorcjów bankowych.

W ramach oferty usług świadczonych przez podmioty zależne Banku klienci segmentu korporacyjnego mogą korzystać z produktów i usług leasingowych oraz faktoringowych. W formie leasingu finansowana jest szeroka gama środków trwałych, w zależności od potrzeb klientów. Poza standardowymi produktami w ofercie znajdują się również usługi wynajmu floty samochodowej oraz współpracy z dostawcami.

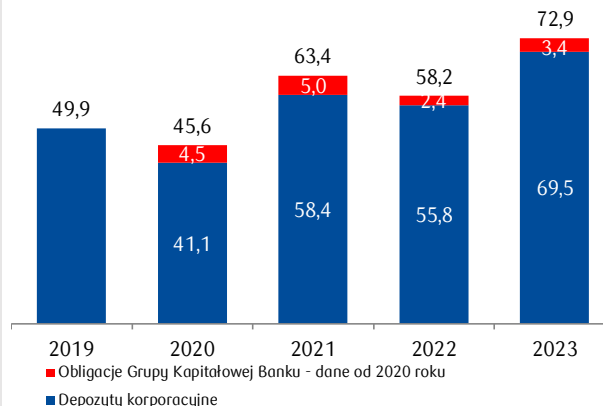
WOLUMENY BIZNESOWE

Finansowanie brutto klientów segmentu korporacyjnego (w mld PLN)

* pozycja nie obejmuje obligacji od międzynarodowych organizacji finansowych nabywanych do portfela bankowego

Oszczędności w segmencie korporacyjnym (w mld PLN)

Na koniec 2023 roku łączne finansowanie klientów segmentu korporacyjnego, z uwzględnieniem kredytów, wyemitowanych obligacji oraz należności leasingowych i faktoringowych wyniosło blisko 95 mld PLN i od początku

roku wzrosło o blisko 10,2 mld PLN (tj. o 12,0%). Największy wzrost nastąpił w kredytach o ponad 5,1 mld PLN (tj. o 8,5%) oraz obligacjach o blisko 2,5 mld PLN (tj. o 16,9%).

Poziom oszczędności klientów segmentu korporacyjnego na 31 grudnia 2023 roku wyniósł prawie 73 mld PLN i zwiększył się w ciągu roku o prawie 14,7 mld PLN, głównie w wyniku wzrostu depozytów o blisko 13,7 mld PLN oraz wzrostu poziomu środków ulokowanych w obligacje wyemitowane przez spółki Grupy Kapitałowej Banku o blisko 1 mld PLN.

DZIAŁANIA PODJĘTE W 2023 ROKU

W 2023 roku Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego S.A.:

- w zakresie oferty depozytowej działając w środowisku utrzymującej się wysokiej inflacji oraz wysokiej zmienności stóp procentowych, dostosowała oprocentowanie rachunku dynamicznego umożliwiając efektywne i automatyczne lokowanie nadwyżek, powyżej minimalnej kwoty 500 PLN,
 - w zakresie finansowania i obsługi bankowej podmiotów publicznych zawarła:
 - umowy na kompleksową obsługę bankową budżetu województw mazowieckiego, małopolskiego i ich jednostek organizacyjnych oraz miasta Szczecin, miasta Gdynia, miasta Elbląg, miasta Zamość i ich jednostek organizacyjnych,
 - 6 kredytów konsorcjalnych na łączną kwotę ponad 0,7 mld PLN, w ramach których udział Banku wyniósł łącznie blisko 0,4 mld PLN,
 - 215 umów emisji obligacji komunalnych na łączną kwotę blisko 3,0 mld PLN,
 - w zakresie finansowania klientów segmentu korporacyjnego zawarła:
 - 53 umowy kredytów konsorcjalnych na łączną kwotę blisko 46,6 mld PLN, blisko 9,6 mld EUR, 0,4 mld USD, blisko 0,5 mld NOK, w ramach których udział Banku wyniósł łącznie ponad 10,8 mld PLN, ponad 1,1 mld EUR i blisko 0,1 mld USD,
 - 1 umowę gwarancji bankowej na kwotę ponad 0,1 mld EUR,
 - 1 umowę emisji obligacji korporacyjnych w formie konsorcjum bankowego w kwocie 0,35 mld PLN,
 - jako współorganizator i współprowadzący księgę popytu umowy emisji obligacji korporacyjnych w formie konsorcjów bankowych o łącznej wartości blisko 3,5 mld PLN, w ramach których udział Banku wyniósł łącznie ponad 0,6 mld PLN,
 - w zakresie działalności maklerskiej (prowadzonej przez Biuro Maklerskie Banku) przeprowadziła:
 - jako współprowadzący księgę popytu, ofertę akcji w trybie budowania przyspieszonej księgi popytu Allegro.eu S.A. o łącznej wartości ponad 2,9 mld PLN,
 - jako agent współoferujący, globalny koordynator i menedżer, ofertę akcji w trybie budowania księgi popytu CCC S.A. o wartości ok. 505 mln PLN,
 - jako globalny współkoordynator i menedżer, ofertę akcji w trybie budowania przyspieszonej księgi popytu spółki Atal S.A. o wartości 262 mln PLN,
 - jako globalny koordynator i współprowadzący księgę popytu, ofertę akcji w trybie budowania przyspieszonej księgi popytu spółki Archicom S.A. o wartości 220 mln PLN,
 - jako członek konsorcjum dystrybucyjnego, emisje obligacji Kruk S.A. o łącznej wartości 265 mln PLN,
 - jako agent oferujący i globalny koordynator, emisje obligacji Ghelamco Invest Sp. z o.o. o łącznej wartości ok. 125 mln PLN,
 - jako firma inwestycyjna pośrednicząca w ofercie publicznej, emisje obligacji Echo Investment S.A. o łącznej wartości ok. 100 mln PLN,
- na koniec 2023 roku przeprowadziła:
- 152 tys. rachunków papierów wartościowych i rachunków pieniężnych oraz ponad 568,4 tys. rachunków rejestrowych,
 - obsługę jednostek uczestnictwa w 394 funduszach i subfunduszach zarządzanych przez 10 Towarzystw Funduszy Inwestycyjnych.

8.4 UBEZPIECZENIA I LEASING

W 2023 roku nastąpiła intensyfikacja rozwoju usług ubezpieczeniowych i leasingowych, które są świadczone zarówno klientom detalicznym jak i korporacyjnym.

Działania i osiągnięcia:

UBEZPIECZENIA

Ubezpieczenie mieszkaniowe PKO Dom	W 2023 roku zostało zawartych ponad 411 tys. umów ubezpieczenia. Wartość składki przypisanej brutto w 2023 roku wynosiła 125,7 mln PLN, co oznacza zwiększenie o 68% w stosunku do analogicznego okresu 2022 roku.
Ubezpieczenie komunikacyjne PKO Moto	W 2023 roku Bank przeprowadził zmianę modelu dystrybucji ubezpieczeń komunikacyjnych w oparciu o samodzielną ofertę pod własną marką PKO Moto. Uruchomienie procesu udostępniania danych objętych tajemnicą bankową w celu wykorzystania ich przez PKO Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. m.in. do oceny ryzyka ubezpieczeniowego, kalkulacji składki, usprawnienia procesu likwidacji szkody. Udostępnianie danych odbywa się na podstawie dobrowolnej zgody klienta Banku. W 2023 roku zostało zawartych w Banku ponad 190 tys. umów ubezpieczenia komunikacyjnego, z czego ponad 120 tys. już w ramach nowego modelu PKO Moto. Przypis składki z tytułu zawartych w 2023 roku umów wyniósł łącznie 154 mln PLN.

LEASING

Rozwój finansowania marek luksusowych	Grupa PKO Leasing została partnerem firmy Inchcape JLR Poland sp. z o.o. w zakresie finansowania luksusowych marek Jaguar, Range Rover, Defender i Discovery w Polsce o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony. Umowa przewiduje finansowanie hurtowe stocków oraz finansowanie detaliczne samochodów nowych i używanych w formie leasingu, pożyczek leasingowych, programu subskrypcji, wynajmu długo- i krótkoterminowego.
Szybkie Auto	Przedłużenie pilotażowej procedury „Szybkie Auto”, która jest przeznaczona do finansowania pojazdów od autoryzowanych dealerów i umożliwia wydanie decyzji o finansowaniu w ciągu jednego dnia roboczego.
Rozwój finansowania innych pojazdów	Nawiązanie współpracy z firmą KROSS i umożliwienie klientom biznesowym 36 salonów KROSS w całej Polsce korzystania z oferty PKO Leasing w zakresie leasingu rowerów uniwersalnych, jak również wspomaganych silnikiem elektrycznym.
Leasing 2.0	Wdrożenie trzech nowych produktów służących finansowaniu samochodów osobowych, transportu ciężkiego jak i maszyn oraz urządzeń. Nowe produkty zostały tak skonstruowane, aby umożliwić zarówno klientowi jak i doradcy natychmiastową, transparentną informację o możliwych parametrach transakcji, wymaganych dokumentach i etapie procesu.
Darmowa rejestracja	Zorganizowanie kolejnej edycji oferty promocyjnej Darmowa Rejestracja z ubezpieczeniem od utraty wartości pojazdu w czasie (GAP). Oferta skierowana jest do wszystkich klientów PKO Leasing, klientów Banku oraz w procesie iPKO wspieranym przez doradców bankowych.
Lato z Leasingiem	Udostępnienie dla małych i średnich przedsiębiorstw z kanału bankowego karty paliwowej o wartości 500 PLN (dla umów o wartości powyżej 100 tys. PLN).
PKO Leasing Online w Media Expert	Rozszerzenie współpracy z Media Expert o kanał online (strona www.mediaexpert.pl) umożliwiając klientom sklepu skorzystanie z szybkiego, w pełni automatycznego i zdalnego procesu leasingu dostępnego 24/7 bez wychodzenia z biura.

Uproszczony leasing	Wprowadzenie (we współpracy z Bankiem) oferty dla Klientów prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą uproszczonego leasingu na nowe i używane samochody osobowe i ciężarowe do 3,5 tony, o wartości nawet do 300 tys. PLN netto (oferta dostępna online w serwisie IPKO - bez wychodzenia z biura i bez zbędnych formalności).
Oferta dla rolnictwa	Podpisanie umów z firmami: - Bauer Group Polska sp. z o.o. ogólnopolskim dostawcą maszyn i urządzeń rolniczych na ich finansowanie. - Wielton S.A. - Wielton Agro Finance – jednym z trzech największych producentów naczep, przyczep i zabudów samochodowych na nowy program promocyjnego finansowania fabrycznego dla klientów z segmentu agro (gospodarstwa oraz przedsiębiorstwa rolne).
Rozwój procesów cyfrowych i kanałów zdalnych	- uruchomienie procesów i systemów spółki do akceptacji MDowodu jako dopuszczalnej formy identyfikacji tożsamości klienta, - udostępnienie klientom przejścia z IPKO Biznes do Portalu Klienta PKO Leasing, - wdrożenie kolejnych etapów rozwoju narzędzia PKO Leasing Online umożliwiającego klientom uzyskanie finansowania w formie leasingu w sklepach stacjonarnych i u internetowych dostawców z segmentu maszyn i urządzeń.

8.5 PROJEKTY INFORMATYCZNE I POZOSTAŁE USŁUGI

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego S.A. oferuje nowoczesne i kompleksowe usługi dostępne za pomocą cyfrowych kanałów. We współpracy z Operatorem Chmury Krajowej S.A. i innymi globalnymi dostawcami usług chmurowych konsekwentnie realizuje swoją „drogę do chmury”. PKO Bank Polski S.A. rozwija działalność ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań opartych o sztuczną inteligencję oraz robotyzację i automatyzację. Istotne działania Grupy Kapitałowej Banku w 2023 roku:

PKO Płacę później	PKO Bank Polski jako pierwszy bank w Polsce samodzielnie udostępnił usługę „PKO Płacę Później” z zakresu płatności odroczonych. Na koniec 2023 roku aktywną usługę posiadało około 175 tys. klientów, a łączna kwota przyznanych limitów wyniosła 138 mln PLN. Klienci wykonali do tej pory blisko 1,9 mln transakcji na łączną kwotę 260,4 mln PLN. 98% transakcji zrealizowano z kodem BLIK.
Cyfrowa Hipoteka	Udostępnienie na stronie Banku nowego kalkulatora umożliwiającego policzenie szacunkowej raty oraz zdolności kredytowej dla kredytu hipotecznego Własny Kąt.
	Udostępnienie na stronie Banku kalkulatora wysokości miesięcznej raty kredytowej i zdolności kredytowej - komponentu dostosowanego do Bezpiecznego Kredytu 2%.
	Udostępnienie w serwisie iPKO i aplikacji mobilnej IKO usługi Certyfikat najemcy. „Kod do usług Simpl.rent dla wynajmującego” to rozwiązanie dla właścicieli mieszkań, które pozwala zweryfikować najemcę przed podpisaniem umowy najmu.
	Osadzenie kalkulatorów raty i zdolności w nowym wyglądzie na stronie pko.pl. Przygotowanie rozszerzonej usługi dla podpisu i pieczęci elektronicznej uwzględniającej integrację z nowym repozytorium dokumentów.
Bank w Metaverse	Przeprowadzenie pierwszych Wirtualnych Targów Pracy w innowacyjnej na skalę Polski formie, w dynamicznie rozwijającej się technologii Metaverse. W targach udział wzięło ponad 600 uczestników i rozpoczęto ponad 30 procesów rekrutacyjnych. Przekaz medialny dotarł łącznie do ponad 3,7 mln osób na całym świecie.
	Premiera Edukacyjnej gry VR od PKO Banku Polskiego. Gra za pomocą symulacji wirtualnej i konkretnych realistycznych przykładów z życia pomaga w zarządzaniu budżetem domowym, uczy nie tylko praktycznego zastosowania

	wiedzy ekonomicznej, ale także właściwych postaw społecznych. Jest elementem tworzonego we współpracy z Fundacją programu edukacyjnego „Kasa z klasą” przygotowanego przez PKO Bank Polski. PKO Bank Polski podczas Gali „TechnoBiznes 2023” został nagrodzony w konkursie „Lider2022” organizowanym przez Gazetę Bankową za otwarcie placówki w Metaverse oraz wyróżniony za rozwiązania w zakresie robotyzacji, wspierające procesy związane z ustawowymi wakacjami kredytowymi. Kapituła konkursu, która oceniła 40 zgłoszonych przez banki rozwiązań technologicznych doceniła innowacyjność wdrożeń PKO Banku Polskiego. PKO Bank Polski przyspieszy rozwój w Metaverse Bank przygotowuje się do stworzenia atrakcyjnych przestrzeni na platformach gamingowych takich jak Fortnite czy Roblox oraz chce rozwijać aktywność na platformach klasy Metaverse takich jak Decentraland i The Sandbox. Chce także zbudować kolejne modele VR swoich oddziałów. Bank poszukuje aktualnie firm, które posiadają odpowiednie doświadczenie technologiczne i podejmą współpracę w zakresie tworzenia i utrzymania wirtualnych przestrzeni oraz projektowania rozgrywek na platformach gamingowych i klasy Metaverse.
Poland ClimAccelerator	Kontynuacja uczestnictwa Banku w programie Poland ClimAccelerator, którego celem jest poszukiwanie start-upów, scale-upów i firm innowacyjnych działających w obszarze zielonych technologii, które będą możliwe do wdrożenia w spółkach Grupy Kapitałowej Banku. Wdrożenie 4 kalkulatorów do liczenia śladu węglowego dla klientów Banku. Rozpoczęcie testów rozwiązań kalkulatorów na 200 klientach, wraz z roczną subskrypcją, onboardingiem, oraz pełnym wsparciem doradczym.
Współpraca z Fundacją Fintech Poland	Dołączenie do społeczności FinTech Poland w zakresie rozwoju usług opartych na technologii. Celem inicjatywy jest integracja środowiska innowacji finansowych w Polsce. Fundacja opublikowała raport „How to do fintech in Poland” prezentujący branżę w kontekście całej gospodarki i sektora finansowego. Partnerem strategicznym projektu był PKO Bank Polski S.A.
Program Let's Fintech	Promowanie polskich innowacji w obszarze finansów pod hasłem Future Finance Poland z udziałem polskich przedsiębiorstw i instytucji (PKO Banku Polskiego, Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu oraz Fundacji FinTech Poland) podczas Singapore Fintech Festival największego corocznego festiwalu FinTech na świecie organizowanego przez władze monetarne Singapuru, Elevandi i Constellar we współpracy ze Stowarzyszeniem Banków w Singapurze. Głównym przesłaniem polskiej delegacji było pokazanie przewag Polski, które dają jej silne atuty w staraniach o wejście do czołówki globalnych centrów finansowych. W tegorocznej edycji udział wzięło ponad 60 tys. osób ze 130 krajów. Dzięki działaniom podjętym przez zespół Let's Fintech, Bank wypracował 1,8 mln PLN AVE (ekwiwalentu reklamowego).
Automatyzacja procesów	Wdrożenie do końca 2023 roku 295 procesów z wykorzystaniem technologii, która umożliwia automatyzację ustrukturyzowanych, powtarzalnych czynności (RPA). Szczegółowe informacje znajdują się w rozdziale 1.5
Voiceboty	Uruchomienie nowych i rozwój istniejących botów do: • badania NPS (Net Promoter Score – wskaźnik rekomendacji netto) po wizycie klienta w oddziale, • obsługi pytań dotyczących automatycznego zapisu do PPK w TFI, • obsługi informacyjnej dotyczącej rządowego programu Bezpieczny Kredyt 2%, • potwierdzania przelewów wysokokwotowych,

	- obsługi kontekstowej dla tematu zajęć egzekucyjnych, - potwierdzania transakcji wypłaty BLIK w bankomacie, - rozszerzenia analityki płatności kartą w asystencji głosowym w IKO (potrafi wykonać analizę wydatków z podziałem na 7 kategorii i 40 podkategorii). Przeprowadzenie przez boty łącznie ponad 13,8 mln rozmów w 2023 roku (wzrost o 32% r/r). Wszystkie voiceboty Banku przeprowadziły już łącznie 31 mln rozmów.
Technologie chmurowe	Uruchomienie kolejnych funkcjonalności aplikacji mobilnej IKO w chmurze obliczeniowej, między innymi pełnej obsługi nawiązania i podtrzymania sesji oraz historii operacji. Migracja i uruchomienie systemu eBankart (odpowiedzialnego za karty debetowe Banku). Wdrożenie systemu na nowej platformie jest częścią strategii Road 2 Cloud. Rozpoczęcie prac nad technologiami sztucznej inteligencji (AI) w środowiskach chmurowych w celu ich przygotowania do uruchomienia AI dla zastosowań biznesowych i technologicznych w Banku.
ESG w obszarze ryzyka	Budowa algorytmów wyznaczania zagrożenia klimatycznego i bazy danych o ryzyku klimatycznym. Zakres danych w systemach Banku dotyczy między innymi zagrożenia powodziowego, podtopień i suszy do adresów zabezpieczeń hipotecznych i adresów siedzib firm. Dodatkowo pozyskanie danych sektorowych o ryzykach fizycznych. Automatyczne pozyskanie danych o rzeczywistej efektywności energetycznej nieruchomości (EP) z Centralnego Rejestru Charakterystyk Budynków do bazy ryzyka kredytowego dla nieruchomości będących zabezpieczeniami kredytów. Przygotowanie narzędzia do obsługi weryfikacji zgodności z Taksonomią (w formie ankiet). Współpraca i włączenie Banku do Stowarzyszenia PCAF (Partnership for Carbon Accounting Financials) w zakresie emisyjności (pozyskanie danych sektorowych, dobrych praktyk w zakresie emisyjności i podejścia do dekarbonizacji, dostęp do baz PCAF).
Bezpieczeństwo płatności kartowych	Wykorzystanie BOTa do potwierdzenia transakcji wypłat gotówki BLIK w ATM według określonych parametrów.
PKO Token Space	Opracowanie i złożenie do NCBR (Narodowego Centrum Badań i Rozwoju) wniosku grantowego na projekt PKO Token Space Predict, który dotyczy budowy modeli do przewidywania kursów aktywów cyfrowych. W rozwiązaniu wykorzystywane będą technologie sztucznej inteligencji.
Platforma Oceny Ryzyka Kredytowego	Wdrożenie wykorzystania modeli uczenia maszynowego (Machine Learning) przy procesach oceny kredytowej kredytów hipotecznych dla firm kredytów hipotecznych oraz zwiększenie stopnia wykorzystania modeli Machine Learning dla Customer Finance.

8.6 KANAŁY DOSTĘPU PKO BANKU POLSKIEGO S.A.

Bankowość mobilna IKO
Bankowość internetowa iPKO
Contact Center PKO Banku Polskiego S.A.

BANKOWOŚĆ MOBILNA IKO

PKO Bank Polski S.A. dostarcza swoim klientom nowoczesne rozwiązania technologiczne, które dają pełny, prosty, funkcjonalny i jednocześnie bezpieczny dostęp do usług bankowych w telefonie. Cyfrową bankowość w Banku mocno wspiera aplikacja mobilna IKO, którą Bank rozwija od 10 lat. Obecnie aplikacja posiada ponad 100 funkcji oraz oferuje szeroki wachlarz usług, w tym pozabankowych.

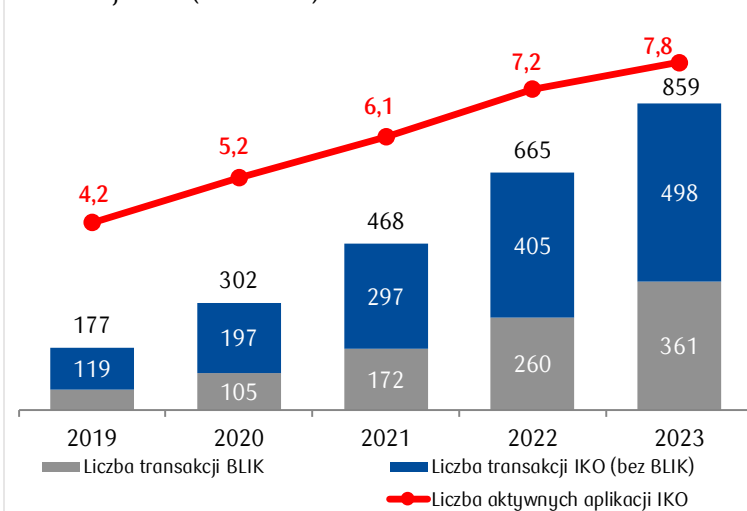
Liczba aktywnych aplikacji IKO na koniec 2023 roku wyniosła, rekordowe na polskim rynku bankowym, prawie 7,8 mln. Od momentu uruchomienia, w marcu 2013 roku, użytkownicy logowali się do niej blisko 8,7 mld razy, wykonali blisko 2,6 mld transakcji na łączną kwotę 709 mld PLN.

Liczba transakcji wykonanych do końca 2023 roku za pomocą BLIKa zbliżeniowego w aplikacji IKO wyniosła ponad 72,7 mln.

W 2023 roku wszystkie boty przeprowadziły ponad 13,8 mln rozmów, co jest rekordowym wynikiem – wzrost o 32% r/r. Rok zakończono z ponad 31 mln rozmów, w tym 5 botów z łączną liczbą rozmów przekraczającą 1 mln (infolinia – 15,3 mln, asystent głosowy w IKO – 5,1 mln, miękka windykacja (przypominanie o zaległych płatnościach) – 4,7 mln, badania NPS (relacyjne i transakcyjne) – 2,9 mln, leadowanie pożyczki gotówkowej – 2 mln).

W 2023 roku asystent głosowy IKO wykonał łącznie ponad 2,5 mln rozmów z klientami (+70% r/r).

Transakcje IKO (w mln szt.)

W 2023 roku funkcjonalność aplikacji IKO została rozszerzona o nowe możliwości:

- dodanie panelu „Codzienne”, który umożliwia ustawienie na głównym ekranie personalizowanych skrótów do najczęściej używanych opcji,
- kontakt z Bankiem w aplikacji – dodanie możliwości wysyłania wiadomości do Banku bezpośrednio z aplikacji,
- zakup złota w Mennicy Polskiej,
- zlecenia przelewów walutowych z konta i na konto prowadzone w walucie innej niż PLN,
- przypomnienia o zbliżającej się dacie wygaśnięcia ważności dokumentu tożsamości i konieczności jego aktualizacji,
- wprowadzenie komunikatu podczas połączenia IVR, w którym przestrzegamy klienta przed możliwymi oszustwami,
- prezentacja przejrzystych i czytelnych informacji o:
 - stopach zwrotu dla produktów inwestycyjnych,
 - promocyjnym oprocentowaniu na rachunku oszczędnościowym,
 - opłatach i prowizjach do kont i kart debetowych,
- możliwość wyrażenia cyfrowej zgody współmałżonka przy uruchamianiu wybranych produktów z oferty Banku,
- umożliwienie klientom wypełnienia ankiety do badania NPS po zakończeniu różnych transakcji i operacji,
- umożliwienie otworzenia „PKO Konto Pierwsze” w pełni online,
- zarządzanie zdefiniowanymi odbiorcami podatkowymi,
- obsługa kart dodatkowych,
- zmiany w kredytach i pożyczkach:
 - prezentacja informacji związanych z wakacjami kredytowymi,
 - prezentacje dyspozycji możliwych do złożenia dla danego kredytu,
 - prezentacja oddziału, w którym zawarto umowę o ten produkt,
 - obsługa kredytu 2% - prezentacja informacji dotyczącej harmonogramu,

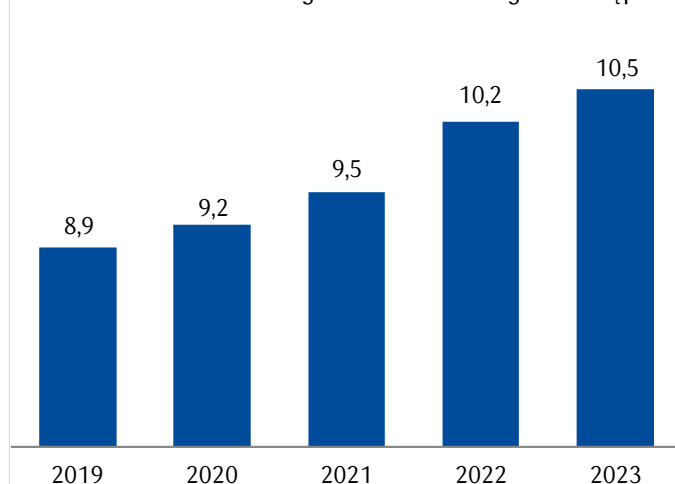
- analizy wydatków w Asystencie głosowym IKO,
- składania dyspozycji o Zaświadczenie kredytowe,
- wnioskowania o ubezpieczenie samochodu w aplikacji IKO (odnowienie lub rezygnacja z polisy, przekazanie informacji o sprzedaży samochodu),
- umożliwienie zakupu Lokaty terminowej,
- prezentacji zajęć egzekucyjnych na rachunkach,
- ciągła poprawa dostępności cyfrowej WCAG,
- rozwój rozwiązań chmurowych wspierających obsługę rosnącego wolumenu logowań do aplikacji.

BANKOWOŚĆ INTERNETOWA iPKO

Klienci w ramach usług bankowości elektronicznej Banku mogą korzystać z serwisów iPKO i iPKO biznes, PKO Leasing oraz PKO Junior. Usługi te zapewniają klientom dostęp do informacji o rachunkach i produktach oraz wykonywanie szeregu transakcji przez Internet.

SERWIS iPKO

Liczba klientów Banku segmentu detalicznego z dostępem iPKO (w mln)*

* od drugiego kwartału 2019 roku zmiana definicji - liczba klientów detalicznych, którzy posiadają aktywną relację produktową w serwisie iPKO

W 2023 roku Bank ułatwiał korzystanie z usług bankowych wprowadzając w iPKO m.in. następujące nowości:

- ekosystem usług dodanych (VAS Marketplace) w ramach którego w ciągu całego 2023 roku zostały udostępnione usługi: Telemedycyna, Bezpieczny ekran, Bezpiecznie w internecie, Legimi, Simpl.rent, Canal+ oraz zakupów kodów do Multikina,
- mikroserwis cenowy - nowa sekcja z informacjami o opłatach i prowizjach w szczegółach produktów,
- umieszczenie w wiadomościach ankiety satysfakcji z możliwością kierowania jej do określonych grup klientów,
- dostosowanie serwisu iPKO do obsługi mDowodów,
- pakiet ubezpieczeń komunikacyjnych - PKO Moto,
- podsumowanie portfela funduszy inwestycyjnych: jego wartości, wyniku oraz stopy zwrotu od początku inwestycji oraz wdrożenie powiadomień o zmianach w portfelu,
- możliwość korzystania z trybu ciemnego w funkcjach wyświetlanych w IKO z serwisu iPKO (klienci, którzy korzystają z trybu ciemnego w aplikacji IKO zobaczą go już we wszystkich dostępnych funkcjach, które są wyświetlane w IKO z serwisu iPKO),
- nowy serwis ekantor z przyjaznym i uproszczonym interfejsem, powiązany z klasyfikacją opartą o sztuczną inteligencję,

- wieloosobowy dostęp, dzięki któremu klienci mogą m.in. nadać swoim pracownikom uprawnienia do zarządzania rachunkiem w bankowości elektronicznej, zarządzać finansami firmy wspólnie z jej reprezentantami oraz wybierać osoby, które będą zlecać i akceptować przelewy oraz inne operacje,
- nowa wersja kantoru internetowego iPKO dealer dla firm,
- dokumenty z informacją o zmianie konta lub warunków jego prowadzenia możliwe do pobrania bezpośrednio w serwisie iPKO,
- nowy wniosek o ROR,
- wniosek o dofinansowanie dla rolników - udostępnienie punktu wejścia do logowania do platformy ARIMR,
- dodanie lokaty jubileuszowej.

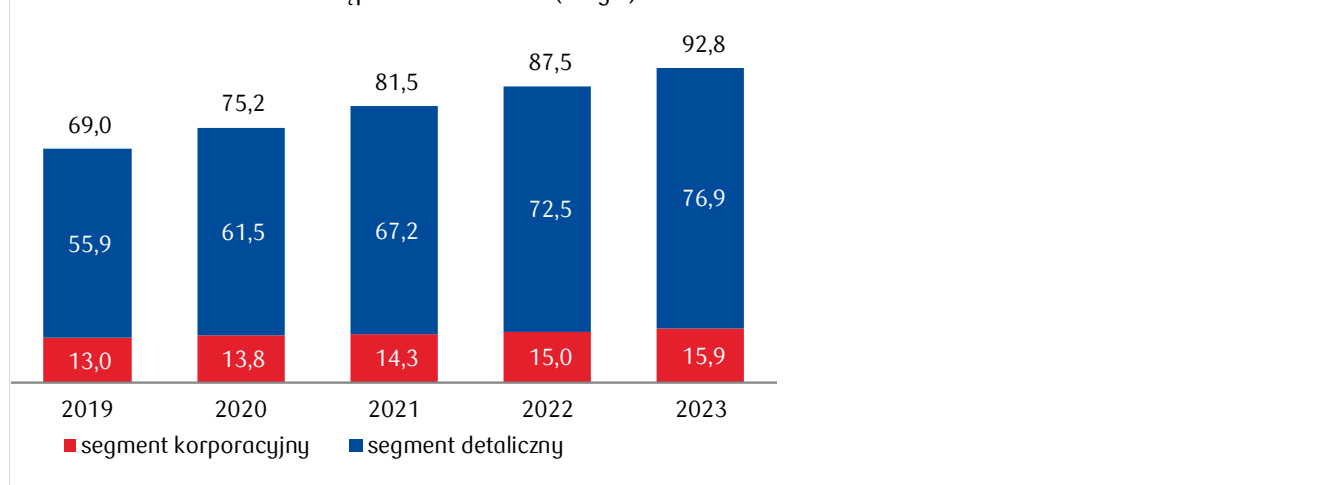
Ponadto w 2023 roku Bank wdrożył zmiany w istniejących funkcjonalnościach serwisu:

- Open Banking - udostępnienie funkcji dodawania rachunków z innych banków oraz zarządzania usługą dostępu do informacji o kontaktach AIS (account information services),
- nowy widok sekcji Oszczędzanie w iPKO zapewniający wygodne przeglądanie lokat na każdym urządzeniu, w tym na telefonach i tabletach,
- nowy, responsywny proces czasowego blokowania i odblokowywania kart,
- rozbudowanie wielu nowych funkcji o inne wersje językowe,
- nowy kompaktowy proces zakupu Lokaty terminowej,
- zmiany w obszarze filtrowania i wyświetlania historii operacji uwzględniające propozycje i uwagi zebrane od klientów,
- optymalizacja procesu zmiany numeru telefonu polegająca na samodzielnej zmianie przez klienta bez konieczności potwierdzenia jej przez konsultantów infolinii,
- możliwość zmiany kwoty w przelewach zagranicznych w przypadku opłaty przewyższającej kwotę przelewu,
- prezentowanie dokładnej godziny wykonania operacji kartowej w szczegółach transakcji,
- informacja o kosztach związanych z inwestycją w fundusze inwestycyjne,
- wygodniejsza obsługa poleceń zapłaty dostosowana do wyświetlania na urządzeniach mobilnych (RWD),
- nowa ikona powiadomień i wyglądu skrzynki wiadomości otrzymanych wraz z zapewnieniem dogodnej obsługi na urządzeniach mobilnych,
- nowa edycja wniosku 300+ (Dobry start).

SERWIS iPKO BIZNES

System bankowości elektronicznej iPKO biznes jest przeznaczony dla wszystkich klientów instytucjonalnych, którzy oczekują internetowego i mobilnego dostępu do standardowych produktów oraz specjalistycznych usług bankowych.

Liczba klientów Banku z dostępem iPKO biznes (w tys.)

W 2023 roku Bank udostępnił użytkownikom serwisu internetowego iPKO biznes wiele nowości, w tym:

- integrację z kolejnymi popularnymi systemami finansowo-księgowymi - klienci mogą pobierać historię rachunku, wyciągi i zlecać przelewy bezpośrednio w swoim systemie ERP, bez konieczności logowania się do iPKO biznes,
- moduł rachunków przetargów, w którym można kontrolować rachunki główne oraz powiązane przetargu, a także zarządzać wpłatami z tytułu wadium od kontrahentów i składać dyspozycje rozliczenia przetargu,
- moduł Tracker SWIFT przelewów zagranicznych, w którym klient ma dostęp m.in. do statusu realizacji przelewu, kosztów i informacji o powodach odrzucenia bądź anulowania przelewu,
- bezpośrednie przejście do Portalu Klienta PKO Leasing bez konieczności dodatkowego logowania (działanie wynikało z celu strategicznego: Rozbudowa multiplatformy produktowej),
- szybkie wystawienie komunikatów informacyjnych lub sprzedażowych dla wybranej listy klientów,
- dodanie mDowodu w obsługiwanych w iPKO biznes produktach i usługach,
- pakiet zmian zwiększających użyteczność, m.in. wynikające z badań NPS usprawnienia w usłudze PKO Cash oraz ułatwienia w mobilnej autoryzacji iPKO biznes.

Ponadto w 2023 roku Bank wdrożył zmiany w istniejących funkcjonalnościach serwisu:

- narzędzia mobilnej autoryzacji,
- możliwość generowania i przysyłania potwierdzeń operacji finansowych bezpośrednio z aplikacji, prezentacji blokad (transakcji nierozliczonych) na kartach debetowych oraz dodania informacji o sumie blokad na kartach debetowych oraz przedpłaconych,
- możliwość zlecania przelewów krajowych oraz na rachunek własny. Możliwość zlecania przelewów będzie dostępna wyłącznie dla użytkowników aplikacji, posiadających dostęp do rachunków firmowych/firm prowadzonych w oddziale polskim,
- możliwość podpisania umowy o dostęp do nowej wersji platformy iPKO dealer narzędziem mobilnej autoryzacji,
- realizację przelewów natychmiastowych Express Elixir.

SERWIS PKO LEASING

PKO Leasing S.A. rozwija funkcjonalności zdalnej samoobsługi klientów przez Portal Klienta – nowoczesną platformę online do zarządzania umowami leasingowymi.

Do końca 2023 roku:

- 96,5% klientów PKO Leasing korzystało z Portalu Klienta,
- możliwości płatności online zostały rozszerzone o opcje BLIK i BLIK OneClick, w których zrealizowano 300 tys. transakcji,
- PKO Leasing S.A. przeprocesował 33 tys. wniosków online,
- wysyłka pism pocztą została zastąpiona doręczeniem online na Portalu. Dotyczyło to:
 - pism windykacyjnych- wypowiedzenia umów, wezwania do zapłaty, wznowienia,
 - mandatów,
 - pism dotyczących terminowego zakończenia umowy.

APLIKACJA PKO JUNIOR

PKO Junior to oferta Banku skierowana do rodziców i dzieci w wieku do 12 roku życia. Aktualnie wiele banków kieruje oferty do tej grupy wiekowej i ważnym elementem jest aplikacja mobilna dla dzieci. Dzięki swoim funkcjom uczy dziecko zarządzania budżetem w telefonie. Korzystanie z aplikacji jest komfortowe i bezpieczne, ponieważ rodzic kontroluje wszystkie akcje wykonane w aplikacji PKO Junior w swoim serwisie iPKO. Bank jako pierwszy zaproponował takie rozwiązanie na polskim rynku.

Po 10 latach funkcjonowania aplikacja została stworzona ponownie w nowej technologii – Flutter. Dzięki tej zmianie aplikacja może być rozwijana równocześnie na dwóch platformach: Android i iOS. Bank udostępnił aplikację w nowej odsłonie w lipcu 2023 roku.

Do tej pory z oferty skorzystało 749 tys. dzieci w wieku do 12 lat. Dzieci wykonują średnio w miesiącu 8 transakcji bezgotówkowych, a 98,6% wszystkich ich transakcji to płatności kartą.

Nowe funkcjonalności aplikacji PKO Junior obejmują:

- możliwość logowania się za pomocą hasła, numeru PIN, odcisku palca i skanem twarzy (biometria),
- nowe standardy bezpieczeństwa, zgodne z obowiązującymi wytycznymi Banku,
- intuicyjne menu, które ułatwia dzieciom poruszanie się i nawigowanie, które jest spójne z nawigacją w IKO.

CONTACT CENTER PKO BANKU POLSKIEGO S.A.

Contact Center zapewnia sprawną i efektywną obsługę telefoniczną, poprzez e-mail, czat i media społecznościowe. Pracownicy Banku są dostępni całą dobę i zapewniają kompleksową obsługę klienta:

- wykonując dyspozycje,
- udzielając informacji i edukując,
- zachęcając do aktywnego korzystania z aplikacji samoobsługowych,
- sprzedając produkty banku oraz produkty ubezpieczeniowe.

Aby zapewnić najwyższą jakość i efektywność obsługi, wykorzystywana jest sztuczna inteligencja. Klienta kontaktującego się z infolinią wita voicebot. Jego zadaniem jest:

- rozpoznanie intencji kontaktu,
- obsłużenie klienta w prostych sprawach (udzielenie informacji, wykonanie prostych dyspozycji, np. nadanie PIN do karty płatniczej, zablokowanie dostępu do serwisu internetowego i aplikacji IKO),
- w razie potrzeby przekazanie rozmowy do wykwalifikowanego konsultanta.

W 2023 roku Bank wdrożył potwierdzanie transakcji podejrzanych (przelewów, BLIK, transakcji kartowych) przez voicebota. Dzięki temu w krótszym czasie zostaje potwierdzona większa liczba dyspozycji.

W 2023 roku boty przeprowadziły ponad 15 mln rozmów. Wpłynęło to na istotne obniżenie kosztów obsługi.

Bank wykazuje dbałość o bezpieczeństwo klientów. Szczególna uwaga jest zwracana na sytuacje potencjalnie fraudowe. Bank prowadzi edukację klientów w zakresie bezpieczeństwa, aby wzmocnić czujność i zapobiec wyłudzeniom.

Wprowadzona została możliwość potwierdzenia tożsamości dzwoniącego pracownika oraz weryfikacji klienta z wykorzystaniem aplikacji IKO. Dzięki temu rozwiązaniu klient ma pewność, że rozmawia z pracownikiem Banku.

Na bieżąco są identyfikowane i wprowadzane rozwiązania zaspokajające potrzeby naszych klientów. W 2023 roku zostały uruchomione dwie linie specjalistyczne: obsługi klientów powyżej 75 roku życia oraz klientów zgłaszających zagrożenia bezpieczeństwa. Dzięki tym rozwiązaniom nasi klienci obsługiwani są ze szczególną dbałością, a zakres i sposób obsługi uwzględnienia ich specjalne potrzeby.

Obsługa jest zapewniona w języku angielskim i ukraińskim. W 2023 roku został wydłużony czas działania infolinii ukraińskojęzycznej (w godzinach 7-22) oraz wprowadzona obsługa w weekendy i święta.

Jakość obsługi naszych pracowników jest doceniana w badaniach zewnętrznych. W 2023 roku w badaniu Moje Bankowanie obsługa telefoniczna oraz e-mail Banku otrzymywała wysokie pozycje na podium. W podsumowaniu za cały rok zajęła drugą pozycję. To skok o 5 pozycji w stosunku do poprzedniego roku.

W badaniu Instytucja Roku zanotowany został wysoki wzrost oceny jakości Infolinii Banku, a jakość obsługi świadczonej dla klientów ukraińskojęzycznych przez pracownika została wyróżniona w konkursie Polish Contact Center Awards.

8.7 SIEĆ DYSTRYBUCJI PKO BANKU POLSKIEGO S.A.

Sieć oddziałów i agencji
Centrum Bankowości Przedsiębiorstw
Centrum Bankowości Prywatnej

SIEĆ ODDZIAŁÓW I AGENCJI

PKO Bank Polski S.A. w trosce o wygodny dostęp do produktów i usług oddaje do dyspozycji swoich klientów szeroką sieć oddziałów detalicznych i agencji, biur bankowości prywatnej, oddziałów korporacyjnych, a także oddziałów, które mają siedziby poza granicami kraju. Modernizacja i optymalizacja sieci oddziałów odbywa się w sposób ciągły, a decyzja o funkcjonowaniu oddziału na danym mikrorynku podejmowana jest w oparciu o przesłanki ekonomiczne, z uwzględnieniem potencjału rozwoju. W 2023 roku dzięki podejmowanym działaniom optymalizacyjnym powierzchnia przypisana do oddziałów detalicznych została zmniejszona o 11,2 tys. m².

Na koniec 2023 roku sieć placówek Banku obejmowała:

- 882 oddziały detaliczne skupione w 10 oddziałach regionalnych, 8 biurach bankowości prywatnej i 11 biurach bankowości przedsiębiorstw,
- 23 regionalne centra korporacyjne (RCK) skupione w 7 regionalnych oddziałach korporacyjnych oraz oddziały w Republice Federalnej Niemiec, Republice Czeskiej, Republice Słowackiej.

W stosunku do stanu na koniec 2022 roku liczba placówek detalicznych ogółem zmniejszyła się o 23.

Tabela 13. Dane operacyjne segmentu detalicznego i korporacyjnego

	2023	2022	2021	2020	2019
Liczba placówek w segmencie detalicznym:	911	934	942	972	1 073
regionalne oddziały detaliczne	10	10	10	10	11
oddziały detaliczne	882	905	913	943	1 043
biura bankowości prywatnej	8	8	8	8	8
biura bankowości przedsiębiorstw	11	11	11	11	11
Liczba placówek w segmencie korporacyjnym i inwestycyjnym:	34	33	33	32	42
regionalne oddziały korporacyjne	7	7	7	7	7
regionalne centra korporacyjne	23	23	23	23	33
oddziały zagraniczne ¹⁾	4	3	3	2	2
Liczba agencji	286	349	447	492	538
Liczba bankomatów	3 056	3 011	2 976	3 022	3 080

1) Dane za 2023 rok uwzględniają oddział w Rumunii, który nie rozpoczął jeszcze działalności operacyjnej.

Sieć agencji stanowi uzupełnienie sieci oddziałów i bankomatów. Na koniec 2023 roku Bank współpracował z 286 agencjami. Obserwowany w ostatnich latach spadek liczby agencji jest spowodowany zmniejszeniem rentowności na skutek zmieniającej się i dynamicznej sytuacji rynkowej.

Bank nieustannie poprawia warunki w jakich odbywa się obsługa klientów i podnosi komfort pracy poprzez modernizację lub przenoszenie swoich oddziałów do atrakcyjniejszych lokalizacji. Celem jest zapewnienie nowoczesnych, przyjaznych oddziałów, dostosowanych do potrzeb klientów i pracowników. W ostatnich latach Bank przeprowadził transformację blisko 200 oddziałów. W samym 2023 roku, pierwszym roku nowej Strategii Banku, oddano 47 zmodernizowanych placówek własnych, w tym zrealizowano: 17 przeniesień oddziałów do nowych lokalizacji i 30 modernizacji oddziałów.

W zmodernizowanych i przenoszonych oddziałach zastosowane zostały udogodnienia dla klientów jak np. nośniki elektroniczne czy stanowiska internetowe. Jednocześnie kontynuowane są prace związane z przekształcaniem części oddziałów w oddziały bez obsługi kasowej na stanowiskach doradczych, tzw. oddziały bezgotówkowe. Gotówkę klienci mogą deponować lub wypłacać tylko za pomocą urządzeń samoobsługowych. Na koniec 2023 roku w modelu bezgotówkowym funkcjonowało 50 oddziałów (zmiana r/r o 17 oddziałów).

Oprócz działań poprawiających jakość pracy pracowników w 2023 roku Bank przeprowadził projekt mający na celu jeszcze lepsze wsparcie klientów z niepełnosprawnościami. W ramach projektu została zmieniona metodologia określająca dostępności placówek bankowych dla osób z poszczególnymi rodzajami niepełnosprawności. Przygotowano i przeprowadzono szkolenie z obsługi osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności – do 15 grudnia 2023 roku przeszkolono 81% pracowników sieci. Dokonano modernizacji kilkudziesięciu placówek bankowych uwzględniających wymogi dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. W 2023 roku Bank kontynuował wdrażanie nowego modelu obsługi klientów detalicznych, opartego o rolę Asystenta klienta, czyli pracownika odpowiedzialnego za wstępne rozpoznanie potrzeb klienta od momentu wejścia do oddziału i maksymalnie efektywną organizację wizyty. Na koniec 2023 roku model obsługi z Asystentem klienta funkcjonował w około 200 oddziałach.

CENTRUM BANKOWOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW

Centrum Bankowości Przedsiębiorstw PKO Banku Polskiego S.A. to optymalny model obsługi stworzony z myślą o rozwoju przedsiębiorców i zaspokojeniu ich potrzeb na usługi finansowe. Działając od 2018 roku Centrum Bankowości Przedsiębiorstw (CBP) generuje stały wzrost wyniku, zwiększając sukcesywnie bazę swoich klientów oraz poziom ich satysfakcji co zostało potwierdzone niezależnym badaniem NPS na tle innych banków konkurencyjnych plasując PKO Bank Polski S.A. na 3 miejscu (źródło: Indicator Polska, maj 2022 roku, badani klienci o przychodach 5-30 mln). W 2023 roku został zwiększony próg kwalifikacji klientów do obsługi przez CBP (przedsiębiorstwa o rocznych przychodach 15-60 mln zł), co powinno przyczynić się do większej akwizycji na koniec roku i zoptymalizować model sprzedaży.

Wyodrębnienie Centrum Bankowości Przedsiębiorstw pozwala budować pozytywny wizerunek i markę PKO Banku Polskiego jako solidnego partnera w biznesie dla polskich przedsiębiorstw, dzięki m.in:

- wyspecjalizowanej grupie blisko 140 doradców, którzy stale podnoszą swoje kompetencje oraz współpracują bezpośrednio z analitykami kredytowymi oraz specjalistami z Grupy Kapitałowej Banku,
- lepszemu dopasowaniu oferty produktowej i cenowej do potrzeb klientów oraz skróceniu czasu oczekiwania na decyzję kredytową, dzięki usprawnieniom w procesie kredytowym,
- zwiększeniu atrakcyjności oferty o produkty z Grupy Kapitałowej Banku oraz ścisłej współpracy ze specjalistami w zakresie faktoringu, leasingu i produktów skarbowych,
- cyklicznym spotkaniom z klientami w celu promowania produktów Banku i Grupy Kapitałowej Banku oraz przede wszystkim edukacji i popularyzacji nowoczesnych rozwiązań w oparciu o możliwości rynkowe i bieżące programy publiczne.

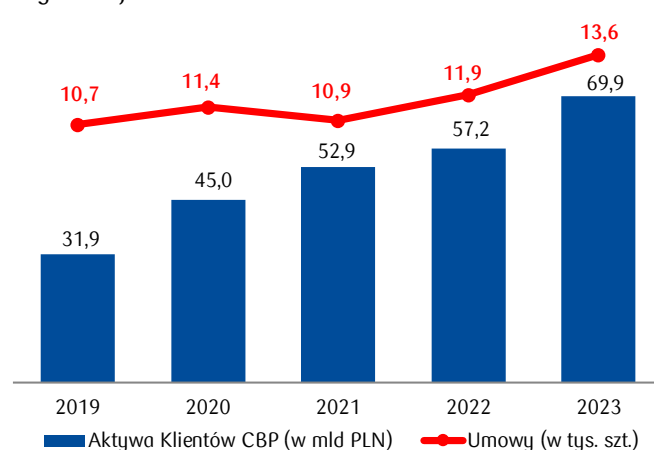
CENTRUM BANKOWOŚCI PRYWATNEJ

PKO Bank Polski S.A. od kilkunastu lat świadczy kompleksowe usługi finansowe w ramach oferty Bankowości Prywatnej i umożliwia klientom dostęp do szerokiej oferty produktów i instrumentów finansowych, od obsługiwanych zdalnie i w sposób tradycyjny kont osobistych i depozytowych przez usługi maklerskie i skarbowe, prestiżowe karty kredytowe z komfortowym pakietem ubezpieczeń, po pełne spektrum produktów inwestycyjnych oraz najem lub leasing samochodów czy jachtów. Bankowość Prywatna oferuje też wszechstronne finansowanie potrzeb bieżących oraz inwestycyjnych.

Biura Bankowości Prywatnej obsługują klientów w największych miastach w Polsce: Warszawie, Gdańsku, Krakowie, Katowicach, Poznaniu, Wrocławiu, Łodzi, Szczecinie, Bydgoszczy oraz Białymstoku i Lublinie.

Na koniec 2023 roku Centrum Bankowości Prywatnej zarządzało portfelem aktywów o wartości blisko 70 mld PLN (wzrost o 22,2% r/r), a liczba obsługiwanych klientów wyniosła około 18,9 tys. (wzrost o 12,7% r/r).

Umowy i aktywa klientów Centrum Bankowości Prywatnej

8.8 OBSZAR OPERACJI

Obszar operacji w 2023 roku kontynuował transformację usług w Banku i spółkach Grupy Kapitałowej Banku oraz centralizację zadań operacyjnych, dzięki czemu osiągnął bardzo dobre wyniki efektywnościowe i kosztowe. Zadania były realizowane w nowoczesnej strukturze obejmującej jednostki operacyjne: Contact Center oraz zespoły posprzedażowe i rozwojowe. To już kolejny rok, w którym obszar operacji, dzięki aktywnym działaniom automatyzacyjno-robotycznym, notował zwiększoną liczbę realizowanych zadań. Jednocześnie systematycznie zmniejszał zaangażowanie osób obsługujących procesy manualnie.

Połączenie kompetencji dwóch obszarów (operacji i Contact Center) pozwoliło zbudować nowoczesny, obsługiwany zdalnie proces middle office w zakresie obsługi spraw po śmierci naszych klientów. Dzięki zastosowaniu szerokiej współpracy pomiędzy pracownikami operacji, Contact Center oraz sieci oddziałów, aktualna obsługa spadkobierców zgłaszających się do Banku została uproszczona i pozwala na realizację zadania podczas jednego kontaktu.

W niespełna miesiąc Bank zaprojektował i wdrożył proces udzielania Bezpiecznego Kredytu 2% cieszącego się bardzo dużym zainteresowaniem klientów. Proces w znacznej mierze został zrobotyzowany i zautomatyzowany, a dla spraw wymagających obsługi manualnej Bank zapewnił realizację z wysoką efektywnością i jakością, dzięki czemu klienci otrzymywali środki w bardzo krótkim czasie.

Obszar operacji kontynuował obsługę procesu ustawowych wakacji kredytowych, która w znacznej mierze realizowana była w sposób automatyczny. Jedynie sprawy wymagające dodatkowych wyjaśnień trafiały do obsługi manualnej.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom naszych klientów obszar operacji wdrożył telefoniczną obsługę zgłaszanych spraw, których rozwiązanie możliwe jest w trakcie jednego kontaktu, bez konieczności przyjmowania zgłoszeń i oczekiwania na rozwiązanie. Dzięki temu klienci otrzymują pomoc i rozwiązanie już w trakcie rozmowy lub zaraz po jej zakończeniu, a Bank nie angażuje dodatkowych osób do wyjaśnienia prostych zgłoszeń.

Odpowiadając na zgłaszane potrzeby klientów oraz realizując obowiązek nałożony przez ustawodawcę, Bank wprowadził operacyjną obsługę rachunku mieszkaniowego z mechanizmem dopłat BGK. W dużej mierze proces ten został zrobotyzowany. Do obsługi manualnej kierowane są jedynie sprawy skomplikowane, wymagające dodatkowych wyjaśnień.

Ponadto w znacznej części został zrobotyzowany proces obsługi zaświadczeń wydawanych na wniosek klientów. Aktualnie większość spraw dotycząca produktów kredytowych oraz depozytowych realizowana jest automatycznie, co znacznie skróciło czas oczekiwania na wydanie dokumentów.

Obszar operacji rozpoczął przebudowę procesu zajęć egzekucyjnych. Dzięki wprowadzanym zmianom klienci szybciej otrzymują odpowiedzi na zapytania dotyczące posiadanych zajęć. Wprowadzony został szereg usprawnień wpływających na terminowość obsługi, co jest istotne zarówno dla klientów, jak i dla organów egzekucyjnych.

W 2023 roku Bank wdrożył do obsługi operacyjnej produkty dedykowane specjalnie dla rolników, takie jak kredyt z dopłatami Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz gwarancja rolna. Znaczna część tych procesów, podobnie jak w pozostałych obszarach, została zrobotyzowana.

Wdrożono optyczne rozpoznawanie znaków OCR w procesie rejestracji poczty kierowanej do Banku, dzięki czemu proces realizowany jest sprawniej.

Łączna liczba zadań zrealizowanych przez roboty do końca 2023 roku przekroczyła 256,3 mln, z czego w samym 2023 roku 77,3 mln.

8.9 WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Podmioty Grupy Kapitałowej, w szczególności PKO Bank Polski S.A., PKO Bank Hipoteczny S.A. i PKO Leasing S.A. od lat aktywnie korzystają z możliwości emisji instrumentów finansowych na rynkach dłużnych, zarówno na rynku polskim jak i zagranicznym.

Grupa Kapitałowa Banku pozyskuje środki z zagranicznych rynków finansowych np. poprzez kredyty od międzynarodowych banków rozwoju (m.in. Banku Rozwoju Rady Europy i Europejskiego Banku Inwestycyjnego), dzięki czemu może zaoferować preferencyjną ofertę dla małych i średnich przedsiębiorstw.

KREDOBANK S.A. jako spółka ukraińska dodatkowo uzyskuje finansowanie ze specjalnych programów kredytowych z Funduszu Rozwoju Przedsiębiorczości oraz grantów z Deutsche Sparkassenstiftung für internationale Kooperation (DSIK) dla klientów MSP korzystających z kredytów inwestycyjnych.

Grupa Kapitałowa Banku uczestniczy także w programach gwarancji portfelowych (m.in. z Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego). W 2023 roku oferowane były gwarancje w ramach programów COSME.

Szczegółowa informacja o emisjach papierów wartościowych oraz kredytach otrzymanych w ramach współpracy międzynarodowej znajduje się w nocie 38 „Otrzymane finansowanie” sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku za 2023 rok.

Grupa Kapitałowa Banku pozostaje liderem na polskim rynku w zakresie obsługi bankowych instytucji finansowych. Dzięki szerokiej i efektywnej sieci korespondenckich relacji z bankami zapewnia sprawne funkcjonowanie Banku na rynkach zagranicznych, pomimo wyzwań i obostrzeń będących następstwem wojny w Ukrainie.

Grupa Kapitałowa Banku systematycznie zwiększa portfel obsługiwanych korporacyjnych i finansowych klientów zagranicznych oraz poszerza zakres dostępnych produktów. Bank koncentruje się przede wszystkim na pozyskiwaniu klientów, będących spółkami-córkami wiodących podmiotów zagranicznych z obszaru Unii Europejskiej, rozbudowując jednocześnie kompetencje pozwalające na budowanie długoterminowych relacji z klientami z innych regionów świata, w tym w szczególności z Azji.

Spółki ubezpieczeniowe z Grupy Kapitałowej Banku - PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A i PKO Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. – współpracują z reasekuratorami na rynku międzynarodowym.

8.10 DZIAŁALNOŚĆ POZOSTAŁYCH SPÓŁEK ZALEŻNYCH

Podmioty zależne PKO Banku Polskiego S.A. z siedzibą w Polsce oferują kredyty hipoteczne oraz świadczą usługi głównie w zakresie leasingu, faktoringu, funduszy inwestycyjnych, funduszy emerytalnych i ubezpieczeń, zarządzania flotą pojazdów, agenta transferowego, dostarczania rozwiązań technologicznych i outsourcingu specjalistów IT.

CHARAKTERYSTYKA WYBRANYCH SPÓŁEK GRUPY PKO BANKU POLSKIEGO S.A.

Prezentowane w opisie wyniki finansowe pochodzą ze sprawozdań finansowych poszczególnych spółek sporządzonych zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, a w przypadku spółek ubezpieczeniowych zgodnie z Polskimi Standardami Rachunkowości. Dane dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania.

PKO BANK HIPOTECZNY S.A.

PKO Bank Hipoteczny S.A. jest liderem polskiego rynku banków hipotecznych pod względem sumy aktywów i portfela kredytów hipotecznych. Spółka jest też największym w Polsce emitentem hipotecznych listów zastawnych.

PKO Bank Hipoteczny S.A. zamknął 2023 rok zyskiem netto w wysokości 165,8 mln PLN (vs. 405,8 mln PLN straty netto w 2022 roku, która była związana z ujęciem straty z tytułu wakacji kredytowych wprowadzonych ustawą z dnia 7 lipca 2022 roku o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom).

PKO Bank Hipoteczny S.A. specjalizuje się w udzielaniu mieszkaniowych kredytów hipotecznych dla klientów indywidualnych, jak również nabywa wierzytelności z tytułu takich kredytów od PKO Banku Polskiego S.A. Spółka emituje listy zastawne (w PLN i w walutach obcych), które stanowią jedno z głównych źródeł długoterminowego finansowania kredytów zabezpieczonych nieruchomościami w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A.

Łączna wartość portfela kredytowego brutto PKO Banku Hipotecznego S.A. według stanu na 31 grudnia 2023 roku wynosiła 18,0 mld PLN, w tym 8,1 mld PLN stanowiły kredyty mieszkaniowe zabezpieczone hipotecznie nabyte od PKO Banku Polskiego S.A.

W 2023 roku PKO Bank Hipoteczny S.A. przeprowadził trzy emisje hipotecznych listów zastawnych o łącznej wartości nominalnej 1,75 mld PLN. Łączna wartość wyemitowanych przez spółkę i pozostających w obrocie listów zastawnych (według wartości nominalnej) na koniec 2023 roku wynosiła 10,4 mld PLN, w tym 2,7 mld PLN stanowiły zielone listy zastawne.

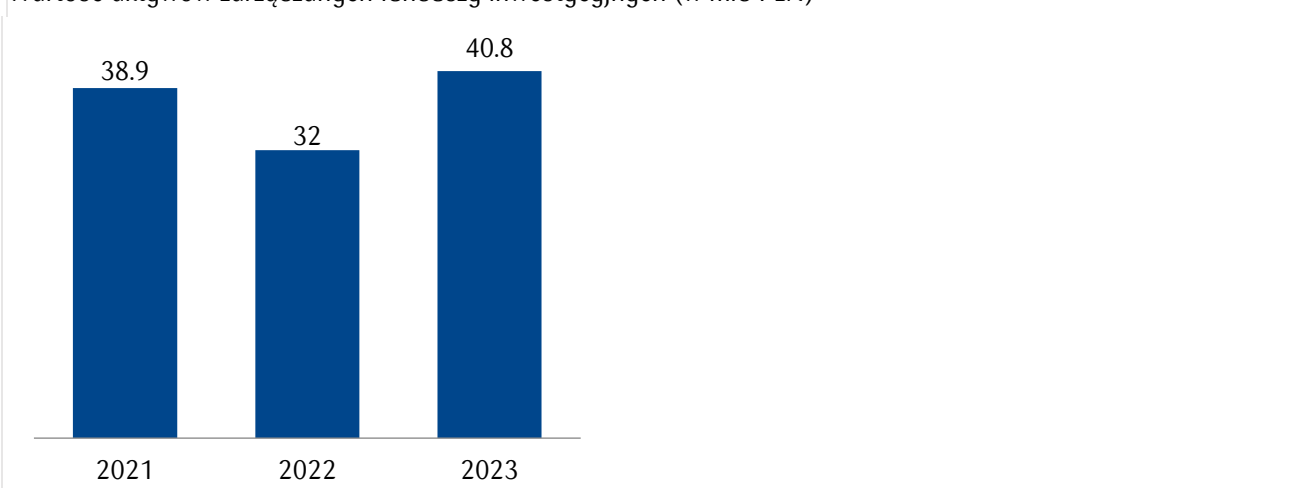
PKO TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH S.A.

Podstawowym przedmiotem działalności spółki jest tworzenie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi. Spółka oferuje również specjalistyczne programy inwestycyjne oraz prowadzi Pracowniczy Program Emerytalny (PPE) i Pracownicze Plany Kapitałowe (PPK).

W 2023 roku spółka wypracowała zysk netto w wysokości 237,7 mln PLN (w 2022 roku zysk netto wynosił 189,3 mln PLN).

Wartość aktywów netto funduszy zarządzanych przez spółkę wynosiła na koniec 2023 roku 40,8 mld PLN, co oznacza wzrost aktywów o 27,7% r/r.

Wartość aktywów zarządzanych funduszy inwestycyjnych (w mld PLN)

PKO TFI S.A. plasuje się na 1. miejscu z udziałem 20,06% w zarządzanych aktywach funduszy z wyłączeniem wybranych inwestorów i na 2. miejscu pod względem wartości aktywów netto z 12,74% udziałem w rynku funduszy inwestycyjnych ogółem*.

Według stanu na 31 grudnia 2023 roku spółka zarządzała 60 funduszami i subfunduszami inwestycyjnymi.

Spółka PKO TFI S.A. na koniec 2023 roku była liderem na polskim rynku PPK pod względem wielkości zarządzanych aktywów z 31,3% udziałem w tym rynku.

* Źródło: Analizy Online ze stycznia 2024 roku.

PKO BP BANKOWY PTE S.A.

Spółka zarządza PKO BP Bankowym Otwartym Funduszem Emerytalnym oraz PKO Dobrowolnym Funduszem Emerytalnym, w ramach którego oferowane jest IKE i IKZE.

W 2023 roku spółka wypracowała zysk netto w wysokości 24,1 mln PLN (vs. 24,8 mln PLN w 2022 roku).

Wyniki dotyczące Otwartego Funduszu Emerytalnego (OFE)*:

Na koniec 2023 roku wartość aktywów netto PKO BP Bankowego OFE zarządzanego przez PKO BP BANKOWY PTE S.A. wynosiła 9,5 mld PLN, co oznacza wzrost o ponad 2,4 mld PLN w stosunku do stanu na koniec 2022 roku. Wzrost jest efektem znaczącej poprawy sytuacji na rynkach finansowych.

Do PKO Bankowy OFE na koniec grudnia 2023 roku należało 850,0 tys. członków (864,1 tys. na koniec 2022 roku).

PKO BP Bankowy OFE zajmuje na rynku funduszy emerytalnych 7. miejsce pod względem wartości aktywów netto OFE oraz 7. miejsce pod względem liczby członków OFE*.

* Źródło: www.knf.gov.pl

GRUPA KAPITAŁOWA PKO LEASING S.A.

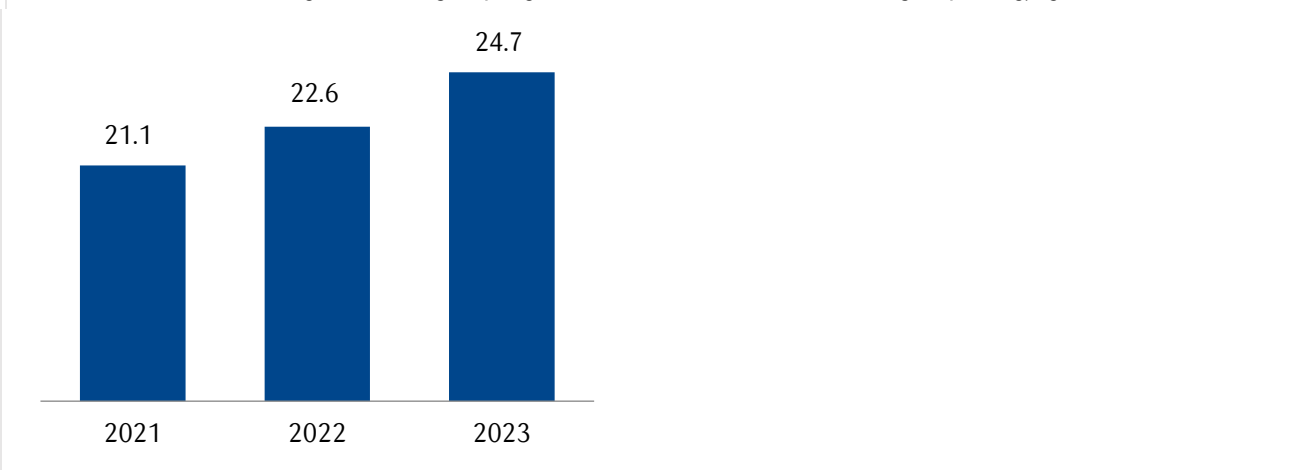
Grupa Kapitałowa PKO Leasing S.A. (tj. PKO Leasing S.A. oraz jej spółki zależne) oferuje usługi finansowe w zakresie leasingu i faktoringu oraz świadczy usługi agenta ubezpieczeniowego, zarządzania flotą i wynajmu pojazdów.

Grupa Kapitałowa PKO Leasing S.A. w 2023 roku wypracowała zysk netto w wysokości 353,4 mln PLN. Zysk netto za 2022 rok wynosił 347,2 mln PLN.

PKO Leasing S.A. wraz z podmiotami zależnymi oferuje usługi w zakresie leasingu oraz pożyczek. Klienci mogą w ten sposób sfinansować aktywa trwałe, m.in. samochody osobowe, dostawcze, pojazdy ciężarowe, maszyny, urządzenia, linie technologiczne, sprzęt medyczny, sprzęt oraz oprogramowanie IT.

Na 31 grudnia 2023 roku wartość bilansowa należności od klientów z tytułu leasingu i pożyczek (wymagalnych i niewymagalnych) oraz wartość bilansowa środków trwałych w leasingu operacyjnym Grupy PKO Leasing S.A. wyniosła łącznie 24,7 mld PLN.

Należności od klientów z tytułu leasingu i pożyczek oraz środki trwałe w leasingu operacyjnym (w mld PLN)

Grupa Kapitałowa PKO Leasing S.A. od kilku lat jest liderem polskiego rynku leasingu i wynajmu. Realizuje strategię „Cyfrowa Era Leasingu”, która zakłada silniejsze wykorzystanie cyfrowych narzędzi oraz rozwój działalności w nowych segmentach rynku.

PKO Faktoring S.A. świadczy usługi faktoringu krajowego i eksportowego z przejęciem ryzyka i bez przejęcia ryzyka, faktoringu odwrotnego oraz usługę programu faktoringowego dla dostawców. Spółka w 2023 roku osiągnęła zysk netto w wysokości 13,2 mln PLN (12,2 mln PLN w 2022 roku).

Wartość bilansowa należności od klientów z tytułu faktoringu według stanu na koniec 2023 roku wyniosła 5,39 mld PLN. Na koniec 2022 roku wartość ta wynosiła 3,60 mld PLN.

W 2023 roku wartość obrotów faktoringowych wyniosła 31,02 mld PLN (w 2022 roku 31,4 mld PLN).

Spółka na 31 grudnia 2023 roku zajmowała 5. miejsce (według obrotu) wśród firm faktoringowych zrzeszonych w Polskim Związku Faktorów z udziałem w rynku w wysokości 8,7%.

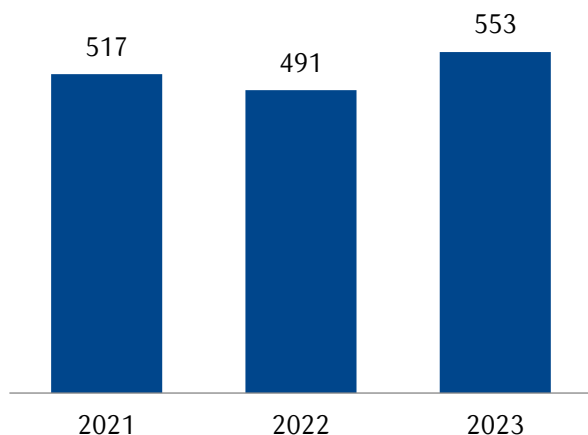
GRUPA KAPITAŁOWA PKO ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ S.A.

Grupa Kapitałowa PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. w 2023 roku wypracowała zysk netto w wysokości 82,9 mln PLN (zysk netto grupy w 2022 roku wynosił 54,9 mln PLN).

Przedmiotem działalności PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. są ubezpieczenia na życie (I dział ubezpieczeń). Spółka ma w ofercie produkty samodzielne, jak również uzupełniające produkty PKO Banku Polskiego S.A.

Wartość składek przypisanych brutto z tytułu zawartych przez spółkę umów ubezpieczenia w 2023 roku wyniosła 553 mln PLN. Spółka na koniec 2023 roku ubezpieczała 1 054 tys. osób (1 026 tys. osób w 2022 roku).

Składka przypisana brutto (w mln PLN)

PKO TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ S.A.

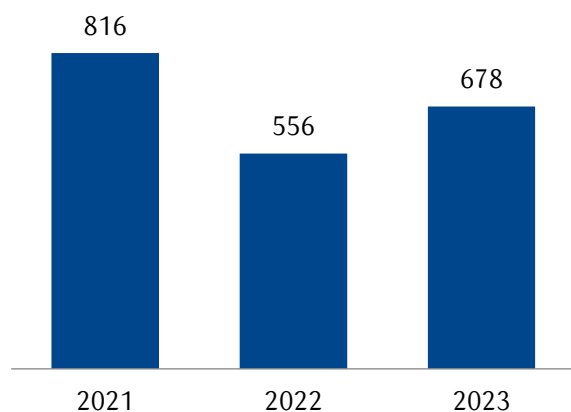
Spółka w 2023 roku osiągnęła zysk netto w wysokości 107,0 mln PLN (vs. 87,0 mln PLN w 2022 roku).

Przedmiotem działalności spółki PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA jest działalność ubezpieczeniowa w zakresie działu II ubezpieczeń – pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe. Spółka koncentruje się na ubezpieczaniu ryzyka utraty dochodu, następstw nieszczęśliwych wypadków i choroby oraz ubezpieczaniu nieruchomości dla pożyczkobiorców i osób zaciągających kredyty hipoteczne. Spółka w swojej ofercie posiada także ubezpieczenia komunikacyjne oraz nowoczesne ubezpieczenie domu i mieszkania PKO Dom.

Spółka wykazuje wysoki wskaźnik NPS na poziomie 60,39 dla procesu likwidacji szkód.

Wartość składek przypisanych brutto z tytułu zawartych przez spółkę umów ubezpieczenia w 2023 roku wyniosła 678 mln PLN. Spółka na koniec 2023 roku ubezpieczała 1 474 tys. osób (1 413 tys. osób w 2022 roku).

Składka przypisana brutto (w mln PLN)

PKO BP FINAT SP. Z O.O.

Spółka w 2023 roku osiągnęła zysk netto w wysokości 27,9 mln PLN (vs. 29,6 mln PLN w 2022 roku).

PKO BP Finat sp. z o.o. dostarcza usługi technologiczne i operacyjne wspierające podstawową działalność spółek z Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A.

PKO Finat sp. z o.o. świadczy również kompleksowe usługi firmom spoza Grupy Kapitałowej Banku, głównie z sektora finansowego, wykonując czynności wspierające ich podstawową działalność, m.in. usługi prowadzenia ewidencji PPK, usługi agenta transferowego, usługi pomocnicze dla funduszy inwestycyjnych zamkniętych księgowości funduszy i spółek, obsługę ubezpieczeń grupowych dedykowanych do produktów oferowanych przez PKO Bank Polski S.A. Specjalizuje się również w outsourcingu kompetencyjnym specjalistów IT, zespołów projektowych oraz procesów informatycznych, w tym procesów wytwórczych w zakresie systemów i aplikacji informatycznych.

Spółka świadczy także usługi pośrednictwa w sprzedaży produktów niefinansowych klientom Banku. Dostarcza szeroki wachlarz usług dostępnych w ramach bankowości elektronicznej, w tym m.in. doładowania telefonów, karty podarunkowe do platform z rozrywką i innymi usługami, płatności za autostrady, e-Księgowość dla przedsiębiorców, produkty BIK, ubezpieczenia, bilety na mecze Ekstraklasy.

W 2023 roku PKO Finat sp. z o.o. uruchomił Platformę integracyjną VAS API pośredniczącą między Bankiem a dostawcami usług cyfrowych w zakresie obsługi procesów zakupowych, rozliczeń i płatności cyklicznych.

8.11 NAGRODY I WYRÓŻNIENIA PRYZNANE GRUPIE KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO S.A.

W 2023 roku Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego S.A. otrzymała liczne nagrody i wyróżnienia. Poniżej prezentujemy najważniejsze z nich.

NAGRODY OTRZYMANE PRZEZ PKO BANK POLSKI S.A.	
NAJLEPSZA CYFROWA POŻYCZKA DLA FIRM Z SEKTORA MSP (LISTOPAD 2023)	PKO Bank Polski S.A. zajął 1. miejsce w konkursie CEE 23 SME Banking Awards w kategorii „cyfrowa pożyczka dla małych i średnich przedsiębiorstw” i 3. miejsce w kategorii „bankowość internetowa dla MSP”. Konkurs CEE SME Banking Awards od kilku lat organizuje stowarzyszenie bankowców SME Banking Club. W ramach tej inicjatywy banki i fintechy nagradzane są za najlepsze rozwiązania cyfrowe dla klientów z sektora MSP w regionie CEE.
EKOLOGICZNE KARTY (LISTOPAD 2023)	Karty płatnicze PKO Banku Polskiego S.A. wykonane z materiału pochodzącego z recyklingu zostały nagrodzone w kategorii Zielone Oblicze Technologii podczas konferencji „Future of Payments”, organizowanej przez Fundację Polska Bezgotówkowa. Bank od połowy 2023 roku wydaje swoim klientom karty płatnicze z tworzywa Ocean Plastic® pochodzącego od organizacji Parley for the Oceans. PKO Bank Polski S.A. jest pierwszym bankiem w Polsce, który dołączył do wąskiego grona wydawców kart płatniczych wykonanych z tego tworzywa.
DIGITAL EXCELLENCE AWARDS (LISTOPAD 2023)	PKO Bank Polski S.A. zdobył „Nagrodę Społeczności” za PKO Płacę później. Jest to usługa z zakresu płatności odroczonych. PKO Bank Polski S.A. jako pierwszy bank w Polsce i jeden z nielicznych na świecie samodzielnie udostępnił ją swoim klientom w listopadzie 2022 roku. W rok usługę aktywowało ponad 150 tys. klientów, którzy z jej pomocą opłacili zakupy na łączną kwotę 198 mln PLN. Digital Excellence Awards to inicjatywa spółki DE Group, skierowana do organizacji, które chcą przedstawić swoje sukcesy transformacyjne.
TOP MARKA (LISTOPAD 2023)	PKO Bank Polski S.A. został zwycięzcą kategorii banki w 16. edycji rankingu. Siła medialna marki Banku została oszacowana na ponad 8,4 mln punktów. To druga wartość medialnej siły marki w generalnym zestawieniu obejmującym 500 marek z 50 branż obecnych na polskim rynku. Top Marka to największe badanie medialne w Polsce realizowane przez magazyn „Press” oraz PSMM Monitoring & More.
GLOBAL RETAIL BANKING INNOVATION AWARDS (PAŹDZIERNIK 2023)	PKO Bank Polski S.A. zajął 1. miejsce w kategorii „Outstanding Customer Relations & Brand Engagement Initiative” za działania związane z budowaniem jego obecności w Metaverse. Uzasadniając przyznanie nagrody, organizatorzy zwrócili uwagę na innowacyjne podejście przy organizacji Wirtualnych Targów Pracy #PKOBankTalentów oraz działania marketingowe budujące zaangażowanie użytkowników platform metawersowych wokół marki Banku.

	Konkurs Global Retail Banking Innovation Awards jest organizowany przez The Digital Banker. W tegorocznej edycji jury oceniło 530 projektów zgłoszonych przez 190 banków z całego świata.
THE BEST ANNUAL REPORT (PAŹDZIERNIK 2023)	PKO Bank Polski S.A. zdobył 3 nagrody w konkursie. Po raz kolejny z rzędu został uhonorowany nagrodą specjalną „The Best of The Best”. Otrzymał też nagrodę za najlepsze sprawozdanie o wynagrodzeniach. Trzecia nagroda została przyznana za stałą, wysoki poziom sprawozdania finansowego. Raport roczny Banku doceniono głównie za sposób prezentacji, podejście do poszczególnych elementów sprawozdania oraz kompletność ujawnień wynikających z przepisów. Konkurs od 18 lat organizuje Instytut Rachunkowości i Podatków.
MOCARZE HIPERAUTOMATYZACJI 2023 (CZERWIEC 2023)	PKO Bank Polski S.A. w 2. edycji konkursu otrzymał nagrodę specjalną jury „HiperMocarz Automatyzacji”. Bank został doceniony za zastosowanie technologii Robotic Process Automation przy realizacji wakacji kredytowych. Głównym celem konkursu jest nagrodzenie najsukuteczniejszych wdrożeń z zakresu hiperautomatyzacji. Ich efektywność mierzona jest poprzez porównanie celów biznesowych postawionych przed wdrożeniem z wynikami uzyskanymi po jego przeprowadzeniu.
LIDER FINNSCORE (MAJ 2023)	PKO Bank Polski S.A. zajął 1. miejsce w rankingu Finnscore 2023 i został europejskim liderem cyfrowej bankowości. Bank został najwyżej oceniony za bankowość online, aplikację mobilną, atrakcyjność dla potencjalnych klientów oraz zdalny onboarding. To wyróżnienie potwierdza silną pozycję Banku, który jest liderem technologicznym, nie tylko w polskim sektorze bankowym, ale również w porównaniu ze światową czołówką banków. Ranking opiera się na publicznie dostępnych informacjach i obiektywnie ocenia cyfrową dojrzałość oraz doświadczenie banków w zakresie innowacji. Badaniu podlegało 300 kryteriów w 12 wybranych segmentach. Analizie poddano 230 banków z 26 krajów w Europie i Ameryce Północnej.
ZŁOTY BANKIER (MAJ 2023)	PKO Bank Polski S.A. zwyciężył w kategorii produktowej – kredyt hipoteczny. Bank odznaczył się na tle konkurencji m.in. atrakcyjną ofertą cenową kredytów hipotecznych zawierającą pełen zestaw opcji dla klientów wybierających różne rodzaje oprocentowania. W kategorii konto dla dziecka PKO Bank Polski S.A. zajął 2. miejsce. Organizator wyróżnił Bank za korzystną ofertę oszczędnościową dla najmłodszych. Ranking organizowany przez „Bankier.pl” i „Puls Biznesu” odbył się już po raz czternasty.
BROKER ROKU (KWIECIEŃ 2023)	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie uhonorowała Biuro Maklerskie PKO Banku Polskiego S.A. nagrodą Broker Roku. Statuetkę wręczono za najwyższy udział lokalnego członka giełdy w obrotach sesyjnych akcjami z Głównego Rynku i NewConnect oraz za najwyższy udział członka giełdy w obrotach sesyjnych obligacjami skarbowymi i nieskarbowymi na rynku regulowanym oraz ASO GPW (Alternatywny System Obrotu GPW). To wyróżnienie Biuro Maklerskie otrzymało już po raz szósty.
MOBILE TRENDS AWARDS (MARZEC 2023)	W 12. edycji konkursu IKO - aplikacja mobilna PKO Banku Polskiego S.A. zdobyła, drugi rok z rzędu, nagrodę główną w głosowaniu internautów, pokonując aplikacje ze znacznie większą liczbą użytkowników. IKO jest najpopularniejszą mobilną aplikacją bankową w Polsce oraz jedną z najlepiej ocenianych przez użytkowników aplikacji bankowych na świecie. Jest doceniana m.in. za innowacyjność, praktyczne funkcje i przyjazne rozwiązania. Mobile Trends Awards to prestiżowe wyróżnienie w branży. Przyznawane jest firmom, które z sukcesem wykorzystują mobilne technologie.
TOP EMPLOYER 2023 (STYCZEŃ 2023)	PKO Bank Polski S.A. po raz 4. otrzymał prestiżowy tytuł i certyfikat Top Employer. Potwierdza on odpowiedzialną strategię personalną, wysoką jakość środowiska pracy i konsekwencje w kształtowaniu kultury organizacyjnej. Tegoroczne wyniki badania pokazują, że wdrażane przez Bank rozwiązania w zakresie m.in. rekrutacji, onboardingu etyki i cyfryzacji procesów HR klasyfikują go w czołówce na rynku pracy. Ocena Banku regularnie poprawia się, co potwierdza systematyczne tworzenie i wdrażanie ulepszonych strategii z zakresu zarządzania personelem.

Program certyfikacji prowadzony przez Top Employers Institute jest jednym z najbardziej wymagających, a tytuł Top Employer - jednym z najbardziej prestiżowych w dziedzinie zarządzania zasobami ludzkimi.

NAGRODY OTRZYMANE PRZEZ SPÓŁKI ZALĘŻNE BANKU

DIAMENTY INNOWACJI (LISTOPAD 2023)

Oferta PKO Leasing S.A. dostępna w iPKO serwisie internetowym Banku została wyróżniona w konkursie Diamenty Innowacji w kategorii „Innowacja Roku: Finanse”. Klienci PKO Banku Polskiego S.A., prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą, w serwisie iPKO, online, bez wychodzenia z biura i bez zbędnych formalności mogą podpisać umowę leasingową na zakup samochodu. Diamenty Innowacji to organizowany przez Executive Club konkurs, w ramach którego nagradzani są liderzy biznesu, za innowacyjne działania wyznaczające kierunki rozwoju branż.

LIDER INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH UE W POLSCE (WRZESIEŃ 2023)

PKO Leasing S.A. został podwójnie narodzony przez Krajowy Punkt Kontaktowy ds. Instrumentów Finansowych UE. Spółka została uhonorowana w kategoriach „Najlepszy Krajowy Pośrednik Finansowy UE” oraz „Najlepsze Przedsiębiorstwo Leasingowe”. PKO Leasing S.A. ma niemal 20-letnie doświadczenie we współpracy z instytucjami unijnymi w zakresie pozyskiwania finansowania. Wyróżnienie jest potwierdzeniem zaangażowania największej firmy leasingowej w Polsce w oferowanie klientom różnorodnych rozwiązań ułatwiających dostęp do finansowania.

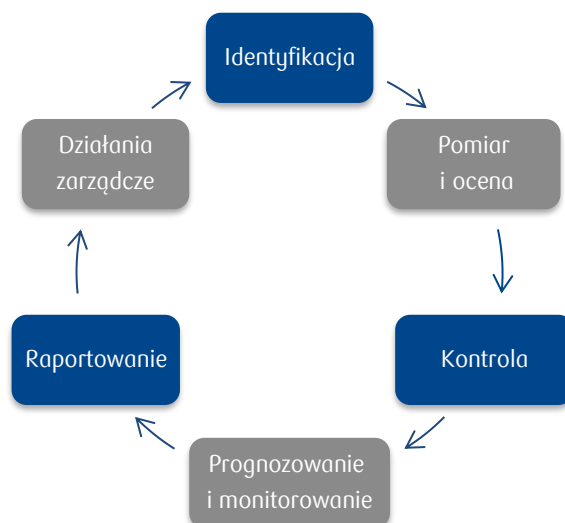
9. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

Zasady zarządzania ryzykiem
Charakterystyka polityki kredytowej PKO Banku Polskiego S.A.

9.1 ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Zarządzanie ryzykiem jest jednym z kluczowych procesów wewnętrznych zarówno w PKO Banku Polskim S.A, jak i w pozostałych podmiotach Grupy PKO Banku Polskiego S.A. Celem systemu zarządzania ryzykiem jest zapewnienie rentowności działalności biznesowej, przy jednoczesnej kontroli poziomu ryzyka i jego utrzymaniu w ramach systemu limitów i przyjętej przez Bank i Grupę Kapitałową Banku tolerancji na ryzyko w zmieniającym się otoczeniu makroekonomicznym i prawnym.

Nadrzędnym priorytetem jest zapewnienie odpowiedniego zarządzania wszystkimi rodzajami ryzyka związanymi z prowadzoną działalnością. W ramach systemu zarządzania ryzykiem Grupa Kapitałowa Banku identyfikuje, mierzy i ocenia ryzyko, kontroluje, prognozuje i monitoruje ryzyko, raportuje oraz prowadzi działania zarządcze.

Na proces zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku składają się następujące elementy:

IDENTYFIKACJA RYZYKA:

Identyfikacja ryzyka polega na rozpoznaniu aktualnych i potencjalnych źródeł ryzyka oraz oszacowaniu istotności jego potencjalnego wpływu na sytuację finansową Banku i Grupy Kapitałowej Banku. W ramach identyfikacji ryzyka Bank i podmioty Grupy Kapitałowej Banku określają te rodzaje ryzyka, które uznawane są za istotne w działalności Banku i Grupy Kapitałowej Banku.

POMIAR I OCENA RYZYKA:

Pomiar i ocena ryzyka mają na celu określenie skali zagrożeń związanych z występowaniem ryzyka. Pomiar ryzyka obejmuje określanie miar ryzyka adekwatnych do rodzaju, istotności ryzyka i dostępności danych. Wyniki pomiaru o charakterze ilościowym i jakościowym stanowią podstawę oceny ryzyka, która określa poziom lub zakres ryzyka.

W ramach pomiaru ryzyka Grupa Kapitałowa Banku przeprowadza:

- specyficzne testy warunków skrajnych, przeprowadzane odrębnie dla poszczególnych rodzajów ryzyka, służące ocenie wrażliwości danego ryzyka na wystąpienie niekorzystnych sytuacji rynkowych,
- kompleksowe testy warunków skrajnych, przeprowadzane łącznie dla ryzyka koncentracji oraz rodzajów ryzyka uznanych za istotne, służące określeniu wrażliwości miar adekwatności kapitałowej i wyników Banku na realizację negatywnego scenariusza zmian w otoczeniu i funkcjonowaniu Grupy Kapitałowej Banku.

Testy warunków skrajnych Grupa Kapitałowa Banku przeprowadza na podstawie założeń zapewniających rzetelną ocenę ryzyka, w szczególności z uwzględnieniem postanowień rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego.

KONTROLA RYZYKA:

Kontrola ryzyka obejmuje ustalanie dostosowanych do skali i złożoności działalności Grupy Kapitałowej Banku mechanizmów kontroli ryzyka, w szczególności w postaci strategicznych limitów tolerancji na poszczególne rodzaje ryzyka. Strategiczne limity tolerancji na ryzyko podlegają cyklicznemu monitorowaniu, a w przypadku ich przekroczenia podmioty Grupy Kapitałowej Banku podejmują działania zarządcze.

PROGNOZOWANIE I MONITOROWANIE RYZYKA:

Prognozowanie ryzyka polega na przewidywaniu przyszłego poziomu ryzyka przy uwzględnieniu zakładanej projekcji rozwoju działalności oraz zdarzeń wewnętrznych i zewnętrznych. Prognozy poziomu ryzyka Banku i Grupy Kapitałowej Banku poddaje się ocenie (tzw. „testowanie wsteczne”) w celu weryfikacji ich dokładności.

Monitorowanie ryzyka polega na obserwowaniu odchyleń realizacji od prognoz lub założonych punktów odniesienia (np. limitów, wartości progowych, planów, pomiarów z poprzedniego okresu, rekomendacji i zaleceń wydanych przez zewnętrzny organ nadzoru i kontroli). Monitorowanie i prognozowanie ryzyka odbywają się z częstotliwością adekwatną do istotności danego rodzaju ryzyka oraz jego zmienności.

RAPORTOWANIE RYZYKA:

Raportowanie ryzyka obejmuje informowanie o wynikach identyfikacji, pomiaru lub oceny ryzyka, monitorowania i prognozowania ryzyka, przyczynach zmian ryzyka, podjętych działaniach i rekomendacjach działań. Bank dostosowuje zakres, częstotliwość oraz formę raportowania do szczebla zarządczego odbiorców. Rada Nadzorcza jest niezwłocznie informowana o istotnych zmianach w poziomie ryzyka, w szczególności o zagrożeniach i podejmowanych działaniach zarządczych w sytuacji potencjalnych problemów płynnościowych Banku oraz efektach tych działań i ich wpływie na poziom płynności Banku.

DZIAŁANIA ZARZĄDCZE:

Działania zarządcze polegają na określaniu pożądanego poziomu ryzyka służącemu budowie struktury aktywów i pasywów. Działania zarządcze mogą skutkować w szczególności:

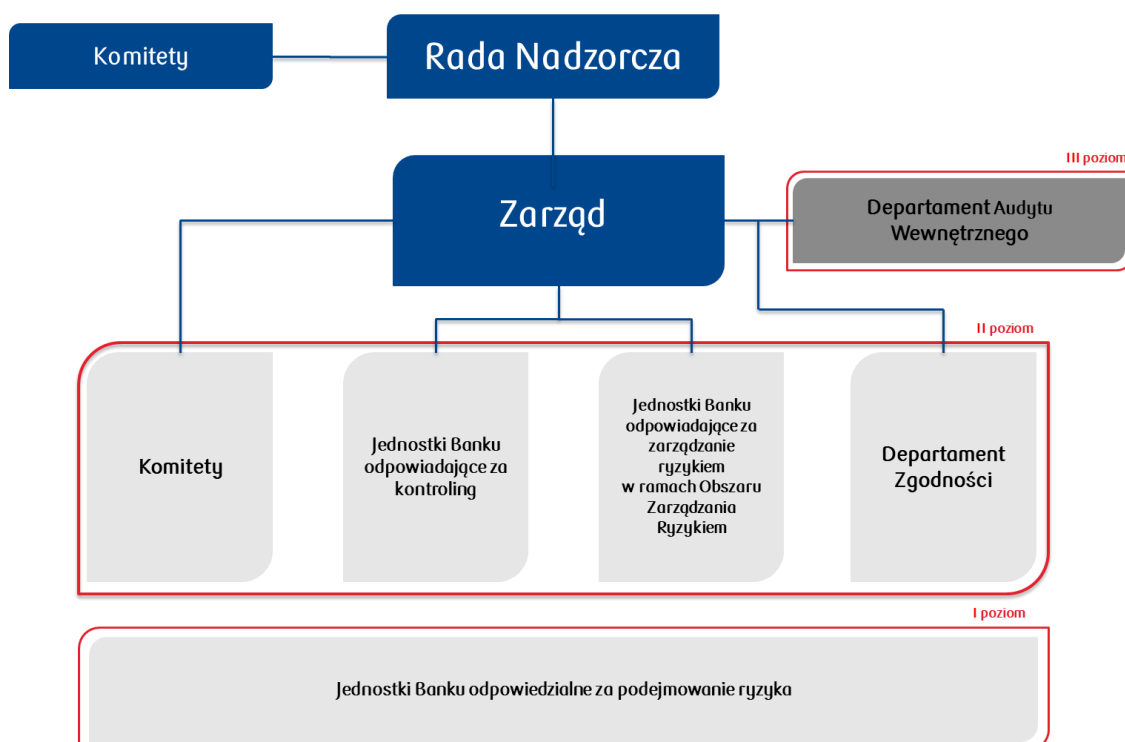
- akceptacją ryzyka – określeniem akceptowalnego poziomu ryzyka z uwzględnieniem potrzeb biznesowych oraz opracowaniu działań zarządczych na wypadek przekroczenia tego poziomu,
- redukcją ryzyka – łagodzeniem wpływu czynników ryzyka lub skutków jego materializacji (np. przez zmniejszenie lub dywersyfikację ekspozycji na ryzyko, ustalenie limitów, wykorzystywanie zabezpieczeń),

- transferem ryzyka – przeniesieniem odpowiedzialności za pokrycie ewentualnych strat (np. przez przeniesienie ryzyka na inny podmiot przy użyciu instrumentów prawnych takich jak umowy ubezpieczenia czy umowy o ochronę obiektu, przyjmowanie gwarancji),
- unikaniem ryzyka – rezygnacją z działalności generującej ryzyko lub wyeliminowaniem prawdopodobieństwa wystąpienia czynnika ryzyka, w tym w szczególności ustaleniem zerowej tolerancji na ryzyko.

Bank sprawuje nadzór nad funkcjonowaniem poszczególnych podmiotów Grupy Kapitałowej Banku. Bank nadzoruje systemy zarządzania ryzykiem w podmiotach oraz wspiera ich rozwój, jak również uwzględnia poziom ryzyka działalności poszczególnych podmiotów w ramach systemu monitorowania i raportowania ryzyka na poziomie Grupy Kapitałowej Banku. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się we wszystkich jednostkach Banku.

Organizacja zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim S.A. przedstawiona jest na poniższym schemacie:

Organizacja zarządzania ryzykiem bankowym

Rada Nadzorcza nadzoruje i ocenia proces zarządzania ryzykiem, w szczególności na podstawie cyklicznych raportów ryzyka uwzględniających ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz informacji o realizacji strategii zarządzania ryzykiem, w tym poziomie limitów ograniczających ryzyko oraz wniosków z testów warunków skrajnych i w razie konieczności zleca dokonanie weryfikacji tego procesu.

Radę Nadzorczą wspierają m.in. następujące komitety: Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej, Komitet ds. Ryzyka Rady Nadzorczej i Komitet Audytu Rady Nadzorczej.

Zarząd Banku w zakresie zarządzania ryzykiem odpowiada za strategiczne zarządzanie ryzykiem, w tym za nadzorowanie i monitorowanie działań podejmowanych przez Bank w zakresie zarządzania ryzykiem. Zarząd podejmuje najważniejsze decyzje mające wpływ na profil ryzyka Banku oraz uchwała przepisy wewnętrzne Banku dotyczące zasad zarządzania ryzykiem. Zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem, monitoruje i ocenia jego funkcjonowanie oraz przekazuje Radzie Nadzorczej informację w tym zakresie. W zarządzaniu ryzykiem Zarząd wspierają następujące komitety działające w Banku:

- Komitet Ryzyka (KR),
- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (KZAP),

- Komitet Kredytowy Banku (KKB),
- Komitet Ryzyka Operacyjnego (KRO),
- Komitet Zrównoważonego Rozwoju (KZR).

Zarządzanie ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku opiera się w szczególności na następujących zasadach:

- Grupa Kapitałowa Banku zarządza wszystkimi zidentyfikowanymi rodzajami ryzyka,
- proces zarządzania ryzykiem jest odpowiedni do skali działalności oraz do istotności, skali i złożoności danego ryzyka i jest na bieżąco dostosowywany do nowych czynników i źródeł ryzyka,
- metody zarządzania ryzykiem (w szczególności modele i ich założenia) oraz systemy pomiaru lub oceny ryzyka są dostosowane do skali i złożoności ryzyka, aktualnie prowadzonej i planowanej działalności Grupy Kapitałowej Banku i otoczenia, w którym działa oraz okresowo weryfikowane i walidowane,
- zachowana jest niezależność organizacyjna obszaru zarządzania ryzykiem od działalności biznesowej,
- zarządzanie ryzykiem jest zintegrowane z systemami planistycznymi i kontrolingowymi,
- poziom ryzyka jest na bieżąco monitorowany i kontrolowany,
- proces zarządzania ryzykiem wspiera realizację strategii Banku przy zachowaniu zgodności ze strategią zarządzania ryzykiem, w szczególności w zakresie poziomu tolerancji na ryzyko.

Regularnie, co najmniej w cyklu rocznym, Bank przeprowadza ocenę istotności wszystkich zidentyfikowanych ryzyk. Część z nich ma istotny wpływ na dochodowość i kapitał niezbędny do ich pokrycia. Na ryzyka uznane za istotne szacuje się kapitał wewnętrzny. W Grupie Kapitałowej Banku istotne są wszystkie ryzyka określone jako istotne w PKO Banku Polskim S.A.

W 2023 roku katalog rodzajów ryzyka uznanych za istotne w Banku nie został rozszerzony.

Poniżej wykaz wszystkich rodzajów ryzyka uznanych w Banku za istotne.

- **RYZYSKO KREDYTOWE** - ryzyko poniesienia straty w wyniku niewywiązania się klienta ze zobowiązań wobec Grupy Kapitałowej Banku lub ryzyko spadku wartości ekonomicznej wierzytelności Grupy Kapitałowej Banku, gdy pogorszy się zdolność klienta do obsługi zobowiązań,
- **RYZYSKO WALUTOWE** - ryzyko poniesienia straty przy zmianie kursów walutowych, generowane przez utrzymywanie otwartych pozycji w poszczególnych walutach,
- **RYZYSKO STOPY PROCENTOWEJ** - ryzyko poniesienia straty na pozycjach bilansowych i pozabilansowych Grupy Kapitałowej Banku wrażliwych na zmiany stóp procentowych, przy zmianie stóp procentowych na rynku,
- **RYZYSKO PŁYNNOŚCI** - ryzyko braku możliwości terminowego wywiązania się ze zobowiązań ze względu na brak płynnych środków; w ramach ryzyka płynności wyróżnia się ryzyko finansowania,
- **RYZYSKO OPERACYJNE** - ryzyko powstania straty, która wynika z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów lub zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne nie obejmuje ryzyka utraty reputacji i ryzyka biznesowego, a uwzględnia ryzyko prawne oraz ryzyko cyberbezpieczeństwa;
 - **RYZYSKO PRAWNE** - ryzyko poniesienia straty w wyniku nieznanomości, niezrozumienia i niestosowania norm prawnych oraz standardów rachunkowości, niemożności wyegzekwowania postanowień umów, niekorzystnych interpretacji lub rozstrzygnięć sądów albo organów administracji publicznej,
 - **RYZYSKO CYBERBEZPIECZEŃSTWA** - stopień narażenia przez potencjalne, negatywne czynniki ryzyka cyberbezpieczeństwa, związane z technologiami teleinformatycznymi, mogące powodować szkodę finansową dla organizacji poprzez naruszenie dostępności, integralności, poufności lub rozliczalności informacji przetwarzanych w zasobach Systemu Informatycznego Banku (SIB),
- **RYZYSKO WALUTOWYCH KREDYTÓW HIPOTECZNYCH DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH** - ryzyko poniesienia straty, gdy klient nie wywiąże się z zobowiązań wobec Banku z tytułu walutowego kredytu hipotecznego,
- **RYZYSKO BIZNESOWE (STRATEGICZNE)** - ryzyko nieosiągnięcia założonych celów finansowych, w tym poniesienia strat, które wynika z niekorzystnych zmian w otoczeniu biznesowym, niekorzystnych decyzji, nieprawidłowego wdrożenia decyzji lub braku odpowiednich działań w odpowiedzi na zmiany w otoczeniu biznesowym,
- **RYZYSKO ZMIAN MAKROEKONOMICZNYCH** - ryzyko pogorszenia sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej Banku w wyniku niekorzystnej zmiany warunków makroekonomicznych, w ramach ryzyka makroekonomicznego wyróżnia się ryzyko geopolityczne rozumiane jako makroekonomiczne efekty uwzględniające negatywne skutki dla gospodarki i rynków finansowych otoczenia geopolitycznego,

- **RYZYKO MODELI** - ryzyko poniesienia strat w wyniku błędnych decyzji biznesowych podejmowanych na podstawie modeli.

Bank na bieżąco realizuje plan integracji ryzyka ESG z systemem zarządzania ryzykiem. Bank zarządza ryzykiem ESG w ramach zarządzania innymi rodzajami ryzyka - ryzyko ESG nie jest odrębnym rodzajem ryzyka, lecz przekrojowym wpływającym na poszczególne rodzaje ryzyka, w szczególności na ryzyko kredytowe.

Ryzyko ESG zostało zdefiniowane przez Bank jako ryzyko negatywnych skutków finansowych dla Banku, będących konsekwencją obecnego lub przyszłego wpływu czynników ryzyka ESG na klientów i kontrahentów lub pozycje bilansu Banku.

ISTOTNE DZIAŁANIA GRUPY PKO BANKU POLSKIEGO S.A. PODJĘTE W 2023 ROKU.

PKO Bank Polski S.A. na bieżąco monitoruje sytuację klientów oraz dostosowuje politykę kredytową mając na uwadze zabezpieczenie dobrej jakości portfela kredytowego. W ramach wyceny ekspozycji kredytowych Bank uwzględnił szczególnie informacje dotyczące powiązań gospodarczych klientów z kontrahentami z Ukrainy, Białorusi i Rosji. Grupa Kapitałowa Banku dokonała odpisu na portfel kredytów udzielonych na terenie Ukrainy.

Bank realizował w Grupie Kapitałowej Banku (dotyczy podmiotów polskich) wytyczne dotyczące finansowania i prowadzenia usług bankowych dla:

- klientów prowadzących działalność gospodarczą, której model biznesowy bazuje na korzyściach płynących z aktywnego funkcjonowania na rynkach Rosji i Białorusi lub poprzez istotne powiązania (m.in. gospodarcze, osobowe),
- klientów, którzy są lub mogą zostać objęci sankcjami lub restrykcjami wprowadzonymi w związku z wojną Rosji w Ukrainie.

W zakresie ryzyka stopy procentowej zapoczątkowana w III kwartale 2023 roku seria obniżek stóp procentowych spowodowała obniżenie stopy referencyjnej do poziomu 5,75% na koniec 2023 roku, co przełożyło się na wzrost wyceny w portfelu instrumentów dłużnych oraz instrumentów pochodnych, które zabezpieczają zmienność dochodu odsetkowego. Jednocześnie utrzymujące się zainteresowanie klientów kredytami hipotecznymi opartymi na okresowo stałej stopie procentowej, w szczególności „Bezpiecznym Kredytem 2%”, miało pozytywny wpływ na miarę wrażliwości dochodu odsetkowego Banku.

Grupa Kapitałowa Banku utrzymuje bezpieczny poziom płynności, który umożliwia szybką i skuteczną reakcję na potencjalne zagrożenia. Nadzorcze oraz wewnętrzne miary ryzyka płynności utrzymywane były istotnie powyżej przyjętych progów ostrzegawczych. W 2023 roku PKO Bank Polski S.A. odpowiednio kształtował swoje źródła finansowania poprzez dostosowywanie oferty depozytowej (w szczególności oprocentowania depozytów) do bieżących potrzeb, przy jednoczesnym odnowieniu zapadających w 2023 roku wyemitowanych długoterminowych papierów wartościowych i listów zastawnych w wysokości ok. 4,5 mld PLN (w tym 0,75 mld EUR i 1,25 mld PLN).

Płynność KREDOBANK S.A., pomimo trwającego konfliktu w Ukrainie, utrzymywała się na stabilnym, bezpiecznym poziomie; spółka nie odnotowała spadku miar płynności i istotnego odpływu depozytów; KREDOBANK S.A. jest klasyfikowany przez NBU do grupy systemowych banków Ukrainy.

Jednocześnie w związku z działaniami wojennymi w Ukrainie w Banku od 2022 roku działa Grupa Wsparcia pod przewodnictwem Szefa Sztabu Kryzysowego, która ma na celu m.in. niedopuszczenie do zakłócenia funkcjonowania procesów krytycznych Banku, wymianę informacji w Grupie Kapitałowej Banku i koordynację udzielanej pomocy. Bank na bieżąco podejmuje działania ograniczające zagrożenia związane z wojną w Ukrainie, w szczególności w zakresie zapewnienia dostępności systemów Banku i cyberbezpieczeństwa.

Szczegółowy opis zasad zarządzania istotnymi rodzajami ryzyka, w tym technik ograniczania ryzyka, stosowanych zabezpieczeń oraz polityki w zakresie rachunkowości zabezpieczeń zawarty jest w sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku za 2023 rok (w części poświęconej zarządzaniu ryzykiem oraz w nocie 33 „Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty pochodne”) oraz w raporcie Adekwatność kapitałowa oraz inne informacje podlegające ogłaszaniu Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. według stanu na 31 grudnia 2023 roku.

9.2 CHARAKTERYSTYKA POLITYKI KREDYTOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO S.A.

Na politykę kredytową Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku składa się zbiór zasad i wytycznych zawartych w regulacjach i procedurach kredytowych. Łącznie tworzą one proces zarządzania ryzykiem kredytowym.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym Banku uwzględnia czynniki zewnętrzne, w tym zgodność z regulacjami zewnętrznymi oraz rekomendacjami i zaleceniami organów nadzoru i kontroli oraz czynniki wewnętrzne, w tym w szczególności poziom limitów strategicznych i poziom parametrów ryzyka kredytowego.

Priorytetem zarządzania ryzykiem jest zrównoważona relacja ryzyka i założonego poziomu rentowności, w ramach określonych limitów apetytu na ryzyko. Ryzyko jest mierzone kompleksowo dzięki wykorzystaniu szerokiego wachlarza jakościowych i ilościowych metod wspomaganych przez odpowiednie systemy informatyczne oraz narzędzia analityczne.

Model zarządzania ryzykiem kredytowym jest dostosowany do aktualnej działalności biznesowej i uwarunkowań rynkowych w poszczególnych segmentach klientów.

Ocena ryzyka kredytowego ekspozycji jest oddzielona od funkcji sprzedaży dzięki właściwej strukturze organizacyjnej, niezależności budowy i walidacji narzędzi wspierających ocenę ryzyka kredytowego oraz niezależność decyzji akceptujących odstępstwa od wskazań tych narzędzi.

Warunki finansowania oferowane klientowi zależą od oceny poziomu ryzyka kredytowego danego klienta. W ocenie ryzyka uwzględniane są polityki sektorowe opisane w rozdziale 13.7.6B.

W celu ograniczenia poziomu ryzyka kredytowego wynikającego ze wzrostu stopy procentowej oraz inflacji PKO Bank Polski S.A. i PKO Bank Hipoteczny S.A. wprowadziły zmiany w parametrach wykorzystywanych przy badaniu zdolności kredytowej kredytobiorców indywidualnych, którzy ubiegają się o kredyt mieszkaniowy (zgodnie z Rekomendacją S oraz stanowiskiem Urzędu KNF z 7 marca 2022 roku przekazany bankom), w tym: podniosły minimalną wartość bufora na wzrost stopy procentowej do 5 p.p. i minimalne koszty utrzymania (z uwzględnieniem wskaźnika inflacji) oraz zmieniły maksymalne dopuszczalne wartości wskaźnika DSTI (debt service to income), który określa odsetek dochodu przeznaczony na obsługę zadłużenia.

W ocenie ratingowej klientów korporacyjnych, firm i przedsiębiorstw Bank każdorazowo ocenia i klasyfikuje wpływ czynników środowiskowych, społecznych oraz związanych z zarządzaniem (tzw. czynniki ESG) na zdolność kredytową klienta oraz identyfikuje transakcje kredytowe z podwyższoną dźwignią finansową (tzw. transakcje lewarowane).

Podmioty zależne Banku, w których występuje istotny poziom ryzyka kredytowego zarządzają ryzykiem kredytowym indywidualnie. Ich metody oceny i pomiaru ryzyka kredytowego są dostosowane do metod stosowanych w PKO Banku Polskim S.A. Uwzględniają specyfikę działalności podmiotu.

10. ŚWIADCZENIA NA RZECZ OSÓB NADZORUJĄCYCH I ZARZĄDZAJĄCYCH

Zasady wynagradzania członków Zarządu PKO Banku Polskiego S.A.

Zmienne składniki wynagrodzeń członków Zarządu Banku i kluczowych menedżerów o istotnym wpływie na profil ryzyka
Informacja o przysługujących poszczególnym członkom Zarządu i kluczowym menedżerom pozafinansowych składnikach wynagrodzenia

Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej PKO Banku Polskiego S.A.

Umowy zawarte między Bankiem a osobami zarządzającymi

Zobowiązania wynikające z emerytur dla byłych osób nadzorujących i zarządzających

10.1 ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW ZARZĄDU PKO BANKU POLSKIEGO S.A.

[GRI 2-19] System wynagradzania członków Zarządu Banku reguluje:

- Polityka wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej oraz Zarządu Banku, przyjęta uchwałą nr 35/2020 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z 26 sierpnia 2020 roku,
- Polityka wynagradzania pracowników Banku i Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A., zatwierdzona uchwałą nr 195/2022 Rady Nadzorczej Banku z 30 grudnia 2022 roku,
- Zasady zatrudnienia i wynagradzania członków Zarządu Banku, zatwierdzone uchwałą nr 196/2022 Rady Nadzorczej Banku z 30 grudnia 2022 roku.

Na ich podstawie członkom Zarządu Banku przysługują:

- wynagrodzenie stałe ustalone zgodnie z ustawą z 9 czerwca 2016 roku o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami i według stanu na 31 grudnia 2023 roku wynoszące: w przypadku prezesa Zarządu: 15-krotność, a w przypadku pozostałych członków Zarządu Banku: 14,5-krotność przeciętnego

miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego,

- wynagrodzenie zmienne – wynagrodzenie dodatkowe przyznawane i wypłacane po zakończeniu okresu premiowania w szczególności z tytułu: premii, nagród za szczególne osiągnięcia w pracy, odpraw związanych z rozwiązaniem umowy (z wyłączeniem wynagrodzenia stałego i świadczeń przyznawanych na podstawie obowiązujących przepisów prawa).

ŚWIADCZENIA DLA CZŁONKÓW ZARZĄDU PKO BANKU POLSKIEGO S.A. OTRZYMANE I NALEŻNE OD PKO BANKU POLSKIEGO S.A.

Tabela 14. Świadczenia dla członków Zarządu Banku wypłacone w 2023 roku przez PKO Bank Polski S.A. (w tys. PLN)

	Wynagrodzenie stałe wypłacone w 2023	Wynagrodzenie zmienne za lata 2018-2023* wypłacone w 2023		Inne świadczenia**	Łączna wartość wypłaconego wynagrodzenia i przekazanych świadczeń w 2023
		Świadczenia w formie gotówkowej	Płatności na bazie akcji rozliczane w środkach pieniężnych		
Dariusz Szwed	879	-	-	4	883
Maciej Brzozowski	1 201	236	-	4	1 441
Marcin Eckert	1 201	303	90	4	1 598
Paweł Gruza	1 201	127	-	4	1 332
Wojciech Iwanicki	1 201	293	37	57	1 588
Andrzej Kopyrski	1 201	-	-	25	1 226
Artur Kurcweil	1 201	295	50	58	1 604
Piotr Mazur	1 201	430	396	75	2 102
Maks Kraczkowski	336	646	366	645	1 993
Mieczysław Król	336	657	378	650	2 021
Zarząd Banku	9 960	2 987	1 317	1 524	15 788
Członkowie Zarządu, którzy przestali pełnić swoje funkcje w poprzednich latach	-	1 610	2 254	945	4 809
Razem	9 960	4 597	3 570	2 470	20 597

* Do wynagrodzenia zmiennego za 2023 rok zakwalifikowane zostały odprawy przyznane i wypłacone w 2023 roku.

** Wpłaty na Pracowniczy Program Emerytalny (PPE), odszkodowania z tytułu przestrzegania zakazu konkurencji oraz przychód z tytułu użytkowania samochodu służbowego do celów prywatnych – w 2023 roku

	Wynagrodzenie stałe wypłacone w 2022	Wynagrodzenie zmienne za lata 2017-2021 wypłacone w 2022		Inne świadczenia *	Łączna wartość wypłaconego wynagrodzenia i przekazanych świadczeń w 2022
		Świadczenia w formie gotówkowej	Płatności na bazie akcji rozliczane w środkach pieniężnych		
Paweł Gruza	425	-	-	-	425
Maciej Brzozowski	832	-	-	-	832
Marcin Eckert	1 074	131	-	-	1 205
Wojciech Iwanicki	1 074	54	-	19	1 147
Maks Kraczkowski	1 074	354	563	70	2 061
Mieczysław Król	1 074	366	613	72	2 125
Artur Kurcweil	1 074	72	-	31	1 177
Piotr Mazur	1 074	380	646	74	2 174
Iwona Duda	670	48	-	407	1 125
Bartosz Drabikowski	1 028	127	139	45	1 339
Zarząd Banku	9 399	1 532	1 961	718	13 610
Członkowie Zarządu, którzy przestali pełnić swoje funkcje w poprzednich latach	-	2 051	3 510	1 211	6 772
Razem	9 399	3 583	5 471	1 929	20 382

* Wpłaty na Pracowniczy Program Emerytalny (PPE) oraz odszkodowania z tytułu przestrzegania zakazu konkurencji.

Tabela 15. Świadczenia od PKO Banku Polskiego S.A. dla członków Zarządu Banku należne i potencjalnie należne do wypłaty w kolejnych latach (w tys. PLN)

	Wynagrodzenie zmienne należne na 31.12.2023 - płatności na bazie akcji rozliczanych w środkach pieniężnych	Wynagrodzenie zmienne przyznane za lata 2019-2023*, zatwierdzone i niezatwierdzone do wypłaty		Łączna kwota wynagrodzeń zmiennych należnych i potencjalnie należnych
		Wynagrodzenie zmienne w formie gotówki	Kwota gotówki podlegająca przeliczeniu na instrument finansowy	
Dariusz Szwed	-	-	-	-
Maciej Brzozowski	-	180	416	596
Marcin Eckert	-	322	625	947
Paweł Gruza	-	85	212	297
Wojciech Iwanicki	-	281	573	854
Andrzej Kopyrski	-	-	-	-
Artur Kurcweil	-	291	585	876
Piotr Mazur	61	438	846	1 345
Maks Kraczkowski	44	486	818	1 348
Mieczysław Król	58	498	831	1 387
Zarząd Banku	163	2 581	4 906	7 650
Członkowie Zarządu, którzy przestali pełnić swoje funkcje w poprzednich latach	355	1 467	2 613	4 435
Razem	518	4 047	7 520	12 085

* Do wynagrodzenia zmiennego w formie gotówki za 2023 rok zakwalifikowane zostały odprawy przyznane w 2023 roku, które zostaną wypłacone w kolejnych latach. Ponieważ odprawy te zaliczone zostały do wynagrodzenia zmiennego przyznanego za 2023 rok, ich podział na instrument i gotówkę nastąpi przy naliczeniu łącznego wynagrodzenia zmiennego za 2023 rok.

Tabela 16. Wynagrodzenie członków Zarządu Banku otrzymane od jednostek powiązanych (w tys. PLN)

	2023	2022
Marcin Eckert*	62	-

* Prezentowana wartość dot. wynagrodzenia netto z tytułu pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej jednostki stowarzyszonej PKO Banku Polskiego S.A.

10.2 ZMIENNE SKŁADNIKI WYNAGRODZEŃ CZŁONKÓW ZARZĄDU BANKU I KLUCZOWYCH MENEDŻERÓW O ISTOTNYM WPŁYWIE NA PROFIL RYZYKA

[GRI 2-19] PKO Bank Polski S.A. dąży do zapewnienia aktualności zasad ustalania zmiennych składników wynagrodzeń. Robi to zgodnie z wymogami dyrektywy CRD V i Rozporządzenia delegowanego nr 2021/923, które uzupełniają dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających kryteria służące ustaleniu obowiązków kierowniczych, funkcji kontrolnych, istotnych jednostek gospodarczych i znacznego wpływu na profil ryzyka istotnej jednostki gospodarczej oraz określających kryteria służące ustaleniu pracowników lub kategorii pracowników, których działalność zawodowa wpływa na profil ryzyka tych instytucji w sposób porównywalnie tak istotny jak w przypadku pracowników lub kategorii pracowników, o których mowa w art. 92 ust. 3 tej dyrektywy.

Podstawą przyznania zmiennych składników wynagrodzeń są przede wszystkim cele premiowe nadawane w ramach zarządzania przez cele - Management by Objectives (MbO).

Nadawane cele mają zagwarantować uwzględnienie ryzyka związanego z działalnością Banku. Ryzyko jest uwzględniane zarówno poprzez ustalenie odpowiednich, wrażliwych na ryzyko kryteriów oceny efektywności pracy,

jak i redukcję lub brak wynagrodzenia zmiennego w przypadku pogorszonych wyników finansowych, straty lub pogorszenia innych wskaźników.

Zmienne składniki wynagrodzeń za dany okres premiowania (rok kalendarzowy) przyznawane są po rozliczeniu celów premiowych, zgodnie z poniższą tabelą.

Tabela 17. Formy wynagrodzenia zmiennego

Wartość wynagrodzenia zmiennego (brutto)	Nieodroczone wynagrodzenie zmienne 50% gotówka / 50% akcje fantomowe	Odroczone wynagrodzenie zmienne 50% gotówka / 50% akcje fantomowe
Do 700 000 PLN (włącznie)	60% wartości bazowej wynagrodzenia zmiennego	40% wartości bazowej wynagrodzenia zmiennego
	- w pierwszym roku po okresie premiowania	- w równych ratach w kolejnych latach po pierwszym roku po okresie premiowania
Powyżej 700 000 PLN	420 000 PLN plus 40% z nadwyżki ponad 700 000 PLN	280 000 PLN plus 60% z nadwyżki ponad 700 000 PLN

Okres odroczenia, na jaki przyznawane są akcje fantomowe, wynosi 5 lat.

Każdy z naliczonych składników wynagrodzenia zmiennego może zostać obniżony w następstwie:

- naruszenia obowiązków, które wynikają z umowy,
- uchybień w przestrzeganiu przepisów prawa lub standardów obsługi klientów,
- nieprawidłowego wykonywania wyznaczonych zadań służbowych,
- zachowań w stosunku do innych pracowników, które naruszają zasady współżycia społecznego.

Kwota premii:

- członka Zarządu (CZB) może zostać skorygowana na minus lub na plus o określony wskaźnik, w zależności od osiągniętych wyników Banku określonych w rocznej Nocie Banku (zestaw kluczowych wskaźników zarządczych określonych na dany rok kalendarzowy),
- MRT (Material Risk Takers), który nie jest członkiem Zarządu może zostać skorygowana na plus o określony wskaźnik w zależności od wyników Banku określonych w rocznej Nocie Banku.

Możliwe jest zastosowanie (odpowiednio przez Radę Nadzorczą Banku lub Zarząd Banku) rozwiązania typu malus, które obniża wielkość należnego wynagrodzenia zmiennego w kolejnych okresach rozliczeniowych. Jest to możliwe w przypadku:

- znacznego pogorszenia wyników Banku,
- znaczącej negatywnej zmiany w kapitale własnym,
- naruszenia przez MRT przepisu prawa lub popełnienia przezeń istotnych błędów,
- korekty realizacji i stopnia realizacji wyników lub celów MRT,
- pogorszenia wyników obszarów nadzorowanych lub kierowanych przez wyżej wymienione osoby,
- przyznania wynagrodzenia zmiennego na podstawie nieprawidłowych, wprowadzających w błąd informacji lub w wyniku oszustwa MRT.

Polityka wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku nie przewiduje obowiązku zwrotu przyznanego i już wypłaconego wynagrodzenia zmiennego. Polityka ta uprawnia Radę Nadzorczą do przyjmowania dodatkowych postanowień m.in. w zakresie żądania zwrotu przez Bank wynagrodzenia zmiennego (clawback). W 2023 roku takie żądanie nie wystąpiło.

MRT (z wyłączeniem członków Zarządu Banku) mogą korzystać z finansowanej przez Bank opieki medycznej, funduszu świadczeń socjalnych. MRT (łącznie z członkami Zarządu Banku) mogą korzystać z PPE.

W przypadku przyznania odprawy związanej z odwołaniem z funkcji (innej niż wynikająca z powszechnie obowiązujących przepisów prawa), jej wysokość odzwierciedla ocenę pracy w ciągu ostatnich trzech lat zatrudnienia. Maksymalną wysokość odpraw określają wewnętrzne przepisy Banku.

Odprawa przysługuje członkowi Zarządu pod warunkiem pełnienia funkcji członka Zarządu Banku przez okres co najmniej dwunastu miesięcy przed rozwiązaniem umowy. Odprawa MRT może być przyznana pod warunkiem zatrudnienia na stanowisku MRT przez okres co najmniej dwunastu miesięcy przed rozwiązaniem umowy o pracę.

Członkowie Zarządu i wybrani MRT objęci są ponadto umowami o zakazie konkurencji, które z tytułu powstrzymywania się przed zatrudnieniem w firmie konkurencyjnej po zakończeniu zatrudnienia w Banku, przewidują wypłaty odszkodowań – maksymalnie przez okres sześciu miesięcy, w wysokości do 100% wynagrodzenia stałego wynikającego z umowy.

W „Zasadach zatrudniania i wynagradzania członków Zarządu Banku” zawarto również postanowienia polegające na:

1. stosowaniu powyższych Zasad w ograniczonym zakresie, o którym mowa w art. 9ca ust. 1b Prawa bankowego,
2. ustaleniu maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu Banku w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym na poziomie 1:22,
3. wdrożeniu zasad neutralności płciowej w odniesieniu do wysokości wynagrodzeń członków Zarządu Banku,
4. uwzględnianiu celów związanych z ochroną środowiska naturalnego i odpowiedzialnością społeczną.

W maju 2023 roku Zarząd Banku podjął uchwałę w sprawie wypłat w 2023 roku zmiennych składników wynagrodzenia przyznanych MRT w Banku. W czerwcu 2023 roku Rada Nadzorcza Banku podjęła uchwałę w sprawie zatwierdzenia wysokości wypłat zmiennych składników wynagrodzeń członkom Zarządu Banku, której postanowienia zmieniono uchwałą Rady Nadzorczej z lipca 2023 roku, przesuwając termin wypłaty wynagrodzenia z lipca 2023 roku na 3 listopada 2023 roku. Uchwały Zarządu i Rady Nadzorczej w zakresie wynagrodzenia zmiennego za rok 2020 utrzymały ograniczenie wysokości środków na składnik odroczony tego wynagrodzenia o 21% z uwagi na osiągnięte wyniki finansowe w odniesieniu do długoterminowych planów rozwoju. W związku z okolicznościami związanymi z trwaniem stanu epidemii COVID-19, w szczególności podjętymi nadzwyczajnymi ograniczeniami administracyjnymi dotyczącymi prowadzenia działalności gospodarczej, a także możliwymi konsekwencjami gospodarczymi tego stanu i ich spodziewanym wpływem na sektor bankowy, w 2023 roku utrzymano wprowadzoną w roku 2020 zmianę proporcji oraz terminów wypłat wynagrodzeń zmiennych za lata 2018-2019.

Tabela 18. Zmiany proporcji oraz terminów wypłat wynagrodzeń zmiennych.

Wyszczególnienie	Wartość wynikająca z obowiązujących wcześniej przepisów wewnętrznych			Wartość wynikająca z nadzwyczajnych uchwał podjętych w 2023 roku tj. odpowiednio:		
Proporcja między wynagrodzeniem zmiennym nieodroczonym i odroczonym za 2019 rok	Nieodroczone 60%*			Nieodroczone 40%		
	Odroczone 40%*			Odroczone 60%		
Proporcja między wynagrodzeniem zmiennym za 2019 rok w formie gotówkowej / w formie instrumentu	Gotówka 50%			Gotówka 40%		
	Instrument 50%			Instrument 60%		
Termin wypłat wynagrodzeń zmiennych odroczonych, w odniesieniu do niewypłaconych rat za lata 2018-2019	CZB	gotówka	1 lipca	CZB	gotówka	1 lipca (bez zmian)
		Instrument	2 stycznia		Instrument	1 lipca
	MRT	gotówka	30 kwietnia	MRT	gotówka	31 maja
		Instrument	15 listopada		Instrument	31 maja kolejnego roku

* Zgodnie z przepisami wewnętrznymi do kwoty 700 000 PLN proporcja wynosi 60% do 40%, a ponad tę kwotę 40% do 60%.

10.3 INFORMACJA O PRZYSŁUGUJĄCYCH POSZCZEGÓLNYM CZŁONKOM ZARZĄDU BANKU I KLUCZOWYM MENEDŻEROM POZAFINANSOWYCH SKŁADNIKACH WYNAGRODZENIA

Od 1 lipca 2017 roku zasady zatrudnienia i wynagradzania członków Zarządu Banku zostały dostosowane do przepisów ustawy z 9 czerwca 2016 roku o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi

spółkami (Dz. U. z 2016 poz. 1202 z późn. zm.). Po zmianie członkom Zarządu nie przysługuje prawo do pozafinansowych składników wynagrodzenia.

10.4 ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ PKO BANKU POLSKIEGO S.A.

[GRI 2-19] Miesięczne wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej Banku określa Polityka wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej oraz Zarządu Banku. Miesięczne wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej jest ustalone jako iloczyn podstawy wymiaru, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 11 ustawy z 9 czerwca 2016 roku o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami, oraz mnożnika:

- dla Przewodniczącego Rady Nadzorczej – 2,75,
- dla Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej – 2,5,
- dla Sekretarza Rady Nadzorczej – 2,25,
- dla pozostałych członków Rady Nadzorczej – 2.

Wynagrodzenie zostaje podwyższone o 10% w przypadku, gdy członek Rady Nadzorczej uczestniczy, w co najmniej jednym stałym Komitecie Rady Nadzorczej.

Członkowi Rady Nadzorczej, niezależnie od wynagrodzenia, przysługuje zwrot kosztów poniesionych w związku z wykonywaniem funkcji. Dotyczy to w szczególności kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania do miejsca posiedzenia Rady Nadzorczej i z powrotem, kosztów zakwaterowania i wyżywienia.

WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ OTRZYMANE OD PKO BANKU POLSKIEGO S.A.

Tabela 19. Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej otrzymane od PKO Banku Polskiego S.A. (w tys. PLN)

	Wynagrodzenie stałe wypłacone w 2023 roku	Wynagrodzenie stałe wypłacone w 2022 roku
Mariusz Andrzejewski	182	163
Wojciech Jasiński	228	204
Dominik Kaczmarek	205	183
Andrzej Kisielewicz	182	163
Rafał Kos	182	163
Tomasz Kuczur	182	163
Maciej Łopiński	185	204
Robert Pietryszyn	230	19
Bogdan Szafranski	182	163
Agnieszka Winnik-Kalemba	182	163
Grzegorz Chłopek	-	143
Krzysztof Michalski	182	163
Razem	2 122	1 894

10.5 UMOWY ZAWARTE MIĘDZY BANKIEM A OSOBAMI ZARZĄDZAJĄCYMI

W 2023 roku każdy z członków Zarządu Banku miał zawartą z Bankiem umowę o świadczenie usług zarządzania. Umowy określają m.in. warunki wynagradzania i zakazu konkurencji.

10.6 ZOBOWIĄZANIA WYNIKAJĄCE Z EMERYTUR DLA BYŁYCH OSÓB NADZORUJĄCYCH I ZARZĄDZAJĄCYCH

W 2023 roku nie wystąpiły zobowiązania wynikające z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających, nadzorujących, albo byłych członków organów administrujących oraz zobowiązania zaciągnięte w związku z tymi emeryturami (w rozumieniu przepisów § 70 ust. 7 pkt. 18 Rozporządzenia Ministra Finansów z 29

marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2018, poz. 757 z późn. zm.).

11. ŁAD KORPORACYJNY

Informacje dla inwestorów
Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego
Akcje PKO Banku Polskiego S.A. i podmiotów powiązanych będące w posiadaniu władz Banku

11.1 INFORMACJE DLA INWESTORÓW

Notowania akcji PKO Banku Polskiego S.A. na GPW w Warszawie
Ratingi
Relacje inwestorskie

11.1.1 NOTOWANIA AKCJI PKO BANKU POLSKIEGO S.A. NA GPW W WARSZAWIE

W 2023 roku kurs akcji PKO Banku Polskiego S.A. wzrósł o 66,1% i na koniec roku wyniósł 50,32 PLN, osiągając w ciągu roku poziom 51,5 PLN, najwyższy od kryzysu zainicjowanego upadkiem banku Lehman Brothers. Tak silny wzrost ceny akcji był wynikiem znacznego wzrostu zysku na akcję oraz podwyższenia wyceny wyrażonej jako wskaźnik C/WK spowodowanej poprawą zwrotu z kapitału oraz obniżeniem kosztu kapitału rynku polskiego.

Kurs akcji PKO Banku Polskiego S.A. w okresie
31.12.2022–31.12.2023

Zmiana kursu akcji PKO Banku Polskiego S.A. na tle indeksu
WIG Banki w okresie 31.12.2022–31.12.2023
(31.12.2021=100%)

Na koniec 2023 roku PKO Bank Polski S.A. był największym krajowym bankiem notowanym na GPW w Warszawie. Na koniec ostatniej sesji 2023 roku inwestorzy wyceniali jego wartość na 62,9 mld PLN.

Duża płynność i wysoka kapitalizacja powodują, że akcje Banku wchodzą w skład wielu indeksów giełdowych tj. indeksu dużych polskich spółek WIG20 i WIG30, indeksu sektora bankowego WIG-Banki, indeksu spółek reprezentujących najwyższe standardy społecznej odpowiedzialności WIG-ESG, indeksu rynków wschodzących MSCI Emerging Markets oraz indeksu dużych spółek FTSE Russell i STOXX Europe 600.

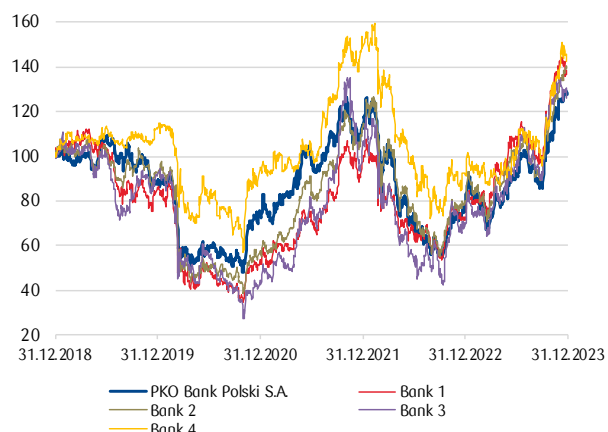
Tabela 20. Podstawowe dane na temat akcji PKO Banku Polskiego S.A.

	2023	2022
Cena akcji na koniec roku (PLN)	50,32	30,29
Maksymalna cena akcji (PLN)	51,50	50,44
Minimalna cena akcji (PLN)	24,83	21,14
Stopa zwrotu od początku roku (%)	66,13	-27,57
Liczba akcji	1 250 000	1 250 000
Kapitalizacja na koniec roku (mln PLN)	62 900,0	37 862,5
Średni wolumen obrotu na sesję	2 685 704	3 483 522
Udział w obrotach (%)	8,86	9,64
Średnia liczba transakcji na sesję	7 736	8 110
Zysk na akcję (PLN)	4,40	2,65
Wartość księgowa na akcję (PLN)	36,18	28,57
Wskaźnik C/Z (x)	11,43	11,43
Wskaźnik C/WK (x)	1,39	1,06

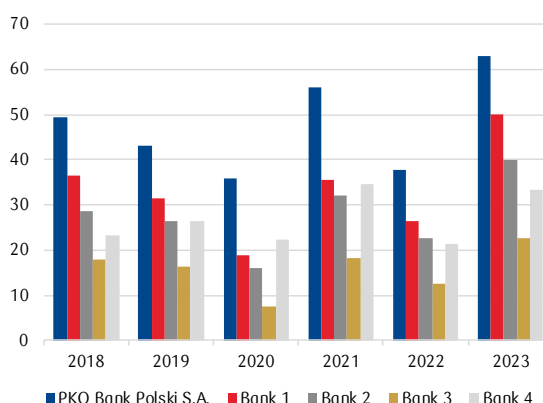
Źródło: Dane na podstawie statystyk GPW

KURS AKCJI PKO BANKU POLSKIEGO S.A. I KAPITALIZACJA NA TLE BANKÓW KONKURENCYJNYCH

Zmiana kursu akcji PKO Banku Polskiego S.A. na tle kursów akcji banków konkurencyjnych w okresie 31.12.2018-31.12.2023 (31.12.2018=100%)

Kapitalizacja (stan na koniec okresu, mld PLN)

11.1.2 RATINGI

RATINGI PKO BANKU POLSKIEGO S.A.

Oceny wiarygodności finansowej PKO Banku Polskiego S.A. są przyznawane przez agencję ratingową Moody's Investors Service, która nadaje Bankowi rating płatny.

Tabela 21. Oceny ratingowe PKO Banku Polskiego S.A. na 31 grudnia 2023 roku (rating płatny)

Moody's Investors Service	
Ocena depozytów długoterminowa	A2 z perspektywą stabilną
Ocena depozytów krótkoterminowa	P-1
Ocena zobowiązań (senior unsecured)	A3 z perspektywą stabilną
Ocena zobowiązań Programu MTN	(P)A3

Ocena innych zobowiązań krótkoterminowych Programu	(P)P-2
Ocena ryzyka kontrahenta długoterminowa	A2
Ocena ryzyka kontrahenta krótkoterminowa	P-1
Opinia o ryzyku kontrahenta (CR) długoterminowa	A2(cr)
Opinia o ryzyku kontrahenta (CR) krótkoterminowa	P-1(cr)

Tabela 22. Oceny ratingowe ESG PKO Banku Polskiego S.A. na 31 grudnia 2023 roku

FTSE Russell	3,3
MSCI	A
Sustainalytics	23,5 (Średnie)
V.E	46

RATINGI PKO BANKU HIPOTECZNEGO S.A.

Tabela 23. Oceny ratingowe PKO Banku Hipotecznego S.A. na 31 grudnia 2023 roku (rating płatny)

Moody's Investors Service	
Rating emitenta długoterminowy	A3
Rating emitenta krótkoterminowy	P-2
Ocena ryzyka kontrahenta długoterminowa	A2
Ocena ryzyka kontrahenta krótkoterminowa	P-1
Opinia o ryzyku kontrahenta długoterminowa	A2(cr)
Opinia o ryzyku kontrahenta krótkoterminowa	P-1(cr)
Rating dla emitowanych listów zastawnych denominowanych w PLN	Aa1
Rating dla emitowanych listów zastawnych denominowanych w EUR	Aa1

Ratingi dla emitowanych listów zastawnych są potwierdzane przy każdej emisji.

RATINGI KREDOBANK S.A.

KREDOBANK S.A. posiadał na 31 grudnia 2023 roku poniższe oceny przyznane przez ukraińskie agencje ratingowe.

Tabela 24. Oceny ratingowe KREDOBANK S.A. na 31 grudnia 2023 roku (ratingi płatne)

Agencja ratingowa „Expert-Rating”	
Rating kredytowy w skali krajowej	uaAAA z perspektywą stabilną
Agencja ratingowa „Standard-Rating”	
Rating kredytowy długoterminowy w skali krajowej	uaAAA z perspektywą stabilną
Rating kredytowy krótkoterminowy w skali krajowej	uaK1 z perspektywą stabilną
Rating depozytów w skali krajowej	ua1 z perspektywą stabilną

Długoterminowy rating kredytowy KREDOBANK S.A. w skali krajowej odpowiada poziomowi inwestycyjnemu, a więc spełnia wymogi aktów ustawodawczych Ukrainy w zakresie lokowania środków rezerw ubezpieczeniowych przez firmy ubezpieczeniowe oraz aktywów funduszy emerytalnych.

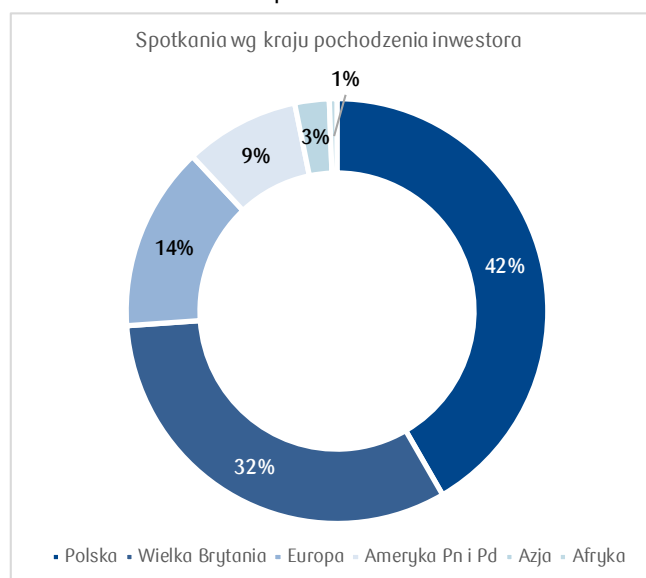
11.1.3 RELACJE INWESTORSKIE

PKO Bank Polski S.A. regularnie pozostaje w kontakcie z inwestorami i analitykami rynku finansowego dążąc do utrzymywania wysokich standardów komunikacji. Przedstawiciele Banku zapewniają przejrzysty, rzetelny i kompletny dostęp do informacji na temat funkcjonowania Banku, wyników finansowych oraz sytuacji sektora bankowego. Bank umożliwia kontakt w różnych, preferowanych przez inwestorów i analityków, formach.

W 2023 roku miały miejsce 342 spotkania inwestorskie:

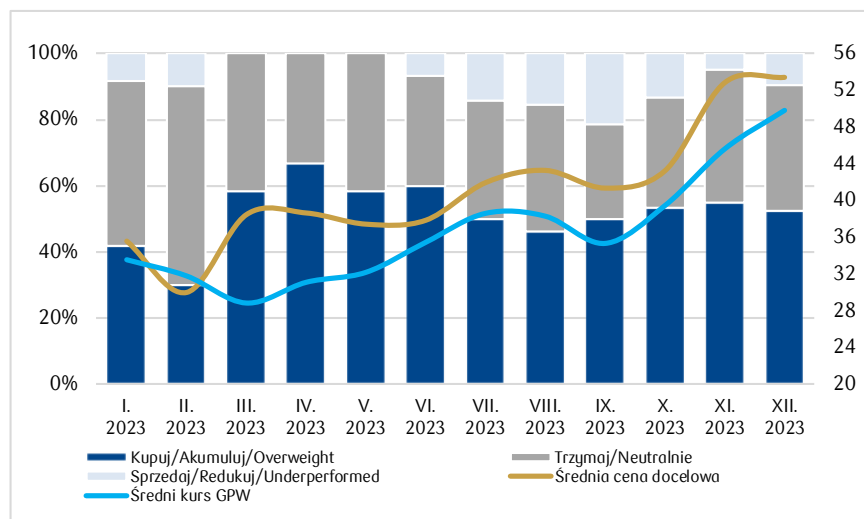
- wyniki finansowe Banku i Grupy Kapitałowej Banku prezentowane były po każdym kwartale przez Zarząd Banku; prezentacja wyników transmitowana była w Internecie,

- Zarząd Banku uczestniczył w szeregu konferencji inwestorskich organizowanych przez firmy maklerskie: odbyło się 277 spotkań podczas 16 konferencji stacjonarnych oraz 4 konferencji on-line z inwestorami z Polski (42%), Wielkiej Brytanii (32%), pozostałych krajów europejskich (14%), Ameryki Północnej (głównie z USA) i Ameryki Południowej (9%), Azji (3%) oraz Afryki (1%),
- odbyło się 61 spotkań indywidualnych, z czego 23 w formie online oraz 38 bezpośrednio w siedzibie Banku.

Bank PKO Bank Polski S.A. jest spółką obserwowaną przez szerokie gremium analityków biur maklerskich, którzy na bieżąco wydają rekomendacje podmiotom notowanym na GPW w Warszawie. Na koniec 2023 roku 18 analityków krajowych i zagranicznych publikowało raporty i rekomendacje dla akcji Banku. Średnia cena docelowa dla akcji Banku na koniec 2023 roku wyniosła 53,4 PLN.

Rekomendacje analityków oraz średnia cena docelowa

Na stronie internetowej Relacji Inwestorskich <https://www.pkobp.pl/relacje-inwestorskie/>, Bank niezwłocznie publikował wszystkie informacje istotne dla inwestorów i akcjonariuszy Banku. W 2023 roku, Bank po raz kolejny uruchomił raport roczny online w postaci serwisu internetowego w dwóch wersjach językowych: polskiej i angielskiej

(<https://raportroczny2022.pkobp.pl/> <https://raportroczny2022.pkobp.pl/en/>), co ułatwia dotarcie do kluczowych informacji finansowych oraz biznesowych.

11.2 OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO

Stosowanie zasad ładu korporacyjnego
Systemy kontroli w procesie sporządzania sprawozdań finansowych
Kapitał zakładowy, znaczne pakiety akcji i uprawnienia kontrolne
Ograniczenia dotyczące akcji PKO Banku Polskiego S.A.
Zasady powoływania i odwoływania członków Zarządu PKO Banku Polskiego S.A.
Zasady zmiany statutu PKO Banku Polskiego S.A.
Walne Zgromadzenie PKO Banku Polskiego S.A. i prawa akcjonariuszy
Rada Nadzorcza PKO Banku Polskiego S.A. - skład, kompetencje i zasady działania,
Zarząd PKO Banku Polskiego S.A. - skład, kompetencje i zasady działania
Polityka różnorodności w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku

11.2.1 STOSOWANIE ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO

Ogólne zasady ładu korporacyjnego w PKO Banku Polskim S.A., czyli regulacje wewnętrzne w zakresie zarządzania Bankiem i kontrolowania jego działalności, z uwzględnieniem zasad i oczekiwań wszystkich interesariuszy, wynikają z powszechnie obowiązujących przepisów prawa, w szczególności ustawy Kodeks spółek handlowych i ustawy Prawo bankowe, przepisów regulujących funkcjonowanie rynku kapitałowego oraz zasad wydanych przez GPW w Warszawie (dobre praktyki spółek notowanych na GPW), Komisję Nadzoru Finansowego (zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych oraz rekomendacje nadzorcze dla sektora bankowego).

Bank podlega następującym zbiorom zasad ładu korporacyjnego:

- „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2021” (obowiązujące Bank w związku z notowaniem akcji Banku na Głównym Rynku GPW).
 - tekst „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2021” jest dostępny na stronie internetowej GPW w sekcji poświęconej zagadnieniom ładu korporacyjnego spółek notowanych (<https://www.gpw.pl/dobre-praktyki2021>),
- „Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” (obowiązujące Bank w związku z posiadaniem statusu instytucji nadzorowanej przez KNF),
 - „Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” dostępne są na stronie Komisji Nadzoru Finansowego (https://www.knf.gov.pl/dla_rynku/regulacje_i_praktyka/zasady_ladu_korporacyjnego)

ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO ZAWARTE W DOBRZYCH PRAKTYKACH SPÓŁEK NOTOWANYCH NA GPW 2021

Rada Nadzorcza GPW w Warszawie S.A., uchwałą nr 13/1834/2021 z 29 marca 2021 roku przyjęła zbiór zasad ładu korporacyjnego dla spółek akcyjnych, będących emitentami akcji, obligacji zamiennych lub obligacji z prawem pierwszeństwa, które są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym prowadzonym przez powyższą giełdę, tj. „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2021” (Dobre Praktyki 2021), które weszły w życie 1 lipca 2021 roku.

Adresatem zasad zawartych w Dobrych Praktykach 2021 są wszystkie organy spółki. Zarząd PKO Banku Polskiego S.A. (dalej: Zarząd Banku lub Zarząd), Rada Nadzorcza PKO Banku Polskiego S.A. (dalej: Rada Nadzorcza Banku lub Rada Nadzorcza) oraz Walne Zgromadzenie PKO Banku Polskiego S.A. (dalej: Walne Zgromadzenie Banku lub Walne Zgromadzenie) wypowiedziały się w kwestii stosowania tych zasad - wszystkie przyjęły Dobre Praktyki 2021 bez wyłączeń.

W 2023 roku żaden z organów Banku nie zadeklarował odstąpienia od którejkolwiek z zasad zawartych w Dobrych Praktykach 2021.

Na stronie internetowej Banku dostępna jest informacja (w formule przewidzianej w Regulaminie Giełdy) na temat zakresu stosowania przez Bank powyższych zasad (<https://www.pkobp.pl/relacje-inwestorskie/lad-korporacyjny/dobre-praktyki-spolek-notowanych-na-gpw-2021/>).

Ocena Rady Nadzorczej w zakresie sposobu wypełniania przez Bank obowiązków informacyjnych określonych w Regulaminie Giełdy i przepisach dotyczących informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów

papierów wartościowych zawarta jest w rocznych sprawozdaniach tego organu, dostępnych na stronie internetowej Banku.

INCYDENTALNE NARUSZENIE DOBRYCH PRAKTYK 2021

W 2023 roku nie doszło do incyidentalnego naruszenia żadnej z zasad zawartych w Dobrych Praktykach 2021.

ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO DLA INSTYTUCJI NADZOROWANYCH WYDANE PRZEZ KOMISJĘ NADZORU FINANSOWEGO

„Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” wydane przez KNF w dniu 22 lipca 2014 roku (dalej: Zasady), określają relacje wewnętrzne i zewnętrzne instytucji nadzorowanych przez KNF, w tym relacje z udziałowcami i klientami, ich strukturę organizacyjną, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania.

W 2014 roku Bank przyjął do stosowania Zasady w zakresie, który dotyczy kompetencji i obowiązków Zarządu, tj. prowadzenia spraw Banku i jego reprezentacji, zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa oraz Statutem Banku. Tym niemniej przyjęto, że rozdział 9 Zasad, który dotyczy zarządzania aktywami na ryzyko klienta, nie będzie stosowany, ponieważ Bank nie prowadzi działalności w tym zakresie.

Rada Nadzorcza przyjęła do stosowania Zasady w zakresie, który dotyczy kompetencji i obowiązków Rady Nadzorczej, tj. nadzorowania prowadzenia spraw Banku, zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa oraz Statutem Banku.

Walne Zgromadzenie, w ramach przysługujących mu kompetencji, przyjęło do stosowania Zasady, z zastrzeżeniem odstąpienia od stosowania następujących zasad:

- § 10 ust. 2 Zasad w zakresie wprowadzania uprawnień osobistych lub innych szczególnych uprawnień dla akcjonariuszy,
- § 12 ust. 1 Zasad w zakresie odpowiedzialności akcjonariuszy za niezwłoczne dokapitalizowanie instytucji nadzorowanej,
- § 28 ust. 4 Zasad w zakresie dokonywania przez organ stanowiący oceny, czy ustalona polityka wynagradzania sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania instytucji nadzorowanej.

Zgodnie z uzasadnieniem przedstawionym przez Skarb Państwa wraz z propozycją projektu uchwały Walnego Zgromadzenia z 2015 roku, odstąpienie od stosowania zasady określonej w § 10 ust. 2 i § 12 ust. 1 Zasad spowodowane było niezakończonym procesem prywatyzacji Banku przez Skarb Państwa.

Odstąpienie od stosowania zasady określonej w § 28 ust. 4 uzasadnione zostało zbyt szerokim zakresem podmiotowym polityki wynagradzania, który podlega ocenie organu stanowiącego. W opinii Skarbu Państwa polityka wynagradzania osób, które pełnią kluczowe funkcje i nie są członkami organu nadzorującego i organu zarządzającego, powinna podlegać ocenie ich pracodawcy albo mocodawcy (jest nim Bank reprezentowany przez Zarząd, którego działalność nadzoruje Rada Nadzorcza).

Zgodnie z § 27 Zasad Rada Nadzorcza Banku dokonuje regularnej oceny stosowania Zasad, a wyniki tej oceny są udostępniane na stronie internetowej Banku oraz przekazywane pozostałym organom Banku. Dotychczas Rada Nadzorcza ośmiokrotnie dokonywała takiej oceny - za rok 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 i 2022 (we wszystkich tych przypadkach wydała pozytywną ocenę).

Od 1 stycznia 2022 roku w PKO Banku Polskim S.A. stosowane są również postanowienia Rekomendacji Z, dotyczącej zasad ładu wewnętrznego w bankach, wydanej przez KNF. Rekomendacja Z jest uzupełnieniem, uszczegółowieniem i rozwinięciem zagadnień, które zostały już uregulowane m.in. w Zasadach. W przypadku, gdy zakres Rekomendacji pokrywa się z zakresem Zasad pierwszeństwo mają postanowienia Rekomendacji Z, a w zakresie nieuregulowanym w Rekomendacji Z, zastosowanie mają Zasady.

Treść Rekomendacji Z dostępna jest na stronie KNF:

https://www.knf.gov.pl/knf/pl/komponenty/img/Rekomendacja_Z_70998.pdf.

INFORMACJA O STOSOWANIU ZASAD ZAWARTYCH W DOBRYCH PRAKTYKACH 2021 ORAZ ZASADACH ŁADU KORPORACYJNEGO DLA INSTYTUCJI NADZOROWANYCH KNF

Poniżej przedstawiamy informacje o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego. Opis, zgodnie z zaleceniem Komisji Europejskiej z 9 kwietnia 2014 roku w sprawie jakości sprawozdawczości dotyczącej ładu korporacyjnego (2014/208/UE), dotyczy zagadnień, które w opinii Banku mają największe znaczenie dla akcjonariuszy.

WALNE ZGROMADZENIE I RELACJE Z AKCJONARIUSZAMI

Bank ustalając miejsce i termin, a także formę walnych zgromadzeń bierze pod uwagę konieczność umożliwienia udziału w ich obradach jak największej liczbie akcjonariuszy. W 2023 roku Bank nie przeprowadzał walnych zgromadzeń przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej (e-walne). W związku z przyjęciem wszystkich zasad zawartych w Dobrych Praktykach 2021, jak również odstąpieniem od wyłączenia §8 ust. 4c „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” KNF, Bank nie wyklucza możliwości organizowania e-walnych, jeżeli będzie to uzasadnione z uwagi na zgłaszane oczekiwania akcjonariuszy. Bank jest w stanie zapewnić infrastrukturę techniczną niezbędną do ich przeprowadzenia oraz jest przygotowany proceduralnie w zakresie organizacji e-walnych (Rada Nadzorcza przyjęła regulamin przeprowadzania walnych zgromadzeń przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej). Niezależnie od powyższego, w celu zapewnienia maksymalnej jawności podejmowania decyzji, obrady Walnych Zgromadzeń są transmitowane w czasie rzeczywistym, a przedstawiciele mediów mają możliwość swobodnej obecności na takich obradach.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie 7 czerwca 2021 roku przyjęło do stosowania wszystkie zasady zawarte w Dobrych Praktykach 2021, w tym dotyczącą zachowania trzech dni przed walnym zgromadzeniem jako ostatecznego terminu składania projektów uchwał zgromadzenia oraz przedstawiania kandydatur do Rady Nadzorczej wraz z niezbędnymi oświadczeniami. Walne Zgromadzenie zorganizowane w 2023 roku odbyło się z poszanowaniem tych zasad.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej z zasady biorą udział w obradach Walnego Zgromadzenia. W 2023 roku udział ten miał charakter mieszany - w miejscu obrad oraz za pośrednictwem środków dwustronnej komunikacji elektronicznej w czasie rzeczywistym. Organy te reprezentowane były w składzie umożliwiającym wypowiedzenie się na temat spraw będących przedmiotem obrad walnego zgromadzenia oraz udzielenie merytorycznej odpowiedzi na pytania zadawane w jego trakcie. Zarząd prezentował wyniki finansowe oraz inne istotne informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym, a także omawiał istotne zdarzenia dotyczące minionego roku obrotowego, porównując prezentowane dane z latami wcześniejszymi.

Przyjęta w 2022 roku Polityka dywidendowa Banku zakłada intencję stabilnego realizowania w długim terminie wypłat dywidendy, z zachowaniem zasady ostrożnego zarządzania Bankiem i Grupą Kapitałową Banku. Na obecnym etapie Bank nie identyfikuje przesłanek do niestosowania zasady Dobrych Praktyk 2021 w zakresie ograniczenia możliwości pozostawienia w Banku całości zysku wypracowanego w danym roku.

POLITYKA INFORMACYJNA I KOMUNIKACJA Z INWESTORAMI

Nadrzędnym celem Banku w zakresie działań informacyjnych jest zagwarantowanie wysokich standardów komunikacji z uczestnikami rynku kapitałowego, będących wyrazem poszanowania zasad powszechnego i równego dostępu do informacji. Aby zrealizować ten cel Bank prowadzi politykę informacyjną w sposób gwarantujący właściwy, rzetelny i kompletny dostęp do informacji o Banku dla wszystkich inwestorów, bez stosowania preferencji w stosunku do któregośkolwiek z nich. Powyższe zagadnienia Bank uregulował w „Zasadach polityki informacyjnej PKO Banku Polskiego S.A. w zakresie kontaktów z inwestorami i klientami”, które znajdują się na stronie internetowej Banku ([Polityka informacyjna - PKO Bank Polski \(pkobp.pl\)](#)).

Bank komunikuje się z inwestorami bezpośrednio, organizując transmitowane online spotkania wynikowe, uczestnicząc w szeregu konferencji inwestorskich oraz spotkań bilateralnych, jak również aktywnie wykorzystuje korporacyjną stronę internetową, w której wyodrębnił część poświęconą relacjom inwestorskim. Na stronie tej zamieszczone są kluczowe informacje dotyczące Banku i wyemitowanych papierów wartościowych, w tym informacje o strategii Banku, sprawozdania finansowe, prezentacje, podstawowe dane finansowe w formacie umożliwiającym ich bezpośrednie wykorzystanie, dane kontaktowe oraz inne informacje zazwyczaj zamieszczane przez spółki, zgodnie ze stosownymi rekomendacjami.

W sekcji relacji inwestorskich pod adresem [Ład korporacyjny - PKO Bank Polski \(pkobp.pl\)](#) znajdują się informacje dotyczące zasad Ładu korporacyjnego, podstawowe dokumenty korporacyjne, polityki i sprawozdania, jak również informacje dotyczące stosowania Dobrych Praktyk 2021 oraz „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” KNF.

W związku z przyjęciem Strategii na lata 2023-2025 oraz w celu zapewnienia należytej komunikacji z interesariuszami, Bank zamieścił na stronie internetowej informacje na temat jej założeń, mierzalnych celów, w tym zwłaszcza celów długoterminowych oraz planowanych działań w ramach jej realizacji. Informacje te znajdują się w sekcji relacji inwestorskich [Strategia PKO Banku Polskiego S.A. na lata 2023-2025 \(pkobp.pl\)](#).

Obszar ESG jest jednym z filarów strategii PKO Banku Polskiego S.A. na lata 2023-2025. Strategia Banku w obszarze ESG zawiera zestaw mierników w trzech obszarach zrównoważonego rozwoju: środowiskowym, społecznym oraz ładu korporacyjnego. Informacja na temat celów ESG zawartych w Strategii na lata 2023-2025 znajduje się na stronie internetowej Banku: [Strategia PKO Banku Polskiego S.A. na lata 2023-2025 \(pkobp.pl\)](https://pkobp.pl/strategia).

Niezależnie od cyklicznych spotkań związanych z publikacją wyników, na bieżąco prowadzony jest dialog z akcjonariuszami. Odpowiedzi na pytania inwestorów udzielane są niezwłocznie po ich otrzymaniu, nie później jednak niż w terminie 14 dni, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach po upływie 14-dniowego terminu, po uprzednim poinformowaniu inwestora o planowanym terminie udzielenia odpowiedzi. Bank nie zawęża kręgu osób uprawnionych do informacji jedynie do akcjonariuszy. Odpowiadając na poszczególne pytania, Bank ocenia możliwość udzielenia odpowiedzi na konkretne pytanie pod względem ochrony tajemnic spółki, braku konfliktu z obowiązującymi przepisami prawa, a także ocenia wagę pytania i do niej dostosowuje szybkość i szczegółowość wyjaśnień.

Bank posiada również rekomendowane przepisy wewnętrzne dotyczące udzielania wyjaśnień i sprostowań dotyczących nieprawdziwych, nieścisłych lub szkodliwych doniesień medialnych.

ZARZĄD I RADA NADZORCZA BANKU

Powoływanie członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej dokonywane jest w sposób umożliwiający wybór osób reprezentujących wysokie kompetencje, umiejętności i doświadczenie adekwatne do powierzanego stanowiska oraz gwarantujący wydawanie przez członków Zarządu lub Rady Nadzorczej - indywidualnie i jako organ - niezależnych opinii i decyzji w całym zakresie działalności Banku.

Powyższe znajduje odzwierciedlenie w obowiązujących w Banku:

- Polityce dotyczącej oceny odpowiedniości kandydatów na członków i członków Rady Nadzorczej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego S.A. (przyjętej przez Walne Zgromadzenie),
- Polityce dotyczącej odpowiedniości członków Zarządu i osób pełniących najważniejsze funkcje w Banku oraz oceny odpowiedniości w spółkach Grupy Kapitałowej Banku (przyjętej przez Radę Nadzorczą Banku).

Polityka różnorodności składu Zarządu i Rady Nadzorczej stanowi element polityki odpowiedniości.

Polityka różnorodności określa cele i kryteria różnorodności wskazując m.in., że organy podejmujące decyzje w sprawie doboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej dążą do zapewnienia w składzie organu szerokiego zakresu kompetencji, wiedzy i umiejętności adekwatnych do stanowiska oraz dodatkowo zróżnicowania ze względu na wiek i płeć. Właściwe organy podejmując decyzje o obsadzie stanowiska, uwzględniając wynik oceny odpowiedniości, dążą do osiągnięcia równowagi w zakresie reprezentacji płci, a co najmniej do osiągnięcia minimalnego udziału mniejszości ze względu na płeć na poziomie 30%. Wyżej wymienione polityki oceny odpowiedniości określają także termin i sposób monitorowania realizacji celów różnorodności.

Statutowym zobowiązaniem Banku w zakresie utrzymywania składu Rady Nadzorczej jest konieczność zwołania Walnego Zgromadzenia w celu uzupełnienia składu Rady Nadzorczej w przypadku, gdy liczba członków tego organu zmniejszy się poniżej 5.

Walne Zgromadzenie i Rada Nadzorcza, w ramach zarządzania sukcesją, podejmują decyzje w zakresie doboru nowych członków odpowiednio: Rady Nadzorczej i Zarządu mając na uwadze: cel, jakim jest zapewnienie ciągłości podejmowania decyzji organów jak również indywidualnie przez członków Zarządu w nadzorowanym przez nich obszarze, konieczność zapewnienia realizacji celów strategicznych Banku, zasadę zróżnicowania składu organów oraz zapewnienia odpowiedniości zbiorowej organów.

Mając na uwadze oświadczenia złożone przez członków Rady Nadzorczej, Rada Nadzorcza w składzie na 31 grudnia 2023 roku złożona była w większości z członków niezależnych. Przewodniczący Rady Nadzorczej nie łączy swojej funkcji z kierowaniem pracami komitetu audytu działającego w ramach Rady. Więcej informacji o Radzie Nadzorczej znajduje się w rozdziale 11.2.8.

Regulaminowo członkowie Rady Nadzorczej głosujący przeciw uchwale mogą zgłosić do protokołu zdanie odrębne, a uchwały tego organu podejmowane są w głosowaniu jawnym. Głosowanie tajne zarządza się w sprawach osobowych oraz na żądanie choćby jednego członka Rady Nadzorczej.

Członkowie Rady Nadzorczej poświęcają niezbędny czas na wykonywanie swoich obowiązków. Frekwencja na obradach jest bardzo wysoka, a nieobecności usprawiedliwione.

Rada Nadzorcza może korzystać z usług doradców, ekspertów lub konsultantów zewnętrznych, a koszty świadczenia takich usług ponosi Bank.

W związku z przyjęciem przez Bank wszystkich zasad zawartych w Dobrych Praktykach 2021 coroczne sprawozdania Rady Nadzorczej zawierają elementy przypisane temu dokumentowi przez Dobre Praktyki 2021.

Pełnienie funkcji w Zarządzie stanowi główny obszar aktywności zawodowej członków tego organu, którzy nie podejmują dodatkowej aktywności zawodowej, jeżeli czas poświęcony na taką aktywność uniemożliwia im rzetelne wykonywanie obowiązków.

Powołanie członka Zarządu do organów nadzoru spółki spoza Grupy Kapitałowej Banku wymaga zgody Rady Nadzorczej.

SYSTEMY I FUNKCJE WEWNĘTRZNE

W PKO Banku Polskim S.A. funkcjonuje system zarządzania, na który składa się system kontroli wewnętrznej oraz system zarządzania ryzykiem. Za zaprojektowanie i wdrożenie tych systemów odpowiada Zarząd. Systemy te są zaprojektowane odpowiednio do wielkości Banku oraz rodzaju i skali prowadzonej działalności. Bank wyodrębnia w swojej strukturze jednostki odpowiedzialne za realizację zadań w wyżej wymienionych systemach.

System kontroli wewnętrznej wspomaga zarządzanie Bankiem poprzez zapewnianie skuteczności i efektywności działania Banku, wiarygodności sprawozdawczości finansowej, przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku oraz zgodności działania Banku z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku, rekomendacjami nadzorczymi oraz przyjętymi w Banku standardami rynkowymi. System kontroli wewnętrznej jest zorganizowany w Banku na trzech niezależnych od siebie poziomach.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej PKO Bank Polski S.A. wyodrębnia:

- funkcję kontroli, która zapewnia przestrzeganie mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku i obejmuje wszystkie jednostki Banku oraz usytuowane w nich stanowiska organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji,
- komórkę do spraw zgodności – Departament Zgodności (DZG), który jest wyodrębnioną organizacyjnie, niezależną komórką, pełniącą kluczową rolę w zakresie zapewnienia zgodności i zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- komórkę audytu wewnętrznego – Departament Audytu Wewnętrznego (DAW), który jest niezależną i obiektywną komórką realizującą działania o charakterze zapewniającym i doradczym, mającą na celu ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej.

W Banku jest powoływany kierujący komórką audytu wewnętrznego (DAW), który działa zgodnie z przepisami prawa, regulacjami nadzorczymi KNF, a także dobrymi praktykami i Międzynarodowymi Standardami Praktyki Zawodowej Audytu Wewnętrznego opublikowanymi przez Instytut Auditorów Wewnętrznych.

Kierujący DAW oraz DZG podlegają bezpośrednio prezesowi Zarządu oraz powoływani są na stanowiska po uprzedniej zgodzie Rady Nadzorczej. Działalność DAW podlega niezależnej ocenie zewnętrznej nie rzadziej niż raz na 5 lat.

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny systemu kontroli wewnętrznej oraz jego elementów na podstawie informacji i raportów przekazywanych przez Zarząd, Komitet Audytu Rady Nadzorczej, DAW i DZG oraz ustaleń dokonanych przez biegłego rewidenta i wynikających z czynności nadzorczych uprawnionych instytucji. Radę Nadzorczą w powyższych działaniach wspiera Komitet Audytu Rady Nadzorczej.

W pozostałych podmiotach Grupy Kapitałowej Banku funkcjonują systemy kontroli wewnętrznej, dostosowane do specyfiki i charakteru działalności tych podmiotów. Sposób funkcjonowania systemów kontroli wewnętrznej uzależniony jest od wielkości podmiotu i przedmiotu jego działalności.

Główne elementy procesu zarządzania ryzykiem tworzą: strategia zarządzania ryzykiem przyjęta przez Zarząd i zaakceptowana przez Radę Nadzorczą, procesy zarządzania poszczególnymi rodzajami zidentyfikowanych ryzyk oraz cykliczne przeglądy wyżej wymienionej strategii i procesów. Kierujący strukturami odpowiedzialnymi za zarządzanie pozostałymi rodzajami ryzyka podlegają organizacyjnie członkowi Zarządu nadzorującemu Obszar Zarządzania Ryzykiem.

KONFLIKT INTERESÓW I TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

W Banku przyjęte są zasady zarządzania konfliktami interesów określające politykę zapobiegania, identyfikacji i ujawniania konfliktów interesów lub potencjalnych konfliktów interesów oraz podejmowania działań w celu kontroli tych konfliktów, jak również minimalizacji ich wystąpienia oraz ograniczania ich negatywnego wpływu na funkcjonowanie Banku oraz jego relacje z klientami i innymi podmiotami.

Zasady te regulują m.in. obowiązki członków organów Banku w zakresie zgłaszania potencjalnego lub powstałego konfliktu oraz ograniczenia w udziale rozpatrywania spraw, w których w stosunku do danej osoby może wystąpić konflikt interesów. Zgodnie z regulaminami Zarządu oraz Rady Nadzorczej członkowie tych organów mają prawo zgłaszać zdanie odrębne zamieszczane w protokole posiedzenia danego organu.

Zasady zarządzania konfliktami odnoszą się również do zapobiegania uprzywilejowaniu akcjonariuszy – transakcje lub umowy muszą być zawierane na zasadach rynkowych obowiązujących w relacjach pomiędzy niezależnymi stronami, w zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa i przepisami wewnętrznymi Banku.

WYNAGRODZENIA

[GRI 2-20] Kierując się ostrożnym i stabilnym zarządzaniem ryzykiem, kapitałem i płynnością oraz szczególnie dbałością o długoterminowe dobro PKO Banku Polskiego S.A. i interes akcjonariuszy oraz mając na względzie regulacje zewnętrzne z obszaru wynagrodzeń, Bank wprowadził adekwatne przepisy wewnętrzne regulujące kwestię zasad wynagradzania, dotyczące między innymi, osób zajmujących stanowiska kierownicze, w tym członków organów Banku. Wprowadzone przepisy z zakresu wynagrodzeń mają na celu wspieranie realizacji strategii oraz długoterminowych interesów Banku, a także przyczyniać się do prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem.

W Banku obowiązuje polityka wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej oraz Zarządu przyjęta przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku w 2020 roku.

Zgodnie z treścią tej polityki wynagrodzenie całkowite członka Zarządu składa się z części stałej oraz części zmiennej. Wynagrodzenie zmienne jest uzależnione od poziomu realizacji celów zarządczych takich jak: osiągnięcie wyniku finansowego netto Banku i Grupy Kapitałowej Banku, osiągnięcie wskazanych wskaźników ekonomiczno-finansowych, w tym wskaźnika zadowolenia klientów, realizacja strategii Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku oraz utrzymanie pozycji rynkowej Banku. Rada Nadzorcza ustala cele dla poszczególnych członków Zarządu, przy czym powinny one uwzględniać również kryteria takie, jak dbałość Banku o uwzględnienie interesu społecznego oraz przyczynianie się Banku do ochrony środowiska i zapobiegania ewentualnym negatywnym skutkom społecznym działalności Banku. Łączna wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego każdego z członków Zarządu Banku jest zgodna z zasadą neutralności pod względem płci.

W PKO Banku Polskim S.A. przyjęte są również zasady wynagradzania pracowników, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku (Material Risk Takers dalej: MRT). Wynagrodzenia zmienne MRT są uzależnione od poziomu realizacji celów premiowych, które w zależności od powierzanych zadań, mogą uwzględniać sytuację finansową Banku oraz wzrost jego wartości oraz obejmować m.in. wskaźnik zadowolenia klientów czy stopień realizacji działań służących wykonaniu strategii Banku.

Kierujący komórką audytu wewnętrznego, komórką do spraw zgodności, komórką prawną, komórkami organizacyjnymi odpowiedzialnymi za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie oraz za sprawy kadrowe, są wynagradzani w zakresie wynagrodzenia zmiennego za osiągnięcie celów wynikających z pełnionych przez nich funkcji, a ich wynagrodzenie nie może być uzależnione od wyników finansowych uzyskiwanych w kontrolowanych przez nich obszarach działalności Banku.

Wypłata wynagrodzeń zmiennych zarówno dla członków Zarządu Banku, jak i pozostałych MRT jest poprzedzana każdorazowo oceną sytuacji ekonomicznej Banku, jak i długookresową oceną tych osób w aspekcie prawidłowego wywiązywania się z powierzonych obowiązków.

Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu Banku w ujęciu rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w ujęciu rocznym został ustalony na poziomie 1:22.

Poziom wynagrodzeń członków organów Banku i MRT jest adekwatny do powierzonego poszczególnym osobom zakresu zadań. Praca w komitetach Rady Nadzorczej Banku uwzględniana jest w wysokości wynagrodzenia członków tych komitetów. Wysokość wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej nie jest uzależniona od krótkoterminowych wyników Banku.

INNE DOBRE PRAKTYKI

W Banku dokonano zmiany i redefinicji obowiązujących wartości. Wprowadzono trzy kluczowe wartości dla skutecznego realizowania misji i strategii Banku:

1. partnerstwo - wspólnie dbamy o najlepsze doświadczenia klientów i pracowników, budujemy partnerskie relacje oparte na wzajemnym szacunku, otwartości i zaufaniu,

2. rozwój - wychodzimy naprzeciw zmianom i podejmujemy ambitne wyzwania, dbamy o swój rozwój i wspieramy w tym innych, oferujemy klientom wsparcie w rozwoju w dynamicznie cyfryzującym się świecie,
3. wpływ - działamy odważnie, cenimy sprawczość, odpowiedzialność i zaangażowanie, jesteśmy innowacyjni w tworzeniu rozwiązań i skuteczni w realizacji celów.

Wartości były sformułowane w oparciu o opinie i propozycje pracowników oraz Zarządu Banku. Przyjęte przez Bank wartości są komunikowane w szczególności poprzez wskazanie zachowań i postaw, które wypełniają te wartości oraz są uwzględniane w procesach zarządzania stosowanych w Banku.

W związku z tym Zarząd Banku w 15 grudnia 2023 roku przyjął w formie uchwały znowelizowany Kodeks etyki PKO Banku Polskiego S.A. (Kodeks Etyki), w którym zdefiniowane są nowe wartości Banku. Obecnie procedowany jest projekt uchwały Rady Nadzorczej zatwierdzającej znowelizowany Kodeks Etyki.

Kodeks Etyki określa sposób kształtowania wzajemnych relacji pomiędzy osobami świadczącymi pracę na rzecz Banku, pomiędzy pracownikami Banku i osobami wykonującymi czynności na rzecz Banku, jak również pomiędzy osobami wykonującymi czynności na rzecz Banku. Kodeks Etyki Banku określa również wartości, zasady, normy postępowania i postawy etyczne w relacjach z klientami oraz w działalności biznesowej Banku i w relacjach Banku z otoczeniem. Pozostaje w bezpośrednim związku z obowiązującą w Banku kulturą organizacyjną, jest jej uzupełnieniem i narzędziem wspierającym upowszechnianie oraz wdrażanie wartości w Banku.

Wartości, zasady, normy postępowania i postawy etyczne zawarte w Kodeksie Etyki Banku obowiązują wszystkich pracowników Banku, jak również osoby wykonujące czynności na rzecz Banku, w tym wykonujące czynności bankowe i faktyczne powiązane z działalnością bankową oraz osoby pośredniczące w ich wykonywaniu, w tym w szczególności osoby reprezentujące Bank i działające w imieniu Banku.

Weryfikacja przestrzegania zasad etyki w Banku jest przedmiotem corocznej oceny dokonywanej przez Zarząd Banku. Informacja o wynikach dokonanej przez Zarząd oceny przekazywana jest nie rzadziej niż raz w roku Radzie Nadzorczej Banku.

11.2.2 SYSTEMY KONTROLI W PROCESIE SPORZĄDZANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

System kontroli wewnętrznej w PKO Banku Polskim S.A. obejmuje m.in. proces sporządzania sprawozdań finansowych, w celu zapewnienia skutecznych i rzetelnych działań, wiarygodności prezentowanych ujawnień oraz przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz dobrych praktyk i standardów rynkowych. Na wszystkich poziomach systemu kontroli wewnętrznej pracownicy Banku stosują mechanizmy kontrolne wbudowane w procesy i systemy oraz aplikacje informatyczne wspierające realizację tych procesów. Mechanizmy te podlegają niezależnemu monitorowaniu na wszystkich poziomach systemu kontroli wewnętrznej, które obejmuje testowanie lub weryfikację bieżącą.

W procesie sporządzania sprawozdań finansowych, który jest procesem istotnym z punktu widzenia realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej i celów biznesowych Banku, funkcjonują mechanizmy kontrolne, których przestrzeganie jest niezależnie monitorowane z częstotliwością i w zakresie określonym w matrycy funkcji kontroli dla tego procesu.

Podstawą sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. jest sprawozdanie finansowe podmiotu dominującego - PKO Banku Polskiego S.A. oraz informacje finansowe spółek kapitałowych i funduszy inwestycyjnych objętych konsolidacją (tzw. pakiety konsolidacyjne), uzupełnione o dodatkowe dane i ujawnienia niezbędne w procesie konsolidacji, przekazywane przez te spółki i fundusze oraz jednostki Banku biorące udział w procesie sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Podstawą sporządzenia sprawozdania finansowego PKO Banku Polskiego S.A. są księgi rachunkowe Banku. Wykorzystywane są również dane źródłowe z hurtowni danych. Proces przygotowania danych finansowych na potrzeby sprawozdawczości jest zautomatyzowany, a przygotowanie danych podlega procedurom operacyjnym i akceptacyjnym. Mechanizmy kontrolne funkcjonujące w procesie sporządzania sprawozdania finansowego polegają na weryfikacji i rekonyliacji danych sprawozdawczych z księgami rachunkowymi oraz innymi dokumentami, które są podstawą sporządzenia sprawozdania, a także z obowiązującymi przepisami w zakresie polityk rachunkowości i sporządzania sprawozdań finansowych.

Proces sporządzania sprawozdań finansowych jest cyklicznie poddawany wielostopniowej weryfikacji (w szczególności w zakresie poprawności uzgodnień rachunkowych, analizy merytorycznej i rzetelności informacji), a sprawozdania – wielostopniowemu zatwierdzeniu. W proces przetwarzania danych finansowych na potrzeby

sprawozdawczości wbudowano mechanizmy kontrolne, które obejmują weryfikację poprawności i rzetelności prezentowanych danych. Szczególną weryfikacją objęte są korekty manualne, w tym również wynikające z decyzji zarządczych.

Pracownicy Banku na bieżąco monitorują zmiany w przepisach zewnętrznych dotyczących sprawozdawczości, analizują standardy rynkowe i stosują dobre praktyki, a w przypadku takiej potrzeby aktualizują przepisy wewnętrzne oraz implementują zmiany w systemach wspomagających proces sprawozdawczy.

W procesie sporządzania sprawozdań finansowych wykorzystywane są aplikacje sprawozdawcze zarówno dla celów przygotowania sprawozdania finansowego Banku jak i przeprowadzenia procesu konsolidacji i sporządzenia skonsolidowanych sprawozdań finansowych. Systemy informatyczne wykorzystywane do sporządzania sprawozdawczości spełniają wymogi cyberbezpieczeństwa.

Za przygotowanie i sporządzanie sprawozdań finansowych PKO Banku Polskiego S.A. i Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. odpowiedzialny jest Departament Rachunkowości i Sprawozdawczości, który podlega Wiceprezesowi Zarządu Banku nadzorującego Obszar Finansów i Rachunkowości.

W zakresie informacji jakościowych oraz ilościowych zawartych w sprawozdaniach finansowych dotyczących:

- zarządzania ryzykiem w Banku i Grupie Kapitałowej Banku,
- ujawnień dotyczących kwestii podatkowych,
- ujawnień dotyczących segmentacji,

Departament Rachunkowości i Sprawozdawczości współpracuje z Pionem Ryzyka Bankowego, Departamentem Podatków i Departamentem Planowania i Kontrolingu Kosztów.

Departament Rachunkowości i Sprawozdawczości sprawuje nadzór nad prawidłowością, kompletnością i spójnością danych zawartych w pakietach konsolidacyjnych sporządzanych przez podmioty (spółki i fundusze) objęte konsolidacją. Departament ten kontroluje również spójność i kompletność ksiąg Banku oraz administruje i zarządza planem kont.

Dla zapewnienia kompletności ujawnień wymaganych przez Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej w rocznych sprawozdaniach finansowych, Departament Rachunkowości i Sprawozdawczości przygotowuje listę kontrolną sporządzoną w oparciu o obowiązujące standardy. Dodatkowo 21 grudnia 2021 roku uchwałą Zarządu wprowadzono w Banku Politykę ujawniania informacji o instrumentach finansowych w sprawozdaniach finansowych PKO Banku Polskiego S.A. spełniając tym samym wymogi Rekomendacji R dotyczącej zasad klasyfikacji ekspozycji kredytowych, szacowania i ujmowania oczekiwanych strat kredytowych oraz zarządzania ryzykiem kredytowym. Zgodnie z pkt. 36.6 Rekomendacji Zarząd Banku dokonuje corocznych przeglądów stosowanych polityk ujawniania informacji o instrumentach finansowych. Przegląd Polityki dokonywany jest w celu zapewnienia jej zgodności z profilem ryzyka Banku, bieżącymi warunkami rynkowymi, standardami rachunkowości oraz wymogami nadzoru. Ostatni przegląd za okres 31 grudnia 2022 roku do 31 grudnia 2023 roku przyjęty został przez Zarząd 13 lutego 2024 roku.

Roczne i półroczne sprawozdania finansowe oraz kwartalne raporty okresowe (składające się z komentarza Zarządu oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. wraz ze skróconym sprawozdaniem finansowym PKO Banku Polskiego S.A.):

- przedkładane są Zarządowi PKO Banku Polskiego S.A., który po wstępnej akceptacji przekazuje je Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej i Radzie Nadzorczej,
- podlegają przeglądowi przez Komitet Audytu Rady Nadzorczej i Radę Nadzorczą (w przypadku rocznego sprawozdania finansowego Banku i Grupy opinia Rady Nadzorczej jest wydawana w formie uchwały),
- są ostatecznie akceptowane do publikacji przez Zarząd Banku.

Sprawozdania opatrzone są kwalifikowanym podpisem elektronicznym przez wszystkich członków Zarządu.

Roczne i półroczne sprawozdania finansowe, zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, podlegają odpowiednio badaniu i przeglądowi przez niezależną firmę audytorską.

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku, rocznego sprawozdania finansowego Banku oraz sprawozdania Zarządu z działalności Grupy

Kapitałowej Banku, sporządzonego łącznie ze sprawozdaniem Zarządu z działalności Banku, w zakresie ich zgodności z księgami, dokumentami oraz ze stanem faktycznym, zgodnie z art. 382 §3 Kodeksu spółek handlowych.

PKO Bank Polski S.A. dąży do zapewnienia najwyższych standardów sprawozdawczych. Corocznie jest uczestnikiem konkursu The Best Annual Report, w którym już od kilku lat otrzymuje nagrodę specjalną „The Best of the Best” dla najlepszego raportu rocznego w kategorii instytucji finansowych.

Bank sprawuje też funkcje kontrolne w stosunku do konsolidowanych podmiotów zależnych za pośrednictwem swoich przedstawicieli w organach nadzorczych poszczególnych podmiotów.

FIRMA AUDYTORSKA

23 września 2021 roku Rada Nadzorcza, na podstawie § 15 ust. 1 pkt 2 Statutu Banku, dokonała wyboru PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp. k. (PwC) jako firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania i przeglądu sprawozdań finansowych Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku za lata 2022-2023. PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp. k. z siedzibą w Warszawie, przy ul. Polnej 11, jest wpisana na listę firm audytorskich prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów pod numerem 144. 31 stycznia 2022 roku Bank i PwC zawarły umowę na przeprowadzenie badania i przeglądu sprawozdań finansowych Banku i Grupy Kapitałowej Banku za lata 2022-2023. Sprawozdania finansowe Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku za lata 2020-2021 były również badane przez PwC zgodnie z decyzją Rady Nadzorczej z 13 grudnia 2018 roku.

W 2023 roku PwC świadczyła na rzecz Banku dozwolone usługi niebędące badaniem, w tym usługi przeglądu sprawozdań finansowych, usługi weryfikacji pakietów konsolidacyjnych przygotowanych na potrzeby wykazania ujawnień, związanych z wdrożeniem MSSF 17 „Umowy ubezpieczenia”, usługi wydania listów poświadczających na potrzeby przeprowadzenia emisji, usługi atestacyjne polegające na ocenie wypełniania przez Bank wymogów w zakresie przechowywania aktywów klientów, usługi oceny sporządzonego przez Radę Nadzorczą sprawozdania o wynagrodzeniach członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

Tabela 25. Łączna wartość należnego wynagrodzenia netto PwC (w tys. PLN)

Łączna wartość należnego wynagrodzenia netto firmy audytorskiej badającej sprawozdanie finansowe za usługi na rzecz Banku	2023	2022
z tytułu badania sprawozdania finansowego Banku i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku	1 913	1 549
z tytułu usług atestacyjnych, w tym przeglądu sprawozdań finansowych	1 737	1 010
Razem	3 650	2 559

15 grudnia 2022 roku Rada Nadzorcza dokonała wyboru KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. jako firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania i przeglądu sprawozdań finansowych Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku za lata 2024-2026.

11.2.3 KAPITAŁ ZAKŁADOWY, ZNACZNE PAKIETY AKCJI I UPRAWNIENIA KONTROLNE

Na 31 grudnia 2023 roku kapitał zakładowy PKO Banku Polskiego S.A. wynosił 1 250 000 000 PLN i składał się z 1 250 000 000 akcji o wartości nominalnej 1 PLN każda. Wszystkie akcje są w pełni opłacone. W 2023 roku nie było zmian w wysokości kapitału zakładowego Banku.

Tabela 26. Struktura kapitału zakładowego PKO Banku Polskiego S.A.

Seria	Rodzaj akcji	Liczba akcji	Wartość nominalna 1 akcji	Wartość nominalna serii
Seria A	akcje zwykłe imienne	312 500 000	1 PLN	312 500 000 PLN
Seria A	akcje zwykłe na okaziciela	197 500 000	1 PLN	197 500 000 PLN
Seria B	akcje zwykłe na okaziciela	105 000 000	1 PLN	105 000 000 PLN
Seria C	akcje zwykłe na okaziciela	385 000 000	1 PLN	385 000 000 PLN
Seria D	akcje zwykłe na okaziciela	250 000 000	1 PLN	250 000 000 PLN
		1 250 000 000		1 250 000 000 PLN

Zgodnie z wiedzą PKO Banku Polskiego S.A. akcjonariuszami, którzy posiadają bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji (co najmniej 5%) na 31 grudnia 2023 roku były trzy podmioty: Skarb Państwa, Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny oraz Allianz Polska Otwarty Fundusz Emerytalny.

Tabela 27. Struktura akcjonariatu PKO Banku Polskiego S.A.

	Stan na 31.12.2023		Stan na 31.12.2022		Zmiana udziału w liczbie głosów na WZ
	Liczba akcji	Udział w liczbie głosów na WZ i w kapitale zakładowym	Liczba akcji	Udział w liczbie głosów na WZ i w kapitale zakładowym	
Skarb Państwa	367 918 980	29,43%	367 918 980	29,43%	0,00%
Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny ¹⁾	115 594 152	9,25%	108 266 112	8,66%	0,59%
Allianz Polska Otwarty Fundusz Emerytalny ¹⁾	101 787 594	8,14%	106 567 559	8,53%	-0,39%
Pozostali akcjonariusze ²⁾	664 699 274	53,18%	667 247 349	53,38%	-0,20%
Ogółem	1 250 000 000	100%	1 250 000 000	100%	0,00%

1) Wyliczenia według stanów posiadania akcji na koniec danego okresu publikowanych przez PTE w informacjach półrocznych lub rocznych o strukturze aktywów funduszu i kursu z Biuletynu Statystycznego GPW.

2) W tym Bank Gospodarstwa Krajowego, który na 31 grudnia 2023 roku posiadał 24.487.297 akcji, co stanowi 1,96% udziału w liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Z akcji PKO Banku Polskiego S.A. oraz innych wyemitowanych przez Bank papierów wartościowych nie wynikają specyficzne uprawnienia kontrolne.

Nie są Bankowi znane umowy zawarte w 2023 roku, w wyniku których mogłyby w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatariuszy.

Tabela 28. Zaangażowanie Otwartych Funduszy Emerytalnych w akcje PKO Banku Polskiego S.A.

Nazwa akcjonariusza	Liczba akcji		Udział w liczbie głosów na WZ i w kapitale zakładowym	
	Stan na 31.12.2023		Stan na 31.12.2022	
Nationale-Nederlanden OFE	115 594 152	9,25%	108 266 112	8,66%
Allianz Polska OFE	101 787 594	8,14%	106 555 815	8,52%
PZU OFE	58 996 508	4,72%	56 683 943	4,53%
Vienna OFE (dawny Aegon OFE)	33 777 391	2,70%	31 967 391	2,56%
Uniqa OFE (dawny AXA OFE)	23 513 483	1,88%	23 513 483	1,88%
Generali OFE	52 899 640	4,23%	21 445 456	1,72%
Pocztynlion OFE	6 443 630	0,52%	6 443 630	0,52%

11.2.4 OGRANICZENIA DOTYCZĄCE AKCJI PKO BANKU POLSKIEGO S.A.

Ze wszystkich akcji PKO Banku Polskiego S.A. wynikają te same prawa i obowiązki. Żadna z akcji nie jest uprzywilejowana, w szczególności w zakresie prawa głosu (z 1 akcji wynika 1 głos) czy dywidendy.

Statut PKO Banku Polskiego S.A. ogranicza prawa głosu, które przysługują akcjonariuszom dysponującym powyżej 10% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu i zakazuje wykonywania więcej niż 10% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu przez takich akcjonariuszy. Powyższe ograniczenie nie dotyczy:

- akcjonariuszy, którzy w dniu powzięcia uchwały Walnego Zgromadzenia wprowadzającej ograniczenie prawa głosu byli uprawnieni z akcji reprezentujących więcej niż 10% ogólnej liczby głosów istniejących w PKO Banku Polskim S.A. (tj. Skarb Państwa i BGK),
- akcjonariuszy, którzy są uprawnieni z akcji imiennych serii A (Skarb Państwa),
- akcjonariuszy działających wspólnie z akcjonariuszami, o których mowa w tiret drugie na podstawie zawartych porozumień, które dotyczą wspólnego wykonywania prawa głosu z akcji.

Ograniczenia prawa głosowania akcjonariuszy wygasają od momentu, w którym udział Skarbu Państwa w kapitale zakładowym Banku spadnie poniżej 5%.

Jednocześnie zgodnie z:

- § 6 ust. 2 Statutu PKO Banku Polskiego S.A. zamiana akcji imiennych serii A na akcje na okaziciela oraz przeniesienie tych akcji wymaga zgody wyrażonej w uchwale Rady Ministrów; zamiana na akcje na okaziciela lub przeniesienie akcji imiennych serii A po uzyskaniu takiej zgody powoduje wygaśnięcie ograniczeń w stosunku do akcji będących przedmiotem zamiany na akcje na okaziciela lub przeniesienia i w zakresie w jakim zgoda została udzielona,
- art. 13 ust. 1 pkt 26 ustawy z 16 grudnia 2016 roku o zasadach zarządzania mieniem państwowym akcje należące do Skarbu Państwa lub prawa z tych akcji (poza ustawowo przewidzianymi wyjątkami) nie mogą być zbyte,
- art. 77 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 każde obniżenie, wykup lub odkup instrumentów w kapitale podstawowym Tier 1 emitowanych przez Bank możliwe jest wyłącznie po uzyskaniu uprzedniego zezwolenia KNF.

Bank nie identyfikuje innych, niż wyżej opisane ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności z papierów wartościowych Banku.

11.2.5 ZASADY POWOŁYWANIA I ODWOŁYWANIA CZŁONKÓW ZARZĄDU PKO BANKU POLSKIEGO S.A.

[GRI 2-10] Zarząd PKO Banku Polskiego S.A. składa się z 3 do 9 członków. Członków Zarządu, w tym prezesa i wiceprezesów, powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza. Członkowie Zarządu są powoływani na wspólną trzyletnią kadencję.

Rada Nadzorcza posiada także kompetencje do zawieszania, z ważnych powodów, w czynnościach poszczególnych lub wszystkich członków Zarządu oraz delegowania członków Rady Nadzorczej, na okres nie dłuższy niż trzy miesiące, do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu, którzy zostali odwołani, złożyli rezygnację albo z innych przyczyn nie mogą sprawować swoich czynności.

Członkowie Zarządu powinni m.in. spełniać wymogi art. 22aa ustawy Prawo bankowe, posiadać wykształcenie wyższe, co najmniej 5-letni okres zatrudnienia lub wykonywania działalności gospodarczej na własny rachunek i co najmniej 3-letnie doświadczenie na stanowisku kierowniczym lub samodzielnym albo wynikające z prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek.

Zgodnie z „Polityką dotyczącą odpowiedzialności członków Zarządu i osób pełniących najważniejsze funkcje w Banku oraz oceną odpowiedzialności w spółkach Grupy Kapitałowej Banku” (dalej: Polityka odpowiedzialności Zarządu):

- członkowie Zarządu powoływani są przez Radę Nadzorczą po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego,
- dobór członków Zarządu odbywa się w sposób zapewniający wybór kompetentnych osób dających gwarancję ich odpowiedzialności i należytego wywiązywania się z nałożonych obowiązków, z uwzględnieniem zasady zróżnicowania składu Zarządu Banku.

Weryfikacja odpowiedzialności kandydatów i członków Zarządu odbywa się w formie oceny odpowiedzialności indywidualnej i zbiorowej członków Zarządu. Ocena odpowiedzialności dokonywana jest przez Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej każdorazowo w związku z powołaniem nowego członka Zarządu oraz raz do roku w ramach oceny okresowej. Ocenę odpowiedzialności akceptuje Rada Nadzorcza. Rada Nadzorcza może przeprowadzić także dodatkową ocenę odpowiedzialności w innych, uzasadnionych przypadkach, które mają wpływ na wymogi stawione Zarządowi lub jego poszczególnym członkom.

Wśród określonych w Polityce odpowiedzialności Zarządu kryteriów odpowiedzialności jest ocena posiadanych kwalifikacji, rozumianych jako wiedza, doświadczenie i umiejętności w zakresie ich odpowiedzialności do pełnionych funkcji i powierzonych obowiązków, a także w zakresie zasad zarządzania Bankiem, struktury Grupy Kapitałowej Banku i potencjalnych konfliktów interesów, które mogą się wiązać z pełnioną funkcją i powierzonymi obowiązkami, oraz ocena reputacji.

Dodatkowo wśród kryteriów oceny uwzględnia się m.in. ocenę uczciwości i etyczności działania, umiejętność formułowania niezależnego osądu oraz możliwości poświęcania niezbędnego czasu na wykonywanie powierzanych obowiązków.

W wyniku corocznego przeglądu Polityki odpowiedzialności Zarządu, Rada Nadzorcza Banku w grudniu 2023 roku przyjęła do niej zmiany.

Najważniejsze zmiany dotyczyły:

- dookreślenia terminu i sposobu osiągnięcia celów różnorodności w aspekcie płci w Zarządzie poprzez przyjęcie, że docelowe osiągnięcie co najmniej minimalnego poziomu różnorodności płci (tj. 30%) w składzie każdego Zarządu Banku powinno nastąpić począwszy od powołania Zarządu Banku na nową wspólną kadencję po 31 grudnia 2025 roku, a realizacja tego celu nastąpi poprzez stosowanie zasady równości szans w doborze członków Zarządu oraz kształtowania w organizacji kultury różnorodności.

Powołanie członka Zarządu na kolejną kadencję odbywa się z uwzględnieniem wyniku oceny dotyczącej jego działalności z poprzednich kadencji, w tym poprzednich ocen odpowiedzialności.

Komisja Nadzoru Finansowego wyraża zgodę na powołanie prezesa Zarządu Banku i członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku.

Mandat członka Zarządu wygasa najpóźniej z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Zarządu. Wygaśnięcie mandatu członka Zarządu następuje również wskutek śmierci, rezygnacji albo odwołania ze składu Zarządu. W przypadku członka Zarządu powołanego przed upływem danej kadencji jego mandat wygasa z upływem kadencji, na którą został powołany.

Zgodnie z Kodeksem spółek handlowych, prawo odwołania lub zawieszenia w czynnościach członka Zarządu przysługuje również Walnemu Zgromadzeniu.

Uprawnienia członków Zarządu, w tym dotyczące decyzji o emisji lub wykupie akcji, zostały opisane w rozdziale 11.2.9.

11.2.6 ZASADY ZMIANY STATUTU PKO BANKU POLSKIEGO S.A.

Zmiana Statutu PKO Banku Polskiego S.A. (Statut Banku) wymaga podjęcia uchwały przez Walne Zgromadzenie PKO Banku Polskiego S.A., zgody Komisji Nadzoru Finansowego oraz zarejestrowania uchwalonej zmiany w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Zgodnie z Kodeksem spółek handlowych uchwały w przedmiocie zmiany Statutu Banku wymagają uzyskania kwalifikowanej większości trzech czwartych głosów, przy czym uchwały dotyczące zmiany Statutu Banku, które zwiększają świadczenia akcjonariuszy lub uszczuplają prawa przyznane osobiście poszczególnym akcjonariuszom wymagają zgody wszystkich akcjonariuszy których dotyczą.

ZMIANY WPROWADZONE DO STATUTU BANKU W 2023 ROKU

21 czerwca 2023 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku podjęło uchwałę nr 32/2023 w sprawie zmian Statutu Banku, zgodnie z którą do Statutu Banku wprowadza się następujące zmiany:

- w § 4 ust. 2 pkt 15 po lit. d dodaje się lit. e o następującym brzmieniu:
„e) wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych na rachunek dającego zlecenie,”
Zmiana wynikała z konieczności dostosowania przepisów wewnętrznych do wymogów Rekomendacji A Komisji Nadzoru Finansowego z października 2022 roku dotyczącej zarządzania przez banki ryzykiem związanym z działalnością na instrumentach pochodnych. Zgodnie z ww. rekomendacją, zawieranie przez firmę inwestycyjną usługi transakcji na rachunek własny, o której mowa w art. 69 ust. 2 pkt 3 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi należy uznać za realizację zleceń klientów. Bank był zobligowany wdrożyć taką usługę.
- w § 7 ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Nabycie przez Bank akcji własnych w celu umorzenia wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia oraz uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego.”

Zmiana wynikała z konieczności dostosowania przepisów do zaleceń UKNF, zgodnie z pismem z dnia 27 maja 2022 roku, w którym UKNF zobowiązał banki działające w formie spółek akcyjnych do przeglądu statutów w zakresie występowania w nich postanowień dotyczących nabyciania akcji własnych w celu ich umorzenia. UKNF zwrócił szczególną uwagę na potrzebę odzwierciedlenia w treści statutów banków obowiązku uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego na nabycie akcji własnych banku w celu umorzenia. W odpowiedzi na przedmiotowe pismo UKNF, Bank zadeklarował podjęcie działań w celu dokonania koniecznych zmian w Statucie.

23 stycznia 2024 roku Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował ww. zmiany w Statucie Banku.

11.2.7 WALNE ZGROMADZENIE PKO BANKU POLSKIEGO S.A. I PRAWA AKCJONARIUSZY

Walne Zgromadzenie PKO Banku Polskiego S.A. jest najwyższym organem Banku. Uprawnienia Walnego Zgromadzenia, sposób zwoływania oraz zasady udziału w Walnym Zgromadzeniu określają: Kodeks spółek Handlowych, Statut Banku (w szczególności § 9-10) oraz Regulamin Walnego Zgromadzenia. Treść Statutu Banku oraz Regulaminu Walnego Zgromadzenia dostępne są na stronie internetowej Banku w sekcji Relacji Inwestorskich pod następującym adresem [Zasady ładu korporacyjnego - PKO Bank Polski \(pkobp.pl\)](https://pkobp.pl/Zasady_ladu_korporacyjnego).

Walne Zgromadzenie PKO Banku Polskiego S.A. odbywa się jako zwyczajne lub nadzwyczajne zgodnie z przepisami Kodeksu spółek handlowych na zasadach określonych w Kodeksie spółek handlowych, Statucie Banku i Regulaminie Walnego Zgromadzenia.

Zmiana Regulaminu Walnego Zgromadzenia wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia, która podejmowana jest w głosowaniu jawnym bezwzględną większością głosów. Wprowadzone zmiany stosuje się począwszy od obrad Walnego Zgromadzenia zwołanego po Walnym Zgromadzeniu, które uchwaliło jego zmiany lub w innym terminie wskazanym w uchwale.

21 czerwca 2023 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PKO Banku Polskiego S.A. uchwaliło nowy Regulamin Walnego Zgromadzenia Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej. Regulamin, poza poprawkami o charakterze redakcyjnym, aktualizującym i porządkującym, zakłada zmiany wynikające z nowelizacji kodeksu spółek handlowych dokonanej ustawą z dnia 18 listopada 2020 roku o doręczeniach elektronicznych.

Walne Zgromadzenie jest zwoływane przez Zarząd, w tym w trybie zwyczajnym – raz w roku, w terminie sześciu miesięcy po zakończeniu roku. Rada Nadzorcza może zwołać Walne Zgromadzenie, w tym w trybie zwyczajnym, jeżeli Zarząd nie zwoła go w terminie ustawowym oraz w trybie nadzwyczajnym, jeżeli zwołanie go uzna za wskazane. W przypadkach określonych w Kodeksie spółek handlowych prawo zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia lub żądania jego zwołania przysługuje również akcjonariuszom.

ZASADY DZIAŁANIA WALNEGO ZGROMADZENIA I JEGO UPRAWNIENIA

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia, oprócz innych spraw wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów prawa, należy podejmowanie uchwał dotyczących:

- powoływania oraz odwoływania członków Rady Nadzorczej,
- zatwierdzania Regulaminu Rady Nadzorczej,
- nabycia akcji Banku w celu ich umorzenia oraz ustalania wysokości wynagrodzenia za umarzone akcje,
- tworzenia i likwidacji funduszy specjalnych tworzonych z zysku netto,
- zbycia przez Bank nieruchomości, udziału w nieruchomości lub użytkowania wieczystego nieruchomości, o ile wartość nieruchomości lub prawa będącego przedmiotem takiej czynności przekracza 25% kapitału zakładowego; zgoda taka nie jest wymagana, jeżeli nabycie tak zbywanej nieruchomości, udziału w nieruchomości lub użytkowania wieczystego nastąpiło w ramach postępowania egzekucyjnego, upadłościowego, restrukturyzacyjnego lub innego porozumienia z dłużnikiem Banku,
- emisji obligacji zamiennych na akcje, obligacji z prawem pierwszeństwa lub warrantów subskrypcyjnych,
- ustalania zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu i Rady Nadzorczej,
- zatwierdzania: sprawozdań finansowych (Banku i Grupy Kapitałowej Banku), sprawozdań Zarządu z działalności (Grupy Kapitałowej Banku, w tym Banku) oraz sprawozdań z działalności Rady Nadzorczej,
- udzielania członkom Zarządu i Rady Nadzorczej absolutorium z wykonywania przez nich obowiązków,
- podziału zysku lub pokrycia straty,
- określania dnia dywidendy oraz terminu wypłaty dywidendy,
- zbycia i wydzierżawienia przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienia na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
- zmian Statutu Banku,
- podwyższenia lub obniżenia kapitału zakładowego Banku.

Z zastrzeżeniem przypadków określonych w Kodeksie spółek handlowych, Walne Zgromadzenie jest ważne bez względu na liczbę reprezentowanych na nim akcji.

Sprawy wnoszone pod obrady Walnego Zgromadzenia powinny być, zgodnie ze Statutem Banku oraz w zakresie wskazanym w Regulaminie Rady Nadzorczej, zaopiniowane przez Radę Nadzorczą w czasie umożliwiającym zapoznanie się przez akcjonariuszy z tą opinią.

Uchwały Walnego Zgromadzenia podejmowane są bezwzględną większością głosów, o ile powszechnie obowiązujące przepisy prawa lub postanowienia Statutu Banku nie stanowią inaczej.

Zgodnie z postanowieniami Statutu Banku:

- zdjęcie z porządku obrad bądź zaniechanie rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad na wniosek akcjonariuszy wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia podjętej większością trzech czwartych głosów, po uprzednio wyrażonej zgodzie przez wszystkich obecnych na Walnym Zgromadzeniu akcjonariuszy, którzy wnosili o umieszczenie w porządku obrad tej sprawy,
- uchwały Walnego Zgromadzenia mające za przedmiot uprzywilejowanie akcji oraz w sprawach połączenia się Banku poprzez przeniesienie całego jego majątku na inną spółkę, jego likwidacji, obniżenia kapitału zakładowego w drodze umorzenia części akcji bez równoczesnego jego podwyższenia lub zmianę przedmiotu działalności Banku prowadzącą do zaprzestania prowadzenia przez Bank działalności bankowej wymagają większości 90% głosów oddanych.

Walne Zgromadzenie może zarządzać przerwą w obradach większością dwóch trzecich głosów. Łącznie przerwy nie mogą trwać dłużej niż trzydzieści dni.

Walne Zgromadzenie podejmuje uchwały w głosowaniu jawnym z zastrzeżeniem, że głosowanie tajne zarządza się:

- przy wyborach członków organów Banku,
- nad wnioskami o odwołanie lub pociągnięcie do odpowiedzialności członków organów Banku lub likwidatorów,
- w sprawach osobowych,
- na żądanie choćby jednego z akcjonariuszy, obecnych lub reprezentowanych na Walnym Zgromadzeniu,
- w innych przypadkach określonych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa.

Walne Zgromadzenie zwoływane jest poprzez ogłoszenie dokonywane na stronie internetowej Banku oraz w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących przez spółki publiczne. Ogłoszenie wraz z materiałami prezentowanymi akcjonariuszom udostępniane jest od dnia zwołania Walnego Zgromadzenia na stronie internetowej Banku w sekcji Relacje Inwestorskie pod następującym adresem [Walne Zgromadzenie - PKO Bank Polski \(pkobp.pl\)](https://www.pkobp.pl/walne-zgromadzenie).

Walne Zgromadzanie odbywa się w siedzibie PKO Banku Polskiego S.A. lub w innym miejscu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, wskazanym w ogłoszeniu o jego zwołaniu i jest transmitowane w czasie rzeczywistym w internecie. W Walnym Zgromadzeniu mogą brać udział przedstawiciele mediów.

Przebieg obrad Walnego Zgromadzenia może być utrwalany przy pomocy urządzeń rejestrujących dźwięk lub dźwięk i obraz. Dane osobowe przetwarzane są zgodnie z zasadami określonymi w ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia. Utrwalone nagrania z przebiegu obrad Walnego Zgromadzenia są upubliczniane przez Bank na jego stronie internetowej w sekcji Relacje Inwestorskie pod następującym adresem [Wideo i telekonferencje - PKO Bank Polski \(pkobp.pl\)](https://www.pkobp.pl/wideo-i-telekonferencje).

PRAWA AKCJONARIUSZY

Najważniejszymi uprawnieniami akcjonariuszy PKO Banku Polskiego S.A. są:

- udział w zysku wykazanym w sprawozdaniu finansowym Banku (zbadanym przez biegłego rewidenta) i przeznaczonym przez Walne Zgromadzenie do wypłaty akcjonariuszom,
- możliwość uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu Banku, w tym głosowania, stawiania wniosków, zgłaszania sprzeciwów i zadawania pytań.

Akcjonariusze reprezentujący co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Banku mogą zwołać Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie.

Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą ogólnej liczby głosów lub ogólnej liczby akcji mogą żądać zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia i umieszczenia określonych spraw w porządku obrad tego zgromadzenia, jak również mogą przed terminem zwołanego Walnego Zgromadzenia zgłaszać Bankowi na piśmie lub przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej projekty uchwał, które dotyczą spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad.

Ponadto akcjonariusze podczas obrad Walnego Zgromadzenia mają prawo zgłaszania projektów uchwał oraz wnoszenia propozycji zmian lub uzupełnień do projektów uchwał, objętych porządkiem obrad Walnego Zgromadzenia.

Prawo głosowania akcjonariuszy jest ograniczone w ten sposób, że żaden z nich nie może wykonywać na Walnym Zgromadzeniu więcej niż 10 % ogólnej liczby głosów istniejących w Banku w dniu odbywania Walnego Zgromadzenia. Wyłączenia tego ograniczenia oraz jego zasady opisane są w § 10 Statutu Banku.

Prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu mają osoby będące akcjonariuszami Banku na szesnaście dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Zastawnicy i użytkownicy, którym przysługuje prawo głosu mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli ustanowienie na ich rzecz ograniczonego prawa rzeczowego jest zarejestrowane na rachunku papierów wartościowych w dniu rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu.

Akcjonariusze mogą uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu oraz wykonywać prawa głosu osobiście (w tym, w przypadku akcjonariuszy niebędących osobą fizyczną - przez osobę uprawnioną do składania oświadczeń woli w imieniu akcjonariusza) lub przez pełnomocników.

Pełnomocnictwo do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu i wykonywania prawa głosu wymaga udzielenia na piśmie lub w postaci elektronicznej.

Członek Zarządu, członek Rady Nadzorczej, likwidator i pracownik PKO Banku Polskiego S.A. lub członek organów lub pracownik spółki lub spółdzielni zależnej od Banku mogą być pełnomocnikami akcjonariuszy na Walnym Zgromadzeniu PKO Banku Polskiego S.A.

Akcjonariusz nie może ani osobiście, ani przez pełnomocnika, ani jako pełnomocnik innej osoby głosować nad uchwałami, które dotyczą jego odpowiedzialności wobec PKO Banku Polskiego S.A. z jakiegokolwiek tytułu, w tym udzielenia absolutorium, zwolnienia z zobowiązania wobec PKO Banku Polskiego S.A. oraz sporu pomiędzy nim a PKO Bankiem Polskim S.A.

Członkowie Zarządu Banku oraz kluczowy biegły rewident Banku, w granicach swych kompetencji i w zakresie niezbędnym dla rozstrzygnięcia spraw omawianych przez Walne Zgromadzenie, obowiązani są do udzielenia uczestnikowi takiego zgromadzenia odpowiedzi na pytanie dotyczące informacji o Banku, jeżeli jest to uzasadnione dla oceny sprawy objętej porządkiem obrad.

Jeżeli przemawiają za tym ważne powody, Zarząd Banku może udzielić uczestnikowi Walnego Zgromadzenia informacji na piśmie, nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia zgłoszenia żądania podczas Walnego Zgromadzenia.

Treść pytań zadanych na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu 21 czerwca 2023 roku oraz odpowiedzi na nie zamieszczone są na stronie internetowej w sekcji Relacje inwestorskie pod następującym adresem [Raport nr 18/2023 – Odpowiedzi na pytania akcjonariusza zadane podczas Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia 21 czerwca 2023 roku \(pkobp.pl\)](#)

11.2.8 RADA NADZORCZA PKO BANKU POLSKIEGO S.A. - SKŁAD, KOMPETENCJE I ZASADY DZIAŁANIA

[GRI 2-9] Rada Nadzorcza PKO Banku Polskiego S.A. składa się z 5 do 13 członków powoływanych na wspólną trzyletnią kadencję.

Liczbę członków Rady Nadzorczej ustala Uprawniony Akcjonariusz (zgodnie z definicją poniżej), w tym w przypadku zgłoszenia wniosku o wybór Rady Nadzorczej w drodze głosowania oddzielnymi grupami.

Skarb Państwa jako Uprawniony Akcjonariusz, na podstawie § 11 ust. 1 Statutu Banku, ustalił liczbę członków Rady Nadzorczej na 11 osób.

[GRI 2-10] Kandydatów na członków Rady Nadzorczej w liczbie określonej zgodnie ze wzorem opisanym poniżej ma prawo zgłaszać jedynie akcjonariusz, który samodzielnie i we własnym imieniu jest uprawniony na Walnym Zgromadzeniu, którego przedmiotem jest wybór członków Rady Nadzorczej do wykonywania prawa głosu z największej liczby akcji w kapitale zakładowym Banku, zwany dalej „Uprawnionym Akcjonariuszem”. Kandydatów na pozostałych członków Rady Nadzorczej mają prawo zgłaszać wszyscy akcjonariusze, w tym Uprawniony Akcjonariusz.

Liczba członków Rady Nadzorczej, których kandydatury ma prawo zgłaszać Uprawniony Akcjonariusz obliczana jest zgodnie z następującym wzorem:

$$L = 13 * U, \text{ gdzie:}$$

L - oznacza liczbę członków Rady Nadzorczej, których kandydatury ma prawo zgłosić Uprawniony Akcjonariusz, z zastrzeżeniem, że w przypadku, gdy L nie jest liczbą całkowitą, liczba członków Rady Nadzorczej jest równa L zaokrąglonemu w górę do najbliższej liczby całkowitej, przy czym łączna liczba członków Rady Nadzorczej, których kandydatury ma prawo zgłosić Uprawniony Akcjonariusz nie może być większa od 8 (ośmiu);

U - oznacza udział Uprawnionego Akcjonariusza w kapitale zakładowym Banku obliczony jako iloraz liczby akcji, z których Uprawniony Akcjonariusz ma prawo wykonywać prawo głosu na Walnym Zgromadzeniu, którego przedmiotem jest wybór członków Rady Nadzorczej oraz wszystkich akcji w kapitale zakładowym Banku istniejących w dniu odbywania Walnego Zgromadzenia.

W przypadku powołania przez Walne Zgromadzenie mniejszej liczby członków Rady Nadzorczej niż wynika ze wzoru określonego powyżej, Uprawniony Akcjonariusz, ma prawo zgłosić oraz żądać poddania na tym samym Walnym Zgromadzeniu pod kolejne głosowania kandydatów w liczbie nie większej niż dwukrotność różnicy liczby członków Rady Nadzorczej, obliczonej zgodnie z tym wzorem oraz liczby członków Rady Nadzorczej powołanych spośród kandydatów zgłoszonych uprzednio przez Uprawnionego Akcjonariusza.

Członków Rady Nadzorczej powołuje i odwołuje Walne Zgromadzenie. Dobór członków Rady Nadzorczej odbywa się w sposób zapewniający wybór kompetentnych osób, dających gwarancje ich odpowiedzialności i należytego wywiązywania się z nałożonych obowiązków. Dobór członków Rady Nadzorczej odbywa się z uwzględnieniem wymogów oceny odpowiedzialności indywidualnej i zbiorowej opisanych w „Polityce dotyczącej oceny odpowiedzialności

kandydatów na członków i członków Rady Nadzorczej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego S.A.” (dalej: Polityka odpowiedzialności Rady Nadzorczej) oraz z uwzględnieniem zasady zróżnicowania składu Rady Nadzorczej.

Ocena odpowiedzialności kandydatów i członków Rady Nadzorczej dokonywana jest przede wszystkim z uwzględnieniem wymogów wynikających z art. 22aa Prawa bankowego.

Walne Zgromadzenie dokonuje oceny odpowiedzialności poszczególnych członków Rady Nadzorczej i zbiorowej całej Rady Nadzorczej każdorazowo w związku z powołaniem nowego członka Rady Nadzorczej oraz raz do roku w ramach oceny okresowej. Walne Zgromadzenie może przeprowadzić także dodatkową ocenę odpowiedzialności w innych, uzasadnionych przypadkach, które mają wpływ na wymogi stawiane Radzie Nadzorczej lub jej poszczególnym członkom. Dodatkową ocenę inicjuje Bank.

Wśród określonych w Polityce odpowiedzialności Rady Nadzorczej kryteriów odpowiedzialności jest ocena posiadanych kwalifikacji, rozumianych jako wiedza, doświadczenie i umiejętności w zakresie ich odpowiedzialności do pełnionych funkcji i powierzonych obowiązków, a także w zakresie zasad nadzorowania działalności Banku i potencjalnych konfliktów interesów, które mogą się wiązać z pełnioną funkcją i powierzonymi obowiązkami, oraz ocena reputacji.

Dodatkowo wśród kryteriów oceny uwzględnia się m.in. ocenę uczciwości i etyczności działania, umiejętność formułowania niezależnego osądu oraz możliwości poświęcania odpowiedniej ilości czasu na wykonywanie powierzanych obowiązków.

W 2023 roku nie wprowadzano zmian do Polityki odpowiedzialności Rady Nadzorczej.

[GRI 2-11] Przewodniczącego oraz Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej wyznacza Uprawniony Akcjonariusz spośród powołanych członków Rady Nadzorczej, w tym także w przypadku wyboru Rady Nadzorczej oddzielnymi grupami.

Kadencja Rady Nadzorczej rozpoczęła się 26 sierpnia 2020 roku i trwała przez trzy kolejne pełne lata obrotowe (tj. zakończyła się 31 grudnia 2023 roku). Mandat członka Rady Nadzorczej wygasa najpóźniej z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej.

ZMIANY W SKŁADZIE RADY NADZORCZEJ W 2023 ROKU

W 2023 roku miały miejsce następujące zmiany w składzie Rady Nadzorczej Banku:

- Pan Maciej Łopiński z dniem 24 marca 2023 roku zrezygnował z pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku,
- Minister Aktywów Państwowych działając jako Uprawniony Akcjonariusz w rozumieniu § 11 ust. 2 Statutu Banku, mając na uwadze § 35 ust. 1 Statutu Banku, zgodnie z § 12 ust. 1 Statutu Banku wyznaczył z dniem 24 marca 2023 roku Pana Roberta Pietruszyna do pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku,
- Pan Krzysztof Michalski z dniem 20 grudnia 2023 roku złożył rezygnację z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Banku. Rezygnacja członka nie wpłynęła negatywnie na odpowiedzialność zbiorową całego organu.

Zgodnie z Polityką dotyczącą odpowiedzialności kandydatów na członków i członków Rady Nadzorczej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego S.A. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku 21 czerwca 2023 roku przeprowadziło okresową ocenę odpowiedzialności Rady Nadzorczej Banku potwierdzając odpowiedzialność indywidualną członków Rady Nadzorczej i odpowiedzialność zbiorową całego organu.

Zgodnie z punktem 2.3 „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2021” przynajmniej dwóch członków Rady Nadzorczej spełnia kryteria niezależności wymienione w ustawie z 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, a także nie ma rzeczywistych i istotnych powiązań z akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w spółce.

W związku z przyjęciem przez Bank wyżej wymienionej zasady, w ramach oceny odpowiedzialności indywidualnej, każdy z członków Rady Nadzorczej Banku złożył oświadczenie wskazujące na spełnienie bądź niespełnienie tak zdefiniowanych kryteriów niezależności. Zgodnie z tymi oświadczeniami, w składzie Rady Nadzorczej na 31 grudnia 2023 roku: 8 członków Rady Nadzorczej (tj. Mariusz Andrzejewski, Andrzej Kisielewicz, Rafał Kos, Maciej Łopiński, Tomasz Kuczur, Robert Pietruszyn, Bogdan Szafrąński, Agnieszka Winnik-Kalemba) spełnia kryteria niezależności wskazane w Dobrych Praktykach 2021, a 2 członków Rady Nadzorczej (tj. Wojciech Jasiński, Dominik Kaczmarek) nie spełnia kryteriów niezależności. Krzysztof Michalski na dzień rezygnacji z funkcji członka Rady Nadzorczej Banku nie spełniał kryterium niezależności.

Na 31 grudnia 2023 roku Rada Nadzorcza składała się z 10 osób.

SKŁAD RADY NADZORCZEJ PKO BANKU POLSKIEGO S.A. NA 31 GRUDNIA 2023 ROKU

ROBERT PIETRZYSZYN - PRZEWODNICZĄCY RADY NADZORCZEJ

18 października 2022 roku powołany w skład Rady Nadzorczej obecnej kadencji.

Zarząd Banku w dniu 24 marca 2023 roku otrzymał pismo Ministra Aktywów Państwowych informujące, iż Minister Aktywów Państwowych działając jako Uprawniony Akcjonariusz w rozumieniu § 11 ust. 2 Statutu Banku, mając na uwadze § 35 ust. 1 Statutu Banku, zgodnie z § 12 ust. 1 Statutu Banku wyznaczył z dniem 24 marca 2023 roku Pana Roberta Pietryszyna do pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Ukończył prawo na Uniwersytecie Wrocławskim oraz MBA na Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu.

Doświadczony menedżer, przedsiębiorca. Karierę rozpoczynał w butiku inwestycyjnym Profes. W latach 2006-2008 związany z Grupą KGHM, następnie do 2011 roku prowadził działalność consultingową. Od 2011 roku odpowiedzialny za największą inwestycję w powojennej historii Wrocławia.

W swojej karierze zawodowej pełnił funkcję między innymi członka zarządu PZU S.A., PZU Życie S.A. oraz Prezesa Grupy Lotos.

Obecnie jest partnerem w spółce consultingowej.

Wykładowca zarządzania strategicznego, członek wielu Rad Nadzorczych.

Niezależny członek Rady Nadzorczej.

Rok urodzenia: 1979

WOJCIECH JASIŃSKI - WICEPRZEWODNICZĄCY RADY NADZORCZEJ

W składzie Rady Nadzorczej od 25 lutego 2016 roku.

26 sierpnia 2020 roku powołany w skład Rady Nadzorczej obecnej kadencji.

7 czerwca 2021 roku wyznaczony przez Skarb Państwa na Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej.

Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego (1972).

W latach 1972–1986 pracował w Płocku, m.in. w NBP Oddział w Płocku, w Urzędzie Miejskim jako radca prawny w Izbie Skarbowej. W latach 1990–1991 organizował samorząd terytorialny w województwie płockim jako delegat Pełnomocnika Rządu ds. Reformy Samorządu Terytorialnego. Od 1992 do 1997 roku pracował w Najwyższej Izbie Kontroli, kolejno jako dyrektor: Delegatury NIK w Warszawie, Zespołu Finansów i Budżetu, Departamentu Budżetu Państwa. W latach 1997–2000 pełnił funkcję członka Zarządu, następnie prezesa Zarządu warszawskiej spółki Srebrna. Był członkiem Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A. w latach 1998–2000. Od września 2000 do lipca 2001 roku zajmował stanowisko podsekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości. W latach 2006–2007 był Ministrem Skarbu Państwa.

Od 2001 roku wykonywał mandat posła na Sejm RP (IV, V, VI, VII i VIII kadencji) pełniąc funkcje: przewodniczącego Podkomisji Stałej ds. Systemu Bankowego i Polityki Pieniężnej, przewodniczącego Komisji Gospodarki, przewodniczącego Komisji Finansów Publicznych. Był również członkiem sejmowej Komisji Skarbu Państwa.

Prezes Zarządu PKN ORLEN S.A. od 16 grudnia 2015 roku do 5 lutego 2018 roku. Od czerwca 2018 roku do lipca 2019 roku – pełnomocnik Zarządu Energa S.A. ds. rozwoju inwestycji i rynków energetycznych.

Był przewodniczącym Rady Nadzorczej PKN ORLEN S.A.

Od 1 lipca 2022 roku doradca Prezesa NBP.

Zależny członek Rady Nadzorczej.

Rok urodzenia: 1948

DOMINIK KACZMARSKI - SEKRETARZ RADY NADZORCZEJ

7 czerwca 2021 roku
powołany
w skład Rady Nadzorczej
obecnej kadencji.

Dominik KaczmarSKI uzyskał tytuł magistra prawa na wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, a także tytuł magistra na kierunku metody ilościowe w ekonomii i systemy informacyjne w Szkole Głównej Handlowej. Posiada tytuł doradcy podatkowego. Ukończył studia MBA Finance & Technology w Szkole Biznesu Politechniki Warszawskiej. W listopadzie 2022 roku zdał drugi poziom egzaminu CFA.

8 czerwca 2021 roku
wybrany
na Sekretarza Rady
Nadzorczej.

Doświadczenie zawodowe zdobywał, pracując w największych międzynarodowych firmach doradczych (PwC 2012-2014 i Deloitte 2014-2016) jako ekspert w zakresie opodatkowania sektora finansowego.

Od lutego 2016 roku do stycznia 2020 roku pracował w Ministerstwie Finansów jako zastępca dyrektora Departamentu Podatków Sektorowych, Lokalnych oraz Podatku od Gier, a następnie jako zastępca dyrektora i dyrektor Departamentu Systemu Podatkowego. Zajmował się podatkiem od niektórych instytucji finansowych, a także współuczestniczył w uszczelnianiu systemu podatkowego w zakresie CIT i VAT, m.in. poprzez regulację STIR.

Pełnił funkcje sekretarza Rady do Spraw Przeciwdziałania Unikaniu Opodatkowania, członka Państwowej Komisji Egzaminacyjnej ds. Doradztwa Podatkowego, członka Komisji Kodyfikacyjnej Ogólnego Prawa Podatkowego oraz członka Zespołu eksperckiego ds. prawa koncernowego wchodzącego w skład Komisji ds. reformy nadzoru właścicielskiego.

Od marca 2020 roku do czerwca 2021 roku był członkiem Rady Nadzorczej spółki PKN Orlen S.A., a od czerwca 2020 roku był członkiem Rady Nadzorczej spółki Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. (od lipca 2020 roku jej przewodniczącym).

Pełnił funkcję dyrektora Departamentu Analiz i Sprawozdawczości w Ministerstwie Aktywów Państwowych.

Zależny członek Rady Nadzorczej.

Rok urodzenia: 1989

MARIUSZ ANDRZEJEWSKI - CZŁONEK RADY NADZORCZEJ

W składzie Rady
Nadzorczej
od 22 czerwca 2017 roku.

Profesor Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, gdzie pełni także funkcję kierownika Katedry Rachunkowości Finansowej. W latach 2016-2019 pełnił funkcję dziekana Wydziału Finansów i Prawa, a w latach 2019-2020 był dziekanem Kolegium Ekonomii, Finansów i Prawa. Posiada stopień naukowy dra hab. nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia. W latach 2013-2019 pracował także na stanowisku prof. nadzw. w Wyższej Szkole Zarządzania i Bankowości w Krakowie. W latach 2003-2013 pracował w Wyższej Szkole Finansów i Prawa w Bielsku-Białej, gdzie również pełnił funkcję kierownika Katedry Finansów.

26 sierpnia 2020 roku
powołany
w skład Rady Nadzorczej
obecnej kadencji.

Ukończył trzy fakultety, studiował rachunkowość na Wydziale Zarządzania Akademii Ekonomicznej w Krakowie, a także automatykę i robotykę na specjalności: sztuczna inteligencja oraz informatykę na Wydziale Elektrotechniki, Automatyki i Elektroniki Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. W trakcie studiów był trzykrotnie stypendystą Ministra Edukacji Narodowej. W 2001 roku podczas realizacji grantu KBN przygotował i obronił pracę doktorską, która została opublikowana w formie książki przez Wydawnictwo Naukowe PWN pt. „Rachunkowość a ujawnianie informacji przez spółki giełdowe”.

Posiada doświadczenie biznesowe uzyskane poprzez zasiadanie w radach nadzorczych m.in. takich spółek jak: Zakłady Chemiczne Alwernia S.A., Kombinat Koksochemiczny Zabrze S.A., Północ Nieruchomości S.A. (spółka notowana na NewConnect), PolRest S.A. (spółka notowana na GPW w Warszawie), Media Nieruchomości S.A., Przedsiębiorstwo Inżynierii Miejskiej sp. z o.o. w Czechowicach-Dziedzicach, AWSA Holland II BV. Był także prezesem Zarządu Altair sp. z o.o., członkiem Zarządu ds. finansowych w TBS Złocięń sp. z o.o. oraz doradcą Zarządu w Instytucie Prawa Spółek i Inwestycji Zagranicznych – IPSiZ sp. z o.o. Był arbitrem Sądu Polubownego przy Komisji Nadzoru Finansowego. Pełnił funkcję przewodniczącego Rady Nadzorczej PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., przewodniczącego Rady Nadzorczej INSTAL Kraków S.A. oraz wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej Tauron Sprzedaż sp. z o.o. Posiada tytuł zawodowy biegłego rewidenta. W latach 2005–2006 pełnił funkcję podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów.

Jest członkiem European Accounting Association (EAA) oraz International Association for Accounting Education & Research (IAAER). Jest także członkiem Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego (PTE) oraz Rady Naukowej Stowarzyszenia Księgowych w Polsce.

Autor lub współautor ponad 150 publikacji naukowych oraz kilkudziesięciu ekspertyz gospodarczych.

Niezależny Członek Rady Nadzorczej.

Rok urodzenia: 1971

ANDRZEJ KISIELEWICZ – CZŁONEK RADY NADZORCZEJ

W składzie Rady Nadzorczej od 25 lutego 2016 roku.

26 sierpnia 2020 roku powołany w skład Rady Nadzorczej obecnej kadencji.

Posiada tytuł profesora nauk matematycznych. Zatrudniony jest na Wydziale Matematyki Politechniki Wrocławskiej. Habilitację obronił na Uniwersytecie Wrocławskim, a tytuł doktora nauk matematycznych uzyskał w Polskiej Akademii Nauk. Absolwent Uniwersytetu Wrocławskiego. Zdobywał doświadczenie zawodowe w takich ośrodkach naukowych, jak: Vanderbilt University (Nashville, USA), Polska Akademia Nauk, Technische University (Darmstadt, Niemcy), The University of Manitoba (Winnipeg, Kanada), Blaise Pascal University (Clermont-Ferrand, Francja). Posiada doświadczenie jako członek rad nadzorczych. Obecnie jest także członkiem Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A.

Jest autorem ponad 85 publikacji naukowych w zagranicznych pismach z zakresu matematyki, logiki i informatyki oraz książek (np. „Sztuczna inteligencja i logika”, „Wprowadzenie do informatyki”). Jest także autorem wielu opinii, recenzji i ekspertyz, m.in. dla Narodowego Centrum Nauki, Komisji Europejskiej. Zawodowo zainteresowany zastosowaniem matematyki, logiki i informatyki w praktyce, sztuczną inteligencją, business intelligence, informatyzacją, teorią argumentacji.

Niezależny członek Rady Nadzorczej.

Rok urodzenia: 1953

RAFAŁ KOS – CZŁONEK RADY NADZORCZEJ

26 sierpnia 2020 roku powołany w skład Rady Nadzorczej obecnej kadencji.

Adwokat, wspólnik w kancelarii Kubas Kos Gałkowski. Doktor nauk prawnych (Uniwersytet Jagielloński), studiował międzynarodowe prawo gospodarcze na UC Davies (California), absolwent studiów podyplomowych z zakresu amerykańskiego prawa gospodarczego na CUA Columbus School of Law (Washington, DC).

Wiceprezes Sądu Arbitrażowego przy Konfederacji Lewiatan w Warszawie. Powołany na Stałego Arbitra i Konciliatora Sądu Polubownego przy Prokuraturii Generalnej RP (od 2020). Członek The Board of Visitors Columbus School of Law, CUA w DC Waszyngton (od 2017). Ekspert Sejmowej Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka w zakresie projektu ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (2009), członek Zespołu ds. nowelizacji Prawa Upadłościowego i Naprawczego przy Ministrze

Sprawiedliwości (2012), Zespołu ds. systemowych rozwiązań w zakresie polubownych metod rozwiązywania sporów gospodarczych, ułatwiających wykonywanie działalności gospodarczej przy Ministrze Gospodarki (2013), Zespołu ds. Prawa Gospodarczego przy Ministrze Rozwoju (2015) oraz Komisji ds. Reformy Nadzoru Właścicielskiego oraz zespołów eksperckich przy Ministrze Aktywów Państwowych: ds. zwiększenia efektywności rad nadzorczych oraz ds. prawa koncernowego (2020).

Rekomendowany jako ekspert w dziedzinie postępowań sądowych i arbitrażu m.in. przez Who's Who Legal, Chambers and Partners, dziennik Rzeczpospolita.

Niezależny Członek Rady Nadzorczej.

Rok urodzenia: 1971

TOMASZ KUCZUR - CZŁONEK RADY NADZORCZEJ

12 października 2021 roku powołany w skład Rady Nadzorczej obecnej kadencji.

Prawnik i politolog. Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego oraz Akademii Bydgoskiej (obecnie Uniwersytet Kazimierza Wielkiego). Doktorat z nauk prawnych uzyskał na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. Posiada stopień doktora habilitowanego uzyskany na Uniwersytecie Wrocławskim z zakresu nauk społecznych. Profesor z zakresu nauk społecznych. Kierownik Katedry Współczesnych Systemów Politycznych i Administracyjnych. Profesor zwyczajny na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

Niezależny członek Rady Nadzorczej.

Rok urodzenia: 1973

MACIEJ ŁOPIŃSKI - CZŁONEK RADY NADZORCZEJ

7 czerwca 2021 roku powołany w skład Rady Nadzorczej obecnej kadencji i wyznaczony przez Skarb Państwa na Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Absolwent Uniwersytetu Gdańskiego. Redaktor naczelny Tygodnika Gdańskiego, dziennikarz m.in. Głosu Wybrzeża i Tygodnika Czas. Poseł na Sejm VII kadencji. W latach 2005-2010 sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Lecha Kaczyńskiego, natomiast w latach 2015-2016 w Kancelarii Prezydenta Andrzeja Dudy. Posiada wieloletnie doświadczenie z zakresu prawa spółek oraz nadzoru właścicielskiego zdobyte również w organach nadzoru spółek prawa handlowego, m.in. PZU S.A., KGHM Polska Miedź S.A., PZU Asset Management S.A., Telewizja Polska S.A.

Niezależny członek Rady Nadzorczej.

24 marca 2023 roku Pan Maciej Łopiński poinformował o rezygnacji z tym dniem z pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku. Niezależnie od rezygnacji z wyżej wymienionej funkcji Pan Maciej Łopiński pozostał członkiem Rady Nadzorczej

Rok urodzenia: 1947

BOGDAN SZAFRAŃSKI - CZŁONEK RADY NADZORCZEJ

12 października 2021 roku powołany

Ekonomista i amerykańista, ekspert w zakresie zarządzania strategicznego finansami, rynku kapitałowego, polityki i gospodarki w USA oraz relacji polsko-amerykańskich. Tytuł doktora nauk o zarządzaniu uzyskany na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, ma zdany egzamin Chartered Financial Analyst (CFA) na poziomie II.

w skład Rady Nadzorczej
obecnej kadencji.

Jest absolwentem University of California Irvine (UCI) gdzie studiował w Merage School of Business uzyskując tytuł Master of Business Administration (MBA) w dziedzinie finansów. Wcześniej studiował na Wydziale Zarządzania UW oraz Wydziale Handlu Zagranicznego Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie oraz ekonomię na studiach doktoranckich na University of California Los Angeles (UCLA).

Pracował w USA w Kalifornii w firmach wysokich technologii (high tech), kolejno Western Digital Corporation, Advanced Photonics, Inc. i Xsirius Superconductivity, Inc. Był członkiem, a następnie przewodniczącym rady nadzorczej Polam Credit Union w Los Angeles (na modelu CU wzorowane są SKOK-i w Polsce).

W latach następnych był m.in. prezesem grupy kapitałowej ZEM Celma S.A., wiceprezesem ds. Finansów i Administracji w Kapsch Telecom Sp. z o.o., w telekomunikacyjnym joint venture (National Grid, Energis, PKP) Energis Polska Sp. z o.o. wiceprezesem Zarządu ds. Strategicznej Współpracy Udziałowców, dyrektorem ds. Strategii i Rozwoju w Tel-Energia S.A., wiceprezesem ds. Finansów w PKP Cargo S.A., doradcą Zarządu Petrolot Sp. z o.o. ds. restrukturyzacji finansów, oraz członkiem Zarządu ds. Finansowych i Ekonomicznych w PLK S.A.

W 1994 roku zdał egzamin dla kandydatów do rad nadzorczych, od tego czasu był członkiem wielu rad nadzorczych, w tym z udziałem Skarbu Państwa (PFR S.A., Lotos Terminale S.A., ZEM Celma S.A., KWB Konin S.A., PKP PLK S.A.).

Prowadził niezależną działalność konsultingową jako MetaStrategy Consulting w zakresie zarządzania strategicznego, zarządzania wartością (EVA), wycen przedsiębiorstw oraz doradztwie transakcyjnym w M&A.

Wykłada finanse na Wydziale Zarządzania i w Ośrodku Studiów Amerykańskich UW oraz na Uczelni Łazarskiego. Jest komentatorem wydarzeń gospodarczych i politycznych w TVP Info i TVN24 BiŚ oraz autorem artykułów o zarządzaniu, prywatyzacji, finansach. Członek polonijnego think tanku w USA Polonia Institute.

Niezależny członek Rady Nadzorczej.

Rok urodzenia: 1958

AGNIESZKA WINNIK-KALEMBA - CZŁONEK RADY NADZORCZEJ

7 czerwca 2021 roku
powołana
w skład Rady Nadzorczej
obecnej kadencji.

W roku 1995 ukończyła studia na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego. W latach 1995-1997 była stypendystką rządu amerykańskiego na studiach podyplomowych Georgetown University in Washington D.C. oraz University of Kentucky The James W. Martin School of Public Policy and Administration. W latach 1999-2003 odbyła aplikację adwokacką.

Od 2003 roku jest właścicielem Kancelarii Adwokackiej Adw. Agnieszka Winnik-Kalemba. W latach 1986-1989 współpracowała z Regionalnym Komitetem Wykonawczym NSZZ Solidarność Region Dolny Śląsk oraz Komisją Interwencji i Praworządności NSZZ Solidarność prowadzoną przez Zofię i Zbigniewa Romaszewskich. W latach 1989-2000 pracowała: w Biurze Zarządu Regionu NSZZ Solidarność Regionu Dolny Śląsk, była asystentem prawnym w Law Offices of Bowles, Keating, Matuszewich & Fiordalisi a Partnership of Professional Corporation, Chicago USA, asystentem prawnym Przewodniczącego Izby Regionów Rady Europy w Strasburgu, Sejmiku Samorządowego Województwa Wrocławskiego, dyrektorem Biura Obsługi Prawnej Dolnośląskiego Urzędu Marszałkowskiego we Wrocławiu.

W latach 2006-2008 była członkiem Rady Nadzorczej PKO Banku Polskiego S.A., a w 2016 roku pełniła funkcję wiceprzewodniczącej Rady Nadzorczej PKO Banku Polskiego S.A.

Była przewodniczącą Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A..

Rok urodzenia: 1969

ZASADY DZIAŁANIA RADY NADZORCZEJ

Rada Nadzorcza działa na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa, Statutu Banku oraz regulaminu uchwalonego przez Radę Nadzorczą i zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie. Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się co najmniej raz na kwartał.

21 czerwca 2023 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PKO Banku Polskiego S.A. zatwierdziło Regulamin Rady Nadzorczej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej przyjęty przez Radę Nadzorczą. Nowy Regulamin Rady Nadzorczej zawiera w szczególności następujące zmiany w stosunku do poprzednio obowiązującego Regulaminu Rady Nadzorczej:

- § 3 pkt 1 - wprowadzenie zgodnego z Dobrymi Praktykami Spółek Notowanych na GPW 2021 brzmienia zapisu regulującego opiniowanie przez Radę Nadzorczą spraw wnoszonych pod obrady Walnego Zgromadzenia,
- § 7 - uwzględnienie normy wynikającej z art. 382 KSH, regulującego współpracę Rady Nadzorczej z zewnętrznymi doradcami,
- § 8 ust. 2 - dostosowanie terminu zwoływania posiedzeń na wniosek Członka Rady Nadzorczej lub Zarządu do kodeksowego terminu 2 tygodni,
- dodanie § 8 ust. 5 - wprowadzenie możliwości odbywania przez Radę Nadzorczą posiedzeń również bez formalnego zwołania, zgodnie z art. 389 § 6 KSH.

Rada Nadzorcza wykonuje swoje obowiązki kolegialnie.

Rada Nadzorcza podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów przy obecności co najmniej połowy członków, w tym przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego. Wyjątkiem są uchwały w sprawach wskazanych w Statucie Banku, dla podjęcia których (oprócz wskazanego kworum) wymagana jest większość kwalifikowana, która wynosi 2/3 głosów. W głosowaniu nie uczestniczą członkowie Rady Nadzorczej, których dotyczy sprawa poddana pod głosowanie.

Pracę Rady Nadzorczej kieruje jej przewodniczący, a w razie jego nieobecności wiceprzewodniczący. Przewodniczący reprezentuje Radę Nadzorczą wobec pozostałych organów PKO Banku Polskiego S.A., organów nadzoru oraz innych osób.

Posiedzenia Rady Nadzorczej zwołuje jej przewodniczący, a w razie jego nieobecności wiceprzewodniczący, z własnej inicjatywy albo na wniosek członka Rady Nadzorczej lub na wniosek Zarządu.

Posiedzenia Rady Nadzorczej mogą być zwołane z możliwością zdalnego udziału w posiedzeniu, w tym podejmowania uchwał, zgodnie z przyjętym przez Radę Nadzorczą „Regulaminem uczestnictwa w posiedzeniu Rady Nadzorczej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość” (Regulamin e-posiedzenia).

Z wyjątkiem spraw wskazanych w Statucie Banku, Rada Nadzorcza może także podejmować uchwały poza posiedzeniem w trybie pisemnym (obiegowym) lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, w szczególności poczty elektronicznej.

W 2023 roku Rada Nadzorcza odbyła 11 posiedzeń, podjęła łącznie 171 uchwał.

Udział członków Rady Nadzorczej w posiedzeniach Rady Nadzorczej w 2023 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 29. Frekwencja członków Rady Nadzorczej Banku w 2023 roku

Imię i nazwisko	Frekwencja*
Mariusz Andrzejewski	11/11
Wojciech Jasiński	11/11
Dominik Kaczmarek	9/11
Andrzej Kisielewicz	9/11
Rafał Kos	10/11
Tomasz Kuczur	11/11
Maciej Łopiński	9/11
Krzysztof Michalski	11/11
Robert Pietruszyn	10/11
Bogdan Szafranski	11/11
Agnieszka Winnik-Kalemba	9/11

* Obecność na posiedzeniach / liczba posiedzeń w trakcie sprawowania mandatu.

Wszystkie nieobecności zostały, uchwałami Rady Nadzorczej uznane za usprawiedliwione.

KOMPETENCJE I ODPOWIEDZIALNOŚĆ RADY NADZORCZEJ

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Banku we wszystkich obszarach jego działalności.

Do kompetencji Rady Nadzorczej, oprócz innych uprawnień i obowiązków przewidzianych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa i postanowieniach Statutu PKO Banku Polskiego S.A., należy podejmowanie uchwał, które dotyczą w szczególności:

- zatwierdzania przyjętych przez Zarząd strategii, polityk, zasad i regulaminów, m.in.: Strategii Banku, Strategii zarządzania ryzykiem, Strategii zarządzania Bankiem, Polityki dywidendowej, Polityki wynagrodzeń, Polityki w zakresie szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego oraz dokonywania przeglądów strategii i procedur szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego, Polityki zgodności Banku, Zasad funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej, Regulaminu Zarządu, Regulaminu gospodarowania funduszami specjalnymi tworzonymi z zysku netto, Regulaminu Organizacyjnego Banku, Regulaminu funkcjonowania komórki do spraw zgodności oraz komórki audytu wewnętrznego,
- zatwierdzania uchwalonego przez Zarząd rocznego planu finansowego,
- zatwierdzania określonego przez Zarząd akceptowalnego ogólnego poziomu ryzyka,
- wybór firmy audytorskiej do przeprowadzania badania i przeglądu sprawozdań finansowych Banku oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej Banku,
- uchwalania Regulaminu:
 - Rady Nadzorczej,
 - udzielania kredytów, pożyczek, gwarancji bankowych lub poręczeń członkowi Zarządu Banku, Rady Nadzorczej oraz osobom, które zajmują stanowiska kierownicze w Banku oraz podmiotom powiązanym z nimi kapitałowo lub organizacyjnie,
- powołania i odwołania w głosowaniu tajnym prezesa Zarządu, wiceprezesów oraz członków Zarządu,
- zawieszania, z ważnych powodów, w czynnościach poszczególnych lub wszystkich członków Zarządu oraz delegowania członków Rady Nadzorczej, na okres nie dłuższy niż trzy miesiące, do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu, którzy zostali odwołani, złożyli rezygnację albo z innych przyczyn nie mogą sprawować swoich czynności,
- wyrażania uprzedniej zgody na czynności spełniające określone statutowo kryteria, w tym m.in. na rozporządzenie składnikami aktywów trwałych (wartości niematerialne i prawne, rzeczowe aktywa trwałe, inwestycje długoterminowe), objęcie, nabycie lub zbycie udziałów lub akcji innej spółki, objęcie lub nabycie obligacji zamiennych na akcje, zawarcie przez PKO Bank Polski S.A. istotnej umowy z akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w Banku lub z podmiotem powiązanym, zawarcie przez Bank umowy o usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem, umowy darowizny i inne o podobnym skutku oraz

umowy zwolnienia z długu oraz inne umowy o podobnym skutku przekraczającym wartość wskazaną w Statucie Banku,

- występowania do Komisji Nadzoru Finansowego z wnioskiem o wyrażenie zgody na powołanie prezesa Zarządu oraz członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku, a także na powierzenie funkcji członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku dotychczasowemu członkowi Zarządu, który nie nadzorował zarządzania tym ryzykiem,
- oceny funkcjonowania polityki wynagrodzeń w Banku oraz przedstawiania raportu w tym zakresie Walnemu Zgromadzeniu,
- opinii o stosowaniu przez Bank „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”,
- wyrażania zgody na otwarcie lub zamknięcie oddziału za granicą,
- opiniowanie spraw wnoszonych pod obrady Walnego Zgromadzenia przez Zarząd, przy czym Rada Nadzorcza może nie opiniować spraw, które dotyczą wyłącznie Rady Nadzorczej lub Członków Rady Nadzorczej,
- rozpatrywanie otrzymywanych od Zarządu informacji o wszystkich istotnych sprawach dotyczących działalności Banku oraz o ryzyku związanym z prowadzoną działalnością i sposobach zarządzania tym ryzykiem,
- przygotowanie corocznych raportów przedstawianych Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu zgodnie z Dobrymi Praktykami lub Zasadami ładu korporacyjnego.

Rada Nadzorcza przedstawia także Walnemu Zgromadzeniu coroczne sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej, które zawiera m.in. ocenę sprawozdania Zarządu z działalności (Grupy Kapitałowej Banku, w tym Banku) oraz sprawozdań finansowych (Banku i Grupy Kapitałowej Banku) za ubiegły rok w zakresie ich zgodności z księgami, dokumentami i stanem faktycznym oraz ocenę wniosków Zarządu dotyczących podziału zysku lub pokrycia straty.

W celu wykonania swoich obowiązków Rada Nadzorcza w szczególności może badać wszystkie dokumenty Banku, dokonywać rewizji stanu majątku Banku oraz żądać od Banku sporządzenia lub przekazania wszelkich informacji, dokumentów, sprawozdań lub wyjaśnień dotyczących Banku (w szczególności jego działalności lub majątku) oraz informacji, sprawozdań lub wyjaśnień dotyczących spółek zależnych lub powiązanych. Zarząd nie może ograniczyć członkom Rady Nadzorczej dostępu do żądanych przez nich informacji, dokumentów, sprawozdań lub wyjaśnień.

Rada Nadzorcza może korzystać, na koszt Banku, z usług doradców, ekspertów lub konsultantów zewnętrznych.

Członkowie Rady Nadzorczej powinni przy wykonywaniu swoich obowiązków dołożyć staranności wynikającej z zawodowego charakteru swojej działalności oraz dochować lojalności wobec Banku.

Członkowie Rady Nadzorczej nie naruszają obowiązku dołożenia staranności wynikającej z zawodowego charakteru swojej działalności, jeżeli postępując w sposób lojalny wobec spółki, działają w granicach uzasadnionego ryzyka gospodarczego, w tym na podstawie informacji, analiz i opinii, które powinny być w danych okolicznościach uwzględnione przy dokonywaniu starannej oceny.

KOMITETY RADY NADZORCZEJ

Zgodnie ze Statutem Banku Rada Nadzorcza powołuje ze swego grona komitety, których obowiązek powołania wynika z obowiązujących przepisów. Rada Nadzorcza może także powoływać ze swojego grona inne komitety. Komitety Rady Nadzorczej działają na podstawie regulaminów uchwalonych przez Radę Nadzorczą.

Rada Nadzorcza, zgodnie z jej regulaminem, powołuje w szczególności komitet do spraw nominacji i wynagrodzeń, komitet do spraw ryzyka, komitet audytu oraz komitet do spraw strategii.

Funkcjonowanie powołanego w ramach Rady Nadzorczej Banku Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń odpowiada warunkom opisanym w Załączniku nr I do Zalecenia Komisji Europejskiej 2005/162/WE dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej).

W 2023 roku wszystkie regulaminy komitetów Rady Nadzorczej zostały znowelizowane.

Komitety powołane przez Radę Nadzorczą.

KOMITET AUDYTU RADY NADZORCZEJ

ZADANIA

- monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej, w tym przegląd okresowych i rocznych sprawozdań finansowych (jednostkowych i skonsolidowanych),

- monitorowanie adekwatności skuteczności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej oraz jakości pracy audytu wewnętrznego w zakresie oceny adekwatności systemu kontroli wewnętrznej,
- monitorowanie skuteczności systemu zarządzania ryzykiem w zakresie sprawozdawczości finansowej, w szczególności poprzez analizowanie informacji otrzymanych od Komitetu ds. Ryzyka,
- monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego, o której mowa w ustawie o biegłych rewidentach, wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej,
- kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, która przeprowadza badanie sprawozdań finansowych, w szczególności w przypadku, gdy firma audytorska świadczy na rzecz Grupy Kapitałowej Banku inne usługi niż badanie,
- informowanie Rady Nadzorczej o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Banku, a także jaka była rola Komitetu w procesie badania,
- dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez firmę audytorską, która przeprowadza badanie, podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług, które nie są badaniem na rzecz Banku oraz spółek z Grupy Kapitałowej Banku, zgodnie z polityką,
- opracowywanie polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania sprawozdań finansowych oraz przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji w sprawie przyjęcia tej polityki,
- opracowywanie polityki świadczenia przez firmę audytorską, która przeprowadza badanie, podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych oraz przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji w sprawie przyjęcia tej polityki,
- określanie procedury wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania sprawozdań finansowych oraz przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji w sprawie przyjęcia tej procedury,
- przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania sprawozdań finansowych,
- przedkładanie Radzie Nadzorczej zaleceń, które mają na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w Banku,
- przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji w sprawie oświadczenia dotyczącego firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie rocznego sprawozdania finansowego Banku oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku,
- opracowywanie zasad postępowania w zakresie procesu ujawniania i wymiany danych i informacji pomiędzy KNF, firmą audytorską, kluczowym biegłym rewidentem a Bankiem i rekomendowanie ich przyjęcia Radzie Nadzorczej,
- przedstawianie Radzie Nadzorczej, co najmniej raz w roku, zagadnień, które mogą mieć istotny wpływ na wynik finansowy przyszłych okresów lub sytuację Banku i Grupy Kapitałowej Banku.

SKŁAD KOMITETU AUDYTU NA 31 GRUDNIA 2023 ROKU

		data powołania do Komitetu*
Przewodnicząca:	Agnieszka Winnik-Kalemba	15 czerwca 2021 roku
Wiceprzewodniczący:	Mariusz Andrzejewski	24 września 2020 roku
Członkowie:	Dominik Kaczmarek	15 czerwca 2021 roku
	Rafał Kos	24 września 2020 roku
	Bogdan Szafranski	16 grudnia 2021 roku

* W obecnej kadencji Rady Nadzorczej.

KRYTERIUM NIEZALEŻNOŚCI I POSIADANE KOMPETENCJE

W 2023 roku, w ramach przeprowadzonych w czerwcu okresowych ocen odpowiedniości członków Rady Nadzorczej, oceniono, czy członkowie Rady Nadzorczej spełniają wymogi niezbędne do udziału w składzie Komitetu Audytu Rady Nadzorczej.

Zgodnie z powyższymi ocenami członkowie Komitetu Audytu łącznie spełniają warunki niezależności i kwalifikacji, zgodnie z przepisami ustawy z 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.

W tym, na 31 grudnia 2023 roku:

- przewodnicząca Komitetu Audytu Agnieszka Winnik-Kalemba oraz Mariusz Andrzejewski, Rafał Kos i Bogdan Szafrąński są niezależni, a tym samym większość członków Komitetu Audytu jest niezależnych,
- najbardziej adekwatną wiedzę i doświadczenie w zakresie przedmiotu działalności Komitetu Audytu, w tym kompetencje z zakresu rachunkowości i badania sprawozdań finansowych posiadają:
 - Mariusz Andrzejewski - kompetencje potwierdzone stopniem naukowym dra hab. nauk ekonomicznych i uprawnieniami biegłego rewidenta; członek polskich i międzynarodowych stowarzyszeń dotyczących księgowości i rachunkowości; dodatkowo umiejętności wynikające z doświadczenia zawodowego związanego z pełnieniem funkcji zarządczych i nadzorczych oraz wykonywaniem czynności w charakterze biegłego rewidenta,
 - Dominik Kaczmarzski - kompetencje wynikające z wiedzy i umiejętności nabytych w ramach programu nauczania związanego z nabyciem tytułu doradcy podatkowego oraz z ubieganiem się o tytuł Chartered Financial Analyst, ukończonych studiów MBA Finance & Technology oraz studia magisterskie na kierunku metody ilościowe w ekonomii i systemy informacyjne w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie; dodatkowo posiada doświadczenie zawodowe w zakresie przeglądów i kalkulacji podatkowych banków, a także w procesie badania sprawozdań finansowych (w zakresie elementów podatkowych),
 - Bogdan Szafrąński - wiedza i umiejętności nabyte w ramach programu nauczania w ramach studiów na University of California Irvine (UCI), gdzie studiował w Merage School of Business uzyskując tytuł Master of Business Administration (MBA) w dziedzinie finansów, a także wynikające z doświadczenia jako wykładowca w Katedrze Finansów i Bankowości (przede wszystkim z zakresu rachunkowości finansowej i zarządczej) w Wyższej Szkole Handlu i Prawa im. Ryszarda Łazarskiego w Warszawie,
- wszyscy członkowie Komitetu Audytu łącznie posiadają wiedzę i umiejętności w zakresie bankowości, które wynikają m.in. z wykształcenia, doświadczenia zawodowego i sprawowania funkcji (szerzej opisane w notkach biograficznych w tym rozdziale).

LICZBA POSIEDZEŃ W 2023 roku odbyło się 8 posiedzeń Komitetu Audytu.

UDZIAŁ CZŁONKÓW KOMITETU AUDYTU RADY NADZORCZEJ W POSIEDZENIACH KOMITETU W 2023 ROKU.

Imię i nazwisko	Frekwencja*
Mariusz Andrzejewski	8/8
Dominik Kaczmarzski	7/8
Rafał Kos	8/8
Bogdan Szafrąński	8/8
Agnieszka Winnik-Kalemba	6/8

*Obecność na posiedzeniach / liczba posiedzeń w trakcie sprawowania mandatu

POLITYKA WYBORU FIRMY AUDYTORSKIEJ ORAZ POLITYKA ŚWIADCZENIA USŁUG

Głównym założeniem Polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania sprawozdań finansowych Banku i Grupy Kapitałowej Banku (dalej: Polityka wyboru) oraz Polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem na rzecz Banku i spółek Grupy Kapitałowej Banku (dalej: Polityka świadczenia usług), przyjętych przez Radę Nadzorczą Banku po rekomendacji Komitetu Audytu, jest zapewnienie zgodności procesu wyboru firmy audytorskiej oraz świadczenia przez nią usług na rzecz Banku i Grupy Kapitałowej Banku z obowiązującymi przepisami prawa oraz rekomendacją L KNF, ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia niezależności i bezstronności firmy audytorskiej oraz spełnienia wymogów w zakresie obowiązkowej rotacji oraz karencji.

W Polityce wyboru określono niżej opisane zasady obowiązkowej rotacji i karencji firmy audytorskiej oraz kluczowego biegłego rewidenta:

- maksymalny czas nieprzerwanego trwania zleceń badań ustawowych przeprowadzanych przez tę samą firmę audytorską lub firmę audytorską powiązaną z tą firmą audytorską lub jakiegokolwiek członka sieci działającej na terenie Unii Europejskiej, do której należą te firmy audytorskie, wynosi 10 lat obrotowych objętych badaniem. Może on ulec przedłużeniu o dwa lata, do maksymalnie 12 lat obrotowych objętym badaniem, na podstawie zgody KNF w przypadku równoczesnego zatrudnienia więcej niż jednej firmy audytorskiej w formule audytu wspólnego, pod warunkiem, że wynikiem badania ustawowego jest wspólne sprawozdanie z badania,
- umowę na badanie sprawozdań finansowych zawiera się na okres objęty badaniem nie krótszy niż 2 lata obrotowe, a maksymalnie na okres 3 lat obrotowych, z możliwością przedłużenia na kolejny okres objęty badaniem, wynoszący co najmniej dwa lata obrotowe,
- po upływie maksymalnego czasu nieprzerwanego trwania zleceń, o którym mowa w punkcie pierwszym, firma audytorska może ponownie wykonywać czynności badania ustawowego sprawozdań finansowych po upływie co najmniej 4 lat od zakończenia poprzedniego badania sprawozdań finansowych Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku,
- kluczowy biegły rewident nie może przeprowadzać badania ustawowego sprawozdań finansowych za okres dłuższy niż 5 lat obrotowych objętych badaniem,
- kluczowy biegły rewident może ponownie przeprowadzać badanie ustawowe sprawozdań finansowych po upływie co najmniej 3 lat od zakończenia ostatniego badania ustawowego sprawozdań finansowych Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku.

Zgodnie z Polityką wyboru Rada Nadzorcza Banku przeprowadza postępowanie dotyczące zlecenia badania sprawozdań finansowych Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku w trybie przetargu nieograniczonego. W następstwie zorganizowanej przez Bank procedury wyboru, Komitet Audytu przekazuje Radzie Nadzorczej rekomendację w sprawie wyboru firmy audytorskiej. Rekomendacja, o ile nie dotyczy to odnowienia zlecenia badania, zawiera nie mniej niż dwie możliwości wyboru firmy audytorskiej wraz z uzasadnieniem oraz wskazanie uzasadnionej preferencji wobec jednej z nich. Rada Nadzorcza dokonuje wyboru firmy audytorskiej na podstawie rekomendacji Komitetu Audytu. W ocenie ofert złożonych przez firmy audytorskie stosowane są przejrzyste i niedyskryminujące kryteria wyboru obejmujące w szczególności:

- podejście do prowadzonej działalności, rozwiązania wewnętrzne zapewniające zachowanie niezależności oraz przestrzeganie innych obowiązujących przepisów prawa, standardów wykonywania zawodu, standardów kontroli jakości i zasad etyki zawodowej oraz reputację firmy audytorskiej,
- podejście do badania, w tym proponowaną metodykę badania, obszary o szczególnym znaczeniu, ogólny plan badania, strategię komunikacji, stosowane narzędzia informatyczne,
- doświadczenie zawodowe w branży, w której działa Bank i Grupa Kapitałowa Banku, doświadczenie we współpracy z Bankiem i spółkami Grupy Kapitałowej Banku oraz zasięg geograficzny uwzględniający zakres działalności Grupy Kapitałowej Banku,
- ocenę członków zespołu wyznaczonego do przeprowadzenia badania, posiadane kwalifikacje i szkolenia, zarządzanie zespołem, zarządzanie relacjami z klientem i umiejętności interpersonalne,
- wysokość oczekiwanego wynagrodzenia oraz szacowaną pracochłonność,
- ubezpieczenie biegłego rewidenta i firmy audytorskiej oraz zakres odpowiedzialności.

Rekomendacje Komitetu Audytu dotyczące wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania sprawozdań finansowych za lata 2020-2021 oraz za lata 2022-2023 spełniały obowiązujące warunki i zostały sporządzone w następstwie zorganizowanych przez Bank procedur wyboru spełniających obowiązujące kryteria.

Polityka świadczenia usług zakłada, że świadczenie usług dozwolonych niebędących badaniem przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz członka sieci firmy audytorskiej na rzecz Banku wymaga wyrażenia zgody przez Komitet Audytu Rady Nadzorczej Banku. Ponadto Komitet Audytu Rady Nadzorczej Banku wyraża zgodę na świadczenie usług dozwolonych, niebędących badaniem na rzecz spółki Grupy Kapitałowej Banku na podstawie wniosku spółki. Niezbędnym elementem takiego wniosku jest zgoda komitetu audytu lub rady nadzorczej spółki Grupy Kapitałowej Banku wnioskującej o wyrażenie zgody.

W 2023 roku firma audytorska PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp. k. świadczyła na rzecz Banku dozwolone usługi niebędące badaniem. Przed zawarciem umowy na świadczenie usług dozwolonych niebędących badaniem, Komitet Audytu Rady Nadzorczej Banku dokonał oceny niezależności firmy

audytorskiej oraz wyraził zgodę na świadczenie tych usług. Wynagrodzenie firmy audytorskiej zostało zaprezentowane w punkcie 11.2.2 niniejszego sprawozdania.

KOMITET DS. NOMINACJI I WYNAGRODZEŃ RADY NADZORCZEJ

ZADANIA

[GRI 2-20] Opiniowanie i bieżące monitorowanie zasad wynagradzania w ramach przyjętej w Banku Polityki Wynagradzania oraz wspieranie organów Banku w zakresie kształtowania i realizacji Polityki Wynagradzania.

Komiteta odpowiada w szczególności za realizację poniższych zadań:

- opiniowanie, podlegających zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą, ogólnych zasad polityki wynagrodzeń osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku,
- dokonywanie okresowego przeglądu Polityki Wynagradzania oraz przedstawianie wyników z przeglądu Radzie Nadzorczej,
- przedstawianie Radzie Nadzorczej propozycji zasad zatrudniania i wynagradzania członków Zarządu,
- przedstawianie lub opiniowanie decyzji dotyczących wynagradzania, które mają być podjęte przez Radę Nadzorczą – w szczególności dotyczących wynagradzania członków Zarządu, w tym odpraw dla członków Zarządu,
- dokonywanie oceny celów MbO stawianych członkom Zarządu i przez nich realizowanych, ich wartości oraz wagi i przedstawianie Radzie Nadzorczej opinii w tym zakresie,
- dokonywanie oceny narzędzi i systemów przyjętych w celu zagwarantowania, by system wynagrodzeń w Grupie Kapitałowej Banku należycie uwzględniał wszystkie rodzaje ryzyka, poziomy płynności i kapitału oraz aby Polityka Wynagradzania była zgodna z zasadami należytego i skutecznego zarządzania ryzykiem oraz wspierała takie zarządzanie i była zbieżna ze strategią biznesową, celami, kulturą i wartościami korporacyjnymi oraz długofalowymi interesami Grupy Kapitałowej Banku,
- nadzorowanie wynagrodzenia stałego kierujących komórkami wykonującymi niezależne funkcje kontrolne, w tym komórkami do spraw: zgodności, audytu wewnętrznego i zarządzania ryzykiem,
- opiniowanie i monitorowanie zmiennych składników wynagrodzeń kierujących komórkami ds.: zgodności, audytu wewnętrznego i zarządzania ryzykiem,
- przedstawianie Radzie Nadzorczej opinii w przedmiocie zatwierdzanego przez Radę Nadzorczą rozliczenia celów MbO dla członków Zarządu za dany okres oceny,
- zapoznawanie się z raportem z prowadzonego przez komórkę do spraw audytu wewnętrznego przeglądu wdrożenia polityki wynagrodzeń,
- przygotowywanie projektu raportu z oceny funkcjonowania polityki wynagrodzeń w Banku, który jest przedstawiany Walnemu Zgromadzeniu przez Radę Nadzorczą.

Ponadto do zadań Komitetu należy:

- opiniowanie polityki różnorodności w składzie Zarządu,
- dokonywanie oceny odpowiedniości i rekomendowanie Radzie Nadzorczej kandydatów do Zarządu, w tym z uwzględnieniem niezbędnej wiedzy, kompetencji i doświadczenia Zarządu jako całości, koniecznych do zarządzania Bankiem oraz z uwzględnieniem różnorodności w składzie Zarządu,
- określanie zatwierdzanego przez Radę Nadzorczą, zakresu obowiązków dla kandydata do Zarządu, a także określanie wymagań m.in. w zakresie wiedzy i kompetencji oraz przewidywanego zaangażowania pod względem poświęcanego czasu, niezbędnych do pełnienia funkcji członka Zarządu,
- określanie zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą, wartości docelowej reprezentacji niedostatecznie reprezentowanej płci w Zarządzie,
- dokonywanie okresowej oceny, co najmniej raz w roku, struktury, wielkości, składu i skuteczności działania Zarządu oraz rekomendowanie Radzie Nadzorczej zmian w tym zakresie,
- dokonywanie, co najmniej raz w roku, okresowej oceny odpowiedniości, w tym oceny wiedzy, kompetencji i doświadczenia Zarządu jako całości i poszczególnych członków Zarządu oraz informowanie Zarządu o wynikach tej oceny,
- dokonywanie okresowego przeglądu polityki Zarządu w odniesieniu do doboru i powoływania osób, które zajmują stanowiska kierownicze w Banku mające istotny wpływ na profil ryzyka Banku i przedstawianie Zarządowi zaleceń w tym zakresie,

- opiniowanie, w tym dokonywanie corocznego przeglądu polityki dotyczącej odpowiedniości członków Zarządu i osób pełniących najważniejsze funkcje w Banku oraz oceny odpowiedniości w spółkach Grupy Kapitałowej Banku oraz rekomendowanie Radzie Nadzorczej zmian w tej polityce,
- opiniowanie polityki dotyczącej oceny odpowiedniości kandydatów na członków i członków Rady Nadzorczej Banku w ramach jej przeglądu dokonywanego przez Radę Nadzorczą.

SKŁAD KOMITETU DS. NOMINACJI I WYNAGRODZEŃ NA 31 GRUDNIA 2023 ROKU

		data powołania do Komitetu*
Przewodniczący:	Wojciech Jasiński	24 września 2020 roku
Wiceprzewodniczący:	Dominik Kaczmarski	8 czerwca 2021 roku
Członkowie:	Andrzej Kisielewicz	24 września 2020 roku
	Tomasz Kuczur	14 października 2021 roku
	Robert Pietruszyn	9 listopada 2022 roku
	Bogdan Szafrąński	14 października 2021 roku

* W obecnej kadencji Rady Nadzorczej.

LICZBA POSIEDZEŃ W 2023 roku odbyło się 9 posiedzeń Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń.

UDZIAŁ CZŁONKÓW KOMITETU DS. NOMINACJI I WYNAGRODZEŃ W POSIEDZENIACH KOMITETU W 2023 ROKU.

Imię i nazwisko	Frekwencja*
Wojciech Jasiński	9/9
Dominik Kaczmarski	7/9
Andrzej Kisielewicz	7/9
Tomasz Kuczur	9/9
Robert Pietruszyn	8/9
Bogdan Szafrąński	9/9

*Obecność na posiedzeniach / liczba posiedzeń w trakcie sprawowania mandatu

KOMITET DS. RYZYKA RADY NADZORCZEJ

ZADANIA

- opiniowanie całościowej, bieżącej i przyszłej, gotowości Banku do podejmowania ryzyka, z uwzględnieniem profilu ryzyka Grupy Kapitałowej Banku, w tym w szczególności opiniowanych uchwalonych przez Zarząd strategicznych limitów tolerancji na poszczególne rodzaje ryzyka dla Banku i Grupy Kapitałowej Banku,
- opiniowanie uchwalonej przez Zarząd strategii zarządzania ryzykiem w działalności Banku oraz przedkładanych przez Zarząd informacji dotyczących realizacji tej strategii oraz innych okresowych raportów w zakresie zarządzania ryzykiem oraz adekwatności kapitałowej, uwzględniających roczną ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem, informację o realizacji strategii zarządzania ryzykiem, przegląd scenariuszy, w tym scenariuszy warunków skrajnych (w celu określenia reakcji profilu ryzyka Banku na wydarzenia zewnętrzne i wewnętrzne) oraz wnioski z testów warunków skrajnych,
- opiniowanie uchwalonej przez Zarząd polityki zatwierdzania nowych produktów i rekomendowanie Radzie Nadzorczej jej zatwierdzenia,
- opiniowanie uchwalonej przez Zarząd polityki informacyjnej obejmującej ujawnienia i rekomendowanie Radzie Nadzorczej jej zatwierdzenia,
- opiniowanie innych uchwał Zarządu w zakresie zarządzania ryzykiem oraz adekwatności kapitałowej, których zatwierdzanie należy do kompetencji Rady Nadzorczej,
- wspieranie Rady Nadzorczej w nadzorowaniu wdrażania strategii zarządzania ryzykiem w działalności Banku,
- przeglądanie czy ceny pasywów i aktywów oferowanych Klientom w pełni uwzględniają model biznesowy Banku i jego strategię w zakresie ryzyka oraz wskazywanie Zarządowi kierunków działań korygujących,

- ocenianie ryzyka związanego z oferowanymi produktami oraz usługami finansowymi,
- opiniowanie rozwiązań, które dotyczą ograniczania ryzyka prowadzonej działalności przy wykorzystaniu ubezpieczeń majątkowych Banku oraz ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej członków organów Banku i prokurentów,
- bieżące monitorowanie systemu zarządzania ryzykiem i przekazywanie Radzie Nadzorczej informacji na temat wyników monitorowania tego systemu,
- opiniowanie informacji, które Bank podaje do publicznej wiadomości w zakresie strategii zarządzania ryzykiem oraz systemu zarządzania ryzykiem,
- dokonywanie corocznego przeglądu polityki wynagradzania pracowników Banku i Grupy Kapitałowej Banku, a w szczególności ocena, czy zachęty, jakie stwarza ta polityka i praktyka w zakresie wynagrodzeń uwzględniają ryzyko, kapitał i płynność oraz prawdopodobieństwo i perspektywę czasową uzyskania przez spółkę z Grupy Kapitałowej zysków oraz przyjmowanie raportu z tego przeglądu, przekazywanego do wiadomości Rady Nadzorczej,
- bieżące monitorowanie wdrażania strategii zarządzania ryzykiem i przekazywanie Radzie Nadzorczej rekomendacji dotyczących niezbędnych korekt strategii w zakresie ryzyka, wynikających m.in. ze zmian w modelu biznesowym Banku, wydarzeń rynkowych lub rekomendacji wydanych przez komórkę ds. zarządzania ryzykiem,
- doradzanie w procesie wyboru doradców, ekspertów lub konsultantów zewnętrznych, w przypadku zgłoszenia przez Radę Nadzorczą woli skorzystania z ich usług,
- ocenianie zaleceń audytorów zewnętrznych lub wewnętrznych oraz podejmowanie działań następczych związanych z odpowiednim wdrożeniem odpowiednich środków,
- współpraca z Komitetem ds. Nominacji i Wynagrodzeń w związku z opiniowaniem przez ten Komitet polityki odpowiedzialności dotyczącej członków Zarządu i osób pełniących najważniejsze funkcje w Banku oraz oceny odpowiedzialności w spółkach Grupy Kapitałowej Banku, w celu utrzymywania tejże polityki w zgodzie ze skutecznym i należytym zarządzaniem ryzykiem,
- Wykonywanie innych powierzonych zadań przez Radę Nadzorczą w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku.

SKŁAD KOMITETU DS. RYZYKA NA 31 GRUDNIA 2023 ROKU

		data powołania do Komitetu*
Przewodniczący:	Mariusz Andrzejewski	24 września 2020 roku
Wiceprzewodniczący:	Dominik Kaczmarek	15 czerwca 2021 roku
Członkowie:	Wojciech Jasiński	24 września 2020 roku
	Andrzej Kisielewicz	24 września 2020 roku
	Bogdan Szafranski	14 października 2021 roku

* W obecnej kadencji Rady Nadzorczej.

W skład Komitetu ds. Ryzyka do 20 grudnia 2023 roku (data rezygnacji) wchodził także Krzysztof Michalski.

LICZBA POSIEDZEŃ W 2023 roku odbyło się 8 posiedzeń Komitetu ds. Ryzyka.

UDZIAŁ CZŁONKÓW KOMITETU DS. RYZYKA W POSIEDZENIACH KOMITETU W 2023 ROKU.

Imię i nazwisko	Frekwencja*
Mariusz Andrzejewski	8/8
Wojciech Jasiński	8/8
Dominik Kaczmarek	6/8
Andrzej Kisielewicz	6/8
Krzysztof Michalski	8/8
Bogdan Szafranski	8/8

*Obecność na posiedzeniach / liczba posiedzeń w trakcie sprawowania mandatu

KOMITET DS. STRATEGII RADY NADZORCZEJ

ZADANIA

- opiniowanie uchwalonej przez Zarząd strategii Banku, której zatwierdzenie należy do kompetencji Rady Nadzorczej.
- wspieranie Rady Nadzorczej w nadzorowaniu wdrażania strategii, w tym w szczególności poprzez analizowanie przedstawianych przez Zarząd okresowych informacji o jej realizacji,
- opiniowanie strategicznych czynności Banku, które wymagają uprzedniej zgody Rady Nadzorczej, w szczególności w zakresie ich spójności z obowiązującą strategią Banku,
- wykonywanie innych powierzonych zadań przez Radę Nadzorczą w zakresie realizacji celów strategicznych i kluczowych projektów Banku.

SKŁAD KOMITETU DS. STRATEGII NA 31 GRUDNIA 2023 ROKU

		data powołania do Komitetu*
Przewodniczący:	Dominik Kaczmarek	15 czerwca 2021 roku
Wiceprzewodniczący:	Bogdan Szafranski	14 października 2021 roku
Członkowie:	Mariusz Andrzejewski	24 września 2020 roku
	Andrzej Kisielewicz	24 września 2020 roku
	Tomasz Kuczur	14 października 2021 roku
	Robert Pietruszyn	9 listopada 2022 roku

* W obecnej kadencji Rady Nadzorczej.

W skład Komitetu ds. Strategii do 20 grudnia 2023 roku (data rezygnacji) wchodził także Krzysztof Michalski.

LICZBA POSIEDZEŃ W 2023 roku odbyły się 3 posiedzenia Komitetu ds. Strategii.

UDZIAŁ CZŁONKÓW KOMITETU DS. STRATEGII W POSIEDZENIACH KOMITETU W 2023 ROKU.

Imię i nazwisko	Frekwencja*
Mariusz Andrzejewski	3/3
Dominik Kaczmarek	3/3
Andrzej Kisielewicz	3/3
Tomasz Kuczur	3/3
Krzysztof Michalski	3/3
Robert Pietruszyn	1/3
Bogdan Szafranski	3/3

* Obecność na posiedzeniach / liczba posiedzeń w trakcie sprawowania mandatu

11.2.9 ZARZĄD PKO BANKU POLSKIEGO S.A. - SKŁAD, KOMPETENCJE I ZASADY DZIAŁANIA

[GRI 2-9] Zarząd PKO Banku Polskiego S.A. składa się z 3 do 9 członków. Członkowie Zarządu są powoływani przez Radę Nadzorczą na wspólną trzyletnią kadencję. [GRI 2-11] Powołanie prezesa Zarządu oraz członka Zarządu, który nadzoruje zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku wymaga zgody KNF.

Obecna kadencja Zarządu rozpoczęła się 3 lipca 2020 roku.

ZMIANY W SKŁADZIE ZARZĄDU

W 2023 roku miały miejsce następujące zmiany w składzie Zarządu Banku:

- Pan Andrzej Kopyrski wszedł w skład Zarządu Banku z dniem 1 stycznia 2023 roku, na podstawie decyzji Rady Nadzorczej Banku z 15 grudnia 2022 roku,
- Pan Paweł Gruza złożył rezygnację ze skutkiem na koniec dnia 12 kwietnia 2023 roku z kierowania pracami Zarządu Banku oraz z ubiegania się o pełnienie funkcji Prezesa Zarządu Banku; złożona rezygnacja nie oznaczała

rezygnacji Pana Pawła Gruzy z uczestnictwa w składzie Zarządu Banku ani z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Banku,

- Pan Mieczysław Król złożył rezygnację z pełnienia funkcji członka Zarządu Banku z dniem 13 kwietnia 2023 roku.
- Rada Nadzorcza Banku odwołała Pana Maksa Kraczkowskiego z Zarządu Banku z dniem 13 kwietnia 2023 roku,
- Rada Nadzorcza Banku powołała Pana Dariusza Szweda na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku z dniem 14 kwietnia 2023 roku, na bieżącą wspólną kadencję Zarządu Banku, która rozpoczęła się z dniem 3 lipca 2020 roku, a pod warunkiem wyrażenia zgody przez Komisję Nadzoru Finansowego oraz z dniem wydania zgody, powołała Pana Dariusza Szweda na stanowisko Prezesa Zarządu Banku,
- Komisja Nadzoru Finansowego wyraziła jednogłośnie zgodę na powołanie Pana Dariusza Szweda na stanowisko Prezesa Zarządu Banku z dniem 31 sierpnia 2023 roku,

W związku z powyższymi zmianami w składzie Zarządu Banku, Rada Nadzorcza Banku zatwierdziła zmiany wewnętrznego podziału kompetencji w Zarządzie Banku, które weszły w życie 14 kwietnia 2023 roku. Dodatkowo Rada Nadzorcza Banku w 2023 roku zatwierdziła zmiany wewnętrznego podziału kompetencji niezwiązane ze zmianą w składzie Zarządu Banku, które weszły w życie 1 lipca, 1 września oraz 4 października 2023 roku.

W związku z wyżej wymienionymi zmianami składu Zarządu oraz podziału kompetencji, Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej Banku dokonał oceny, w wyniku której potwierdzono odpowiedniość:

- indywidualną nowego członka Zarządu Banku Pana Dariusza Szweda oraz zbiorową całego Zarządu Banku,
- indywidualną członków Zarządu Banku, których dotyczyły ww. zmiany zakresu odpowiedzialności w tym Panów: Macieja Brzozowskiego (w kwietniu oraz w czerwcu), Marcina Eckerta (w kwietniu), Pawła Gruzy (w kwietniu) i Andrzeja Kopyrskiego (w kwietniu oraz w sierpniu), Dariusza Szweda (w październiku).

Ocena odpowiedniości została zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Banku.

Dodatkowo, w związku z decyzją o podjęciu przez Wiceprezesa Marcina Eckerta funkcji w Radzie Nadzorczej Banku Pocztowego, jak również w związku ze zmianą przyporządkowania strukturalnego jednostki organizacyjnej Banku w zakresie nadzoru obsługi klientów korporacyjnych i strategicznych klientów korporacyjnych, Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej Banku dokonał dodatkowej oceny wpływu powyższych okoliczności na indywidualną ocenę odpowiedniości Wiceprezesów, w wyniku czego potwierdzono dalszą odpowiedniość Wiceprezesów do pełnienia funkcji w Zarządzie Banku. Ocena odpowiedniości została zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Banku.

Uwzględniając powyższe, Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej przeprowadził w 2023 roku:

- wstępną ocenę odpowiedniości – związaną z powołaniem nowego członka do składu Zarządu (kwiecień),
- dodatkową ocenę odpowiedniości – związaną ze zmianą podziału kompetencji w Zarządzie Banku oraz w związku z zaistnieniem ww. innych okoliczności mogących wpływać na indywidualną ocenę odpowiedniości członków Zarządu Banku (luty, kwiecień, czerwiec, sierpień i październik)
- okresowe oceny odpowiedniości – związane z coroczną oceną odpowiedniości członków Zarządu Banku (grudzień),
- zbiorowe oceny odpowiedniości Zarządu (dodatkową związaną ze zmianą składu Zarządu i okresową) – uwzględniające dokonane zmiany osobowe i zmiany wewnętrznego podziału kompetencji w Zarządzie (kwiecień i grudzień).

Oceny odpowiedniości zostały przeprowadzone zgodnie z obowiązującą w Banku „Polityką dotyczącą odpowiedzialności członków Zarządu i osób pełniących najważniejsze funkcje w Banku oraz oceny odpowiedzialności w spółkach Grupy Kapitałowej Banku”.

W wyniku powyższych ocen Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej potwierdził odpowiedzialność indywidualną członków Zarządu, a także każdorazową odpowiedzialność zbiorową Zarządu Banku. Powyższe oceny odpowiedzialności zostały zatwierdzone przez Radę Nadzorczą.

Na 31 grudnia 2023 roku Zarząd Banku składał się z 8 osób.

SKŁAD ZARZĄDU PKO BANKU POLSKIEGO S.A.

Skład Zarządu według stanu na 31 grudnia 2023 roku.

DARIUSZ SZWED - PREZES ZARZĄDU BANKU NADZORUJĄCY OBSZAR PREZESA ZARZĄDU

W składzie Zarządu
od 14 kwietnia 2023 roku

Rada Nadzorcza Banku z dniem 14 kwietnia 2023 roku powołała Pana Dariusza Szweda na stanowisko Prezesa Zarządu Banku, pod warunkiem wyrażenia zgody na powołanie przez KNF oraz z dniem wydania takiej zgody. Do czasu uzyskania tej zgody Pan Dariusz Szwed pełnił funkcję Wiceprezesa Zarządu Banku kierującego pracami Zarządu Banku. 31 sierpnia 2023 roku Komisja Nadzoru Finansowego wyraziła jednogłośnie zgodę na powołanie Pana Dariusza Szweda na stanowisko Prezesa Zarządu Banku.

Dariusz Szwed ma prawie trzydziestoletnie doświadczenie w sektorze finansowym. Od 2021 roku pełnił funkcję członka zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego, w którym nadzorował obszar biznesu oraz operacji bankowych, a wcześniej obszar IT oraz funduszy europejskich, jak również realizację wewnętrznego filaru „Transformacja cyfrowa i procesowa strategii banku na lata 2021-2025”.

W latach 2019-2021 pełnił funkcję wiceprezesa zarządu Alior Banku, w którym nadzorował całość biznesu banku - sprzedaż i produkty dla klienta detalicznego oraz biznesowego, działalność skarbową oraz obszar private banking i biuro maklerskie. Jednocześnie był prezesem zarządu Alior TFI. Był członkiem kilku komitetów, w tym komitetu kredytowego. Wcześniej, od roku 1995 był związany z Santander Bank Polska, ostatnio jako dyrektor departamentu private banking, gdzie odpowiadał za nadzór nad kompleksową działalnością biznesową, obejmującą także ryzyko operacyjne, kredytowe i reputacyjne tego obszaru. Nadzorował również detaliczną część działalności biura maklerskiego tego banku. Ponadto był członkiem zespołu zarządzającego fuzją Santander Bank Polska i wydzielonej części Deutsche Banku, w którym odpowiadał za analizę i wdrażanie docelowych rozwiązań biznesowych private banking w połączonym banku.

Jest absolwentem wydziału bankowości i finansów w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu oraz zarządzania na Politechnice Częstochowskiej. Ma również dyplom Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie.

Rok urodzenia: 1973

Pełnione funkcje
w komitetach stałych Banku
w 2023 roku

Komitet Ryzyka (przewodniczący) - od 31 sierpnia,
Komitet Transformacji (przewodniczący) - od 31 sierpnia,
Komitet ds. Bezpieczeństwa Informatycznego (przewodniczący) - od 31 sierpnia,
Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (przewodniczący) - od 31 sierpnia,
Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (członek) - od 14 kwietnia do 30 sierpnia,
Komitet Zrównoważonego Rozwoju (przewodniczący) - od 10 lipca,
Komitet Strategii (przewodniczący) - od 14 kwietnia,

MACIEJ BRZOWSKI - WICEPREZES ZARZĄDU BANKU NADZORUJĄCY OBSZAR BANKOWOŚCI DETALICZNEJ I FIRM

W składzie Zarządu
od 25 marca 2022 roku

Absolwent Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego. Posiada tytuł Master of Business Administration.

Od początku swojej pracy zawodowej związany jest z bankowością. Karierę zawodową rozpoczął w 1996 roku w PKO Banku Polskim S.A.

Od 1999 roku pracował w Kredyt Banku S.A., gdzie zajmował się zagadnieniami zarówno sprzedaży jak i ryzyka. Koordynował również optymalizację procesów biznesowych w organizacji. Uczestniczył w pracach związanych z budową modeli wyznaczających ryzyko dla klientów korporacyjnych oraz obliczaniem wymogów kapitałowych.

W latach 2008-2012 w Urzędzie Komisji Nadzoru Finansowego pełnił funkcję zastępcy dyrektora w Departamencie Oceny Ryzyka i Departamencie Inspekcji, gdzie odpowiadał m.in. za obszar regulacji bankowych oraz walidację zaawansowanych modeli ryzyka kredytowego do obliczania wymogów kapitałowych banków.

W latach 2017-2020 w Narodowym Banku Polskim, jako zastępca Dyrektora Departamentu Stabilności Finansowej, zajmował się zagadnieniami dotyczącymi

ryzyka i stabilności systemu finansowego oraz wpływu regulacji UE na funkcjonowanie sektora bankowego. Do jego kompetencji należała współpraca z Europejską Radą ds. Ryzyka Systemowego.

Do 24 marca 2022 roku Członek Zarządu Alior Bank S.A., odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem (uzyskał zgodę Komisji Nadzoru Finansowego). Nadzorował obszar kredytów, windykacji i restrukturyzacji wierzytelności, ryzyko rynkowe, płynności i operacyjne oraz wymogi kapitałowe. Przewodniczył oraz był członkiem odpowiednich komitetów w tym zakresie.

Był członkiem Rady Nadzorczej Alior TFI S.A. oraz Alior Leasing Sp. z o.o.

Od 25 marca 2022 roku Członek Zarządu PKO Banku Polskiego S.A. Pełni również funkcję przewodniczącego Rady Nadzorczej PKO Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A. oraz wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej PKO Banku Hipotecznego S.A.

Wykładał podstawy ryzyka finansowego w Społecznej Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Zarządzania w Łodzi.

Rok urodzenia: 1973

Pełnione funkcje w komitetach stałych Banku w 2023 roku	Komitet Kredytowy Banku (członek), Komitet Ryzyka (członek), Komitet Strategii (członek), Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (członek), Komitet Zrównoważonego Rozwoju (członek).
---	--

MARCIN ECKERT - WICEPREZES ZARZĄDU BANKU NADZORUJĄCY OBSZAR FINANSÓW I RACHUNKOWOŚCI

W składzie Zarządu od 8 czerwca 2021 roku	Absolwent Harvard Business School, gdzie ukończył Advanced Management Program. Jest także absolwentem programu Leadership Academy for Poland oraz Wydziału Prawa i Administracji na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Wcześniej związany był z Grupą PZU, w której od 2017 roku sprawował funkcję dyrektora zarządzającego ds. korporacyjnych. W latach 2019-2021 członek Zarządu PZU S.A. oraz PZU Życie S.A. W ramach Grupy PZU odpowiadał m.in. za strategię i projekty, Biuro Administracji, Biuro Nadzoru Korporacyjnego, Biuro Nadzoru nad Spółkami Zagranicznymi oraz Pion Technologii Informatycznych. W latach 2018-2020 członek i wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej Alior Bank S.A. oraz przewodniczący Rady Nadzorczej PZU Zdrowie S.A., od czerwca 2020 roku do czerwca 2021 roku wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej Banku Pekao S.A. Obecnie przewodniczący Rady Nadzorczej Totalizatora Sportowego Sp. z o.o. i PKO BP BANKOWY PTE S.A. oraz wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej Banku Pocztowego S.A. Od 2001 roku wykonuje zawód radcy prawnego. Specjalizuje się w tematyce prawa handlowego, prawa podatkowego oraz prawa pracy. Przed zatrudnieniem w Grupie PZU piastował stanowisko Senior Associate w Bird & Bird Szepietowski i Wspólnicy (lider praktyki Benefits & Compensation). Uprzednio związany również z TGC Tax Advisers sp. z o.o. (dyrektor Działu Podatkowego), Mazars Audyt Sp. z o.o. (dyrektor Działu Prawno-Podatkowego) oraz Ernst & Young (Senior Manager).
--	---

Rok urodzenia: 1971

Pełnione funkcje w komitetach stałych Banku w 2023 roku	Komitet Jakości Danych (zastępca przewodniczącego), Komitet Ryzyka (członek), Komitet Ryzyka Operacyjnego (członek), Komitet Strategii (członek),
---	--

Komitety Transformacji (członek),
Komitety Zarządzania Aktywami i Pasywami (członek),
Komitety Zrównoważonego Rozwoju (członek).

PAWEŁ GRUZA – WICEPREZES ZARZĄDU BANKU NADZORUJĄCY OBSZAR OPERACJI I BANKOWOŚCI MIĘDZYNARODOWEJ

W składzie Zarządu
od 10 sierpnia 2022 roku

Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego.
Od 10 września 2018 roku pełnił funkcję wiceprezesa zarządu ds. aktywów zagranicznych w KGHM Polska Miedź S.A. Od listopada 2016 roku podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów. Współtwórca reformy podatkowej. Podsekretarz stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa w okresie kwiecień – listopad 2016 roku. Zarządzał portfelem spółek z udziałem Skarbu Państwa oraz państwowych podmiotów osób prawnych. Pracował nad reformą nadzoru nad spółkami Skarbu Państwa. Ekspert i członek zarządu Fundacji Republikańskiej w latach 2007–2016. Jako przedstawiciel ministra właściwego do spraw instytucji finansowych był również członkiem Komisji Nadzoru Finansowego.
Był współnikiem oraz członkiem zarządu MMR Consulting sp. z o.o., a także partnerem kancelarii doradztwa podatkowego GWW Tax w latach 2007–2016. Pracował w firmach doradczych Arthur Andersen i Ernst & Young w latach 2000–2006. Zarządzał interdyscyplinarnymi projektami doradczymi dla firm krajowych oraz zagranicznych, w sektorze przemysłowym oraz finansowym.
Autor i współautor licznych publikacji w obszarze podatków oraz ubezpieczeń społecznych.

Rok urodzenia: 1977

Pełnione funkcje
w komitetach stałych Banku w
2023 roku

Komitety Ryzyka (członek) – od 26 maja,
Komitety Ryzyka Operacyjnego (członek) – od 27 kwietnia,
Komitety Strategii (członek),
Komitety Zarządzania Aktywami i Pasywami (członek) – od 1 lutego do 12 kwietnia,
Komitety Zrównoważonego Rozwoju (członek).

WOJCIECH IWANICKI – WICEPREZES ZARZĄDU BANKU NADZORUJĄCY OBSZAR ADMINISTRACJI

W składzie Zarządu
od 14 października 2021 roku

Absolwent Wydziału Filozofii i Socjologii UMCS w Lublinie. Uzyskał tytuł Executive Master of Business Administration.
Posiada kilkunastoletnie doświadczenie zawodowe w obszarze zarządzania administracją, logistyką, infrastrukturą, zasobami ludzkimi oraz informatyką.
Od 2017 roku związany z Grupą PZU, gdzie pełnił funkcję dyrektora Biura Administracji w PZU S.A., PZU Życie S.A., PZU Centrum Operacji S.A., TUW PZUW. Za obszar administracyjno-finansowy odpowiadał również jako dyrektor w Urzędzie Zamówień Publicznych. W latach 2014–2016 dyrektor Biura Prezesa Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa. Od 2006 roku do 2010 roku zastępca dyrektora w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.
Od października 2019 roku wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej Sigma BIS S.A.

Rok urodzenia: 1974

Pełnione funkcje
w komitetach stałych Banku w
2023 roku

Komitety Ryzyka (członek) – od 26 maja,
Komitety Strategii (członek),
Komitety Zrównoważonego Rozwoju (członek).

ANDRZEJ KOPYRSKI – WICEPREZES ZARZĄDU BANKU NADZORUJĄCY OBSZAR BANKOWOŚCI KORPORACYJNEJ I PRZEDSIĘBIORSTW

W składzie Zarządu
od 1 stycznia 2023 roku

Absolwent Politechniki Warszawskiej i Uniwersytetu Strathclyde w Glasgow.
Kariere w bankowości rozpoczął w 1992 roku w Banku Pekao S.A. W latach 1993-1996 pracował w bankowości korporacyjnej w ING Bank Polska S.A. Następnie kierował finansowaniem strukturalnym w Deutsche Bank Polska S.A., a od 1997 roku do 2001 roku był dyrektorem w ABN Amro Bank (Polska), gdzie odpowiadał za finansowanie strukturalne i rynki kapitałowe.
Od 2001 roku był członkiem Zarządu w HSBC Financial Services (Poland). Od kwietnia 2002 roku pracował w Banku BPH S.A. na stanowisku dyrektora zarządzającego, gdzie był odpowiedzialny za Obszar Sprzedaży, Finansowania Strukturalnego i Rynków Kapitałowych, a po połączeniu z Bankiem Pekao S.A. przejął odpowiedzialność za Departament Bankowości Inwestycyjnej i Finansowania Strukturalnego.
W latach 2008 – 2018 był wiceprezesem Banku Pekao S.A. kierującym operacjami bankowości korporacyjnej i inwestycyjnej. Następnie pracował w Polskim Funduszu Rozwoju S.A. (PFR), gdzie odpowiadał za Pion Inwestycji sprawując nadzór nad inwestycjami kapitałowymi oraz programem wsparcia dla dużych firm.

Rok urodzenia: 1965

Pełnione funkcje
w komitetach stałych Banku
w 2023 roku

Komitety Kredytowy Banku (członek),
Komitety Ryzyka (członek),
Komitety Strategii (członek),
Komitety Zarządzania Aktywami i Pasywami (członek) – od 27 kwietnia,
Komitety Zrównoważonego Rozwoju (członek).

ARTUR KURCWEIL - WICEPREZES ZARZĄDU BANKU NADZORUJĄCY OBSZAR TECHNOLOGII

W składzie Zarządu
od 14 września 2021 roku

Posiada ponad 20-letnie doświadczenie menadżerskie w obszarze IT. W latach 2011-2021 pracował w Grupie PZU, do 2019 roku na stanowisku dyrektora IT, od 2020 roku na stanowisku dyrektora zarządzającego do spraw digitalizacji. Odpowiadał za transformację cyfrową usług Grupy PZU, projekty informatyczne, zapewnienie ciągłości działania i wdrożenia z zakresu cyberbezpieczeństwa. Pełnił również funkcję dyrektora nadzorującego Laboratorium Innowacji, podmiotu zajmującego się współpracą z międzynarodowymi startupami, testowaniem i wdrażaniem innowacji w ramach Grupy PZU.
Przed 2011 rokiem przez ponad 5 lat pracował w IBM oraz 8 lat w Grupie Siemens. Dzięki 3-letniej pracy w centrali Siemensu w Monachium zdobył międzynarodowe doświadczenie projektowe i wiedzę z zakresu consultingu oraz zarządzania międzynarodowym IT.
W swojej pracy koncentruje się na innowacyjności, digitalizacji i efektywności procesów oraz dynamicznym rozwoju multikanalowego biznesu. Dzięki doświadczeniu zawodowemu zarówno po stronie klienta, jak i dostawcy usług, rozumie potrzeby rynku i dynamiczne zmiany w obszarze nowych technologii.
Jest absolwentem Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, gdzie ukończył studia z zakresu zarządzania cyberbezpieczeństwem oraz Zachodniopomorskiej Szkoły Biznesu w Szczecinie, którą ukończył z tytułem licencjata informatyki i ekonometrii oraz tytułem magistra ekonomii.
Zasiada w Radzie Nadzorczej Krajowej Izby Rozliczeniowej S.A. oraz jest Członkiem Prezydium Rady Bankowości Elektronicznej Związku Banków Polskich.

Rok urodzenia: 1973

Pełnione funkcje
w komitetach stałych Banku

Komitety ds. Architektury IT (przewodniczący),
Komitety Jakości Danych (przewodniczący),

w 2023 roku	Komitet ds. Bezpieczeństwa Informatycznego (zastępca przewodniczącego), Komitet Ryzyka (członek), Komitet Ryzyka Operacyjnego (członek), Komitet Strategii (członek), Komitet Transformacji (członek), Komitet Zrównoważonego Rozwoju (członek).
PIOTR MAZUR - WICEPREZES ZARZĄDU BANKU NADZORUJĄCY OBSZAR ZARZĄDZANIA RYZYKIEM	
W składzie Zarządu od 8 stycznia 2013 roku	Pełni funkcję Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego S.A. odpowiedzialnego za Obszar Zarządzania Ryzykiem, po uzyskaniu zgody KNF od 8 stycznia 2013 roku. Absolwent Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu (kierunek Organizacja i Zarządzanie). Posiada ponad trzydziestoletnie doświadczenie w pracy w bankowości – głównie w obszarach ryzyka, restrukturyzacji i kredytów oraz w międzynarodowych grupach finansowych działających w Europie, USA i Ameryce Południowej. Członek rad nadzorczych, rad wierzycieli, członek i przewodniczący kluczowych komitetów zarządzania ryzykiem. Brał udział w tworzeniu strategii Banku Zachodniego WBK S.A., bezpośrednio odpowiadał za zarządzanie ryzykiem, optymalizację procesów windykacji i restrukturyzacji, współpracował z regulatorami w Polsce i za granicą. Karierę zawodową rozpoczął w 1991 roku w Banku BPH S.A., w obszarze kredytów. Od 1992 roku związany z Bankiem Zachodnim S.A., a następnie po połączeniu z Wielkopolskim Bankiem Kredytowym S.A. z BZ WBK S.A., gdzie w latach 1992-2000 pracował w Departamencie Inwestycji Kapitałowych, a w latach 2000-2005 zajmował stanowisko dyrektora Departamentu Kontroli Jakości Kredytów. W latach 2005-2008 był dyrektorem Obszaru Business Intelligence i Zarządzania Ryzykiem, a w latach 2008-2010 był zastępcą głównego oficera ds. ryzyka. Od stycznia 2011 roku pełnił funkcję głównego oficera kredytowego, a od marca 2012 roku także zastępcy głównego oficera ds. ryzyka. Ponadto był przewodniczącym Komitetu Kredytowego BZ WBK S.A., zastępcą przewodniczącego Forum Ryzyka Kredytowego oraz zastępcą przewodniczącego Forum Modeli Ryzyka. Był członkiem Rad Nadzorczych spółek z Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A.: PKO Bank Hipoteczny S.A., PKO Leasing S.A. oraz PKO Faktoring S.A. Jest członkiem Rady Nadzorczej Biura Informacji Kredytowej S.A. oraz Systemu Ochrony Banków Komercyjnych S.A.
Rok urodzenia: 1966	
Pełnione funkcje w komitetach stałych Banku w 2023 roku	Komitet Kredytowy Banku (przewodniczący), Komitet Ryzyka Operacyjnego (przewodniczący), Komitet Ryzyka (zastępca przewodniczącego), Komitet Zrównoważonego Rozwoju (wiceprzewodniczący), Komitet ds. Bezpieczeństwa Informatycznego (członek), Komitet Jakości Danych (członek), Komitet Strategii (członek), Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (członek).

ZASADY DZIAŁANIA ZARZĄDU

Zarząd Banku działa na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa, Statutu Banku oraz Regulaminu Zarządu przyjętego przez Zarząd i zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą.

Zarząd prowadzi sprawy Banku i reprezentuje Bank. Zarząd przekazuje Radzie Nadzorczej informacje o wszystkich istotnych sprawach dotyczących działalności Banku.

Zarząd wykonuje swoje czynności na posiedzeniach Zarządu. Posiedzenia Zarządu odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz w tygodniu.

Pracami Zarządu kieruje Prezes Zarządu, w tym m.in. zwołuje posiedzenia Zarządu i przewodniczy obradom oraz prezentuje stanowisko Zarządu wobec organów Banku oraz w stosunkach zewnętrznych.

Zarząd podejmuje decyzje w formie uchwał na posiedzeniu albo poza posiedzeniem w trybie obiegowym (pisemnym). Zarząd może podejmować decyzje przy wykorzystywaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, w szczególności przy użyciu poczty elektronicznej.

Uchwały Zarządu wymagają wszystkie sprawy, które przekraczają zakres zwykłych czynności Banku. Uchwały w przedmiocie związanym z zarządzaniem ryzykiem mogą być podejmowane pod nieobecność członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku wyłącznie w szczególnie uzasadnionych przypadkach. W przypadku, gdy w zakresie podejmowanych przez Zarząd uchwał związanych z zarządzaniem ryzykiem, członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku zgłasza inaczej, niż większość członków Zarządu lub w sposób odmienny, niż wstępnie zostało to zaproponowane w projekcie uchwały, uzasadnia on swoją decyzję na piśmie. Zarząd zobowiązany jest niezwłocznie poinformować o tym fakcie Radę Nadzorczą wraz z pisemnym uzasadnieniem sposobu głosowania Zarządu oraz członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku.

Uchwały Zarządu zapadają bezwzględnią większością głosów. W przypadku równości głosów rozstrzyga głos Prezesa Zarządu.

Tryb działania Zarządu oraz sprawy, które wymagają podjęcia uchwały przez Zarząd określa Regulamin Zarządu.

Uchwałą nr 33/2023 Rady Nadzorczej z dnia 9 marca 2023 roku, Rada Nadzorcza zatwierdziła przyjęty przez Zarząd Regulamin Zarządu Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej.

Zmiana Regulaminu Zarządu miała charakter usprawniający proces przygotowywania posiedzeń Zarządu oraz doprecyzowujący i dostosowujący zapisy Regulaminu do aktualnej praktyki w zakresie przygotowywania i akceptacji materiałów na posiedzenia Zarządu, ich umieszczania w porządku obrad posiedzenia oraz podpisywania uchwał i protokołów.

Doprecyzowano także uprawnienia Prezesa Zarządu, jak również wskazano, że w przypadku przygotowywania i akceptacji materiałów na posiedzenia oraz umieszczania tematów w porządku obrad posiedzeń Zarządu, zastosowanie znajdują regulacje wydawane przez Prezesa Zarządu. W katalogu zmian uwzględniono także postanowienia dostosowujące zakres informacji zawieranych w protokole z posiedzenia Zarządu do obecnej praktyki funkcjonowania organu. Ponadto, usankcjonowano możliwość przyjmowania przez Zarząd materiałów informacyjnych przy wykorzystaniu elektronicznych systemów komunikacji funkcjonujących w Banku.

Oświadczenia w imieniu Banku mogą składać:

- prezes Zarządu samodzielnie,
- dwóch członków Zarządu łącznie albo jeden członek Zarządu łącznie z prokurentem,
- dwóch prokurentów działających łącznie,
- pełnomocnicy działający samodzielnie lub łącznie w granicach udzielonego pełnomocnictwa.

Na 31 grudnia 2023 roku w Banku było 4 prokurentów. W 2023 roku odwołano jedną prokurę.

W 2022 roku Zarząd odbył 55 posiedzeń, podjął 690 uchwał.

Udział członków Zarządu Banku w posiedzeniach Zarządu w 2023 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 30. Frekwencja członków Zarządu w 2023 roku

Imię i nazwisko	Frekwencja*
Dariusz Szwed	38/39
Maciej Brzozowski	51/55
Marcin Eckert	45/55
Paweł Gruza	50/55
Wojciech Iwanicki	51/55
Andrzej Kopyrski	45/55
Artur Kurcweil	47/55
Piotr Mazur	48/55

* Obecność na posiedzeniach / liczba posiedzeń w trakcie sprawowania mandatu.

KOMPETENCJE I ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZARZĄDU

Do kompetencji Zarządu należą wszelkie sprawy związane z prowadzeniem spraw PKO Banku Polskiego S.A., niezastrzeżone powszechnie obowiązującymi przepisami prawa lub postanowieniami Statutu Banku dla Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej.

Do kompetencji Zarządu Banku, zgodnie z Regulaminem Zarządu w szczególności należy:

- określanie Strategii Banku i Strategii zarządzania Bankiem, która uwzględnia ryzyko prowadzonej działalności oraz zasady ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem,
- określanie strategii zarządzania ryzykiem oraz ogólnego poziomu tolerancji na ryzyko,
- tworzenie i likwidacja stałych komitetów Banku oraz określanie ich właściwości,
- tworzenie, przekształcanie i likwidacja jednostek Banku w kraju i za granicą,
- określanie Regulaminu gospodarowania funduszami specjalnymi tworzonymi z zysku netto, Regulaminu Organizacyjnego Banku oraz Regulaminu Zarządu,
- ustanawianie prokurentów oraz określanie zasad ustanawiania pełnomocników w Banku,
- określanie zasad funkcjonowania systemu zarządzania, w tym w szczególności: zasad funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej, zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, założeń polityki w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności, zasad polityki informacyjnej w zakresie adekwatności kapitałowej, zasad zarządzania adekwatnością kapitałową i kapitałem własnym, które dotyczą procesów szacowania kapitału wewnętrznego, zarządzania kapitałowego, planowania kapitałowego oraz polityki dywidendowej,
- określanie rocznego planu finansowego Banku i Grupy Kapitałowej Banku,
- określanie zasad identyfikacji modeli biznesowych i przeprowadzania testów charakterystyki umownych przepływów pieniężnych,
- określanie zasad (polityki) rachunkowości,
- przyjmowanie rocznych i śródrocznych sprawozdań finansowych Banku, skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej Banku oraz kwartalnych raportów Grupy Kapitałowej Banku,
- określanie polityki w zakresie bancassurance,
- określanie polityki wynagrodzeń, która obejmuje także podmioty zależne od Banku,
- określanie produktów bankowych oraz innych usług bankowych i finansowych,
- określanie zasad uczestnictwa Banku w spółkach i innych organizacjach,
- podejmowanie decyzji w sprawie wypłaty akcjonariuszom zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy.

Decyzje w sprawie nabycia akcji Banku w celu ich umorzenia oraz ustalania wysokości wynagrodzenia za umarzone akcje oraz w sprawie podwyższenia lub obniżenia kapitału zakładowego Banku nie leżą w kompetencjach Zarządu – podejmowane są przez Walne Zgromadzenie.

Członkowie Zarządu sprawują nadzór nad podporządkowanymi im obszarami oraz podejmują decyzje w sprawach zwykłego zarządu w zakresie nadzorowanych obszarów.

Wewnętrzny podział kompetencji w Zarządzie Banku na koniec 2023 roku kształtuje się następująco:

- [GRI 2-12] Prezesowi Zarządu (nadzorującemu Obszar Prezesa Zarządu) podlegają w szczególności sprawy z zakresu nadzoru nad obsługą funkcjonowania organów Banku, nadzoru nad obsługą funkcjonowania stałych komitetów Banku, strategii i analiz makroekonomicznych, audytu wewnętrznego, bezpieczeństwa, ryzyka braku zgodności, ryzyka postępowania, ryzyka utraty reputacji, obsługi prawnej, zarządzania zasobami ludzkimi, komunikacji i marketingu oraz nadzór właścicielski oraz koordynacji działań z zakresu ESG,
- Wiceprezesowi Zarządu nadzorującemu Obszar Bankowości Detalicznej i Firm podlegają w szczególności sprawy z zakresu tworzenia oferty produktowej dla osób prywatnych, w tym kształtowanie oferty produktów bankowości inwestycyjnej i ubezpieczeniowej, sprzedaż produktów i obsługę osób prywatnych i firm oraz obsługę przedsiębiorstw,
- Wiceprezesowi Zarządu nadzorującemu Obszar Bankowości Korporacyjnej i Przedsiębiorstw podlegają w szczególności sprawy z zakresu bankowości instytucjonalnej, tworzenia oferty produktów skarbowych i działalności własnej Banku na rynku finansowym, tworzenia oferty produktowej dla firm, przedsiębiorstw oraz klientów bankowości korporacyjnej i sektora publicznego, sprzedaż produktów dla tych klientów, z wyłączeniem firm,
- Wiceprezesowi Zarządu nadzorującemu Obszar Finansów i Rachunkowości podlegają w szczególności sprawy z zakresu: planowania i kontrolingu finansowego, rachunkowości i sprawozdawczości finansowej oraz podatków,
- Wiceprezesowi Zarządu nadzorującemu Obszar Administracji podlegają w szczególności sprawy z zakresu zakupów i zarządzania nieruchomościami Banku,
- Wiceprezesowi Zarządu nadzorującemu Obszar Operacji i Bankowości Międzynarodowej podlegają w szczególności sprawy z zakresu obsługi operacji, funkcji rzecznika klienta, świadczenia usług powierniczych, sprzedaży produktów i obsługi klientów bankowości międzynarodowej, obsługi klientów z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość, administrowania produktami i zarządzania gotówką,
- Wiceprezesowi Zarządu nadzorującemu Obszar Technologii podlegają w szczególności sprawy z zakresu telekomunikacji i informatyki,
- Wiceprezesowi Zarządu nadzorującemu Obszar Zarządzania Ryzykiem podlegają w szczególności sprawy z zakresu zarządzania wszystkimi rodzajami ryzyka dotyczącego działalności Banku, z wyłączeniem ryzyka braku zgodności, ryzyka postępowania i ryzyka utraty reputacji, a także sprawy z zakresu restrukturyzacji i windykacji należności Banku.

Aktualny schemat organizacyjny Banku uwzględniający obszary odpowiedzialności poszczególnych członków Zarządu dostępny jest na stronie internetowej Banku w sekcji Relacji Inwestorskich pod adresem [Zasady Ładu korporacyjnego - PKO Bank Polski \(pkobp.pl\)](https://www.pkobp.pl/zasady-ladu-korporacyjnego).

Członkowie Zarządu powinni przy wykonywaniu swoich obowiązków dołożyć staranności wynikającej z zawodowego charakteru swojej działalności oraz dochować lojalność wobec Banku.

Członkowie Zarządu nie naruszają obowiązku dołożenia staranności wynikającej z zawodowego charakteru swojej działalności, jeżeli postępując w sposób lojalny wobec spółki, działają w granicach uzasadnionego ryzyka gospodarczego, w tym na podstawie informacji, analiz i opinii, które powinny być w danych okolicznościach uwzględnione przy dokonywaniu starannej oceny.

KOMITETY BANKU Z UDZIAŁEM CZŁONKÓW ZARZĄDU

Na koniec 2023 roku działały poniższe komitety stałe, w których uczestniczyli członkowie Zarządu.

KOMITET ZARZĄDZANIA AKTYWAMI I PASYWAMI

CEL	Zarządzanie aktywami i pasywami, poprzez wpływanie na strukturę bilansu Banku i pozycji pozabilansowych w sposób sprzyjający osiągnięciu optymalnego wyniku finansowego.
ZADANIA	Wsparcie Zarządu w działaniach Banku i Grupy Kapitałowej Banku dotyczących: – kształtowania struktury bilansu Banku, – zarządzania adekwatnością kapitałową, – zarządzania rentownością z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych działalności oraz generowanego ryzyka, – zarządzania ryzykiem finansowym, w tym ryzykiem rynkowym i płynności, ryzykiem biznesowym oraz ryzykiem kredytowym (rozliczeniowym i przedrozliczeniowym) transakcji na rynku hurtowym.

KOMITET RYZYKA

CEL	Projektowanie strategicznych kierunków i zadań w zakresie ryzyka bankowego z uwzględnieniem strategii Banku, sytuacji makroekonomicznej oraz otoczenia regulacyjnego, analizowanie okresowych raportów związanych z ryzykiem bankowym i opracowywanie na ich bazie odpowiednich wytycznych, a także przygotowywanie strategii zarządzania ryzykiem bankowym i jej okresowe weryfikowanie.
ZADANIA	Monitorowanie integralności, adekwatności i efektywności systemu zarządzania ryzykiem bankowym, adekwatności kapitałowej oraz alokacji kapitału wewnętrznego do poszczególnych linii biznesowych, a także wdrażanie polityki w zakresie zarządzania ryzykami, realizowanej w ramach Strategii Banku. Analiza i ocena wykorzystania strategicznych limitów ryzyka określonych w Strategii zarządzania ryzykiem bankowym. Opiniowanie cyklicznych raportów ryzyka, przedkładanych do zatwierdzenia Radzie Nadzorczej i uwzględnianie informacji z tych raportów przy wydawaniu opinii.

KOMITET KREDYTOWY

CEL	Zarządzanie ryzykiem kredytowym, które występuje przy podejmowaniu decyzji kredytowych, decyzji dotyczących wierzytelności zarządzanych przez odpowiednie jednostki Banku oraz zarządzanie ryzykiem wystąpienia strat w wyniku błędnych decyzji biznesowych na podstawie modeli ryzyka kredytowego.
ZADANIA	Podejmowanie decyzji o podziale kompetencji do podejmowania decyzji kredytowych lub decyzji sprzedażowych oraz decyzji w zakresie zarządzania wierzytelnościami. Podejmowanie decyzji kredytowych, które dotyczą największych spraw klientów Banku, a także wydawanie rekomendacji Zarządowi Banku w sprawach kredytowych. Podejmowanie decyzji, które dotyczą wierzytelności restrukturyzowanych. Ustalanie limitów branżowych, limitów określających apetyt na portfelowe ryzyko kredytowe i na ryzyko koncentracji zaangażowań. Podejmowanie decyzji o wdrożeniu w procesach kredytowych modeli ryzyka kredytowego i modeli antyfraudowych, w szczególności w zakresie oceny scoringowej albo ratingowej. Podejmowanie decyzji o wdrożeniu modelu do ustalania odpisów na oczekiwane straty kredytowe z aktywów finansowych. Akceptowanie raportów z monitorowania lub przeglądu modeli oraz jakości portfeli kredytowych, do których stosuje się modele ryzyka kredytowego. Akceptowanie miesięcznych i kwartalnych raportów ryzyka kredytowego.

KOMITET RYZYKA OPERACYJNEGO

CEL	Skuteczne zarządzanie ryzykiem operacyjnym, które zwiększa bezpieczeństwo działalności Banku.
ZADANIA	Wyznaczanie kierunków rozwoju zarządzania ryzykiem operacyjnym. Nadzór nad funkcjonowaniem zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym nad zadaniami dotyczącymi zapewnienia ciągłości działania Banku. Koordynacja zarządzania ryzykiem operacyjnym. Wyznaczanie działań w sytuacji awaryjnej, która naraża wizerunek Banku i powoduje straty operacyjne. Podejmowanie decyzji o wdrożeniu i zmianie modelu na ryzyko prawne związane z kredytami hipotecznymi w CHF.

KOMITET TRANSFORMACJI

CEL	Zapewnienie efektywnej transformacji Banku zgodnie z przyjętymi kierunkami rozwoju, w tym zapewnienie spójności celów biznesowych oraz maksymalizacji wartości biznesowej zmian w Banku (m.in. w ramach formacji i projektów).
ZADANIA	Operacyjne zarządzanie wdrażaniem Strategii Banku.

Realizowanie kluczowych ról w Nowym Modelu Zarządczym (NMZ), zgodnie z przepisami wewnętrznymi Banku dotyczącymi Nowego Modelu Pracy oraz Nowego Modelu Zarządczego.
Podejmowanie decyzji o realizacji projektów i ich zmianach oraz decyzji dotyczących kosztów rzeczowych i pozostałych kosztów działania.
Przyznawanie środków na realizację interwencyjnych, pilnych zakupów, związanych z działaniami wynikającymi z planu ciągłości działania w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej.
Nadzorowanie projektów i inicjatyw rozwojowych, w szczególności postępu prac, budżetów projektów, korzyści finansowych i pozafinansowych.
Inicjowanie działań zwiększających efektywność Banku.
Zarządzanie rocznym limitem finansowym na realizację projektów i inicjatyw rozwojowych.
Rozstrzyganie sporów na niższych szczeblach decyzyjnych w zakresie działania Komitetu.

KOMITET STRATEGII

CEL	Sprawowanie nadzoru nad procesem planowania strategicznego oraz zarządzania strategią Banku.
ZADANIA	Zarządzanie działaniami związanymi z opracowaniem i wdrożeniem Strategii. Podejmowanie decyzji, wydawanie rekomendacji, zaleceń lub opinii dotyczących planowania strategicznego i zarządzania Strategią. Nadzór nad wdrożeniem Strategii i realizacją celów strategicznych. Rozstrzyganie ewentualnych sporów powstających w trakcie opracowania i wdrożenia Strategii.

KOMITET DS. ARCHITEKTURY IT

CEL	Kształtowanie architektury informatycznej, która zapewni realizację Strategii Banku.
ZADANIA	Opracowanie kluczowych założeń architektury informatycznej Banku (pryncypia). Przeprowadzanie okresowej oceny architektury informatycznej w Banku. Opracowanie modelu architektury docelowej. Inicjowanie działań, które zmierzają do osiągnięcia modelu architektury docelowej.

KOMITET DS. BEZPIECZEŃSTWA INFORMATYCZNEGO

CEL	Zwiększenie skuteczności nadzoru i kontroli nad obszarem bezpieczeństwa systemu informatycznego w Banku (SIB).
ZADANIA	Wydawanie rekomendacji w zakresie bezpieczeństwa SIB, w szczególności: – koordynowania i monitorowania prac związanych z bezpieczeństwem SIB, – wyznaczania kierunków działania Banku w zakresie bezpieczeństwa SIB, – określania działań, które należy podjąć w przypadku sytuacji awaryjnych, które narażają wizerunek Banku i powodują straty operacyjne bądź finansowe w obszarze bezpieczeństwa SIB, – monitorowania ryzyka związanego z bezpieczeństwem SIB.

KOMITET JAKOŚCI DANYCH

CEL	Określanie strategicznych kierunków działań dotyczących zarządzania jakością danych oraz architektury danych w Banku w zakresie Systemu Zarządzania Danymi (SZD), nadzór nad funkcjonowaniem SZD oraz ocena jego efektywności i działań poszczególnych jednostek Banku.
ZADANIA	Podejmowanie decyzji w zakresie zarządzania danymi w Banku, w szczególności: – kierunków rozwoju SZD, – określania warunków niestosowania się do wymagań związanych z jakością danych, w szczególności w przypadkach uzasadnionych ciągłością działania Banku. Wydawanie zaleceń dla jednostek Banku dotyczących zarządzania danymi, w szczególności w zakresie: – działań wykonywanych przez jednostki Banku, – wprowadzania nowych lub zmiany istniejących rozwiązań służących do zarządzania danymi, – przygotowywania projektów nowych lub nowelizacji obowiązujących przepisów wewnętrznych Banku,

- ustalania priorytetów działań w ramach SZD oraz priorytetów planów działań.
- Wydawanie rekomendacji dla Zarządu Banku dotyczących zarządzania danymi, w szczególności:
- w zakresie strategicznych kierunków rozwoju SZD,
 - podjęcia uchwał Zarządu, które mają wpływ na jakość danych.

KOMITET ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

CEL	Podejmowanie lub wypracowywanie decyzji potrzebnych do realizacji celów strategicznych Banku i Grupy Kapitałowej Banku w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz nadzór nad funkcjonowaniem zintegrowanego systemu zarządzania wpływem czynników ESG (ang. Environmental, Social, Governance) na Bank i Grupę Kapitałową Banku (ESG Governance),
ZADANIA	Nadzór nad wdrażaniem w Banku i Grupie Kapitałowej Banku polityk, strategii, regulacji i standardów ESG zapewniających zgodność z regulacjami dotyczącymi zrównoważonego rozwoju, w tym w szczególności: - Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje (Taksonomia), - Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (SFRD), - Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/95/UE zmieniającej dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji niefinansowych i informacji dotyczących różnorodności przez niektóre duże jednostki oraz grupy (NFRD), - Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 537/2014, dyrektywy 2004/109/WE, dyrektywy 2006/43/WE oraz dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSRD). Nadzór nad wdrożeniem w Banku i Grupie Kapitałowej Banku infrastruktury danych i rozwiązań informatycznych potrzebnych do zarządzania ESG, w tym agregowania i systematyzacji danych w oparciu o zasady wynikające z regulacji wskazanych powyżej. Określenie celów klimatycznych i celów związanych z oddziaływaniem na środowisko naturalne Banku i Grupy Kapitałowej Banku oraz nadzór nad ich realizacją. Nadzór nad klasyfikacją aktywów pod kątem Taksonomii (<i>eligible assets</i>).

Ponadto członkowie Zarządu uczestniczyli w komitetach niestałych, w tym w komitetach sterujących powołanych w ramach projektów. W Banku funkcjonuje również Komitet Inwestycyjny oraz Komitet ds. Sponsoringu. W ich składzie nie zasiadają członkowie Zarządu.

11.2.10 POLITYKA RÓŻNORODNOŚCI W SKŁADZIE ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ BANKU

WDROŻONA POLITYKA RÓŻNORODNOŚCI

Polityka różnorodności członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku jest istotną częścią funkcjonujących w Banku polityk oceny odpowiedzialności:

- Polityki dotyczącej odpowiedzialności członków Zarządu i osób pełniących najważniejsze funkcje w Banku oraz oceny odpowiedzialności w spółkach Grupy Kapitałowej Banku,
- Polityki dotyczącej oceny odpowiedzialności kandydatów na członków Rady Nadzorczej i członków Rady Nadzorczej Banku.

Wprowadzone w Banku przepisy określają kierunki doboru, wyznaczania i planowania sukcesji, w tym zaplecza kadrowego oraz oceny odpowiedzialności członków Zarządu i osób pełniących najważniejsze funkcje w Banku. Osoby te są oceniane pod względem kompetencji, wiedzy i umiejętności, doświadczenia adekwatnego do stanowiska, a także reputacji, rozumianej jako wystarczająco nieposzlakowana opinia, uczciwość i etyka działania. Na podstawie wprowadzonych przepisów Walne Zgromadzenie podejmuje decyzje w zakresie doboru i oceny odpowiedzialności kandydatów i członków Rady Nadzorczej Banku, Rada Nadzorcza Banku podejmuje decyzje w zakresie doboru i oceny odpowiedzialności członków Zarządu Banku, natomiast członkowie Zarządu Banku podejmują decyzje w zakresie doboru i oceny odpowiedzialności MRT (Material Risk Takers). Rada Nadzorcza Banku monitoruje skuteczność stosowanej

polityki, a w stosownych przypadkach, dokonuje zmian z uwzględnieniem rekomendacji Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej.

W wyniku corocznego przeglądu Polityki odpowiedzialności Zarządu, Rada Nadzorcza Banku w grudniu 2023 roku, w zakresie postanowień polityki różnorodności przyjęła zmiany dotyczące:

- dookreślenia terminu i sposobu osiągnięcia celów różnorodności w aspekcie płci w Zarządzie poprzez przyjęcie, że docelowe osiągnięcie co najmniej minimalnego poziomu różnorodności płci (tj. 30%) w składzie każdego Zarządu Banku powinno nastąpić począwszy od powołania Zarządu Banku na nową wspólną kadencję po 31.12.2025 roku, a realizacja tego celu nastąpi poprzez stosowanie zasady równości szans w doborze członków Zarządu oraz kształtowania w organizacji kultury różnorodności.

Analogiczne zmiany w polityce różnorodności dotyczącej członków Rady Nadzorczej Banku planowane są w 2024 roku.

ZAŁOŻENIA POLITYKI RÓŻNORODNOŚCI

- Polityki oceny odpowiedzialności kandydatów i członków Zarządu Banku oraz kandydatów i członków Rady Nadzorczej Banku zawierają zobowiązanie Banku/Walnego Zgromadzenia do uwzględniania zasad zróżnicowania przy wyborze kandydatów na członków wyżej wymienionych organów.
- Zasada zróżnicowania doboru członków Rady Nadzorczej Banku i Zarządu Banku opiera się o obiektywne kryteria merytoryczne w zakresie wykształcenia, umiejętności i doświadczenia zawodowego. Dodatkowymi kryteriami wspierającymi różnorodność składu organów jest wiek oraz płeć.
- Rada Nadzorcza Banku, dokonując zmian w składzie Zarządu Banku, w tym wyboru członków Zarządu na nową kadencję, dokonuje każdorazowo analizy możliwości uwzględnienia celów różnorodności w aspekcie płci.
- Polityki zawierają zobowiązanie do monitoringu skuteczności ich stosowania, w tym także w aspekcie celów różnorodności.
- Polityka oceny odpowiedzialności zawiera zobowiązanie dla podmiotów zależnych Banku do wprowadzenia regulacji dotyczących zasad odpowiedzialności – odpowiednie regulacje obowiązują w podmiotach Grupy Kapitałowej Banku.

STRUKTURA SKŁADU ORGANÓW ZARZĄDCZEGO I NADZORCZEGO ORAZ MRT (MATERIAL RISK TAKERS)

Tabela 31. Różnorodność według płci, wieku i doświadczenia - statystyka według stanu na 31 grudnia 2023 roku [GRI 405-1]

Płeć	Kobiety	Mężczyźni
Rada Nadzorcza	1	9
Zarząd	-	8
MRT (Material Risk Takers)	17	58

Wiek	30-40 lat	41-50 lat	51-60 lat	> 60 lat
Rada Nadzorcza	1	2	3	4
Zarząd	-	5	3	-
MRT (Material Risk Takers)	6	44	24	1

Staż w Banku	do 5 lat	5-10 lat	10-15 lat	15-20 lat	> 20 lat
Rada Nadzorcza	7	3	-	-	-
Zarząd	6	1	1	-	-
MRT (Material Risk Takers)	22	18	12	9	14

Staż w Banku: dla członków Zarządu i Rady Nadzorczej jest to staż na stanowisku w Zarządzie i Radzie Nadzorczej

CELE DOTYCZĄCE ZRÓŻNICOWANIA SKŁADU ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ

- Stosowanie zasady różnorodności ma zapewnić odpowiedni dobór członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku w sposób, który umożliwia dotarcie do szerokiego zakresu kompetencji, wiedzy i umiejętności adekwatnych do stanowiska oraz gwarantuje wydawanie przez członków Zarządu i Rady Nadzorczej (indywidualnie i jako organ) najwyższej jakości niezależnych opinii i decyzji w całym zakresie działalności Banku.

- Walne Zgromadzenie oraz Rada Nadzorcza Banku, uwzględniając wynik oceny odpowiedniości, przy doborze członków organów dąży do osiągnięcia równowagi w zakresie reprezentowania płci odpowiednio w składzie Rady Nadzorczej i Zarządu Banku, a co najmniej do osiągnięcia minimalnego udziału mniejszości ze względu na płeć na poziomie 30%.
- Docelowe osiągnięcie co najmniej minimalnego poziomu różnorodności płci w składzie każdego Zarządu Banku powinno nastąpić poczwąwszy od powołania Zarządu Banku na nową wspólną kadencję po 31.12.2025 roku.
- Cele dotyczące zróżnicowania składu Rady Nadzorczej i Zarządu Banku w zakresie płci i wieku są uwzględniane przy doborze członków organów, tylko w takim zakresie, w jakim nie wpłynie to negatywnie na funkcjonowanie i odpowiedniość tych organów.

11.3 AKCJE PKO BANKU POLSKIEGO S.A. I PODMIOTÓW POWIĄZANYCH BĘDĄCE W POSIADANIU WŁADZ BANKU

Poniższa tabela przedstawia stan posiadania akcji PKO Banku Polskiego S.A. przez członków Zarządu Banku na dzień publikacji sprawozdań Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Banku za 2023 rok.

Tabela 32. Stan posiadania akcji PKO Banku Polskiego S.A. przez członków Zarządu Banku (skład osobowy na dzień publikacji sprawozdania za 2023 rok)

Imię i nazwisko	Stan posiadania akcji na dzień publikacji sprawozdania za:			
	2023 rok		2022 rok	
	Liczba akcji	Łączna wartość nominalna posiadanych akcji w PLN	Liczba akcji	Łączna wartość nominalna posiadanych akcji w PLN
Szymon Miłera	-	-	-	-
Maciej Cieślukowski	-	-	-	-
Marek Radzikowski	-	-	-	-
Piotr Mazur	8 000	8 000	8 000	8 000

Na dzień publikacji sprawozdań Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Banku za 2023 rok i 2022 rok członkowie Rady Nadzorczej Banku nie posiadali akcji PKO Banku Polskiego S.A.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej oraz osoby blisko z nimi związane są zobowiązane powiadomić Bank oraz KNF o transakcji zawieranej na ich własny rachunek dotyczącej akcji Banku, instrumentów dłużnych Banku lub instrumentów pochodnych oraz innych powiązanych z nimi instrumentów finansowych Banku.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej są także objęci zakazem dokonywania transakcji na własny rachunek lub na rachunek osoby trzeciej, bezpośrednio lub pośrednio, dotyczących akcji Banku, instrumentów dłużnych Banku lub instrumentów pochodnych oraz innych powiązanych z nimi instrumentów finansowych w ciągu 30 dni przed terminem publikacji przez Bank raportu okresowego (okres zamknięty).

Według stanu na 31 grudnia 2023 roku członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku nie posiadali akcji, udziałów i certyfikatów inwestycyjnych podmiotów powiązanych z PKO Bankiem Polskim S.A. rozumianych jako podmioty zależne, wspólne przedsięwzięcia i jednostki stowarzyszone.

12. POZOSTAŁE INFORMACJE

Nabycie i zbycie akcji własnych
Informacje wymagane na podstawie art. 111a ustawy Prawo bankowe.
Publikowane prognozy dotyczące wyników finansowych za 2023 rok
Program akcji pracowniczych
Znaczące umowy oraz istotne umowy z Bankiem Centralnym lub organami nadzoru
Emisje papierów wartościowych PKO Banku Polskiego S.A. w 2023 roku
Umowy o subemisję oraz gwarancje udzielone podmiotom zależnym
Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej
Zaciągnięte kredyty i umowy pożyczek, gwarancji i poręczeń
Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne
Wartość zabezpieczeń ustanowionych na rachunkach lub aktywach kredytobiorców
Sezonowość lub cykliczność działalności w okresie sprawozdawczym
Zdarzenia, które wystąpiły po dniu, na który sporządzono sprawozdanie finansowe

NABYCIE I ZBYCIE AKCJI WŁASNYCH

W terminie objętym raportem PKO Bank Polski S.A. nie nabywał akcji własnych na własny rachunek oraz nie zbywał takich akcji.

INFORMACJE WYMAGANE NA PODSTAWIE ART. 111A USTAWY PRAWO BANKOWE

Tabela 33. Działalność Grupy Kapitałowej Banku w podziale na poszczególne państwa członkowskie i państwa trzecie

w mln PLN	Obroty (przychody)*	Zysk/strata przed opodatkowaniem	Podatek dochodowy	Zysk/strata po opodatkowaniu	Liczba pracowników w etatach**
W państwach członkowskich UE:					
- Polska	39 440	8 594	2 646	5 701	23 628
- Czechy	61	28	0	34	8
- Niemcy	79	23	10	33	7
- Słowacja	12	0	0	0	5
- Szwecja	2	-1	0	0	0
- Irlandia	57	0	0	0	0
W państwach trzecich:					
- Ukraina	746	269	-121	146	1 489

* Obroty (przychody) definiowane jako suma przychodów z tytułu odsetek, przychodów z tytułu prowizji i opłat oraz pozostałych przychodów operacyjnych.

**Informacja dotycząca stanu zatrudnienia podana jest zgodnie z opublikowanymi przez GUS w 2018 roku wytycznymi zawartymi w „Zasadach metodycznych statystyki rynku pracy i wynagrodzeń”. Zatrudnienie jest liczone w oparciu o umowę o pracę, po wyłączeniu pracowników korzystających z urlopów wychowawczych oraz urlopów bezpłatnych udzielonych na okres dłuższy niż 3 miesiące nieprzerwanie.

Powyższe zestawienie zawiera dane PKO Banku Polskiego S.A. oraz podmiotów zależnych, które są uwzględnione w konsolidacji w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 48 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 575/2013 (tj. w konsolidacji ostrożnościowej). Konsolidacja ostrożnościowa, w odróżnieniu od konsolidacji zgodnej z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, obejmuje tylko podmioty zależne spełniające definicję instytucji, instytucji finansowej lub przedsiębiorstwa usług pomocniczych.

PKO Bank Polski S.A. oraz podmioty zależne Banku, które są uwzględnione w konsolidacji ostrożnościowej mają siedzibę na terenie Polski (gdzie prowadzą głównie działalność: bankową, zarządzania aktywami, funduszami inwestycyjnym i emerytalnymi, leasingową i faktoringową oraz świadczą usługi maklerskie, agenta transferowego i dostarczania rozwiązań technologicznych), Ukrainy (działalność bankowa i windykacyjna), Szwecji (działalność leasingowa oraz pozyskanie środków w drodze emisji obligacji) oraz Irlandii (sekurytyzacja wierzytelności leasingowych). PKO Bank Polski S.A. świadczy także usługi poprzez swoje oddziały na terenie Czech, Niemiec oraz Słowacji.

Prezentowane wartości są sumą pozycji z jednostkowych sprawozdań finansowych podmiotów (według danych dostępnych na dzień sporządzenia zestawienia).

W 2023 roku PKO Bank Polski S.A. nie zawarł umów, o których mowa w art. 141t ust. 1 ustawy Prawo bankowe, tj. umów wsparcia finansowego z podmiotami podlegającymi nadzorowi skonsolidowanemu, które działają w tym samym holdingu lub podmiotami blisko powiązanymi.

Stopa zwrotu z aktywów Grupy Kapitałowej Banku i Banku jest prezentowana odpowiednio w tabeli nr 1 i tabeli nr 5.

PUBLIKOWANE PROGNOZY DOTYCZĄCE WYNIKÓW FINANSOWYCH ZA 2023 ROK

PKO Bank Polski S.A. nie publikował prognoz dotyczących wyników finansowych za 2023 rok. W raportach bieżących Bank przekazywał informacje o istotnych zdarzeniach, które miały wpływ na wyniki Banku i Grupy Kapitałowej Banku.

PROGRAM AKCJI PRACOWNICZYCH

W PKO Banku Polskim S.A. nie jest realizowany program akcji pracowniczych.

ZNACZĄCE UMOWY ORAZ ISTOTNE UMOWY Z BANKIEM CENTRALNYM LUB ORGANAMI NADZORU

PKO Bank Polski S.A. ma obowiązek informować w raportach o wszystkich umowach spełniających warunki definicji informacji poufnej, określonej w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 w sprawie nadużyć na rynku.

W 2023 roku Bank zawarł i opublikował informacje o umowie gwarancji zawartej 27 lutego 2023 roku, która zapewnia niezrzeczywistą ochronę kredytową w odniesieniu do portfela wyselekcjonowanych korporacyjnych wierzytelności kredytowych Banku, zgodnie z rozporządzeniem CRR. Całkowita wartość portfela wierzytelności Banku objętego tą gwarancją wynosi ponad 12 292 mln PLN, a portfel składa się z portfela obligacji o wartości 1 515 mln PLN (Portfel A) oraz portfela pozostałych wierzytelności o wartości 10 777 mln PLN (Portfel B). Wskaźnik pokrycia gwarancją wynosi 100% - w odniesieniu do Portfela A oraz 80% - w odniesieniu do Portfela B, w związku z czym całkowita kwota gwarancji wynosi 10 137 mln PLN. Maksymalny okres obowiązywania gwarancji wynosi 60 miesięcy, przy czym Bank uprawniony jest do jej wypowiedzenia przed upływem okresu jej obowiązywania.

PKO Bank Polski S.A. w marcu 2023 roku podpisał z Narodowym Bankiem Polskim umowę w sprawie uczestnictwa Banku w systemie Target-NBP, który służy do realizacji płatności nominowanych w euro.

Jednostki zależne PKO Banku Polskiego S.A. nie zawarły istotnych umów z Bankiem Centralnym lub organami nadzoru.

EMISJE PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH PKO BANKU POLSKIEGO S.A. W 2023 ROKU

1 lutego 2023 roku PKO Bank Polski S.A. wyemitował 3-letnie obligacje uprzywilejowane w formie „Senior Preferred Notes” o łącznej wartości 750 mln EUR. Szczegółowe informacje zostały przedstawione w rozdziale 1.3.2 „Emisja Euroobligacji w celu pokrycia wymogu minimalnego poziomu funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (MREL)”.

UMOWY O SUBEMISJE ORAZ GWARANCJE UDZIELONE PODMIOTOM ZALEŻNYM

30 sierpnia 2017 roku PKO Bank Hipoteczny S.A. zawarł z PKO Bankiem Polskim S.A. umowę zmieniającą do umowy z 2015 roku, która dotyczyła Krajowego Programu Emisji Listów Zastawnych. Zgodnie z umową zmieniającą, Biuro Maklerskie PKO Banku Polskiego (Biuro Maklerskie Banku) pełniło funkcję subemitenta usługowego (do sierpnia 2017 roku listy zastawne były oferowane w trybie emisji zwykłej). W 2023 roku PKO Bank Hipoteczny S.A. nie wyemitował listów zastawnych w ramach wskazanej powyżej umowy. Łączna wartość nominalna wyemitowanych i niewykupionych na 31 grudnia 2023 roku listów zastawnych w ramach subemisji usługowej wyniosła 1 990 mln PLN. W portfelu Biura Maklerskiego Banku na koniec 2023 roku znajdowały się listy zastawne o łącznej wartości nominalnej 20,0 mln PLN.

Według stanu na 31 grudnia 2023 roku emisje obligacji PKO Banku Hipotecznego S.A. emitowane w ramach Programu Emisji Obligacji regulowała Umowa Programu Emisji Obligacji z 30 września 2015 roku z późniejszymi aneksami, podpisana z PKO Bankiem Polskim S.A., zgodnie z którą maksymalna wartość wyemitowanych i niewykupionych obligacji na podstawie programu wynosi 6 mld PLN oraz Umowa Zobowiązująca z 30 września 2015 roku z późniejszymi aneksami, zgodnie z którą PKO Bank Polski S.A. zobowiązuje się do obejmowania obligacji w ramach gwarancji do łącznej wartości 1 mld PLN. Jednocześnie, na podstawie odrębnych umów, PKO Bank Hipoteczny S.A. upoważnił Biuro Maklerskie Banku do pełnienia roli Agenta Emisji oraz PKO Bank Polski S.A. do pełnienia roli Dealera.

Zobowiązanie PKO Banku Hipotecznego S.A. z tytułu wyemitowanych obligacji w ramach powyższego programu na koniec grudnia 2023 roku, w wartości nominalnej, wynosiło 2,0 mld PLN. Według stanu na 31 grudnia 2023 roku PKO Bank Polski S.A. nie posiadał obligacji wyemitowanych przez spółkę.

W 2023 roku PKO Bank Polski S.A. wystawił w zakresie działalności podmiotów zależnych:

- dwie gwarancje przetargowe o łącznej wartości 1 mln PLN (maksymalnie na okres do kwietnia 2024 roku),
- jedną gwarancję dotyczącą spłaty kredytu o łącznej wartości 115 mln EUR (maksymalnie na okres do grudnia 2030 roku),
- pięć gwarancji dotyczących spłaty zobowiązań z tytułu najmu powierzchni biurowych i miejsc parkingowych o łącznej wartości 1,1 mln PLN i 6,8 tys. EUR (maksymalnie na okres do marca 2028 roku),
- jedną gwarancję zabezpieczającą umowy faktoringu niepełnego i odwrotnego zawartą na wypadek braku płatności za sfinansowane wierzytelności (Risk Sharing) z limitem do 100 mln PLN na okres do 24 listopada 2025 roku. Na dzień 31.12.2023 roku gwarancja była uruchomiona w kwocie 13 mln PLN.

WSKAZANIE POSTĘPOWAŃ TOCZĄCYCH SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

PKO Bank Polski S.A. za istotne uznał (biorąc pod uwagę wartość i przyrost liczby postępowań) postępowania sądowe dotyczące kredytów hipotecznych w walutach wymienialnych. Na 31 grudnia 2023 roku przeciwko Bankowi toczyło się 30 498 postępowań sądowych (na 31 grudnia 2022 roku: 19 522) dotyczących kredytów hipotecznych udzielonych w ubiegłych latach w walucie obcej o łącznej wartości przedmiotu sporu 11 948 mln PLN (na 31 grudnia 2022 roku: 7 725 mln PLN), w tym jedno postępowanie grupowe, w którym liczba umów kredytowych wynosi 72. Przedmiotem wystąpień klientów Banku są przede wszystkim roszczenia o stwierdzenie nieważności umowy lub o zapłatę kwot zapłaconych przez klienta Bankowi w wykonaniu nieważnej umowy. Klienci zarzucają abuzywność postanowień lub sprzeczność umów z przepisami prawa. Żadna z klauzul stosowanych przez Bank w umowach nie została wpisana do rejestru klauzul niedozwolonych.

Informacja dotycząca wartości wszystkich postępowań sądowych Banku oraz opis głównych spraw spornych, w tym dotyczących kredytów hipotecznych w walutach wymienialnych zostały przedstawione w jednostkowym sprawozdaniu finansowym PKO Banku Polskiego S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2023 roku – odpowiednio w nocie 46 „Sprawy sporne”.

Informacje dotyczące postępowań sądowych Grupy Kapitałowej Banku oraz opis głównych spraw spornych zostały przedstawione w sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku za 2023 rok w notach 47 „Sprawy sporne” i 29 „Podatek dochodowy”.

ZACIĄGNIĘTE KREDYTY I UMOWY POŻYCZEK, GWARANCJI I PORĘCZEŃ

W 2023 roku Grupa Kapitałowa Banku nie zaciągała kredytów i pożyczek, a także nie otrzymała gwarancji i poręczeń, które nie dotyczyły działalności operacyjnej.

UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE

Na 31 grudnia 2023 roku zobowiązania finansowe i gwarancyjne Grupy Kapitałowej Banku (wartość netto) wyniosły 95,2 mld PLN, z czego 87,1% stanowiły zobowiązania o charakterze finansowym. Ogółem dynamika udzielonych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych ukształtowała się na poziomie 11,1% r/r, głównie w efekcie wzrostu zobowiązań finansowych z tytułu linii i limitów kredytowych na nieruchomości oraz z tytułu faktoringu, a także spadku zobowiązań finansowych z tytułu linii i limitów kredytowych z tytułu leasingu finansowego.

Tabela 34. Udzielone zobowiązania pozabilansowe (w mln PLN)

	31.12.2023	31.12.2022	Zmiana (w mln PLN)	Zmiana (%)
Udzielone zobowiązania finansowe:	82 922	73 205	9 717	13,3%
linie i limity kredytowe na nieruchomości	6 898	3 683	3 215	87,3%
linie i limity kredytowe gospodarcze	56 333	52 455	3 878	7,4%
linie i limity kredytowe konsumpcyjne	10 780	10 650	130	1,2%
linie i limity kredytowe z tytułu faktoringu	4 289	2 749	1 540	56,0%
linie i limity kredytowe z tytułu leasingu finansowego	738	843	-105	-12,5%
Pozostałe	3 884	2 825	1 059	37,5%
Udzielone zobowiązania gwarancyjne:	12 236	12 478	-242	-1,9%
podmioty finansowe	2 810	2 806	4	0,1%
podmioty niefinansowe	9 054	9 286	-232	-2,5%
podmioty budżetowe	372	386	-14	-3,6%
Razem	95 158	85 683	9 475	11,1%

OPIS GWARANCJI I PORĘCZEŃ UDZIELANYCH PRZEZ BANK

PKO Bank Polski S.A., w tym oddziały zagraniczne Banku udzielają gwarancji, które zabezpieczają zobowiązania wynikające z bieżącej działalności klientów. Są to przede wszystkim gwarancje: zapłaty, należytego wykonania kontraktu, rękojmi, przetargowe (wadium), zwrotu zaliczki, spłaty kredytu oraz gwarancje celne. Bank udziela również regwarancji oraz otwiera akredytywy zabezpieczające (tzw. standby). Gwarancje wystawiane są w formie papierowej jak również w formie elektronicznej.

Gwarancje udzielane są w oparciu o przepisy Prawa bankowego oraz Kodeksu cywilnego. Do gwarancji wydawanych w obrocie międzynarodowym zastosowanie mogą mieć spisane zwyczaje i reguły np. Uniform Rules for Demand Guarantees (jeśli strony tak postanowią) lub przepisy prawa obcego (jeśli gwarancja została poddana właściwości takiego prawa).

Przy udzielaniu gwarancji proces oceny klienta oraz zakres wymaganych informacji jest analogiczny do tego, jaki obowiązuje w odniesieniu do kredytów. Bank stosuje to samo podejście do oceny ryzyka kredytowego jak w przypadku ekspozycji bilansowych.

WARTOŚĆ ZABEZPIECZEŃ USTANOWIONYCH NA RACHUNKACH LUB AKTYWACH KREDYTOBIORCÓW

Na koniec 2023 roku wartość zabezpieczeń ustanowionych na rachunkach lub aktywach kredytobiorców w ramach Grupy PKO Banku Polskiego S.A. wyniosła 497 mld PLN. Powyższa wartość dotyczy umów kredytowych, leasingowych i pożyczek.

SEZONOWOŚĆ LUB CYKLICZNOŚĆ DZIAŁALNOŚCI W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

PKO Bank Polski S.A. jest bankiem uniwersalnym, który działa na terenie całego kraju i jego działalność podlega takim samym wahaniom sezonowym, jak cała polska gospodarka. Działalność pozostałych spółek Grupy PKO Banku Polskiego S.A. również nie wykazuje istotnych cech sezonowości lub cykliczności.

ZDARZENIA, KTÓRE WYSTĄPIŁY PO DNIU, NA KTÓRY SPORZĄDZONO SPRAWOZDANIE FINANSOWE

- 20 lutego 2024 roku Zarząd PKO Banku Polskiego S.A. poinformował, że podjął decyzję o emisji senioralnych obligacji nieuprzywilejowanych ("senior non preferred") ("Obligacje") w ramach Programu emisji obligacji własnych na rynku krajowym, o którego ustanowieniu Bank informował w raporcie nr 32/2011 („Program”). Program został zmodyfikowany w celu umożliwienia uznania Obligacji za zobowiązania kwalifikowane Banku zgodnie z art. 97a ust. 1 pkt. 2 Ustawy z dnia 10 czerwca 2016 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji.

23 lutego 2024 roku Bank zakończył subskrypcję 5-letnich obligacji „senior non preferred” o łącznej wartości nominalnej 1 mld PLN dokonanej a rynku krajowym, w ramach Programu emisji obligacji własnych o wartości 5 mld PLN. Oprocentowanie obligacji jest zmienne, stanowiące sumę stawki referencyjnej WIBOR 6M oraz marży 159 bps. Bankowi może przysługiwać prawo wcześniejszego wykupu Obligacji po uzyskaniu

zgody Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Dzień emisji ustalono na 28 lutego 2024 roku. Obligacje zostaną zaliczone do zobowiązań kwalifikowalnych Banku w rozumieniu z art. 97a ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji.

2. 21 lutego 2024 roku Bank otrzymał indywidualne zalecenie Komisji Nadzoru Finansowego („KNF”), w którym KNF potwierdziła, że Bank spełnia wymogi do wypłaty dywidendy na poziomie do 75% zysku za 2023 rok, przy czym maksymalna kwota wypłaty nie może przekraczać kwoty zysku rocznego pomniejszonego o zysk wypracowany w 2023 roku zaliczony już do funduszy własnych. Bank zaliczył do funduszy własnych zysk netto, osiągnięty w pierwszym półroczu 2023 roku w kwocie 1 624 430 283 PLN na poziomie jednostkowym oraz w kwocie 1 697 253 857 PLN na poziomie skonsolidowanym.

26 lutego 2024 roku otrzymał dodatkowe wyjaśnienie KNF, w którym KNF przyjęła, że kwota wypłaconej zaliczki na poczet dywidendy, pochodząca z części zysku wypracowanego w roku 2022 przeznaczonego na kapitał rezerwowy z przeznaczeniem na wypłatę dywidendy (w tym zaliczkowej), może nie pomniejszać kwoty wskazanej w stanowisku KNF, o którym Bank informował powyżej.

13. OŚWIADCZENIE NA TEMAT INFORMACJI NIEFINANSOWYCH

13.1 INFORMACJE OGÓLNE

[GRI 2-1] Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna (PKO Bank Polski S.A. lub Bank) jest powszechnie rozpoznawalną marką. Od 2004 roku Bank jest notowany na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW). Bank jest spółką akcyjną zarejestrowaną w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem KRS 0000026438. Struktura akcjonariatu jest przedstawiona w Tabeli 27. Siedziba Banku znajduje się w Warszawie.

Bank wraz z podmiotami zależnymi tworzy Grupę Kapitałową Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej (Grupa PKO Banku Polskiego S.A. lub Grupa Kapitałowa Banku). Na koniec 2023 roku w skład Grupy Kapitałowej Banku wchodził podmiot dominujący (Bank), 12 podmiotów zależnych bezpośrednio oraz podmioty zależne pośrednio (zob. rozdział 3.1).

Grupa Kapitałowa Banku prowadzi działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz poprzez podmioty zależne: na terytorium Ukrainy, Szwecji i Irlandii, a także w formie oddziału w Republice Federalnej Niemiec, Republice Czeskiej i Republice Słowackiej. Bank prowadzi również działalność transgraniczną w państwach EOG (Austria, Belgia, Dania, Francja, Hiszpania, Królestwo Niderlandów, Norwegia, Portugalia, Szwecja, Węgry, Włochy, Litwa, Irlandia, Słowacja, Rumunia, Czechy, Niemcy).

[GRI 2-2] Grupa Kapitałowa Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej (Grupa PKO Banku Polskiego S.A. lub Grupa Kapitałowa Banku) oraz Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna (PKO Bank Polski S.A. lub Bank) przygotowały Oświadczenie na temat informacji niefinansowych (Oświadczenie), które stanowi odrębną część Sprawozdania Zarządu z działalności. W Oświadczeniu poszczególne kwestie zostały przedstawione w ujęciu Grupy Kapitałowej Banku z wyszczególnieniem Banku. Bank i Grupa Kapitałowa Banku spełniają kryteria podmiotu zobligowanego do sporządzania Oświadczenia.

Bank i Grupa Kapitałowa Banku raportują za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku zgodnie ze Standardami GRI (*revised Universal Standards 2021*, które weszły w życie 1 stycznia 2023 roku) oraz zgodnie z wymogami raportowania niefinansowego określonymi w ustawie o rachunkowości.

[GRI 2-3] Grupa Kapitałowa Banku publikuje Oświadczenia i raporty finansowe w cyklu rocznym. Oświadczenie prezentuje działalność Grupy PKO Banku Polskiego S.A. za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku. Poprzednie oświadczenie zostało sporządzone za rok 2022 i opublikowane 10 marca 2023 roku. Kontakt w sprawach tematów związanych z Oświadczeniem jest następujący: esg@pkobp.pl.

Bank i Grupa Kapitałowa Banku spełniają kryteria Ustawy o rachunkowości dotyczące obowiązku raportowania niefinansowego.

Spełnienie kryteriów dotyczących raportowania niefinansowego

	2023	2022
BANK		
Średnioroczne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty (art. 49b ust. 1 Ustawy o rachunkowości)	20 957,64	21 015,65
Suma aktywów bilansu na koniec roku obrotowego (art. 49b ust. 1 ustawy o rachunkowości) w PLN	474 670 716 591	405 167 607 694
Przychody netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy (art. 49b ust. 1 ustawy o rachunkowości) w PLN	22 001 827 389	15 777 635 219
GRUPA KAPITAŁOWA BANKU		
Średnioroczne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty w grupie kapitałowej emitenta (art. 55 ust. 2b ustawy o rachunkowości)	24 927,97	24 984,40
Przed dokonaniem wyłączeń konsolidacyjnych, o których mowa w art. 60 ust. 2 i 6 ustawy o rachunkowości:		
Suma aktywów bilansu na koniec roku obrotowego (art. 55 ust. 2b ustawy o rachunkowości) w PLN	539 759 382 595	463 979 590 032
Przychody netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy (art. 55 ust. 2b ustawy o rachunkowości) w PLN	24 653 402 799	17 669 020 286
Po dokonaniu wyłączeń konsolidacyjnych, o których mowa w art. 60 ust. 2 i 6 ustawy o rachunkowości:		
Suma aktywów bilansu na koniec roku obrotowego (art. 55 ust. 2b ustawy o rachunkowości) w PLN	501 515 692 346	430 683 208 552
Przychody netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy (art. 55 ust. 2b ustawy o rachunkowości) w PLN	23 369 363 001	17 216 846 257

Uwaga: Dane za 2022 rok pochodzą z opublikowanego Sprawozdania Zarządu za 2022 rok

[GRI 2-4] Bank zgłasza korektę danych do Oświadczenia na temat informacji niefinansowych za 2022: wartość zużycia wody dla Banku w 2022 roku wynosiła 224,2 MI zamiast 223,5 MI (błąd kalkulacyjny).

[GRI 2-5] Oświadczenie na temat informacji niefinansowych za 2023 rok nie jest poddawane audytowi zewnętrznemu.

[GRI 2-14] Oświadczenie zostało przyjęte przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku.

[GRI 2-6] Bank tworząc wartość współpracuje z dostawcami towarów i usług (*upstream*). Odbiorcami wartości wytworzonej przez Bank są jego klienci (*dowstream*). Bank świadczy usługi 11 892,6 tys. klientom detalicznym i 18,5 tys. klientom korporacyjnym. W procesie tworzenia wartości Bank współpracuje z agentami i pośrednikami oraz z podmiotami, do których deleguje część zadań (*outsourcing*).

Partnerzy biznesowi Banku

DOSTAWCY	OUTSOURCING		
	INNE PODMIOTY	AGENCI	POŚREDNICY
W aplikacji zakupowej Banku zarejestrowanych jest ponad 5 800 dostawców. W 2023 roku przeprowadzono 489 postępowań zakupowych, w wyniku których zawarto ponad 700 kontraktów. Główne kategorie zakupowe, w ramach których realizowane były postępowania zakupowe dotyczyły oprogramowania, telekomunikacji, remontów i modernizacji placówek, sprzętu IT a także urządzeń do obsługi gotówki. Większość zawieranych kontraktów ma charakter długoterminowy, tj. okres ich obowiązywania to 2 lata z możliwością ich ewentualnego przedłużenia. Niemal wszyscy dostawcy Banku to firmy polskie.	Bank powierza różne czynności do wykonania podmiotom zewnętrznym. Przykłady takich czynności obejmują m.in. obsługę wypłat gotówki i transakcji bezgotówkowych, windykację należności, procesowanie gotówki, archiwizację i utylizację dokumentów, wsparcie sprzedaży ruchomości i nieruchomości dłużników Banku, realizację działań i badań marketingowych, obsługę serwisów internetowych, usługi IT. Na koniec 2023 roku Bank miał podpisane umowy z 76 podmiotami zewnętrznymi współpracującymi przy realizacji umów na rzecz Banku z 16 podwykonawcami, a liczba obowiązujących umów wynosiła 94. W 2023 roku Bank podpisał 13 umów outsourcingowych z podmiotami zewnętrznymi które, przy realizacji umów na rzecz Banku zawarły umowy z 2 podwykonawcami. Na stronie internetowej Bank udostępnia kompletną listę przedsiębiorstw wykonujących czynności na jego rzecz w reżimie outsourcingu (https://www.pkobp.pl/media_files/f59f78aa-01c9-4b11-9204-8f15b96d663a.pdf).	Agenci to przedsiębiorcy, którzy na podstawie umowy zawartej z Bankiem wykonują wyłącznie w imieniu i na rzecz Banku usługę pośrednictwa w zakresie czynności bankowych i faktycznych (niezbędnych do sprzedaży produktów i usług). Umowa reguluje zakres usług i produktów za które agent otrzymuje wynagrodzenie. Lista usług i produktów nie pokrywa się w całości z zakresem usług świadczonych przez Bank. Na koniec 2023 roku Bank współpracował z 231 agentami prowadzącymi 286 agencji.	Bank prowadzi dystrybucję kredytów mieszkaniowych m.in. przez pośredników. Pośrednicy kredytu hipotecznego to przedsiębiorcy, którzy na podstawie umowy zawartej z Bankiem realizują wyłącznie w imieniu i na rzecz Banku czynności faktyczne (m.in. pozyskanie klienta, przygotowanie i przedstawienie oferty klientowi, zebranie kompletu dokumentów, przekazanie wniosku z dokumentacją do oddziału Banku, gdzie następuje kontynuacja procesu i zawarcie umowy kredytowej). Bank współpracuje wyłącznie z pośrednikami kredytu hipotecznego posiadającymi zezwolenie UKNF na prowadzenie działalności jako pośrednik kredytu hipotecznego. Umowa reguluje zakres dystrybucji kredytów mieszkaniowych za które pośrednik otrzymuje wynagrodzenie. Na koniec 2023 roku Bank współpracował z 66 pośrednikami kredytu hipotecznego.

Opis relacji z partnerami biznesowymi zamieszczono w rozdziale 13.7.12.

13.2 BADANIE ISTOTNOŚCI

[GRI 3-1] Bank na bieżąco monitoruje wpływ swojej działalności na otoczenie. Do oceny wykorzystuje:

- badania opinii interesariuszy,
- analizę tematów podejmowanych na Walnych Zgromadzeniach Akcjonariuszy,
- kontakty z inwestorami,
- komunikację z agencjami ratingowymi,
- komunikację z mediami i organizacjami pozarządowymi,
- opinie analityków sektorowych,
- badania opinii klientów i pracowników,
- analizę zgłoszeń nieprawidłowości,
- analizę reklamacji,
- współpracę z podmiotami zależnymi,
- narzędzia analizy danych.

W 2023 roku nie odnotowano istotnych zmian w rodzajach prowadzonej działalności, relacjach biznesowych, oraz sposobie prowadzenia działalności operacyjnej. Nie zmieniła się również lista istotnych interesariuszy.

W wyniku przeprowadzonych analiz zidentyfikowano 13 tematów, w których Grupa Kapitałowa Banku ma istotny wpływ na otoczenie i interesariuszy. Kierując się standardem GRI, kryterium wyboru tematów był wpływ na gospodarkę, środowisko oraz ludzi, w tym na prawa człowieka. Lista tematów nie uległa zmianie w porównaniu do poprzedniego roku. Dla każdego tematu dokonano oceny siły wpływu oraz uporządkowano tematy w kolejności wywieranego wpływu - od największego do najmniejszego wpływu. Wyodrębniono trzy grupy tematów według siły wpływu:

- tematy krytyczne, które niosą ze sobą ryzyko znacznego naruszenia interesów klientów w sposób, który może zagrozić możliwości prowadzenia biznesu w przyszłości,
- tematy, które stwarzają poważne ryzyka dla otoczenia, ale nie naruszają stabilności biznesu,
- tematy, które uwzględniają wpływ na interesariuszy, ale ograniczający się do wybranej grupy.

Istotne grupy interesariuszy [GRI 2-29]	Lista istotnych tematów [GRI 3-2]
1) Klienci 2) Partnerzy biznesowi w łańcuchu wartości 3) Akcjonariusze i inwestorzy 4) Społeczności lokalne 5) Pracownicy	Wpływ krytyczny
	1) Bezpieczeństwo klientów i ich środków
	2) Etyka
	3) Zgodność produktów
	4) Korupcja
	5) Komunikacja
	Wpływ istotny
	6) Środowisko
	7) Klimat
	8) Zrównoważony rozwój
	Wpływ ograniczony
	9) Pracownicy
	10) Otoczenie społeczne
	11) Prawa człowieka
	12) Łańcuch dostaw
	13) Bezpieczeństwo i higiena pracy

Dla każdego tematu dokonano przeglądu istniejących polityk oraz zasad zarządzania, które szczegółowo opisano w rozdziale 13.6. Przeanalizowano, czy prowadzona przez Bank i podmioty zależne wchodzące w skład Grupy Kapitałowej Banku działalność może wywierać znaczący negatywny wpływ na każdy z istotnych tematów. Tam, gdzie taką możliwość zidentyfikowano dodano opis potencjalnego mechanizmu wpływu podejmowanych przez Bank działań.

Badanie istotności wykazało, że we wszystkich obszarach objętych Oświadczeniem Bank i większość podmiotów zależnych posiadają odpowiednie polityki, a ryzyka uznane za kluczowe były identyfikowane już wcześniej w procesie zarządzania ryzykiem. Oświadczenie zawiera opisy ryzyk zidentyfikowanych w Grupie Kapitałowej Banku, przy których zastosowano zasadę „stosuj lub wyjaśnij”: informacja o braku pełnej koordynacji wybranych polityk na poziomie Grupy została opatrzona wyjaśnieniem.

13.3 MODEL BIZNESOWY I STRUKTURA ZARZĄDCZA

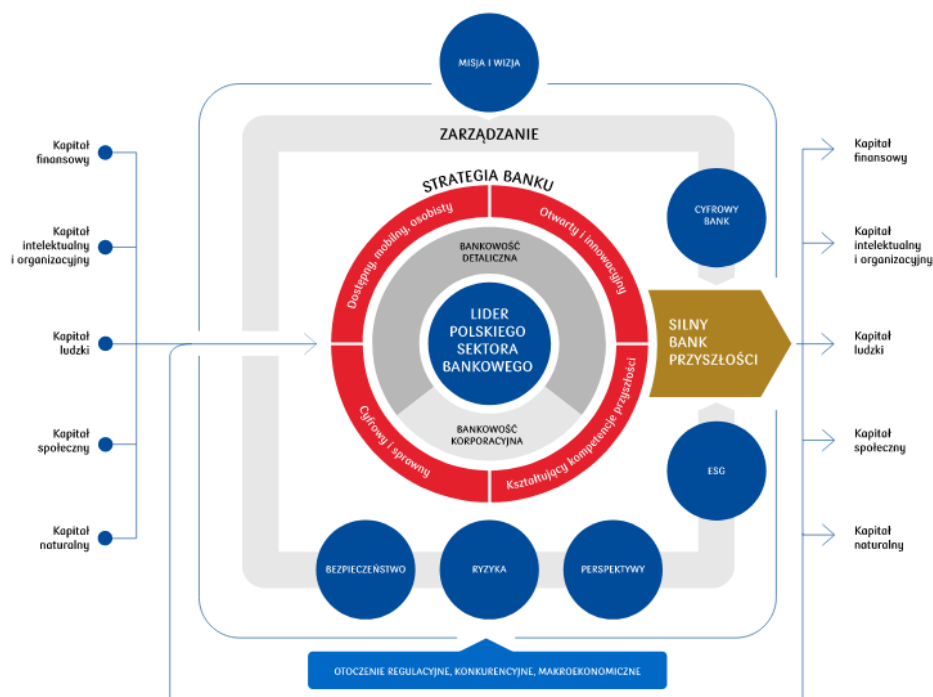
Grupa Kapitałowa Banku jest wiodącą instytucją finansową w Europie Środkowo-Wschodniej. Bank, podmiot dominujący Grupy Kapitałowej Banku, jest największym bankiem komercyjnym w Polsce pod względem wartości aktywów i kapitałów własnych, wartości kredytów, depozytów i oszczędności, wielkości sieci dystrybucji, a także liczby obsługiwanych klientów i liczby pracowników.

Bank jest uniwersalnym bankiem depozytowo-kredytowym, który obsługuje osoby fizyczne i prawne. Świadczy usługi finansowe i prowadzi obsługę klientów w oddziałach, agencjach, oraz przy użyciu nowoczesnych systemów bankowości internetowej i mobilnej. W 2022 roku otworzył pierwszy oddział w Metaversum. Bank obsługuje największą liczbę klientów detalicznych, co sprawia, że pełni szczególną rolę w edukacji klientów umożliwiając im korzystanie z nowych produktów oraz nowych kanałów dostępu do oferowanych usług finansowych.

Poprzez podmioty zależne Grupa Kapitałowa Banku oferuje m. in. kredyty hipoteczne, świadczy specjalistyczne usługi finansowe w zakresie leasingu, faktoringu, funduszy inwestycyjnych, funduszy emerytalnych i ubezpieczeń, usługi zarządzania flotą pojazdów, agenta transferowego, dostarczania rozwiązań technologicznych, zarządza nieruchomościami, a także prowadzi działalność bankową oraz świadczy usługi windykacyjne i finansowe w Ukrainie.

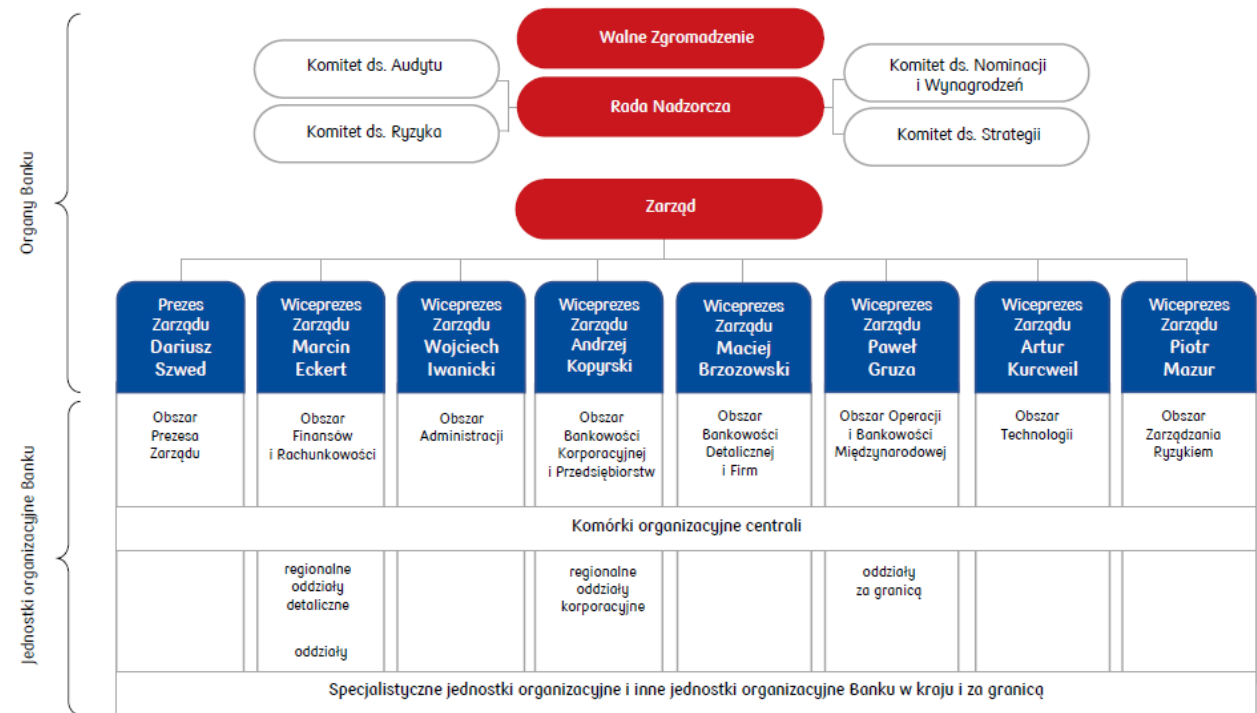
Bank uzyskuje przychody z tytułu odsetek, z prowizji i opłat oraz z pozostałych źródeł. Z uzyskanych przychodów finansuje koszty operacyjne. Zyskiem dzieli się z akcjonariuszami w zakresie dopuszczanym przez instytucje nadzoru finansowego. Oprócz zysków finansowych Bank stara się generować korzyści dla gospodarki, środowiska i lokalnych społeczności. Zrównoważony wymiar działalności we wszystkich obszarach został uwzględniony w strategii na lata 2023-2025.

Model tworzenia wartości

Struktura zarządcza PKO Banku Polskiego S.A. oraz podmiotów zależnych oparta jest na standardowych, rynkowych zasadach zarządzania. Struktura organizacyjna Banku dzieli się na 8 obszarów, które odzwierciedlają sfery działalności Banku.

Struktura zarządcza PKO Banku Polskiego S.A. (31.12.2023) [GRI 2-9]

[GRI 2-28] Bank jest członkiem licznych organizacji branżowych i regionalnych (np. Związku Banków Polskich, CFA Institute) oraz wielu organizacji biznesowych, takich jak izby gospodarczo-handlowe i organizacje zrzeszające przedsiębiorców (np. Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych, Federacja Przedsiębiorców Polskich). Według stanu na koniec 2023 roku Bank należał do 77 organizacji, a w trakcie roku przystąpił m. in. do: PCAF (*Partnership for Carbon Accounting Financials*), IIF (*Institute of International Finance*) oraz FFP (*Future Finance Poland*).

ZARZĄDZANIE ESG

[GRI 2-13] W celu podejmowania decyzji niezbędnych do realizacji zadań i celów strategicznych Banku i Grupy Kapitałowej Banku w zakresie zrównoważonego rozwoju (ESG), Zarząd Banku powołał w lipcu 2023 roku Komitet Zrównoważonego Rozwoju (Komitet). Członkami Komitetu są wszyscy członkowie Zarządu, dyrektorzy pionów kluczowych obszarów oraz dyrektor Departamentu Zrównoważonego Rozwoju, zaś uczestnikami Komitetu są prezesi Zarządów PKO Banku Hipotecznego S.A., PKO Leasing S.A. i PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. oraz dyrektorzy pionów odpowiedzialnych funkcjonalnie za relacje z klientami korporacyjnymi i strategicznymi, klienta detalicznego, finanse, rachunkowość, ryzyko kredytowe klienta korporacyjnego, marketing i komunikację, zakupy, strategię i transformację cyfrową, rozwój i utrzymanie aplikacji, transformację usług, a także dyrektor Departamentu Prawnego. Pracom Komitetu przewodniczy Prezes Zarządu lub Wiceprezes Zarządu kierujący pracami Zarządu Banku, a jego zastępcą jest Wiceprezes Zarządu nadzorujący Obszar Zarządzania Ryzykiem. W ramach Komitetu powołano tematyczne Grupy Robocze, które koncentrują się na poszczególnych obszarach tematycznych istotnych dla realizacji celów strategicznych ESG.

Bank stopniowo wdraża procesy i poszerza strukturę organizacyjną (*governance*), które mają zapewnić zintegrowane zarządzanie obszarem ESG. Część nowych zadań związanych z ESG została przypisana do istniejących jednostek, a tam, gdzie było to uzasadnione, powołano nowe jednostki, których zadania koncentrują się wyłącznie na kwestiach ESG.

W październiku 2022 roku powołano Departament Zrównoważonego Rozwoju ESG w obszarze Prezesa Zarządu. Departament koordynuje projektowanie oraz wdrażanie, we współpracy z właściwymi merytorycznie jednostkami Banku, działań zapewniających realizację celów strategicznych ESG dla Banku i Grupy Kapitałowej Banku.

W lipcu 2023 roku w obszarze bankowości korporacyjnej i przedsiębiorstw powołano Departament Programów Publicznych ESG, do którego celów należy wspieranie rozwoju oferty dla klientów w zakresie produktów i usług powiązanych z programami publicznymi i unijnymi, w tym wspierającymi zrównoważony rozwój ESG, w szczególności transformację klimatyczną.

W obszarze Operacji i Bankowości Międzynarodowej powołane zostało Biuro Wsparcia Operacji ESG, którego celem jest wsparcie operacyjne w pozyskiwaniu i budowie bazy danych w zakresie obsługiwanych klientów na potrzeby finansowania przez Bank zrównoważonego rozwoju tych klientów oraz udział w usprawnianiu działań Banku dotyczących tego finansowania.

Zarządzanie ryzykiem ESG umiejscowione jest w obszarze Wiceprezesa nadzorującego Obszar Zarządzania Ryzykiem, w ramach którego funkcjonuje Zespół Ryzyka ESG. Zespół w szczególności identyfikuje, monitoruje i ocenia istotność ryzyka ESG w Banku oraz zapewnia jego raportowanie, a także koordynuje wdrażanie spójnych standardów zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku, dotyczących ograniczania wpływu czynników klimatycznych (ESG) na poszczególne rodzaje ryzyka, w tym na poziom ryzyka portfela kredytowego Banku.

W obszarze finansów i rachunkowości, od 2019 roku, działa Biuro Raportowania Działalności Grupy, którego zadaniem jest m.in. zbieranie, analizowanie oraz upublicznianie informacji w zakresie zagadnień społecznych i środowiskowych.

Przedstawiciele Banku aktywnie uczestniczą w Komitecie ds. Zrównoważonego Finansowania przy ZBP (przedstawiciel Banku jest członkiem Prezydium Komitetu) oraz w grupach roboczych dot. zrównoważonego finansowania przy ZBP, które zostały powołane w celu wypracowania interpretacji regulacji, sposobu ujawnień oraz wspólnego stanowiska w procesach publicznych konsultacji regulacji unijnych.

13.4 CZYNNIKI NIEFINANSOWE W STRATEGII BANKU

CELE STRATEGICZNE ESG I ICH REALIZACJA

Cele strategiczne ESG ujęto w Filarze 4 Strategii Banku na lata 2023-2025 - Lider transformacji ESG w polskim sektorze bankowym. Nadzór nad wdrożeniem Strategii i realizacją celów strategicznych w Banku pełni Komitet Strategii, w skład którego wchodzić członkowie Zarządu Banku.

Bank wraz ze spółkami Grupy Kapitałowej Banku wspierał transformację energetyczną Polski finansując zrównoważone projekty oraz rozszerzając ofertę produktową. W 2023 roku Bank:

- zwiększył finansowanie projektów zrównoważonych i transformacyjnych, w tym finansowanie farm wiatrowych (lądowych i morskiej), zakup zeroemisyjnych autobusów, rozbudowę fabryki do produkcji separatorów do baterii do samochodów elektrycznych, czy zakup nowoczesnych lokomotyw,
- udzielił finansowania konsorcjalnego Grupie Enea. Łączna kwota to 2,5 mld PLN, w tym udział PKO Banku Polskiego jest największy i wynosi 750 mln PLN,
- rozszerzył ofertę dla firm o kredyt ekologiczny oraz wdrożył programy gwarancyjne dla rynku mieszkaniowego powiązane z premiami termomodernizacyjnymi i remontowymi oraz ekologiczne karty płatnicze,
- udostępnił dwa subfundusze inwestycyjne zaliczane do grupy produktów jasnozielonych plus, czyli spełniających wymogi art. 8 rozporządzenia SFDR,
- poszerzył ofertę najmu długoterminowego o samochody elektryczne w ramach programu „Mój Elektryk”.

W obszarze odpowiedzialności społecznej Bank:

- przeprowadził kampanię wizerunkową „#Ekoodpowiedzialni” promując postawy ekologiczne,
- uruchomił program szkoleń ESG dla pracowników w ramach inicjatywy #ESGo! (przeszkolono 2,2 tys. osób)

- zorganizował aukcję „Sztuka Pomagania” która jest zwieńczeniem akcji „Bank Dobrych Serc” na rzecz 48 Domów Samotnej Matki w całej Polsce. Zlicytowano 11 obrazów z kolekcji Banku za które uzyskano prawie 350 tys. PLN.

W zakresie ładu korporacyjnego Bank:

- budował strukturę zarządczą ESG,
- wprowadził kryteria ESG do oceny dostawców we wszystkich postępowaniach przetargowych,
- podejmował działania na rzecz ograniczenia śladu węglowego z działalności operacyjnej.

Rozliczenie celów Strategii w oparciu o niefinansowe wskaźniki wyników zaprezentowano w poniższych tabelach.

Cele zarządcze

ZOBOWIĄZANIE DO 2025	WSKAŹNIK	2023	2022
Wzrost udziału kobiet na stanowiskach kierowniczych do >40%	Udział kobiet na stanowiskach kierowniczych	38,7	38,7
Wzrost udziału kobiet na stanowiskach MRT w Banku do >30%	Udział kobiet na stanowiskach MRT w Banku	22,7	20,6
>2% udział osób z niepełnosprawnościami wśród zatrudnionych	Udział osób z niepełnosprawnościami wśród zatrudnionych	1,2	1,2
Zniwelowanie luki płacowej pomiędzy kobietami a mężczyznami	Luka płacowa pomiędzy kobietami i mężczyznami	2%	4%
<7% wskaźnik odejść dobrowolnych	Wskaźnik odejść dobrowolnych	5,4	7,9
<14% wskaźnik całkowitej rotacji pracowników	Wskaźnik całkowitej rotacji pracowników	10,0	13,4

Cele środowiskowe

ZOBOWIĄZANIE DO 2025	REALIZACJA W 2023
Najwyższy wolumen nowego finansowania projektów zrównoważonych i transformacyjnych	2,2 mld PLN
Top 3 Bank w finansowaniu ESG w każdym segmencie biznesowym, wspierający klientów ekspertyzą z zakresu transformacji energetycznej	Cel na koniec 2025
Neutralność klimatyczna w zakresie 1 i 2 do 2030 roku	Cel średniookresowy (do 2030)
Ograniczenie emisji własnych (Zakres 1 i 2)	Redukcja emisji Banku (Zakres 1 i 2), metoda location-based, do roku poprzedniego (2022) o 5,75%
>90% zakupionej energii z certyfikatami zielonego pochodzenia	97,6% energii elektrycznej zakupionej przez Bank
Pierwsza emisja zielonych obligacji własnych Banku	Cel na koniec 2025

Bank przyjął również cel stworzenia i publikacji trajektorii ograniczania emisji CO₂ Banku (realizacja w toku) oraz zobowiązanie dotyczące systematycznego poszerzania zakresu ujawnień emisji CO₂ Banku (zob. Tabela 42).

Cele społeczne

ZOBOWIĄZANIE DO 2025	REALIZACJA W 2023
Lider edukacji finansowej młodzieży (wzrost liczby kont Junior)	• Wzrost sprzedaży kont dziecka o 27% • Aplikacja PKO Junior – do tej pory skorzystało 749 tys. dzieci w wieku do 12 lat (zob. rozdział 8.6)
Lider działań, które wspierają cyfrową transformację różnych grup społecznych, w tym seniorów (promocja cyfrowych usług publicznych – dostęp do e-gov przez kanały cyfrowe banku, aplikacja i strona w wielu wersjach językowych)	• 1,2 mln wniosków o świadczenie 500+ i 300+ • 4,5 mln klientów z usługą e-Tożsamość, w 2023 roku 1,2 mln aktywacji tej usługi
Lider przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu (inkluzywna bankowość dla osób z niepełnosprawnościami; oferta dopasowana do specyficznych potrzeb klientów w każdym wieku i w każdej lokalizacji)	• Działania podejmowane na rzecz ograniczenia wykluczenia opisano w rozdziale 13.7.10A • Uruchomienie specjalistycznej linii obsługi klientów powyżej 75 roku życia w Contact Center (2023)
Lider wsparcia ludności Ukrainy oraz procesu odbudowy kraju	• Lider rynku w liczbie kont dla obcokrajowców – ponad 700 tys. kont wg PB.pl na 3Q 2023 • Bank prowadzi 499 tys. kont dla Ukraińców • Przekazanie 3,7 mln PLN przez Fundację PKO Banku Polskiego na wsparcie obywateli Ukrainy (zakwaterowanie i wyżywienie uchodźców w Polsce oraz jednostek prowadzących działania pomocowe (rozdział 8.2)).

	• Obsługa w Contact Center Banku w języku ukraińskim – wydłużenie czasu działania infolinii ukraińskojęzycznej w 2023 roku (w godzinach 7-22) oraz wprowadzenie obsługi w weekendy i święta • Współpraca Banku i KREDO BANK S.A. w celu przygotowania do partycypacji w dystrybucji funduszy na odbudowę i rekonstrukcję Ukrainy oraz zapewnienia wsparcia klientom, którzy prowadzą biznes w relacji Polska-Ukraina, lub zamierzają uczestniczyć w procesach odbudowy Ukrainy. Współdziałanie w celu pozyskiwania klientów. Uruchomienie platformy informacyjnej dla firm #Plan4ua.com. Współpraca przedstawicieli obu banków z pełnomocnikiem rządu ds. polsko-ukraińskiej współpracy rozwojowej, KUKI i stowarzyszeniami przedsiębiorców w obu krajach.
--	---

13.5 KLUCZOWE NIEFINANSOWE WSKAŹNIKI WYNIKÓW

Jednym z elementów zarządzania ryzykiem z zakresu ochrony środowiska jest strategiczny limit tolerancji na ryzyko ESG. Miarą tolerancji tego ryzyka jest iloraz wartości kredytów dla klientów z branż wysokoemisyjnych i wartości sumy bilansowej Banku. W 2023 roku udział kredytów dla klientów z branż wysokoemisyjnych wyniósł 0,19% przy limicie tolerancji dla Banku i Grupy Kapitałowej $\leq 1,6\%$ wobec wartości na koniec 2022 roku wynoszącej 0,38%. Limit ten jest monitorowany kwartalnie i raportowany do Zarządu Banku.

13.6 POLITYKI

Grupa Kapitałowa Banku przyjęła polityki w odniesieniu do najważniejszych zagadnień społecznych, pracowniczych, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji i posiada następujące regulacje:

- Kodeks etyki,
- Polityka informacyjna i komunikacja z inwestorami,
- Polityka dywidendowa (rozdział 7.3),
- Polityka bezpieczeństwa (w tym cyberbezpieczeństwa),
- Polityka oceny odpowiedzialności członków Rady Nadzorczej,
- Polityka różnorodności członków Zarządu i Rady Nadzorczej,
- Polityka sponsoringowa i charytatywna,
- Polityka wyboru firmy audytorskiej,
- Polityka przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu,
- Zasady zapewnienia zgodności i zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- Regulamin pracy banku i zasady rekrutacji,
- Polityka wynagradzania,
- Zasady zarządzania rozwojem pracownika,
- Zasady przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji,
- Polityka wspólnego rynku pracy,
- Polityka zakupowa,
- Strategia podatkowa,
- Polityka bezpieczeństwa i higieny pracy,
- Zasady gospodarki odpadami i ochrony środowiska.

Pełen opis polityk jest dostępny na stronie: <https://www.pkobp.pl/relacje-inwestorskie/esg-w-grupie-pko-banku-polskiego/polityki-i-zasady/>.

STRATEGIA PODATKOWA

Bank jako podmiot działający w sposób odpowiedzialny i transparenty od 2021 roku posiada Strategię podatkową PKO Banku Polskiego S.A. przyjętą przez Zarząd w formie uchwały i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą. Co roku Bank

dokonyuje przeglądu Strategii pod kątem aktualności i w razie konieczności przedstawia rekomendacje do zatwierdzenia Zarządowi i Radzie Nadzorczej.

Zgodnie z ustawowym obowiązkiem, Podatkowa Grupa Kapitałowa Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej (dalej: PGK), którą tworzą: Bank, PKO Bank Hipoteczny S.A. oraz PKO Leasing S.A., przygotowała kolejną, coroczną, Informację o realizowanej strategii podatkowej za rok 2022. Strategia podatkowa Banku oraz przygotowane przez PGK informacje o realizowanej strategii podatkowej za lata: 2020, 2021 oraz 2022 są dostępne na stronie Banku (<https://www.pkobp.pl/grupa-pko-banku-polskiego/pko-bank-polski/strategia-podatkowa/>).

POLITYKA ZAKUPOWA

Podstawowe regulacje wewnętrzne dotyczące zakupów są następujące: Polityka Zakupowa, Zasady zakupu towarów i usług, Tryb zakupu towarów i usług oraz Kodeks Etyki dla Dostawców i Oferentów.

Polityka Zakupowa została przyjęta uchwałą Zarządu Banku w październiku 2023 roku i zastąpiła dotychczasową politykę zakupową wprowadzoną decyzją dyrektora departamentu zakupów.

Celem Polityki Zakupowej jest zapewnienie efektywnego i zrównoważonego rozwoju Banku (par. 1 pkt 1 Polityki Zakupowej). Polityka Zakupowa dotyczy wszelkich zakupów Banku (par. 3 Polityki). Wprowadza standardy dokonywania zakupów, ustanawia cele zakupowe oraz określa dobre i złe praktyki procesu zakupowego.

Wśród standardów dokonywania zakupów Polityka wprowadza obowiązek uwzględniania celów środowiskowych, społecznych i ładu korporacyjnego (ESG) przy ocenie oferentów i dostawców (par. 4 pkt 7 Polityki). Jako cele zakupowe ustanowiono w Polityce: jakość, sprawność i rozwój (zmierzające do optymalizacji wymogów funkcjonalnych przy minimalizacji kosztów cykli życia towarów i usług). Średniookresowym celem organizacji zakupowej jest natomiast stosowanie i zwiększanie znaczenia formułowanych w postępowaniu zakupowym wymagań w zakresie czynników ESG. Polityka zakupowa ustala ponadto m.in. następujące standardy postępowania zakupowego korespondujące z ESG tj. uczciwe traktowanie oferentów i dostawców, proporcjonalność wymogów i kryteriów ustalanych w postępowaniu do nabywanych towarów lub usług, czy zarządzenie konfliktem interesów. Za dobrą praktykę w toku procesu zakupowego Polityka Zakupowa uznaje m.in. rzetelną ocenę ofert polegającą na: (i) dokonywaniu oceny na podstawie przyjętych kryteriów (w tym ESG), wag ocen oraz dostarczonych dokumentów i informacji, (ii) właściwym podziale na kryteria eliminujące i kryteria oceniane, (iii) stosowaniu kryteriów związanych z zaspokajaną potrzebą i adekwatnych do dokonania wyboru, (iv) obiektywizm oceny oraz (v) unikanie nieuzasadnionych ocen preferujących.

POLITYKA WSPÓLNEGO RYNKU PRACY

W I kwartale 2023 roku Bank przyjął „Politykę wspólnego rynku pracy spółek Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A.” Celem polityki jest wdrożenie kierunkowych założeń, dzięki którym spółki w Grupie Kapitałowej Banku będą funkcjonować na wewnętrznym i zewnętrznym rynku pracy jako podmioty o jednolitej polityce zatrudnienia i wynagradzania, koherentnej kulturze organizacyjnej, stabilnym i bezpiecznym środowisku pracy, nie tworząc dla siebie wzajemnej konkurencji w pozyskiwaniu pracowników, ale kreując spójny wizerunek Grupy Kapitałowej Banku jako pracodawcy. Polityka ma za zadanie m.in. wdrożenie efektywnych narzędzi naboru i rozwoju odpowiednich kompetencji pracowników. Polityka została udostępniona spółkom zależnym Banku w celu przyjęcia i wdrożenia.

13.7 ISTOTNE TEMATY: ZARZĄDZANIE I RYZYKA

[GRI 3-3] W poszczególnych rozdziałach przedstawiono sposób zarządzania istotnymi tematami z uwzględnieniem ryzyk ESG. [GRI 2-23] [GRI 2-24] Dla każdego tematu zaprezentowano istniejące polityki lub inne regulacje wewnętrzne, sposób ich implementacji oraz rezultaty. [GRI 2-25] Przedstawiono również istniejące procesy naprawy negatywnych wpływów.

SYSTEM ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Zgodnie ze Strategią zarządzania ryzykiem w Banku i Grupie Kapitałowej Banku, Bank nadzoruje systemy zarządzania ryzykiem w Banku i pozostałych podmiotach Grupy Kapitałowej Banku oraz wspiera rozwój tych systemów, jak również uwzględnia profil ryzyka działalności poszczególnych podmiotów w monitorowaniu i raportowaniu ryzyka na poziomie Grupy Kapitałowej Banku. Zasady i sposób oceny poszczególnych rodzajów ryzyka w podmiotach zależnych Banku określają przepisy wewnętrzne tworzone z uwzględnieniem opinii i rekomendacji Banku oraz postanowień Strategii zarządzania ryzykiem w Banku i Grupie Kapitałowej Banku.

System zarządzania ryzykiem jest dostosowywany do charakteru, skali i złożoności działalności Grupy Kapitałowej Banku oraz otoczenia regulacyjnego, społecznego i środowiskowego. Za funkcjonowanie efektywnego systemu zarządzania ryzykiem odpowiada Zarząd Banku. Zarząd regularnie weryfikuje czy metody identyfikacji, pomiaru lub szacowania ryzyka, kontroli, monitorowania oraz raportowania ryzyka dostosowane są do wielkości i profilu ryzyka w Banku i Grupie Kapitałowej Banku oraz otoczenia zewnętrznego. Zarząd Banku przekazuje Radzie Nadzorczej informacje na temat funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem w Banku i Grupie Kapitałowej Banku.

Bank poprzez odpowiednie zarządzanie ryzykiem zapewnia stabilność wyniku finansowego oraz umocnienie swojej pozycji rynkowej.

Grupa Kapitałowa Banku zidentyfikowała rodzaje ryzyka, które podlegają zarządzaniu i część z nich uznała za istotne. Ocenę istotności ryzyka Bank przeprowadza nie rzadziej niż raz w roku. Za istotne Bank uznaje ryzyko kredytowe, ryzyko walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych, ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej, ryzyko płynności (z wyróżnieniem ryzyka finansowania), ryzyko operacyjne, ryzyko biznesowe (strategiczne), ryzyko zmian makroekonomicznych oraz ryzyko modeli. Pozostałe podmioty Grupy Kapitałowej Banku mogą uznać za istotne inne rodzaje ryzyka niż wymienione powyżej, wówczas Bank weryfikuje istotność tych rodzajów ryzyka na poziomie Grupy Kapitałowej Banku.

W 2021 roku Bank dokonał analizy procesu zarządzania ryzykiem i wprowadził podstawowe definicje ESG do strategii zarządzania ryzykiem w Banku i w Grupie Kapitałowej Banku. Są to:

- czynniki ESG – czynniki środowiskowe, społeczne oraz dotyczące ładu korporacyjnego, które mogą mieć pozytywny lub negatywny wpływ na klientów i kontrahentów lub pozycje bilansu Banku; czynniki ESG o negatywnym wpływie są określane jako czynniki ryzyka ESG,
- ryzyko ESG - ryzyko negatywnych skutków finansowych dla Banku, będących konsekwencją obecnego lub przyszłego wpływu czynników ryzyka ESG na klientów i kontrahentów lub pozycje bilansu Banku.

Celem zarządzania ryzykiem ESG jest wspieranie zrównoważonego rozwoju oraz budowy długookresowej wartości Banku przez zintegrowane zarządzanie wpływem czynników ESG. Zarządzanie ryzykiem ESG uwzględnia perspektywę podwójnej istotności: wpływu czynników ESG na działalność, wynik finansowy i rozwój Banku oraz wpływu działalności Banku na społeczeństwo i środowisko. Bank zarządza ryzykiem ESG w ramach zarządzania innymi rodzajami ryzyka. Ryzyko ESG nie jest odrębnym rodzajem ryzyka, lecz przekrojowym, które wpływa na poszczególne rodzaje ryzyka. Zarządzanie ryzykiem ESG wspierają w zakresie swoich działań i kompetencji związanych z ryzykiem ESG komitety, które funkcjonują w Banku.

WYBÓR ISTOTNYCH TEMATÓW

W pierwszym kroku prac nad Oświadczeniem, Bank dokonał przeglądu rodzajów ryzyka ESG w Grupie Kapitałowej Banku, które rozpoznano w 2022 roku. Potwierdzono, że lista nie zmieniła się i zawiera następujące rodzaje ryzyka:

- naruszenia bezpieczeństwa klientów i ich środków,
- nieetycznego prowadzenia biznesu,
- braku zgodności produktów,
- korupcji,
- niewłaściwej komunikacji,
- negatywnego wpływu na środowisko,
- klimatyczne,
- dla zrównoważonego rozwoju,
- pracownicze,
- negatywnego wpływu na otoczenie społeczne,
- naruszenia praw człowieka,
- w łańcuchu dostaw,
- bezpieczeństwa i higieny pracy (BHP).

13.7.1 BEZPIECZEŃSTWO KLIENTÓW I ICH ŚRODKÓW

A. BEZPIECZEŃSTWO KLIENTÓW W PROCESIE KORZYSTANIA Z PRODUKTÓW

Jednym z priorytetów Banku jest wyznaczanie najwyższych standardów bezpieczeństwa. Bezpieczeństwo klientów w procesie korzystania z produktów Banku i Grupy Kapitałowej Banku obejmuje przede wszystkim bezpieczeństwo środków klientów, ale także bezpieczeństwo fizyczne klientów w obiektach Banku. [GRI 2-23] Kwestię bezpieczeństwa określają przepisy wewnętrzne Banku, w tym Polityka Bezpieczeństwa w PKO Banku Polskim S.A. oraz, szczegółowo, przepisy dotyczące konkretnych obszarów bezpieczeństwa: (i) ochrony osób i mienia, (ii) bezpieczeństwa systemu informatycznego, (iii) zarządzania incydentami bezpieczeństwa, (iv) bezpieczeństwa informacji chronionych.

BEZPIECZEŃSTWO ŚRODKÓW KLIENTÓW

Działania Banku i pozostałych podmiotów Grupy Kapitałowej Banku na rzecz bezpieczeństwa środków klientów dotyczą zarówno zapewnienia bezpieczeństwa powierzonych środków, jak też bezpieczeństwa środków inwestowanych za pomocą oferowanych produktów. Inicjatywy w zakresie zapewnienia stabilnej i bezpiecznej infrastruktury pozwoliły osiągnąć bardzo wysokie wskaźniki niezawodności infrastruktury informatycznej.

Bezpieczeństwo inwestowanych środków: Bank dokłada wszelkiej staranności, aby jego produkty nie generowały ryzyka utraty środków przez klientów. Ma to szczególne znaczenie w przypadku produktów inwestycyjnych. Dlatego też Bank w ramach obowiązków nałożonych przez Dyrektywę MiFID, informuje klientów przed transakcją czy dany produkt jest dla nich odpowiedni.

Bezpieczeństwo powierzonych depozytów: Podstawowym mechanizmem gwarancji bezpieczeństwa środków klientów jest stabilność wyniku finansowego Banku i pozostałych podmiotów Grupy Kapitałowej Banku. Dodatkowym mechanizmem jest uczestnictwo Banku w obowiązkowym systemie gwarantowania wkładów, który funkcjonuje na podstawie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji.

Bezpieczeństwo środków klientów gwarantują także procedury cyberbezpieczeństwa.

BEZPIECZEŃSTWO FIZYCZNE KLIENTÓW

Bank i pozostałe podmioty Grupy Kapitałowej Banku zapewniają klientom w swych placówkach najwyższą jakość obsługi bezpośredniej, m.in. dzięki wdrożonym standardom bezpieczeństwa spełniającym wymagania przepisów prawa i norm. W obiektach Banku stosuje się odpowiednie do zidentyfikowanych zagrożeń i ryzyka nowoczesne systemy i urządzenia zabezpieczeniowe oraz rozwiązania techniczne i organizacyjne zapewniające fizyczne bezpieczeństwo klientów, pracowników, gotówki i depozytów oraz bezpieczeństwo informacji chronionych, w tym tajemnicy bankowej i danych osobowych.

Ochrona obejmuje wszystkie udostępniane klientom placówki i urządzenia samoobsługowe i ma formę:

- zabezpieczeń technicznych (budowlanych, mechanicznych i elektronicznych, w tym systemy: sygnalizacji włamania i napadu, telewizji dozorowej i kontroli dostępu),
- bezpośredniej stałej ochrony fizycznej wybranych obiektów Banku,
- monitorowania sygnałów alarmowych przez koncesjonowane przedsiębiorstwa ochrony i dojazdu tzw. grup interwencyjnych po odebraniu sygnałów alarmowych.

Ponadto pracownicy oddziałów i agencji Banku podlegają szkoleniom z zakresu bezpieczeństwa w formie e-learningu oraz szkoleniom realizowanym bezpośrednio w oddziałach, z ćwiczeniami nt. „Przeciwdziałanie napadom i postępowanie w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa”. Szkolenia te przygotowują pracowników Banku i agencji do radzenia sobie w różnych sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu pracowników i klientów Banku.

B. CYBERBEZPIECZEŃSTWO

STRUKTURA ZARZĄDCZA

Bank posiada politykę bezpieczeństwa, która odnosi się również do zasad bezpieczeństwa cyfrowego. Zarząd przyjął tę politykę w 2015 roku. W Banku funkcjonuje Departament Cyberbezpieczeństwa, który zajmuje się:

- zapewnianiem bezpieczeństwa systemu informatycznego Banku,
- rozwojem systemów oraz monitorowaniem parametrów cyberbezpieczeństwa i usług krytycznych,

- zapewnianiem obsługi zdarzeń i incydentów dotyczących cyberbezpieczeństwa, w tym zdarzeń i incydentów w zakresie bankowości elektronicznej.

Za kontrolę aktualnego poziomu bezpieczeństwa infrastruktury odpowiada dyrektor tego departamentu. Podlega mu również Operacyjne Centrum Bezpieczeństwa (SOC - Security Operations Centre). Za realizację polityki cyberbezpieczeństwa i kontrolę cyberbezpieczeństwa odpowiada dyrektor Departamentu Cyberbezpieczeństwa. Nadzór nad realizacją tych funkcji sprawuje wiceprezes Zarządu odpowiedzialny za Obszar Technologii. Nadzór nad realizacją polityki sprawuje prezes Zarządu. Aby doskonalić metody przeciwdziałania przestępstwom Departament Cyberbezpieczeństwa przygotowuje analizy i przedstawia Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku wnioski i rekomendacje dotyczące wdrożenia lub modyfikacji rozwiązań.

Monitorowaniem i reagowaniem na incydenty zajmuje się w Banku specjalistyczna komórka CERT PKO Banku Polskiego S.A. Aby zapewnić bezpieczeństwo informatyczne usług Banku w zakresie reagowania na incydenty wdrożono tryb pracy 24/7/365.

Od 2021 roku działa w Banku CyberSecurity Operations Center obejmujące również monitoring i reagowanie na incydenty w spółkach Grupy Kapitałowej Banku. Całodobowy SOC działa w oparciu o system klasy SOAR pozwalający na automatyzację w zakresie monitoringu, reagowania jak i obsługi incydentów bezpieczeństwa. W 2023 roku CERT PKO BP zgłosił i zablokował, we współpracy z CSIRT KNF, CERT Polska oraz CERT Orange, ponad 1 930 fałszywych stron. Celem oszustw były głównie usługi elektroniczne i klienci Banku, ale 20% zgłoszeń dotyczyło wyłudzeń innego typu, co pokazuje wkład zespołu CERT PKO BP w ogólny poziom bezpieczeństwa teleinformatycznego w polskiej cyberprzestrzeni. Bank korzysta z zaawansowanych mechanizmów ochrony przed atakami DDoS co pozwala CERT PKO BP na szybkie i sprawne reagowanie oraz usuwanie skutków ataków wolumetrycznych skierowanych na usługi bankowości elektronicznej.

CERT PKO BP jest członkiem międzynarodowego forum zrzeszającego zespoły reagujące na incydenty cyberbezpieczeństwa FIRST oraz należy do grupy roboczej europejskich zespołów reagujących (TERENA TF-CSIRT) i działającej przy niej organizacji Trusted Introducer. Jest też wiodącym uczestnikiem Bankowego Centrum Cyberbezpieczeństwa działającego pod patronatem Związku Banków Polskich.

Bank systematycznie edukuje pracowników w zakresie bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego oraz bezpieczeństwa informacji przetwarzanych w tym środowisku. Udostępnia pracownikom szkolenia e-learningowe dotyczące cyberbezpieczeństwa (10 modułów), dzięki którym użytkownicy zdobywają wiedzę dotyczącą potencjalnych zagrożeń. Powyższe szkolenia są obowiązkowe dla nowych pracowników. Bank realizuje szkolenia zgodnie z ustalonym harmonogramem i na bieżąco monitoruje ich realizację w ramach niezależnego monitorowania mechanizmów kontrolnych.

Zgodnie z polityką Banku zasad cyberbezpieczeństwa muszą przestrzegać również podmioty zewnętrzne (wykonawcy). Bank określa wymagania bezpieczeństwa dla dostawców usług IT w zakresie ochrony informacji, dostępu do budynków i pomieszczeń oraz ochrony systemów informatycznych Banku.

Podnoszeniu wiedzy pracowników służy też program symulowanych ataków phishingowych. Wiadomości wysyłane są do wszystkich zatrudnionych w Banku osób i imitują rzeczywiste zagrożenia, na jakie narażeni są na co dzień użytkownicy. Od 2022 roku cyklicznie przeprowadzany jest trening Security Awareness, którym objęto wszystkich pracowników oraz Zarząd Banku.

W Banku działa wewnętrzna komórka (RedTeam), która symuluje w sposób kontrolowany potencjalne ataki w celu identyfikacji słabych punktów jeszcze przed ich wykorzystaniem przez przestępców. Działania symulujące ataki zostały zautomatyzowane m.in. poprzez wdrożenie narzędzia klasy BAS (Breach and Attack Simulation). W 2023 roku rozpoczęto aktywne działanie komórki Purple Team wraz ze zbudowaniem platformy do współpracy zespołów ofensywnych i defensywnych.

W odpowiedzi na trendy związane z atakami na środowiska korporacyjne, w zakresie technologii aktualnie implementowanych w Banku na różnych poziomach, szczególną uwagę zwracano na bezpieczeństwo:

- wykorzystania oprogramowania „open source” w procesach wydawania aplikacji (CI/CD),
- implementacji narzędzi opartych o generatywną sztuczną inteligencję (genAI), wspierających procesy biznesowe (m. in. komunikacja z klientami, holistyczna analityka),
- narzędzi opartych o technologię Blockchain i środowiska chmurowe.

W 2023 roku szeroko analizowano informacje w ramach ThreatIntelligence w zakresie działań realizowanych w cyberprzestrzeni związanych z konfliktem Rosja/Ukraina z jednoczesnym uwzględnieniem zagrożeń, które mogą się

zmaterializować w Banku. Jednocześnie w związku z ciągle wysokim zagrożeniem wynikającym z fałszywych inwestycji i ataków phishingowych wdrożono system do identyfikacji trendów ataków na klientów oparty o zgłoszenia klientów. System ma na celu monitorowanie zmian w scenariuszach ataków na klientów.

AUDYT

Bank na bieżąco reaguje na zagrożenia w obszarze cyberbezpieczeństwa. Monitoruje źródła informacji, tworzy scenariusze potencjalnych zagrożeń, analizuje ryzyko, wdraża zabezpieczenia oraz w sposób zorganizowany reaguje na incydenty. W Banku funkcjonuje sformalizowany proces weryfikacji bezpieczeństwa i podatności nowych lub modyfikowanych systemów i aplikacji przed dopuszczeniem ich do produkcji. Każda zmiana projektowa która dotyczy systemu kluczowego dla procesów biznesowych, jest analizowana i poddawana audytowi bezpieczeństwa IT.

Audyt wewnętrzny obejmuje procesy IT minimum raz w cyklu 3-letnim. Wybór procesów IT do audytu wewnętrznego w danym roku zależy m.in. od: wyników przeprowadzonych audytów wewnętrznych, zmian środowiska teleinformatycznego, ryzyk związanych ze zidentyfikowanymi oszustwami wewnętrznymi i zewnętrznymi oraz zmian w przepisach wewnętrznych i zewnętrznych wpływających na funkcjonowanie i działalność operacyjną Banku. Wewnętrzne audyty procesów IT realizuje Zespół Audytu IT i Bezpieczeństwa, zgodnie z ustalonym harmonogramem. Audyty zewnętrzne cyberbezpieczeństwa są zlecane firmom audytowym z którymi Bank ma podpisane umowy ramowe.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM NIEUPRAWNIONEGO DOSTĘPU DO ŚRODKÓW KLIENTÓW ZA POMOCĄ BANKOWOŚCI ELEKTRONICZNEJ

Według Banku oraz PKO Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A. najistotniejszym zagrożeniem dla bezpieczeństwa klientów są potencjalne przestępcze działania osób trzecich, wymierzone w klientów korzystających z elektronicznych kanałów dostępu do usług bankowych i inwestycyjnych.

Po pierwsze, w Banku stosowane są najnowsze rozwiązania bezpieczeństwa teleinformatycznego gwarantujące klientom bezpieczny dostęp do swoich środków. Bank stale podnosi jakość zabezpieczenia systemów IT, w szczególności w zakresie aplikacji wykorzystywanych przez klientów. Dotyczy to m.in. aktywnego zwalczania stron *phishingowych* podszywających się pod serwisy Banku, identyfikacji zamiarów oraz zdolności przestępców z uwzględnieniem taktyk, technik i procedur (normalizacja i ustrukturyzowanie informacji o zagrożeniach w jednym modelu danych), śledzenia rozwoju złośliwego oprogramowania atakującego klientów Banku, rozwoju mechanizmów wykrywania zainfekowanych komputerów klientów oraz doskonalenia reguł i rozszerzania zakresu monitoringu transakcji elektronicznych.

Po drugie, Bank przywiązuje bardzo dużą wagę do informowania i podnoszenia świadomości klientów na temat bezpiecznego korzystania z bankowości elektronicznej i kart płatniczych. Dzieje się tak dlatego, że bezpieczeństwo w tym zakresie uzależnione jest w znacznej mierze od działań użytkownika. Działania edukacyjne Banku to między innymi:

- regularne kampanie edukacyjne realizowane w mediach społecznościowych oraz innych kanałach służących do kontaktu z klientami np. portal edukacyjny www.bankomania.pkobp.pl,
- filmy z przykładami realnych ataków publikowane w serwisie YouTube,
- artykuły edukacyjne w mediach elektronicznych oraz prasie,
- webinary oraz szkolenia z najczęściej występujących ataków,
- bieżące odpowiedzi na zapytania klientów (e-mail, media społecznościowe),
- spotkania stacjonarne dla klientów oraz osób zainteresowanych bankowością dotyczące najpopularniejszych oszustw (skierowane dla seniorów, przedsiębiorców i studentów),
- bieżące przekazywanie mediom stanowiska Banku i materiałów edukacyjnych na temat cyberprzestępstw i zasad bezpieczeństwa,
- bieżące kampanie i szerzenie wiedzy w zewnętrznych kanałach informacyjnych (obecnie trwa współpraca z radiem polegająca na udziale w audycjach dotyczących cyberbezpieczeństwa),
- bieżące reagowanie na inne sygnały dotyczące zagrożeń,
- przekazywanie klientom informacji nt. cyberbezpieczeństwa poprzez strony internetowe Banku, serwis transakcyjny i mailingi.

W 2023 wdrożono mechanizmy wykrywania i prewencji przeciw atakom typu „vishing” polegających na próbach podszywania się pod infolinię Banku i nakłaniania w ten sposób Klientów Banku do realizacji scenariuszy oszustw.

W 2023 roku Bank doskonał systemy wykrywania incydentów, anomalii oraz zaawansowanych typów złośliwego oprogramowania. Automatyzował także wiele działań związanych z obsługą incydentów. Zapewnił aktualność technologiczną rozwiązań do informatyki śledczej zgodnie z aktualnym profilem wymagań.

Dodatkowo, przedstawiciele Banku angażują się w prace Bankowego Centrum Cyberbezpieczeństwa (BCC) przy Związku Banków Polskich. Celem BCC są kompleksowe i długofalowe działania na rzecz zwiększenia poziomu bezpieczeństwa bankowości mobilnej i elektronicznej oraz przygotowanie narzędzi (struktury, procedury, mechanizmy wymiany informacji) umożliwiających zarządzanie sytuacją kryzysową (np. w przypadku zmasowanego ataku).

Bank nie posiada certyfikacji w zakresie ISO 27001, jednak procesy i przepisy w zakresie cyberbezpieczeństwa tworzy w oparciu o wymagania tej normy. Wysoka dojrzałość organizacyjna w obszarze obsługi incydentów cyberbezpieczeństwa jest szczególnie istotna w świetle decyzji KNF z 2018 roku o uznaniu PKO Banku Polskiego S.A. za operatora usługi kluczowej w rozumieniu ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa.

C. RYZYKO NARUSZENIA PRYWATNOŚCI

PKO Bank Polski S.A. działa zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami, w tym z:

- rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych zwane RODO),
- ustawą z 10 maja 2018 roku o ochronie danych osobowych,

a także posiada wewnętrzne przepisy dotyczące bezpieczeństwa informacji chronionych uwzględniające kwestie ochrony danych osobowych.

Wspomniane przepisy wewnętrzne dotyczą zasad przetwarzania danych osobowych w Banku, w szczególności sposobu ich przetwarzania oraz środków technicznych i organizacyjnych zapewniających bezpieczeństwo procesu.

W Banku w zakresie bezpieczeństwa obowiązują przepisy wewnętrzne dotyczące w szczególności:

- bezpieczeństwa informacji chronionych,
- bezpieczeństwa systemu informatycznego,
- ochrony osób i mienia,
- zarządzania incydentami bezpieczeństwa, gdzie został określony m.in. sposób zarządzania naruszeniami ochrony danych osobowych,
- prowadzenia postępowań wyjaśniających.

PRYWATNOŚĆ I BEZPIECZEŃSTWO DANYCH

Standardy Bezpieczeństwa w Grupie Kapitałowej Banku adresują następujące zagadnienia: bezpieczeństwo informacji chronionych w tym ochrona danych osobowych, zarządzanie ciągłością działania, bezpieczeństwo teleinformatyczne, przeciwdziałanie praniu pieniędzy, zarządzanie incydentami bezpieczeństwa, zasady outsourcingu oraz zasady raportowania stanu bezpieczeństwa.

Bank przetwarza dane osobowe z zachowaniem wymogów powszechnie obowiązującego prawa, w tym zasady zgodności z prawem i przejrzystości danych, zasady ograniczenia celu przetwarzania danych, zasady minimalizacji danych, zachowania prawidłowości, integralności i poufności przetwarzanych danych. Aby zrealizować te cele Bank stosuje zarówno regulacje proceduralne, jak i rozwiązania technologiczne. Są one projektowane tak, aby zachować określone w RODO zasady przetwarzania danych osobowych.

Bank powołał Inspektora Ochrony Danych (IOD). Do jego zadań należy nadzór nad prawidłowym przetwarzaniem danych osobowych. Klienci mogą skontaktować się z IOD pisząc do niego na adres Banku lub na e-mail: iod@pkobp.pl.

Zgodnie z obowiązkami wynikającymi z RODO Bank opracował Informację o przetwarzaniu danych osobowych i przekazuje ją klientom. Informuje ich o obowiązujących zasadach przetwarzania danych osobowych, celu ich przetwarzania oraz o ich prawach, w tym prawie dostępu do danych, sprostowania danych i prawie do usunięcia danych.

Ponadto na stronie internetowej Banku <https://www.pkobp.pl/rodo/> znajdują się informacje o przetwarzaniu danych osobowych, w tym m.in. o powołanym IOD, informacja o przetwarzaniu danych osobowych, podstawach prawnych przetwarzania danych, realizacji praw osób których dane dotyczą.

Gdy Bank przetwarza dane na podstawie zgody osoby, której dotyczą, informuje ją o prawie do wycofania zgody.

Klienci Banku mogą w formie reklamacji zgłaszać wątpliwości dot. bezpieczeństwa danych, a także wystąpić z wnioskiem o realizację praw wynikających z RODO. Opracowane zostały również przepisy wewnętrzne dotyczące zarządzania naruszeniami ochrony danych osobowych. Bank określił zasady informowania klientów w przypadku naruszenia bezpieczeństwa ich danych. Zasady te są zgodne z wymogami prawa. Dotyczy to również informowania odpowiednich organów o naruszeniach, co także wynika z przepisów wewnętrznych oraz przepisów prawa.

Ciągła wymiana informacji i poprawa bezpieczeństwa w oparciu o najlepsze praktyki są stałym elementem współpracy i obowiązujących Porozumień w Grupie Kapitałowej Banku.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM NIEUPRAWNIONEGO DOSTĘPU DO INFORMACJI O KLIENTACH

Bank zarządza ryzykiem nieuprawnionego dostępu do informacji o klientach zgodnie z „Polityką Bezpieczeństwa w PKO Banku Polskim S.A.”. „Zasady bezpieczeństwa informacji chronionych w PKO Banku Polskim S.A.”, będące elementem Polityki bezpieczeństwa regulują kwestie poufności informacji i zachowania tajemnicy bankowej oraz bezpieczeństwa danych osobowych, w tym odpowiedzialność pracowników Banku w zakresie bezpieczeństwa informacji chronionych. Każdy pracownik obligatoryjnie i zgodnie z procedurami jest zobowiązany ukończyć stosowne szkolenie z ochrony danych osobowych. Szkolenia są realizowane także cyklicznie. Działania na rzecz bezpieczeństwa danych są podejmowane z udziałem Zarządu. Aby chronić dane, wdrażane są najwyższej klasy rozwiązania z zakresu polityki i bezpieczeństwa systemowego. Rozwiązania te zarówno w aspekcie systemowym, jak i polityk, są przedmiotem ciągłej ewaluacji, działań audytowych i ulepszania zgodnie z najlepszymi praktykami rynkowymi. Departament Bezpieczeństwa nadzoruje realizację obowiązków związanych z bezpieczeństwem Banku oraz raportuje w tym zakresie do Zarządu Banku w cyklach kwartalnym, półrocznym i rocznym a także do Rady Nadzorczej w cyklach półrocznym i rocznym. W ramach swoich działań Departament Bezpieczeństwa prowadzi w jednostkach Banku kontrole z zakresu bezpieczeństwa (w tym bezpieczeństwa informacji) oraz opiniuje w tym zakresie nowe rozwiązania i projekty wdrażane w Banku.

Zgodnie z powyższymi zasadami:

- pracownicy mają dostęp do informacji chronionych w Banku zgodnie z powierzonym zakresem czynności i obowiązków służbowych,
- pracownicy przed rozpoczęciem przetwarzania informacji chronionych realizują szkolenia z zakresu bezpieczeństwa informacji chronionych,
- gdy materiały zawierające informacje chronione są udostępniane podmiotom zewnętrznym, pomiędzy stronami jest zawierana umowa o zachowaniu poufności, zaś w przypadku powierzenia przetwarzania danych osobowych, zawierana jest umowa o powierzeniu przetwarzania danych osobowych. Umowa ta zawiera m.in. zobowiązania podmiotów współpracujących z Bankiem do ochrony powierzonych danych, wykorzystania ich wyłącznie w celach związanych z realizacją umowy oraz przekazywania informacji o wszelkich naruszeniach bezpieczeństwa. Bank określa wymogi zabezpieczenia przetwarzanych danych zgodnie z przepisami powszechnie obowiązującego prawa. Bank przewiduje również możliwość kontroli bezpieczeństwa danych przetwarzanych u podmiotów współpracujących.

Bank zobowiązany jest do zachowania tajemnicy bankowej określonej przepisami ustawy Prawo bankowe.

Wszelkie udostępnienie informacji, które stanowią tajemnicę bankową, w tym danych osobowych klientów Banku, może mieć miejsce przy zachowaniu obowiązków wynikających z przepisów powszechnie obowiązującego prawa zgodnie z przepisami ustawy Prawo bankowe. Zapytania od podmiotów uprawnionych do żądania udzielenia informacji, które stanowią tajemnicę bankową są rozpatrywane przez Bank zgodnie z zasadami określonymi w przepisach prawa. Informacji objętych tajemnicą bankową Bank udziela wyłącznie w przypadkach określonych przepisami wymienionej ustawy, po spełnieniu przesłanek uprawniających do ich udzielenia.

Bank podejmuje działania w zakresie występujących naruszeń ochrony danych osobowych zgodnie z przyjętymi Zasadami zarządzania incydentami bezpieczeństwa w PKO Banku Polskim S.A. oraz z RODO. W przypadku stwierdzenia naruszenia niezwłocznie podejmowane są działania zmierzające do jego analizy oraz minimalizacji negatywnych skutków, jeśli takie wystąpią. Przypadki naruszenia ochrony danych osobowych skutkujące ryzykiem naruszenia praw lub wolności osób fizycznych są niezwłocznie zgłaszane do Prezesa UODO. Ponadto, jeżeli naruszenie ochrony danych osobowych może powodować wysokie ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych, o takim naruszeniu niezwłocznie zawiadamia się osobę, której dane dotyczą.

Każdy z pozostałych podmiotów Grupy Kapitałowej Banku, który przetwarza dane osobowe, posiada odrębne przepisy wewnętrzne i realizuje obowiązki związane z ochroną danych osobowych jako odrębny administrator. Spółki wprowadziły Standardy Bezpieczeństwa (w tym w zakresie ochrony danych osobowych) będące częścią „Wytucznych w zakresie Standardu bezpieczeństwa w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego”. Są one zgodne z powszechnie obowiązującymi przepisami oraz ze standardami stosowanymi w Banku, a w niezbędnym zakresie zawierają regulacje szczególne, adekwatne do specyfiki konkretnego podmiotu.

13.7.2 ETYKA

A. ETYKA

Bank jako jeden z największych pracodawców w Polsce zobowiązuje się do prowadzenia i promowania etycznego biznesu, budowy etycznej kultury organizacyjnej oraz przestrzegania zasad społecznej odpowiedzialności.

W grudniu 2023 roku Bank uchwałą Zarządu znowelizował Kodeks Etyki, a w styczniu 2024 roku Rada Nadzorcza zatwierdziła zmodyfikowany Kodeks. Dokonano zmiany i redefinicji obowiązujących w Banku wartości. Wprowadzono trzy kluczowe wartości dla skutecznego realizowania misji i strategii Banku:

- partnerstwo - wspólnie dbamy o najlepsze doświadczenia klientów i pracowników, budujemy partnerskie relacje oparte na wzajemnym szacunku, otwartości i zaufaniu,
- rozwój - wychodzimy naprzeciw zmianom i podejmujemy ambitne wyzwania, dbamy o swój rozwój i wspieramy w tym innych, oferujemy klientom wsparcie w rozwoju w dynamicznie cyfrującym się świecie,
- wpływ - działamy odważnie, cenimy sprawczość, odpowiedzialność i zaangażowanie, jesteśmy innowacyjni w tworzeniu rozwiązań i skuteczni w realizacji celów.

Kluczowe wartości zostały zdefiniowane w oparciu o opinie i propozycje pracowników oraz Zarządu Banku. Przyjęte przez Bank wartości są komunikowane w szczególności poprzez wskazanie przejawów zachowań i postaw, które wypełniają te wartości oraz są uwzględniane w procesach zarządzania stosowanych w Banku.

Kodeks Etyki określa sposób kształtowania wzajemnych relacji pomiędzy osobami świadczącymi pracę na rzecz Banku, pomiędzy pracownikami Banku i osobami wykonującymi czynności na rzecz Banku. Kodeks Etyki Banku określa również wartości, zasady, normy postępowania i postawy etyczne w relacjach z klientami oraz w działalności biznesowej Banku i w relacjach Banku z otoczeniem. Pozostaje w bezpośrednim związku z obowiązującą w Banku kulturą organizacyjną, jest jej uzupełnieniem i narzędziem wspierającym upowszechnianie oraz wdrażanie wartości.

Wartości, zasady, normy postępowania i postawy etyczne zawarte w Kodeksie Etyki Banku obowiązują wszystkich pracowników Banku, jak również osoby wykonujące czynności na rzecz Banku, w tym wykonujące czynności bankowe i faktyczne powiązane z działalnością bankową oraz osoby pośredniczące w ich wykonywaniu, w tym w szczególności osoby reprezentujące Bank i działające w imieniu Banku.

Weryfikacja przestrzegania zasad etyki w Banku jest przedmiotem corocznej oceny dokonywanej przez Zarząd Banku. Informacja o wynikach dokonanej przez Zarząd oceny przekazywana jest nie rzadziej niż raz w roku Radzie Nadzorczej Banku.

PODJĘTE DZIAŁANIA	Definiowanie i promocja standardów decyzji biznesowych oraz postaw pracowniczych, Wzmacnianie świadomości pracowników na temat znaczenia etyki w biznesie poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów oraz tworzenie kampanii informacyjnych, Dbanie o zapewnienie jednolitych standardów etyki w całej Grupie Kapitałowej Banku, Promowanie firm, które postępują etycznie wobec klientów, partnerów w działalności biznesowej i pracowników, Zaangażowanie społeczne w inicjatywy na rzecz lokalnych społeczności, jak też w przedsięwzięcia o charakterze globalnym, Dbanie o wysoki standard rozwiązań w obszarze etyki - potwierdzony certyfikatami, Zapewnienie pracownikom możliwości zrzeszania się oraz swobodę wypowiedzi.
-------------------	--

Bank przeprowadził analizę ryzyk etycznych w odniesieniu do każdej grupy interesariuszy i prowadzi działania w celu ich minimalizacji:

INTERESARIUSZE	RYZYKA	DZIAŁANIA
Pracownicy	Korupcja i łapownictwo Naruszenie tajemnicy biznesowej przedsiębiorstwa Mobbing, molestowanie, inne	Rozdział 13.7.4 (przeciwdziałanie korupcji) Bank łagodzi ryzyka naruszenia tajemnicy biznesowej przedsiębiorstwa, stosowania mobbingu, molestowania i innych form dyskryminacji, a także ryzyko naruszenia warunków pracy poprzez

	formy dyskryminacji Naruszanie warunków pracy	sformułowanie w Regulaminie Pracy Banku odpowiednich obowiązków pracowników w tym zakresie oraz kar za nieprzestrzeganie.
Klienci	Nieetyczna sprzedaż Nieuprawniony dostęp do informacji o klientach Nieuprawniony dostęp do środków klientów Wykluczenie społeczne Nietransparentne relacje z partiami politycznymi	Rozdział 13.7.3 (misselling) Rozdział 13.7.5A (zgłaszanie reklamacji i naruszeń) Rozdział 13.7.1C (ryzyko nieuprawnionego dostępu do informacji o klientach, ochrona informacji, przestrzeganie tajemnicy bankowej) Rozdział 13.7.1A i B (ryzyko nieuprawnionego dostępu do środków klientów) Rozdział 13.7.10A (specjalne działania wspierające klientów z niepełnosprawnościami) Bank posiada wewnętrzne regulacje przyjęte przez Zarząd, które dotyczą relacji z partiami politycznymi i określają zasady otwierania rachunków bankowych oraz udzielania kredytów partiom politycznym
Kontrahenci	Korupcja i łapownictwo Wymuszanie kredytu kupieckiego	Rozdział 13.7.4 (przeciwdziałanie korupcji) Rozdział 13.7.12B (płatności w terminie)
Otoczenie społeczne	Korupcja i łapownictwo Negatywny wpływ na środowisko Negatywny wpływ na społeczność	Rozdział 13.7.4 (przeciwdziałanie korupcji) Rozdział 13.7.6 (monitorowanie wpływu) Rozdział 13.7.10C (działalność charytatywna i sponsoringowa)

UPOWSZECHNIANIE ETYKI I WARTOŚCI BANKU

W 2023 roku Bank prowadził działania szkoleniowe skierowane do wszystkich pracowników Banku oraz kadry menedżerskiej. Szkolenia te dotyczyły zagadnień istotnych z punktu widzenia upowszechniania etyki zachowań w zespołach, takich jak budowanie relacji w zespole, identyfikacja emocji, sposobów radzenia sobie ze stresem, kwestii motywowania pracowników do pracy i zarządzania zespołem w środowisku zmian.

Wszyscy nowozatrudnieni pracownicy otrzymują informacje na temat wartości oraz Kodeksu Etyki w pierwszych dniach pracy w ramach procesu wdrożenia.

Pod koniec 2023 roku w Banku zostały ogłoszone odświeżone wartości banku. Kampania komunikacyjna obejmowała szereg działań o charakterze informacyjnym i edukacyjnym na temat wartości Banku oraz oczekiwanych postaw np. webinaria dla menedżerów, materiały audio i wideo.

PRZECIWDZIAŁANIE NARUSZENIOM ETYKI

Obok promocji wartości Banku i postaw etycznych równie istotne dla Banku jest przeciwdziałanie wszelkim formom naruszenia etyki we wszystkich opisanych wyżej aspektach działania (w tym także przeciwdziałanie mobbingowi i dyskryminacji). Dlatego w sposób jasny i przejrzysty określono ścieżki:

- zgłaszania wszelkich naruszeń, które dostępne są dla każdego pracownika w dowolnej formie, w tym także anonimowo,
- postępowania w celu wyjaśnienia zgłoszonych potencjalnych naruszeń,
- monitorowania i raportowania (także do odpowiedniego członka Zarządu Banku) stwierdzonych naruszeń.

Powyższe procedury i zasady postępowania zostały przyjęte przez Zarząd Banku.

Kodeks Etyki Banku oraz Regulamin Pracy Banku, zawierają postanowienia dotyczące m.in. przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, religię i wyznanie, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, orientację seksualną, zatrudnienie na czas określony i nieokreślony oraz zatrudnienie w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy.

Każdy pracownik ma obowiązek przestrzegania Kodeksu Etyki Banku oraz udziału w rozwoju i promowaniu kultury organizacyjnej oraz wartości z nią związanych.

Aby przeciwdziałać naruszeniom etyki, Bank stosuje odrębne przepisy wewnętrzne: „Zasady przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji oraz tryb rozpatrywania skarg dotyczących naruszenia uprawnień pracowniczych”. Pracownicy mogą wysyłać zgłoszenia na skrzynkę mailową lub w tradycyjnej formie papierowej na adres Departamentu Kapitału Pracownika. Skargę mogą złożyć również byli pracownicy Banku.

Bank analizuje sprawy zgłaszane poprzez kanały wewnętrzne, również pod kątem braku zgodności i naruszenia konfliktu interesów.

Obok promocji wartości wśród pracowników, Bank prowadzi również monitoring skarg pracowniczych pod kątem potencjalnego naruszenia standardów etyki. Odpowiedni Członkowie Zarządu Banku są informowani raz na kwartał o skargach pracowników w nadzorowanych przez nich obszarach i o sposobie zakończenia sprawy. Członkowie Zarządu Banku mają też prawo do wglądu do dokumentacji dotyczącej rozpoznania skargi. Dodatkowo Prezes Zarządu Banku jest raz na kwartał informowany o wszystkich skargach pracowników.

We wrześniu 2023 roku Zarząd Banku przyjął uchwałę, której załącznikiem było „Sprawozdanie na temat przestrzegania zasad etyki w PKO Banku Polskim S.A. za rok 2022”. Jednocześnie Zarząd pozytywnie ocenił przestrzeganie zasad etyki określonych w Kodeksie Etyki PKO Banku Polskim S.A. w 2022 roku. Rada Nadzorcza na posiedzeniu w listopadzie 2023 roku zapoznała się z punktem „Informacja dla Rady Nadzorczej o wynikach dokonanej przez Zarząd Banku oceny przestrzegania zasad etyki w Banku za 2022 rok”.

Zgodnie z przyjętymi w Banku regulacjami dotyczącymi oceny odpowiedniości kandydatów na członków Zarządu oraz członków Zarządu Banku, Rada Nadzorcza oceniając odpowiedniość w aspekcie rękojmi należytego wykonywania obowiązków, uwzględnia kryteria reputacji, uczciwości i etyczności działania kandydatów na członków Zarządu Banku (w ramach oceny wstępnej), jak również członków Zarządu Banku (w ramach oceny okresowej). Stwierdzenie nieodpowiedniości kandydata na członka Zarządu lub członka Zarządu w aspekcie rękojmi może skutkować odpowiednio niepowołaniem kandydata do składu organu albo podjęciem działań zmierzających do odwołania członka organu z pełnionej funkcji. Analogiczne zasady obowiązują w polityce oceny odpowiedniości dotyczącej członków Rady Nadzorczej Banku.

ETYKA W GRUPIE KAPITAŁOWEJ BANKU

Podmioty Grupy Kapitałowej Banku, wdrożyły Kodeks Etyki Spółki na podstawie wzoru udostępnianego przez Bank, co oznacza stosowanie jednolitych zasad w całej Grupie Kapitałowej Banku. Zmodyfikowany w 2023 roku Kodeks Etyki w styczniu 2024 roku został przekazany spółkom Grupy Kapitałowej Banku do wdrożenia.

KOMUNIKACJA KRYTYCZNYCH OBAW

[GRI 2-16] W obszarze pracowniczym istnieją mechanizmy promowania i monitorowania przestrzegania w Banku zasad etyki, w tym mechanizmy monitorowania sytuacji naruszających te zasady oparte m.in. o wprowadzone wewnętrznymi przepisami procedury, Kodeks etyki oraz obowiązki sprawozdawcze wobec Zarządu i Rady Nadzorczej. W ramach tych mechanizmów:

- Członkowie Zarządu Banku kwartalnie otrzymują informacje nt. wystąpienia naruszeń w obszarach im podległych,
- Zarząd i Rada Nadzorcza Banku w ramach corocznego sprawozdania na temat zasad przestrzegania etyki w Banku otrzymują kompleksową informację.

W 2023 roku w obszarze pracowniczym nie identyfikowano, a tym samym nie zgłaszano do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku znaczących obaw związanych z negatywnym wpływem organizacji na jej interesariuszy, w tym dotyczących relacji biznesowych.

W ramach funkcjonowania anonimowego systemu zgłaszania naruszeń do Zarządu Banku ani Rady Nadzorczej nie wpłynęły informacje wskazujące na nieprawidłowości skutkujące krytycznym wpływem organizacji na jej interesariuszy.

WIEDZA ZBIOROWA I OCENA EFEKTYWNOŚCI ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ W ZAKRESIE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

[GRI 2-17] Ocena wiedzy, umiejętności i doświadczenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku na temat zrównoważonego rozwoju, w tym w zakresie zdolności do zarządzania ryzykiem ESG i wpływem czynników ryzyka ESG na działalność Banku stanowi jedno z kryteriów weryfikacji w ramach wstępnych i okresowych (corocznych) ocen odpowiedniości indywidualnej (członków organów) i zbiorowej (organów Banku).

[GRI 2-18] Realizacja zadań organów Banku w zakresie zrównoważonego rozwoju następuje m.in. poprzez:

- wprowadzanie/nowelizacje przepisów wewnętrznych Banku odnoszących się do podejmowania działań w obszarze ESG,
- wyznaczania przez Bank wskaźników i celów niefinansowych oraz ich realizację,
- kształtowanie strategii Banku ukierunkowanej na realizację celów ESG i zrównoważony rozwój,

- wyznaczanie celów zarządczych członkom Zarządu Banku obejmujących obszar ESG w tym m.in. wskaźniki zadowolenia klientów i pracowników oraz realizację strategii Banku (powiązanie celu strategicznego dot. kobiet na stanowiskach MRT z wynagrodzeniami członków Zarządu Banku).

Ocena wyników Zarządu i Rady Nadzorczej Banku w zakresie wywiązywania się z powierzanych obowiązków, w tym w zakresie nadzorowania zarządzania oddziaływaniem organizacji na kwestie ESG dokonywana jest wieloaspektowo, w tym m.in. poprzez okresowe monitorowanie:

- realizacji wskaźników i celów niefinansowych związanych z obszarem ESG,
- realizacji celów zarządczych członków Zarządu Banku, w tym realizacji strategii Banku,
- wpływu organizacji na interesariuszy i otoczenie społeczne,

i stanowi m.in. element:

- mechanizmów kontrolnych/przeglądów w zakresie przestrzegania ładu korporacyjnego,
- procesu udzielania absolutorium,
- mechanizmów sprawozdawczych i oceny odpowiedzialności członków organu,
- mechanizmu rozliczania celów zarządczych członków Zarządu Banku, a także
- nadawanych Bankowi ratingów ESG, które utrzymują się na średnim poziomie.

KONFLIKT INTERESÓW

[GRI 2-15] W Banku obowiązują Zasady zarządzania konfliktami interesów przyjęte przez Zarząd Banku i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą. Zasady określają politykę zapobiegania, identyfikacji i ujawniania konfliktów interesów lub potencjalnych konfliktów interesów oraz podejmowania działań w celu kontroli tych konfliktów, jak również minimalizacji ryzyka ich wystąpienia oraz ograniczenia ich negatywnego wpływu na funkcjonowanie Banku oraz jego relacje z klientami i innymi podmiotami.

Bank identyfikuje konflikt interesów, gdy może dojść do sprzeczności interesów pomiędzy:

- Bankiem a klientem Banku lub podmiotem powiązanym z Bankiem a klientem Banku,
- dwoma lub więcej klientami Banku,
- podmiotem powiązanym z Bankiem a Bankiem,
- Bankiem lub podmiotem powiązanym z Bankiem a dostawcą lub oferentem albo podmiotem z nim powiązanym,
- akcjonariuszami Banku a Bankiem.

Konflikt interesów może powstać również w związku z uczestnictwem Banku w ustalaniu stawek referencyjnych. Realizując powyższe cele Bank, unika działań mogących powodować wystąpienie konfliktów interesów poprzez ustanowienie odpowiednich mechanizmów kontrolnych, podejmuje właściwe działania dążące do identyfikacji konfliktów oraz dąży do wyeliminowania, bądź ograniczenia negatywnego wpływu konfliktów interesów na funkcjonowanie Banku.

Każdy kto stwierdził możliwość wystąpienia konfliktu interesów lub potencjalnego konfliktu interesów jest zobowiązany niezwłocznie poinformować o tym właściwą osobę wskazaną w regulacjach wewnętrznych – przełożonego, osobę kierującą jednostką Banku, Dyrektora Oddziału oraz przekazać tę informację do wiadomości Departamentu Zgodności.

Poinformowany pracownik rozpatruje okoliczności zgłoszonego konfliktu, ustala działania, które pozwolą na wyeliminowanie konfliktu lub przeciwdziałanie jego negatywnym skutkom oraz wskazuje osoby odpowiedzialne za ich realizację. Dodatkowo jest zobowiązany zgłosić konflikt do prowadzonego przez Departament Zgodności Rejestru oraz monitorować efekty ustalonych działań i w razie potrzeby je zaktualizować.

Członkowie Rady Nadzorczej oraz Zarządu Banku powinni powstrzymać się od podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstania konfliktu interesów lub w inny sposób wpływać negatywnie na reputację członka organu nadzorującego lub zarządzającego.

Członek Rady Nadzorczej najpóźniej w dniu wyboru składa pisemne oświadczenie o członkostwie w organach zarządzających lub nadzorczych innych podmiotów oraz posiadaniu akcji lub udziałów, jeżeli w wyniku ich posiadania jest uprawniony do wykonywania co najmniej 5% głosów na walnym zgromadzeniu (zgromadzeniu wspólników). Członek Rady Nadzorczej powinien niezwłocznie informować Radę Nadzorczą o wszelkich innych okolicznościach,

które mogą powodować potencjalny konflikt interesów, wpływający na jego relacje z Grupą Kapitałową Banku, w tym na jego działalność w Radzie Nadzorczej.

Członek Rady Nadzorczej, uwzględniając postanowienia regulaminu Rady Nadzorczej oraz przepisów wewnętrznych Banku dotyczących zasad ładu korporacyjnego obowiązany jest poinformować stałych uczestników posiedzenia Rady Nadzorczej o zaistniałym konflikcie interesów lub możliwości jego powstania i powstrzymać się od zabierania głosu w dyskusji oraz nie brać udziału w głosowaniu nad przyjęciem uchwały w sprawie, której taki konflikt dotyczy.

Członek Zarządu najpóźniej w dniu wyboru składa pisemne oświadczenie o członkostwie w organach zarządzających lub nadzorczych oraz posiadaniu akcji lub udziałów, jeżeli w wyniku ich posiadania jest uprawniony do wykonywania co najmniej 5% głosów na walnym zgromadzeniu (zgromadzeniu wspólników).

Członek zarządu nie może bez zgody Rady Nadzorczej zajmować się interesami konkurencyjnymi, uczestniczyć w spółkach prowadzących działalność konkurencyjną wobec Banku lub Spółek Grupy Kapitałowej oraz w świadczyć pracy lub usług w żadnej innej formie na rzecz podmiotów prowadzących działalność konkurencyjną. Członek Zarządu, który stwierdził, że w wyniku realizowanych zadań wynikających z umowy z Bankiem dojdzie do wystąpienia konfliktu interesów lub sytuacji powodującej bezpośrednie ryzyko wystąpienia konfliktu interesów, powinien niezwłocznie poinformować o tym: Prezesa Zarządu, Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Dyrektora Departamentu Zgodności.

Departament Zgodności informuje Prezesa Zarządu Banku w cyklach miesięcznych o zgłoszonych konfliktach interesów dotyczących wszystkich pracowników Banku. Ponadto Zarząd Banku oraz Rada Nadzorcza są informowani o liczbie i tematyce zgłoszeń konfliktów interesów w raportach kwartalnych.

Bank dokonuje na stronie internetowej publicznego ujawnienia odpowiednich informacji dotyczących przyjętej w Banku polityki zarządzania konfliktami interesów oraz informacji dotyczących sposobu zarządzania przez Bank istotnymi konfliktami interesów i konfliktami, które mogłyby powstać z powodu transakcji zawieranych przez Bank z podmiotami działającymi w Grupie Kapitałowej Banku ([Zasady zarządzania konfliktami interesów \(pkobp.pl\)](https://pkobp.pl/zasady-zarzadzania-konfliktami-interesow)). Ujawnianie obejmuje wskazanie rodzajów możliwych konfliktów interesów, w tym wskazanie podstawowych mechanizmów kontrolnych, jak np. podział obowiązków, bariery informacyjne, wyłączenie z podejmowanych decyzji.

Bank ma obowiązek przekazywania do Komisji Nadzoru Finansowego informacji dotyczących istotnych konfliktów interesów lub konfliktów interesów, które mogłyby powstać z powodu transakcji zawieranych przez Bank z podmiotami powiązanymi z Bankiem oraz ich zakresie. Publicznemu ujawnianiu nie podlegają informacje objęte ochroną: stanowiące dane osobowe, tajemnicę bankową lub tajemnicę przedsiębiorstwa.

W przypadkach, gdy całkowite wyeliminowanie wpływu zidentyfikowanego konfliktu na interes klienta nie jest możliwe, Bank informuje klienta o konflikcie interesów zidentyfikowanym w relacjach z tym klientem oraz o działaniach podjętych w celu ochrony interesów klienta. W przypadku ujawnienia konfliktu interesów Bank występuje do klienta o potwierdzenie woli zawarcia lub kontynuacji umowy albo świadczenia usługi.

B. PRZECIWDZIAŁANIE PRANIU PIENIĘDZY

W 2023 roku Bank podjął działania dostosowawcze do przepisów ustawy z dnia 1 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (dalej: „Ustawa AML”) oraz wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego. W tym celu w II kwartale Zarząd Banku wyznaczył Pana Dariusza Szweda, Prezesa Zarządu Banku, jako osobę odpowiedzialną za wdrażanie obowiązków określonych w Ustawie AML. Wyznaczono także pracownika zajmującego kierownicze stanowisko (AMLCO), odpowiedzialnego za zapewnienie zgodności działalności Banku oraz jego pracowników i innych osób współpracujących z Bankiem z przepisami Ustawy oraz pracownika kadry kierowniczej wyższego szczebla (AMLRO), któremu powierzono m.in. identyfikację ryzyk związanych z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu w działalności Banku i podejmowanie działań w celu ich ograniczenia.

Dokonano także rewizji wewnętrznych procedur z zakresu AML/CFT. W drugim kwartale 2023 roku Zarząd Banku zaktualizował Zasady przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w PKO Banku Polskim S.A., określające sposób postępowania i podział zadań w zakresie AML/CFT. W listopadzie 2023 roku zaktualizowano także politykę dotyczącą przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (dalej „Polityka grupowa”) dla wszystkich podmiotów Grupy Kapitałowej Banku i oddziałów zagranicznych, której celem było wzmocnienie nadzoru nad obowiązkami realizowanymi w ramach AML/CFT w tych podmiotach.

Przyjęty dokument określił standardy, które powinny być przestrzegane przez Bank i podmioty z Grupy będące instytucjami obowiązany, oraz wszystkie osoby w nich pracujące, w tym stałych i tymczasowych współpracowników, konsultantów, wykonawców, agentów, pośredników i ich pracowników (zob.

<https://www.pkobp.pl/relacje-inwestorskie/esg-w-grupie-pko-banku-polskiego/polityki-i-zasady/>, kwestionariusz: [bcb01b2f-4247-4e74-8d85-2f8262788264.pdf](https://www.pkobp.pl/relacje-inwestorskie/esg-w-grupie-pko-banku-polskiego/polityki-i-zasady/bcb01b2f-4247-4e74-8d85-2f8262788264.pdf) (pkobp.pl)).

Polityka grupowa, będąca jedną z wewnętrznych procedur, definiuje zakres przepisów wdrażanych i stosowanych przez Bank i spółki z Grupy, które obejmują w szczególności:

- proces Poznaj Swojego Klienta (KYC),
- monitorowanie transakcji przeprowadzane w celu oceny czy transakcje klientów są zgodne z wiedzą o ich profilu i zamierzonym charakterze stosunków gospodarczych,
- monitorowanie sankcji zapobiegające nawiązaniu niedozwolonej relacji poprzez sprawdzanie potencjalnej obecności klientów na listach sankcyjnych,
- sposób dokumentowania przeprowadzanych analiz i rozpoznanego ryzyka ML/FT związanego ze stosunkami gospodarczymi z klientem lub transakcją okazjonalną,
- archiwizację,
- szkolenia,
- sposób wymiany i ochrony informacji przekazywanych na potrzeby wykonywania obowiązków z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
- ocenę własną ryzyka.

Bank przeprowadza okresowy przegląd Polityki grupowej, nie rzadziej niż raz na rok, jak również sporządza kwartalną informację z zakresu AML/CFT, którą dyrektor Departamentu Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu (DPP) przedkłada Zarządowi Banku. Każdy z oddziałów zagranicznych ma także wyodrębnioną procedurę dotyczącą trybu postępowania i podziału zadań w zakresie AML/CFT oraz wyznaczonego koordynatora ds. AML/CFT. Zarząd Banku jest również kwartalnie informowany o zdarzeniach dotyczących prania pieniędzy i finansowania terroryzmu w każdym z oddziałów.

Realizując obowiązki wynikające z Ustawy AML, Grupa stosuje środki bezpieczeństwa finansowego przed nawiązaniem relacji biznesowej z klientem, a następnie powtarza w trakcie trwania tej relacji w interwałach czasowych właściwych dla ryzyka danego klienta.

W przypadku, gdy Grupa nie może zastosować jednego z podstawowych środków bezpieczeństwa finansowego podejmuje stosowne działania zgodnie z art. 41 ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu tj.: nie nawiązuje stosunków gospodarczych, nie przeprowadza transakcji okazjonalnej, nie przeprowadza transakcji za pośrednictwem rachunku bankowego, rozwiązuje stosunki gospodarcze.

W ramach procesu Poznaj Swojego Klienta Grupa identyfikuje i weryfikuje klientów oraz beneficjentów rzeczywistych, określa ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, monitoruje transakcje klientów, a w przypadku identyfikacji okoliczności, które mogą wskazywać na pranie pieniędzy lub finansowanie terroryzmu, lub uzasadnione podejrzenie prania pieniędzy podejmuje stosowne działania, w tym wstrzymuje transakcje, blokuje rachunek lub zamraża środki. Zamrożenie środków oraz nieudostępnienie wartości majątkowych lub wstrzymanie transakcji to działania, które Bank stosuje wobec osób i podmiotów znajdujących się na:

- listach ogłaszanych przez Generalnego Inspektora na podstawie rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych wydanych na podstawie rozdziału VII Karty Narodów Zjednoczonych, dotyczących zagrożeń dla międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa spowodowanych aktami terrorystycznymi, w szczególności na listach, o których mowa w pkt 3 rezolucji 2253 (2015) Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych lub w pkt 1 rezolucji 1988 (2011) Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych,
- liście ogłoszonej przez GIIF dotyczącej osób i podmiotów, wobec których stosuje się szczególne środki ograniczające,
- listach sankcyjnych wydawanych przez Unię Europejską,
- listach sankcyjnych wydanych przez Rzeczpospolitą Polską,
- liście osób i podmiotów, wobec których stosowane są środki, o których mowa w ustawie o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego publikowanej przez MSWiA,
- listach ogłoszonych przez the U.S. Department of the Treasury's Office of Foreign Assets Control (OFAC).

W 2023 roku PKO Bank Polski S.A. wdrażał na bieżąco ograniczenia i zmiany wynikające z sankcji nałożonych na Rosję i Białoruś oraz na bieżąco wprowadzał wytyczne dotyczące finansowania i prowadzenia usług bankowych dla podmiotów zaangażowanych w działalność gospodarczą powiązaną z Rosją i Białorusią, w tym klientów, którzy są lub mogą zostać objęci sankcjami lub restrykcjami.

Grupa działa zgodnie z przepisami prawa w każdym kraju, w którym prowadzi działalność oraz współpracuje z instytucjami, których zadaniem jest przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (GIIF w Polsce oraz właściwe instytucje analityki finansowej dla oddziałów zagranicznych).

Zmiany prawne w obszarze AML/CFT przyczyniły się do znacznego zwiększenia ilości obowiązków spoczywających na instytucjach finansowych, dlatego też liczba etatów dla osób odpowiedzialnych za realizację zadań z obszaru AML/CTF wzrosła w 2023 roku 79%. Wszystkie osoby wykonujące obowiązki w zakresie AML objęto obowiązkowymi programami szkoleniowymi.

Dokonano również zmian w strukturze organizacyjnej mających na celu wzmocnienie ciągłości obsługi procesu krytycznego AML/CFT w Banku poprzez prowadzenie bieżącej i post factum analizy transakcji podejrzanych po ich przeprowadzeniu oraz ustaleń na rzecz upoważnionych podmiotów.

W celu szerzenia wiedzy na temat AML/CFT wśród pracowników Grupy uruchomiono portal zawierający m.in. bazę wiedzy z materiałami ułatwiającymi realizację zadań z zakresu AML, listę obowiązujących przepisów wewnętrznych i zewnętrznych oraz przydatne linki.

13.7.3 ZGODNOŚĆ PRODUKTÓW

[GRI 2-27] PKO Bank Polski S.A. i Grupa PKO Banku Polskiego S.A. w zakresie oferowanych produktów prowadzą politykę, która ma zapewnić zgodność produktów z przepisami oraz ich właściwe oznakowanie. Zakres tej polityki obejmuje w Banku i Grupie Kapitałowej Banku zarówno etap formułowania oferty produktu, jego prezentacji klientowi, nabycia (tj. podpisania umowy), jak też etap korzystania z produktu przez klienta. Zasady i mechanizmy prowadzenia polityki zgodności i właściwego oznakowania produktów w Banku obowiązują w całej Grupie Kapitałowej Banku.

ZGODNOŚĆ PRODUKTÓW Z OBOWIĄZUJĄCYMI NORMAMI

Bank i Grupa Kapitałowa Banku dokładają wszelkich starań, by oferowane produkty spełniały wymogi przepisów prawa i standardów rynkowych. Wysiłki te koncentrują się na zapewnieniu, by:

- oferowane produkty były adekwatne do potrzeb klientów, do których są kierowane,
- sposób i proponowana forma nabycia produktów była adekwatna do ich charakteru,
- przed zawarciem umowy, w sposób przystępny dla przeciętnego odbiorcy, udzielano klientom rzetelnej, przejrzystej i kompleksowej informacji o produkcie, w szczególności jego charakterze, konstrukcji, warunkach, korzyściach i ryzykach oraz opłatach, prowizjach i innych kosztach związanych z zawarciem, wykonaniem i ewentualnie wcześniejszym rozwiązaniem umowy.

Powyższe zasady stosują wszystkie podmioty Grupy, a także przedsiębiorstwa, którym Bank powierzył wykonanie określonych czynności związanych ze sprzedażą lub obsługą produktów.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM NIEWŁAŚCIWEJ SPRZEDAŻY PRODUKTÓW KLIENTOM (MISSELLING)

W ramach zapewnienia zgodności produktów z przepisami Bank zarządza ryzykiem niewłaściwej sprzedaży (*misselling*) na etapie tworzenia i wdrażania produktu, jak również jego oferowania klientom. Każdy produkt podlega analizie przedwdrożeniowej, pod kątem generowanych przez niego ryzyk oraz określenia grup klientów, dla których jest przeznaczony. Bank identyfikuje także grupy klientów, którym nie należy proponować nabycia danego produktu, ze względu na nieadekwatność do ich potrzeb albo z innych przyczyn (tzw. anty-grupy). Pracownicy Banku nie mogą rekomendować ani oferować nabycia instrumentów finansowych, które zostaną ocenione jako niezgodne z celami lub potrzebami klienta. Ryzyko niewłaściwej sprzedaży jest również ograniczane na etapie podejmowania czynności sprzedażowych – przed zaproponowaniem klientowi nabycia określonego produktu dokonywana jest ocena, czy dany produkt jest adekwatny do potrzeb tego typu klientów. Służy to eliminacji przypadków polegających np. na sprzedaży ubezpieczenia od utraty pracy osobom, które utrzymują się z emerytury lub długoterminowych produktów inwestycyjnych osobom w podeszłym wieku. Dodatkowo Bank każdorazowo udziela klientom wiarygodnej i wyczerpującej informacji na temat oferowanych produktów i usług tak, by mogli dokonać świadomego wyboru. Bank zapoznaje klientów z korzyściami i ryzykiem, które wynika z zakupu poszczególnych produktów.

Bank stosuje rozwiązania zapobiegające proponowaniu klientom instrumentów niezgodnych z zadeklarowanymi przez nich preferencjami dotyczącymi zrównoważonego rozwoju m.in. poprzez analizę potrzeb klientów oraz przykładanie szczególnej uwagi do treści formułowanych przekazów reklamowych informujących o ekologicznych aspektach oferowanych produktów (zob. 13.7.5B).

Wszelkie nieprawidłowości zgłaszane przez klientów Banku (szczególnie reklamacje), są rozpatrywane w terminach zgodnych z przepisami prawa. Zależnie od wyników Bank podejmuje działania, aby usunąć nieprawidłowości, zapobiegać ich wystąpieniu w przyszłości i podnieść jakość obsługi (szerzej w rozdziale 13.7.5A).

Podobne rozwiązania w zakresie zarządzania ryzykiem niewłaściwej sprzedaży produktów, przy zachowaniu zasady proporcjonalności, funkcjonują również w pozostałych podmiotach Grupy Kapitałowej Banku, które tworzą produkty finansowe lub je sprzedają.

WŁAŚCIWE OZNAKOWANIE PRODUKTÓW

[GRI 417-1] Grupa Kapitałowa Banku, w tym Bank, realizuje wymogi w zakresie właściwego oznakowania produktów bankowych i inwestycyjnych poprzez dostarczenie klientom wszelkich niezbędnych informacji na ich temat, szczególnie na etapie przedkontraktowym.

Zakres przekazywanych informacji o produktach wyznaczają przepisy prawa i rekomendacje KNF. Ogólną zasadą jest, iż najwyższy poziom ochrony przysługuje klientom detalicznym – konsumentom. Informacje te są sformułowane w taki sposób, aby były zrozumiałe dla tzw. „przeciętnego konsumenta” w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, to jest konsumenta dostatecznie dobrze poinformowanego, uważnego i ostrożnego. Natomiast zakres informacji przekazywanych instytucjom finansowym i innym profesjonalnym odbiorcom produktów i usług finansowych jest węższy.

Właściwe oznakowanie produktów obejmuje również przekazy reklamowe Banku, które wspierają działania sprzedażowe oraz kształtują wizerunek jego marki. Wszystkie publikowane przez Bank materiały o charakterze marketingowym uwzględniają specyficzne obowiązki, które wynikają z przepisów prawa (np. ustawy o kredycie konsumenckim - w zakresie reklamy tego rodzaju kredytów), jak również standardy rynkowe i wytyczne KNF sformułowane w uchwalonych „Zasadach reklamowania usług bankowych”.

ZGODNOŚĆ Z PRAWEM I REGULACJAMI

[GRI 2-27] W 2023 roku nie odnotowano w Banku znaczących przypadków niezgodności z przepisami prawa, nie zostały też nałożone na Bank istotne kary z tytułu nieprzestrzegania prawa.

13.7.4 KORUPCJA

SYSTEM PRZECIWDZIAŁANIA KORUPCJI W BANKU

PKO Bank Polski S.A. nie toleruje korupcji i przeciwdziała wszelkim praktykom korupcyjnym. Zjawiska takie, jak nepotyzm oraz przyjmowanie lub oferowanie jakichkolwiek dóbr materialnych w celu wywarcia wpływu na podejmowane decyzje lub działania, są sprzeczne z wyznawanymi przez Bank wartościami: wiarygodnością i zaufaniem.

W Banku obowiązują przepisy wewnętrzne dotyczące zapobiegania korupcji, w tym przyjmowania korzyści, prezentów lub upominków, w szczególności:

- Kodeks etyki PKO Banku Polskiego S.A.,
- Kodeks Etyki Bankowej (Zasady Dobrej Praktyki Bankowej) Związku Banków Polskich,
- Zasady zapewnienia zgodności i zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz ryzykiem postępowania w Banku.

Powyższe dokumenty łącznie definiują politykę Banku, zaś ostatni z nich sposób postępowania w przypadku identyfikacji ryzyka korupcji.

Bank stosuje wewnętrzne zasady w zakresie przeciwdziałania korupcji i przeciwdziałania tworzeniu otoczenia sprzyjającego przypadkom popełnienia przestępstw określonych w art. 229, 230a, 296a i 305 Kodeksu Karnego (działania o charakterze korupcyjnym) przez podmioty powiązane z Bankiem. Przyjęte zasady zapewniają:

- przeciwdziałanie powstawaniu mechanizmów służących udzielaniu korzyści majątkowych i osobistych,

- zapoznavanie podmiotów powiązanych z Bankiem z zasadami odpowiedzialności karnej za przestępstwa, o których mowa powyżej,
- przestrzeganie przez osoby powiązane z Bankiem Kodeksu Etyki PKO Banku Polskiego S.A. oraz przepisów wewnętrznych Banku dotyczących zgłaszania przyjęcia korzyści, prezentów lub upominków przez pracowników Banku,
- przeciwdziałanie podejmowaniu decyzji pod wpływem działań o charakterze korupcyjnym oraz w sytuacji konfliktu interesów,
- niezwłoczne informowanie przez podmioty powiązane z Bankiem właściwych merytorycznie komórek organizacyjnych Centrali oraz organów Banku o ewentualnych otrzymanych przez te osoby propozycjach korupcyjnych dotyczących funkcjonowania Banku, jak również ich zgłaszanie właściwym organom administracji publicznej.

[GRI 205-1] W Grupie Kapitałowej Banku, w tym w Banku, ryzyka związane z korupcją identyfikowane są w szczególności:

- w obszarach obsługi klientów (indywidualnych i biznesowych),
- w obszarze dostaw dóbr i usług dla podmiotów Grupy Kapitałowej Banku, w tym Banku przez podmioty zewnętrzne,
- w związku z dokonywanymi darowiznami i umowami sponsorskimi.

Obszary te są objęte szczególną uwagą, procesy są szczegółowo regulowane, a decyzje, które niosą ze sobą poważne skutki finansowe akceptowane są, co do zasady, na tzw. „drugą rękę” (wymagają podwójnej akceptacji).

Przepisy wewnętrzne Banku dotyczące zapobiegania korupcji w odniesieniu do pracowników Banku i osób, które działają w imieniu Banku obejmują:

- zakaz przyjmowania od klientów i potencjalnych klientów, jak również od przedstawicieli podmiotów które współpracują z Bankiem lub ubiegają się o nawiązanie współpracy, korzyści, prezentów lub upominków przeznaczonych do osobistego użytku, które mogłyby:
 - skutkować powstaniem nieformalnego zobowiązania wobec danego klienta lub osoby współpracującej z Bankiem,
 - powodować konflikt interesów,
 - w inny sposób negatywnie rzutować na sposób wykonywania przez pracownika Banku jego obowiązków służbowych.

Powyższy zakaz dotyczy w szczególności środków pieniężnych lub ich ekwiwalentu, darowizn rzeczowych (prezentów i upominków) oraz innych korzyści o charakterze materialnym (w szczególności finansowanie kosztów podróży, wypoczynku lub szkolenia, uczestnictwa w imprezie, bądź użyczenie składnika majątku, np. samochodu, do nieodpłatnego korzystania lub korzystania na zasadach odbiegających od rynkowych), jak również przyjmowania przez osoby zaangażowane w organizowane przez Bank postępowania o udzielenie zamówienia jakichkolwiek upominków i korzyści od podmiotów będących oferentami lub potencjalnymi oferentami w tych postępowaniach,

- wykluczenie możliwości obejścia ww. zakazu w szczególności przez nakłanianie innych osób (np. osób wspólnie zamieszkujących w gospodarstwie domowym, członków rodziny lub powinowatych) do przyjęcia prezentu w ich imieniu,
- wyjątkowo dopuszczalne jest przyjęcie korzyści lub prezentu w relacjach biznesowych, na warunkach określonych w przepisach wewnętrznych Banku dotyczących zgłaszania przyjęcia korzyści, prezentów lub upominków,
- zakaz oferowania w imieniu Banku klientom, kontrahentom, przedstawicielom organów administracji publicznej oraz innym podmiotom jakichkolwiek korzyści, prezentów, upominków, bądź zachęt niebędących elementem oferty produktów i usług Banku, w celu nakłonienia tych osób do określonego zachowania, w tym zwłaszcza do podjęcia działań niezgodnych z przepisami prawa lub dobrymi obyczajami.

Gdy pracownik Banku ma wątpliwości, czy w danej sytuacji może przyjąć korzyść, prezent lub upominek, ma on obowiązek skonsultować się z przełożonym lub z jednostką Banku, która zarządza ryzykiem braku zgodności. Informację na temat obowiązujących w tym zakresie zasad otrzymuje każdy nowy pracownik Banku.

Bank kwalifikuje zachowania korupcyjne jako przypadki braku zgodności i raportuje je do Zarządu Banku i Rady Nadzorczej. Ryzyko korupcji stanowi element oceny ryzyka braku zgodności.

W pozostałych podmiotach Grupy Kapitałowej Banku każdy z podmiotów zależnych, którego działalność związana jest z ryzykiem korupcyjnym, posiada odpowiednie regulacje dotyczące przeciwdziałania praktykom korupcyjnym z którymi każdy pracownik ma obowiązek zapoznać się i stosować. Każdy podmiot formułuje odpowiednie regulacje przy uwzględnieniu specyfiki swojej działalności i własną ocenę obszarów ryzyka korupcji i łapownictwa, dlatego w Grupie Kapitałowej Banku w zakresie tym nie obowiązuje jednolita polityka.

W 2023 roku nie stwierdzono zdarzeń krytycznych w tym zakresie i nie zidentyfikowano takich zachowań korupcyjnych w podmiotach Grupy Kapitałowej Banku, które miałyby wpływ na zakłócenie działalności Banku lub pozostałych podmiotów Grupy Kapitałowej Banku.

Bank i pozostałe podmioty Grupy Kapitałowej Banku działaniami antykorupcyjnymi obejmują także swoich potencjalnych kontrahentów. Oferent przystępując do postępowania zakupowego oświadcza, że „nie oferuje, ani nie przekazuje żadnych korzyści majątkowych w celu wywarcia wpływu na decyzję o wyborze ich oferty. Nie wpływa na wybór oferty w sposób sprzeczny z prawem lub dobrymi obyczajami oraz nie bierze udziału w jakichkolwiek porozumieniach lub ustaleniach z innymi podmiotami trzecimi, które miałyby na celu wywarcie wpływu na ich wybór”. Każdy z pracowników Banku ma obowiązek odbycia szkoleń z zasad przeciwdziałania praktykom korupcyjnym.

[GRI 2-26] SYSTEM ZGŁASZANIA NARUSZEŃ I RAPORTOWANIA

ZGŁOSZENIA JAWNE

Pracownicy Banku mają możliwość jawnego zgłaszania nieprawidłowości. Zgłoszenie jawne powinno być kierowane do Departamentu Zgodności lub do innej jednostki Banku z użyciem następujących kanałów komunikacji: elektroniczny, listowny, telefoniczny i osobisty (w dowolnie wybranym miejscu, również poza Bankiem). Zgłaszający podlega pełnej ochronie, z wyłączeniem przypadków podlegających ujawnieniom sądom i organom ścigania w związku z prowadzonym postępowaniem karnym. W przypadku doświadczenia jakichkolwiek represji istnieje możliwość uzyskania pomocy ze strony Prezesa Zarządu. Zgłaszającemu przekazywana jest informacja zwrotna, jeśli nie powoduje to szkody dla interesu Banku lub osób trzecich.

ZGŁOSZENIA ANONIMOWE

Bank wprowadził uchwałą Zarządu i Rady Nadzorczej system anonimowego zgłaszania naruszeń (instytucja sygnalisty odnosi się do wszystkich działań nieetycznych, niezgodnych z prawem lub przepisami wewnętrznymi Banku i do naruszeń rekomendacji organów nadzoru i kontroli). Dodatkowo, Bank zobowiązał pracowników do zgłaszania każdego przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa związanego z działalnością Banku. Zgłoszenia takie na zasadach ogólnych mogą być składane także przez inne osoby. Zgłoszenie dotyczące członka Zarządu jest kierowane do Przewodniczącego Rady Nadzorczej, w pozostałych przypadkach – do Prezesa Zarządu Banku. Bank posiada wewnętrzne przepisy, które określają sposób procedowania takich spraw.

Anonimowe zgłoszenia można przekazywać elektronicznie, telefonicznie lub listownie, a także od 2.01.2023, za pośrednictwem przeznaczonego do zgłoszeń, niezależnego i szyfrowanego kanału komunikacji (<https://www.pkobp.pl/sygnanet/>).

Osobom dokonującym zgłoszeń anonimowych gwarantowana jest pełna poufność ich danych oraz przekazanych informacji. Jeśli na podstawie treści zgłoszenia możliwe jest ustalenie tożsamości zgłaszającego, informacje te są usuwane przez odbiorcę zgłoszenia przed podjęciem dalszych czynności. Pracownicy dokonujący zgłoszeń, nawet jeżeli stawiane przez nich zarzuty nie zostaną potwierdzone, są chronieni w szczególności przed działaniami o charakterze represyjnym, dyskryminacją lub innymi rodzajami niesprawiedliwego traktowania. W przypadku doświadczenia jakichkolwiek represji istnieje możliwość uzyskania pomocy ze strony Prezesa Zarządu Banku.

W Banku obowiązują również szczegółowe procedury w zakresie czynności weryfikacyjnych i naprawczych w następstwie dokonanych zgłoszeń. Zgłoszenia są weryfikowane przez ograniczoną liczbę osób, które wskazuje Prezes Zarządu Banku.

Po przeanalizowaniu zgłoszenia, zgłaszający powinien otrzymać informację zwrotną o wynikach postępowania. W większości przypadków tożsamość zgłaszającego jest nieznana, dlatego nie zawsze jest możliwość jej przekazania.

W 2023 roku do Banku trafiło kilkadziesiąt anonimowych zgłoszeń. Ich tematyka dotyczyła przede wszystkim relacji pomiędzy pracownikami i przełożonymi. Jedynie w nielicznych przypadkach nieprawidłowości zostały potwierdzone.

Gdy pracownik naruszy przepisy prawa lub przepisy wewnętrzne Banku (w tym dotyczące korupcji), Bank stosuje rozwiązania określone przepisami prawa pracy. Gdy konkretny przypadek kwalifikuje się do wszczęcia postępowania

dyscyplinarnego, Bank przeprowadza takie postępowanie i w zależności od jego efektów, korzysta z przewidzianego w tych przepisach katalogu konsekwencji, w tym z prawa rozwiązania z takim pracownikiem umowy o pracę.

Bank przeprowadza wstępne i regularne szkolenia pracowników Banku obejmujące swoim zakresem zgłaszanie naruszeń i przypadków braku zgodności. Bank umożliwia pracownikom dostęp do niezbędnych informacji i przepisów wewnętrznych w tym zakresie, także w formie elektronicznej w intranecie.

Informacje o zgłoszeniach nieprawidłowości, w tym polegających na działaniach korupcyjnych oraz wynikach ich weryfikacji są cyklicznie raportowane do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

Zbieżne rozwiązania są stosowane w wybranych Spółkach Grupy Kapitałowej Banku w sposób adekwatny do skali i zakresu ich działalności.

[GRI 205-3] W 2023 roku nie stwierdzono żadnych przypadków korupcji, podobnie jak w 2022 roku.

13.7.5 KOMUNIKACJA

A. REKLAMACJE

Proces reklamacyjny jest ważnym ogniwem w budowaniu pozytywnego doświadczenia klientów oraz satysfakcji ze współpracy z podmiotami Grupy Kapitałowej Banku. Każda reklamacja klienta jest rozpatrywana indywidualnie, a zgłoszony problem jest wnikliwie analizowany i wyjaśniany.

PROCES REKLAMACYJNY W BANKU

Przekazywanie reklamacji lub odwołań może przyjmować różną formę, w zależności od decyzji klienta: pisemną, ustną lub elektroniczną. Dodatkowo, jeśli Klient złoży odwołanie, może umówić się na osobiste spotkanie z Rzecznikiem Klienta.

Proces reklamacyjny realizowany jest na dwóch liniach:

- pierwsza linia to jednostki rozpatrujące (stosownie do wykonywanych zadań) pierwsze wystąpienia klientów oraz zgłoszenia dotyczące ochrony danych osobowych skierowane przez Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych,
- druga linia to Rzecznik Klienta i działające przy nim Biuro Rzecznika Klienta, które rozpatrują:
 - odwołania klientów od stanowiska pierwszej linii Banku w procesie reklamacyjnym,
 - zgłoszenia dotyczące klientów kierowane przez KNF oraz instytucje zewnętrzne zajmujące się ochroną praw klienta (takie, jak: Bankowy Arbitraż Konsumencki, Sąd Polubowny przy Związku Banków Polskich, Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego, Miejski lub Powiatowy Rzecznik Konsumentów oraz Rzecznik Finansowy),
 - indywidualnie uzgodnione sprawy, w szczególności z uwagi na istotność zgłoszonego problemu.

Rozwiązanie proponowane przez Rzecznika Klienta jest ostatecznym stanowiskiem Banku w sprawie.

Reklamacje lub odwołania rozpatrywane są z należytą starannością, rzetelnie, wnikliwie i w możliwie najkrótszym terminie. Przy rozpatrywaniu zgłoszeń stosuje się Kodeks Etyki Banku, Zasady Dobrej Praktyki Bankowej, Kodeks Dobrej Praktyki Domów Maklerskich oraz standardy jakości obsługi klientów.

Rozpatrzenie reklamacji lub odwołania polega w szczególności na:

- analizie i ocenie jego zasadności,
- podjęciu działań, aby usunąć nieprawidłowości,
- udzieleniu wyczerpującej odpowiedzi.

Zgodnie z ustawą o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej, Bank kieruje się zasadą, iż odpowiedź na reklamację klienta powinna być jasna i zrozumiała oraz powinna zawierać:

- uzasadnienie faktyczne i prawne, chyba że reklamacja została rozpatrzona zgodnie z wolą klienta,
- informację na temat stanowiska Banku w sprawie zastrzeżeń, w tym wskazanie odpowiednich fragmentów umowy lub regulaminu produktowego,
- termin, w którym Bank zrealizuje uznane roszczenie klienta.

Terminy udzielania odpowiedzi są zgodne z przepisami prawa, w szczególności z ww. ustawą oraz umowami zawartymi z klientami.

Biuro Rzecznika Klienta regularnie monitoruje i raportuje m.in. Komitetowi Ryzyka Operacyjnego oraz Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku. Dopelnieniem procesu reklamacyjnego jest inicjowanie w Banku korzystnych zmian.

Każda jednostka w Banku rozpatrująca reklamacje i odwołania klientów:

- analizuje zgłoszenia, aby zidentyfikować ewentualne nieprawidłowości, ich przyczyny i miejsce wystąpienia oraz możliwe zmiany w produktach, usługach lub procesach, które podniosłyby jakość usług świadczonych przez Bank,
- inicjuje działania naprawcze lub usprawnieniowe.

Jednostka właściwa ze względu na zakres zadań i przedmiot inicjatywy:

- podejmuje działania naprawcze, aby wyeliminować nieprawidłowości,
- wdraża usprawnienia w produktach, usługach lub procesach,
- przekazuje do Biura Rzecznika Klienta oraz do jednostki rozpatrującej informację o podjętych działaniach naprawczych lub usprawnieniach oraz terminie i sposobie ich wdrożenia.

To podejście do procesu reklamacyjnego sprawia, że pojedyncze zgłoszenia klientów prowadzą do wdrożenia korzystnych rozwiązań nie tylko dla zgłaszającego, ale także innych klientów.

Biuro Rzecznika Klienta monitoruje wdrażanie działań naprawczych.

PROCES REKLAMACYJNY W POZOSTAŁYCH PODMIOTACH GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU

Podmioty zależne Banku zarządzają reklamacjami we własnym zakresie i wdrażają oraz realizują własne procedury przyjmowania i rozpatrywania reklamacji klientów. Procedury te:

- zostały określone w formie procedur/przepisów wewnętrznych podmiotów,
- zostały zamieszczone w regulaminach i umowach z klientami lub
- wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa.

Reklamacje rozpatrywane są w sposób rzetelny i obiektywny, z uwzględnieniem wszystkich informacji i dokumentów dotyczących problemu zgłoszonego przez klienta oraz zgodnie z przepisami prawa i zawartymi umowami.

Większość podmiotów zależnych Banku również podlega Ustawie o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej, która szczegółowo reguluje ten proces.

WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE PROCESU REKLAMACYJNEGO

W 2023 roku do podmiotów Grupy Kapitałowej Banku wpłynęło łącznie około 349 tys. reklamacji (352 tys. w 2022 roku), ponad 82% z nich zostało rozpatrzonych w czasie do 14 dni (79% w 2022 roku). Spośród wszystkich spraw około 53% zostało w całości lub w części uznanych na korzyść klienta (56% w 2022 roku).

B. KOMUNIKACJA MARKETINGOWA

Polityka komunikacji marketingowej Banku jest uregulowana w „Zasadach prowadzenia działalności marketingowej oraz public relations (PR) i komunikacji społecznej przez PKO Bank Polski S.A.” przyjętych uchwałą Zarządu w czerwcu 2022 roku. Celem komunikacji społecznej jest budowanie pozycji rynkowej Banku i marki, kreowanie oczekiwanego, spójnego wizerunku Banku, podmiotów Grupy Kapitałowej Banku oraz Fundacji PKO Banku Polskiego, w szczególności poprzez wspieranie działań sprzedażowych, inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć służących budowaniu świadomości marki wśród jej interesariuszy, jak i w wymiarze społecznym. Zasady prowadzenia działalności marketingowej regulują m.in. „Ogólne wymogi tworzenia przekazów reklamowych dotyczących obrotu instrumentami finansowymi” (załącznik nr 3 do Zasad). Przepisy wewnętrzne Banku dotyczące zasad prowadzenia działalności marketingowej określają cechy właściwego przekazu reklamowego, jak też katalog działań niepożądanych. Zgodnie z postanowieniami tych zasad przekaz reklamowy, w szczególności:

- powinien być konstruowany w sposób rzetelny, nie wprowadzać w błąd oraz cechować się poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad uczciwego obrotu oraz dobrych obyczajów;
- powinien w sposób jasny wskazywać jakiego produktu lub usługi dotyczy;

- nie może eksponować korzyści w taki sposób, który powodowałby umniejszenie znaczenia kosztów i ryzyk związanych z nabyciem produktu lub usługi;
- nie powinien wprowadzać w błąd ani stwarzać możliwości wprowadzenia klienta w błąd.

Dodatkowo, poza przepisami wewnętrznymi Banku, w ramach komunikacji marketingowej Bank kieruje się:

- „Strategią PKO Banku Polskiego S.A. na lata 2023-2025”,
- „Kodeksem etyki bankowej” przygotowanym przez Związek Banków Polskich w ramach Zasad dobrej praktyki bankowej,
- „Dobrymi Praktykami w zakresie standardów reklamowania kredytu konsumenckiego” wypracowanymi w ramach współpracy Związku Banków Polskich, Konferencji Przedsiębiorstw Finansowych i Związku Firm Pożyczkowych,
- „Zasadami reklamowania usług bankowych” Komisji Nadzoru Finansowego,
- „Kanonem dobrych praktyk rynku finansowego” opracowanym przez podmioty sektora finansowo-ubezpieczeniowego.

Przy tworzeniu przekazu reklamowego Bank powinien:

- zapewnić zgodność formy i treści przygotowywanych i publikowanych przekazów reklamowych z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, zaleceniami organów nadzoru finansowego, standardami rynkowymi i dobrymi obyczajami oraz przepisami wewnętrznymi Banku;
- zapewnić, aby forma graficzna w przekazie reklamowym dawała przeciętnemu odbiorcy możliwość zapoznania się z istotnymi informacjami na temat produktu lub usługi reklamowanych w tym przekazie, w szczególności ze wszelkimi informacjami, których zamieszczenie wynika z przepisów prawa oraz zaleceń zewnętrznych organów nadzoru i kontroli,
- podawać źródło prezentowanych informacji, jeżeli przekaz reklamowy odwołuje się do wyników sondaży, badań statystycznych, rankingów, ratingów lub innych danych.

W ramach swojej działalności marketingowej Bank posiada mechanizmy, które zapobiegają powstawaniu nieetycznych i nierzetelnych komunikatów. Każdorazowo poprawność komunikacji jest konsultowana z jednostkami, które w ramach swoich obowiązków mają za zadanie weryfikację zgodności komunikatów z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. Zasady etyki w komunikacji marketingowej i mechanizmy zapobiegania ryzyku nieetycznych przekazów odnoszą się również do materiałów przygotowywanych na zlecenie Banku przez podmioty zewnętrzne (agencje reklamowe, agencje eventowe).

Jednakowe standardy stosowane są wobec wszystkich grup klientów. Każdy komunikat należy formułować w sposób zrozumiały, rzetelny, wiarygodny, bez względu na to, do jakiego klienta jest kierowany.

W ramach Grupy Kapitałowej Banku podmioty zależne posiadają przepisy wewnętrzne, które nakładają na nie obowiązek konstruowania komunikatów przy zachowaniu standardów etyki (nie dotyczy podmiotów, które nie prowadzą aktywnej działalności marketingowej). Standardy te pokrywają się z przyjętymi przez Bank. Dodatkowo, podmioty zależne Banku, które zawarły z Bankiem umowy dotyczące zlecenia usług marketingowych dla Grupy Kapitałowej Banku, są zobowiązane do stosowania przepisów wewnętrznych Banku w zakresie komunikacji marketingowej.

Każdy z podmiotów zależnych Banku w zakresie swojej działalności marketingowej posiada mechanizmy kontrolne, które zapobiegają ryzyku nieodpowiedzialnej lub nieetycznej komunikacji ze strony spółki. Akceptacja komunikacji marketingowej jest zatwierdzana odpowiednio przez jednostki nadzorujące daną spółkę bądź dodatkowo, w przypadku spółek, które zawarły z Bankiem umowy dotyczące zlecenia usług marketingowych dla Grupy Kapitałowej Banku, przez właściwe merytorycznie jednostki Banku.

[GRI 417-3] W 2023 roku w zakresie prowadzonej przez Grupę Kapitałową Banku i Bank działalności marketingowej nie prowadzono żadnych postępowań administracyjnych związanych z naruszeniem regulacji dotyczących etyki w komunikacji marketingowej i nie odnotowano żadnych przypadków niezgodności w komunikacji marketingowej.

C. KOMUNIKACJA Z INWESTORAMI I KLIENTAMI

Aby utrzymać prawidłowe relacje ze wszystkimi akcjonariuszami, Bank przyjął „Zasady polityki informacyjnej PKO Banku Polskiego S.A. w zakresie kontaktów z inwestorami i klientami” (polityka przyjęta przez Zarząd 9 grudnia 2014 roku). Zgodnie z jej postanowieniami nadrzędnym celem działań informacyjnych Banku jest zagwarantowanie

wysokich standardów komunikacji z uczestnikami rynku kapitałowego, które są wyrazem poszanowania zasad powszechnego i równego dostępu do informacji. W ramach polityki informacyjnej Bank bierze pod uwagę interesy wszystkich inwestorów, o ile nie są one sprzeczne z interesami Banku. Celem polityki informacyjnej jest określenie mechanizmów komunikacji z uczestnikami rynku kapitałowego, które gwarantują właściwy, rzetelny i kompletny dostęp do informacji o Banku dla wszystkich inwestorów, bez stosowania preferencji w stosunku do któregośkolwiek z nich. Szczegółowe zasady funkcjonowania polityki opisano w rozdziale 11.2.1.

ZAINTERESOWANIE INWESTORÓW ZAGADNIENIAMI ESG

[GRI 2-29] Zainteresowanie inwestorów zagadnieniami ESG w 2023 roku pozostawało na poziomach zdecydowanie niższych niż przed wybuchem wojny w Ukrainie. Inwestorzy, którzy wykazywali zainteresowanie tą tematyką koncentrowali się na kwestiach zaangażowania Banku w transformację energetyczną oraz potencjalnego wpływ wyborów parlamentarnych na sytuację Banku w zakresie zasad ładu korporacyjnego.

Bank prowadzi na swojej stronie internetowej zakładkę poświęconą zagadnieniom ESG:

<https://www.pkobp.pl/relacje-inwestorskie/esg-w-grupie-pko-banku-polskiego>.

D. SATYSFAKCJA KLIENTÓW

[GRI 2-29] Bank ocenia zaangażowanie interesariuszy w regularnych badaniach satysfakcji klienta.

BADANIA REKOMENDACJI I SATYSFAKCJI KLIENTA DETALICZNEGO

Zgodnie ze Strategią na lata 2023-2025 Bank kładzie nacisk na poprawę doświadczeń klientów. Celem jest znalezienie się w gronie trzech najlepszych banków według kryterium polecenia banku przez klientów (wskaźnik NPS). Obecne miejsce nie jest zadowalające. Bank podejmuje szereg działań, których celem jest poprawa wskaźnika. Jednym z nich jest ujęcie wskaźnika rekomendacji banku w celach większości jednostek banku, co stanowi kontynuację podejścia zorientowanego na klienta w myśl zasady, że jego zadowolenie i lojalność są kluczowe z punktu widzenia działań oraz strategii Banku.

Bank nadal prowadzi wewnętrznie badania klientów detalicznych jako badania:

- relacyjne - realizowane wśród klientów z segmentów: Klient Podstawowy, Bankowość Osobista i Jednoosobowe Działalności Gospodarcze (MSP), które mierzą poziom lojalności klientów i ich satysfakcję ze współpracy z Bankiem i obejmują całość doświadczeń klienta,
- transakcyjne - realizowane w kluczowych punktach styku klienta z bankiem, bezpośrednio po zdarzeniu, mierząc zadowolenie z danej, określonej w miejscu i czasie interakcji oraz poziom polecenia Banku po niedawnym doświadczeniu klienta w związku z tym zdarzeniem.

Badania relacyjne są realizowane w sposób ciągły.

Nadal prowadzone było badanie przy użyciu voicebota - na stałe tą techniką realizowane jest badanie relacyjne klientów z segmentu Klient Podstawowy. Dodatkowo w 2023 roku zostało wdrożone badanie, realizowane techniką voicebot, po wizycie klienta w oddziale. Badany jest poziom rekomendacji klientów, którzy w oddziale kupują produkty a także realizują różne dyspozycje obsługowe.

W 2023 roku nadal prowadzone były badania w serwisie transakcyjnym iPKO (ankieta osadzona w powiadomieniach). Bank rozpoczął również prace nad uruchomieniem tożsamej ankiety w aplikacji mobilnej IKO. Obecnie Bank pyta klientów o opinię po zakończeniu niespełna 100 wniosków i dyspozycji (ok.60 w 2022 roku).

Ogółem w 2023 roku bank zebrał różnymi metodami, w tym w kanałach zdalnych, około 1,5 mln ankiet. Plany obejmują dalsze zwiększanie liczby monitorowanych procesów ze szczególnym uwzględnieniem tych obsługowych po zakupie produktu.

BADANIA SATYSFAKCJI KLIENTA INSTYTUCJONALNEGO

W Strategii Banku na lata 2023-2025 zadowolenie klienta instytucjonalnego stanowi jeden z kluczowych filarów - do 2025 roku Bank chce znaleźć się wśród 3 najwyżżej ocenianych banków. Swoją pozycję mierzy w niezależnym, zewnętrznym badaniu benchmarkowym, co pozwala analizować satysfakcję klientów z usług w porównaniu do banków konkurencyjnych i stawiać cele, które odzwierciedlają pozycję rynkową. Cele na NPS klienta instytucjonalnego znajdują się w nocie Banku, notach członków zarządu Banku oraz kluczowych pracowników związanych z obszarem bankowości korporacyjnej i przedsiębiorstw. W 2023 roku zrealizowano założone cele na poziomie 120%.

Narzędziem codziennej pracy są badania wewnętrzne monitorujące zadowolenie klientów korporacyjnych (NPS relacyjny, transakcyjny, zadowolenia z poszczególnych produktów). Główny monitorowany wskaźnik, NPS relacyjny, wyniósł 46 i był to najwyższy wynik od początku realizacji badań w segmencie korporacyjnym (wzrost o 5 punktów od 2022 roku). Wysokie wskaźniki odpowiedzi (Response Rate na poziomie 62%) utrzymujące się od kilku lat stanowią dla Banku sygnał, że klienci doceniają tę formę dialogu. Oprócz monitorowania poziomu zadowolenia klientów, Bank prowadzi również pogłębiony dialog z klientami na każdym etapie procesu rozwoju produktów – koncepcja zmian poprzedzona jest analizą potrzeb i wcześniejszych zgłoszeń klientów, przygotowany koncept weryfikowany jest z klientami (na przykład poprzez testy makiet), zaś wdrożenie zwieńczone jest oceną zadowolenia z przygotowanego rozwiązania. W procesie przyznawania budżetów na prace rozwojowe brana jest pod uwagę ocena wpływu danego działania na zadowolenie klientów, zaś mierniki oparte na ich satysfakcji są stałym elementem oceny powdrożeniowej. Od 2023 roku objęto programem NPS również instytucje finansowe będące klientami Banku, zaś o 2024 roku będzie rozwijany program NPS dla klientów bankowości przedsiębiorstw.

W 2023 roku podjęto szereg inicjatyw nakierowanych na poprawę zadowolenia klientów i realizację celu strategicznego, między innymi zmiany w procesie onboardingu (które przyniosły poprawę NPSa nowych klientów o ponad 20 punktów), wdrożenie autoryzacji mobilnej oraz możliwości realizacji przelewów z poziomu aplikacji mobilnej (po tych wdrożeniach NPS aplikacji mobilnej wynosi 55), czy też w 4 kwartale zmiany w konstrukcji umowy kredytowej oraz w samym procesie kredytowym.

13.7.6 ŚRODOWISKO

A. BEZPOŚREDNIE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

SKALA BEZPOŚREDNIEGO WPŁYWU NA ŚRODOWISKO NATURALNE

Ze względu na charakter działalności gospodarczej bezpośrednie oddziaływanie Banku i Grupy Kapitałowej Banku na środowisko naturalne jest ograniczone.

Podmioty Grupy mają procedury i struktury do śledzenia zmian prawnych w obszarze środowiska istotnych dla ich operacji. W 2023 roku żaden z podmiotów Grupy nie prowadził przedsięwzięcia, które mogło znacząco oddziaływać na środowisko. [GRI 307-1] W Grupie nie toczyły się postępowania administracyjne związane z naruszeniem przepisów ochrony środowiska, które zakończyły się nałożeniem kar finansowych.

Bezpośredni wpływ na środowisko zależy od sposobu użytkowania ograniczonych zasobów naturalnych. Grupa monitoruje zużycie takich zasobów oraz angażuje się w działania na rzecz zmniejszenia ich konsumpcji.

W 2023 roku żaden z podmiotów Grupy Kapitałowej Banku nie przeprowadził audytu energetycznego. Bank, zgodnie z wymaganiami Ustawy o efektywności energetycznej przeprowadził audyt energetyczny w 2021 roku. Wyniki audytów z lat poprzednich posłużyły do określenia obszarów o największym potencjale energooszczędnym i planów działania, które są obecnie sukcesywnie wdrażane.

[GRI 303-1] Według dokonanych szacunków zużycie wody w Banku w 2023 roku wyniosło ok. 229,4 mega litrów (224,2 mega litrów w 2022 roku), a w pozostałych podmiotach Grupy 46,6 mega litrów (45,5 mega litrów w 2022 roku). Wzrost zużycia wody w Banku (o 2,3% r/r) wynika z większej obecności pracowników w biurze (o 1p.p.), ze wzrostu zatrudnienia oraz uwzględnienia po raz pierwszy w obliczeniach oddziałów zagranicznych Banku.

POLITYKI

Bank znowelizował regulacje wewnętrzne (Uchwała Zarządu) wyodrębniając „Zasady gospodarki odpadami i ochrony środowiska w PKO Banku Polskim S.A.” oraz nowelizując „Zasady gospodarowania składnikami majątkowymi w PKO Banku Polskim S.A.”.

Zasady określają postępowanie w zakresie: gospodarki odpadami i ochrony środowiska, zbierania informacji na potrzeby Oświadczenia nt. informacji niefinansowych, sposobu wyznaczania emisji, podejmowania działań związanych z podnoszeniem świadomości ekologicznej pracowników oraz działań optymalizujących wykorzystywanie zasobów Banku.

ZUŻYCIE ENERGII I PALIW ORAZ EMISJE GAZÓW CIEPLARNIANYCH

Tabela 35. Zużycie energii w organizacji (w MWh) [GRI 302-1], [GRI 302-4]

	BANK	SPÓŁKI	GRUPA	GRUPA r/r (%)	BANK	SPÓŁKI	GRUPA	BANK	SPÓŁKI	GRUPA
	2023				2022			2021		
Paliwa wykorzystywane w budynkach	17 205	3 001	20 206	-13,2	19 603	3 671	23 274	22 122	3 889	26 011
gaz ziemny	14 353	2 574	16 927	-20,3	17 647	3 603	21 250	19 706	3 749	23 455
olej opałowy	2 702	0	2 703	50,4	1 789	8	1 797	2 188	98	2 286
olej napędowy	59	421	480	291,5	71	51	123	49	12	61
LPG	0	5	5	-41,8	0	9	9	0	30	30
węgiel brunatny	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0
węgiel kamienny	91	0	91	-5,9	96	0	96	179	0	179
Paliwa wykorzystywane w pojazdach	25 156	12 530	37 686	4,5	23 774	12 305	36 079	19 356	10 224	29 579
olej napędowy	1 394	2 660	4 054	-30,8	1 737	4 125	5 862	1 124	4 097	5 221
LPG	0	0	0	-	0	0	0	0,2	0	0,2
benzyna	23 762	9 870	33 631	11,3	22 037	8 180	30 217	18 231	6 127	24 358
Energia kupowana	130 658	17 798	148 457	-5,4	136 484	20 513	156 997	143 181	19 831	163 012
energia elektryczna	71 703	10 480	82 183	-6,3	74 031	13 652	87 683	75 494	11 125	86 618
energia ciepła	58 955	7 319	66 274	-4,4	62 453	6 861	69 314	67 687	8 706	76 394
Całkowite zużycie energii	173 019	33 329	206 348	-4,6	179 861	36 489	216 350	184 658	33 944	218 602

Tabela 36. Zużycie energii w organizacji według kraju (w MWh) w 2023 roku

	Ogółem	Polska	Czechy	Niemcy	Słowacja	Ukraina	Rumunia
Energia elektryczna	82 183	78 050	7	12	5	4 087	22
Energia ciepła	66 274	65 524	0	26	0	723	0

Tabela 37. Intensywność zużycia energii w Grupie Kapitałowej Banku [GRI 302-3] w 2023 roku

Wskaźnik	Jednostka	2023	r/r (%)	2022	2021
Całkowite zużycie energii na pracownika	MWh / osobę	7,9	-7,5	8,6	8,4
Całkowite zużycie energii na 1 mln PLN aktywów	MWh / 1 mln PLN aktywów	411,4	-17,9	501,5	522,9

[GRI 302-4] Od 2019 roku Bank systematycznie ogranicza zużycie energii. Całkowite zużycie energii ogółem w 2023 roku w stosunku do 2022 roku dla Grupy spadło o 4,6%, w tym dla Banku o 3,8% i dla spółek o 8,7%. Zmniejszyło się zużycie niektórych paliw w budynkach: gazu ziemnego, LPG oraz węgla kamiennego. W przypadku spółek grupy kapitałowej (SGK) nastąpił wzrost zużycia oleju napędowego o 720% w stosunku do 2022 roku. W 2023 roku spółką, która zużywała najwięcej oleju napędowego (99,6% całego zużycia SGK) był KREDOBANK S.A. Zwiększone zapotrzebowanie na olej napędowy było wynikiem trwającej wojny w Ukrainie – ataki rakietowe armii rosyjskiej skutkowały problemami w dostawie prądu, przez co KREDOBANK S.A. korzystał z agregatów prądotwórczych wykorzystujących olej napędowy. Zmianie uległo również zużycie oleju napędowego wykorzystywanego w pojazdach SGK. Zużycie oleju napędowego zmalało o 35,5%, co jest wynikiem wymiany samochodów zasilanych olejem napędowym w spółce PKO Leasing.

W celu ograniczania zużycia energii Bank poprawiał efektywność wykorzystywanych zasobów i kontynuował: wymianę okien, wymianę oświetlenia na energooszczędne oraz instalowanie automatycznego załączania oświetlenia, wymianę grzejników oraz zmianę sposobu ogrzewania na gazowe, montaż wentylacji z rekuperacją, montaż wyłączników czasowych w elektrycznych podgrzewaczach wody, wyposażanie kotłów grzewczych w sterowniki, modernizacje urządzeń klimatyzacyjnych, docieplenia budynków, wymianę zaworów termostatycznych wraz z głowicami na grzejnikach.

W nieruchomościach Banku zamontowano 70 systemów kompensacji mocy biernej, co powinno spowodować ograniczenie strat związanych z poborem energii biernej w szacowanej ilości 933 104 kvarh/rok.

Bank wymienił oznakowanie zewnętrzne z fryzów na litery przestrzenne (konsekwencja obowiązywania zmian w uchwałach krajobrazowych) ograniczając wykorzystane materiały oraz zapewniając mniejsze zużycia energii elektrycznej.

Bank zakończył działania związane z optymalizacją pracy central wentylacyjnych. Celem tych działań jest uzyskanie oszczędności energii oraz pozyskanie świadectw efektywności energetycznej. Wnioski o wydanie Świadectw Efektywności Energetycznej w zakresie modernizacji automatyki sterującej systemami wentylacji mechanicznej

(obejmujące 73,707 toe, 82 obiekty) zostały złożone do URE w czerwcu 2023 roku (sprawa w toku). Zgodnie z zapisami audytu, szacowane zmniejszenie zużycia energii elektrycznej wynosi: 66,501 MWh/rok.

Po zakończeniu działań związanych z modernizacją automatyki Bank złożył do URE w czerwcu 2023 roku wnioski o wydanie Świadectw Efektywności Energetycznej w zakresie modernizacji automatyki kotłowej w źródłach zasilanych gazem ziemnym i olejem opałowym oraz zastosowanie automatyki w elektrycznych podgrzewaczach ciepłej wody użytkowej (obejmujące łącznie 80,234 toe, automatyka kotłowa: 52 obiekty, automatyka w podgrzewaczach: 420 obiektów – sprawa w toku). Zgodnie z zapisami audytów, szacowane zmniejszenie zużycia energii elektrycznej wynosi: 131,03 [MWh/rok]

Od 2021 roku Bank instaluje mikroinstalacje fotowoltaiczne w nieruchomościach własnych. Instalacje fotowoltaiczne nie zmniejszają zużycia, ale zmieniają strukturę wytworzenia energii w nieruchomości. Zastosowanie instalacji fotowoltaicznych wynika z Audytu Energetycznego Banku wykonanego w 2021 roku.

W 2023 roku Bank zamontował 15 instalacji fotowoltaicznych o łącznej mocy 451,78 kWp, dla których oszacowane uzyski energii odnawialnej wynoszą 409 373 kWh/rok. Na koniec 2023 roku w obiektach Bank było zainstalowano 28 mikroinstalacji fotowoltaicznych z czego 5 sztuk zainstalowanych pod koniec roku nie była jeszcze uruchomiona produkcyjnie.

Tabela 38. Energia elektryczna wytworzona przez Bank w mikroinstalacjach fotowoltaicznych (kWh)

	2023	2022
Produkcja własna energii odnawialnej	300 571	171 105
Zużycie energii elektrycznej wytworzonej samodzielnie	226 995	123 376
Sprzedaż energii odnawialnej wytworzonej przez Bank	73 576	47 729

Celem strategicznym Banku jest osiągnięcie neutralności klimatycznej w 2030 roku, co wiąże się z redukcją zużycia energii. Rozpoczęto proces pozyskania doradcy w celu opracowania trajektorii redukcji emisji.

Tabela 39. Emisje w podziale na źródła w MgCO₂e według metody market based [GRI 305-1], [GRI 305-2], [GRI 305-3], [GRI 305-5]

	BANK	SPÓŁKI	GRUPA	GRUPA	BANK	SPÓŁKI	GRUPA	BANK	SPÓŁKI	GRUPA
	2023			r/r (%)	2022			2021		
Zakres 1 – emisje bezpośrednie, będące skutkiem:	10 308	3 668	13 976	-5,0	10 849	3 867	14 716	10 000	3 388	13 388
zużycia paliw w budynkach	3 656	630	4 286	-11,2	4 081	744	4 825	4 681	797	5 478
zużycia paliw w pojazdach	5 846	2 857	8 703	-0,5	5 725	3 019	8 745	4 757	2 591	7 348
zużycia czynników chłodniczych	805	182	987	-13,9	1 043	103	1 146	562	0	562
Zakres 2 – emisje pośrednie, będące skutkiem:	22 168	6 782	28 950	-14,3	26 274	7 510	33 784	28 101	9 203	37 304
zakup energii elektrycznej	840	4 277	5 117	-38,5	3 335	4 990	8 324	4 590	6 305	10 895
zakup energii cieplnej	21 328	2 505	23 833	-6,4	22 939	2 520	25 460	23 511	2 898	26 409
łącznie emisje (Zakres 1 + 2)	32 476	10 450	42 927	-11,5	37 124	11 376	48 500	38 101	12 591	50 692
Zakres 3	26 334	6 513	32 846	79,7	14 841	3 436	18 277	3 536	-	3 536
kat. 1. zakupione produkty i usługi	580	-	580	-	-	-	-	-	-	-
kat. 3. emisje WTT*	12 989	1 624	14 613	97,5	3 987	3 413	7 400	-	-	-
kat. 5. odpady	19	-	19	-	-	-	-	-	-	-
kat. 6. delegacje służbowe krajowe i zagraniczne	1 295	120	1 416	172,7	513	6	519	195	-	195
kat. 7. dojazdy pracowników do pracy	8 444	4 769	13 213	51,7	8 694	17	8 711	3 341	-	3 341
kat. 11. użytkowanie sprzedanych produktów	961	-	961	-	-	-	-	-	-	-
kat. 13. wynajem powierzchni	2 044	-	2 044	24,1	1 647	0	1 647	-	-	-
łącznie emisje (Zakres 1 + 2 + 3)	58 810	16 963	75 773	13,5	51 965	14 813	66 777	41 637	12 591	54 228

*WTT (Weel to Tank) – emisje generowane na etapie produkcji paliw oraz paliw do generowania energii elektrycznej i emisje związane z wytworzeniem energii elektrycznej straconej w trakcie przesyłu i dystrybucji.

Tabela 40. Wskaźniki intensywności emisji gazów cieplarnianych w Grupie Kapitałowej Banku [GRI 305-4]

Wskaźnik	Jednostka	2023	r/r (%)	2022	2021
Emisje GHG (Zakres 1+2) na pracownika	Mg CO ₂ e / osobę	1,7	-14,2	1,9	2,0
Emisje GHG (Zakres 1+2) na Klienta	kg CO ₂ e / osobę	3,6	-17,6	4,4	4,8
Emisje GHG (Zakres 1+2) na 1 mln PLN aktywów	kg CO ₂ e / 1 mln PLN aktywów	85,6	-23,9	112,4	121,2

Tabela 41. Emisje w podziale na metodę w MgCO₂e [GRI 305-1], [GRI 305-2], [GRI 305-3] w 2023 roku

Zakres 1 [GRI 305-1]	Zakres 2 [GRI 305-2]	Zakres 3 [GRI 305-3]
13 976	75 548 (location based) 28 950 (market based)	32 846
Emisje bezpośrednie Grupy Kapitałowej Banku powstałe w wyniku spalania paliw w źródłach będących jej własnością i zakupu czynników chłodniczych	Emisje pośrednie Grupy Kapitałowej Banku powstałe w wyniku używania zakupionej energii elektrycznej i ciepłej	Emisje pośrednie Grupy Kapitałowej Banku powstałe w wyniku podróży służbowych, dojazdów pracowników do pracy, WTT i wynajmu powierzchni

Granice raportowanych emisji obejmują: (1) w przypadku danych dla Banku wyłącznie ten podmiot (100% emisji), (2) w przypadku danych dla Grupy: Bank i wszystkie podmioty zależne Banku według kontroli operacyjnej (100% emisji każdej z jednostek). Raportowane emisje obejmują Zakres 1, 2 i 3.

Bank systematycznie poszerza zakres danych o emisjach z Zakresu 3, dlatego rok bazowy nie został jeszcze określony. W ujawnieniach za 2023 rok rozszerzono zakres emisji o kategorię 1 (emisje z zakupionych produktów i usług dla Banku), kategorię 5 (emisje z generowanych odpadów dla Banku) i Kategorię 11 (emisje z użytkowania sprzedanych produktów dla Banku). Do emisji z użytkowania sprzedanych produktów zaliczono emisje generowane w trakcie korzystania przez klientów Banku z dwóch aplikacji: iPKO i IKO. W rachunkach emisji z podróży służbowych po raz pierwszy przeprowadzono obliczenia emisji z noclegów w hotelach (dla Banku), a w rachunkach dojazdów pracowników przeprowadzono obliczenia emisji generowanych w trakcie pracy zdalnej pracowników (dla Banku).

Tabela 42. Kategorie emisji z Zakresu 3 prezentowane w ujawnieniach w kolejnych latach

2019	Brak kalkulacji emisji w zakresie 3
2020	Podróże służbowe krajowe dla Banku
2021	Podróże służbowe krajowe i zagraniczne dla Banku Dojazdy pracowników Banku do pracy
2022	Podróże służbowe krajowe i zagraniczne dla Banku i spółek zależnych (kat. 6) Dojazdy pracowników Banku i spółek zależnych do pracy (kat. 7) Emisje WTT (kat. 3) Zużycia mediów w powierzchniach wynajmowanych podmiotom trzecim (kat. 13)
2023	Emisje z zakupionych produktów i usług (kat. 1) dla Banku Emisje WTT (kat. 3) dla Banku i spółek Generowane odpady (kat.5) dla Banku Podróże służbowe krajowe i zagraniczne dla Banku i spółek zależnych (kat. 6) Dojazdy pracowników do pracy (kat.7) dla Banku i spółek zależnych Emisje z użytkowania sprzedanych produktów (kat.11) dla Banku Zużycie mediów w powierzchniach wynajmowanych podmiotom trzecim (kat.13) dla Banku

Tabela 43. Kategorie Zakresu 3 uwzględnione w obliczeniach za 2023 rok

KATEGORIA	CZY UWZGLĘDNIONO W OBLICZENIACH?		
	BANK		SGK
	POLSKA	ODDZIAŁY ZAGRANICZNE	
kategoria 1. Zakupione produkty i usługi	Tak	Nie	Nie
kategoria 3. Działania związane z energią i paliwem	Tak	Tak	Tak
kategoria 5. Odpady w działalności	Tak	Nie	Nie
kategoria 6. Podróże służbowe	Tak	Tak	Tak
kategoria 6. Podróże służbowe - noclegi w hotelach	Tak	Nie	Nie
kategoria 7. Dojazdy pracowników	Tak	Tak	Tak
kategoria 7. Dojazdy pracowników - praca zdalna	Tak	Nie	Nie
kategoria 11. Użytkowanie sprzedanych produktów	Tak	Nie	Nie
kategoria 13. Aktywa w leasingu	Tak	Nie	Nie

Emisje gazów cieplarnianych zostały policzone zgodnie ze standardem Greenhouse Gas Protocol (GHG) Corporate Accounting and Reporting Standard w wersji zrewidowanej metodami market-based oraz location-based.

Nie przeprowadzano rekalkulacji emisji gazów cieplarnianych dla roku bazowego (2019).

Szczegółowe informacje na temat przyjętej metodyki obliczeń emisji oraz porównanie do roku bazowego zawiera Wykaz emisji gazów cieplarnianych PKO Banku Polskiego S.A. za 2023 rok (<https://www.pkobp.pl/relacje-inwestorskie/esg-w-grupie-pko-banku-polskiego/emisje-gazow-cieplarnianych/>).

W 2023 roku spadły emisje Grupy Kapitałowej Banku (-11,5%, r/r, Zakres 1 i 2, do 2022 roku), na co złożył się spadek emisji w Banku (-12,5%) i SGK (-8,1%). Zmiany te wynikały z:

- mniejszego zużycia paliw,
- decyzji zakupowych Banku, który w 2023 zakupił Gwarancje Pochodzenia Energii elektrycznej z OZE (źródła słoneczne i wiatrowe) w ilości 70 000 MWh (o 1 000 MWh więcej niż w 2022 roku), dla których wskaźnik emisji wynosi 0 kg CO₂ (obliczenia metodą market-based). Zakupiona energia elektryczna z OZE stanowiła 97,6% zużycia energii elektrycznej przez Bank. Zakup gwarancji pochodzenia przyczynił się do redukcji emisji o 45 570 MgCO₂e. Bank nie kupował energii ze źródeł jądrowych.
- zastosowanego wskaźnika emisji dla energii elektrycznej, użytego w obliczeniach metodą location-based. Zastosowany wskaźnik wyklucza emisje związane ze stratami przesyłowymi. Ponadto z roku na rok, krajowy wskaźnik emisji maleje na skutek wzrostu udziału OZE w krajowym miksie energetycznym,
- ze spadku zużycia zakupionej energii elektrycznej i ciepłej (-6,3% i -4,4%).
- ze zmniejszenia zużycia czynników chłodniczych.

Aby zapewnić porównywalność z rynkiem Bank policzył wskaźniki intensywności emisji gazów cieplarnianych. Do kalkulacji użyto łącznych emisji w zakresie 1+2 dla Grupy Kapitałowej Banku. W ten sposób otrzymano pełny obraz generowanego śladu węglowego, który jest skutkiem działalności operacyjnej.

Grupa kupowała energię elektryczną i ciepłą, nie nabywała pary technologicznej i chłodu.

ODPADY

Tabela 44. Odpady wytworzone przez Bank inne niż komunalne (w tonach)

	2023	r/r (%)	2022	2021
Razem	893	28	697	901
niebezpieczne*	15	-25	20	21
pozostałe	878	30	677	880
w tym:				
wielkogabarytowe	443	30	342	303
elektroniczne i elektryczne	302	49	203	366
magnetyczne i optyczne nośniki informacji	3	257	0,84	1
odpady z papieru i tektury (segregatory)	19	73	11	32
odpady z żelaza i stali	111	-8	120	178

* sprzęt elektryczny i elektroniczny taki jak klimatyzatory, zużyte monitory, lodówki

Wzrost ilości wytworzonych odpadów wielkogabarytowych wynika z likwidacji oddziałów i przeprowadzki pracowników do nowej lokalizacji w Warszawie. Wzrost ilości wytworzonych elektroodpadów (bankomaty, multisejfy, dyspensery) wynika z likwidacji oddziałów oraz przekwalifikowania oddziałów gotówkowych na bezgotówkowe.

Bank, jako wytwórca odpadów, planuje swoje działania, aby w pierwszej kolejności zapobiegać ich powstawaniu lub ograniczać ilość wytwarzanych odpadów. Bank podejmował następujące działania na rzecz ograniczania ilości wytwarzanych odpadów:

- naprawa urządzeń elektronicznych i elektrycznych zamiast przekazywania ich do utylizacji,
- naprawa wyposażenia meblowego,
- eliminacja korespondencji papierowej na rzecz elektronicznej,
- eliminacja odpadów plastikowych (rezygnacja z kapsułek do kawy, wody butelkowej, talerzyków, sztućców i kubeczków),
- zachęcanie klientów Banku do rezygnacji z korespondencji papierowej na rzecz elektronicznej,

- odsprzedaż zbędnych składników majątkowych zamiast przekazywania ich do utylizacji.

Bank podejmuje działania w zakresie zagospodarowania odpadów również poprzez sprzedaż składników majątkowych pracownikom Banku oraz darowizny we współpracy z Fundacją. Sprzedaż składników majątkowych odbywa przez specjalnie przygotowaną stronę intranetową. W 2023 roku Bank sprzedał 938 szt. składników majątkowych.

W 2023 roku Bank korzystał z umowy na odbiór odpadów innych niż komunalne z dotychczasowym dostawcą usług. Kontrahent posiada certyfikaty ISO 9001:2015 oraz 14001:2005. Odpady otrzymane od Banku kontrahent przekazuje następnym firmom do zagospodarowania, zgodnie z posiadanymi decyzjami i obowiązującymi regulacjami.

[GRI 306-2] Niebezpieczne odpady elektryczne i elektroniczne Bank przekazuje wyspecjalizowanej firmie, która je przetwarza i recykluje (w 100%).

Papierowa dokumentacja bankowa jest odbierana przez wyspecjalizowaną firmę i niszczona.

Dodatkowo w 2023 roku Bank prowadził selektywną zbiórkę odpadów komunalnych we wszystkich własnych lokalizacjach i w dużej części najmowanych.

W pozostałych podmiotach Grupy Kapitałowej Banku ilość wytworzonych odpadów zwiększyła się od 373 ton w 2022 roku do 358 ton w 2023 roku (odpady wytworzone, które zostały spalone lub trafiły na wysypisko).

5%

spadek zużycia papieru
A4 do poprzedniego roku

67%

spadek zużycia papieru
A4 przez ostatnie 7 lat

ZARZĄDZANIE FLOTA

Bank wymienił 84 pojazdy z silnikiem benzynowym na pojazdy niskoemisyjne z napędem hybrydowym. Rozpoczął również współpracę z firmą VivaDrive pilotażu elektro mobilności, gdzie sprawdzana jest podatność floty Banku na wdrożenie samochodów elektrycznych. Na koniec 2023 roku Bank posiadał 1578 samochodów, z czego 105 sztuk niskoemisyjnych, 1388 benzynowych oraz 85 diesli.

GOSPODAROWANIE POWIERZCHNIĄ

Bank kontynuował realizację projektu Flexidesk, którego celem jest stworzenie nowego środowiska pracy i umożliwienie pracy rotacyjnej i zdalnej poprzez dostosowanie powierzchni biurowej do elastycznego modelu pracy i zapewnienie standardu wyposażenia informatycznego. Efektem realizacji projektu jest utworzenie w 2023 roku w Krakowie 181 rotacyjnych stanowisk pracy i redukcja powierzchni biurowej w Banku o ok. 2 tys. m².

Podjęto decyzje o kontynuacji w 2024 roku projektu Flexidesk w Krakowie, Olsztynie, Toruniu oraz o realizacji nowych projektów w Gdyni i Wrocławiu. Spodziewana jest dalsza redukcja powierzchni o ok. 10 tys. m² oraz utworzenie ok. 740 rotacyjnych stanowisk pracy.

Bank optymalizował powierzchnię oddziałów. W rezultacie podjętych działań zredukowano powierzchnię oddziałów o ponad 11 tys. m² (z 339 tys. m² do 328 tys. m²).

Prowadzone są działania w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej nieruchomości Banku oraz zmniejszania zużycia energii dotyczące wymiany oświetlenia, termomodernizacji nieruchomości, klimatyzacji i wentylacji oraz sposobu ogrzewania.

Powierzchnia budynków i lokali Banku (własna i najmowana) wynosiła na koniec 2023 roku 789 tys. m² i wzrosła o 6,3 tys. m². Wzrost powierzchni całkowitej Banku wynika z przejęcia nowej powierzchni w najmie – Centrali Banku przy ul. Świętokrzyskiej 36 w Warszawie.

POZOSTAŁE DZIAŁANIA PRO-ŚRODOWISKOWE

Bank przygotował i przeprowadził pilotaż narzędzia do oceny wpływu realizacji projektów odtworzeniowych i inwestycyjnych na zużycie energii, poziom emisji, zmiany ilości odpadów niekomunalnych oraz zużycie wody. Narzędzie umożliwia zbieranie informacji o certyfikatach budynków i innych wskaźnikach wpływu projektu na środowisko. Na początku 2024 roku rozpoczęto wdrożenie narzędzia. Projekty, które generują skutki środowiskowe będą oznaczane w systemach informatycznych, co umożliwi zbieranie dodatkowych danych o projektach oraz prowadzenie analiz dotyczących osiągania przez projekty zaplanowanych efektów środowiskowych.

Założenia projektowe wpływające na kontrybucję do celów środowiskowych:

- Przeniesienie do nieruchomości o wyższym standardzie energetycznym (certyfikacja budynków, świadectwa energetyczne),

- Modernizacje nieruchomości oraz projekty infrastrukturalne kwalifikujące przedsięwzięcie jako wpływające na cel środowiskowy, m.in. montaż instalacji fotowoltaicznych, termomodernizacje budynków (ocieplenia, wymiana okien, drzwi), wymiany źródeł ciepła oraz oświetlenia, instalacje i modernizacje BMS, zużycie czynników chłodniczych,
- Optymalizacja powierzchni, likwidacje oddziałów (wpływ na ograniczenie zużycia energii, wody, zmiany ilości odpadów innych niż komunalne).

Bank prowadzi działania edukacyjne dotyczące środowiska. Przygotowano cykl spotkań dla pracowników #ESGo! na których przybliżono informacje o śladzie węglowym Banku.

B. POŚREDNIE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

POLITYKI

Jednym z narzędzi zarządzania ryzykiem kredytowym dla wybranych branż/sektorów są polityki kredytowe. Bank posiada następujące polityki: Odnawialnych Źródeł Energii, Sektora Energii Wysokoemisyjnej, Chemia-Ropa-Gaz, Nieruchomości przychodowe (przyjęta i wdrożona w 2022 roku), Budownictwo i materiały budowlane, Dealerzy samochodowi i firmy CFM, Publiczna służba zdrowia, Handel, JST (przyjęta i wdrożona w 2022 roku).

Poza wyżej wymienionymi politykami Bank (w segmencie korporacyjnym) na bieżąco śledzi zmiany i tendencje rynkowe w różnych branżach/sektorach, publikuje wewnętrzne materiały (np. ulotki branżowe określające aktualne trendy rynku) i organizuje spotkania branżowe. Te działania mają bezpośredni wpływ na wysoką jakość portfela kredytowego. Poniżej omówiono polityki, które mają wpływ na środowisko i klimat.

POLITYKA FINANSOWANIA SEKTORA ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII (OZE)	Przyjęta i wdrożona w 2020 roku dla Banku i Grupy Kapitałowej Banku. Rewizja w 02/2022 (rozszerzenie katalogu zabezpieczeń i źródeł spłaty). Cel: sukcesywne zwiększanie udziału w finansowaniu OZE. Motywacja: wspieranie ochrony środowiska naturalnego, zapobieganie globalnym zmianom klimatu, transformacja gospodarki Polski w stronę zerowej emisji netto. Polityka określa preferowane kierunki rozwoju portfela kredytowego w segmencie OZE. Koncentruje się szczególnie na finansowaniu projektów farm fotowoltaicznych oraz wiatrowych, ale umożliwia również finansowanie innych projektów. W ocenie projektów Bank analizuje między innymi: dokumenty formalno-prawne, parametry transakcji, źródła spłaty (np. wygrana aukcja OZE, umowa PPA), jak również zasoby kapitałowe i doświadczenie inwestora.
POLITYKA FINANSOWANIA SEKTORA ENERGII WYSOKOEMISYJNEJ	Przyjęta i wdrożona w 2019 roku dla Banku i Grupy Kapitałowej Banku, aktualizowana w 2020 (zaostrożenie warunków finansowania w celu szerzenia świadomości proekologicznej oraz wspierania i przyspieszenia eko-transformacji). Ulotka branżowa: 02/2022. Cel: stopniowa zmiana struktury portfela kredytowego poprzez sukcesywne ograniczanie zaangażowania wobec klientów i transakcji opartych na węglu jako nośniku energii (zbieżność z europejską polityką klimatyczną i dążeniem do zerowej emisji netto gospodarki Polski w roku 2050). Polityka obejmuje m.in. branże wydobywania węgla kamiennego i brunatnego, branże okołowęglowe (np. produkcja maszyn dla górnictwa, handel węglem i jego pochodnymi), wytwarzanie energii elektrycznej/ciepła (z wyłączeniem OZE) i działalności uzupełniające związane z energetyką (przesył, dystrybucja, elektrociepłownie). Główne założenia polityki: • w zakresie wydobywania węgla kamiennego i brunatnego (lignitu), produkcji pieców, palenisk i palników piecowych (dot. produkcji pieców węglowych) – redukcję zaangażowania (wyjątek węgiel koksowy jako surowiec wpisany na listę surowców krytycznych UE), • w zakresie produkcji energii/ciepła - niefinansowanie nowych źródeł opartych na węglu kamiennym i brunatnym oraz stopniową redukcję dotychczasowego zaangażowania, przy czym w 2022 roku, wobec wojny w Ukrainie oraz wzrostu cen surowców energetycznych i konieczności zapewnienia dostaw węgla z alternatywnych wobec Rosji kierunków, realizując wymiar społecznej odpowiedzialności, Bank zdecydował się na zwiększenie finansowania w sektorze ciepłowniczym oraz selektywne, przejściowe finansowanie transakcji związanych z bezpieczeństwem energetycznym (zakupy węgla), • ograniczanie finansowań na cele ogólne i przekształcanie ich w finansowania ESG, które służą poprawie efektywności energetycznej, zmianie miksu energetycznego bądź modernizacji sieci przesyłowych (dopuszcza się finansowanie inwestycji opartych na węglu pod warunkiem, że środki zostaną przeznaczone na cele modernizacyjne pozwalające na spełnienie wymogów środowiskowych; w takim przypadku istnieje obowiązek precyzyjnego określania celu finansowania i kontroli wykorzystania środków), • w zakresie branż okołowęglowych (np. produkcja maszyn dla górnictwa, handel węglem i produktami wytwarzanymi na jego bazie) – stopniowe ograniczanie zaangażowania, precyzyjne określanie celu finansowania i kontrola wykorzystania, dopuszczalne finansowanie podmiotów ze zdywersyfikowanym portfelem odbiorców lub produktów/usług (tj. generujących znaczące przychody z innych źródeł, nie związanych z górnictwem) lub przekształcających swoją działalność.
POLITYKA FINANSOWANIA SEKTORA CHEMIA, ROPA, GAZ	Przyjęta i wdrożona w 2019 roku dla Banku i Grupy Kapitałowej Banku. Ulotka branżowa: 09/2021. Polityka Finansowania Sektora Chemia, Ropa, Gaz określa m.in. ramy finansowania podmiotów działających w sektorach wydobywania ropy naftowej i gazu ziemnego, wytwarzania i dystrybucji paliw ciekłych i gazowych, produkcji i obrotu chemikaliami/wyrobami chemicznymi oraz produkcji i sprzedaży wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych. Bank przyjął strategię

	redukcji zaangażowania w przypadku działalności objętych Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/904 z 5 czerwca 2019 roku w sprawie zmniejszenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko oraz ostrożne podejście do branż górnictwa ropy naftowej i gazu czy produkcji chemikaliów, wyrobów chemicznych i wyrobów z gumy. Ostrożne podejście odzwierciedlone jest m.in. w rozpoznaniu spełnienia norm środowiskowych i wpływu na otoczenie oraz ocenie modelu biznesowego w zakresie koncepcji zrównoważonego rozwoju biznesu. Na przyszły kształt tej polityki mogą wpływać zmiany prawa UE np. w zakresie podejścia do wykorzystania gazu ziemnego w okresie transformacji energetycznej, a także rosnące wymagania w obszarze ESG.
POLITYKA NIERUCHOMOŚCI PRZYCHODOWYCH	Przyjęta i wdrożona w 2022 roku. Ulotka branżowa: 06/2022 (dla nieruchomości mieszkaniowych). Polityka określa ramy finansowania podmiotów na rynku nieruchomości komercyjnych oraz deweloperów na rynku nieruchomości mieszkaniowych i wskazuje na główne założenie, jakim jest współpraca z najlepszymi podmiotami na rynku, finansowanie aktywów najwyższej jakości, w najlepszych lokalizacjach oraz ograniczenie fazy spekulacyjnej. Polityka określa limity operacyjne koncentracji w tym poszczególnych rodzajów aktywów i geograficzne. Polityka określa rekomendowane parametry brzegowe dla transakcji, a także strukturę klauzul i zabezpieczeń. W ocenie modelu biznesowego i identyfikacji ryzyk polityka zaleca uwzględnianie koncepcji zrównoważonego rozwoju biznesu, w tym korzyści, które może przynieść biznes zarówno interesariuszom, społeczności lokalnej, jak i środowisku naturalnemu.
POLITYKA FINANSOWANIA PUBLICZNEJ SŁUŻBY ZDROWIA	Przyjęta i wdrożona w 2020 roku dla Banku i Grupy Kapitałowej Banku. Polityka wskazuje preferowane parametry transakcji oraz wprowadza dobre praktyki/standardy finansowania szpitali publicznych. Aspekt środowiskowy: gromadzenie, sortowanie, przechowywanie, przekazywanie, transport oraz sposób utylizacji odpadów szpitalnych (głównie medycznych) uregulowany przepisami prawa (m.in. Ustawa: o odpadach, Prawo Ochrony Środowiska => odpady komunalne => utylizacja zgodnie z przepisami gminnymi, odpady medyczne => utylizacja przez specjalistyczną firmę (gł. spalarnie)).

ESG W PROCESIE KREDYTOWYM

29 maja 2020 roku Europejski Urząd Nadzoru Bankowego wydał Wytyczne dotyczące udzielania i monitorowania kredytów (EBA/GL/2020/06), które obowiązują Bank od 30 czerwca 2021 roku. W wytycznych określono wewnętrzne zasady zarządzania, procesy i mechanizmy dotyczące ryzyka kredytowego i ryzyka kontrahenta, jak również wymogi związane z oceną zdolności kredytowej kredytobiorców. Zgodnie z wytycznymi, Bank każdorazowo ocenia wpływ czynników ESG na zdolność kredytową klienta z segmentu korporacyjnego oraz segmentu firm i przedsiębiorstw ocenianych z wykorzystaniem metody ratingowej. Bank uwzględnia dane o zużyciu energii i emisjach gazów cieplarnianych klienta oraz o jego planach redukcji emisji i dostosowania się do zmian klimatycznych.

W procesie kredytowym dokonywana jest również ocena związana z transakcją kredytową. Z jednej strony Bank ocenia wpływ danej transakcji kredytowej na kwestie ESG, z drugiej zaś sprawdza jak czynniki ESG wpływają na transakcję kredytową.

W ramach przeprowadzonej weryfikacji Bank klasyfikuje transakcje kredytowe do czterech kategorii oznaczonych odpowiednimi kolorami: transakcje z pozytywnym wpływem (zielona kategoria ESG), transakcje z neutralnym wpływem (biała kategoria ESG), transakcje z możliwie negatywnym wpływem (żółta kategoria ESG) oraz transakcje z istotnie negatywnym wpływem (brązowa kategoria ESG).

W ocenie czynników ESG Bank uwzględnia m. in. ryzyko zmiany klimatu i wpływu na działalność klienta, możliwy wpływ klienta na zmianę klimatu, czynniki związane z kapitałem ludzkim, czynniki dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa oraz czynniki związane z aspektami zarządzania (w tym kultury organizacji i nadzoru wewnętrznego). Bank poprzez odpowiednie narzędzia szacuje ryzyka ESG, ocenia je i kontroluje. Identyfikacja ryzyka ESG pozwala wskazywać projekty, które nie spełniają coraz wyższych wymogów środowiskowych i społecznych.

PRODUKTY GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU WSPIERAJĄCE DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z ŁAGODZENIEM ZMIAN KLIMATU I ADAPTACJĄ DO ZMIAN KLIMATU, KTÓRE NIE SĄ W PEŁNI DOSTOSOWANE DO TAKSONOMII

Zielona hipoteka (wspólna oferta Banku wraz z PKO Bankiem Hipotecznym S.A.)	Kredyt hipoteczny „Własny Kąt” dla budynków spełniających określone wskaźniki EP. Możliwość obniżenia marży kredytu po dostarczeniu świadectwa charakterystyki energetycznej dla nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie kredytu, dokumentującego spełnienie warunków w zakresie wskaźnika zapotrzebowania na energię pierwotną (EP) oraz okresu jego ważności. W 2023 rok upust na marżę został zwiększony od 0,02 p.p. do 0,1 p.p.
Kredyt termomodernizacyjny dla budynków wielorodzinnych (dla wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych, JST oraz klientów korporacyjnych) w ofercie Banku	Kredyt pozwala uzyskać bezzwrotną pomoc ze środków budżetu państwa w postaci premii termomodernizacyjnej albo premii remontowej z przeznaczeniem na spłatę 20% kwoty kredytu. Kredyt przeznaczony jest na cele związane z poprawą efektywności energetycznej budynków, zwiększenie izolacyjności cieplnej budynków i oszczędność energii. W 2023 roku wprowadzono możliwość udzielania takich kredytów wszystkim klientom korporacyjnym. Kredyt bez prowizji.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO S.A. ZA 2023 ROK
 sporządzone łącznie ze sprawozdaniem Zarządu z działalności PKO Banku Polskiego S.A.

Fundusz inwestycyjny „PKO Ekologii i Odpowiedzialności Społecznej Globalny” w ofercie PKO TFI S.A.	Aktywa funduszu są inwestowane w podmioty, które działają proekologicznie i których działania generują pozytywny wpływ na społeczeństwo. Pierwsza wycena: 23 października 2019 roku, stopa zwrotu na koniec 2023 roku: 33,06%.
Fundusz inwestycyjny „PKO Obligacji Globalny” w ofercie PKO TFI S.A.	Subfundusz obligacyjny, który lokuje część swoich aktywów (min. 50%) w instrumenty dłużne służące finansowaniu zrównoważonego rozwoju, w tym m.in. w zielone obligacje. Inwestowanie w ten fundusz oznacza wspieranie jednocześnie inicjatyw, które mają pozytywny wpływ na środowisko, takie jak: rozwój energetyki odnawialnej, modernizacja infrastruktury transportowej, zwiększanie efektywności energetycznej budynków itp. Fundusz promuje aspekty środowiskowe lub społeczne w rozumieniu art.8 Rozporządzenia SFDR od 25.08.2023.
Ekopożyczka na zakup i instalację paneli fotowoltaicznych oraz innych urządzeń i pojazdów ekologicznych do kwoty 50 tys. PLN (w ofercie Banku dla osób fizycznych)	Okres spłaty - od 2 do 120 miesięcy, oprocentowanie 8,99%, a przewidziano za udzielenie pożyczki 2 lub 5%. W terminie 3 miesięcy od daty otrzymania pożyczki klient powinien dostarczyć fakturę potwierdzającą zakup urządzeń fotowoltaicznych na min. 85% kwoty pożyczki. W przeciwnym razie oprocentowanie zostanie podwyższone do aktualnego poziomu odsetek maksymalnych. W 2020 roku Bank wprowadził możliwość uzyskania Ekopożyczki bez konieczności posiadania konta.
Transakcje na rynku uprawnień do emisji CO ₂ – Swap Towarowy i Forward Towarowy	Transakcje dla klientów korporacyjnych Banku, którzy zgodnie z regulacjami systemu EU ETS są zobowiązani do corocznego umarzania tych uprawnień. Klienci mogą dokonywać obrotu tymi transakcjami i zabezpieczać się przed zmianami cen uprawnień do emisji.
Gwarancje FG POIR (BIZNESMAX) z BGK (w ofercie Banku)	Możliwość zabezpieczania kredytów przeznaczonych na tzw. inwestycje proekologiczne, m.in. gospodarka obiegu zamkniętego, elektromobilność, odnawialne źródła energii. Firma powinna realizować projekt o charakterze innowacji proekologicznej z efektem ekologicznym.
Leasing pojazdów elektrycznych (oferta PKO Leasing S.A.)	Umowa PKO Leasing i Masterlease z Bankiem Ochrony Środowiska S.A. w ramach realizacji rządowego programu „Mój elektryk”. Pomoc świadczona klientom w uzyskaniu dofinansowania w ramach programu do zakupu pojazdu z napędem elektrycznym lub wodorowym połączona z ofertą usług leasingowych.
Finansowanie punktów i stacji ładowania pojazdów elektrycznych (w ofercie PKO Leasing S.A. dla przedsiębiorstw)	Leasing lub pożyczka dostępna dla wszystkich przedsiębiorców. Opłata wstępna od 10%, okres finansowania od 48 do 60 miesięcy. Finansowanie punktów ładowania o mocy do 22kW, dużych stacji ładowania oraz obiektów budowlanych z zainstalowaniem co najmniej jednym punktem ładowania o dużej mocy. Możliwość sfinansowania magazynów energii.
Finansowanie urządzeń fotowoltaicznych (w ofercie PKO Leasing dla przedsiębiorstw)	Leasing lub pożyczka na finansowanie urządzeń fotowoltaicznych. Opłata wstępna od 10%, okres finansowania do 72 miesięcy, przedmiot finansowania: panele i koszty instalacji urządzeń. Moduł może być zainstalowany na dachu lub gruncie. Możliwość sfinansowania turbin wiatrowych, pomp ciepła, oraz innych urządzeń do wytwarzania energii przez prosumentów.
Najem samochodów elektrycznych (w ofercie Masterlease)	Poszerzenie oferty najmu długoterminowego o samochody elektryczne w ramach programu „Mój Elektryk”
Zielone lokaty strukturyzowane	25-miesięczna lokata strukturyzowana oparta na koszyku akcji spółek liderów zrównoważonego rozwoju oferowana w okresie subskrypcji od 18.07.2022 do 1.08.2022. 25-miesięczna lokata strukturyzowana, nieodnawialna, oparta na koszyku akcji spółek zrównoważonego rozwoju II - wybrane spółki posiadają wysokie oceny w zakresie zrównoważonego rozwoju (ESG); odsetki dla klienta zależą od zmiany cen akcji spółek w trakcie trwania lokaty. Lokata oferowana w okresie subskrypcji od 15.03.2023 do 29.03.2023.
Zielone listy zastawne PKO Banku Hipotecznego S.A.	W 2019 roku PKO Bank Hipoteczny S.A. wyemitował pierwsze w Polsce zielone listy zastawne. Łączna wartość dwóch emisji przeprowadzonych w 2019 roku wynosiła 500 mln PLN. W 2022 roku Bank Hipoteczny S.A. wyemitował po raz pierwszy zielone listy zastawne denominowane w EUR o wartości 500 mln EUR. Bank Hipoteczny S.A. systematycznie buduje portfel kredytów, które kwalifikują się do sfinansowania środkami pozyskanymi z emisji zielonych listów zastawnych. Wartość takiego portfela na koniec 2022 roku wynosiła 5 794 mln PLN i ponad dwukrotnie przekraczała wartość wyemitowanych zielonych listów zastawnych. Portfel kredytów sfinansowanych z emisji zielonych listów zastawnych został zweryfikowany przez zewnętrzną firmę (Sustainalytics), która potwierdziła poprawność wykorzystania środków. Portfel kredytów hipotecznych kwalifikujących się do sfinansowania przychodami z zielonych listów zastawnych umożliwia roczne oszczędności energii w wysokości 256 428 MWh oraz unikanie rocznych emisji gazów w wysokości 96 160 tCO ₂ (wartość wyższa niż roczne emisje gazów cieplarnianych całej Grupy Kapitałowej Banku).
Obligacje zrównoważonego rozwoju (sustainability-linked bonds)	Emisje zielonych obligacji, gdzie środki pozyskane z emisji posłużą na finansowanie celów powiązanych ze zrównoważonym rozwojem.
Kredyty powiązane z celami zrównoważonego rozwoju (sustainability-linked loans)	Kredyty na cele ogólne lub inwestycyjne, w których wysokość marży jest powiązana z realizacją celów w zakresie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstwa w obszarach ESG.
Kredyt ekologiczny na modernizację infrastruktury – z dotacją od Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK)	Kredyt udostępniony we współpracy z BGK na inwestycje obniżające zużycie energii w firmie (np. modernizacja budynków, maszyn i urządzeń). Celem inwestycji ma być obniżenie zużycia energii co najmniej o 30%. Zwrot do 80 % wydatków na inwestycję.

Pożyczka na finansowanie farm
fotowoltaicznych (projekty
inwestycyjne)

Oferta dla klientów prowadzących działalność w formie spółek prawa handlowego. Finansowanie dotyczy urządzeń fotowoltaicznych wraz z usługą montażu posadowionych na gruncie z przeznaczeniem na produkcję energii na sprzedaż.

UDZIAŁ PORTFELA KREDYTOWEGO DLA BRANŻ WYSOKOEMISYJNYCH

W 2023 roku udział kredytów dla klientów z branż wysokoemisyjnych wyniósł 0,19% (przy limicie tolerancji dla Banku $\leq 1,6\%$ i Grupy Kapitałowej Banku $\leq 1,6\%$) wobec wartości na koniec 2022 roku wynoszącej 0,38% (więcej w rozdziale 13.7.7 - Mierniki i cele).

Bank dostosowuje swoje procesy identyfikacji, oceny i kontroli ryzyka ESG do obowiązujących regulacji, m.in. Taksonomii UE. Dla potrzeb identyfikacji aktywów pod względem kwalifikowalności i zgodności z Taksonomią UE, w grudniu 2023 Bank wprowadził zasady klasyfikacji finansowania zrównoważonego rozwoju, które pozwolą na wyodrębnienie finansowania o pozytywnym wpływie na środowisko naturalne i o pozytywnym wpływie społecznym. Zainicjowane działania będą miały wpływ na proces kredytowy w przyszłych okresach sprawozdawczych.

13.7.7 KLIMAT

Bank z uwagą śledzi informacje o zmianach klimatycznych, które wynikają z działalności człowieka i jest świadomy odpowiedzialności, która ciąży na przedsiębiorstwach w zakresie przestrzegania zobowiązań zapisanych w Porozumieniu Paryskim. Bank chce osiągać cele biznesowe w taki sposób, aby wpływ działalności operacyjnej i produktowej na zmiany klimatyczne oraz wpływ zmian klimatycznych na działalność biznesową był jak najmniejszy. W swoich działaniach Bank chce wspierać realizację długoterminowego celu Porozumienia Paryskiego – wzrost globalnej średniej temperatury poniżej 2°C względem poziomu z czasów przedprzemysłowych.

Od 2019 roku Bank liczy poziom emisji gazów cieplarnianych z działalności operacyjnej (dla Banku i dla Grupy Kapitałowej Banku). W 2021 roku przyjął ambitne cele krótkookresowe dotyczące redukcji emisji GHGs Banku w zakresie 1 i 2, uzgodnione z celami Porozumienia Paryskiego (rozliczenie w Sprawozdaniu Zarządu z działalności za 2022 rok). W Strategii na lata 2023–2025 przyjęto nowe cele klimatyczne i ich rozliczenie przedstawiono w rozdziale 13.4. Bank koncentruje się na poprawie i poszerzeniu kategorii pomiaru emisji GHGs generowanych przez Bank we wszystkich trzech zakresach. Dodatkowo Bank eliminuje źródła energii o wysokiej emisyjności, kupuje energię pochodzącą z OZE, podejmuje działania ograniczające zużycie energii (np. instalacje fotowoltaiczne w wybranych nieruchomościach Banku).

Bank jest świadomy wpływu swojego portfela kredytowego na klimat oraz wpływu ryzyka zmiany klimatu na portfel kredytowy. Bank przyjął polityki kredytowe dla sektora wysokoemisyjnego, OZE oraz chemii, ropy i gazu. Celem polityki dla sektora wysokoemisyjnego jest sukcesywne ograniczanie zaangażowania wobec klientów i transakcji opartych na węglu jako nośniku energii (zbieżność z europejską polityką klimatyczną i dążeniem do zerowej emisyjności netto w roku 2050) oraz brak finansowania nowych źródeł produkcji energii opartych na węglu kamiennym i brunatnym. Z kolei polityka OZE zakłada sukcesywne zwiększanie finansowania w działalność związaną z energią odnawialną.

W ramach prac nad Strategią Banku 2023–2025 Bank podjął próbę oszacowania wielkości emisji swojego portfela kredytowego. Bank nie posiada pełnych danych o emisyjności swoich klientów, przy czym część z nich nie ma również takiej wiedzy o sobie. W celu oszacowania emisji posłużono się danymi o średniej emisyjności branży. Szacowane emisje produktowe w Zakresie 3 przekraczają ponad 300 razy raportowane emisje Banku w Zakresie 1 i 2. W nowej strategii Bank zadeklarował, że rozpocznie kalkulacje emisji w Zakresie 3 i przygotuje trajektorię redukcji emisji opartą na podejściu naukowym. Więcej informacji na temat kalkulacji emisji w Zakresie 3 zawarto w części Mierniki i cele.

Bank ujawnia informacje związane z klimatem zgodnie z rekomendacją TCFD (Task Force on Climate-related Financial Disclosures). Wytyczne te mają na celu zachęcenie instytucji finansowych i przedsiębiorstw niefinansowych do ujawniania informacji dotyczących ryzyka i szans związanych z klimatem. Wytyczne skupiają się wokół czterech obszarów tematycznych: Zarządzanie, Strategia, Zarządzanie ryzykiem, Mierniki i cele. Bank od kilku lat dokonuje ujawnień klimatycznych w CDP Disclosure Insight Action przy zastosowaniu rekomendacji TCFD i za 2023 rok jako jeden z ośmiu polskich banków uzyskał ocenę ujawnień w obszarze zmian klimatycznych („D”).

UJAWNIEŃ ZWIĄZANE Z KLIMATEM WEDŁUG STANDARDU TCFD

ZARZĄDZANIE

Zarząd Banku określa ramy ryzyka, nadzoruje realizację postawionych celów, strategii i polityk oraz określa zasady zarządzania nimi w kontekście zarządzania ryzykiem z zakresu ochrony środowiska. Za koordynację i zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka ESG i ich wpływu na ryzyko funkcjonowania Banku odpowiedzialne są jednostki zgodnie z kompetencjami.

Komitety funkcjonujące w Banku w zakresie swoich zadań i kompetencji podejmują decyzje, wydają rekomendacje, zalecenia i opinie dotyczące działań związanych z ryzykiem ESG.

W 2023 roku powstał Komitet Zrównoważonego Rozwoju, który podejmuje decyzje niezbędne do realizacji celów strategicznych Banku i Grupy Kapitałowej Banku w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz sprawuje nadzór nad zarządzaniem wpływem czynników ESG na Bank i Grupę Kapitałową Banku. W skład Komitetu wchodzi wszyscy członkowie Zarządu Banku oraz dyrektorzy większości obszarów. Pracom Komitetu przewodniczy Prezes Zarządu lub Wiceprezes Zarządu kierujący pracami Zarządu Banku, a jego zastępcą jest Wiceprezes Zarządu nadzorujący Obszar Zarządzania Ryzykiem.

Pod koniec 2022 roku w Banku został utworzony Departament Zrównoważonego Rozwoju ESG, podlegający Prezesowi Zarządu. Jego zadaniem jest zapewnianie zgodności działania Banku i Grupy Kapitałowej Banku z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa i innymi regulacjami zewnętrznymi dotyczącymi zrównoważonego i odpowiedzialnego rozwoju ESG oraz koordynacja działań zapewniających realizację celów strategicznych Banku i Grupy Kapitałowej Banku dotyczących ESG.

Departament Ryzyka Kredytowego jest odpowiedzialny za rozwój oraz tworzenie rozwiązań i narzędzi wspierających zarządzanie ryzykiem w zakresie ESG, w tym pozyskiwanie informacji na potrzeby zarządzania ryzykiem ESG oraz implementację rozwiązań wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów prawa (m. in. Taksonomia UE, ujawnienie 3 filarowe) lub regulacji organów nadzoru lub kontroli dotyczących zarządzania ryzykiem ESG. Departament jest odpowiedzialny również za monitorowanie strategicznych limitów na ryzyko kredytowe i strategicznych limitów dotyczących ryzyka klimatycznego w zakresie ryzyka kredytowego, monitorowanie wykorzystania wewnętrznych limitów portfelowych, w szczególności w zakresie limitów dotyczących ryzyka klimatycznego, koordynowanie wdrażania spójnych standardów zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku dotyczących ograniczania wpływu czynników klimatycznych na poszczególne rodzaje ryzyka, w szczególności na poziom ryzyka portfela kredytowego Banku.

Departament Programów Publicznych ESG jest odpowiedzialny za wspieranie rozwoju oferty Banku dla klientów bankowości: firm, przedsiębiorstw i korporacyjnej w zakresie produktów i usług powiązanych z programami publicznymi i unijnymi, w tym wspierającymi zrównoważony rozwój ESG, w szczególności transformację klimatyczną.

STRATEGIA

Bank przyjął Strategię na lata 2023-2025, w której określił ambicje klimatyczne w następujący sposób:

- ograniczenie emisji własnych CO₂ Banku poprzez modernizację oddziałów i biur oraz elektryfikację floty;
- zwiększenie udziału energii z certyfikatami zielonego pochodzenia;
- osiągnięcie net-zero w zakresie 1 i 2 do 2030 roku.

W obszarze ryzyka Bank zamierza:

- rozszerzyć proces scoringowy i analizy portfela o aspekty ESG;
- budować ekspertyzy sektorowe;
- przeprowadzać stress testy klimatyczne.

W odniesieniu do finansowania Bank chce:

- rozbudować ofertę produktową wspierającą zrównoważony rozwój;
- wyznaczyć priorytetowe sektory i klientów do wsparcia w dekarbonizacji;
- finansować skomplikowane inwestycje transformacyjne;
- rozpocząć kalkulacje emisji w Zakresie 3 w ramach przygotowania trajektorii redukcji opartej na podejściu naukowym.

Bank stale analizuje możliwy wpływ trendów związanych ze zmianą klimatu poprzez identyfikację szans i zagrożeń dla swojej działalności operacyjnej oraz perspektyw rozwoju. Jedną z podstawowych szans związanych z działaniami na rzecz ochrony klimatu jest możliwość poszerzenia oferty produktowej Grupy Kapitałowej Banku w zakresie finansowania projektów zrównoważonych i transformacyjnych, także z wykorzystaniem środków publicznych.

Bank dostrzega nowe możliwości finansowania niskoemisyjnych produktów i usług oraz finansowania transformacji energetycznej klientów w kierunku działalności niskoemisyjnej i odpornej na zmiany klimatu. Oferta ta jest dostosowana do zmieniających się potrzeb wszystkich klientów w Grupie Kapitałowej Banku (klienta korporacyjnego, firm i przedsiębiorstw oraz klienta indywidualnego). W rezultacie podjętych działań Bank zamierza stać się liderem najwyższego wolumenu nowego finansowania projektów zrównoważonych i transformacyjnych.

Uwzględniając cele strategiczne w zakresie zrównoważonego rozwoju, rozumianego jako pozytywny wpływ na środowisko naturalne, społeczeństwo wraz z zapewnieniem przestrzegania zasad ładu korporacyjnego, Bank przyjął w grudniu 2023 roku „Zasady klasyfikacji finansowania zrównoważonego rozwoju w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A.”. Zasady uwzględniają wymogi stawiane przez międzynarodowe standardy oraz otoczenie regulacyjne, w szczególności wynikające z Taksonomii UE oraz Europejskiej zielonej obligacji (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2631). Zasady podlegają regularnemu przeglądowi, nie rzadziej niż raz na kwartał. Wnioski z przeglądu przedstawiane są Komitetowi Zrównoważonego Rozwoju.

Bank jest w trakcie wdrażania postanowień wynikających z Zasad, w szczególności w zakresie procesów biznesowych i sprawozdawczych, a także związanych z tym systemów informatycznych. Jednocześnie trwa proces dostosowywania oferty do wymogów stawianych produktom o pozytywnym wpływie na środowisko naturalne.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

Bank jest świadomy potencjalnego wpływu zmian klimatycznych na działalność operacyjną. W horyzoncie długo- i średnioterminowym identyfikuje następujące czynniki ryzyka fizycznego i ryzyka związanego z przejściem na gospodarkę niskoemisyjną:

- wzrost częstotliwości i gwałtowności nietypowych zjawisk pogodowych (burze, powodzie, pożary, fale upałów) może prowadzić do utraty części dochodów, zmniejszając zdolności do obsługi zadłużenia oraz do obniżenia wartości zabezpieczeń (ryzyko kredytowe);
- klęski żywiołowe i nagłe zjawiska pogodowe mogą spowodować nagły wzrost zapotrzebowania na środki pieniężne (ryzyko płynności);
- rosnące ceny uprawnień do emisji gazów cieplarnianych mogą istotnie zmienić sytuację finansową i zdolność do obsługi zobowiązań przez spółki działające w sektorach wysokoemisyjnych: energetyka, sektor paliwowy, transport i logistyka (ryzyko kredytowe);
- brak sukcesu rynkowego pro-ekologicznych technologii finansowanych przez Bank może prowadzić do utraty części dochodów (ryzyko finansowania);
- konieczność ponoszenia przez klienta Banku wysokich nakładów inwestycyjnych w obszarze transformacji energetycznej może prowadzić do zmniejszenia wartości ekonomicznej ekspozycji kredytowej na skutek pogorszenia się zdolności klienta do obsługi zobowiązań (ryzyko kredytowe);
- finansowanie wysokoemisyjnych sektorów negatywnie postrzeganych przez interesariuszy, uczestników rynku i agencje ratingowe, może przełożyć się na wizerunek Banku (ryzyko utraty reputacji);
- nagłe przeszacowanie papierów wartościowych i instrumentów pochodnych, na przykład w odniesieniu do produktów związanych z branżami dotkniętymi aktywami osieroconymi, może spowodować stratę finansową Banku (ryzyko rynkowe, ryzyko płynności);
- konieczność przeprowadzenia kapitałochłonnej transformacji energetycznej przez klientów Banku, może spowodować zmniejszenie depozytów (ryzyko płynności);
- obniżenie ratingu ESG Banku może utrudnić pozyskanie nowych inwestorów oraz spowodować wzrost kosztu finansowania (ryzyko płynności).

Branża, w której Grupa Kapitałowa Banku prowadzi działalność operacyjną nie ma istotnego bezpośredniego wpływu na klimat. Wpływ ten przejawia się przede wszystkim pośrednio poprzez finansowanie udzielane klientom. Dlatego Bank każdorazowo uwzględnia w ocenie ryzyka transakcji kredytowych ocenę wpływu na środowisko, kwestie społeczne oraz kwestie związane z zarządzaniem. Wnioski z ocen znajdują odzwierciedlenie w ratingu klienta i strukturyzacji transakcji.

W Banku przeprowadzany jest szereg projektów i analiz na poziomie klienta i portfela mających na celu tworzenie rozwiązań i narzędzi wspierających zarządzanie ryzykiem w zakresie ESG. Bank analizuje ekspozycje w portfelu bankowym wrażliwe na:

- wpływ długotrwałych i nagłych zdarzeń fizycznych związanych ze zmianą klimatu według sektora i lokalizacji geograficznej działalności klienta lub miejsca zabezpieczenia w postaci nieruchomości. Bank wykorzystuje w swoich analizach modele klimatyczne (projekt KLIMADA 2.0) opublikowane przez Instytut Ochrony Środowiska Państwowy Instytut Badawczy, w ramach których analizowany jest scenariusz RCP8.5 (utrzymanie aktualnego tempa wzrostu emisji gazów cieplarnianych, w formule „business as usual”, średnia temperatura Ziemi wzrośnie o 4.5° względem epoki przedindustrialnej) dla okresów dekadowych 21-30; 31-40; 41-50. Bank wykorzystuje skalę ryzyka narażenia na ryzyko fizyczne od 1 do 5 (1 – niskie, 5 – bardzo wysokie). W Raporcie „Adekwatność Kapitałowa i inne informacje Grupy Kapitałowej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego S.A. podlegające ogłoszeniu według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku” (dalej: Raport ujawnieniowy F3) Bank ujawnia występowanie ryzyka fizycznego we wszystkich lokalizacjach geograficznych, dla których ryzyko wystąpienia długotrwałego i gwałtownego zjawiska fizycznego jest bardzo wysokie;
- ryzyko transformacji związane z przejściem na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu według sektorów, które w dużym stopniu przyczyniają się do zmiany klimatu. W oparciu o ekspercki przegląd portfela przedsiębiorstw niefinansowych Bank dokonał identyfikacji podmiotów działających w branżach paliw kopalnych, paliw olejowych, gazu ziemnego oraz przedsiębiorstw produkujących energię elektryczną. Mając na względzie cele związane z ograniczeniem wpływu na klimat, Bank zdecydował o stopniowej zmianie struktury portfela kredytowego wdrażając polityki kredytowe, m.in.: w zakresie Sektora Energii Wysokoemisyjnej czy Chemia-Ropa-Gaz.

Budynki odpowiadają w Unii Europejskiej za około 40% zużycia energii. W związku z istotnym udziałem sektora nieruchomości w poziomie zużycia energii ogółem, Bank analizuje ekspozycje w swoim portfelu kredytowym, które są powiązane z zabezpieczeniem w postaci nieruchomości zabudowanej na podstawie wielkości wskaźnika zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną (EP). Dla części nieruchomości Bank posiada rzeczywiste wartości wskaźnika EP określone w świadectwach energetycznych, udostępnianych w Centralnym Rejestrze Charakterystyki Energetycznej Budynków prowadzonym przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii. Dla nieruchomości, dla których Bank nie dysponuje świadectwami charakterystyki energetycznej, wielkość wskaźnika EP została oszacowana metodą ekspercką w oparciu o rodzaj nieruchomości i rok budowy. Co istotne, w procesie wyceny zabezpieczeń kredytowych klientów korporacyjnych Bank wprowadził wymóg przedłożenia wraz z operatem szacunkowym certyfikatów wydanych dla danej nieruchomości w zakresie zgodności ze standardami środowiskowymi, w szczególności świadectwa charakterystyki energetycznej. Jeśli nieruchomość generuje ponadprzeciętne ryzyko, w szczególności ryzyko środowiskowe, może stanowić jedynie zabezpieczenie wspierające.

Szczegółowe informacje na temat portfela kredytowego Grupy Kapitałowej Banku zabezpieczonego nieruchomościami w podziale na koszyki efektywności energetycznej zgodnie z wartością wskaźnika EP znajdują się w Raporcie ujawnieniowym F3.

Podstawowym narzędziem analitycznym wykorzystywanym w ramach zarządzania ryzykiem klimatycznym w instytucjach finansowych są stress testy klimatyczne. Bank opracował metodykę i narzędzia do przeprowadzania stress testów klimatycznych. Metodyka oparta jest na modyfikacji sprawozdań finansowych klientów, uwzględnia kluczowe czynniki mające wpływ na sytuację finansową klientów i wartość zabezpieczeń takie jak: ceny gazów cieplarnianych (GHG), nakłady inwestycyjne, energochłonność budynków oraz ryzyko związane z suszami. Zastosowanie scenariuszy obejmujących horyzont czasowy 1 roku, 3 lat i 30 lat pozwala na dokładną analizę ryzyka zarówno

krótkoterminowego, jak i długoterminowego. Zadanie opracowania stress testów klimatycznych jest kamieniem milowym określonym w Strategii Banku. Całość prac zakończy się 30 czerwca 2024 roku wraz z analizą wpływu na portfel kredytowy Banku.

Bank bierze udział w jednorazowym badaniu pozasprawozdawczym dotyczącym scenariuszy ryzyka klimatycznego w kontekście unijnego pakietu „FIT-for-55” organizowanym przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego, za pośrednictwem Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego.

W Obszarze Zarządzania Ryzykiem ESG Bank realizuje zadania mające na celu zapewnienie zgodności z poniższymi regulacjami zewnętrznymi:

- Taksonomia UE (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2020/852 z 18 czerwca 2020 roku w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 wraz z rozporządzeniami delegowanymi) - Grupa Kapitałowa Banku po raz pierwszy w 2024 roku ma obowiązek przedstawienia kluczowego wskaźnika wyników, tj. wskaźnika zielonych aktywów (GAR), który określa procentowy udział aktywów Grupy Kapitałowej Banku finansujących działalność gospodarczą zgodną z systematyką (zrównoważoną środowiskowo) w porównaniu do wszystkich aktywów Grupy Kapitałowej Banku. W 2023 roku Bank rozpoczął pracę nad wdrożeniem narzędzia wspierającego ocenę spełnienia technicznych kryteriów kwalifikacji Taksonomii UE w formie ankiet taksonomicznych. Ankiety taksonomiczne będą integralną częścią procesu określania/klasyfikacji zrównoważonych aktywów.
- Implementacyjne Standardy Techniczne - Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2022/2453 z dnia 30 listopada 2022 roku zmieniające wykonawcze standardy techniczne określone w rozporządzeniu wykonawczym (UE) 2021/637 w odniesieniu do ujawniania informacji na temat ryzyka z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego zgodnie z art. 449a Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012. Bank wypracowuje zasady ujawnień informacji na temat ryzyka ESG zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem wdrażającym wykonawcze standardy techniczne (ITS). Z uwagi na ograniczoną dostępność części danych według stanu na 31 grudnia 2023 roku, ujawnienia informacji opierają się na danych rzeczywistych oraz danych oszacowanych w sposób ekspercki. Szczegółowe informacje na temat tego ujawnienia znajdują się w Raporcie ujawnieniowym F3.

Bank prowadzi prace mające na celu rozbudowę systemów informatycznych służących do gromadzenia, agregowania i zarządzania danymi z obszaru zrównoważonego rozwoju.

MIERNIKI I CELE

Monitorowanie ryzyka ESG odbywa się za pomocą, wprowadzonego w 2021 roku do strategii zarządzania ryzykiem, strategicznego limitu tolerancji w zakresie ekspozycji na klientów z branż wysokoemisyjnych. Miarą tolerancji tego ryzyka jest iloraz wartości kredytów dla klientów z branż wysokoemisyjnych i wartości sumy bilansowej Banku. Według stanu na dzień 31.12.2023 roku, udział kredytów dla klientów z branż wysokoemisyjnych wyniósł 0,19% (przy limicie tolerancji dla Banku $\leq 1,6\%$ i Grupy Kapitałowej Banku $\leq 1,6\%$) wobec wartości na koniec 2022 roku wynoszącej 0,38% (przy limicie tolerancji dla Banku $\leq 0,8\%$ i Grupy Kapitałowej Banku $\leq 0,8\%$). Limit tolerancji został zwiększony o 0,8 p.p. dla Banku w celu umożliwienia finansowania transformacji energetycznej kraju. Limit ten jest monitorowany kwartalnie i raportowany do Zarządu Banku. Bank zdecydował się na zwiększenie finansowania w sektorze ciepłowniczym oraz selektywne, przejściowe finansowanie transakcji związanych z bezpieczeństwem energetycznym (zakupy węgla) wobec wojny w Ukrainie oraz wzrostu cen surowców energetycznych i konieczności zapewnienia dostaw węgla z alternatywnych wobec Rosji kierunków, realizując wymiar społecznej odpowiedzialności.

Aktualnie Bank prowadzi prace w zakresie określenia emisyjności portfela aktywów Banku (zakres 3). W celu realizacji tego zadania, w 2023 roku Bank przystąpił do organizacji Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF), która opracowała jednolity, globalny standard liczenia i raportowania emisji gazów cieplarnianych dla sektora finansowego. Metodyka PCAF pozwala określić wielkość emisji gazów cieplarnianych związanych m.in. z kredytami korporacyjnymi, papierami wartościowymi i kredytami hipotecznymi. Wyniki kalkulacji emisyjności gazów cieplarnianych dla branż określonych we wzorze nr 1 i wzorze nr 3 Implementacyjnych Standardów Technicznych zostaną przedstawione w Raporcie ujawnieniowym F3 według stanu na dzień 30 czerwca 2024 roku.

Dzięki określeniu poziomu finansowania emisji Zakresu 3 możliwe będzie zobowiązanie się Banku do wyznaczenia na kolejne lata ścieżki dekarbonizacji portfela kredytowego. Ścieżka dekarbonizacji zostanie opracowana w oparciu o naukowe podejście, aby przyczynić się do ograniczenia globalnego ocieplania planety.

W rozdziale 13.7.6 przedstawiono wartości emisji w pozostałych zakresach.

13.7.8 ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

A. ZRÓWNOWAŻONE FINANSOWANIE (SFDR)

W 2023 roku PKO TFI zaoferowało dwa „zielone” subfundusze wydzielone w ramach PKO Parasolowy – fio: „PKO Ekologii i Odpowiedzialności Społecznej Globalny” oraz „PKO Obligacji Globalny”. Obydwa subfundusze zaliczane są do grupy produktów jasnozielonych plus, czyli wypełniających wymogi art. 8 rozporządzenia SFDR i posiadających dodatkowo zrównoważone inwestycje (w rozumieniu art.2 pkt 17 SFDR). Jednocześnie PKO TFI uruchomiło stronę internetową poświęconą „zielonym inwestycjom” ([Zielone inwestycje \(ESG\) \(pkotfi.pl\)](https://www.pko.pl/zielone-inwestycje-esg)). Ujawnienia z art. 10 SFDR dla subfunduszy „PKO Ekologii i Odpowiedzialności Społecznej Globalny” oraz „PKO Obligacji Globalny” są dostępne na ww. stronie.

B. ZRÓWNOWAŻONE FINANSOWANIE (MIFID)

W 2023 roku PKO TFI wraz z grupą roboczą utworzoną przy Izbie Zarządzających Funduszami i Aktywami podejmowało działania zmierzające do wypracowania rozwiązania, które spełniałoby wymogi Rozporządzenia

Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2023 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu, trybu oraz warunków prowadzenia działalności przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych, które zaczęło obowiązywać z dniem 24/01/2024.

PKO TFI dokonało analizy i zmian w procesie ankietowania klientów, gdzie w pytaniach dot. celów inwestycyjnych określanych przez klienta uwzględniono możliwość dokonywania inwestycji z uwzględnieniem celów dot. zrównoważonego rozwoju (ESG). Tym samym, jeżeli klientowi zależy wyłącznie na inwestycji w takie rozwiązania to w przedstawianym mu wyniku ankiety zaprezentowane zostaną wyłącznie subfundusze spełniające wymogi SFDR, natomiast wszystkie inne subfundusze, które tych wymogów nie spełniają znajdują się poza jego grupą docelową (zmiany wdrożone 12/01/2024).

Dodatkowo zmiany objęły serwis transakcyjny www.i-fundusze.pl, gdzie informacja o spełnianiu przez dany subfundusz wymogów SFDR jest wyświetlana na ekranie w postaci infotypu przy danym subfunduszu, z uwzględnieniem kategorii wynikających z udzielonych w ankiecie odpowiedzi.

W 2023 roku Bank dostosował treść Zasad zarządzania produktami objętymi MIFID w Banku do wprowadzonych w listopadzie 2022 roku zmian w systemach informatycznych polegających na uwzględnieniu w procesie zarządzania produktowego celów klienta związanych ze zrównoważonym rozwojem oraz czynników zrównoważonego rozwoju (ESG). Bank rozszerzył kryteria określania negatywnej grupy docelowej.

C. TAKSONOMIA

TAKSONOMIA UNII EUROPEJSKIEJ

Ujawnienie taksonomiczne Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. zostało przygotowane na podstawie pakietu regulacji, które zostały wdrożone do europejskiego prawa rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z 18 czerwca 2020 roku w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (dalej: Taksonomia UE) wraz z następującymi rozporządzeniami delegowanymi:

- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 roku uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych (dalej: Rozporządzenie delegowane w sprawie klimatu);
- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2178 z dnia 6 lipca 2021 roku uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 przez sprecyzowanie treści i prezentacji informacji dotyczących zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej, które mają być ujawniane przez przedsiębiorstwa podlegające art. 19a lub 29a dyrektywy 2013/34/UE, oraz określenie metody spełnienia tego obowiązku ujawniania informacji (dalej: Rozporządzenie delegowane do art. 8 Taksonomii);
- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/1214 z dnia 9 marca 2022 roku zmieniające rozporządzenie delegowane (UE) 2021/2139 w odniesieniu do działalności gospodarczej w niektórych sektorach energetycznych oraz rozporządzenie delegowane (UE) 2021/2178 w odniesieniu do publicznego ujawniania szczególnych informacji w odniesieniu do tych rodzajów działalności gospodarczej (dalej: Rozporządzenie delegowane w sprawie atomu i gazu);
- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2023/2485 z dnia 27 czerwca 2023 roku zmieniające rozporządzenie delegowane (UE) 2021/2139 ustanawiające dodatkowe techniczne kryteria kwalifikacji służące określeniu warunków, na jakich niektóre rodzaje działalności gospodarczej kwalifikują się jako wnoszące istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, a także określeniu, czy działalność ta nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych (dalej: Rozporządzenie delegowane w sprawie technicznych kryteriów kwalifikacji dla nowych działalności dla 1 i 2 celu środowiskowego);
- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2023/2486 z 27 czerwca 2023 roku uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich, przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrolę, ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem

któregokolwiek z innych celów środowiskowych, i zmieniające rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2178 w odniesieniu do publicznego ujawniania szczególnych informacji w odniesieniu do tych rodzajów działalności gospodarczej (dalej: Rozporządzenie delegowane w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju w dziedzinie środowiska).

Taksonomia jest systemem klasyfikacji działalności na rzecz zrównoważonego rozwoju, którego celem jest zwiększenie przejrzystości i porównywalności rynku w tym obszarze oraz wsparcie inwestorów w podejmowaniu decyzji inwestycyjnych. Taksonomia ustanawia ramy unijnej systematyki poprzez określenie czterech warunków, które musi spełniać dana działalność gospodarcza, aby można było ją zaklasyfikować jako zrównoważoną środowiskowo.

Taksonomia obejmuje 6 głównych celów środowiskowych: łagodzenie zmian klimatu, adaptacja do zmian klimatu, zrównoważone wykorzystanie i ochrona zasobów wodnych i morskich, przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola, ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów.

Zgodnie z art. 3 Taksonomii UE, zrównoważona środowiskowo działalność (zgodna z systematyką) to taka, która jednocześnie:

1. wnosi istotny wkład w realizację co najmniej jednego z sześciu celów środowiskowych;
2. nie czyni poważnych szkód żadnemu z pozostałych celów (zasada „nie czyni poważnych szkód”, DNSH);
3. jest prowadzona zgodnie z minimalnymi gwarancjami społecznymi (ang. Minimum Safeguards);
4. spełnia techniczne kryteria kwalifikacji (określone w Rozporządzeniu delegowanym w sprawie klimatu, Rozporządzeniu delegowanym w sprawie atomu i gazu, Rozporządzeniu delegowanym w sprawie technicznych kryteriów kwalifikacji dla nowych działalności dla pierwszego i drugiego celu środowiskowego, Rozporządzeniu delegowanym w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju w dziedzinie środowiska).

Techniczne kryteria kwalifikacji określając wymogi dotyczące każdej działalności gospodarczej, wskazują na jakich warunkach ta działalność wnosi istotny wkład w realizację danego celu środowiskowego oraz nie wyrządza poważnych szkód względem innych celów środowiskowych.

ZAKRES UJAWNIEŃ TAKSONOMICZNYCH

Ujawnienie Grupy Kapitałowej Banku za 2023 rok zawiera pełną analizę taksonomiczną poszczególnych transakcji Grupy Kapitałowej Banku w zakresie zarówno kwalifikowalności do systematyki, jak i zgodności z systematyką w odniesieniu do dwóch pierwszych celów środowiskowych: łagodzenia zmian klimatu (ang. climate change mitigation – CCM) i adaptacji do zmian klimatu (ang. climate change adaptation – CCA). Jej wyniki zostały zaprezentowane w tabelach zamieszczonych w części: Kluczowe wskaźniki wyników.

Informacje na temat działalności gospodarczych wskazanych jako wnoszące istotny wkład w realizację pozostałych czterech celów środowiskowych oraz nowych działalności w obszarze dwóch pierwszych celów środowiskowych zostały ocenione jedynie pod względem kwalifikowalności do systematyki w oparciu o dominujące PKD przedsiębiorstw niefinansowych podlegających dyrektywie NFRD i zostały zaprezentowane łącznie w części: Ujawnienie dodatkowe.

Informacje na temat zaangażowania Grupy Kapitałowej Banku w finansowanie działalności gospodarczych związanych z energią jądrową i gazem ziemnym zostały zaprezentowane w części: Ujawnienie dotyczące działalności gospodarczej w niektórych sektorach energetycznych.

KLUCZOWE WSKAŹNIKI WYNIKÓW

Zgodnie z art. 8 Taksonomii UE, Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego S.A. jako jednostka zainteresowania publicznego, przygotowująca sprawozdania niefinansowe zgodnie z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/95/UE z dnia 22 października 2014 roku zmieniająca dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji niefinansowych i informacji dotyczących różnorodności przez niektóre duże jednostki oraz grupy (dalej: dyrektywa NFRD), jest zobligowana do ujawnienia za 2023 rok informacji wskazujących jako część portfela finansuje działalność zgodną z systematyką. Podstawowym wskaźnikiem wyników dla instytucji kredytowych jest wskaźnik zielonych aktywów (ang. Green Asset Ratio - GAR), który odnosi się do głównej działalności kredytowej i inwestycyjnej Grupy Kapitałowej Banku, obejmującej kredyty, zaliczki i dłużne papiery wartościowe, a także instrumenty kapitałowe. GAR odzwierciedla zakres, w jakim Grupa Kapitałowa Banku finansuje działalność zgodną z systematyką.

GAR określa udział procentowy aktywów Grupy Kapitałowej Banku finansujących działalność gospodarczą zgodną z systematyką (zrównoważoną środowisko) w porównaniu do wszystkich aktywów Grupy Kapitałowej Banku

uwzględnionych w kalkulacji GAR. Wskaźnik zielonych aktywów obliczony jest na podstawie zakresu konsolidacji ostrożnościowej (zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych) i sprawozdaniu FINREP, tj. konsolidowanych sprawozdań finansowych sporządzanych na potrzeby banków centralnych. Lista podmiotów Grupy Kapitałowej Banku objętych konsolidacją ostrożnościową jest zawarta w Raporcie „Adekwatność Kapitałowa oraz inne informacje Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. podlegające ogłaszaniu według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku”.

Aktywa uwzględnione w liczniku GAR, zgodnie z wymogami regulacyjnymi, stanowią ekspozycje Grupy Kapitałowej Banku dotyczące kredytów i zaliczek, dłużnych papierów wartościowych i instrumentów kapitałowych w portfelu bankowym wobec:

- przedsiębiorstw finansowych spełniających kryteria wskazane w art. 19a lub 29a dyrektywy NFRD;
- przedsiębiorstw niefinansowych spełniających kryteria wskazane w art. 19a lub 29a dyrektywy NFRD;
- gospodarstw domowych w odniesieniu do kredytów na nieruchomości mieszkalne, kredytów na renowację budynków i kredytów na pojazdy silnikowe;
- samorządów terytorialnych/gmin w odniesieniu do finansowania potrzeb mieszkaniowych i innych finansowań specjalistycznych oraz
- przejętych zabezpieczeń w postaci nieruchomości komercyjnych i mieszkalnych.

Aktywa uwzględnione w mianowniku GAR to wszystkie aktywa bilansowe Grupy Kapitałowej Banku z wyłączeniem ekspozycji wobec rządów centralnych, banków centralnych i emitentów ponadnarodowych oraz portfela handlowego.

W tabelach poniżej zaprezentowano informacje ilościowe według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku w zakresie kluczowych wskaźników wyników Grupy Kapitałowej Banku podlegające ujawnieniu od 1 stycznia 2024 roku w podziale na cele środowiskowe: łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do zmian klimatu oraz segment klienta i instrument finansowy.

Wzór 1 zawiera informacje o bilansowych i pozabilansowych składnikach aktywów, tj. kredytach i zaliczkach, dłużnych papierach wartościowych i instrumentach kapitałowych, ujmowanych w kalkulacji GAR;

Wzór 2 zawiera informację na temat ekspozycji wobec przedsiębiorstw niefinansowych podlegających dyrektywie NFRD, w tym ekspozycji zgodnych z systematyką, które zostały przypisane na podstawie PKD ich działalności dominującej, do sektorów obejmujących działalności gospodarcze kwalifikujące się do systematyki na poziomie NACE-4;

Wzór 3 zawiera informację o kluczowych wskaźnikach wyników GAR (w odniesieniu do stanu);

Wzór 4 zawiera informację na temat nowych ekspozycji powstałych w 2023 roku (w odniesieniu do przepływu);

Wzór 5 zawiera informację na temat kluczowych wskaźników wyników ekspozycji pozabilansowych: gwarancji finansowych i zarządzanych aktywów.

Tabele prezentowane są w dwóch wariantach zależnie od rodzaju wskaźnika wyników (KPI) zastosowanego w ocenie ekspozycji o nieznanym celu finansowania (ogólnego przeznaczenia) w zakresie określenia kwalifikowalności do systematyki i zgodności z systematyką wobec przedsiębiorstw niefinansowych podlegających dyrektywie NFRD. Wskaźniki te to KPI Obrót (kluczowy wskaźnik wyników dotyczący obrotów) i KPI CapEx (kluczowy wskaźnik wyników dotyczący nakładów inwestycyjnych).

Do prezentacji kluczowych wskaźników wyników Grupy Kapitałowej Banku zastosowano tabele wskazane w Załączniku VI do Rozporządzenia delegowanego do art. 8 Taksonomii.

Tabela 45. Wzór 0 - podsumowanie kluczowych wskaźników wyników, które mają być ujawniane przez instytucje kredytowe zgodnie z art. 8 rozporządzenia w sprawie systematyki

w mln PLN		Aktywa zrównoważone środowiskowo ogółem (wg CapEx)	KLUCZOWY WSKAŹNIK WYNIKÓW (obrót)	KLUCZOWY WSKAŹNIK WYNIKÓW (CapEx)	% pokrycia (względem aktywów ogółem)	% aktywów wyłączonych z licznika przy obliczaniu wskaźnika zielonych aktywów (art. 7 ust. 2 i 3 oraz sekcja 1.1.2 załącznika V)	% aktywów wyłączonych z mianownika przy obliczaniu wskaźnika zielonych aktywów (art. 7 ust. 1 oraz sekcja 1.2.4 załącznika V)
Główny kluczowy wskaźnik wyników	Wskaźnik zielonych aktywów w odniesieniu do stanu	4 178,13	0,95%	1,23%	65,37%	41,94%	34,63%
w mln PLN		Zrównoważona środowiskowo działalność ogółem (wg CapEx)	Kluczowy wskaźnik wyników (obrót)	Kluczowy wskaźnik wyników (CapEx)	% pokrycia (względem aktywów ogółem)	% aktywów wyłączonych z licznika przy obliczaniu wskaźnika zielonych aktywów (art. 7 ust. 2 i 3 oraz sekcja 1.1.2 załącznika V)	% aktywów wyłączonych z mianownika przy obliczaniu wskaźnika zielonych aktywów (art. 7 ust. 1 oraz sekcja 1.2.4 załącznika V)
Dodatkowe kluczowe wskaźniki wyników	Wskaźnik zielonych aktywów (przepływ)	1 737,67	1,88%	2,94%	61,74%	38,20%	38,26%
	Portfel handlowy						
	Gwarancje finansowe	-	-	-			
	Zarządzane aktywa	723,44	0,53%	1,94%			
	Przychody z tytułu opłat i prowizji						

Tabela 46. Wzór 1 – aktywa na potrzeby obliczania wskaźnika zielonych aktywów - CapEx

w mln PLN		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	ab	ac	ad	ae	af														
																	Dzielnice odniesienia dotyczące ujawnienia informacji T													
																	Łagodzenie zmian klimatu (CCM)					Adaptacja do zmian klimatu (CCA)					OGÓŁEM (CCM + CCA + WIR + CE + PPC + BIO)			
																	W tym wobec sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikujące się do systematyki)					W tym wobec sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikujące się do systematyki)					W tym wobec sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikujące się do systematyki)			
																	W tym zrównoważone środowiskowo (zgodne z systematyką)					W tym zrównoważone środowiskowo (zgodne z systematyką)					W tym zrównoważone środowiskowo (zgodne z systematyką)			
W tym przeznaczenie wpływów					W tym na rzecz przejścia					W tym wspomagająca					W tym przeznaczenie wpływów					W tym na rzecz przejścia					W tym wspomagająca					
Wskaźnik zielonych aktywów – aktywa objęte wskaźnikiem zielonych aktywów zarówno w liczniku, jak i w mianowniku																														
1	Kredyty i zaliczki, dłużne papiery wartościowe i instrumenty kapitałowe nieprzeznaczone do obrotu kwalifikujące się na potrzeby obliczania wskaźnika zielonych aktywów	121 666,28	112 166,50	4 149,98	-	0,85	905,83	33,24	28,16	-	4,57	112 199,74	4 178,13	-	0,85	910,40														
2	Przedsiębiorstwo finansowe	164,49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
3	Instytucje kredytowe	19,91	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
4	Kredyty i zaliczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
5	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeznaczeniu wpływów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
6	Instrumenty kapitałowe	19,91	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
7	Inne instytucje finansowe	144,58	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
8	w tym firmy inwestycyjne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
9	Kredyty i zaliczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
10	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeznaczeniu wpływów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
11	Instrumenty kapitałowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
12	w tym spółki zarządzające aktywami	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
13	Kredyty i zaliczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
14	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeznaczeniu wpływów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
15	Instrumenty kapitałowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
16	w tym zakłady ubezpieczeń	144,57	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
17	Kredyty i zaliczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
18	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeznaczeniu wpływów	144,57	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
19	Instrumenty kapitałowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
20	Przedsiębiorstwo niefinansowe	12 058,63	3 027,66	1 296,75	-	0,85	905,83	33,24	28,16	-	4,57	3 060,91	1 324,91	-	0,85	910,40														
21	Kredyty i zaliczki	11 735,05	2 984,80	1 293,06	-	0,00	905,38	28,16	28,16	-	4,57	3 012,96	1 321,22	-	0,00	909,95														
22	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeznaczeniu wpływów	323,58	42,86	3,69	-	0,85	0,45	5,09	-	-	-	47,95	3,69	-	0,85	0,45														
23	Instrumenty kapitałowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
24	Gospodarstwo domowe	109 236,89	109 138,75	2 853,23	-	-	-	-	-	-	-	109 138,75	2 853,23	-	-	-														
25	w tym kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	109 138,75	109 138,75	2 853,23	-	-	-	-	-	-	-	109 138,75	2 853,23	-	-	-														
26	w tym kredyty na renowację budynków	2 174,00	2 165,87	24,91	-	-	-	-	-	-	-	2 165,87	24,91	-	-	-														
27	w tym kredyty na pojazdy silnikowe	90,01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
28	Finansowanie samorządów terytorialnych	206,18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
29	Finansowanie mieszkalnictwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
30	Inne finansowanie samorządów terytorialnych	206,18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
31	Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie: nieruchomości mieszkalnych i komercyjnych	0,09	0,09	-	-	-	-	-	-	-	-	0,09	-	-	-	-														
32	Aktywa wpłacone z licznika przy obliczaniu wskaźnika zielonych aktywów (uwzględnione w mianowniku)	217 753,08	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
33	Przedsiębiorstwo finansowe i niefinansowe	170 456,86	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
34	MSP i przedsiębiorstwa niefinansowe (niebędące MSP) niepodlegające obowiązkom ujawniania informacji niefinansowych zgodnie z dyrektywą w sprawie sprawozdawczości niefinansowej	70 308,65	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
35	Kredyty i zaliczki	67 893,38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
36	w tym kredyty zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi	21 356,93	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
37	w tym kredyty na renowację budynków	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
38	Dłużne papiery wartościowe	2 260,34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
39	Instrumenty kapitałowe	154,93	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
40	Kontrahenci z państw niebędących członkami UE niepodlegający obowiązkom ujawniania informacji niefinansowych zgodnie z dyrektywą w sprawie sprawozdawczości niefinansowej	3 213,90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
41	Kredyty i zaliczki	2 479,23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
42	Dłużne papiery wartościowe	423,69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
43	Instrumenty kapitałowe	310,97	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
44	Instrumenty pochodne	11,66	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
45	Pożyczki międzybankowe na żądanie	8 023,86	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
46	Środki pieniężne i aktywa związane ze środkami pieniężnymi	41,45	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
47	Inne kategorie aktywów (wartość firmy, towaru, itp.)	39 219,24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
48	Aktywa wskaźnika zielonych aktywów ogółem	339 419,36	112 166,50	4 149,98	-	0,85	905,83	33,24	28,16	-	4,57	112 199,74	4 178,13	-	0,85	910,40														
49	Aktywa nieuwzględniane przy obliczaniu wskaźnika zielonych aktywów	179 816,30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
50	Rządy centralne i emittenci ponadnarodowi	138 106,93	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
51	Ekspozycje wobec banków centralnych	32 725,28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
52	Portfel handlowy	8 984,09	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
53	Aktywa ogółem	519 235,66	112 166,50	4 149,98	-	0,85	905,83	33,24	28,16	-	4,57	112 199,74	4 178,13	-	0,85	910,40														
Ekspozycje pozabilansowe – przedsiębiorstwa podlegające obowiązkom ujawniania informacji niefinansowych zgodnie z dyrektywą w sprawie sprawozdawczości niefinansowej																														
54	Gwarancje finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
55	Zarządzone aktywa	43 647,28	723,44	723,44	-	40,30	495,12	71,78	71,78	-	49,12	1 529,68	846,18	-	40,30	579,12														
56	z czego dłużne papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
57	z czego instrumenty kapitałowe	43 647,28	723,44	723,44	-	40,30	495,12	71,78	71,78	-	49,12	1 529,68	846,18	-	40,30	579,12														

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO S.A. ZA 2023 ROK

sporządzone łącznie ze sprawozdaniem Zarządu z działalności PKO Banku Polskiego S.A.

Tabela 47. Wzór 1 – aktywa na potrzeby obliczania wskaźnika zielonych aktywów – Obrót

w mln PLN	Całkowita wartość bilansowa (brutto)	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	ab	ac	ad	ae	af
		Data odniesienia dotyczący ujawnienia informacji T														
		Łagodzenie zmian klimatu (CCM)					Adaptacja do zmian klimatu (CCA)					OGÓŁEM (CCM + CCA + WIR + CE + PPC + BIO)				
		W tym wobec sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikujące się do systematyki)					W tym wobec sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikujące się do systematyki)					W tym wobec sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikujące się do systematyki)				
		W tym zrównoważone środowiskowo (zgodne z systematyką)					W tym zrównoważone środowiskowo (zgodne z systematyką)					W tym zrównoważone środowiskowo (zgodne z systematyką)				
			W tym przeniesienie wpływów	W tym na rzecz przejścia	W tym wspomagająca		W tym przeniesienie wpływów	W tym na rzecz przejścia	W tym wspomagająca		W tym przeniesienie wpływów	W tym na rzecz przejścia	W tym wspomagająca			
Wskaźnik zielonych aktywów – aktywa objęte wskaźnikiem zielonych aktywów zgodnie z licznikiem, jak i w mianowniku																
1	Kredyty i zaliczki, dłużne papiery wartościowe i instrumenty kapitałowe nieprzeznaczone do obrotu kwalifikujące się na potrzeby obliczania wskaźnika zielonych aktywów	121 666,28	109 880,99	3 228,21			249,96	43,27	6,94		4,84	109 924,26	3 235,15			254,80
2	Przedsiębiorstwa finansowe	164,49	-	-												
3	Instytucje kredytowe	13,91	-	-												
4	Kredyty i zaliczki	-	-	-												
5	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeniesieniu wpływów	-	-	-												
6	Instrumenty kapitałowe	19,91	-	-												
7	Inne instytucje finansowe	144,58	-	-												
8	w tym firmy inwestycyjne	-	-	-												
9	Kredyty i zaliczki	-	-	-												
10	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeniesieniu wpływów	-	-	-												
11	Instrumenty kapitałowe	-	-	-												
12	w tym spółki zarządzające aktywami	-	-	-												
13	Kredyty i zaliczki	-	-	-												
14	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeniesieniu wpływów	-	-	-												
15	Instrumenty kapitałowe	-	-	-												
16	w tym zakłady ubezpieczeń	144,57	-	-												
17	Kredyty i zaliczki	-	-	-												
18	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeniesieniu wpływów	144,57	-	-												
19	Instrumenty kapitałowe	-	-	-												
20	Przedsiębiorstwa niefinansowe	12 058,63	742,16	37,498			249,96	43,27	6,94		4,84	785,43	381,92			254,80
21	Kredyty i zaliczki	11 735,05	704,22	37,127			246,28	6,94	6,94		4,84	771,16	378,21			251,13
22	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeniesieniu wpływów	323,58	37,94	3,71			3,68	36,35				74,26	3,71			3,68
23	Instrumenty kapitałowe	-	-	-												
24	Gospodarstwa domowe	109 236,89	109 138,75	2 853,23								109 138,75	2 853,23			
25	w tym kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	109 138,75	109 138,75	2 853,23								109 138,75	2 853,23			
26	w tym kredyty na renowację budynków	2 174,00	2 165,87	2,491								2 165,87	2,491			
27	w tym kredyty na pojazdy silnikowe	9,001	-	-								-	-			
28	Finansowanie samorządów terytorialnych	206,18	-	-								-	-			
29	Finansowanie mieszkalnictwa	206,18	-	-								-	-			
30	Inne finansowanie samorządów terytorialnych	-	-	-								-	-			
31	Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie nieruchomości mieszkalnych i komercyjnych	0,09	0,09	-								0,09	-			
32	Aktywa objęte z licznika przy obliczaniu wskaźnika zielonych aktywów (zagnieżdżone w mianowniku)	217 753,08	-	-								-	-			
33	Przedsiębiorstwa finansowe i niefinansowe	170 456,86	-	-								-	-			
34	MSP i przedsiębiorstwa niefinansowe (niebędące MSP) niepodlegające obowiązkom ujawniania informacji niefinansowych zgodnie z dyrektywą w sprawie sprawozdawczości niefinansowej	70 308,65	-	-								-	-			
35	Kredyty i zaliczki	67 893,38	-	-								-	-			
36	w tym kredyty zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi	21 356,93	-	-								-	-			
37	w tym kredyty na renowację budynków	-	-	-								-	-			
38	Dłużne papiery wartościowe	2 260,34	-	-								-	-			
39	Instrumenty kapitałowe	154,93	-	-								-	-			
40	Kontrolanci z państw niebędących członkami UE niepodlegający obowiązkom ujawniania informacji niefinansowych zgodnie z dyrektywą w sprawie sprawozdawczości niefinansowej	3 213,90	-	-								-	-			
41	Kredyty i zaliczki	2 479,23	-	-								-	-			
42	Dłużne papiery wartościowe	42,369	-	-								-	-			
43	Instrumenty kapitałowe	310,97	-	-								-	-			
44	Instrumenty pochodne	11,66	-	-								-	-			
45	Pożyczki międzybankowe na żądanie	8 023,86	-	-								-	-			
46	Środki pieniężne i aktywa związane ze środkami pieniężnymi	41,45	-	-								-	-			
47	Inne kategorie aktywów (wartości firmy, towary, itp.)	39 279,24	-	-								-	-			
48	Aktywa wskaźnika zielonych aktywów ogółem	339 419,36	109 880,99	3 228,21			249,96	43,27	6,94		4,84	109 924,26	3 235,15			254,80
49	Aktywa nieuwzględnione przy obliczaniu wskaźnika zielonych aktywów	179 816,30	-	-								-	-			
50	Emisje centralne i emitenci ponadnarodowi	138 106,93	-	-								-	-			
51	Ekspozycje wobec banków centralnych	32 725,28	-	-								-	-			
52	Portfel handlowy	8 984,09	-	-								-	-			
53	Aktywa ogółem	519 235,66	109 880,99	3 228,21			249,96	43,27	6,94		4,84	109 924,26	3 235,15			254,80
Ekspozycje pozabilansowe – przedsiębiorstwa podlegające obowiązkom ujawniania informacji niefinansowych zgodnie z dyrektywą w sprawie sprawozdawczości niefinansowej																
54	Gwarancje finansowe	-	-	-								-	-			
55	Zarządzone aktywa	43 647,28	193,88	193,88		0,99	142,34	35,03	35,03		25,72	654,82	229,78		0,99	168,60
56	z czego dłużne papiery wartościowe	-	-	-								-	-			
57	z czego instrumenty kapitałowe	43 647,28	193,88	193,88		0,99	142,34	35,03	35,03		25,72	654,82	229,78		0,99	168,60

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO S.A. ZA 2023 ROK
sporządzone łącznie ze sprawozdaniem Zarządu z działalności PKO Banku Polskiego S.A.

Tabela 48. Wzór 2 – Informacje sektorowe na temat wskaźnika zielonych aktywów – CapEx

	Podział według sektorów – 4-cyfrowy poziom NACE (kod i etykieta)	a	b	c	d	e	f	g	h	y	z	aa	ab
		Łagodzenie zmian klimatu (CCM)		Adaptacje do zmian klimatu (CCA)		OGÓŁEM (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)							
		Przedsiębiorstwa niefinansowe (podlegające NFRD)		MSP i inne przedsiębiorstwa niefinansowe (niepodlegające NFRD)		Przedsiębiorstwa niefinansowe (podlegające NFRD)		MSP i inne przedsiębiorstwa niefinansowe (niepodlegające NFRD)		Przedsiębiorstwa niefinansowe (podlegające NFRD)		MSP i inne przedsiębiorstwa niefinansowe (niepodlegające NFRD)	
		Wartość bilansowa [brutto]		Wartość bilansowa [brutto]		Wartość bilansowa [brutto]		Wartość bilansowa [brutto]		Wartość bilansowa [brutto]		Wartość bilansowa [brutto]	
		mln PLN	W tym zrównoważona środowiskowo (CCM)	mln PLN	W tym zrównoważona środowiskowo (CCM)	mln PLN	W tym zrównoważona środowiskowo (CCA)	mln PLN	W tym zrównoważona środowiskowo (CCA)	mln PLN	W tym zrównoważona środowiskowo (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	mln PLN	W tym zrównoważona środowiskowo (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)
1	B0729	57,28	2,35			-	-			57,28	2,35		
2	C1013	3,92	3,92			1,31	1,31			5,23	5,23		
3	C1082	1,89	-			-	-			1,89	-		
4	C1102	0,90	-			-	-			0,90	-		
5	C1610	0,79	-			-	-			0,79	-		
6	C1920	2,44	1,16			-	-			2,44	1,16		
7	C2014	519,55	10,65			3,57	3,57			523,12	14,22		
8	C2030	0,10	0,04			-	-			0,10	0,04		
9	C2059	0,07	0,02			-	-			0,07	0,02		
10	C2219	1,80	0,70			-	-			1,80	0,70		
11	C2229	0,00	-			-	-			0,00	-		
12	C2361	1,01	-			0,66	0,66			1,67	0,66		
13	C2442	50,94	23,72			-	-			50,94	23,72		
14	C2445	0,00	0,00			-	-			0,00	0,00		
15	C2530	26,20	-			15,06	15,06			41,26	15,06		
16	C2593	1,33	-			-	-			1,33	-		
17	C2751	25,29	2,52			2,98	2,98			28,27	5,50		
18	C2841	2,77	-			4,57	4,57			7,34	4,57		
19	C2920	1,84	0,63			-	-			1,84	0,63		
20	C2931	12,86	12,86			-	-			12,86	12,86		
21	C2932	4,91	1,14			-	-			4,91	1,14		
22	C3109	47,13	17,90			-	-			47,13	17,90		
23	D3514	1 636,62	1 155,81			0,01	0,01			1 636,63	1 155,82		
24	D3523	0,00	0,00			-	-			0,00	0,00		
25	F4110	51,38	-			-	-			51,38	-		
26	F4120	0,01	0,00			-	-			0,01	0,00		
27	F4322	0,94	0,00			-	-			0,94	0,00		
28	G4642	8,91	-			-	-			8,91	-		
29	G4711	320,00	-			-	-			320,00	-		
30	G4771	0,02	0,00			-	-			0,02	0,00		
31	G4772	30,73	-			-	-			30,73	-		
32	G4791	0,61	-			-	-			0,61	-		
33	H4920	175,00	60,78			-	-			175,00	60,78		
34	J6130	10,46	2,53			5,09	-			15,54	2,53		
35	L6820	29,96	-			-	-			29,96	-		

Tabela 49. Wzór 2 – Informacje sektorowe na temat wskaźnika zielonych aktywów - Obrót

		a	b	c	d	e	f	g	h	y	z	aa	ab
Podział według sektorów – 4-cyfrowy poziom NACE (kod i etykieta)	Łagodzenie zmian klimatu (CCM)					Adaptacje do zmian klimatu (CCA)				OGÓŁEM (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)			
	Przedsiębiorstwa niefinansowe (podlegające NFRD)		MSP i inne przedsiębiorstwa niefinansowe (niepodlegające NFRD)		Przedsiębiorstwa niefinansowe (podlegające NFRD)		MSP i inne przedsiębiorstwa niefinansowe (niepodlegające NFRD)		Przedsiębiorstwa niefinansowe (podlegające NFRD)		MSP i inne przedsiębiorstwa niefinansowe (niepodlegające NFRD)		
	Wartość bilansowa [brutto]		Wartość bilansowa [brutto]		Wartość bilansowa [brutto]		Wartość bilansowa [brutto]		Wartość bilansowa [brutto]		Wartość bilansowa [brutto]		
	mln PLN	W tym zrównoważona środowiskowo (CCM)	mln PLN	W tym zrównoważona środowiskowo (CCM)	mln PLN	W tym zrównoważona środowiskowo (CCA)	mln PLN	W tym zrównoważona środowiskowo (CCA)	mln PLN	W tym zrównoważona środowiskowo (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	mln PLN	W tym zrównoważona środowiskowo (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	
1	B0729	17,02	11,01		-	-		17,02	11,01				
2	C1610	0,79	-		-	-		0,79	-				
3	C1920	2,02	0,19		-	-		2,02	0,19				
4	C2014	18,41	-		-	-		18,41	-				
5	C2059	0,01	-		0,00	0,00		0,01	0,00				
6	C2361	1,01	-		0,66	0,66		1,67	0,66				
7	C2442	64,03	33,84		-	-		64,03	33,84				
8	C2445	0,00	-		-	-		0,00	-				
9	C2530	16,64	0,11		1,42	1,42		18,06	1,54				
10	C2593	0,08	-		-	-		0,08	-				
11	C2751	26,60	3,83		0,01	0,01		26,60	3,84				
12	C2841	3,77	-		4,84	4,84		8,61	4,84				
13	C2920	0,05	-		-	-		0,05	-				
14	C2931	11,66	11,66		-	-		11,66	11,66				
15	C2932	0,20	-		-	-		0,20	-				
16	C3109	0,46	-		-	-		0,46	-				
17	D3514	320,46	243,79		-	-		320,46	243,79				
18	D3523	0,00	0,00		-	-		0,00	0,00				
19	F4110	60,62	-		-	-		60,62	-				
20	F4120	0,01	0,00		-	-		0,01	0,00				
21	F4322	0,53	0,03		-	-		0,53	0,03				
22	G4772	0,03	0,01		-	-		0,03	0,01				
23	G4791	0,61	-		-	-		0,61	-				
24	H4920	161,25	67,00		-	-		161,25	67,00				
25	J6130	5,95	3,52		36,33	-		42,28	3,52				
26	L6820	29,96	-		-	-		29,96	-				

Tabela 50. Wzór 3 – Kluczowy wskaźnik wyników dot. wskaźnika zielonych aktywów w odniesieniu do stanu – CapEx

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	aa	ab	ac	ad	ae	af	
% (w porównaniu z aktywami ogółem uwzględnionymi w mianowniku)		Dzień odniesienia dotyczący ujawnienia informacji T															
		Łagodzenie zmian klimatu (CCM)					Adaptacja do zmian klimatu (CCA)					OGÓŁEM (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					
		Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)					Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)					Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)					Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem
Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)					Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)					Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)							
		W tym przeznaczenie wpływów	W tym na rzecz przejścia	W tym wspomagająca	W tym przeznaczenie wpływów	W tym wspomagająca	W tym przeznaczenie wpływów	W tym na rzecz przejścia	W tym wspomagająca								
Wskaźnik zielonych aktywów - aktywa objęte wskaźnikiem zielonych aktywów zarówno w liczniku, jak i w mianowniku																	
1	Kredyty i zaliczki, dłużne papiery wartościowe i instrumenty kapitałowe nieprzeznaczone do obrotu kwalifikujące się na potrzeby obliczania wskaźnika zielonych aktywów	92,19%	3,41%	-	0,00%	0,74%	0,03%	0,02%	-	0,00%	92,22%	3,43%	-	0,00%	0,75%	23,43%	
2	Przedsiębiorstwa finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,03%	
3	Institucje kredytowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00%	
4	Kredyty i zaliczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeznaczeniu wpływów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
6	Instrumenty kapitałowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00%	
7	Inne instytucje finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,03%	
8	w tym firmy inwestycyjne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
9	Kredyty i zaliczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
10	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeznaczeniu wpływów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
11	Instrumenty kapitałowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
12	w tym spółki zarządzające aktywami	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
13	Kredyty i zaliczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
14	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeznaczeniu wpływów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
15	Instrumenty kapitałowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
16	w tym zakłady ubezpieczeń	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,03%	
17	Kredyty i zaliczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
18	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeznaczeniu wpływów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,03%	
19	Instrumenty kapitałowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
20	Przedsiębiorstwa niefinansowe	25,11%	10,75%	-	0,01%	7,51%	0,28%	0,23%	-	0,04%	25,38%	10,99%	-	0,01%	7,55%	2,32%	
21	Kredyty i zaliczki	25,43%	11,02%	-	-	7,72%	0,24%	0,24%	-	0,04%	25,67%	11,26%	-	-	7,75%	2,26%	
22	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeznaczeniu wpływów	13,25%	1,14%	-	0,26%	0,14%	1,57%	-	-	-	14,82%	1,14%	-	0,26%	0,14%	0,06%	
23	Instrumenty kapitałowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
24	Gospodarstwa domowe	99,91%	2,61%	-	-	-	-	-	-	-	99,91%	2,61%	-	-	-	21,04%	
25	w tym kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	100,00%	2,61%	-	-	-	-	-	-	-	100,00%	2,61%	-	-	-	21,02%	
26	w tym kredyty na renowację budynków	99,63%	1,15%	-	-	-	-	-	-	-	99,63%	1,15%	-	-	-	0,42%	
27	w tym kredyty na pojazdy silnikowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,02%	
28	Finansowanie samorządów terytorialnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,04%	
29	Finansowanie mieszkalnictwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30	Inne finansowanie samorządów terytorialnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,04%	
31	Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie: nieruchomości mieszkalnych i komercyjnych	100,00%	-	-	-	-	-	-	-	-	100,00%	-	-	-	-	-	
32	Aktywa wskaźnika zielonych aktywów ogółem	33,05%	1,22%	-	0,00%	0,27%	0,01%	0,01%	-	0,00%	33,06%	1,23%	-	0,00%	0,27%	65,37%	

Tabela 51. Wzór 3 – Kluczowy wskaźnik wyników dot. wskaźnika zielonych aktywów w odniesieniu do stanu – Obrót

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	aa	ab	ac	ad	ae	af	
% (w porównaniu z aktywami ogółem uwzględnionymi w mianowniku)		Dzień odniesienia dotyczący ujawnienia informacji T															
		Łagodzenie zmian klimatu (CCM)					Adaptacja do zmian klimatu (CCA)				OGÓŁEM (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)						Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem
		Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)					Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)				Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)						
		Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)					Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)				Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)						
		W tym przeznaczenie wpływów		W tym na rzecz przejścia		W tym wspomagające	W tym przeznaczenie wpływów		W tym wspomagające		W tym przeznaczenie wpływów		W tym na rzecz przejścia		W tym wspomagające		
	<u>Wskaźnik zielonych aktywów - aktywa objęte wskaźnikiem zielonych aktywów zarówno w liczniku, jak i w mianowniku</u>																
1	Kredyty i zaliczki, dłużne papiery wartościowe i instrumenty kapitałowe nieprzeznaczone do obrotu kwalifikujące się na potrzeby obliczania wskaźnika zielonych aktywów	90,31%	2,65%	-	-	0,21%	0,04%	0,01%	-	0,00%	90,35%	2,66%	-	-	0,21%	23,43%	
2	Przedsiębiorstwa finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,03%	
3	Instytucje kredytowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00%	
4	Kredyty i zaliczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeznaczeniu wpływów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
6	Instrumenty kapitałowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00%	
7	Inne instytucje finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,03%	
8	w tym firmy inwestycyjne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
9	Kredyty i zaliczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
10	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeznaczeniu wpływów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
11	Instrumenty kapitałowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
12	w tym spółki zarządzające aktywami	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
13	Kredyty i zaliczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
14	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeznaczeniu wpływów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
15	Instrumenty kapitałowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
16	w tym zakłady ubezpieczeń	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,03%	
17	Kredyty i zaliczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
18	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeznaczeniu wpływów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,03%	
19	Instrumenty kapitałowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
20	Przedsiębiorstwa niefinansowe	6,15%	3,11%	-	-	2,07%	0,36%	0,06%	-	0,04%	6,51%	3,17%	-	-	2,11%	2,32%	
21	Kredyty i zaliczki	6,00%	3,16%	-	-	2,10%	0,06%	0,06%	-	0,04%	6,06%	3,22%	-	-	2,14%	2,26%	
22	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeznaczeniu wpływów	11,72%	1,15%	-	-	1,14%	11,23%	-	-	-	22,95%	1,15%	-	-	1,14%	0,06%	
23	Instrumenty kapitałowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
24	Gospodarstwa domowe	99,91%	2,61%	-	-	-	-	-	-	-	99,91%	2,61%	-	-	-	21,04%	
25	w tym kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	100,00%	2,61%	-	-	-	-	-	-	-	100,00%	2,61%	-	-	-	21,02%	
26	w tym kredyty na renowację budynków	99,63%	1,15%	-	-	-	-	-	-	-	99,63%	1,15%	-	-	-	0,42%	
27	w tym kredyty na pojazdy silnikowe	-	-	0,00%	0,00%	0,00%					-	-	-	-	-	0,02%	
28	Finansowanie samorządów terytorialnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,04%	
29	Finansowanie mieszkalnictwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30	Inne finansowanie samorządów terytorialnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,04%	
31	Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie: nieruchomości mieszkalnych i komercyjnych	100,00%	-	-	-	-	-	-	-	-	100,00%	-	-	-	-	-	
32	Aktywa wskaźnika zielonych aktywów ogółem	32,37%	0,95%	-	-	0,07%	0,01%	0,00%	-	0,00%	32,39%	0,95%	-	-	0,08%	65,37%	

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	aa	ab	ac	ad	ae	af				
% (w porównaniu z przepływem aktywów kwalifikowanych ogółem)		Dzień odniesienia dotyczący ujawnienia informacji T																		
		Łagodzenie zmian klimatu (CCM)					Adaptacja do zmian klimatu (CCA)				OGÓŁEM (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)				
		Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)					Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)				Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)									
		Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)					W tym przeznaczenie wpływów		W tym na rzecz przejścia		W tym wspomagająco		Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)				W tym przeznaczenie wpływów		W tym na rzecz przejścia	
Wskaźnik zielonych aktywów – aktywa objęte wskaźnikiem zarówno w liczniku, jak i mianowniku																				
1	Kredyty i zaliczki, dłużne papiery wartościowe i instrumenty kapitałowe nieprzeznaczone do obrotu kwalifikujące się na potrzeby obliczania wskaźnika zielonych aktywów	76,79%	7,71%	-	-	2,82%	0,02%	0,00%	-	-	76,82%	7,71%	-	-	2,82%	23,54%				
2	Przedsiębiorstwa finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
3	Instytucje kredytowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
4	Kredyty i zaliczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
5	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeznaczeniu wpływów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
6	Instrumenty kapitałowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
7	Inne instytucje finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
8	w tym firmy inwestycyjne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
9	Kredyty i zaliczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
10	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeznaczeniu wpływów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
11	Instrumenty kapitałowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
12	w tym spółki zarządzające aktywami	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
13	Kredyty i zaliczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
14	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeznaczeniu wpływów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
15	Instrumenty kapitałowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
16	w tym zakłady ubezpieczeń	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
17	Kredyty i zaliczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
18	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeznaczeniu wpływów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
19	Instrumenty kapitałowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
20	Przedsiębiorstwa niefinansowe	17,05%	12,76%	-	-	10,12%	0,09%	0,01%	-	-	17,14%	12,77%	-	-	10,12%	6,55%				
21	Kredyty i zaliczki	17,65%	13,30%	-	-	10,58%	0,01%	0,01%	-	-	17,65%	13,30%	-	-	10,58%	6,27%				
22	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeznaczeniu wpływów	3,85%	0,93%	-	-	0,09%	1,87%	-	-	-	5,72%	0,93%	-	-	0,09%	0,28%				
23	Instrumenty kapitałowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
24	Gospodarstwa domowe	100,00%	5,77%	-	-	-	-	-	-	-	100,00%	5,77%	-	-	-	16,96%				
25	w tym kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	100,00%	5,77%	-	-	-	-	-	-	-	100,00%	5,77%	-	-	-	16,96%				
26	w tym kredyty na renowację budynków	99,69%	3,99%	-	-	-	-	-	-	-	99,69%	3,99%	-	-	-	0,15%				
27	w tym kredyty na pojazdy silnikowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
28	Finansowanie samorządów terytorialnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,03%				
29	Finansowanie mieszkalnictwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
30	Inne finansowanie samorządów terytorialnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,03%				
31	Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie: nieruchomości mieszkalnych i komercyjnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
32	Aktywa wskaźnika zielonych aktywów ogółem	29,28%	2,94%	-	-	1,07%	0,0													

Tabela 53. Wzór 4 – Kluczowy wskaźnik wyników dot. wskaźnika zielonych aktywów w odniesieniu do przepływu – Obrót

% (w porównaniu z przepływem aktywów kwalifikowanych ogółem)		Dzień odniesienia dotyczący ujawnienia informacji T															
		Łagodzenie zmian klimatu (CCM)					Adaptacja do zmian klimatu (CCA)				OGÓŁEM (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)						
		Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)					Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)				Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)						
																	Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)
		W tym przeznaczenie wpływów			W tym na rzecz przejścia		W tym wspomagająca		W tym przeznaczenie wpływów			W tym na rzecz przejścia		W tym wspomagająca		Udział procentowy uwzględnionych nowych aktywów ogółem	
1	Kredyty i zaliczki, dłużne papiery wartościowe i instrumenty kapitałowe nieprzeznaczone do obrotu kwalifikujące się na potrzeby obliczania wskaźnika zielonych aktywów	73,01%	4,93%	-	-	0,63%	0,16%	-	-	-	-	73,17%	4,93%	-	-	0,63%	23,54%
2	Przedsiębiorstwa finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Instytucje kredytowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Kredyty i zaliczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeznaczeniu wpływów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Instrumenty kapitałowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Inne instytucje finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	w tym firmy inwestycyjne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Kredyty i zaliczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeznaczeniu wpływów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Instrumenty kapitałowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	w tym spółki zarządzające aktywami	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Kredyty i zaliczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeznaczeniu wpływów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Instrumenty kapitałowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	w tym zakłady ubezpieczeń	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	Kredyty i zaliczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeznaczeniu wpływów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Instrumenty kapitałowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Przedsiębiorstwa niefinansowe	3,45%	2,80%	-	-	2,25%	0,58%	-	-	-	-	4,03%	2,80%	-	-	2,25%	6,55%
21	Kredyty i zaliczki	3,51%	2,87%	-	-	2,29%	-	-	-	-	-	3,51%	2,87%	-	-	2,29%	6,27%
22	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o przeznaczeniu wpływów	2,19%	1,30%	-	-	1,30%	13,37%	-	-	-	-	15,56%	1,30%	-	-	1,30%	0,28%
23	Instrumenty kapitałowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	Gospodarstwa domowe	100,00%	5,77%	-	-	-	-	-	-	-	-	100,00%	5,77%	-	-	-	16,96%
25	w tym kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	100,00%	5,77%	-	-	-	-	-	-	-	-	100,00%	5,77%	-	-	-	16,96%
26	w tym kredyty na renowację budynków	99,69%	3,99%	-	-	-	-	-	-	-	-	99,69%	3,99%	-	-	-	0,15%
27	w tym kredyty na pojazdy silnikowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
28	Finansowanie samorządów terytorialnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,03%
29	Finansowanie mieszkalnictwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	Inne finansowanie samorządów terytorialnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,03%
31	Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie: nieruchomości mieszkalnych i komercyjnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
32	Aktywa wskaźnika zielonych aktywów ogółem	27,84%	1,88%	-	-	0,24%	0,06%	-	-	-	-	27,90%	1,88%	-	-	0,24%	61,74%

Tabela 54. Wzór 5 – Kluczowy wskaźnik wyników dot. ekspozycji pozabilansowych – CapEx

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	aa	ab	ac	ad	ae
% (w porównaniu z przepływem pozabilansowych aktywów kwalifikowanych ogółem)	Łagodzenie zmian klimatu (CCM)					Dzień odniesienia dotyczący ujawnienia informacji T				OGÓŁEM (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				
	Adaptacja do zmian klimatu (CCA)					Adaptacja do zmian klimatu (CCA)				Adaptacja do zmian klimatu (CCA)				
	Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)					Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)				Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)				
	Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)					Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)				Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)				
	W tym: W tym na rzecz przejścia W tym wspomagająca					W tym: W tym na rzecz przejścia W tym wspomagająca				W tym: W tym na rzecz przejścia W tym wspomagająca				
1 Gwarancje finansowe (kluczowy wskaźnik wyników dotyczący gwarancji finansowych)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2 Zarządzane aktywa (kluczowy wskaźnik wyników dotyczący zarządzanych aktywów)	1,66%	1,66%	-	0,09%	1,13%	0,16%	0,16%	-	0,11%	3,50%	1,94%	-	0,09%	1,33%

Tabela 55. Wzór 5 – Kluczowy wskaźnik wyników dot. ekspozycji pozabilansowych– Obrót

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	aa	ab	ac	ad	ae
% (w porównaniu z przepływem pozabilansowych aktywów kwalifikowanych ogółem)	Łagodzenie zmian klimatu (CCM)					Dzień odniesienia dotyczący ujawnienia informacji T				OGÓŁEM (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				
	Adaptacja do zmian klimatu (CCA)					Adaptacja do zmian klimatu (CCA)				Adaptacja do zmian klimatu (CCA)				
	Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)					Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)				Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)				
	Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)					Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)				Udział procentowy uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)				
	W tym: W tym na rzecz przejścia W tym wspomagająca					W tym: W tym na rzecz przejścia W tym wspomagająca				W tym: W tym na rzecz przejścia W tym wspomagająca				
1 Gwarancje finansowe (kluczowy wskaźnik wyników dotyczący gwarancji finansowych)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2 Zarządzane aktywa (kluczowy wskaźnik wyników dotyczący zarządzanych aktywów)	0,44%	0,44%	-	0,00%	0,33%	0,08%	0,08%	-	0,06%	1,50%	0,53%	-	0,00%	0,39%

INFORMACJE KONTEKSTOWE – KLUCZOWE ZAŁOŻENIA KALKULACJI WSKAŹNIKA GAR

IDENTYFIKACJA PODMIOTÓW PODLEGAJĄCYCH DYREKTYWIE NFRD

Bank dokonał analizy swojego portfela wobec klientów zobowiązanych do raportowania niefinansowego zgodnie z kryteriami wskazanymi w art. 19a lub 29a dyrektywy NFRD. Analizowane podmioty spełniają definicję dużych jednostek, które są jednostkami interesu publicznego lub jednostkami interesu publicznego, które są jednostkami dominującymi dużej grupy, zatrudniają ponad 500 pracowników oraz publikują oświadczenia na temat informacji niefinansowych, m. in. obowiązkowe ujawnienia w zakresie Taksonomii UE. W ramach procesu weryfikacji klientów, Bank korzystał pomocniczo z bazy ESG Biura Informacji Kredytowej (BIK) zawierającej dane wynikające z obowiązków polskich firm w zakresie raportowania niefinansowego za 2022 rok.

OCENA KWALIFIKOWALNOŚCI DO SYSTEMATYKI I ZGODNOŚCI Z SYSTEMATYKĄ EKSPOZYCJI WOBEC PODMIOTÓW FINANSOWYCH I NIEFINANSOWYCH PODLEGAJĄCYCH DYREKTYWIE NFRD

Ekspozycje wobec przedsiębiorstw finansowych, które spełniają kryteria wskazane w art. 19a lub 29a dyrektywy NFRD nie zostały ocenione w zakresie zgodności z systematyką ze względu na okres przejściowy obowiązujący do końca 2023 roku. W trakcie tego okresu przedsiębiorstwa finansowe są zobowiązane do publikacji informacji na temat kwalifikowalności do systematyki prowadzonych działalności gospodarczych. Ujawnienie Grupy Kapitałowej Banku w zakresie kwalifikowalności podmiotów finansowych do systematyki zostało przygotowane w oparciu o informacje przedstawione w raportach niefinansowych tych podmiotów opublikowanych w 2023 roku (za 2022 rok). Jeśli przedsiębiorstwo finansowe podlegające dyrektywie NFRD ujawniło wskaźnik kwalifikowalności do systematyki ogółem, tj. bez podziału na KPI Obrót oraz KPI CapEx, Bank przypisał ekspozycjom wobec podmiotów wartość zerową zarówno dla KPI Obrót, jak i KPI CapEx.

Aby określić ekspozycje wobec podmiotów niefinansowych podlegających dyrektywie NFRD jako kwalifikujące się do systematyki i zgodne z systematyką, Bank wykorzystał wskaźniki KPI Obrót i KPI CapEx. Wskaźniki te zostały ujawnione przez te podmioty w raportach niefinansowych publikowanych w 2023 roku (za 2022 rok). W przypadku ekspozycji ujętych w portfelu bankowym, w przypadku których przeznaczenie środków nie jest znane (kredyty i zaliczki, dłużne papiery wartościowe oraz instrumenty kapitałowe, wartość aktywów kwalifikujących się do systematyki i zgodnych z systematyką obliczono jako iloczyn wartości bilansowej brutto i odpowiednich wskaźników KPI: KPI Obrót i KPI CapEx.

Ponieważ działalność kwalifikująca się do systematyki, ale niezgodna z systematyką, nie została przypisana przez te podmioty do konkretnego celu środowiskowego, Bank przyjął założenie ujawnienia jej jako działalności przyczyniającej się do realizacji pierwszego celu środowiskowego, tj. łagodzenia zmian klimatu (CCM). Jeśli jednak z opisanej działalności przez podmiot jasno wynikało, że ta działalność przyczynia się do realizacji drugiego celu środowiskowego, tj. adaptacji do zmian klimatu (CCA), wtedy Bank przypisał ją do CCA.

W 2023 roku Bank rozpoczął prace nad wdrożeniem procesu ankietowania klientów w zakresie zgodności z systematyką, dlatego w przedmiotowym ujawnieniu Bank nie klasyfikuje kredytów o znanym celu finansowania z

uwagi na brak informacji na temat kwalifikowalności i zgodności z systematyką finansowanych przedsięwzięć inwestycyjnych.

Ekspozycje pozabilansowe wobec podmiotów niefinansowych podlegających dyrektywie NFRD są oceniane jako kwalifikujące się do systematyki i zgodne z systematyką na podstawie KPI Obrót i KPI CapEx. Wskaźniki KPI tych klientów zostały ujawniane w raportach niefinansowych opublikowanych w 2023 roku (za 2022 rok).

OCENA KWALIFIKOWALNOŚCI I ZGODNOŚCI Z SYSTEMATYKĄ EKSPOZYCJI WOBEC GOSPODARSTW DOMOWYCH

Ekspozycje wobec gospodarstw domowych z tytułu kredytów na nieruchomości mieszkalne i kredyty na renowację budynków zostały uznane jako kwalifikujące się do systematyki, natomiast jako zgodne z systematyką, jeśli spełniają warunek istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu oraz zasadę „nieczynienia poważnych szkód” względem adaptacji do zmian klimatu.

Zgodnie z interpretacją Ministerstwa Rozwoju i Technologii, ocena istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu dla budynków mieszkalnych wzniesionych przed dniem 31 grudnia 2020 roku jest spełniona, gdy zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną do ogrzewania, wentylacji, chłodzenia oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej (wskaźnik EP) jest mniejsze niż 76,59 kWh/(m²*rok) i zostało potwierdzone w oparciu o świadectwo charakterystyki energetycznej budynku.

Zgodnie z interpretacją Ministerstwa Rozwoju i Technologii, ocena istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu dla budynków mieszkalnych wzniesionych po dniu 31 grudnia 2020 roku jest spełniona, gdy wskaźnik EP jest przynajmniej 10% mniejszy niż próg określony w odniesieniu do wymagań dotyczących budynków o niemal zerowym zużyciu energii w środkach krajowych wdrażających dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE. W tym celu, obliczeniową wartość wskaźnika EP, Bank porównał z pomniejszoną o 10% wartością graniczną (wyznaczoną w sposób określony w § 329 ust. 1 Obwieszczenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie), wynoszącą 63 kWh/(m²*rok) dla budynków mieszkalnych jednorodzinnych oraz 58,5 kWh/(m²*rok) dla budynków wielorodzinnych. Wartość wskaźnika EP została potwierdzona świadectwem charakterystyki energetycznej budynku. Potwierdzenie zasady „nie czyni poważnych szkód” względem celu środowiskowego adaptacji do zmian klimatu nastąpiło w wyniku badania narażenia analizowanych nieruchomości na ryzyko fizyczne z wykorzystaniem portalu KLIMADA na podstawie adresu nieruchomości, dla którego został określony poziom ryzyka od 1 do 4.

Ekspozycje wobec gospodarstw domowych z tytułu kredytów na pojazdy silnikowe zostały uznane jako niekwalifikujące się do systematyki, z uwagi na brak szczególnych informacji dotyczących przedmiotu finansowania.

OCENA KWALIFIKOWALNOŚCI I ZGODNOŚCI Z SYSTEMATYKĄ EKSPOZYCJI WOBEC JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

PKO BP S.A. jest bankiem uniwersalnym i jego model biznesowy nie opiera się na finansowaniu mieszkalnictwa publicznego, dlatego Bank nie ujawnia ekspozycji wobec jednostek samorządu terytorialnego z tytułu kredytów i zaliczek finansujących mieszkalnictwo publiczne. Bank nie klasyfikuje ekspozycji wobec organów publicznych związanych z kredytowaniem specjalistycznym z uwagi na brak informacji na temat kwalifikowalności i zgodności z systematyką finansowanych przedsięwzięć inwestycyjnych.

OCENA KWALIFIKOWALNOŚCI PRZEJĘTYCH ZABEZPIECZEŃ W POSTACI NIERUCHOMOŚCI KOMERCYJNYCH I MIESZKALNYCH

Ekspozycja stanowiąca przejęte zabezpieczenie w postaci nieruchomości komercyjnej została zaklasyfikowana jako kwalifikująca się do systematyki, ale niezgodna z systematyką.

Tabela 56. Zestawienie wybranych wskaźników zielonych aktywów (GAR) Grupy Kapitałowej Banku

Wskaźnik zielonych aktywów (GAR) (mln PLN)	Ekspozycje zgodne z systematyką na podstawie KPI Obrót	Wskaźnik zielonych aktywów KPI Obrót	Ekspozycje zgodne z systematyką na podstawie KPI CapEx	Wskaźnik zielonych aktywów KPI CapEx
Wskaźnik zielonych aktywów dla działalności kredytowej na rzecz przedsiębiorstw niefinansowych NFRD	378,21	3,22%	1 321,22	11,26%
Wskaźnik zielonych aktywów dotyczący dłużnych papierów wartościowych wobec przedsiębiorstw niefinansowych NFRD	3,71	1,15%	3,69	1,14%
Wskaźnik zielonych aktywów dotyczący całkowitego finansowania przedsiębiorstw niefinansowych NFRD	381,92	3,17%	1 324,91	10,99%
Wskaźnik zielonych aktywów dotyczący kredytów finansujących nieruchomości mieszkalne lub renowację budynku udzielonych gospodarstwom domowym	2 853,23	2,61%	2 853,23	2,61%
Wskaźnik zielonych aktywów ogółem (GAR ogółem)	3 235,15	0,95%	4 178,13	1,23%

UJAWNIEŃ DOTYCZĄCE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ W NIEKTÓRYCH SEKTORACH ENERGETYCZNYCH

Bank nie zidentyfikował zaangażowania Grupy Kapitałowej Banku w działalność gospodarczą związaną z energią jądrową. W tabelach poniżej zaprezentowano informacje dotyczące działalności gospodarczej związanej z gazem ziemnym. Zaprezentowano je w dwóch wariantach, w zależności od tego, jaki wskaźnik (KPI Obrót lub KPI CapEx) wykorzystano w kalkulacji kwalifikowalności do systematyki i zgodności z systematyką ekspozycji ogólnego przeznaczenia wobec przedsiębiorstw niefinansowych podlegających dyrektywie NFRD.

Tabela 57. Wzór 1 Działalność związana z energią jądrową i gazem ziemnym (CapEx)

Działalność związana z energią jądrową		
1	Przedsiębiorstwo prowadzi badania, rozwój, demonstrację i rozmieszczenie innowacyjnych instalacji wytwarzania energii elektrycznej wytwarzających energię w ramach procesów jądrowych przy minimalnej ilości odpadów z cyklu paliwowego, finansuje tę działalność lub jest ma na nią ekspozycję.	NIE
2	Przedsiębiorstwo prowadzi budowę i bezpieczną eksploatację nowych obiektów jądrowych w celu wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła technologicznego, w tym na potrzeby systemu ciepłowniczego lub procesów przemysłowych, takich jak produkcja wodoru, a także ich modernizację pod kątem bezpieczeństwa, z wykorzystaniem najlepszych dostępnych technologii, finansuje tę działalność lub ma na nią ekspozycję.	NIE
3	Przedsiębiorstwo prowadzi bezpieczną eksploatację istniejących obiektów jądrowych wytwarzających energię elektryczną lub ciepło technologiczne, w tym na potrzeby systemu ciepłowniczego lub procesów przemysłowych, takich jak produkcja wodoru z energii jądrowej, a także ich modernizację pod kątem bezpieczeństwa, finansuje tę działalność lub ma na nią ekspozycję.	NIE
Działalność związana z gazem ziemnym		
4	Przedsiębiorstwo prowadzi budowę lub eksploatację instalacji do wytwarzania energii elektrycznej z wykorzystaniem gazowych paliw kopalnych, finansuje tę działalność lub ma na nią ekspozycję.	TAK
5	Przedsiębiorstwo prowadzi budowę, modernizację i eksploatację instalacji do skojarzonego wytwarzania energii cieplnej/chłodniczej i energii elektrycznej z wykorzystaniem gazowych paliw kopalnych, finansuje tę działalność lub ma na nią	TAK
6	Przedsiębiorstwo prowadzi budowę, modernizację i eksploatację instalacji do wytwarzania ciepła wytwarzających energię cieplną/chłodniczą z wykorzystaniem gazowych paliw kopalnych, finansuje tę działalność lub ma na nią ekspozycję.	TAK

Tabela 58. Wzór 1 Działalność związana z energią jądrową i gazem ziemnym (Obrót)

Działalność związana z energią jądrową		
1	Przedsiębiorstwo prowadzi badania, rozwój, demonstrację i rozmieszczenie innowacyjnych instalacji wytwarzania energii elektrycznej wytwarzających energię w ramach procesów jądrowych przy minimalnej ilości odpadów z cyklu paliwowego, finansuje tę działalność lub jest ma na nią ekspozycję.	NIE
2	Przedsiębiorstwo prowadzi budowę i bezpieczną eksploatację nowych obiektów jądrowych w celu wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła technologicznego, w tym na potrzeby systemu ciepłowniczego lub procesów przemysłowych, takich jak produkcja wodoru, a także ich modernizację pod kątem bezpieczeństwa, z wykorzystaniem najlepszych dostępnych technologii, finansuje tę działalność lub ma na nią ekspozycję.	NIE
3	Przedsiębiorstwo prowadzi bezpieczną eksploatację istniejących obiektów jądrowych wytwarzających energię elektryczną lub ciepło technologiczne, w tym na potrzeby systemu ciepłowniczego lub procesów przemysłowych, takich jak produkcja wodoru z energii jądrowej, a także ich modernizację pod kątem bezpieczeństwa, finansuje tę działalność lub ma na nią ekspozycję.	NIE
Działalność związana z gazem ziemnym		
4	Przedsiębiorstwo prowadzi budowę lub eksploatację instalacji do wytwarzania energii elektrycznej z wykorzystaniem gazowych paliw kopalnych, finansuje tę działalność lub ma na nią ekspozycję.	TAK
5	Przedsiębiorstwo prowadzi budowę, modernizację i eksploatację instalacji do skojarzonego wytwarzania energii cieplnej/chłodniczej i energii elektrycznej z wykorzystaniem gazowych paliw kopalnych, finansuje tę działalność lub ma na nią	TAK
6	Przedsiębiorstwo prowadzi budowę, modernizację i eksploatację instalacji do wytwarzania ciepła wytwarzających energię cieplną/chłodniczą z wykorzystaniem gazowych paliw kopalnych, finansuje tę działalność lub ma na nią ekspozycję.	TAK

Tabela 59. Wzór 2. Działalność gospodarcza zgodna z systematyką (mianownik) – CapEx, mln PLN

Rodzaje działalności gospodarczej		Kwota i udział (informacje należy przedstawić w kwotach pieniężnych i wartościach procentowych)					
		CCM + CCA		Łagodzenie zmian klimatu (CCM)		Adaptacja do zmian klimatu (CCA)	
		Kwota	%	Kwota	%	Kwota	%
1	Kwota i udział działalności gospodarczej zgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.26 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
2	Kwota i udział działalności gospodarczej zgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.27 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
3	Kwota i udział działalności gospodarczej zgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.28 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
4	Kwota i udział działalności gospodarczej zgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.29 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
5	Kwota i udział działalności gospodarczej zgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.30 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
6	Kwota i udział działalności gospodarczej zgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.31 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
7	Kwota i udział innych rodzajów działalności gospodarczej zgodnej z systematyką, niewymienionych w wierszach 1-6 powyżej w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	4 178	1,23%	4 150	1,22%	28	0,01%
8	Całkowity mający zastosowanie kluczowy wskaźnik wyników	4 178	1,23%	4 150	1,22%	28	0,01%

Tabela 60. Wzór 2. Działalność gospodarcza zgodna z systematyką (mianownik) – Obrót, mln PLN

Rodzaje działalności gospodarczej		Kwota i udział (informacje należy przedstawić w kwotach pieniężnych i wartościach procentowych)					
		CCM + CCA		Łagodzenie zmian klimatu (CCM)		Adaptacja do zmian klimatu (CCA)	
		Kwota	%	Kwota	%	Kwota	%
1	Kwota i udział działalności gospodarczej zgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.26 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
2	Kwota i udział działalności gospodarczej zgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.27 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
3	Kwota i udział działalności gospodarczej zgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.28 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
4	Kwota i udział działalności gospodarczej zgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.29 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
5	Kwota i udział działalności gospodarczej zgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.30 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
6	Kwota i udział działalności gospodarczej zgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.31 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
7	Kwota i udział innych rodzajów działalności gospodarczej zgodnej z systematyką, niewymienionych w wierszach 1-6 powyżej w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	3 235	0,95%	3 228	0,95%	7	0%
8	Całkowity mający zastosowanie kluczowy wskaźnik wyników	3 235	0,95%	3 228	0,95%	7	0%

Tabela 61. Wzór 3. Działalność gospodarcza zgodna z systematyką (licznik) – CapEx, mln PLN

Rodzaje działalności gospodarczej		Kwota i udział (informacje należy przedstawić w kwotach pieniężnych i wartościach procentowych)					
		CCM + CCA		Łagodzenie zmian klimatu (CCM)		Adaptacja do zmian klimatu (CCA)	
		Kwota	%	Kwota	%	Kwota	%
1	Kwota i udział działalności gospodarczej zgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.26 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w liczniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
2	Kwota i udział działalności gospodarczej zgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.27 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w liczniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
3	Kwota i udział działalności gospodarczej zgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.28 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w liczniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
4	Kwota i udział działalności gospodarczej zgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.29 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w liczniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
5	Kwota i udział działalności gospodarczej zgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.30 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w liczniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
6	Kwota i udział działalności gospodarczej zgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.31 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w liczniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
7	Kwota i udział innych rodzajów działalności gospodarczej zgodnej z systematyką, niewymienionych w wierszach 1-6 powyżej w liczniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	4 178	100%	4 150	99,33%	28	0,67%
8	Całkowita kwota i całkowity udział rodzajów działalności gospodarczej zgodnej z systematyką w liczniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	4 178	100%	4 150	99,33%	28	0,67%

Tabela 62. Wzór 3. Działalność gospodarcza zgodna z systematyką (licznik) – Obrót, mln PLN

Rodzaje działalności gospodarczej		Kwota i udział (informacje należy przedstawić w kwotach pieniężnych i wartościach procentowych)					
		CCM + CCA		Łagodzenie zmian klimatu (CCM)		Adaptacja do zmian klimatu (CCA)	
		Kwota	%	Kwota	%	Kwota	%
1	Kwota i udział działalności gospodarczej zgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.26 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w liczniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
2	Kwota i udział działalności gospodarczej zgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.27 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w liczniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
3	Kwota i udział działalności gospodarczej zgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.28 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w liczniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
4	Kwota i udział działalności gospodarczej zgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.29 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w liczniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
5	Kwota i udział działalności gospodarczej zgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.30 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w liczniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
6	Kwota i udział działalności gospodarczej zgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.31 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w liczniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
7	Kwota i udział innych rodzajów działalności gospodarczej zgodnej z systematyką, niewymienionych w wierszach 1-6 powyżej w liczniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	3 235	100%	3 228	99,79%	7	0,21%
8	Całkowita kwota i całkowity udział rodzajów działalności gospodarczej zgodnej z systematyką w liczniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	3 235	100%	3 228	99,79%	7	0,21%

Tabela 63. Wzór 4. Działalność gospodarcza kwalifikująca się do systematyki, ale niezgodna z systematyką – CapEx, mln PLN

Rodzaje działalności gospodarczej		Kwota i udział (informacje należy przedstawić w kwotach pieniężnych i wartościach procentowych)					
		CCM + CCA		Łagodzenie zmian klimatu (CCM)		Adaptacja do zmian klimatu (CCA)	
		Kwota	%	Kwota	%	Kwota	%
1	Kwota i udział działalności gospodarczej kwalifikującej się do systematyki, ale niezgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.26 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
2	Kwota i udział działalności gospodarczej kwalifikującej się do systematyki, ale niezgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.27 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
3	Kwota i udział działalności gospodarczej kwalifikującej się do systematyki, ale niezgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.28 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
4	Kwota i udział działalności gospodarczej kwalifikującej się do systematyki, ale niezgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.29 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	301	0,09%	301	0,09%	-	0%
5	Kwota i udział działalności gospodarczej kwalifikującej się do systematyki, ale niezgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.30 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	97	0,03%	97	0,03%	-	0%
6	Kwota i udział działalności gospodarczej kwalifikującej się do systematyki, ale niezgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.31 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	4	0%	4	0%	-	0%
7	Kwota i udział innych rodzajów działalności gospodarczej kwalifikującej się do systematyki, ale niezgodnej z systematyką, niewymienionych w wierszach 1-6 powyżej w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	107 620	31,71%	107 615	31,71%	5	0,00%
8	Całkowita kwota i całkowity udział rodzajów działalności gospodarczej kwalifikującej się do systematyki, ale niezgodnej z systematyką w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	108 022	31,82%	108 017	31,82%	5	0,00%

Tabela 64. Wzór 4. Działalność gospodarcza kwalifikująca się do systematyki, ale niezgodna z systematyką – Obrót, mln PLN

Rodzaje działalności gospodarczej		Kwota i udział (informacje należy przedstawić w kwotach pieniężnych i wartościach procentowych)					
		CCM + CCA		Łagodzenie zmian klimatu (CCM)		Adaptacja do zmian klimatu	
		Kwota	%	Kwota	%	Kwota	%
1	Kwota i udział działalności gospodarczej kwalifikującej się do systematyki, ale niezgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.26 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
2	Kwota i udział działalności gospodarczej kwalifikującej się do systematyki, ale niezgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.27 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
3	Kwota i udział działalności gospodarczej kwalifikującej się do systematyki, ale niezgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.28 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	0%	-	0%	-	0%
4	Kwota i udział działalności gospodarczej kwalifikującej się do systematyki, ale niezgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.29 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	2	0,00%	2	0,00%	-	0%
5	Kwota i udział działalności gospodarczej kwalifikującej się do systematyki, ale niezgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.30 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	28	0,01%	28	0,01%	-	0%
6	Kwota i udział działalności gospodarczej kwalifikującej się do systematyki, ale niezgodnej z systematyką, o której mowa w sekcji 4.31 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	1	0,00%	1	0,00%	-	0%
7	Kwota i udział innych rodzajów działalności gospodarczej kwalifikującej się do systematyki, ale niezgodnej z systematyką, niewymienionych w wierszach 1-6 powyżej w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	106 658	31,41%	106 621	31,41%	36	0,00%
8	Całkowita kwota i całkowity udział rodzajów działalności gospodarczej kwalifikującej się do systematyki, ale niezgodnej z systematyką w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	106 689	31,42%	106 653	31,42%	36	0,00%

Tabela 65. Wzór 5. Działalność gospodarcza niekwalifikująca się do systematyki – CapEx, mln PLN

Rodzaje działalności gospodarczej		Kwota	Udział %
1	Kwota i udział działalności gospodarczej, o której mowa w wierszu 1 wzoru 1, która jest działalnością gospodarczą niekwalifikującą się do systematyki zgodnie z sekcją 4.26 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	-
2	Kwota i udział działalności gospodarczej, o której mowa w wierszu 2 wzoru 1, która jest działalnością gospodarczą niekwalifikującą się do systematyki zgodnie z sekcją 4.27 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	-
3	Kwota i udział działalności gospodarczej, o której mowa w wierszu 3 wzoru 1, która jest działalnością gospodarczą niekwalifikującą się do systematyki zgodnie z sekcją 4.28 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	-
4	Kwota i udział działalności gospodarczej, o której mowa w wierszu 4 wzoru 1, która jest działalnością gospodarczą niekwalifikującą się do systematyki zgodnie z sekcją 4.29 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	-
5	Kwota i udział działalności gospodarczej, o której mowa w wierszu 5 wzoru 1, która jest działalnością gospodarczą niekwalifikującą się do systematyki zgodnie z sekcją 4.30 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	-
6	Kwota i udział działalności gospodarczej, o której mowa w wierszu 6 wzoru 1, która jest działalnością gospodarczą niekwalifikującą się do systematyki zgodnie z sekcją 4.31 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	-
7	Kwota i udział innych rodzajów działalności gospodarczej niekwalifikującej się do systematyki, niewymienionych w wierszach 1-6 powyżej w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	9 467	2,79%
8	Całkowita kwota i całkowity udział rodzajów działalności gospodarczej niekwalifikującej się do systematyki w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	9 467	2,79%

Tabela 66. Wzór 5. Działalność gospodarcza niekwalifikująca się do systematyki – Obrót, mln PLN

Rodzaje działalności gospodarczej		Kwota	Udział %
1	Kwota i udział działalności gospodarczej, o której mowa w wierszu 1 wzoru 1, która jest działalnością gospodarczą niekwalifikującą się do systematyki zgodnie z sekcją 4.26 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	-
2	Kwota i udział działalności gospodarczej, o której mowa w wierszu 2 wzoru 1, która jest działalnością gospodarczą niekwalifikującą się do systematyki zgodnie z sekcją 4.27 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	-
3	Kwota i udział działalności gospodarczej, o której mowa w wierszu 3 wzoru 1, która jest działalnością gospodarczą niekwalifikującą się do systematyki zgodnie z sekcją 4.28 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	-
4	Kwota i udział działalności gospodarczej, o której mowa w wierszu 4 wzoru 1, która jest działalnością gospodarczą niekwalifikującą się do systematyki zgodnie z sekcją 4.29 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	-
5	Kwota i udział działalności gospodarczej, o której mowa w wierszu 5 wzoru 1, która jest działalnością gospodarczą niekwalifikującą się do systematyki zgodnie z sekcją 4.30 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	-
6	Kwota i udział działalności gospodarczej, o której mowa w wierszu 6 wzoru 1, która jest działalnością gospodarczą niekwalifikującą się do systematyki zgodnie z sekcją 4.31 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139 w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	-	-
7	Kwota i udział innych rodzajów działalności gospodarczej niekwalifikującej się do systematyki, niewymienionych w wierszach 1-6 powyżej w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	11 742	3,46%
8	Całkowita kwota i całkowity udział rodzajów działalności gospodarczej niekwalifikującej się do systematyki w mianowniku mającego zastosowanie kluczowego wskaźnika wyników	11 742	3,46%

UJAWNIEŃ DODATKOWE

Bank dokonał analizy działalności gospodarczych pomiotów niefinansowych podlegających dyrektywie NFRD w oparciu o dominujące PKD w zakresie pozostałych czterech celów środowiskowych i nowych działalności w obszarze dwóch pierwszych celów środowiskowych. Wyniki tej analizy wskazały, że niektóre z działalności gospodarczych przyczyniają się do realizacji jednocześnie 5 z 6 celów środowiskowych. W związku z powyższym, z uwagi na brak możliwości przyporządkowania konkretnej wartości procentowej do danego celu środowiskowego, zaprezentowane poniżej wskaźniki odnoszą się do działalności gospodarczych kwalifikujących się do systematyki łącznie do wszystkich sześciu celów środowiskowych oraz do działalności gospodarczych niekwalifikujących się do systematyki.

Tabela 67. Informacje ilościowe

WSKAŹNIK	2023
Udział w aktywach ogółem ekspozycji na działalność gospodarczą niekwalifikowaną do systematyki	1,0%
Udział w aktywach ogółem ekspozycji na działalność gospodarczą kwalifikowaną do systematyki (wszystkie 6 celów środowiskowych)	1,5%

UJAWNIEŃ DOBROWOLNE

Oprócz obowiązkowego ujawniania taksonomicznego, Bank ujawnia dobrowolne informacje na temat kwalifikowalności do systematyki i zgodności z systematyką ekspozycji wobec przedsiębiorstw niefinansowych, które nie podlegają obowiązkowi ujawnienia informacji na podstawie art. 8 Taksonomii UE. Bank pozyskał informacje dotyczące realizacji taksonomicznych celów środowiskowych na zasadzie dobrowolności i w trybie dwustronnym w ramach procesu udzielania kredytów inwestycyjnych. W 2023 roku Bank rozpoczął prace nad wdrożeniem ankiet taksonomicznych, które wspierają ocenę spełnienia technicznych kryteriów kwalifikacji Taksonomii UE, w zakresie finansowania celowego. Analizą taksonomiczną objęto 24 kredyty inwestycyjne w łącznej kwocie 2 049,7 mln PLN, z czego 18 kredytów inwestycyjnych w łącznej kwocie 1 701,9 mln PLN dotyczyło finansowania działalności gospodarczej niekwalifikującej się do systematyki, a 6 kredytów inwestycyjnych w łącznej kwocie 347,1 mln PLN dotyczyło działalności kwalifikującej się do systematyki. Wśród zawartych transakcji kredytowych, dwie z nich w łącznej kwocie 79,3 mln PLN dotyczyły przedsięwzięć inwestycyjnych spełniających kryterium istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu oraz zasadę „nie czynić poważnych szkód”. Jeden projekt inwestycyjny dotyczył finansowania wysokosprawnej kogeneracji energii ciepłej i energii elektrycznej z bioenergii, drugi finansowania innowacyjnego odzysku materiałów z odpadów. Bank nie dysponuje informacją o spełnieniu przez analizowanych dwóch kredytobiorców minimalnych gwarancji społecznych. Ekspozycje z tytułu tych transakcji zostały uznane jako częściowo zgodne z systematyką i nie zostały uwzględnione w kalkulacji licznika GAR za 2023 rok.

INFORMACJE JAKOŚCIOWE UJAWNIANE ZGODNIE Z ZAŁĄCZNIKIEM XI DO ROZPORZĄDZENIA DELEGOWANEGO DO ART.8 TAKSONOMII UE

W grudniu 2022 roku Zarząd Banku przyjął „Strategię PKO Banku Polskiego na lata 2023-2025 – Przygotowani do wyzwań, nastawieni na przyszłość”. Jest ona skoncentrowana na ludziach – pracownikach i klientach, a także innowacjach, technologii i zrównoważonym rozwoju. Bank chce wspierać realizację długoterminowego celu Porozumienia Paryskiego – ograniczenia wzrostu globalnej temperatury do znacznie poniżej 2°C względem poziomu z czasów przedprzemysłowych.

Bank stale wdraża rozwiązania z zakresu finansowania procesu transformacji energetycznej polskiej gospodarki, zarówno w zakresie energetycznym, jaki i mobilności społecznej. Oferta produktowa Grupy Kapitałowej Banku jest dostosowana do zmieniających się potrzeb jej wszystkich klientów. Portfel Grupy Kapitałowej Banku sukcesywnie zwiększa się o finansowania energetyki wiatrowej, solarnej, wodnej, pochodzącej z biomasy, finansowania efektywnych energetycznie nieruchomości czy elektromobilności. Realizacja Strategii uwzględnia dalszy rozwój biznesu we wszystkich segmentach klientów: korporacyjnego, firm i przedsiębiorstw, indywidualnego oraz rozwój działalności leasingowej, aby wspierać konkurencyjność polskich firm w obliczu rosnących cen energii i zmieniających się wymagań biznesowych i regulacyjnych. Działania te mają pomóc w przekierowaniu kapitału w stronę działalności, która w znacznym stopniu przyczyni się do osiągnięcia celów Europejskiego Zielonego Ładu, takich jak neutralność klimatyczna i odporność, zerowy poziom emisji zanieczyszczeń, ochrona bioróżnorodności biologicznej i ekosystemów, przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym oraz zrównoważone wykorzystanie zasobów wodnych i morskich.

W rezultacie planowanych i podejmowanych działań, Bank zamierza stać się liderem najwyższego wolumenu nowego finansowania projektów zrównoważonych i transformacyjnych.

Mając na uwadze powyższe, Bank przyjął w grudniu 2023 roku, Zasady klasyfikacji finansowania zrównoważonego rozwoju w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A., które uwzględniają wymogi stawiane przez międzynarodowe standardy oraz otoczenie regulacyjne, w szczególności wynikające z Taksonomii UE oraz Europejskiej zielonej obligacji. Bank jest w trakcie wdrażania postanowień wynikających z Zasad, w szczególności w zakresie procesów biznesowych i sprawozdawczych, a także związanych z tym systemów informatycznych. W styczniu 2024 roku w Banku zostały wdrożone ankiety taksonomiczne, które wspierają ocenę spełnienia technicznych kryteriów kwalifikacji Taksonomii UE w zakresie finansowania celowego. Ankiety stanowią podstawę pozyskania od klientów Banku informacji w zakresie spełnienia minimalnych wymogów, jakie finansowana przez Bank inwestycja lub prowadzona przez klientów Banku działalność gospodarcza powinna spełniać, aby można było ją uznać za zrównoważoną środowiskowo.

Proces ankietowania pomoże monitorować poziom finansowania projektów zrównoważonych środowiskowo, co stanowi ważny element realizacji celów wynikających ze strategii Banku na lata 2023-2025.

Jednocześnie trwa proces dostosowywania oferty do wymogów stawianych produktom o pozytywnym wpływie na środowisko naturalne.

13.7.9 PRACOWNICY

A. ZATRUDNIENIE I ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

ZATRUDNIENIE

Tabela 68. Zatrudnienie ogółem (w etatach)

	2023	r/r (%)	2022	r/r (%)	2021	r/r (%)	2020
Bank	21 638	1,9	21 230	-2,1	21 686	-1,2	21 939
Pozostałe podmioty	3 962	3,1	3 842	-3,2	3 970	1,3	3 920
Grupa Kapitałowa Banku	25 601	2,1	25 071	-2,3	25 657	-0,8	25 859

Bank na bieżąco dostosowuje poziom zatrudnienia do aktualnych potrzeb biznesowych i planów rozwojowych. Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej Banku na koniec 2023 roku wynosiło 25 601 etatów (w tym: w spółkach ukraińskich 1489 etaty), co oznacza wzrost o 529 etatów w porównaniu do końca 2022 roku. Wzrost zatrudnienia wynika z wdrożenia nowych inicjatyw w ramach przyjętej strategii.

[GRI 2-8] Główną formą zatrudnienia w Banku, jak również w Grupie Kapitałowej Banku jest umowa o pracę. Bank zatrudnia również w oparciu o umowy cywilnoprawne. W 2023 roku z tytułu umowy o dzieło, umowy zlecenia oraz stażu studenckiego dokonano wypłat 1721 osobom w tym: 2 umowa o dzieło, 1506 umowy zlecenia oraz 213 staży studenckich. Odsetek osób pracujących w oparciu o umowy cywilnoprawne stanowi 7,4% umów o pracę i umów cywilnoprawnych łącznie.

Tabela 69. Zatrudnienie według grupy stanowisk, wieku, wymiaru etatu i płci [GRI 405-1] [GRI 2-7]

	BANK						GRUPA KAPITAŁOWA BANKU					
	2023			2022			2023			2022		
	łącznie	kobiety	mężczyźni	łącznie	kobiety	mężczyźni	łącznie	kobiety	mężczyźni	łącznie	kobiety	mężczyźni
wg grup stanowisk i płci												
pracownicy szeregowi	86,4%	74%	26%	86,4%	75%	25%	85,6%	73%	27%	85,6%	74%	26%
średnia kadra kierownicza	7,4%	64%	36%	7,8%	64%	36%	7,5%	62%	38%	8,0%	62%	38%
dyrektorzy	5,9%	59%	41%	5,5%	59%	41%	6,3%	55%	45%	6,0%	55%	45%
MRT (Material Risk Takers)	0,3%	23%	77%	0,3%	23%	77%	0,5%	25%	75%	0,5%	24%	76%
razem	100%	73%	27%	100%	74%	26%	100%	71%	29%	100%	72%	28%
wg grup wiekowych i płci												
poniżej 30 lat	12%	68%	32%	11%	71%	29%	12%	68%	32%	12%	70%	30%
od 30 do 50 lat	61%	71%	29%	62%	71%	29%	63%	70%	30%	64%	70%	30%
powyżej 50 lat	27%	79%	21%	27%	80%	20%	25%	77%	23%	24%	78%	22%
razem	100%	73%	27%	100%	74%	26%	100%	71%	29%	100%	72%	28%
wg wymiaru etatu i płci												
pełen etat	99%	73%	27%	99%	73%	27%	97%	72%	28%	97%	72%	28%
niepełny etat	1%	79%	21%	1%	78%	22%	3%	63%	37%	3%	64%	36%
wg terminu umowy												
czas nieokreślony	87%	72%	28%	87%	73%	27%	83%	72%	28%	87%	72%	28%
czas określony	13%	74%	26%	13%	76%	24%	17%	70%	30%	13%	75%	25%
wg regionu												
w państwach UE	100%	73%	27%	100%	74%	26%	94%	71%	29%	94%	72%	28%
w państwach trzecich (Ukraina)	-	-	-	-	-	-	6%	71%	29%	6%	69%	31%
Zatrudnienie ogółem	100%	73%	27%	100%	74%	26%	100%	71%	29%	100%	72%	28%

Udział w liczbie zatrudnionych danej płci lub w zatrudnieniu ogółem. Uwzględniono tylko osoby zatrudnione na umowę o pracę.

Tabela 70. Pracownicy nowozatrudnieni i rotacja w Banku i Grupie Kapitałowej Banku według grup wiekowych i płci [GRI 401-1]

	BANK						GRUPA KAPITAŁOWA BANKU					
	nowozatrudnieni			wskaźnik rotacji			nowozatrudnieni			wskaźnik rotacji		
	2023	2022	2021	2023	2022	2021	2023	2022	2021	2023	2022	2021
<30	46,1%	46,9%	47,9%	2,6%	6,6%	3,1%	43,3%	44,9%	45,0%	2,8%	6,2%	3,3%
30-50	49,0%	48,8%	49,1%	4,8%	3,5%	6,0%	51,5%	50,6%	51,7%	5,5%	4,9%	7,1%
>50	4,9%	4,2%	3,0%	2,6%	3,3%	3,2%	5,2%	4,5%	3,3%	2,4%	3,0%	2,9%
kobiety	65,5%	71,6%	69,0%	7,4%	10,0%	9,3%	65,5%	69,6%	67,1%	7,7%	10,4%	9,7%
mężczyźni	34,5%	28,4%	31,0%	2,6%	3,4%	3,0%	34,5%	30,4%	32,9%	3,0%	3,7%	3,6%
łącznie	11,6%	11,3%	11,1%	10,0%	13,4%	12,3%	12,6%	11,7%	12,5%	10,7%	14,1%	13,1%

Udział w zatrudnieniu ogółem

Wskaźnik rotacji liczony jako liczba pracowników z którymi rozwiązano stosunek pracy w 2023 roku do liczby pracowników zatrudnionych na koniec 2022 roku. Wskaźnik dobrowolnych odejść wynosił w Banku 5,4%, odejścia na emeryturę/rentę 1,8% zatrudnienia na koniec roku. Dla Grupy Kapitałowej Banku te wielkości wynosiły odpowiednio: 6,4% i 1,5%. W 2023 roku nie było zwolnień grupowych.

Tabela 71. Powroty do pracy po urlopie rodzicielskim w 2023 roku [GRI 401-3]

	BANK		GRUPA KAPITAŁOWA BANKU	
	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
Pracownicy uprawnieni do urlopu rodzicielskiego w danym roku sprawozdawczym (2023)	476	93	593	121
Pracownicy, którzy korzystali z urlopu rodzicielskiego w 2023 roku	509	19	679	26
Pracownicy, którzy powrócili do pracy w okresie sprawozdawczym po zakończeniu urlopu rodzicielskiego w 2023 roku	414	18	514	24
Pracownicy, którzy powrócili do pracy po zakończeniu urlopu rodzicielskiego, którzy byli nadal zatrudnieni 12 miesięcy po ich powrocie do pracy	453	3	523	4
Wskaźnik powrotu do pracy: udział powrotów do pracy po urlopie rodzicielskim (%)	81%	95%	76%	92%
Wskaźnik zatrzymania: udział pracowników, którzy powrócili z urlopu rodzicielskiego i pozostali w pracy (%)	86%	50%	84%	67%

Tabela 72. Dodatkowe informacje o zatrudnieniu w Banku

	2023	2022	2021	2020
Zatrudnienie na czas nieokreślony (udział w zatrudnieniu ogółem)	86,8%	87,4%	88,2%	89,5%
Zatrudnienie na czas określony (udział w zatrudnieniu ogółem)	13,2%	12,6%	11,8%	10,5%
w tym na umowę na zastępstwo:	1,8%	1,6%	1,9%	1,5%
Udział zatrudnionych ze stażem >10 lat (udział w zatrudnieniu ogółem)	73,4%	51,6%	74,0%	74,9%
Średni staż pracy dla kobiet (lata)	15	16	16	16
Średni staż pracy dla mężczyzn (lata)	12	12	11	11
Liczba zatrudnionych kobiet (tys.)	16	16	16	16
Liczba osób na stanowiskach dyrektorskich (w tys.)	1,3	1,2	1,2	1,2
Liczba kobiet na stanowiskach dyrektorskich (w tys.)	0,8	0,7	0,7	0,7
Liczba nowozatrudnionych osób (w tys.)	2,5	2,4	2,4	1,0
Liczba kobiet wśród nowozatrudnionych osób (w tys.)	1,6	1,7	1,7	0,7
Zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami w zatrudnieniu ogółem	1,2%	1,2%	1,2%	1,2%

Polityka zatrudnienia w Banku i Grupie Kapitałowej Banku opiera się na zasadzie, że każdy pracownik jest ważny bez względu na płeć, wiek, stan zdrowia, orientację seksualną, wyznanie, stan cywilny, czy kraj pochodzenia.

Bank i podmioty Grupy Kapitałowej Banku w swoich działaniach dbają o różnorodność zatrudnionych osób na każdym poziomie stanowisk zgodnie z wewnętrznymi politykami w tym zakresie (rozdział F).

PRACA W MODELU HYBRYDOWYM

W Banku funkcjonuje model pracy hybrydowej, który umożliwia elastyczne podejście i dostosowywanie jego założeń do realiów i celów biznesowych. Decyzje o proporcji pracy w biurze i domu są podejmowane przez menedżerów. Rozwiązanie zostało wprowadzone w tych jednostkach Banku, których charakter zadań umożliwia ich realizację z domu.

Wprowadzony model uwzględnia specyfikę zadań i procesów w danej jednostce, osiągnięte efekty i realizację celów oraz dostępną powierzchnię (w ramach budynków z ustalonym współczynnikiem rotacji). Pracownicy mogą skorzystać z różnych form wsparcia, które mają usprawnić zarządzanie zespołem oraz pracą. Dostępne są narzędzia wspierające m.in. aplikacja do planowania pracy w domu i biurze, system do rezerwacji biurek w wybranych lokalizacjach oraz komunikatory wewnętrzne usprawniające organizację spotkań w formule online.

Większość polskich spółek z Grupy Kapitałowej Banku również prowadzi prace w modelu hybrydowym.

WYNAGRODZENIA

Tabela 73. Relacja średniego ważonego wynagrodzenia kobiet do mężczyzn według grup stanowisk w Banku (%)

	2023	2022	2021
Sieć sprzedaży	101	98	97
Pozostałe stanowiska niemenadżerskie	96	94	93
Średnia kadra kierownicza/ średnia kadra	96	95	95
Dyrektorzy	97	97	97
MRT	98	93	84
Ogółem:	98	96	95

[GRI 405-2] Globalny wskaźnik relacji wynagrodzenia kobiet do mężczyzn liczony jako średnie ważne wynagrodzenie całkowite kobiet do mężczyzn (z uwzględnieniem wynagrodzeń członków Zarządu Banku – dostosowanie do wytycznych EUNB) wypłacone w 2023 roku wynosił 98% (+2 p.p. r/r) w Banku i 97% (+4 p.p. r/r) w Grupie Kapitałowej Banku.

Kalkulacja wskaźnika relacji wynagrodzeń kobiet do mężczyzn opiera się na porównaniu wynagrodzeń w wyodrębnionych grupach homogenicznych, ważonych liczebnością tych grup. Grupy te koncentrują pracowników o takich samych poziomach wartościowania (wycena wartości pracy na poszczególnych stanowiskach), rodzinach stanowisk oraz takiej samej lokalizacji geograficznej.

W wyliczeniu luki w Grupie Kapitałowej Banku uwzględnione zostały wskaźniki poszczególnych spółek (spółki wg konsolidacji ostrożnościowej mające siedziby w Polsce), ważne liczebnością zatrudnienia poszczególnych spółek w Grupie Kapitałowej Banku.

Luka płacowa pomiędzy kobietami i mężczyznami liczona na podstawie średniego ważonego wynagrodzenia wynosiła 2% dla Banku i 3% dla Grupy Kapitałowej Banku. Luka płacowa według płci dla Banku na podstawie mediany wynosiła 1,6%.

Wskaźnik zróżnicowania wynagrodzeń kalkulowany w oparciu o metodykę określoną w wytycznych do Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2021 wyniósł w Banku ogółem 31,7%. Wskaźnik ten obliczany jest jako procentowa różnica pomiędzy średnim miesięcznym wynagrodzeniem całkowitym wszystkich kobiet i mężczyzn za 2023 rok. Nie uwzględnia on struktury zatrudnienia, poziomów wartościowania, rodzin stanowisk czy lokalizacji geograficznej, które niezależnie od płci mają wpływ na wysokość wynagrodzeń pracowników.

Prezentowany poziom luki płacowej nie wskazuje na nieuzasadnione nierówności w zakresie kształcenia wysokości wynagrodzeń kobiet i mężczyzn, a przyczyny odchylenia ze względu na płeć wynikają z charakteru organizacji, gdzie w stanie zatrudnienia przeważają kobiety.

Prowadzona w Banku polityka wynagrodzeń jest neutralna pod względem płci. Wprowadzone w 2022 roku zmiany w Polityce wynagradzania pracowników Banku i Grupy Kapitałowej PKO BP S.A. miały na celu podkreślenie istotności neutralności wynagrodzeń ze względu na płeć i stosowanie tej zasady.

Proces kształtowania wynagrodzeń w Banku oparty jest o wyniki wartościowania stanowisk. Wartościowanie stanowisk, zgodnie z powszechnie stosowaną metodologią rynkową, opiera się na ustaleniu odpowiedniego poziomu wskaźników dla ściśle określonych kryteriów: umiejętności (wiedza techniczna, umiejętności menedżerskie, umiejętności interpersonalne), rozwiązywanie problemów (swoboda myślenia, wyzwania, swoboda działania) i wpływu na wynik (typ wpływu, pole działania). Istotą wartościowania jest fakt, że dotyczy ono danego stanowiska, a nie osoby.

Wynagrodzenie stałe uwzględnia złożoność zadań w danej strukturze organizacyjnej, poziom odpowiedzialności związany z danym stanowiskiem i niezbędne umiejętności. Konstrukcja systemu przyznawania wynagrodzeń zmiennych uwzględnia specyfikę stanowisk, w szczególności: kadry menedżerskiej, sprzedaży i wsparcia. Wynagrodzenie zmienne pracowników, opiera się na systemie premiowania, w którym wymagana jest realizacja określonych celów ilościowych, efektywnościowych powiązanych ze strategią Banku.

Bank regularnie dokonuje przeglądów wynagrodzeń na poszczególnych stanowiskach w tym pod kątem wynagrodzeń kobiet i mężczyzn i uwzględnia benchmarki wewnętrzne, a także dane zawarte w raportach płacowych i badaniach wynagrodzeń w procesie kształtowania i optymalizacji strategii wynagrodzeń.

Aby zapewnić porównywalność takich samych stanowisk i wyeliminować całkowity wpływ innych elementów na poziom wynagrodzenia, Bank stosuje również jako wskaźnik porównywalności tzw. wskaźnik CR (Comparatio) –

porównanie wynagrodzenia oferowanego pracownikowi z odpowiednim benchmarkiem rynkowym. Analizy wewnętrzne z zastosowaniem wskaźnika CR wykazują, że w Banku nie występują różnice w wynagradzaniu kobiet i mężczyzn, a obie grupy są wynagradzane analogicznie do rynku.

W Grupie Kapitałowej Banku obowiązuje „Polityka wynagradzania pracowników Banku i Grupy Kapitałowej PKO BP S.A.”, która zapewnia spójny system wynagradzania poprzez:

- stosowanie systemu wynagradzania zgodnego z trendami rynkowymi,
- pozyskiwanie optymalnych kandydatów do pracy,
- dostosowanie mechanizmów, narzędzi i poziomów wynagrodzeń do strategii i celów Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku,
- uwzględnienie możliwości Grupy Kapitałowej Banku w zakresie kształtowania pożądanych mechanizmów i poziomów wynagrodzeń,
- kształtowanie płac stałych w oparciu o wartościowanie stanowisk pracy,
- kształtowanie struktury wynagrodzenia na podstawie osiągniętych efektów pracy i oceny kompetencji pracowników,
- budowanie w pracownikach odpowiedzialności za realizowane zadania oceniane w oparciu o obiektywne kryteria,
- zagwarantowanie takiego sparametryzowania zmiennych składników wynagrodzeń, żeby uwzględniały koszt ryzyka, koszt kapitału i ryzyko płynności Banku i Grupy Kapitałowej Banku w perspektywie długoterminowej,
- zapewnienie takiego systemu, w którym formy wynagrodzenia nie zachęcają osób zaangażowanych do faworyzowania własnych interesów lub interesów Banku i pozostałych podmiotów Grupy Kapitałowej Banku ze szkodą dla klientów.

[GRI 2-21] Stosunek najwyższego całkowitego wynagrodzenia wypłaconego w 2023 roku do mediany rocznego całkowitego wynagrodzenia wszystkich pracowników (z wyłączeniem najwyższego wynagrodzenia) wynosi 10,6.

Stosunek procentowego wzrostu najwyższego całkowitego wynagrodzenia wypłaconego w 2023 roku w organizacji do procentowego wzrostu mediany całkowitego rocznego wynagrodzenia dla wszystkich pracowników (z wyłączeniem najwyższego wynagrodzenia) wynosi 0,68.

Powyższe wskaźniki zostały wyliczone w oparciu o wynagrodzenie całkowite wypłacone w 2023 roku pracownikom zatrudnionym na umowę o pracę, tj. z wyłączeniem całkowitego wynagrodzenia wypłaconego Członkom Zarządu z tytułu zawartych kontraktów menadżerskich.

[GRI 2-30] W Banku obowiązuje Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy (ZUZP), zawarty z zakładowymi organizacjami związków zawodowych. Układ reguluje m.in. kwestie wynagrodzeń. Zgodnie z ZUZP pracownikom Banku przysługują następujące składniki wynagrodzeń: (i) wynagrodzenie zasadnicze, (ii) dodatki za pracę w godzinach nadliczbowych i w porze nocnej oraz w warunkach szczególnie uciążliwych u szkodliwych dla zdrowia, (iii) premie i nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej.

Podstawą kształtowania wynagrodzeń zasadniczych oraz przyznawania pracownikom świadczeń dodatkowych jest wartościowanie stanowisk z uwzględnieniem analizy wynagrodzeń rynkowych.

W Banku funkcjonuje system premiowania, w którym wysokość premii jest powiązana z realizacją поставionych celów. Cele premiowe pracowników są powiązane z kluczowymi wskaźnikami zarządczymi Banku.

Niezależnie od systemu premiowego funkcjonuje system nagradzania pracowników Banku. Pracownicy mogą otrzymywać nagrody:

- indywidualne – gdy uzyskują wyróżniające wyniki w pracy zawodowej lub za osiągnięcia, które przyniosły ważne efekty dla Banku,
- za rekomendacje kandydatów do pracy w Banku,
- za działania związane z retencją pracowników.

Kluczowe działania związane z systemem wynagradzania pracowników Banku w 2023 roku to:

- globalna akcja regulacji wynagrodzeń powiązana ze stażem pracy,
- jednorazowa akcja nagrodowa,
- akcje konkursowe wspierające sprzedaż dla pracowników wybranych jednostek organizacyjnych – w szczególności pracowników jednostek sieci detalicznej.

W podmiotach Grupy Kapitałowej Banku w zależności od wielkości zatrudnienia, zasady wynagradzania pracowników są określone w regulaminach wynagradzania i w umowach o pracę, albo tylko w umowach o pracę. W poszczególnych spółkach Grupy Kapitałowej Banku funkcjonują odrębne systemy premiowania pracowników.

ŚWIADCZENIA DODATKOWE

Tabela 74. Najważniejsze świadczenia pozapłatowe dla pracowników [GRI 401-2]

BANK	Udział w zatrudnieniu ogółem (%)			Zmiana (r/r)
	2023	2022	2021	2023/2022
Pakiety medyczne	100	100	100	+0 p.p.
Pracowniczy program emerytalny	77	77	78	0 p.p.
Dopłaty do wypoczynku zorganizowanego	8	9	10	-1 p.p.
Zapomogi	3	3	3	-1 p.p.
Pożyczki mieszkaniowe	17	17	14	0 p.p.
Świadczenia dostępne na platformie MyBenefit lub specjalne świadczenia socjalne np. okolicznościowe z okazji świąt	100	100	100	+0 p.p.
Karty sportowe	7	6	5	+1 p.p.
GRUPA KAPITAŁOWA				
Pakiety medyczne	98	84	99	+14 p.p.
Pracowniczy program emerytalny	69	66	69	+3 p.p.
Dopłaty do wypoczynku zorganizowanego	8	13	9	-5 p.p.
Zapomogi	2	3	3	-1 p.p.
Pożyczki mieszkaniowe	14	15	17	-1 p.p.
Świadczenia dostępne na platformie MyBenefit lub specjalne świadczenia socjalne np. okolicznościowe z okazji świąt	92	84	88	+8 p.p.
Karty sportowe	8	5	5	+3 p.p.

[GRI 401-2] Wszystkie świadczenia pozapłatowe są dostępne dla pracowników niezależnie od typu umowy lub wymiaru pracy.

OPIEKA MEDYCZNA	Dodatkowa opieka medyczna: zróżnicowane pakiety świadczeń wg stanowisk pracy z możliwością wykupienia wyższego pakietu za dopłatą przez pracownika. „Zdrowie jak w Banku” – program profilaktyczny ukierunkowany na wczesne wykrywanie chorób i promowanie zdrowego trybu życia, a także pakiet badań nakierowanych na wykrywanie powikłań po przebytej chorobie wywołanej wirusem SARS Cov-2. Pozostałe podmioty Grupy Kapitałowej Banku (działające na terenie Polski) zapewniają pracownikom opiekę medyczną na warunkach wynegocjowanych z dostawcą usług przez Bank, na podstawie odrębnych umów.
PRACOWNICZY PROGRAM EMERYTALNY (PPE)	PPE istnieje w Banku od 2013 roku w formie umowy o wnoszenie przez Bank Składki Podstawowej (3,5% wynagrodzenia pracownika) i Składki Dodatkowej Pracowników do funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez PKO TFI S.A. PPE istnieje również w większych spółkach Grupy Kapitałowej Banku.
INNE	Świadczenia dodatkowe z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych: system kafeteryjny w ramach platformy MyBenefit, nieoprocentowane pożyczki na remont/ zamianę/ zakup pierwszego mieszkania lub domu, bezzwrotne zapomogi losowe i socjalne, dofinansowanie do wypoczynku czy opieki nad dziećmi. Wysokość otrzymanych środków na platformie MyBenefit zależy od dochodu brutto na osobę w rodzinie. MyBenefit dostępny również w części spółek Grupy Kapitałowej Banku – na podstawie odrębnie zawartych umów. Bony, oferty i zniżki, ubezpieczenia grupowe, karty sportowe, programy rozwojowe i szkoleniowe, wsparcie inicjatyw i aktywności sportowej oraz działalności charytatywnej pracowników.

B. POLITYKA REKRUTACYJNA

Polityka rekrutacyjna w Grupie Kapitałowej Banku jest nakierowana na zatrudnienie osób o różnorodnym doświadczeniu i kompetencjach zawodowych w oparciu o wysokie standardy w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji oraz ochrony danych osobowych. Proces rekrutacji odbywa się z poszanowaniem praw kandydata, co oznacza, że wszyscy pracownicy Banku i Grupy zaangażowani w proces, kierują się zasadami równego traktowania i nie dyskryminują kandydatów do pracy, w tym w szczególności ze względu na: płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, kolor skóry, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne lub społeczne, majątek, urodzenie lub orientację seksualną. Uwzględniają aspekt różnorodności kandydatów, jako wartości mającej wpływ na innowacyjność, kreatywność i efektywność pracy zespołów.

PROCESY REKRUTACYJNE WSPIERAJĄ NOWOCZESNE NARZĘDZIA I SYSTEMY INFORMATYCZNE

W trosce o pozytywne doświadczenia kandydatów w procesie rekrutacji, Bank dywersyfikuje kanały dotarcia do różnych grup odbiorców stosując nowoczesne metody selekcji. W celu dotarcia do kandydatów, Bank przeprowadza kampanie w mediach społecznościowych, bierze udział w targach pracy i konferencjach branżowych, współpracuje ze środowiskiem akademickim, wspiera wybrane inicjatywy jak również prowadzi aktywne działania mające na celu bezpośrednie dotarcie do kandydatów pasywnych.

Dla wsparcia procesu rekrutacji wewnętrznej z kluczowymi Spółkami Grupy Kapitałowej Banku zawarte zostały umowy o scentralizowanej współpracy w procesie rekrutacji i selekcji.

Bank regularnie prowadzi badania doświadczeń kandydatów zewnętrznych i wewnętrznych w celu doskonalenia procesu rekrutacji.

W Banku funkcjonuje również wewnętrzny program rekomendacji. Jeśli polecony przez pracownika kandydat, zostanie zatrudniony i spełni określone w regulaminie warunki, rekomendujący go pracownik otrzymuje nagrodę pieniężną. W 2023 roku objęto programem wszystkie stanowiska w Banku i podwyższono kwotę nagrody za zatrudnienie kandydatów na kluczowe stanowiska.

Od lat, Bank rozwija program stażowy skierowany do studentów i absolwentów - #StażNaDzieńDobry. Uczestnicy tego programu mogą rozwijać swoją karierę zawodową w wybranym przez siebie obszarze działalności Grupy Kapitałowej Banku. W 2023 roku uruchomione zostały trzy nowe edycje programu stażowego:

- #StażNaDzieńDobry - Klient Korporacyjny,
- #GenESG – staże w obszarze zrównoważonego rozwoju,
- #ZaRyzykuj – staże w obszarze ryzyka.

Ważnym aspektem działalności Banku w docieraniu do potencjalnych kandydatów jest współpraca z uczelniami. W odpowiedzi na potrzeby biznesowe, Bank współpracuje ze środowiskiem akademickim, angażując się w liczne wydarzenia organizowane na uczelniach. Aktywnie współpracuje z biurami karier w zakresie promowania ofert pracy i staży. Organizuje warsztaty, zajęcia dydaktyczne, obiera mecenatem wybrane kierunki studiów w ramach dzielenia się wiedzą i zacieśniania współpracy ze społecznością akademicką.

Bank aktywnie wspiera i promuje mobilność wewnętrzną w ramach inicjatywy #Perspektywy, poprzez wewnętrzne kampanie informacyjne, wewnętrzne targi pracy, staże, konsultacje z rekrutami i publikacje ofert pracy. W ten sposób zachęca pracowników do udziału w wewnętrznych procesach rekrutacji w całej Grupie Kapitałowej Banku. Ponadto, zapewnia optymalny okres przejścia pracownika wybranego w rekrutacji wewnętrznej do nowej jednostki. Dzięki temu proces jest szybki i prosty.

C. WOLNOŚĆ ZRZESZANIA SIĘ I ORGANIZACJE ZWIĄZKOWE

Reprezentację pracowniczą w Banku tworzą Związki Zawodowe oraz Rada Pracowników Banku.

Pracodawca nie czyni żadnych przeszkód pracownikom w związku z wstępowaniem i działalnością w Związkach Zawodowych i Radzie Pracowników Banku. Organizacje pracowników w Banku mają prawo opracowywać swoje wewnętrzne zasady działania, swobodnie wybierać przedstawicieli, powoływać zarząd, działać oraz układać program działania. Pozostaje to w zgodzie z zasadami wolności zrzeszania się przez pracowników, o których mowa w Konwencji Nr. 87 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej wolności związkowej i ochrony praw związkowych.

W Banku funkcjonują trzy zakładowe organizacje związkowe:

- Krajowy Związek Zawodowy Pracowników PKO BP S.A.,
 - Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” Pracowników PKO BP S.A.,
 - Organizacja Międzyzakładowa Pracowników Bankowości i Usług Nr 06-005 OPZZ „Konfederacja Pracy”,
- przy czym pierwszy z nich jest związkiem reprezentatywnym w rozumieniu Ustawy o związkach zawodowych (Dz. U. z 2022 roku poz. 854).

Udział pracowników, którzy są członkami organizacji związkowych w stosunku do liczby zatrudnionych, wyniósł 12,6% według stanu na 31 grudnia 2023 roku.

Spotkania z Organizacjami Związkowymi i Radą Pracowników Banku są organizowane w razie potrzeby, co najmniej kilka razy w roku. Informacje o planowanych zmianach organizacyjnych są przekazywane stronie społecznej bez

zbędnej zwłoki [GRI 402-1]. Najczęściej dyskutowanymi kwestiami w 2023 roku były zagadnienia związane z wynagrodzeniami pracowników oraz innymi świadczeniami ze stosunku pracy.

Strona społeczna jest aktywna w pozyskiwaniu informacji potrzebnych do prowadzonej działalności. Zarówno Związki Zawodowe, jak i Rada Pracowników Banku mają stworzoną przestrzeń do uzyskiwania informacji potrzebnych do prowadzonej działalności. Aby ułatwić stronie społecznej działalność, stworzone są kanały komunikacji, za pomocą których związki zawodowe oraz Rada Pracowników Banku mogą przekazywać informacje o swojej działalności. W tym celu na Portalu INTRA istnieje specjalna zakładka „Dialog i Reprezentacja Pracownicza”. Rada Pracowników wykorzystuje to narzędzie i cyklicznie przekazuje pracownikom komunikaty, o których dodatkowo pracownicy są informowani za pośrednictwem newslettera.

Członkowie związków zawodowych w Banku są Społecznymi Inspektorami Pracy. Społeczna inspekcja pracy jest służbą społeczną pełnioną przez pracowników. Jej celem jest zapewnienie przez zakład pracy bezpiecznych i higienicznych warunków pracy oraz ochrona uprawnień pracowniczych określonych w przepisach prawa pracy. Bank zapewnia przestrzeń do wykonywania zadań w ramach Społecznej Inspekcji Pracy.

Bank współpracuje z tymi partnerami społecznymi zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Bank na zasadach określonych w przepisach powszechnie obowiązującego prawa, udziela partnerom społecznym informacji dotyczących:

- działalności i sytuacji ekonomicznej pracodawcy związanych z zatrudnieniem oraz zmian przewidywanych w tym zakresie,
- stanu, struktury i przewidywanych zmian zatrudnienia oraz działań mających na celu utrzymanie poziomu zatrudnienia,
- działań, które mogą powodować istotne zmiany w organizacji pracy lub podstawach zatrudnienia.

W przypadkach określonych prawem Bank prowadzi ze stroną społeczną konsultacje lub uzgodnienia. Konsultacje prowadzone są m.in. w przypadku planowanych zmian organizacyjnych, które prowadzą do istotnych zmian w organizacji pracy, wielkości i podstawach zatrudnienia pracowników. Z kolei uzgodnienia ze związkami zawodowymi Bank prowadzi m.in. w obszarze zasad wynagradzania i świadczeń socjalnych.

Pracownicy mogą przekazywać swoje zastrzeżenia, opinie, sugestie i uwagi za pośrednictwem związków zawodowych lub bezpośrednio na specjalną skrzynkę. Reguluje to procedura zgłaszania skarg i nieprawidłowości. Pracownik ma prawo do dodatkowego wsparcia w procesie wyjaśniania skargi: może wskazać przedstawiciela organizacji związkowej, albo przedstawiciela pracowników powołanego na mocy odrębnych przepisów wewnętrznych, który będzie uczestniczył w spotkaniach z pracownikiem lub będzie przedkładał opinię w sprawie zasadności skargi.

W Banku działa również Rada Pracowników Banku wybrana w wyborach zakończonych 22 sierpnia 2022 roku. Zasady współpracy z Radą Pracowników Banku określono w odrębnym porozumieniu. Na mocy tego porozumienia Rada Pracowników Banku ma m.in. zapewnione prawo otrzymywać informacje od pracodawcy w ciągu 7 dni od daty wystąpienia z wnioskiem. Członkowie Rady Pracowników Banku mogą też korzystać przy realizacji zadań Rady Pracowników z urządzeń, sprzętów i materiałów udostępnionych przez pracodawcę.

W podmiotach Grupy Kapitałowej Banku organizacja związkowa istnieje w KREDOBANK S.A. W pozostałych podmiotach Grupy Kapitałowej Banku organizacje związkowe nie funkcjonują.

W podmiotach Grupy Kapitałowej Banku dialog z pracownikami odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami. Jego forma jest dostosowana do wielkości podmiotu i jego specyfiki. Dialog z pracownikami jest realizowany zgodnie z przepisami prawa oraz przyjętymi w danym podmiocie formami komunikacji z pracownikami: bezpośredniej, e-mailowej lub przez portal intranetowy. Pracownicy mają możliwość zgłaszania skarg na naruszenie uprawnień pracowniczych i innych nieprawidłowości.

W podmiotach Grupy Kapitałowej Banku nie odnotowano sporów zbiorowych.

[GRI 407-1] W 2023 roku w Banku nie zidentyfikowano operacji i dostawców o wysokim poziomie ryzyka ograniczenia wolności zrzeszania się i układów zbiorowych.

D. ROZWÓJ I EDUKACJA

Tabela 75. Podstawowe dane o szkoleniach w Banku w 2023 roku [GRI 404-3], [GRI 404-1]

	BANK			GRUPA		
	łącznie	kobiety	mężczyźni	łącznie	kobiety	mężczyźni
Udział pracowników objętych regularnym podsumowaniem rocznym (stan na 04.04.2023) w grupie pracowników uprawnionych do podsumowania (%)	87	88	84	79	80	75
Średnia liczba godzin szkoleń w roku na pracownika	18	17	21	17	16	20

[GRI 404-2] Działania rozwojowe są dostosowane do specyfiki Banku i poszczególnych podmiotów Grupy Kapitałowej Banku i określone w przepisach wewnętrznych. To gwarantuje elastyczne podejście do polityki rozwojowej.

„Sposób organizacji i realizacji działań rozwojowych w PKO Banku Polskim S.A określa cele, kierunki i sposób działania Banku w zakresie zarządzania rozwojem pracowników lub innych współpracowników Banku. Głównym założeniem w przyjętych politykach szkoleniowych jest:

- wsparcie realizacji celów strategicznych podmiotów Grupy Kapitałowej Banku i celów biznesowych,
- wdrożenie nowych pracowników do pracy,
- zapewnienie podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników i dostosowanie ich wiedzy oraz umiejętności do zmieniających się wymagań rynku na którym funkcjonuje dany podmiot,
- przygotowanie pracowników do wdrożenia nowych rozwiązań i produktów oferowanych przez podmioty Grupy Kapitałowej Banku lub do wdrożenia zmian w istniejących rozwiązaniach czy oferowanych produktach.

W Grupie z działań szkoleniowych mogą korzystać wszyscy pracownicy, bez względu na wiek czy płeć. Poszczególne podmioty mogą stosować kryterium zajmowanego stanowiska przy kierowaniu na specyficzne szkolenia, takie jak udział w nauce na poziomie szkolnictwa wyższego (różne poziomy kształcenia w poszczególnych podmiotach Grupy Kapitałowej Banku) lub lektoratów z języka obcego. Pracodawcy finansują w całości lub w części działania szkoleniowe.

Bank co kwartał aktualizuje i komunikuje Katalog Szkoleń na portalu intranetowym. Katalog zawiera szereg działań rozwojowych dla pracowników i menedżerów. Zawiera opis poszczególnych działań oraz łatwe w obsłudze narzędzie do zapisywania się na poszczególne szkolenia. Dodatkowo Katalog Szkoleń w 2023 roku zyskał nową formę w postaci ogólnodostępnych videoszkoleń rozwijających umiejętności miękkie oraz realizujących tematy w zakresie najnowszych trendów rozwojowych. Dostępna oferta szkoleń w katalogu została wzbogacona o ogólnodostępne kursy z zakresu umiejętności twardych tj. Excel, wybrane języki oprogramowania, power BI i inne – wszystkie kursy są w formule on line w tzw. Strefie Aplikacji. Dodatkowo w ramach nowego programu Wiedza w pigułce pracownicy mogą dzielić się swoim doświadczeniem w zakresie szerokiej gamy tematów ze świata biznesu jak i swoich pasji i zainteresowań.

Bank prowadzi projekty rozwojowe w formule tradycyjnej zarówno twardych, jak i miękkich umiejętności. Kilkuosobowy zespół trenerów wewnętrznych prowadzi szkolenia grupowe, stanowiskowe oraz warsztaty wewnętrzne, w tym również dla stażystów. W wybranych projektach szkolenia grupowe prowadzą firmy zewnętrzne. Pracownicy z obszaru Transformacji Cyfrowej mają z kolei dostęp zarówno do szkoleń wewnętrznych z zakresu metodyki agile, jak i szkoleń certyfikowanych. Pracownicy korzystają również z lektoratów językowych.

Pracownicy Banku bardzo aktywnie wykorzystują wewnętrzną platformę e-learningową, głównie do realizacji szkoleń w zakresie wiedzy produktowej, procesów oraz obsługi aplikacji informatycznych.

W ramach rozwoju zawodowego, pracownicy mogą ubiegać się o dofinansowanie kosztów nauki realizowanej w formie studiów podyplomowych, studiów Master of Business Administration (MBA), aplikacji radcowskiej oraz lektoratów. Bank realizuje także programy adaptacyjne dostosowane do specyfiki poszczególnych obszarów biznesowych. Szkolenia w Banku są dostępne dla pracowników niezależnie od formy zatrudnienia (na umowę o pracę lub umowę zlecenie (stażysty)).

Poprzez inicjatywy promujące mobilność wewnętrzną, Bank wspiera rozwój zawodowy pracowników, stwarzając tym samym możliwość wykorzystania potencjału pracowników wewnątrz organizacji.

Wśród tych inicjatyw są programy reskillingowe - pozwalające pracownikom na zdobycie zupełnie nowych umiejętności, staże wewnętrzne - ułatwiające zmianę zawodową oraz wewnętrzne targi pracy czy indywidualne

konsultacje z rekruterami, które dodatkowo poszerzają perspektywę rozwoju kariery nie tylko w Banku, ale także w całej grupie kapitałowej.

W 2023 roku odbył się także program #KreatorzyJutra, którego celem było zbudowanie tzw. „Digital Mindset” pracowników, wzmocnienie kompetencji wspierających realizację celów strategicznych, budowanie postaw wspierających otwartość na zmianę i innowację, pokazanie, jak nowe technologie wpływają na naszą rzeczywistość. Dostęp do programu mieli wszyscy pracownicy Banku. Wzięło w nim udział ok 2400 osób, z czego 500 ukończyło go z certyfikatem, tj. obejrzało wszystkie materiały wideo i odpowiedziało na przygotowane ankiety.

EDUKACJA W ZAKRESIE ESG

W 2023 roku zapoczątkowano program rozwojowy #ESGo. Celem programu jest edukacja wszystkich pracowników z zakresu zrównoważonego rozwoju. Budowanie kompetencji z zakresu podstawowego i eksperckiego ma umożliwić skuteczną transformację ESG Banku. W 2023 roku 293 pracowników wzięło udział w szkoleniach z zakresu ESG, a w spotkaniach on-line wzięło udział 1923 osób. Uczestnicy dowiedzieli się czym jest ESG, poznali cele strategiczne ESG Banku oraz zapoznali się z rolą Banku jako instytucji finansującej transformację ESG w Polsce. Pracownicy Banku podnoszą swoje kwalifikacje w obszarze ESG również na studiach podyplomowych. Celem studiów jest umiejętność przełożenia wymogów w zakresie zrównoważonego rozwoju i ESG na funkcjonowanie Banku oraz pozyskanie wiedzy o monitoringu i zarządzaniu portfelem Banku oraz wymogach ESG, które powinni spełniać klienci.

W ramach partnerstwa między Bankiem, spółkami Grupy oraz Fundacją PKO Banku Polskiego zrealizowano ekowolontariat pracowniczy. Do współpracy zaproszono klientów, emerytowanych pracowników, lokalne samorządy i placówki oświatowe. Projekt obejmował całą Polskę.

E. BADANIE ENPS (EMPLOYEE NET PROMOTER SCORE)

Badanie #JakCiSięPracuje mierzy skłonność polecenia pracodawcy innym osobom (tzw. wskaźnik eNPS) oraz bada w jaki sposób pracownicy oceniają różne aspekty miejsca pracy np. zadowolenie ze współpracy, bezpośredniego przełożonego czy środowisko pracy.

W 2023 roku odbyły się cztery edycje badania. Wskaźnik eNPS w każdej z nich tj. z kwartału na kwartał zachował trend wzrostowy. Bank zakończył rok z średnim wynikiem eNPS na poziomie 35. W pozostałych badanych indeksach również utrzymał wysokie wyniki lub nawet zanotował wzrosty.

Działania podjęte przez Bank w celu poprawy doświadczeń pracowników przyniosły spodziewany efekt. Wnioski z wyników każdego badania służą do wprowadzania na bieżąco kolejnych udogodnień i rozwiązań dostosowanych do aktualnych potrzeb.

W 2023 roku po raz pierwszy badanie eNPS zostało przeprowadzone również w kluczowych Spółkach Grupy Kapitałowej Banku. Jego średni wynik był porównywalny do wyniku z pierwszego badania Banku w czerwcu 2022 roku.

F. RÓŻNORODNOŚĆ

Promowanie różnorodności jest obecne w wielu aspektach działalności Banku i całej Grupy Kapitałowej Banku. Zakłada m.in. poszanowanie innych osób, równe traktowanie i wykorzystanie potencjału pracowników. Rozumienie różnorodności przejawia się w tym, że ludzie są ważni bez względu na aspekty w jakich się różnią, w tym m.in. bez względu na płeć, wiek, stan zdrowia, orientację seksualną, wyznanie, stan cywilny, czy kraj pochodzenia. Budując zespoły Bank rozumie, że różnorodność jest ich atutem w tworzeniu innowacji, jak i sprawnym działaniu operacyjnym. Bank dąży do zapewnienia, promowania i upowszechniania różnorodności. Dbą to, by różnorodność jako wartość, ale też jako praktyka były obecne w kulturze organizacyjnej, podejmowanych inicjatywach i działaniach oraz w adekwatnych do tematu politykach, przepisach i procesach.

ZASADY RÓWNEGO TRAKTOWANIA, PRZECIWDZIAŁANIA DYSKRYMINACJI I PRZESTRZEGANIE PRAW CZŁOWIEKA

CELE I ZOBOWIĄZANIA

Obowiązek równego traktowania w zatrudnieniu to podstawowa zasada na poziomie polityk, przepisów i procesów kształtowanych i realizowanych w Banku. Dlatego w aktach wewnętrznych przyjmowanych na szczeblu Zarządu znajdują się najważniejsze zobowiązania w zakresie:

- przeciwdziałania dyskryminacji w zatrudnieniu i niedyskryminowania pracowników, w szczególności ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie oraz orientację seksualną, a także ze względu na zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony albo w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy,
- stosowania w Banku obiektywnych kryteriów i transparentnych reguł w procesach rekrutacji, wynagradzania, rozwoju pracowniczego, dostępu do szkoleń oraz dostępu do benefitów pracowniczych,
- zagwarantowania równego traktowania pracowników wykonujących jednakową pracę lub pracę o jednakowej wartości,
- stosowania obiektywnych i sprawiedliwych kryteriów oceny wyników pracy.

Powyższe zobowiązania są oparte m.in. na konwencjach Międzynarodowej Organizacji Pracy (Konwencje nr 100 i 111).

SPOSOBY REALIZACJI CELÓW I ZOBOWIĄZAŃ

Bank wprowadził przepisy wewnętrzne, w tym Kodeks Etyki Banku (obowiązujący także w Spółkach Grupy Kapitałowej Banku), w których wskazuje i promuje pożądane wartości. W szczególności Bank:

- określił istotne wartości, a także promowane postawy i zachowania w relacjach pomiędzy pracownikami, z klientami, w działalności biznesowej i relacjach z otoczeniem, jak również wskazał zachowania nieakceptowane z punktu widzenia zasad etyki obowiązujących w Banku,
- jasno i precyzyjnie wskazał kompetencje i sposoby postępowania w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji i mobbingowi w miejscu pracy, w tym sposoby zgłaszania naruszeń,
- stworzył mechanizmy zgłaszania (w tym anonimowego) i wyjaśniania każdego rodzaju nieprawidłowości, zaobserwowanych przez pracowników w miejscu pracy,
- prowadzi monitoring i cyklicznie raportuje, w tym na poziom odpowiednich członków Zarządu Banku, zgłoszenia przejawów naruszeń przyjętych wartości i zasad.

Dodatkowo, Bank:

- wspiera pracowników w integracji w firmie i ułatwia tworzenie grup zainteresowań,
- zapewnia wolność wypowiedzi: organizuje ogólnodostępne fora, przy zastrzeżeniu poszanowania zasad etycznych i kultury wypowiedzi oraz organizuje czaty z kluczowymi menedżerami Banku,
- podejmuje inicjatywy edukacyjne na temat wartości Banku (także wśród spółek Grupy Kapitałowej Banku oraz podmiotów współpracujących), jak również przeciwdziałania dyskryminacji i mobbingowi m.in. poprzez organizację szkoleń, warsztatów i kampanii informacyjnych,
- cyklicznie inicjuje szkolenia dla kadry kierowniczej z efektywnego komunikowania się, udzielania informacji zwrotnej – z uwzględnieniem aspektu różnorodności.

Aby zagwarantować równe traktowanie pracowników, którzy wykonują jednakową pracę lub pracę o jednakowej wartości w Banku stosowane są:

- obiektywne zasady wartościowania stanowisk pracy oparte na międzynarodowej metodyce, przy udziale niezależnych firm doradczych oraz związane z tym gwarancje minimalnych poziomów wynagrodzeń zawarte w Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy,
- monitoring wynagrodzeń w poszczególnych grupach zawodowych, w tym z podziałem na płeć, którego wyniki są raportowane kierownictwu Banku,
- cykliczne przeglądy wynagrodzeń, mające na celu diagnozę i przeciwdziałanie występowaniu różnic w wynagrodzeniu, które wynikają z innych niż obiektywne kryteriów.

POLITYKA WOBEC MOBBINGU I DISKRYMINACJI

Bank stanowczo przeciwstawia się wszelkim formom dyskryminacji sprzecznym z wartościami organizacji i promuje wśród pracowników postawy oparte na wzajemnym szacunku. Wszelkie zachowania mogące wskazywać na występowanie mobbingu, nie są akceptowane.

Politykę Banku w odniesieniu do mobbingu i dyskryminacji regulują przepisy wewnętrzne:

- Regulamin Pracy Banku,

- Zasady przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji oraz tryb rozpatrywania skarg dotyczących naruszenia uprawnień pracowniczych.

Istotne zapisy w zakresie postaw i wartości promowanych wśród pracowników zawiera także Kodeks Etyki obowiązujący w Banku.

W Banku funkcjonują zasady przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji oraz rozpatrywania skarg dotyczących naruszenia uprawnień pracowniczych. Zasady gwarantują przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom w relacjach pracowniczych i określają sposób reagowania w razie konfliktu interpersonalnego. W oparciu o zasady pracownik Banku może bez obaw o konsekwencje zgłosić skargę na dowolne naruszenie uprawnień pracowniczych zdefiniowanych w przepisach prawa oraz przepisach wewnętrznych. Jednocześnie pracownik ma prawo do dodatkowego wsparcia w procesie wyjaśniania skargi. Może wskazać przedstawiciela organizacji związkowej albo przedstawiciela pracowników (powołanego na mocy odrębnych przepisów wewnętrznych Banku), który będzie uczestniczył z nim w spotkaniach lub przedkładał opinie o zasadności skargi. Bieżące wsparcie w obszarze pracowniczym oferuje Contact Center HR. Dzięki temu pracownicy mogą uzyskać aktualne informacje także na temat trybu zgłaszania skarg i anonimowych zgłoszeń naruszeń uprawnień pracowniczych. Utworzone również zostało odrębne stanowisko – menedżer ds. relacji pracowniczych. Osoba zatrudniona na tym stanowisku jest odpowiedzialna za prowadzenie wszechstronnej edukacji dotyczącej problematyki mobbingu, dyskryminacji, molestowania oraz wspiera postępowania, które są następstwem skarg pracowników.

Skargi dotyczące szeroko pojętego naruszenia uprawnień pracowniczych są rozpatrywane indywidualnie. Dla każdej z nich określa się optymalny sposób rozpatrzenia, który pozwoli na sformułowanie odpowiednich wniosków i rekomendacji lub ewentualnie na podjęcie dodatkowych działań czy decyzji kadrowych. Przy weryfikacji skarg stosuje się różne metody (m.in. anonimowe badania ankietowe, wywiady pogłębione z pracownikami, weryfikację wskaźników rotacji i innych danych kadrowych/biznesowych). Za każdym razem ustala się sposób działania z dbałością o jak największy obiektywizm oceny. Dlatego często w wyjaśnianiu sprawy biorą udział przedstawiciele różnych jednostek, zgodnie ze strukturą organizacyjną Banku.

Pozostałe podmioty Grupy Kapitałowej Banku również uwzględniają w swoich przepisach wewnętrznych niezbędne rozwiązania gwarantujące przestrzeganie prawa w zakresie przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji. Te rozwiązania funkcjonują w odrębnych regulacjach lub jako stosowne przepisy w regulaminach pracy, kodeksach etyki i innych adekwatnych dla danego podmiotu.

SZKOLENIA W ASPEKcie RÓŻNORODNOŚCI

Odpowiednie zarządzanie różnorodnością zwiększa efektywność pracy w zespole, poprawia atmosferę pracy, pomaga zatrzymać cennych, doświadczonych pracowników, podnosi innowacyjność i kreatywność. Dlatego w Banku są organizowane szkolenia z tego zakresu. Menedżerowie zdobywają na nich wiedzę oraz umiejętności z obszaru zarządzania różnorodnymi zespołami. To pozwala eliminować niekorzystne zachowania i sytuacje, a wspierać te wartościowe i pozytywne.

INICJATYWY DOTYCZĄCE RÓŻNORODNOŚCI

Na politykę różnorodności składają się także różne inicjatywy podejmowane w Banku, w tym m.in. strategiczne projekty kształtowania przyjaznego środowiska pracy oraz współpraca z podmiotami zewnętrznymi wspierająca różnorodność w zatrudnieniu.

WSPÓŁPRACA Z PODMIOTAMI ZEWNĘTRZNYMI

Współpraca z podmiotami zewnętrznymi wspierająca różnorodność w zatrudnieniu obejmuje:

- programy staży i praktyk dające możliwość rozwoju uczniom, studentom oraz absolwentom szkół średnich i uczelni o różnych profilach;
- programy rozwoju zawodowego dla osób z niepełnosprawnością wraz z zapewnieniem odpowiednio dostosowanych do potrzeb takich osób, stanowisk pracy (zasady realizacji zadań w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz standardy rozwiązań technologicznych i technicznych stanowią o podejmowaniu niezbędnych czynności aby dostosować stanowisko pracy dla osób z niepełnosprawnościami),
- współpracę z uczelniami i szkołami średnimi, w ramach której są organizowane warsztaty na wybranych uczelniach w Polsce oraz w Banku, podczas których studenci mają okazję poznać wybrane obszary działalności Banku.

INICJATYWY WSPIERAJĄCE RÓŻNORODNOŚĆ W BANKU

W Banku są organizowane programy integracyjne. Bank wspiera inicjatywy pracownicze w zakresie wzmocnienia integracji pracowników z różnych obszarów i reprezentujących różne grupy społeczne. Są to m.in. inicjatywy i aktywności sportowe oraz działalność charytatywna pracowników jako wolontariuszy. Inicjatywy te pozwalają kształtować przyjazną kulturę organizacyjną i budować relacje oparte na różnorodności zainteresowań pracowników.

#JestemUSiebie. to nowa inicjatywa budująca świadomość wokół inkluzywnej współpracy. Zaproszeni eksperci opowiadają, jak przekuć różnice w efektywną współpracę i komunikację. Materiały wideo, dostępne dla wszystkich pracowników dostarczają wiedzy także na temat nieuświadomionych uprzedzeń, czy neuroróżnorodności.

#FokusNaCiebie. Kontynuowano program wyboru wskazówek i materiałów o tematyce wellbeingowej zgodnie z preferencjami pracownika. Program cechuje ogólna dostępność z każdego miejsca i w dowolnym czasie – możliwość oglądania spotkań Live za pomocą Teams Live Event, czy odtworzenia nagranych wydarzeń w audiotece znajdującej się na Bankomanii, a także oferta krótkich filmów i podcastów. W trosce o work-life balance, a także dobrostan zarówno emocjonalny jak i fizyczny, materiały dotyczą takich zagadnień jak: rola i sposoby na odpoczynek, wpływ diety i snu na nasze samopoczucie, czy sposoby na zredukowanie poziomu stresu. W 2023 roku Bank udostępnił pracownikom dodatkowo platformę Fokus na Ciebie, gdzie pracownicy mają dostęp do szeregu przydatnych materiałów i wskazówek.

#CzasNaFeedback. W Banku funkcjonuje proces, w ramach którego odbywają się cykliczne podsumowania efektów pracy, kompetencji, osiągnięć, informacji zwrotnych, czy celów rozwojowych pracowników. Są one ukierunkowane na wsparcie pracownika w indywidualnym rozwoju zawodowym. Oczekiwane postawy i zachowania wobec pracowników zawarte są w modelu kompetencji, opartym na wartościach Banku. Model jest uniwersalny, dotyczy wszystkich pracowników i promuje m.in. komunikację i współpracę, które mają wpływ na budowanie zgranych, różnorodnych zespołów. W ramach tego rozwiązania pracownicy dostają także feedback od współpracowników przez cały rok.

13.7.10 OTOCZENIE SPOŁECZNE

A. SPOŁECZNE PRODUKTY I INICJATYWY

Finansowanie potrzeb mieszkaniowych	W 2023 roku PKO Bank Polski S.A. i PKO Bank Hipoteczny S.A. udzieliły osobom prywatnym kredytów mieszkaniowych w wysokości 21,9 mld PLN (udział w nowej sprzedaży kredytów hipotecznych w 2023 roku na poziomie 35,9%). Od 2014 roku PKO Bank Polski S.A. uczestniczy w ogólnopolskiej inicjatywie wspierania rodzin wielodzietnych: niższa prowizja za udzielenie kredytu mieszkaniowego Własny Kąt Hipoteczny dla posiadaczy Karty Dużej Rodziny.
Wsparcie edukacji	Preferencyjny kredyt studencki dla studentów i doktorantów z możliwością umorzenia części kredytu dla najlepszych absolwentów. Na koniec 2023 roku wartość preferencyjnych kredytów studenckich wyniosła 410 mln PLN.
Przeciwdziałanie wykluczeniu finansowemu	Bank posiada największą sieć oddziałów i agencji wśród banków w Polsce. Zasięg sieci Banku umożliwia dostęp do usług bankowych również mieszkańcom miejscowości, w których główni konkurenci Banku nie posiadają swoich placówek. Bankowość elektroniczna stanowi istotne uzupełnienie sieci oddziałów. Wsparcie w nabywaniu kompetencji cyfrowych: W wybranych placówkach od 2020 roku Bank udostępnia klientom internetowe stanowiska samoobsługowe (dla osób, które nie mają komputera lub dostępu do internetu). Klienci Banku mogą skorzystać w oddziałach z edukacji samoobsługowej (wszystkie oddziały) oraz wsparcia pracownika Banku w zakresie korzystania z bankomatów/wpłatomatów, obsługi transakcji samoobsługowych (w 200 oddziałach) i stanowisk internetowych umożliwiających zalogowanie się do serwisu transakcyjnego iPKO (w ok.300 oddziałach na koniec 2023 roku). Projekt tzw. Prostej Komunikacji obejmuje m.in. zwiększenie przystępności komunikatów w serwisach elektronicznych oraz dokumentacji produktowej.
Wsparcie długoterminowego oszczędzania	Możliwość lokowania środków w fundusze inwestycyjne (PKO TFI S.A.) oraz inwestowania w oszczędnościowe obligacje skarbowe, w tym długoterminowe. Oferta obligacji ROD, ROS dla beneficjentów programu 500+.
Edukacja najmłodszych	Oferta produktów edukacyjnych dla dzieci poniżej 13. roku życia i ich rodziców - ofertę PKO Junior tworzą m.in.: PKO Konto Dziecka, konto dla rodzica (dowolne konto z oferty Banku z dostępem do iPKO do obsługi konta dziecka), Pierwsze Konto Oszczędnościowe, NNW PKO Ubezpieczenie dziecka (0-20 roku życia), karty płatnicze PKO Junior, a także serwisy i aplikacje na telefon: junior.pkobp.pl, junior.inteligo.pl. Od prawie 90 lat Bank współpracuje ze szkołami w ramach programu Szkolnych Kas Oszczędności. Jest to najstarszy, największy i jednocześnie najbardziej innowacyjny program edukacji finansowej w Polsce. Od czasu rewitalizacji programu SKO w latach 2011-2012 z programu skorzystało ponad 4,5 tys. szkół podstawowych z całej Polski. Oferta produktowa SKO obejmuje trzy rodzaje kont: dla uczniów (z dostępem przez serwis internetowy www.sko.pkobp.pl), szkół i rad rodziców. Ponadto Bank prowadzi platformę społecznościową SzkolneBlogi.pl, na której autorskie blogi zarejestrowało ponad 800

	szkół uczestniczących w SKO. Łącznie z oferty PKO Junior i SKO skorzystało (posiadając konta dla dziecka lub dla ucznia) już prawie 1 mln dzieci poniżej 13. roku życia. W 2023 roku program Szkolnych Kas Oszczędności PKO Banku Polskiego wzbogacono o nowe materiały i narzędzia edukacyjne. Baza narzędzi dydaktycznych dla Nauczycieli-Opiekunów SKO powiększyła się o materiały na temat cyberbezpieczeństwa i higieny cyfrowej (tematyka po raz pierwszy poruszana w materiałach edukacyjnych Banku). Bank zorganizował również wydarzenia dla Nauczycieli-Opiekunów SKO oraz dyrektorów szkół. Były one okazją do poszerzania horyzontów w zakresie trendów technologicznych, wykorzystania sztucznej inteligencji, tworzenia cyfrowych tożsamości w Metaverse, odkryć w dziedzinie inżynierii genetycznej. Wśród poruszanych zagadnień znalazła się także higiena cyfrowa, wpływ internetu i smartfonów na ludzi w każdym wieku oraz temat długoterminowego zarządzania finansami z perspektywy dzieci i dorosłych. Podnoszeniu kompetencji Nauczycieli-Opiekunów SKO służyły również inne działania edukacyjne, w tym liczne publikacje na tematy ważne społecznie, takie jak cyberbezpieczeństwo (np. inżynieria społeczna), finanse (np. chatboty w bankowości), ekologia (np. digital pollution), świadomość konsumencka (np. greenwashing), rozwój osobisty (np. fintechowa platforma edukacyjna UKNF). Celem działań było zwiększenie świadomości konieczności podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistych oraz samodzielnego poszerzania wiedzy. Wszystkim beneficjentom Bank udostępnił animowane filmy edukacyjne wspierające budowanie świadomości ekologicznej oraz zarządzanie finansami w rodzinie. Dodatkowo aż 100 tys. publikacji edukacyjnych SKO/PKO Junior w formie drukowanej trafiło w 2023 roku szkolnym do beneficjentów 0-13 podczas inicjatyw promocyjnych i edukacyjnych wspieranych lub organizowanych przez Bank (pikniki edukacyjne, dni otwarte placówek bankowych, lekcje w szkołach i placówkach, konkursy edukacyjne). Ponadto, już po raz trzeci zarówno uczniowie szkół uczestniczących w SKO, jak i wszyscy chętni (również dorośli) mogli sprawdzić swoją wiedzę za pomocą internetowego Testu wiedzy SKO. W sumie we wszystkich edycjach wykonano niemal 200 tysięcy testów. Test sprawdza i utrwala wiedzę z finansów, przedsiębiorczości, zdrowego stylu życia, pierwszej pomocy, ekologii i cyberbezpieczeństwa.
Edukacja seniorów	Projekt edukacji cyfrowej seniorów: badania wewnętrzne dotyczące sposobu korzystania z kanałów zdalnych przez seniorów oraz przygotowanie na ich podstawie materiałów edukacyjnych dla osób starszych udostępnianych w oddziałach. „Bezpieczny w sieci” – spotkania edukacyjne w całej Polsce w celu zwiększenia świadomości zagrożeń występujących w cyberprzestrzeni oraz zasad bezpiecznego korzystania z bankowości przy użyciu narzędzi oferowanych przez Bank. W spotkaniach uczestniczyli specjaliści bankowi oraz jednostki Policji ds. zwalczania cyberprzestępczości. Celem spotkań była edukacja seniorów jak poprawnie zachowywać się w sytuacjach zagrożeń, na jakie sytuacje zwracać uwagę i do kogo kierować się w przypadku wątpliwości.
Wsparcie rozwoju małych przedsiębiorstw (mikrofinansowanie)	Kredyty z gwarancją BGK: de minimis (https://www.pkobp.pl/firmy/kredyty/gwarancje-bgk/gwarancja-de-minimis-z-bgk/) i gwarancje FG POIR (BIZNESMAX) (https://www.pkobp.pl/firmy/kredyty/gwarancje-bgk/gwarancje-fg-poir/) Debet w koncie do PLN 20 000 bez zabezpieczeń (https://www.pkobp.pl/firmy/konta/debet-w-koncie/) Karta kredytowa PKO EURO BIZNES do 50 000 PLN (https://www.pkobp.pl/firmy/karty/karty-kredytowe/karta-kredytowa-pko-euro-biznes/) Finansowanie faktur (https://www.pkobp.pl/firmy/finansowanie-faktur/) Kredyt obrotowy MSP (https://www.pkobp.pl/firmy/kredyty/produkty-kredytowe/kredyt-obrotowy-msp/) Pożyczki MSP na dowolny cel (https://www.pkobp.pl/firmy/kredyty/produkty-kredytowe/pozyczka-msp/) Leasing (https://www.pkobp.pl/firmy/leasing/leasing-dla-firm/) Kredyt inwestycyjny dla firm (https://www.pkobp.pl/firmy/kredyty/produkty-kredytowe/kredyt-inwestycyjny-msp/) Pożyczka hipoteczna dla firm (https://www.pkobp.pl/firmy/kredyty/produkty-kredytowe/pozyczka-hipoteczna-msp/) Faktoring (https://www.pkobp.pl/firmy/faktoring/) Kredyt technologiczny z premią technologiczną BGK (https://www.pkobp.pl/firmy/kredyty/produkty-kredytowe/kredyt-technologiczny/) Kredyt ekologiczny (https://www.pkobp.pl/firmy/kredyty/produkty-kredytowe/kredyt-ekologiczny/) Pożyczka na start (https://www.pkobp.pl/firmy/kredyty/produkty-kredytowe/pozyczka-start/) Pożyczki o małej wartości na oświadczenie klienta o dochodach (https://www.pkobp.pl/klienci-indywidualni/pozyczki/szybka-pozyczka-gotowkowa/)
Wsparcie klientów z niepełnosprawnościami i w korzystaniu z usług bankowych	Przeciwdziałanie wykluczeniu finansowemu osób z niepełnosprawnościami poprzez: • Dobór lokalizacji (przy głównym ciągu komunikacyjnym dla pieszych, dostępność miejsc parkingowych, dostęp dla osób z niepełnosprawnościami) i dostosowanie aranżacji oddziałów. W 2023 roku zmodernizowano 47 oddziałów detalicznych, m.in. przez zwiększenie dostępności architektonicznej. Do końca 2023 roku dostępność architektoniczną zapewniono w 759 oddziałach własnych (83% oddziałów; w 2022 roku było to 784 oddziałów - 81% oddziałów). • Rozpoczęcie prac nad nowym standardem aranżacji i modernizacji oddziałów. Pierwsze modernizacje oddziałów zgodnie z nowym standardem planowane są na 2024 rok. • Zapewnienie klientom z psem przewodnikiem/psem asystującym możliwości wejścia do każdego oddziału/agencji Banku.

- Obsługa osób niesłyszących i głuchych w Polskim Języku Migowym w każdym oddziale/agencji (za pośrednictwem smartfona).
- Możliwość indywidualnej obsługi, dostosowanej do rodzaju i stopnia niepełnosprawności klienta, również w wydzielonym, komfortowym i bezpiecznym pomieszczeniu.
- Dostosowywanie strony internetowej Banku, serwisu bankowości elektronicznej IPKO i aplikacji mobilnej IKO dla osób o szczególnych potrzebach zgodnie ze standardem międzynarodowym WCAG 2.1 na poziomie AA.
- Asystent głosowy Talk2IKO: zwiększenie przystępności aplikacji dla osób z niepełnosprawnościami manualnymi, regularne dodawanie nowych procesów – pozwala m.in. na wsparcie głosowe osób dokonujących wypłat z bankomatów przy pomocy karty i kodów BLIK, wyszukiwanie transakcji w historii transakcji, zmianę limitów, spłatę karty kredytowej czy podsumowanie kategorii wydatków oraz sprawdzenie aktualnych oszczędności.
- Zwiększanie zakresu usług dostępnych internetowo – w tym regularne zwiększanie liczby dokumentów możliwych do złożenia przez internet, (m.in. dokumenty do wniosku o kredyt hipoteczny oraz kredyty dla przedsiębiorców).
- Rozwój obsługi sprzedażowej świadczonej przez doradców oddziałowych przez telefon lub internet (wideorozmowy) we wszystkich liniach biznesowych, m.in. z myślą o osobach z ograniczeniami w poruszaniu się. W tym kanale można obecnie m.in. złożyć dyspozycję do kredytu hipotecznego oraz lokat terminowych, uzyskać informacje o stanie swoich produktów w banku – stanie środków, historii operacji czy oprocentowaniu, zgłosić podejrzenie nadużycia, złożyć wniosek o pożyczkę gotówkową, limit odnawialny, kartę kredytową czy ubezpieczenie samochodowe lub PKO Dom, a także uzyskać spersonalizowaną pomoc doradcy przy korzystaniu z serwisu transakcyjnego banku iPKO.
- Możliwość otwarcia rachunku osobistego bez konieczności wizyty w oddziale (tzw. konto na selfie).
- Możliwość umówienia się na spotkanie z doradcą na konkretną godzinę przez stronę WWW – dla spotkań stacjonarnych w oddziale, spotkań telefonicznych oraz spotkań online (wideorozmowy).
- Rozwój alternatywnych form autoryzacji transakcji (SMS, ekrany klienta, które umożliwiają podpis na ekranie elektronicznym, z kopią dokumentu na email dostępne we wszystkich placówkach Banku).
- Możliwość korzystania online z serwisów administracji publicznej dzięki Profilowi Zaufanemu i e-Tożsamości oraz składania wniosków o świadczenia dla rodziny z ZUS (800+, Rodzinny Kapitał Opiekuńczy, Dofinansowanie pobytu w żłobku, Dobry start).
- Dostępność bankomatów: na koniec 2023 roku 2 666 urządzeń (88% sieci bankowej) było wyposażonych w moduły audio. Informacje na temat lokalizacji takich urządzeń znajdują się na stronie internetowej Banku oraz w międzybankowym serwisie Dostępny Bankomat.
- Przeszkolenie w 2023 roku ponad 80% pracowników Banku odpowiedzialnych za obsługę klientów w oddziałach z zasad obsługi osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności i zasad komunikacji z takimi osobami. Dostęp do dodatkowych informacji na stronie intranetowej lub poprzez kontakt z opiekunami szkolenia.

B. WPŁYW NA BUDŻET

Tabela 76. Podatki centralne i lokalne stanowiące dochód budżetu państwa i budżetów lokalnych (w mln PLN)

	BANK				GRUPA KAPITAŁOWA BANKU			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
Podatki centralne w tym:	6 848	4 285	3 348	3 019	7 304	4 712	3 464	3 279
podatek dochodowy od osób prawnych	2 294	1 702	1 508	1 452	2 426	1 791	1 526	1 388
podatek od niektórych instytucji finansowych	1 166	1 190	985	957	1 231	1 266	1 077	1 055
podatek dochodowy od osób fizycznych	376	336	292	258	432	386	333	293
zryczałtowany podatek dochodowy od osób fizycznych	2 151	628	298	310	2 153	632	306	311
zryczałtowany podatek dochodowy od osób prawnych	14	39	26	6	15	40	26	7
podatek od towarów i usług	847	390	239	36	1 047	597	196	225
Podatki lokalne, w tym:	20	21	16	17	74	78	75	78
podatek od środków transportowych	0	0	0	0	48	45	45	44
podatek od nieruchomości	14	13	13	14	16	22	24	27
opłata z tytułu użytkowania wieczystego	2	5	2	2	5	7	4	5
pozostałe podatki i opłaty	4	3	1	1	5	4	2	2
Razem:	6 868	4 306	3 364	3 036	7 378	4 790	3 539	3 357

Uwaga: w tabeli zostały uwzględnione dane tych podmiotów zależnych, które stanowiły część Grupy Kapitałowej Banku na koniec roku i miały zobowiązania podatkowe wobec polskiego budżetu.

Tabela 77. Podatki płacone przez podmioty zależne Banku do ukraińskiego budżetu (UAH mln)

	2023	2022	2021	2020
Razem:	1 531	337	501	441
w tym:				
centralne	1 379	203	372	323
lokalne	152	134	129	118

Tabela 78. Podatki płacone przez oddziały zagraniczne Banku do budżetów państw właściwych według lokalizacji oddziału zagranicznego

w mln	EUR	CZK
2023	Niemcy	Czechy
Razem:	2	35
w tym:		
centralne	2	35
lokalne	0	0

C. ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ PROSPOŁECZNĄ

Bank zgodnie ze swoją misją prowadzi działania, których celem jest pozytywny wpływ na społeczeństwo, gospodarkę i środowisko. Bank wspiera działania promujące postawy prospołeczne oraz popularyzujące dziedzictwo narodowe, projekty edukacyjne i sportowe, a także aktywnie uczestniczy w wydarzeniach gospodarczych i branżowych.

W najistotniejszych wizerunkowo obszarach programowych Bank i Fundacja realizują projekty wspólnie lub rozłącznie. Fundacja angażuje się ponadto w działania, których celem jest pomoc społeczna, ochrona życia i zdrowia oraz ekologia.

Tabela 79. Wydatki na działania sponsorskie i charytatywne w 2023 roku Banku, Fundacji PKO Banku Polskiego oraz spółek Grupy Kapitałowej Banku (w PLN)

CEL FINANSOWANIA	WARTOŚĆ
kultura i sztuka	6 103 500
nauka i edukacja	2 471 299
Sport	26 995 810
Biznes	11 904 246
Innowacje	1 752 465
działalność charytatywna	36 546 888

DZIAŁALNOŚĆ SPONSORSKA

Cele

Bank prowadzi projekty sponsorskie, koncentrując się na następujących obszarach:

- sport – zachęcanie do aktywności fizycznej, promowanie sportu masowego, w tym: piłki nożnej (partnerstwo Banku z Ekstraklasą) oraz biegów w ramach programu „PKO Biegajmy Razem”,
- kultura i sztuka – ochrona i promowanie polskiego dziedzictwa kulturowego, popularyzacja kultury wysokiej,
- nauka i edukacja – promocja zdobywania wiedzy, dbałość o edukację Polaków,
- innowacje – wspieranie rozwiązań innowacyjnych z zakresu IT i nowych technologii,
- biznes – komunikowanie Banku jako lidera bankowości, wspieranie polskich przedsiębiorców, promocja polskiego biznesu na rynkach zagranicznych, wspieranie rozwoju przedsiębiorczości.

Przykłady wsparcia w najważniejszych obszarach

Sport: PKO Bank Polski Ekstraklasa

Od 2019 roku Bank jest partnerem tytularnym rozgrywek Ekstraklasy. W 2023 roku umowa o współpracy została przedłużona na kolejne sezony. Wiodącym celem współpracy jest rozwój polskiego sportu, w tym budowa silnej, profesjonalnej ligi oraz wspieranie młodych piłkarskich talentów w Polsce. Poprzez Program Partnerski kluby PKO BP Ekstraklasy są angażowane w promocję kont osobistych w zamian za prowizję, którą mogą następnie przeznaczyć m.in. na rozwój swojej działalności. Kibice mają natomiast możliwość zamówienia Oficjalnej Karty Ekstraklasy – karty płatniczej z herbem ulubionego klubu. Jest to jedyny taki produkt na rynku. Bank rozwija również kanały „PKO Bank Polski Grajmy Razem” w mediach społecznościowych, gdzie m.in. promuje najlepszych młodych zawodników, przyznając nagrodę dla najlepszego młodzieżowca w danym miesiącu, a także realizuje projekt „Kanapa Kibica”, który integruje kibiców na każdym stadionie w kraju. Od 2022 roku klienci Banku mogą kupować bilety na wybrane mecze PKO Bank Polski Ekstraklasy w serwisie internetowym iPKO. W ramach współpracy z Ekstraklasą Bank wspiera również rozgrywki e-sportowe pod nazwą PKO Bank Polski Ekstraklasa Games. W 2023 roku w PKO Rotundzie odbył

się turniej EA SPORTS FC 24, który zgromadził ponad 100 graczy. Dzięki współpracy z Ekstraklasą Bank angażuje się również w projekt „Akademie Klasy Ekstra”, tj. cykl wydarzeń sportowych przeznaczonych dla dzieci, organizowanych przez kluby PKO BP Ekstraklasy.

Sport: biegi i inne wydarzenia sportowe

W 2023 roku Bank wsparł 21 imprez biegowych, w tym m.in. Poznań Półmaraton, PKO Białystok Półmaraton, PKO Rzeszów Półmaraton, Bieg Piastów, polską edycję biegu Wings for Life, podczas których, we współpracy z Fundacją PKO Banku Polskiego, zostały przeprowadzone biegowe akcje charytatywne.

Po raz siódmy odbył się również PKO Bieg Charytatywny, organizowany przez Bank we współpracy z Fundacją PKO Banku Polskiego. Uczestnicy biegu w 12 miastach, poprzez swoją aktywność, wsparli cel charytatywny, którym były stypendia sportowe dla dzieci i młodzieży. Kwotę w wysokości 2 050 906 PLN przekaze w 2024 roku Fundacja PKO Banku Polskiego.

Bank zachęcał również do dbania o zdrowie i prowadzenia aktywnego trybu życia, kontynuując akcję stadionową BiegamBoLubię.

Poza imprezami biegowymi, Bank po raz kolejny wsparł cykl międzynarodowych, halowych zawodów jeździeckich pod nazwą Cavaliada Tour, a także propagował aktywność fizyczną wspierając turnieje siatkówki plażowej oraz wiele sportowych wydarzeń lokalnych.

Kultura i sztuka

Mecenat kultury i sztuki jest jednym z głównych obszarów działalności sponsorskiej Banku. Zapraszanie klientów na prestiżowe wydarzenia, pozwala umacniać istniejące i budować nowe relacje biznesowe. Przykłady wsparcia instytucji kultury w 2023 roku:

- Filharmonie/Opery: Filharmonia Narodowa w Warszawie, Warmińsko-Mazurska Filharmonia w Olsztynie, Opera i Filharmonia Podlaska-Europejskie Centrum Sztuki w Białymstoku, Filharmonia Zielonogórska, Filharmonia Podkarpacka, Opera Krakowska, Opera Śląska, Opera Wrocławska, AUKSO Orkiestra Kameralna Miasta Tychy, Orkiestra Symfoniczna w Zamościu.
- Teatry: Teatr Muzyczny w Poznaniu, Teatr Muzyczny w Gdyni, Teatr Muzyczny w Lublinie, Teatr Kamienica w Warszawie, Teatr Lalek Banialuka, Teatr Zagłębia w Sosnowcu.
- Muzea: Zamek Królewski na Wawelu Państwowe Zbiory Sztuki, Muzeum Narodowe we Wrocławiu, Muzeum Narodowe w Szczecinie, Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi, Muzeum Diecezjalne w Siedlcach, Muzeum Zamkowe w Pszczynie, Muzeum Łazienki Królewskie.

W 2023 roku Bank był partnerem Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina, sponsorując takie wydarzenia jak: „Festiwal Chopin i jego Europa”, „2. Międzynarodowy Konkurs Chopinowski na Instrumentach Historycznych”, „Dzień Dziecka w Żelazowej Woli” oraz „Koncert w rocznicę śmierci Fryderyka Chopina”.

Nauka i edukacja

W 2023 roku Bank współpracował z wyższymi uczelniami i ośrodkami akademickimi, m.in: Szkołą Główną Handlową w Warszawie, SWPS Uniwersytetem Humanistyczno-Społecznym w Warszawie, czy Uniwersytetem Śląskim w Katowicach, a także Fundacją Akademia Retoryki Igora Zalewskiego. Najważniejsze projekty edukacyjne:

- SGH – klub partnerów – roczne partnerstwo ze Szkołą Główną Handlową w minimum czterech obszarach: employer branding i rekrutacja, edukacja i nauka, wzmacnianie potencjału SGH oraz projekty społeczne.
- Studia UX Manager Master Class – pierwsze w Polsce studia zajmujące się całościowo tematyką zarządzania w obszarze UX.
- „Najlepszy Młody Mówca” i „Akademicki Konkurs Retoryczny” – konkursy promujące sztukę pięknej mowy i umiejętność efektywnego argumentowania,

Biznes

Jako jeden z liderów rynku finansowego Bank czynnie uczestniczył w organizacji kongresów i konferencji, umożliwiających wymianę doświadczeń i rozwiązań pomiędzy różnymi środowiskami biznesowymi. W wydarzeniach uczestniczy zwykle wielu klientów Banku – aktualnych, jak również tych, o których pozyskanie Bank zabiega. Zaangażowanie sponsorskie ma szansę przełożyć się na zbudowanie relacji z potencjalnymi klientami.

Przykłady największych i najważniejszych przedsięwzięć z udziałem Banku:

- **Wydarzenia gospodarcze:** Europejski Kongres Finansowy, Banking&Insurance Forum, Krynica Forum 2022, Kongres Przyszłości, Forum Wizja Rozwoju, Invest Cuffs 2022, UX Poland, Raport ESG – Forum Ekonomiczne w Karpaczu, IMPACT 2023,
- **Kongresy i Konkursy branżowe:** Kongres Bankowości Detalicznej, Kongres Bankowości Korporacyjnej, Kongres Kolejowy, Kongres Rynku Lotniczego, Kongres Energetyczny, Europejski Kongres Samorządowy, Konferencja Izby Domów Maklerskich, ForFin – Forum Finansów i Inwestycji, Konkurs EY Przedsiębiorca Roku, Konkurs Kurs na Biznes, Kongres Transformacji Energetycznej,
- **Izby Gospodarcze:** Bank współpracuje z izbami przemysłowo-handlowymi oraz stowarzyszeniami, które działają na rzecz lokalnych przedsiębiorców. Izby podejmują szereg inicjatyw na rzecz swoich członków, organizując spotkania i konferencje wzbogacające wiedzę i umiejętności przedsiębiorców.

Bank, będąc świadomym wyzwań wynikających ze zmian klimatycznych, wspiera transformację energetyczną Polski i ogranicza negatywny wpływ swojej działalności operacyjnej na środowisko. Wspiera edukację ekologiczną a w codziennej działalności kieruje się zasadą odpowiedzialności społecznej.

Innowacje/nowe technologie

Bank brał czynny udział w wydarzeniach, promujących rozwój innowacji wykorzystywanych w bankowości, aktywnie wspierał przedsięwzięcia, które miały na celu promocję cyfrowej transformacji oraz rozwój nowych technologii:

- Infoshare - największa w Europie Środkowo-Wschodniej konferencja, skoncentrowana na technologii, nowych mediach i wsparciu dla młodych firm.
- Venture Cafe – inicjatywa działająca na rzecz wzmacniania ekosystemu innowacji w Warszawie; projekt inicjuje, tworzy i wdraża platformowe programy, dzięki którym miasta stają się przyjaznymi ekosystemami dla innowatorów i startupów.
- Dzień Kariery Kobiety w IT - piąta edycja wydarzenia online dla wszystkich kobiet, które chcą wejść do branży IT.

W związku z rozwojem nowych technologii i coraz częstszym zaangażowaniem wielu jednostek Banku w projekty dotyczące szeroko pojętych innowacji oraz potrzebą wsparcia transformacji technologicznej sektora finansowego Bank angażował się w znaczącym stopniu w projekty akceleracyjne:

- Ekosystem Fintech Poland, którego głównym celem jest efektywna integracja środowisk innowacji finansowych w Polsce,
- Akcelerator greentech.ac - program akcelerujący startupy o pozytywnym wpływie klimatycznym zakończony publikacją raportu poświęconego polskiemu ekosystemowi startupów ClimateTech,
- Teen Crunch - Program Akceleracyjny - skierowany do młodych innowatorów i przedsiębiorców w wieku 15-22 lata, chcących w przyszłości założyć swój własny startup.

W 2023 roku dzięki partnerstwu w projekcie „Konkurs Let's Singapur with PKO Bank Polski” - w ramach European Fintech Hackcelerator 2023, przedstawiciele Banku wzięli udział w Singapore Fintech Festiwal promując polski sektor fintech za granicą.

DZIAŁALNOŚĆ CHARYTATYWNA

Fundacja PKO Banku Polskiego (Fundacja) wspiera merytorycznie i finansowo projekty istotne dla rozwoju Polski, realizowane na rzecz i w porozumieniu ze środowiskiem społeczności lokalnych, które służą budowaniu społeczeństwa obywatelskiego.

Zakres działalności Fundacji określony jest w Statucie Fundacji, natomiast zasady współpracy pomiędzy Bankiem a Fundacją reguluje umowa. Głównym źródłem finansowania celów statutowych Fundacji w 2023 roku były darowizny przekazane przez Bank. Dodatkowo, Bank przekazuje Fundacji część dochodu od transakcji bezgotówkowych z tytułu obrotu na kartach dobroczynnych Inteligo Visa payWave „Dobro procentuje”.

Za pośrednictwem Fundacji przekazywane są także darowizny rzeczowe na rzecz organizacji pozarządowych, w postaci sprzętu komputerowego i mebli wycofywanych z użytkowania z różnych jednostek bankowych.

Przykłady wsparcia w najważniejszych obszarach

- **Nadzieja:** działania pod nazwą „Pomoc dla Ukrainy”, pomoc na rzecz Domów Samotnej Matki w ramach akcji „Bank Dobrych Serc”, doposażanie polskich służb, pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem, poszkodowanym oraz niepełnosprawnym przy współpracy m.in. z Fundacją Dorostaj z Nami,

- **Kultura:** ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, a także wspieranie i promocja wydarzeń oraz dokonań artystycznych przy współpracy m.in. z Zamkiem Królewskim w Warszawie, Fundacją Warszawską Orkiestra Symfoniczna „Sonata” im. Bogumiła Łepeckiego,
- **Zdrowie:** ochrona życia i zdrowia oraz profilaktyka zdrowotna przy współpracy m.in. z Fundacją Uniwersyteckiego Centrum Zdrowia Kobiety i Noworodka, Fundacją Ewy Błaszczuk „Akogo?”,
- **Tradycja:** utrwalanie świadomości narodowej, ochrona dziedzictwa narodowego i kształtowanie postaw obywatelskich przy współpracy m.in. z Muzeum Powstania Warszawskiego oraz Fundacją Obowiązek Polski,
- **Edukacja:** wspieranie nauki, oświaty oraz alternatywnych form edukacji w Polsce, przy współpracy m.in. ze Stowarzyszeniem Siemacha oraz Fundacją Queen Hedvig Scholarship,
- **Sport:** zachęcanie do aktywności fizycznej, w szczególności dzieci i młodzieży, jak również promocja sportu wśród osób niepełnosprawnych przy współpracy m.in. z Fundacją Roberta Korzeniowskiego i Stowarzyszeniem Rozwoju Sportu „Przemysł” w Przemysłu,

Pomoc na rzecz osób indywidualnych

Fundacja w 2023 roku udzieliła wsparcia 111 osobom – pomoc dotyczyła m.in. dofinansowania leczenia i rehabilitacji.

Projekty własne Fundacji:

- Bankowa Akcja Honorowego Krwiodawstwa - celem przedsięwzięcia jest wychowanie kolejnych pokoleń honorowych dawców krwi. W 2023 roku do dwudniowej akcji w 11 miastach w całej Polsce włączyło się blisko 1500 osób, dzięki którym udało się zebrać niemal 1500 litrów krwi i jej składników.
- 7 PKO Bieg Charytatywny – w 2023 roku miała miejsce 7. edycja biegu charytatywnego, odbywającego się równocześnie na 12 stadionach w Polsce. Celem akcji było zebranie środków na stypendia sportowe dla dzieci i młodzieży osiągających dobre wyniki w sportach indywidualnych. Wsparcie Fundacji w kwocie 2 mln PLN zostanie przekazane na ten cel w 2024 roku. Po zakończeniu biegów odbyły się pikniki, podczas których rodziny spędziły wspólnie czas w strefie gier i zabaw dla najmłodszych.
- Bank Dobrych Serc – projekt realizowany razem z Bankiem, w ramach którego zorganizowano zbiórkę charytatywną, a także przeprowadzono licytację „Sztuka Pomagania”. Podczas aukcji zlicytowano wynajem 11 obrazów z kolekcji Banku autorstwa wybitnych polskich malarzy współczesnych, a tym samym zebrano środki na rzecz podopiecznych 48 Domów Samotnej Matki.
- Ekowolontariat – ogólnopolski projekt realizowany we współpracy z Bankiem, którego celem jest budowanie odpowiedzialności w zakresie ochrony środowiska naturalnego poprzez zaangażowanie społeczności lokalnej w działania na rzecz zrównoważonego rozwoju.
- Sztuka jest tu – projekt realizowany we współpracy z Bankiem, polegający na organizacji wydarzeń kulturalnych w formie pikników w 10 regionach Polski. Każde z zaplanowanych eventów dotyczyło innego rodzaju sztuki.
- PKO Dzieciom – w ramach inicjatywy zakupiono 1 500 zestawów ratunkowych LifeVac oraz przekazano je publicznym żłobkom i klubikom dziecięcym w całej Polsce. Zestawy ratunkowe umożliwiają szybkie i skuteczne udrażnianie dróg oddechowych.
- Bal Seniora – projekt realizowany we współpracy z Urzędem m.st. Warszawy dla dzielnicy Praga-Północ, polegający na organizacji balu z okazji Dnia Seniora.
- PKO Bohaterom - Pomoc Powstańcom Warszawskim – celem projektu jest objęcie mecenatem działań Fundacji Nie Zapomnij o Nas, polegających na otoczeniu stałą opieką kombatantów.
- Kasa z klasą – projekt realizowany wraz z Bankiem, którego celem jest edukacja finansowa uczniów szkół średnich. Uczniowie będą mogli zdobyć wiedzę w zakresie: zarządzania domowym budżetem, zakładania i prowadzenia biznesu, zasad oszczędzania i inwestowania pieniędzy. Przybliżony zostanie im model działania współczesnego rynku pracy oraz wskazane będą aspekty społecznej odpowiedzialności biznesu.
- Integracyjne spotkania Mikołajkowe – inicjatywa podjęta we współpracy z Bankiem, polegająca na organizacji spotkań mikołajkowych dla dzieci pracowników Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku, a także dzieci z wybranych placówek opiekuńczo-wychowawczych i domów dziecka.

Wolontariat

Fundacja zachęca pracowników Banku do angażowania się w akcje na rzecz lokalnych społeczności. Do wolontariatu Fundacji w 2023 roku zgłosiło się 340 wolontariuszy. Aktualnie ich grono liczy łącznie 415 osób. Działania pomocowe wolontariuszy wiązały się z zaangażowaniem w projekty inicjowane m.in. przez Fundację, takie jak: Ekowolontariat, 7.

PKO Bieg Charytatywny, „PKO Bohaterom – Pomoc Powstańcom Warszawskim”, akcja „Laptopy od Fundacji”, akcja „Zostań Bankowym Mikołajem”, jak również w działania pomocowe z inicjatywy samych wolontariuszy.

13.7.11 PRAWA CZŁOWIEKA

[GRI 2-23] Podmioty Grupy Kapitałowej Banku, w procesie tworzenia przepisów, procedur i polityk, które odnoszą się do praw człowieka, czerpią z dorobku organizacji międzynarodowych i respektują fundamentalne zasady określone w Międzynarodowej Karcie Praw Człowieka, którą tworzą:

- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka,
- Konwencja ONZ: Międzynarodowy Pakt Praw Osobistych i Politycznych,
- Konwencja ONZ: Międzynarodowa Konwencja Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych.

Przestrzeganie praw człowieka przejawia się, w zależności od wielkości i specyfiki danego podmiotu Grupy, zarówno w przepisach wewnętrznych, podejmowanych inicjatywach, jak i w codziennej praktyce. W szczególności dotyczy m.in. praw do:

- uznawania podmiotowości każdego z zatrudnionych,
- głoszenia swoich poglądów i opinii, do wolności myśli, sumienia i wyznania,
- ochrony dóbr osobistych,
- równego traktowania,
- dostępu do informacji,
- dostępu do ochrony zdrowia,
- szacunku dla prywatności.

DOKUMENTY WEWNĘTRZNE ODNOSZĄCE SIĘ DO PRAW CZŁOWIEKA

Część podmiotów Grupy Kapitałowej Banku zamieściła zapisy odnoszące się do poszanowania praw człowieka i zakazu dyskryminacji w takich dokumentach jak regulaminy pracy lub Kodeks Etyki. Polityka Banku w odniesieniu do poszanowania praw człowieka jest ujęta w następujących dokumentach:

- Kodeksie Etyki PKO Banku Polskiego S.A.,
- Zasadach przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji oraz trybie rozpatrywania skarg dotyczących naruszenia uprawnień pracowniczych,
- Zasadach rekrutacji i w Standardach rekrutacji,
- Umowach zawieranych z dostawcami usług (dotyczy umów o ochronie danych osobowych).

Kwestie dotyczące pracy przymusowej i pracy dzieci nie znajdują bezpośredniego odzwierciedlenia w przepisach Banku, gdyż:

- zakaz pracy przymusowej wynika z art. 4 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności,
- zakaz zatrudniania osób, które nie ukończyły 15 lat, wynika z art. 190 par. 2 Kodeksu pracy.

Bank w swojej praktyce przestrzega zasad zawartych w Children's Rights and Business Principles.

Pozostałe podmioty Grupy Kapitałowej Banku uwzględniają kwestie poszanowania praw człowieka zarówno w realizowanych procesach, codziennej praktyce, jak i niepisanych zasadach.

RESPEKTOWANIE PRAW CZŁOWIEKA

[GRI 2-24] Jednym z najważniejszych elementów/etapów analizy jest identyfikacja praw człowieka w kontekście prowadzonej działalności. W podmiotach Grupy, które działają w różnych państwach, nie zidentyfikowano zatrudnienia nieletnich bądź pracy przymusowej.

Osobnym zadaniem jest kwestia przestrzegania praw człowieka w łańcuchu dostaw, która w kontekście podmiotów Grupy sprowadza się do relacji z dostawcami oraz outsourcingiem usług (głównie bankowych). Kwestie przestrzegania praw człowieka znajdują odzwierciedlenie w procedurach i umowach podpisanych z tymi podmiotami.

Poniżej wskazano przykłady działań realizowanych w podmiotach Grupy, w których ujawnia się respektowanie praw człowieka:

- przeciwdziałanie mobbingowi i dyskryminacji,
- opieranie zasad oceny okresowej/ podsumowywania efektów pracy na dialogu z pracownikiem, współuczestniczenie pracownika w procesie, zbieraniu informacji zwrotnej z różnych źródeł,

- stosowanie zasad rekrutacji zapewniających równe traktowanie kandydatów podczas procesu wyboru na wolne stanowiska pracy, bez jakiegokolwiek dyskryminacji, uprzedzeń i bez pozyskiwania informacji, które mogłyby naruszać prawa i godność osobistą kandydata,
- opieranie decyzji o awansie zawodowym na obiektywnej ocenie kwalifikacji, umiejętności i wyników pracy,
- wspieranie różnorodności w zarządzaniu, w szczególności w odniesieniu do wieku, doświadczenia, stylu pracy, myślenia; propagowanie różnorodności wśród menedżerów jako atutu, a nie ograniczenia,
- umożliwianie pracownikom wyrażania swoich opinii oraz wpływania na ważne kwestie dotyczące organizacji i warunków pracy, zarządzania, kultury organizacyjnej, a także umożliwienie informowania o dostrzeżonych przestępstwach i oszustwach - z zapewnieniem zgłaszającym pracownikom anonimowości i poufności (mechanizm sygnalisty),
- ochrona dóbr osobistych (dane osobowe, dane wrażliwe) pracowników i klientów poprzez starannie przygotowane procedury i systemy oraz zamieszczanie restrykcyjnych zapisów w umowach zawieranych z dostawcami usług, którzy mają dostęp do takich danych,
- tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb związanych z rekreacją i kulturą oraz poszanowania zasady work - life balance,
- zapewnienie wolności zrzeszania się,
- W ramach kontynuowanego programu wellbeingowego #FokusNaCiebie organizowano szereg działań mających na celu poprawę „dobrostanu” pracowników. Liczne eventy online, materiały wideo oraz artykuły dotyczyły między innymi: profilaktyki zdrowia, aktywności fizycznej, zdrowej diety, snu, czy kondycji emocjonalnej,
- materiały informacyjne na temat pracy hybrydowej zawierają wskazówki nie tylko na temat sposobów i organizacji pracy, ale także w zakresie dbałości o higienę pracy, w tym o przerwy, ograniczenie zbędnych spotkań na rzecz konkretnych zadań, czy godzenie trybu pracy stacjonarnej i zdalnej,
- Grupa Kapitałowa Banku stosuje te same standardy praw człowieka w ramach całego łańcucha dostaw w prowadzonej działalności gospodarczej.

[GRI 2-25] Bank podejmuje działania zapobiegające naruszeniu praw człowieka, w tym praw pracowniczych, ale nie jest w stanie całkowicie wyeliminować konfliktów. W 2023 roku 17 spraw pracowniczych zostało prawomocnie zakończonych (11 wygranych, 6 przegranych).

Podmioty Grupy Kapitałowej Banku monitorują ryzyka towarzyszące poszczególnym prawom człowieka i zarządzają nimi na poziomie firmy.

KOMUNIKOWANIE PRAW CZŁOWIEKA

Podstawowym narzędziem komunikacji wewnętrznej jest portal Intra, który zawiera informacje dotyczące świadczeń, przywilejów, praw i obowiązków pracowników Banku. Na wewnętrznym portalu pracownicy mogą znaleźć następujące dokumenty:

- Kodeks Etyki PKO Banku Polskiego S.A.,
- Zasady Rekrutacji,
- Standardy rekrutacji,
- Zasady przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji oraz tryb rozpatrywania skarg dotyczących naruszeń uprawnień pracowniczych (przepisy zaktualizowane i zakomunikowane w organizacji w 2018 roku; do treści przepisów została dołączona i zakomunikowana przejrzysta prezentacja dot. zasad przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji oraz trybu rozpatrywania skarg, ułatwiająca pracownikom posługiwanie się procedurą),
- Dobre praktyki w obsłudze osób z niepełnosprawnościami, a także prezentacja Wartości Banku.

Zewnętrzna komunikacja praw człowieka odbywa się poprzez publicznie dostępną stronę internetową Banku, gdzie można znaleźć informacje o Fundacji PKO Banku Polskiego, o realizowanej przez nią idei dobroczynności, jako miary szacunku dla otoczenia, w szczególności dla drugiego człowieka.

13.7.12 ŁAŃCUCH DOSTAW

Bank stosuje zasady społecznej odpowiedzialności w łańcuchu dostaw zarządzając relacjami z podmiotami zewnętrznymi poprzez:

- optymalizację poziomu konkurencji w postępowaniu zakupowym,

- uczciwe traktowanie oferentów i dostawców,
- zapewnienie poufności postępowania,
- dbanie o proporcjonalność wymogów i kryteriów ustalanych w postępowaniu do nabywanych towarów lub usług,
- zarządzenie konfliktem interesów,
- podejmowanie działań mających na celu zapobieganie korupcji i zapewnienie uczciwości oraz przejrzystości procesów zakupowych,
- zobowiązanie dostawców do kierowania się zasadami odpowiedzialności społecznej i środowiskowej.

A. RYZYKO OPERACYJNE ZWIĄZANE ZE ZLECANIEM USŁUG PODMIOTOM ZEWNĘTRZNYM W ZAKRESIE DZIAŁALNOŚCI BANKOWEJ

Bank prowadzi działalność bankową wspomagając się podmiotami zewnętrznymi. W związku z tym jest narażony na ryzyko operacyjne wynikające ze zlecenia im usług.

REGULACJE	Zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym, Zasady powierzania wykonywania czynności na rzecz PKO Banku Polskiego S.A. innym podmiotom zewnętrznym niż agenci lub pośrednicy (outsourcing), Zasady współpracy z agentami oraz Zasady współpracy z pośrednikami i pośrednikami internetowymi.
ETAPY	Zarządzanie ryzykiem dotyczy wszystkich etapów powierzenia czynności podmiotom zewnętrznym: • przed wyborem podmiotu: ocena ryzyk związanych z powierzeniem czynności, w tym ocena krytyczności czynności planowanych do powierzenia, • wybór podmiotu: ocena działalności podmiotu, jego wiarygodności, środków technicznych i organizacyjnych oraz standardów ochrony danych osobowych, zapewnienia zasad i norm etycznych, ocena sytuacji finansowej podmiotu oraz możliwości zapewnienia ciągłości wykonywania powierzonych czynności, identyfikacja i ocena wystąpienia konfliktu interesów, • zawarcie umowy outsourcingowej: uwzględnienie w umowach z wykonawcami postanowień umownych zabezpieczających interesy Banku i jego klientów (w tym zabezpieczenie danych zawierających informacje chronione, możliwość wykonywania efektywnego nadzoru nad umowami outsourcingowymi przez stosowne organy nadzoru i inne wymagane postanowienia), prowadzenie i bieżąca aktualizacja ewidencji zawartych umów i realizujących je podmiotów, • monitoring współpracy: nadzór nad realizacją umów, regularny przegląd planów awaryjnych, cykliczna ocena ryzyk, w tym krytyczności powierzonych czynności, raportowanie nieprawidłowości w realizacji umów, monitorowanie wskaźników KRI informujących o skali naruszeń przy współpracy z podmiotami zewnętrznymi innymi niż agenci i pośrednicy, półroczny przegląd współpracy z podmiotami zewnętrznymi realizującymi umowy outsourcingowe i przedstawianie wyników stosownym organom.
RYZYSKO W GRUPIE	Procedury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym ryzykiem związanym z outsourcingiem w PKO Banku Hipotecznym S.A. odpowiadają standardom stosowanym w Banku, w KREDO BANK S.A. odpowiadają wymogom Banku Narodowego Ukrainy, które bazują na Wytycznych w sprawie outsourcingu EBA/GL/2019/02 z 25 lutego 2019 roku.

B. WSPÓŁPRACA Z DOSTAWCAMI DÓBR I USŁUG ZWIĄZANYCH Z BIEŻĄCYM ZAOPATRZENIEM PODMIOTÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU

REGULACJE	Efektywne i odpowiedzialne prowadzenie procesów zakupowych jest gwarancją sprawnego działania każdego przedsiębiorstwa. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom dotyczącym tego obszaru, w 4 kw. 2022 roku, w Banku powołany został Pion Zakupów skupiający jednostki odpowiedzialne zarówno za realizację procesów zakupowych, jak i weryfikację dostawców, a także wdrożenie i rozwój nowej aplikacji zakupowej. Zadaniem Pionu Zakupów w Banku jest nadzór nad procesem zakupowym w celu zapewnienia terminowego dostarczania pożądaných towarów i usług wymaganej jakości. Oprócz szeroko pojętego interesu Banku, Pion Zakupów stoi na straży etyki postępowania zakupowych, w tym równego traktowania wszystkich uczestników procesu. Przy wyborze dostawcy, Bank kieruje się także pozacenowymi kryteriami oraz zgodnością z etyką biznesu i dąży do przejrzystych relacji z dostawcami. Polityka zakupowa z października 2023 roku została ukształtowana w oparciu o najlepsze praktyki rynkowe, z uwzględnieniem wniosków płynących z audytów wewnętrznych. W Banku obowiązują przepisy dot. zakupu towarów usług, wyznaczające zasady i tryb realizowanych zakupów, które są na bieżąco aktualizowane, zgodnie ze zmieniającym się otoczeniem regulacyjnym. Głównymi przepisami wykonawczymi obok Polityki są „Zasady zakupu towarów i usług”, „Tryb zakupów towarów i usług w Banku”, „Kodeks Etyki dla Dostawców albo Oferentów”. W 2024 roku planowane jest uchylenie obowiązywania dotychczasowych Zasad i Trybu i przyjęcie w ich miejsce nowych aktów prawa wewnętrznego regulującego proces zakupowy z uwzględnieniem najnowszych trendów i wymogów regulacyjnych. Zgodnie z par. 12 ust. 3 Polityki zakupowej podjęto działania mające na celu wypracowanie jednolitych standardów polityki zakupowej w spółkach Grupy Kapitałowej Banku. Od II kw. 2022 roku do zapytania ofertowego dołączany jest Kodeks Etyki dla Dostawców albo Oferentów, zaś dostawca chcąc złożyć ofertę jest zobowiązany do akceptacji jego postanowień.
-----------	--

	Kodeks etyki został przekazany do spółek Grupy Kapitałowej Banku z prośbą o zaimplementowanie do prowadzonych postępowań zakupowych. Proces wdrożenia znowelizowanych regulacji zakupowych w spółkach, w tym Kodeksu Etyki, zakończył się w lipcu 2023 roku. W 2023 roku przyjęto Ankiętę ESG, w której oferent zmierzający świadczyć usługi lub oferować dostawy na rzecz Banku zobowiązany jest odpowiedzieć na szereg pytań, które mogą wpływać na ocenę ofert w postępowaniu zakupowym (szerzej w punkcie dot. ESG). Ankiętę ESG dołącza się do zapytania ofertowego.																																	
ZASADY	Relacje z dostawcami są budowane w oparciu o uczciwość, przejrzystość działań, wzajemny szacunek oraz profesjonalizm, w tym w szczególności poprzez: • dotrzymywanie przyjętych ustaleń i zobowiązań, • regulowanie płatności i innych zobowiązań terminowo i zgodnie z warunkami umów, • rozwiązywanie w drodze dialogu sytuacji trudnych i konfliktowych, • weryfikowanie dostawców wyłącznie na podstawie przesłanek merytorycznych i biznesowych z uwzględnieniem kryteriów ESG, • informowanie dostawców o standardach postępowań, • sprawną komunikację z dostawcami na każdym etapie prowadzonego procesu zakupowego.																																	
KONFLIKT INTERESÓW	W 2023 roku Bank realizując proces zakupowy badał sytuacje, które mogą powodować potencjalny konflikt interesów. Wszyscy pracownicy Banku uczestniczący w postępowaniu zakupowym, potwierdzają brak istnienia konfliktu interesów. W przypadku wystąpienia konfliktu interesów pracownik Banku zobowiązany jest do złożenia oświadczenia zgodnego z przepisami wewnętrznymi Banku, przy czym konflikt interesów należy zgłosić niezwłocznie po jego wystąpieniu, na każdym etapie postępowania zakupowego. Do zapytania ofertowego dołączany jest w szczególności wzór oświadczenia konfliktu interesów. Dostawcy są zobowiązani, żeby przy składaniu oferty ujawnić wszelkie sytuacje/powiązania, które powodują lub mogą w przyszłości powodować konflikt interesów. Jeśli takie okoliczności wystąpią, na każdym etapie procesu zakupowego, m.in. po złożeniu oferty, na etapie zawierania umowy lub po jej zawarciu, oferent lub dostawca, w stosunku do którego te okoliczności wystąpiły, jest zobowiązany do niezwłocznego złożenia oświadczenia w tym zakresie.																																	
TERMINOWE REGULOWANIE ZOBOWIĄZAŃ	Bank i pozostałe podmioty Grupy Kapitałowej Banku rzetelnie podchodzą do kwestii terminowego regulowania swoich zobowiązań wobec dostawców. W 2023 roku wartość faktur zapłaconych po terminie, od których z tego tytułu naliczono odsetki, stanowiła marginalny odsetek wszystkich zapłaconych faktur. Tabela 80. Udział wartości faktur, od których zapłacono odsetki, w łącznej wartości zapłaconych faktur <table><tr><th></th><th colspan="5">BANK</th><th colspan="5">GRUPA</th></tr><tr><th></th><th>2023</th><th>2022</th><th>2021</th><th>2020</th><th>2019</th><th>2023</th><th>2022</th><th>2021</th><th>2020</th><th>2019</th></tr><tr><td>Udział w łącznej wartości faktur (%)</td><td>0,031</td><td>0,088</td><td>0,003</td><td>0,009</td><td>0,001</td><td>0,014</td><td>0,043</td><td>0,022</td><td>0,017</td><td>0,024</td></tr></table>		BANK					GRUPA						2023	2022	2021	2020	2019	2023	2022	2021	2020	2019	Udział w łącznej wartości faktur (%)	0,031	0,088	0,003	0,009	0,001	0,014	0,043	0,022	0,017	0,024
	BANK					GRUPA																												
	2023	2022	2021	2020	2019	2023	2022	2021	2020	2019																								
Udział w łącznej wartości faktur (%)	0,031	0,088	0,003	0,009	0,001	0,014	0,043	0,022	0,017	0,024																								
KRYTERIA ESG	W 2023 roku Bank wprowadził obowiązek stosowania kryteriów ESG we wszystkich postępowaniach zakupowych prowadzonych w trybie przetargowym. W ramach obszaru środowiskowego oferent oceniany jest m.in. pod kątem, czy: • podejmuje działania mające na celu zmniejszenie ilości produkowanych odpadów, stosuje przepisy dot. segregowania odpadów, właściwie utylizuje odpady niebezpieczne, • racjonalnie wykorzystuje energię elektryczną i ciepłą, preferuje wykorzystanie energii „zielonej”, podejmuje działania mające na celu zmniejszenie zużycia wody oraz przeciwdziała jej zanieczyszczeniu, • w zakresie odpowiednim do prowadzonej działalności minimalizuje emisję gazów cieplarnianych, spalin i pyłów, w szczególności racjonalnie gospodaruje flotą samochodów, wybierając pojazdy o mniejszej pojemności i zużyciu paliwa oraz w miarę możliwości – wyposażone w napędy proekologiczne. W ramach obszaru społecznego oferent oceniany jest m.in. pod kątem, czy: • zapewnia poszanowanie praw człowieka w swojej działalności, nie zatrudnia dzieci i przestrzega obowiązujących przepisów dotyczących pracy dzieci, • stosuje przepisy dotyczące praw pracowników, w tym w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, zapewnia właściwe warunki pracy swoim pracownikom, • zapewnia równe traktowanie, w szczególności pracowników oraz kontrahentów, nie stosuje żadnych praktyk dyskryminujących w szczególności ze względu na wiek, płeć, niepełnosprawność, wyznanie, czy przynależność rasową. W ramach obszaru ładu zarządczego oferent oceniany jest m.in. pod kątem, czy: • opiera swoją działalność na uczciwej i wolnej konkurencji oraz rzetelności i wiarygodności w komunikacji, • chroni i nie ujawnia poufnych informacji uzyskanych w toku współpracy, przestrzega przepisów w zakresie bezpieczeństwa wszystkich przetwarzanych informacji, • dokłada staranności w celu doboru takich kontrahentów, którzy spełniają wymagania ESG. Kryteria oceny dotyczące ESG stanowią obligatoryjne kryteria oceny ofert w postępowaniach przetargowych.																																	
CERTYFIKACJA PROCESU	Bank posiada certyfikat Procurement Excellence nadawany przez największą na świecie organizację zakupową CIPS (Chartered Institute of Procurement and Supply). W 2023 roku rozpoczął się proces recertyfikacji.																																	

WSKAŹNIKI GRI	[GRI 414-1] W 2023 roku Bank stosował kryteria ESG we wszystkich postępowaniach przetargowych.
	[GRI 414-2] W 2023 roku Bank nie odnotował żadnych negatywnych efektów społecznych w łańcuchu dostaw.
	[GRI 407-1] W 2023 roku w Banku nie zidentyfikowano operacji i dostawców o wysokim poziomie ryzyka ograniczenia wolności zrzeszania się i układów zbiorowych.

13.7.13 BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY

W Banku obowiązują „Zasady ochrony osób i mienia” przyjęte uchwałą Zarządu w 2018 roku, które określają obowiązek szkolenia pracowników z ochrony przeciwpożarowej oraz ogólne zasady postępowania w przypadku zaistnienia pożaru.

Obowiązuje również „Tryb postępowania w sprawach ochrony osób i mienia” (przyjęty decyzją dyrektora Pionu Prezesa Zarządu w 2015 roku), który określa zasady: stosowania instalacji przeciwpożarowych i podziału kompetencji, opracowywania instrukcji bezpieczeństwa pożarowego obiektów bankowych, wyposażenia obiektów w sprzęt i instalacje przeciwpożarowe i zapewniania ich sprawności oraz prowadzenia szkoleń w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Tabela 81. Wskaźniki dotyczące BHP

BANK	GRUPA KAPITAŁOWA BANKU
[GRI 403-1] SYSTEM ZARZĄDZANIA BEZPIECZEŃSTWEM I HIGIENĄ PRACY	
Służba BHP w Banku została zorganizowana jako samodzielne Biuro Bezpieczeństwa i Higieny Pracy (BBH) i wchodzi w skład struktur Pionu Administracji. Jednostka podzielona jest na zespoły zamiejscowe, obsługujące wszystkie obiekty Banku na terenie kraju. Pracownicy Biura na co dzień realizują zalecenia określone w "Rozporządzeniu Rady Ministrów(...) w sprawie służby BHP..." m.in. w zakresie: - okresowej oceny ryzyka zawodowego, - analizy dotychczasowych zdarzeń wypadkowych, incydentów oraz monitorowania zdarzeń potencjalnie wypadkowych, - bieżącej i okresowej kontroli BHP we wszystkich placówkach i jednostkach Banku, - realizacji szkoleń wstępnych oraz okresowych BHP, - bieżącego doradztwa w zagadnieniach bezpieczeństwa pracy zarówno pracodawcy jak i wszystkim pracownikom zatrudnionym w Banku. Ponadto Biuro BHP dąży do ciągłej poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy propagując działania prewencyjne, dobre praktyki, oraz stosując szeroko pojętą profilaktykę. Tym samym Biuro spełnia wymagania prawne decydujące o wypełnieniu obowiązków pracodawcy wobec pracownika.	Wszystkie podmioty zależne Banku wykonują zadania BHP zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przepisy te są na tyle jednoznaczne, że de facto oznacza to stosowanie tych samych zasad BHP w całej Grupie Kapitałowej Banku. Podmioty zlokalizowane poza granicami Rzeczypospolitej działają na zasadach właściwych dla państwa, w którym są zarejestrowane.
[GRI 403-2] IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ, OCENA RYZYKA I BADANIE INCYDENTÓW	
Bank zidentyfikował zagrożenia na stanowiskach pracy i nie rozpoznano stanowisk z ryzykiem kwalifikowanym jako wysokie (tzn. nie ma stanowisk, które wymagałyby działań, aby zmniejszyć poziom ryzyka). Oceny ryzyka zawodowego Bank dokonał metodą Risk Score i objęto nią 100% stanowisk. Każda ocena podlega bieżącemu monitoringowi i okresowej weryfikacji. Podstawowe zagrożenia zdefiniowane na stanowiskach pracy, to: - upadki na tym samym poziomie (poślizgnięcia, potknięcia), - upadki na niższy poziom (schody), - nieodpowiednie oświetlenie lub zjawisko olśnienia przykrego, - uderzenie o nieruchome przedmioty, - przeciążenie układu ruchu, narządu wzroku (praca przy komputerze), - porażenie prądem elektrycznym (obsługa urządzeń zasilanych prądem elektrycznym), - wypadki komunikacyjne (podróże służbowe).	

[GRI 403-3] USŁUGI MEDYCyny PRACY

Bank posiada umowę o świadczenie usług medycyny pracy z firmą Luxmed. Pracownicy wykonują badania wstępne i okresowe w oddziałach Luxmedu lub placówkach współpracujących. Każdy pracownik może również bezpłatnie korzystać z określonego zakresu opieki medycznej wykraczającej poza medycynę pracy. Umowa przewiduje również możliwość rozszerzenia zakresu usług medycznych dla pracownika i jego rodziny.

Pozostałe podmioty Grupy Kapitałowej Banku (działające na terenie Polski) zapewniają pracownikom opiekę medyczną na warunkach wynegocjowanych z dostawcą usług przez Bank, na podstawie odrębnych umów.

[GRI 403-4] UDZIAŁ PRACOWNIKÓW, KONSULTACJE I KOMUNIKACJA USŁUG MEDYCyny PRACY

Komunikacja między pracownikami a pracodawcą ma charakter otwartego dialogu za pośrednictwem Związków Zawodowych. Związki działają w Banku w sposób prężny i reprezentatywny. Przedstawiciel pracowników każdorazowo uczestniczy w cyklicznych Komisjach Bezpieczeństwa i Higieny Pracy i może się bezpośrednio komunikować z przedstawicielem medycyny pracy.

[GRI 403-5] SZKOLENIA PRACOWNIKÓW DOT. BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY

Szkolenia z zakresu Bezpieczeństwa i Higieny Pracy w Banku realizuje wewnętrzna służba BHP. Szkolenia wstępne prowadzone są na bieżąco na terenie całego kraju w trybie stacjonarnym z wykorzystaniem autorskich materiałów i pomocy dydaktycznych. W 2023 roku przeszkolono 3189 osób nowozatrudnionych. Od drugiej połowy 2023 roku szkolenia okresowe BHP składają się z dwóch modułów: pierwszy dotyczący zagadnień związanych z BHP pracownicy odbywają w formie e-learningu, natomiast drugi obejmujący tematykę pierwszej pomocy przedmedycznej odbywa się w formie stacjonarnej i zawiera praktyczne ćwiczenia udzielania pierwszej pomocy. Egzamin, do którego pracownik podchodzi po ukończeniu obu modułów, odbierany jest przez komisję złożoną z dwóch pracowników służby BHP za pośrednictwem elektronicznych źródeł komunikacji. W 2023 roku szkolenie okresowe odbyło 12 236 osób, tym samym uzupełnione zostały wszystkie szkolenia, których realizacja zawieszona została z uwagi na obowiązujące przepisy związane z pandemią Covid19.

Dynamika oraz liczebność służby BHP pozwala niezmiennie utrzymać 100% wskaźnik przeszkolenia osób nowozatrudnionych. Ponadto wśród kadry Biura BHP są wykwalifikowani ratownicy oraz instruktorzy pierwszej pomocy, którzy sukcesywnie szkolą pracowników z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Szkolenia takie realizowane są dla osób chętnych i w 2023 roku przeszkolono 247 osób.

[GRI 403-6] PROMOCJA ZDROWIA PRACOWNIKÓW

Wszystkie podmioty Grupy Kapitałowej Banku, w tym Bank podejmują niewymuszone prawem działania na rzecz zdrowia pracowników. Popularyzowanie korzyści prozdrowotnych przekłada się na rosnące zainteresowanie oferowanymi przez pracodawców Grupy Kapitałowej Banku:

- bezpłatnymi badaniami profilaktycznymi (np. coroczny pakiet kontrolny zdrowia, mammografia, szczepienia przeciwko grypie),
- szkoleniami promującymi zdrowy styl życia (np. instrukcje ćwiczeń dla pracowników biurowych, także w trakcie pracy zdalnej),
- dostępem do wielu obiektów sportowych i rekreacyjnych w ramach benefitów dla pracowników,
- organizacją sekcji sportowych, zawodów oraz eventów wspierających aktywność fizyczną oraz dbałość o środowisko,
- organizacją akcji prozdrowotnych np. „Zdrowie jak w banku”, „#FokusNaCiebie” – propagujących zdrowy styl życia, zwracając uwagę na aspekty związane z: dietą, aktywnością ruchową (joga, taniec, spersonalizowane ćwiczenia), jak również równowagą pomiędzy pracą, a czasem prywatnym.

Ponadto Bank był aktywny w zewnętrznych wydarzeniach sportowych w charakterze: organizatora, patrona czy sponsora, co buduje prozdrowotny wizerunek przedsiębiorcy.

[GRI 403-7] PREWENCJA I ŁAGODZENIE SKUTKÓW BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY, KTÓRE BEZPOŚREDNIO WYNIKAJĄ Z RELACJI PRACY

Działania prewencyjne w Banku na rzecz poprawy bezpieczeństwa i warunków wynikających z relacji pracy:

- wsparcie oraz określenie sposobu postępowania w przypadku wystąpienia zagrożeń psychospołecznych takich jak: stres czy mobbing,
- kampanie informacyjne dotyczące ergonomii i bezpieczeństwa w pracy (instrukcje, broszury, tematyczne strony intranetowe),

- dodatkowe nieobligatoryjne szkolenia z udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, kursy bezpiecznej jazdy samochodem dla pracowników użytkujących pojazdy służbowe,
- profilaktyka wzroku: dostęp do badań okulistycznych, refundacja zakupu okularów i szkielek korygujących wzrok,
- profilaktyka wypadkowa - realizowana przez służby BHP w ramach szkoleń wstępnych i okresowych, a także w ramach konsultacji z pracownikami polityka przeciwdziałania wypadkom związanych z pracą,
- zapewnienie przez pracodawcę środków ochrony indywidualnej dla stanowisk pracy narażonych na czynniki zewnętrzne.

[GRI 403-8] PRACOWNICY OBJĘCI SYSTEMEM BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY

Podstawowy system zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy wynikający z ogólnych przepisów prawa obejmuje 100% pracowników.

[GRI 403-9] URAZY ZWIĄZANE Z PRACĄ

W 2023 roku zgłoszono 78 zdarzeń wypadkowych (68 w 2022 roku). W drodze postępowania 8 z nich nie zostało uznanych za wypadek przy pracy, a 17 postępowań trwa. Do najczęstszych skutków wypadków przy pracy należą: złamania, skręcenia oraz stłuczenia, a także powierzchowne urazy ciała.

W 2023 roku w pozostałych podmiotach Grupy Kapitałowej Banku zgłoszono łącznie 8 zdarzeń wypadkowych (6 w 2022 roku), z czego jedno z nich dotyczyło pracownika zatrudnionego na umowę inną niż umowa o pracę. Wszystkie postępowania zostały zakończone i wszystkie zostały uznane za wypadek przy pracy.

[GRI 403-10] CHOROBY ZAWODOWE

W 2023 roku wszczęto dwa postępowania w sprawie wystąpienia chorób zawodowych u byłych pracowników Banku, oba postępowania nadal są prowadzone przez Państwową Inspekcję Pracy i nie wydano decyzji w tym zakresie. Zakończono natomiast 6 postępowań, które wszczęto były w latach ubiegłych, do których wydano 7 decyzji. Do jednej z nich odwołanie złożył pracownik, jednak po przeprowadzeniu weryfikacji Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny utrzymał w mocy swoje stanowisko. Dwie inne decyzje stwierdziły wystąpienie chorób zawodowych, z czego w przypadku jednej z nich stwierdzono, że choroba nie została nabyta w PKO Banku Polskim, lecz w innym zakładzie pracy. Druga decyzja stwierdzająca chorobę zawodową została przez Biuro BHP zaskarżona, jednak w toku postępowania wyjaśniającego zaskarżenie to nie zostało uznane. Po zakończeniu 4 pozostałych postępowań Bank otrzymał decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

13.8 INDEKS TREŚCI GRI STANDARDS

Wskaźnik GRI	Opis	Rozdział	Strona
2-1	Szczegóły organizacji	13.1	161
2-2	Jednostki objęte raportowaniem zrównoważonego rozwoju	13.1	161
2-3	Okres raportowy, częstotliwość raportowania, osoby kontaktowe	13.1	161
2-4	Zmiany w raportowaniu	13.1	162
2-5	Zewnętrzna weryfikacja	13.1	162
2-6	Działalności, łańcuch wartości, relacje biznesowe	13.1	162
2-7	Pracownicy	13.7.9 A	223
2-8	Współpracownicy niebędący pracownikami	13.7.9 A	223
2-9	Struktura zarządcza i skład organów zarządczych	11.2.8, 11.2.9, 13.3	165
2-10	Nominacje i selekcja do najwyższego ciała zarządczego	11.2.5, 11.2.8	126
2-11	Przewodnictwo w najwyższym ciele zarządczym	11.2.8, 11.2.9	142
2-12	Rola najwyższego ciała zarządczego w zarządzaniu oddziaływaniem	11.2.9	151
2-13	Delegacja odpowiedzialności za zarządzanie oddziaływaniem	13.3	165
2-14	Rola najwyższego ciała zarządczego w raportowaniu zrównoważonego rozwoju	13.1	162
2-15	Konflikt interesów	13.7.2 A	179
2-16	Komunikacja krytycznych obaw	13.7.2 A	178
2-17	Wiedza zbiorowa najwyższego ciała zarządczego w zakresie zrównoważonego rozwoju	13.7.2 A	178
2-18	Ocena efektywności najwyższego ciała zarządczego	13.7.2 A	178
2-19	Polityka wynagrodzeń	10.1, 10.2, 10.4	106
2-20	Procesy ustalające wynagrodzenia	11.2.1, 11.2.8	139
2-21	Roczny wskaźnik łącznego wynagrodzenia	13.7.9 A	226

2-22	Oświadczenie o strategii zrównoważonego rozwoju	List Prezesa Zarządu Banku jest opublikowany na stronie Banku wraz z raportami rocznymi	
2-23	Zobowiązania dotyczące polityk	13.7, 13.7.1A, 13.7.11	171
2-24	Wdrożenie zobowiązań dotyczących polityk	13.7, 13.7.11	241
2-25	Procesy naprawy negatywnych wpływów	13.7, 13.7.11	242
2-26	Mechanizmy poszukiwania porad i zgłaszania obaw	13.7.4	185
2-27	Zgodność z prawem i regulacjami	13.7.3	183
2-28	Członkostwo w stowarzyszeniach	13.3	165
2-29	Podejście do zaangażowania interesariuszy	13.2, 13.7.5C, D, 13.7.10C	189
2-30	Układy zbiorowe	13.7.9 A	226
3-1	Procesy ustalania istotnych tematów	13.2	163
3-2	Lista istotnych tematów	13.2	163
3-3	Zarządzanie istotnymi tematami	13.7	169
205-1	Obszary biznesowe potencjalnie narażone na zachowania korupcyjne	13.7.4	184
205-3	Liczba potwierdzonych przypadków korupcji	13.7.4	186
302-1	Zużycie energii w organizacji	13.7.6 A	191
302-3	Intensywność zużycia energii	13.7.6 A	191
302-4	Zmniejszenie zużycia energii	13.7.6 A	191
303-1	Konsumpcja wody	13.7.6 A	190
305-1	Bezpośrednie (Zakres 1) emisje gazów cieplarnianych	13.7.6 A	193
305-2	Pośrednie (Zakres 2) emisje gazów cieplarnianych	13.7.6 A	193
305-3	Emisje gazów cieplarnianych (Zakres 3)	13.7.6 A	193
305-4	Intensywność emisji gazów cieplarnianych	13.7.6 A	193
305-5	Redukcja emisji gazów cieplarnianych	13.5, 13.7.6 A	192
306-2	Odpady według rodzaju i metody postępowania	13.7.6 A	195
307-1	Naruszenia ustaw i regulacji środowiskowych	13.7.6 A	190
401-1	Nowozatrudnieni i rotacja pracowników	13.7.9 A	223
401-2	Świadczenia dla pracowników na umowę o pracę, których nie otrzymują zatrudnieni na umowy czasowe lub część etatu	13.7.9 A	227
401-3	Urlopy macierzyńskie	13.7.9 A	224
402-1	Minimalne okresy ogłaszania zmian operacyjnych	13.7.9 C	229
403-1	System zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy	13.7.13	245
403-2	Identyfikacja zagrożeń, ocena ryzyka i badanie incydentów	13.7.13	245
403-3	Usługi medycyny pracy	13.7.13	246
403-4	Udział pracowników, konsultacje i komunikacja ws. usług medycyny pracy	13.7.13	246
403-5	Szkolenia pracowników dot. bezpieczeństwa i higieny pracy	13.7.13	246
403-6	Promocja zdrowia pracowników	13.7.13	246
403-7	Prewencja i łagodzenia skutków bezpieczeństwa i higieny pracy bezpośrednio wynikających z relacji pracy	13.7.13	246
403-8	Pracownicy objęci systemem bezpieczeństwa i higieny pracy	13.7.13	247
403-9	Urazy związane z pracą	13.7.13	247
403-10	Choroby zawodowe	13.7.13	247
404-1	Średnia liczba godzin szkoleń w roku na pracownika	13.7.9 D	230
404-2	Programy podnoszenia kwalifikacji pracowników i programy przekwalifikowania	13.7.9 D	230
404-3	Odszetek pracowników podlegających regularnym ocenom wydajności i przeglądowi rozwoju kariery	13.7.9 D	230
405-1	Różnorodność organów zarządzających i pracowników	11.2.10, 13.7.9 A	223
405-2	Stosunek wynagrodzenia podstawowego i wynagrodzenia kobiet do mężczyzn	13.7.9 A	225
407-1	Operacje i dostawcy o wysokim poziomie ryzyka ograniczenia wolności zrzeczania się i układów zbiorowych	13.7.9 C	245
414-1	Nowi dostawcy, którzy byli sprawdzani pod względem kryteriów społecznych	13.7.12 B	245
414-2	Negatywne efekty społeczne w łańcuchu dostaw i podjęte działania	13.7.12 B	245
417-1	Wymagania dotyczące informacji i oznakowania produktów i usług	13.7.3	183
417-3	Incydenty braku zgodności komunikacji marketingowej	13.7.5 B	188

Kontakt: esg@pkobp.pl

14. SŁOWNIK

Aktywa oprocentowane – należności od banków, papiery wartościowe oraz kredyty i pożyczki udzielone klientom,

Aktywa płynne i kasa - należności od banków, kasa, środki w Banku Centralnym, papiery wartościowe (portfel bankowy), transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży,

CPI (Consumer Price Index) - indeks cen konsumpcyjnych,

Depozyty klientów – zobowiązania wobec klientów,

Finansowanie udzielone klientom – kredyty i pożyczki udzielone klientom (w tym należności z tytułu leasingu finansowego) oraz obligacje komunalne i korporacyjne (z wyłączeniem obligacji międzynarodowych organizacji finansowych) prezentowane w papierach wartościowych z wyłączeniem papierów przeznaczonych do obrotu,

Finansowanie zewnętrzne – zobowiązania podporządkowane, zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych wyceniane według zamortyzowanego kosztu oraz otrzymane kredyty i pożyczki,

Inne zobowiązania – pochodne instrumenty zabezpieczające, pozostałe instrumenty pochodne, zobowiązania z tytułu działalności ubezpieczeniowej, pozostałe zobowiązania, zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego, rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego, rezerwy, transakcje z przyrzeczeniem odkupu, zobowiązania wobec Banku Centralnego i zobowiązania wobec banków,

Koszty działania – koszty działania (w tym wynik z tytułu obciążeń regulacyjnych),

Koszty regulacyjne – wynik z tytułu obciążeń regulacyjnych,

Łączny współczynnik kapitałowy – fundusze własne do łącznego wymogu kapitałowego pomnożonego przez 12,5,

Papiery wartościowe (portfel bankowy) – papiery wartościowe pomniejszone o obligacje komunalne i korporacyjne (z wyłączeniem przeznaczonych do obrotu) oraz obligacje międzynarodowych organizacji finansowych,

Pozostałe aktywa – pochodne instrumenty zabezpieczające, pozostałe instrumenty pochodne, inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia, aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży, wartości niematerialne, rzeczowe aktywa trwałe, należności z tytułu działalności ubezpieczeniowej, należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego, aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, inne aktywa oraz transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży,

Stopa wolna od ryzyka – średnia roczna z rentowności 10-letnich obligacji Skarbu Państwa,

Średnie oprocentowanie kredytów – przychody odsetkowe od kredytów i pożyczek udzielonych Klientom w ujęciu rocznym do średniego stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom z ostatnich 5 kwartałów,

Średnie oprocentowanie depozytów – koszty odsetkowe od zobowiązań wobec klientów w ujęciu rocznym do średniego stanu zobowiązań wobec klientów z ostatnich 5 kwartałów,

Wskaźnik C/I (wskaźnik kosztów do dochodów) – koszty działania (w tym wynik z tytułu obciążeń regulacyjnych) do wyniku na działalności biznesowej w ujęciu rocznym,

Współczynnik kapitału Tier 1 – kapitał Tier 1 do łącznego wymogu kapitałowego pomnożonego przez 12,5,

Wskaźnik dźwigni – kapitał Tier 1 do sumy aktywów bilansowych oraz zobowiązań pozabilansowych po uwzględnieniu CCF,

Wskaźnik kosztu ryzyka kredytowego – wynik z tytułu odpisów aktualizacyjnych z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom za okres ostatnich 12 miesięcy do średniego salda należności klientów brutto na początku i na końcu okresu sprawozdawczego oraz pośrednich okresów kwartalnych,

Wskaźnik marży odsetkowej – wynik z tytułu odsetek w ujęciu rocznym do średniego stanu aktywów oprocentowanych (które obejmują należności od banków, papiery wartościowe oraz kredyty i pożyczki udzielone klientom) z ostatnich 5 kwartałów,

Wskaźnik ROA netto – zysk netto w ujęciu rocznym do średniego stanu aktywów z ostatnich 5 kwartałów,

Wskaźnik ROE netto – zysk netto w ujęciu rocznym do średniego stanu kapitałów własnych z ostatnich 5 kwartałów,

Wskaźnik udziału ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości – portfel z rozpoznaną utratą wartości w portfolio kredytów oraz obligacji korporacyjnych i komunalnych (niezabezpieczonych gwarancjami Skarbu Państwa) z uwzględnieniem kredytów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,

Wynik operacyjny netto – wynik na działalności biznesowej, koszty działania oraz podatek od niektórych instytucji finansowych,

Wynik z operacji finansowych – wynik na operacjach finansowych oraz zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych pomniejszony o wynik na kredytach wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,

Wynik z tytułu odpisów i utraty wartości – wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe, wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych oraz koszt ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymienialnych oraz wynik na kredytach wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,

Wynik na działalności biznesowej – wynik na działalności biznesowej pomniejszony o wynik na kredytach wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,

Zysk netto – zysk netto w skonsolidowanym rachunku zysków i strat rozumiany jako zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej.

OŚWIADCZENIA ZARZĄDU

Zarząd PKO Banku Polskiego S.A. oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy roczne Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. za 2023 rok sporządzone łącznie ze sprawozdaniem Zarządu z działalności PKO Banku Polskiego S.A. zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. i PKO Banku Polskiego S.A., w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU BANKU

Podpisy członków Zarządu Banku znajdują się na oryginalnym dokumencie w wersji polskiej.